

ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី

និង

សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
វិនិយមបិដក

មហាវិស្ណុ ធីតិយតារត

២

កេរសកណ្ត និង អនិយតកណ្ត

រចនាប្រយោគី ២

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ឆ. ២០០៤

វិធានប្រជុំគណៈកម្មាធិការកណ្តាល

គណៈកម្មាធិការ

២

គណៈកម្មាធិការកណ្តាល

ធរសកល្ហ

ឯមេ ខេ ធម្មយេស្ថន្តោ កេវសា សង្កតិសេសា

ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាតច្ចន្តិ

បឋមសង្កតិសេសំ

[១] តេន សមយេន តុន្តោ កកតំ សាវត្តិយំ វិហារិនិ
ដេវារាម អនាជចិណ្ឌំកស្ស អារាមេ ។ តេន ខេ បរ
សមយេន អាយស្នា សេយ្យសកេ អនគិរោ ព្រិញ្ច-
ចរិយំ ចរតិ ។ វេសា តេន កំសោ លោភិ លូទោ
ធុត្តណ្ណោ ឧប្បណ្ណប្បណ្ណកតាតោ ធម្មនិសង្កតតន្តោ ។
អន្តសា ខោ អាយស្នា ឧតាយិ អាយស្នន្តំ សេយ្យ-
សកំ កំសំ ល្ងធំ ធុត្តណ្ណំ ឧប្បណ្ណប្បណ្ណកតាតំ
ធម្មនិសង្កតតត្តំ ទិស្វាន អាយស្នន្តំ សេយ្យសកំ-
ឯតនោត កំស្ស ត្ថំ អារុសោ សេយ្យសក កំសោ
លូទោ ធុត្តណ្ណោ ឧប្បណ្ណប្បណ្ណកតាតោ ធម្មនិ-
សង្កតតន្តោ កតិ ខេ ត្ថំ អារុសោ សេយ្យសក

ធរសកល្ហ

បតិព្រិលោកដ៍មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះ
សង្កតិសេសទាំង ១៣ សិក្ខាបទនេះមកកាន់ឧទ្ទេស^(១) ។

សង្កតិសេសទី ១

[១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៍មានជោគ ព្រិនគង់នៅក្នុងគ្រូដេកពន
ជាបេសំអនាថចិណ្ឌំកសេដ្ឋិ ជិតគ្រិនសាវត្តិ ។ សម័យនោះ សេយ្យសកកិកុ
ដ៍មានអាយុ មិនគ្រឹកអាន់និប្រព្រឹត្តត្រហូចិយធមិ (ចង់សឹក) ។ ដោយ
ហេតុនោះ សេយ្យសកកិកុក៏ទៅជាស្ត្រីស្នមមានសម្បុរគាប់អន់ កើតមាន
រោគស្នមល្បឿនិស្មេកស្ត្រី មានខ្លួនរាំមដោយសរសៃ ។ ទាយិវត្តនៃ
ដ៍មានអាយុឃើញសេយ្យសកកិកុដ៍មានអាយុស្ត្រីស្នម មានសម្បុរគាប់
អន់កើតមានរោគស្នមល្បឿនិស្មេកស្ត្រី មានខ្លួនរាំមដោយសរសៃ លុះ
ឃើញហើយទើបស្នូរសេយ្យសកកិកុថា ម្ចាស់អារុសោសេយ្យសក ហេតុ
អ្វី បានជារោគស្ត្រីស្នមមានសម្បុរគាប់អន់កើតមានរោគស្នមល្បឿនិ
ស្មេកស្ត្រី មានខ្លួនរាំមដោយសរសៃ (ដូច្នោះ) ម្ចាស់អារុសោសេយ្យសក

១ បាឡិទីលសំដឹងឡើងទុកដីកោលដើមឆៃលិក្ខាបទ ហៅថា ឧទ្ទេស ។ ២ គម្ពីរថា
ធុត្តណ្ណំលេចក្តីថា ទាយិវត្តនេះជាឧបដ្ឋាយិវចសំសេយ្យសកកិកុ ។

អនតិរោត ព្រហ្មចរិយំ ចរសីតិ ។ ឃុំមារុសោតិ ។
 តេធិហិ ភ្នំ អាវុសា សេយ្យសក យាវនត្ថំ កុញ្ញ
 យាវនត្ថំ សុប យាវនត្ថំ ធិហាយ យាវនត្ថំ កុញ្ញត្វា
 យាវនត្ថំ សុបិត្វា យាវនត្ថំ ធិហាយិត្វា យនា តេ
 អនតិរតិ ឧប្បជ្ឈតិ វាកោ ចិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ តណ
 ហត្ថេន ឧបក្កមិត្វា អសុចិ មោទេហិតិ ។ កិច្ច
 ទោ អាវុសា កយ្យតិ ឃុំបំ កាតុទ្ធិ ។ អាមារុសោ
 អហំចិ ឃុំបំ^(១) កកោមិតិ ។ អថទោ អាយស្មា សេយ្យ
 សកោ យាវនត្ថំ កុញ្ញ យាវនត្ថំ សុប យាវនត្ថំ ធិហាយ
 យាវនត្ថំ កុញ្ញត្វា យាវនត្ថំ សុបិត្វា យាវនត្ថំ ធិហាយិត្វា
 យនា អនតិរតិ ឧប្បជ្ឈតិ វាកោ ចិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ តណ
 ហត្ថេន ឧបក្កមិត្វា អសុចិ មោទេតិ^(២) ។ អថទោ អាយ
 ស្មា សេយ្យសកោ អមរេន សមយេន វណ្ណាវ អហោសិ
 ចិច្ចិយោ^(៣) ចសន្តមុទវណ្ណាវ វិហ្សសន្តច្ចវណ្ណាវ ។ អ
 ថទោ អាយស្មតោ សេយ្យសកស្ស សហាយកា កិច្ច
 វាយស្មន្តំ សេយ្យសកំ ឃុំនរោតំ បុត្រេ ទោ ភ្នំ អាវុ
 សោ សេយ្យសក កិសោ អហោសិ ល្អទោ ធុត្តល្លោ

១ ១. ច. វិ ។ ២ ឧ. ម. ហេលេសិ ។ ៣ ម. បំណិច្ចិយោ ។

លោកមិនត្រឹមតែអនតិប្រតិក្កត្រហ្មចរិយធម៌ ឬអ្វី ។ សេយ្យសកកិកុដ្ឋិយ
 ជា កុណា អាវុសា ។ ទោយិកិមន្តិបំថា ម្ចាស់អាវុសាសេយ្យសក
 ចើផ្សំព្រះ លោកចូរខាន់ឲ្យវត្តសិរីស្តុប័ស្រីនិទ្យតេញចំណង់ទៅ លុះ
 ដល់ខាន់វត្តសិរីស្តុប័ស្រីនិទ្យតេញចំណង់ហើយ កាលណា ចើសេចក្តី
 អង្វរកើតមានដល់លោក ពន្ធគ្របសន្តិកំចិត្តុលោក លោកចូរព្យាយាម
 ដោយវេញ្ញាណិកអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញក្នុងកាលនោះចុះរួចចើសេយ្យសក
 កិកុស្មុថា ម្ចាស់អាវុសា កិរិយាវេសសមណក្ខិយានិយ្ហិកិក្ខុវេសេ ។
 ទោយិកិដ្ឋិយថា កុណា អាវុសា ទុកជាខ្ញុំកិរិយានិយ្ហិកិវេសេ ។ លំដាប់គ
 ពីនោះមក សេយ្យសកដ៏មានអាយុ ក៏ខាន់ខាល់វែងវែង សិរីស្តុប័ស្រីនិទ្យតេញ
 ចំណង់ លុះដល់ខាន់វត្ត សិរីស្តុប័ស្រីនិទ្យតេញចំណង់
 ហើយ កាលណាសេចក្តីអង្វរកើតទៀត ពន្ធគ្របសន្តិកំចិត្តុ ក៏ព្យាយាម
 ដោយវេញ្ញាណិកអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញក្នុងកាលនោះ ។ គ្រាមកសេយ្យ
 សកកិកុដ្ឋិយទ្រប់ជាទានសម្បទានវេទ្ធិយេពេញលេញ ទានសម្បទេ
 ស្រស់បស់ មានសម្បវស្សកងផ្សំផងទៀតវិញ ។ គ្រានោះពួកកិកុវេសេ
 ដល់ខ្សាញ់របស់សេយ្យសកដ៏មានអាយុ ក៏ស្លូសេយ្យសកដ៏មានអាយុថា
 ម្ចាស់អាវុសាសេយ្យសក កាលតើដើមលោកស្ត្រីស្តុម មានសម្បវអាបំដល់

ឧប្បណ្ណឧប្បណ្ណកណ៌តោ ធម៌និសង្កតតតោ សោណាដំ
 ត្រំ ឯតាហំ វណ្ណាហំ បិដិទ្រិយោ^១ បសទ្ធមុខវណ្ណា
 វិប្បសទ្ធមុខវណ្ណា កិច្ច ទោ ត្រំ អាវុសោ សេយ្យ-
 សក ភេសទ្ធី ករោសីតិ ។ ១ ទោ អហំ អាវុសោ
 ភេសទ្ធី ករោមិ អបិចាហំ យាវនត្តំ កុញ្ញាមិ យាវនត្តំ
 សុតាមិ យាវនត្តំ ឧហាយមិ យាវនត្តំ កុញ្ញត្វា យាវនត្តំ
 សុបិត្វា យាវនត្តំ ឧហាយិត្វា យេន មេ អនភិវតិ ឧប្បន្ទតិ
 វកោ ចិត្តំ អនុដ្ឋំសេតិ តតា ហេត្តេន ឧបក្កមិត្វា អសុចិ
 ហោចេមីតិ ។ កី បដ ត្រំ អាវុសោ សេយ្យសក យេយេ
 ហេត្តេន សម្មាធម្យំ កុញ្ញសិ តេនេវ ហេត្តេន ឧបក្កមិត្វា
 អសុចិ ហោចេសីតិ ។ ឯវអាវុសោតិ ។ យេ តេ កិក្ខ
 វប្បត្វា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារចន្តិ កតំ
 ហំ ធម៌ អាយស្មា សេយ្យសកោ ហេត្តេន ឧបក្កមិត្វា
 អសុចិ ហោចេស្សតីតិ ។ អធិទោ តេ កិក្ខ អាយស្មន្តិ
 សេយ្យសកំ អនេកមវិយាយេន វិករហិត្វា កកវតោ
 ឯកមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អធិទោ កកវ ឯកស្មំ ចំនារេ

• ១. បិដិទ្រិយោ ។

កើតទៅជាពេកស្អប់ល្បើងស្អុកស្អាត មានទូនរវាយដោយសារសេ អប្ប
 នេះលោកមានសម្បូរ មានផ្ទៃយេពញាលេញ មានសម្បូរមុខស្រស់របស់
 មានសម្បូរស្បែកផ្សំផងឡើងវិញ លោកបានធ្វើថ្នាក់ (គាត់) កុរុសា-
 សេយ្យសក ។ សេយ្យសកកុំឆ្កើយធម៌ ម្ចាស់អាវុសោ ចាំដំឡាយ ខ្ញុំ
 គ្មានធ្វើថ្នាក់ (គាត់) ។ តែខ្ញុំបានដាន់ឆ្នែកសិស្សប្រសិទ្ធិការពញាចំណង់
 លុះបានដាន់ឆ្នែកសិស្សប្រសិទ្ធិការពញាចំណង់ហើយ កាលណា សេចក្តី
 អប្បកកើតឡើង វកត្របសច្ចកំចិត្តខ្ញុំ ។ ព្យាយាមបញ្ចេញទឹកអសុចិដោយ
 វែងក្នុងកាលនោះ ។ ទើបច្នែកកុំដាស់ឡូត្យស្នេហា ម្ចាស់អាវុសោសេយ្យ-
 សក លោកទទួលបរិភោគខ្ញុំរបស់ដែលគេឱ្យដោយសេច្ច ដោយដែល
 លោកព្យាយាមបញ្ចេញទឹកអសុចិដោយវែងនោះឯង ឬអ្វី ។ សេយ្យសក
 ឆ្កើយថា ម្ចាស់អាវុសោ ចាំដំឡាយ ពិភដ្ឋុចារឯង ។ កិក្ខចាំដំឡាយណា
 ដែលជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាគឺ ។ បេ ។ កិក្ខចាំដំនោះ កិកោលទោសន្ត
 កិកេម្យិលថា ហេតុអ្វីចាំដំ សេយ្យសកដ៏មានអាយុ ព្យាយាមបញ្ចេញទឹក
 អសុចិដោយវែង (ដូច្នោះ) ។ គ្រានោះ ពួកកុំចាំដំចោរកិកេម្យិលសេយ្យ-
 សកដ៏មានអាយុ ដោយអនេកបរិយាយហើយ បានត្របទូលដំណើរចុះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ អស្រីយេហេតុនេះ

ឯងស្ម័គ្រ ចក្ខុវិស័យ គឺកុសល្យ បញ្ចវិញ្ញាណ អា-
 យស្ម័គ្រ រសយ្យសក្ក បដិបុត្តិ សង្ខារ ក្នុង រសយ្យ-
 សក្ក ហេតុន ឧបក្កមិត្តា អសុច្ឆិ មោទសីតិ ។
 សង្ខារ កក្កវតិ ។ វិភាសា តុល្លា កក្កវតិ អនុច្ឆិវតិ
 មោឃបុរិស អនុច្ឆិវតិ អប្បដិវតិ អស្សាមណាតិ
 អគប្បិយំ អគរណិយំ កាដំ ហិ ធាម ក្នុង មោ-
 ឃបុរិស ហេតុន ឧបក្កមិត្តា អសុច្ឆិ មោទស្សសំ
 ទទុ មយោ មោឃបុរិស អនេកយំយាយេន វិភាយ
 ធម្មោ ទេសិតោ ទោ សវកាយ វិសំយោកាយ ធម្មោ
 ទេសិតោ ទោ សំយោកាយ អនុចាណាយ ធម្មោ
 ទេសិតោ ទោ សវកាយ ធម្មោ ទោ ធម្មោ ក្នុង មោ-
 ឃបុរិស បយោ វិភាយ ធម្មោ ទេសិតោ សវកាយ
 ចោទស្សសំ វិសំយោកាយ ធម្មោ ទេសិតោ សំយោ-
 កាយ ចោទស្សសំ អនុចាណាយ ធម្មោ ទេសិតោ

កស្រីយដំណើរនេះ ច្រង់ត្រាស់ឱ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរចំពោះ
 ទៅរសយ្យសក្កីមានអាយុកាល ម្ចាស់រសយ្យសក្ក បានឮថាអ្នកឯងព្យា-
 យាមញ្ញៗនឹងទឹកអសុច្ឆិវតិយូរណាម្យ៉ាងដោយវេទនាមេធាវី ។ រសយ្យសក្កលក្ខណ
 ថា សូមច្រង់ព្រះមេត្តាត្រាស់ព័ត៌មាន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏បានដឹងច្រង់
 គំរាមៀលថា ម្ចាស់បុរសនឹងដំណើរ កម្មវិធីមិនសមគួរ មិនត្រូវចំណង មិនត្រូវ
 វិច្ឆេទ មិនមែនជាបស់សមណ មិនតប្បិសោទៈ មិនគួរធ្វើសោទៈ ម្ចាស់មោឃ-
 បុរស ហេតុអ្វីបានជាអ្នកឯងព្យាយាមចេញច្រង់ទឹកអសុច្ឆិវតិដោយវេទ (ដូច្នោះ)
 ម្ចាស់មោឃបុរស ធម៌ដែលគង់ជាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយដ៏ច្រើន
 (សុខុត) ដើម្បីឱ្យត្រាស់ចាករាគ មិនមែនដើម្បីប្រកបដោយកតទេ ធម៌
 ដែលគង់ជាគតសំដែងហើយដើម្បីឱ្យត្រាស់ចាកគ្រឿងប្រកប មិនមែនដើម្បី
 គ្រឿងប្រកបទេ ធម៌ដែលគង់ជាគតសំដែងហើយដើម្បីឱ្យត្រាស់ចាកសេចក្តី
 ប្រកាន់មាំ មិនមែនដើម្បីសេចក្តីប្រកាន់មាំទេ (ដូច្នោះ) មិនមែនឬ ម្ចាស់
 មោឃបុរស កាលបើធម៌ដែលគង់ជាគតសំដែងហើយ (សុខុត) ដើម្បីឱ្យ
 ត្រាស់ចាករាគ អ្នកឯងបែរជាវិនិច្ឆ័យធម៌នោះដើម្បីប្រកបដោយកតទេ ទៅ
 វិញ កាលបើធម៌ដែលគង់ជាគតសំដែងហើយដើម្បីឱ្យត្រាស់ចាកគ្រឿងប្រ-
 កបអ្នកឯងបែរជាវិនិច្ឆ័យដើម្បីគ្រឿងប្រកបវិញ កាលបើធម៌ដែលគង់ជាគត

សុខាណាយ ចេតេស្សសំ ននុ មយា មោយ-
 បុរិស អនេកបរិយាយេន កតិវិភាយ ធម្មោ
 ទេសំតោ ឧទធំធម្មនាយ មិតាសវិទយាយ អាណយ-
 សុត្តន្តាយ វដ្ឋមន្តនាយ កណ្ណកុយាយ
 វិភាយ ធំរោនាយ ធំព្យាយ ធម្មោ ទេសំតោ
 ននុ មយា មោយ បុរិស អនេកបរិយាយេន
 កាណំ វហានំ អត្តាតំ កាមសញ្ញាធំ បរិញ្ញា
 អត្តាតា កាមចិត្តាសាធំ បដិវិទយោ អត្តាតោ កាម
 វិត្តាធំ សុត្តន្តោ អត្តានោ កាមចរិស្សាហានំ
 វុបសោ អត្តាតោ ទេតំ មោយ បុរិស អប្បសន្តាធំ
 វិ បសាទាយ មសន្តាធំ វិ កិយ្យកាវយ អដ-
 ទ្ទេតំ មោយ បុរិស អប្បសន្តាធាតោ អប្បសាទាយ

សំវេនិហើយ ដើម្បីឱ្យបានចាកសេចក្តីច្រកាន់ អ្នកឯងវិចារោះគេ
 ដើម្បីច្រកបរោយសេចក្តីច្រកាន់វិញ ម្ចាស់មោយបុរស ធម៌វេល
 គថាគតសំវេនិហើយ មោយចរិយាយ ជិវិតិម (សុទ្ធាន) រើម្បីឱ្យ
 ណាយចាកកតៈ ដើម្បីញ៉ាំងឱ្យសេចក្តីស្រវឹង ដើម្បីមាឌបដិវិទយោ
 ស្រែត ដើម្បីដកវិលវិទយោសេចក្តីកាលីយ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ឱ្យវដ្ត ដើម្បី
 ឱ្យអស់ទៅនៃកណ្ណ ដើម្បីឱ្យបានចាកកតៈ ដើម្បីកិរិយាវេលកំ ដើម្បី
 តិញ្ញាត (មុន្ន) មិនមែនមុ ម្ចាស់មោយបុរស កិរិយាវេលបដិវិទយោ
 ទាំងឡាយ គថាគតបានសំវេនិហើយ មោយអនេកបរិយាយ កិរិយា
 កំណត់ដ៏ធូរសេចក្តីសំភាវក្នុងកាមទាំងឡាយ គថាគតបានសំវេនិ
 ហើយ កិរិយាវេលបដិវិទយោសេចក្តីស្រែកក្នុងកាមទាំងឡាយ គថាគត
 បានសំវេនិហើយ កិរិយាវេលវិលវិទយោវិត្តទាំងឡាយ គថាគត
 បានសំវេនិហើយ កិរិយាវេលបដិវិទយោសេចក្តីក្រហាយព្រោះកាមទាំង
 ឡាយ គថាគតបានសំវេនិហើយ, មិនមែនមុ ម្ចាស់មោយបុរស
 អំពីវេលក្នុងធម៌ដើម្បី មិនមែនម៉ាឱ្យជិវិតិមសំព្រះផលមិនទាន់ជិវិតិ
 ថា (នោះ) ទេ មិនមែនម៉ាឱ្យវិលវិទយោជិវិតិមសំព្រះផលមិនទាន់ទាំងឡាយ
 ដែលមានសេចក្តីជិវិតិហើយ (នោះ) ទេ ម្ចាស់មោយបុរស អំពី
 វេលក្នុងធម៌ដើម្បី បានវិភាយទាំងម៉ាឱ្យជិវិតិមសំព្រះផលមិនទាន់

វិធីបិណ្ឌ បណ្ឌិត

ធម្មញ្ញកញ្ច វិសង្ខយាណំ អត្តាបិស្ចាយោតិ ។ អថទោ
កតនិ អាយស្មុញ្ញំ សេយ្យសកំ អនេសបរិយាយេន
វិករហិត្តា ទុក្ខានាយ ទុប្បោសនាយ ។ ខេ ។ វិវត្ត
បទ ភិក្ខុវេ វិសំ សិក្ខាបទំ ទុដ្ឋិសយ្យាថ សញ្ញ-
ករណិ ធម្មញ្ញសុដ្ឋិ សង្ខារិសេសោតិ ។ វិវត្តនំ
កតនិ ភិក្ខុវេ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តិ ហោតិ ។

[៤] ខេន ទោ បទ សមាយេន ភិក្ខុ បណ្ឌិ-
តានិ កោលីយានិ កុត្តិនា ធម្មស្មុតិ អសម្មាជានា
និដ្ឋំ ទុក្ខមន្តំ ។ នេសំ ធម្មស្មុតិចំ អសម្មាជានំ
និដ្ឋំ ទុក្ខបន្តានំ សុបិណ្ឌេន អសុចិ បុព្វតិ ។ នេសំ
កក្កុដ្ឋំ អយោសិ កតនិ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តិ សញ្ញ-
ករណិ ធម្មញ្ញសុដ្ឋិ សង្ខារិសេសោតិ អញ្ញកញ្ច
សុបិណ្ឌេន អសុចិ បុព្វតិ^(១) អន្តិ ខេត្ត ខេត្ត
ទុបល្លតិ^(២) កត្តិ ទុ ទោ មយំ សង្ខារិសេសំ
ពបត្តិ កាបន្តាតិ ។ កតនិ វិសង្ខយាណំ អារោចសុ ។

១ ១ មុច្ចិ ។ ២ ២ លញ ។

វិធីបិណ្ឌ បណ្ឌិត

មានសេចក្តីជ្រះថ្លា តាំងតែចាប់ពីដំបូងរហូតដល់ចុងដ្ឋាន
ក្នុងស្រុកដែលមានសេចក្តីជ្រះថ្លាហើយ (ខេន) ប៉ុណ្ណោះឯង ។ សំដៅដោយ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់និរុទ្ធិលសេយ្យសកកុដ្ឋិនានាយុដោយអនោ-
បរិយាយ ហើយទ្រង់សិរិវត្តទោសនិកេសុដ្ឋិដែលជាហេតុនាំឱ្យក
ចំក្នុងបិណ្ឌបណ្ឌិតបានដោយកម្រ ។ ខេ ។ ខាលភិក្ខុនាំឱ្យយ ក្នុង
នាំឱ្យយកប្រសិទ្ធិទៅសិក្ខាបទនេះយោងទៅ ភិក្ខុមានបិណ្ឌក្រងញ៉ាំង
ចំក្នុងសុត្តន្តបិណ្ឌគេត្រូវសិក្សាទិសេស ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ជាហើយដល់ភិក្ខុនាំឱ្យយយោងទៅឯង ។

[៤] សម័យនោះ ភិក្ខុនាំឱ្យយបានទាន់បណ្ឌិតកោដិកនាំឱ្យយ
ហើយភូមិស្រុកដ៏មិនទាន់ស្រួលស្រាយ ។ កាលបើភិក្ខុនាំឱ្យយនាំឱ្យយ
ភូមិស្រុកដ៏មិនទាន់ស្រួលស្រាយ ទឹកអសុចិភិយ្យាគេត្រូវដោយយល់សម្តី ។
ភិក្ខុនាំឱ្យយនាំឱ្យយសេចក្តីសន្សំដូច្នោះ ។ សិក្ខាបទព្រះដ៏មានព្រះភាគ
បានទ្រង់បញ្ជាហើយថា ភិក្ខុក្រងញ៉ាំងចំក្នុងសុត្តន្តបិណ្ឌគេត្រូវសិក្សា-
ទិសេស គឺទឹកអសុចិសេសយើងនាំឱ្យយយុគគេត្រូវដោយយល់សម្តី ៦
ខេននាំឱ្យយក្នុងកាលដែលយល់សម្តីនោះដែរ យើងត្រូវកាបត្តិសិក្សាទិ-
សេសហើយដឹង ។ គឺក្រាបទូលសេចក្តីប៉ុន្តែបោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

អន្តេសា កិក្ខុវេ ចេតនា សា ច ចោ អន្តោហារិកាតិ ។
 អដចោ គតិ ឯស្មី ឯនាទេ ឯស្មី បទរណោ
 ធម្មី កថំ គត្វា កិក្ខុ អាមន្តេសំ ។ ដេ ។ ឯវត្ស
 បទ កិក្ខុវេ សបំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ សញ្ញា
 តទិកា សុត្តនិសង្កិ អញ្ញត្រិ សុបិទត្តា សង្ឃនិ
 សេសាតិ ។

[៣] សញ្ញាតទិកាតិ ជាទត្តោ សញ្ញាទត្តោ
 ចេត្ត អភិវិកាត្វា វិគីក្កាមោ ។ សុត្តនិ ទស
 សុត្តនិ ឯលំ បីតកំ លោហិតកំ ឧទាតំ កត្តា
 វណ្ណំ ធនវណ្ណំ តេលវណ្ណំ ទីវវណ្ណំ ធនិវណ្ណំ សឡិ
 វណ្ណំ ។ វិសង្កិ ហិទា^(១) ពាវតា វុត្តនិ វិស
 ង្កិ ។ អញ្ញត្រិ សុបិទត្តាតិ វេយ្យា សុបិទត្តំ ។

១ ៤ ២ រាជានា ។

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុវេទិក្ខុវេ ចេតនា ធានា មុន ប៉ុន្តែចេតនា
 ទោះជាអញ្ញោហារិកា^(២) ។ ព្រះដ៏មានព្រះភោគទ្រង់តាស្រីយដំណើរទេវតា
 ហេតុ តាស្រីយដំណើរទេវតាទីតាំង ទើបទ្រង់សំដែងធម្មកថាហើយត្រាស់
 ហៅកិក្ខុវេទិក្ខុវេ មកថា ។ ២ ។ ម្ចាស់កិក្ខុវេទិក្ខុវេ អ្នកចាំទិក្ខុវេសប្បិ
 សំដែងខ្លួនសំគាប់ទោះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុវេទិក្ខុវេ ទិក្ខុវេសុត្តនិយ្យាតចេញ
 ត្រូវសង្ឃទិសេស លើកលែងតែយល់សប្បិ ។

[៣] ត្រីវិក្ខុវេ កិក្ខុវេ សេចក្តីថា កិក្ខុវេទិក្ខុវេ កិក្ខុវេ
 ច្បាប់ហើយត្រូវបំបាត់ធម្មត្រូវធម្មត្រូវ ។ ត្រីវិក្ខុវេ ទិក្ខុវេ សេចក្តីថា
 ទិក្ខុវេមាន ១០ យ៉ាង គឺទិក្ខុវេពណិទៀត ១ ទិក្ខុវេពណិល្បឿន ១
 ទិក្ខុវេពណិត្រហម ១ ទិក្ខុវេពណិស ១ ទិក្ខុវេពណិដូចទិក្ខុវេដេវ
 ទៀតដូច ១ ទិក្ខុវេពណិដូចទិក្ខុវេ ១ ទិក្ខុវេពណិដូចប្រិក ១ ទិក្ខុវេ
 ពណិដូចទិក្ខុវេស្រស ១ ទិក្ខុវេពណិដូចទិក្ខុវេដេវ ១ ទិក្ខុវេពណិ
 ដូចទិក្ខុវេដេវ ១ ។ ត្រីវិក្ខុវេ ទ្រយ្យាតចេញ សេចក្តីថា ទ្រយ្យាតចេញ
 ចេញចាកទិក្ខុវេ (ដើម) ភាគតេហៅថា ទ្រយ្យាតចេញ ។ ត្រីវិក្ខុវេ
 លើកលែងតែយល់សប្បិ (នោះ) សេចក្តីថា ទៀតលែងតែយល់សប្បិ ។

១ អញ្ញោហារិកា ប្រែថា ទិស្រិកហេតុយពេលវេលា គឺថា ទិស្រិកហេតុយពេលវេលា
 ចំណាយទារុយ រួច បំបាត់ទេវតាហេតុស្រិកសំខុសចំណេញណាមួយទៀត ។

សង្ឃាទិសេសោតិ សង្ឃា វ គស្សា អាចត្តិយា
 បរិវាសំ ទេតិ ម្ពលាយ បដិកស្សតិ មាណស្តិ
 ទេតិ អត្តេតិ ធន សម្ពុហុលា ធន វេកម្ពុត្តលោ
 តេន វុច្ឆតិ សង្ឃាទិសេសោតិ វ គស្សា អាចត្តិ-
 កាយស្ស ពាមកម្មំ អធិវចនំ តេនបិ វុច្ឆតិ សង្ឃាទិ-
 សេសោតិ វ

[២] អដ្ឋក្ករូប មោចេតិ តហិញ្ញរូប មោ-
 ចេតិ អដ្ឋក្កតហិញ្ញរូប មោចេតិ ភាគាសេ
 តដិ កម្មេត្តោ មោចេតិ វត្ថុបត្តម្ភេ មោចេតិ
 វុច្ឆបត្តម្ភេ មោចេតិ មស្សវុច្ឆម្ភេ មោចេតិ វត្ថុ
 បត្តម្ភេ មោចេតិ ឧត្តាលិដ្ឋក្កណាកធម្មបត្តម្ភេ មោ-
 ចេតិ អារក្សត្ថាយ មោចេតិ សុខត្ថាយ មោចេតិ

ត្រីភិក្ខុយា សង្ឃាទិសេស (នោះ) សេចក្តីថា សង្ឃាទិសេសវិសេស
 ទូរិវិសេសព្រះអាចត្តិទោះ ត្រឡប់សើរីចាកមូលាបត្តិ ឱ្យខ្លីទានក្ត ឱ្យ
 ខ្លីអន្តាន មិនមែនកុំប្រើទ្រូប មិនមែនបុគ្គលតែ ទ្រូប ព្រោះហេតុនោះ
 បានជាគេថាគតហៅថា សង្ឃាទិសេស ។ ម្យ៉ាងទៀតថា ជាតាមកម្ម
 គឺជាជាឈ្មោះរបស់កថាចត្តិទោះឯង ព្រោះហេតុនោះ បានហៅថា
 សង្ឃាទិសេស ។

[២] កិច្ចញ្ញំនិទិតសុត្តទ្យយាតចេញកុដិបូមាធិវចនំ (អវិយាទ្ធនិវចនំ)
 កិច្ចញ្ញំនិទិតសុត្តទ្យយាតចេញកុដិបូមាធិវចនំ (អវិយាអុកដិវចនំ) កិច្ចញ្ញំនិ
 ទិតសុត្តទ្យយាតចេញកុដិបូមាធិវចនំនិវចនំ (អវិយាអុកដិវចនំ) កិច្ចញ្ញំនិ
 ទិតសុត្តទ្យយាតចេញ កិច្ចញ្ញំនិទិតសុត្តទ្យយាតចេញ ព្រោះ
 សេចក្តីមកម្តងដោយកត កិច្ចញ្ញំនិទិតសុត្តទ្យយាតចេញ ព្រោះសេចក្តី
 មកម្តងដោយល្អក់ កិច្ចញ្ញំនិទិតសុត្តទ្យយាតចេញ ព្រោះសេចក្តីមកម្តង
 ដោយម្រិត កិច្ចញ្ញំនិទិតសុត្តទ្យយាតចេញ ព្រោះសេចក្តីមកម្តងដោយ
 ខ្យល់ កិច្ចញ្ញំនិទិតសុត្តទ្យយាតចេញ ព្រោះសេចក្តីមកម្តងដោយផ្សំ
 មោស្រពល កិច្ចញ្ញំនិទិតសុត្តទ្យយាតចេញដើម្បីប្រយោជន៍មិនឱ្យមាន
 ពេល កិច្ចញ្ញំនិទិតសុត្តទ្យយាតចេញដើម្បីប្រយោជន៍ឱ្យបានសេចក្តីសុខ

១. រាសត្តន្តាយ មោទេតិ ធានត្តាយ មោទេតិ រុញ្ញត្តាយ
 មោទេតិ យញ្ញត្តាយ មោទេតិ សត្តន្តាយ មោទេតិ
 វិជត្តាយ មោទេតិ វិម័សត្តាយ មោទេតិ ធរត្តាយ
 មោទេតិ ខីលំ មោទេតិ មីតតំ មោទេតិ លោហិតតំ
 មោទេតិ ឧទាតំ មោទេតិ ភត្តវណ្ណំ មោទេតិ ធនា-
 វណ្ណំ មោទេតិ តេសវណ្ណំ មោទេតិ ទិវវណ្ណំ មោទេតិ
 ធនវណ្ណំ មោទេតិ សប្បវណ្ណំ មោទេតិ ។

[៥] វដ្ឋុត្តរុបេតិ វដ្ឋុត្តំ ឧទានិទ្ធករម ។ តហិទ្ធា-

រុបេតិ តហិទ្ធា ឧទានិទ្ធក ។ វដ្ឋុត្តរុបេតិ វ ។

ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញដើម្បីត្រូវការដោយគេសង្ខៈ ភិក្ខុញ្ញាតិទិក
 សុក្កទ្យយូកាចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ទាន ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកា
 ចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុណ្យ ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់ការបូជា ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់ស្ថាបនាស្ថិតិ ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពូជ
 ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការល្បួងមើល ភិក្ខុ
 ញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការលេង ភិក្ខុញ្ញាតិទិក
 សុក្កទ្យយូកាចេញ ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញ
 ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញ ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញ
 ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញ ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញ
 ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញ ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញ
 ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញ ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញ
 ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញ ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កទ្យយូកាចេញ ។

[៥] ត្រីវិភាគយថា កុរិយបទានកុរិយ សេចក្តីថា កុរិយបរិវេណបាចវិញ្ញាណ
 ចូលទៅក្រៅស្រយទៅជាទានកុរិយ ។ ត្រីវិភាគយថា កុរិយបទានក្រៅ សេចក្តី
 ថា កុរិយបរិវេណបាចវិញ្ញាណក្តី កុរិយបរិវេណវិញ្ញាណក្តីថាទានក្រៅ ។

អន្តរាគមន៍ប្រាណប្រតិ វិទ្យុយោ ។ អាណាសេ កង្កី
 កម្មប្រតិ អាណាសេ វិទ្យុយោ អង្គជាតិ កម្ម-
 ជ័យ ហោតិ ។ វត្ថុបត្តិម្ពតិ វត្ថុ បិណ្ឌស្ស
 អង្គជាតិ កម្មជ័យ ហោតិ ។ វត្ថុបត្តិម្ពតិ វត្ថុ
 បិណ្ឌស្ស អង្គជាតិ កម្មជ័យ ហោតិ ។ បស្សវត្ថុបត្តិ
 បស្សវត្ថុ បិណ្ឌស្ស អង្គជាតិ កម្មជ័យ ហោតិ ។
 វត្ថុបត្តិម្ពតិ វត្ថុ បិណ្ឌស្ស អង្គជាតិ កម្មជ័យ
 ហោតិ ។ វត្ថុបត្តិម្ពតិ វត្ថុ បិណ្ឌស្ស អង្គជាតិ កម្មជ័យ ហោតិ ។
 វត្ថុបត្តិម្ពតិ វត្ថុ បិណ្ឌស្ស អង្គជាតិ កម្មជ័យ ហោតិ ។
 វត្ថុបត្តិម្ពតិ វត្ថុ បិណ្ឌស្ស អង្គជាតិ កម្មជ័យ ហោតិ ។
 វត្ថុបត្តិម្ពតិ វត្ថុ បិណ្ឌស្ស អង្គជាតិ កម្មជ័យ ហោតិ ។
 វត្ថុបត្តិម្ពតិ វត្ថុ បិណ្ឌស្ស អង្គជាតិ កម្មជ័យ ហោតិ ។
 វត្ថុបត្តិម្ពតិ វត្ថុ បិណ្ឌស្ស អង្គជាតិ កម្មជ័យ ហោតិ ។

ត្រីវិញ្ញាណ ក្នុងរូបនាមក្នុងនិរូបនាមត្រៃ សេចក្តីថា ក្នុងរូបនាម
 នោះ ។ ត្រីវិញ្ញាណ ធ្វើចង្ហែងឲ្យញ័រក្នុងអាណាសេ សេចក្តីថា
 អង្គជាតិរបស់ភិក្ខុដែលកំពុងព្យាយាមនៅក្នុងអាណាសេ គឺជាអាយុៈគូរដល់
 កម្ម ។ ត្រីវិញ្ញាណ ព្រោះសេចក្តីបត្តិម្ពតិដោយវាគៈ សេចក្តីថា
 អង្គជាតិរបស់ភិក្ខុដែលកំពុងប្រើប្រាស់ប្រាណ ជាអាយុៈគូរដល់កម្ម ។
 ត្រីវិញ្ញាណ ព្រោះសេចក្តីបត្តិម្ពតិដោយវាគៈ សេចក្តីថា អង្គជាតិ
 របស់ភិក្ខុដែលកំពុងប្រើប្រាស់ប្រាណ ជាអាយុៈគូរដល់កម្ម ។ ត្រីវិញ្ញាណ
 ព្រោះសេចក្តីបត្តិម្ពតិដោយវាគៈ សេចក្តីថា អង្គជាតិរបស់
 ភិក្ខុដែលកំពុងប្រើប្រាស់ប្រាណ ជាអាយុៈគូរដល់កម្ម ។ ត្រីវិញ្ញាណ
 ព្រោះសេចក្តីបត្តិម្ពតិដោយវាគៈ សេចក្តីថា អង្គជាតិរបស់ភិក្ខុដែល
 កំពុងប្រើប្រាស់ប្រាណ ជាអាយុៈគូរដល់កម្ម ។ ត្រីវិញ្ញាណ ព្រោះ
 សេចក្តីបត្តិម្ពតិដោយវាគៈ សេចក្តីថា អង្គជាតិរបស់ភិក្ខុដែល
 កំពុងប្រើប្រាស់ប្រាណ ជាអាយុៈគូរដល់កម្ម ។ ត្រីវិញ្ញាណ
 ជា ដើម្បីប្រយោជន៍មិនឲ្យមានរោគ សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា អញ
 នឹងជាអ្នកមិនមានរោគ ។ ត្រីវិញ្ញាណ ដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យមាន
 សេចក្តីសុខ សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា អញនឹងញ៉ាំងសុខវិញ្ញាណ
 កើតឡើង ។ ត្រីវិញ្ញាណ ដើម្បីត្រូវការដោយសេចក្តី សេចក្តីថា

គេសង្ខេប កវិស្សតិកំ ។ ឆានត្តាយាតិ ឆានំ ធម្មស្សតិកំ ។
 បុត្តត្តាយាតិ បុត្តំ កវិស្សតិកំ ។ យត្តត្តាយាតិ
 យត្តំ យត្តិស្សតិកំ ។ សត្តត្តាយាតិ សត្តំ គមិស្ស-
 តិកំ ។ វិជត្តាយាតិ វិជំ កវិស្សតិកំ ។ វិមិសត្តាយាតិ
 វិមិសិស្សតិកំ^(១) ធិលំ កវិស្សតិ វិគតំ កវិស្សតិ លោហ៍-
 តតំ កវិស្សតិ ឱធាតំ កវិស្សតិ ។ មេ ។ សម្បវណ្ណំ
 កវិស្សតិកំ ។ ធម្មត្តាយាតិ ធម្មត្តិយាយោ ។

[៦] អដ្ឋត្តយេ ចេតេតិ ឧបត្តមតិ មុច្ឆតិ
 អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ តហិទ្ធារុមេ ចេតេតិ
 ឧបត្តមតិ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។
 អដ្ឋត្តតហិទ្ធារុមេ ចេតេតិ ឧបត្តមតិ មុច្ឆតិ

។ ។ ម ចេតេតេសុ អយំ បាលី ៥ ចត្តាយាតិ ។

ភិក្ខុភិក្ខុ ទិកស្កុត្តនទេវិទិបាទនាថា ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់ទាន សេចក្តីថា ភិក្ខុភិក្ខុថា អញទំនិធុទិកស្កុត្តនទាន ។ ត្រង់ពាក្យថា
 ដើម្បីប្រយោជន៍ផ្តល់បុណ្យ សេចក្តីថា ភិក្ខុភិក្ខុថា ទិកស្កុត្តនទេវិទិដា
 បុណ្យ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការចូល សេចក្តីថា ភិក្ខុភិក្ខុ
 ចិត្តថា អញទំនិធុទិកស្កុត្តនទានត្រៀមយត្ត ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រ-
 យោជន៍ដល់ស្ថានសួគ៌ សេចក្តីថា ភិក្ខុភិក្ខុថា អញទំនិធុទេវកាន់ស្ថានសួគ៌ ។
 ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពូជ សេចក្តីថា ភិក្ខុភិក្ខុថា ទិកស្កុត្ត
 នទេវិទិដាពូជ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការល្បួងមើល
 សេចក្តីថា ភិក្ខុភិក្ខុថា អញទំនិធុល្បួងមើល ទិកស្កុត្តនទេវិទិដាពាលិទ្រៀ
 ទិដិដាពាលិល្បៀនិ ទិដិដាពាលិត្រោម ទិដិដាពាលិស ។ មេ ។ ទិក
 ស្កុត្តនទេវិទិដាពាលិដូចទិកដោះថា ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់ការលេង សេចក្តីថា ភិក្ខុមានបំណងក្នុងការលេង ។

[៦] ភិក្ខុភិក្ខុចំពោះបុគ្គលិកភិក្ខុ កិព្យាយាម ទាល់តែទិកស្កុត្តនទាន
 ចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុចំពោះពារុមេត្រូវ កិព្យាយាម
 ទាល់តែទិកស្កុត្តនទានចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុចំពោះ
 បុគ្គលិកភិក្ខុចំពោះពារុមេត្រូវ កិព្យាយាម ទាល់តែទិកស្កុត្តនទានចេញ

អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ ធិលំ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ មីតតំ លោហៈ
តតំ ឧទានំ តតារណំ ឧតារណំ តេលារណំ ចារារណំ
ឧទិរណំ សម្បារណំ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាមត្តិ
សង្ខារិសេសស្ស ។

សុខំ ខ្មែរ ។

[៧] អាណក្សត្តញ្ច សុខត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ អាណក្សត្តញ្ច
មកសុទ្ធត្តញ្ច ។ អាណក្សត្តញ្ច មាធត្តញ្ច ។ អាណក្សត្តញ្ច
បុត្តាត្តញ្ច ។ អាណក្សត្តញ្ច យត្តាត្តញ្ច ។ អាណក្សត្តញ្ច
សត្តត្តញ្ច ។ អាណក្សត្តញ្ច វីជ្ជត្តញ្ច ។ អាណក្សត្តញ្ច
វីម្មសត្តញ្ច ។ អាណក្សត្តញ្ច ធម្មត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

(៨)
ធម្មសង្ខេបសេសស្ស វណ្ណចក្ក ។

១ ឧ. ប ១៣មូលស្ស ។

[ត្រី] អាមត្តិសង្ខារិសេស ។ ភិក្ខុភិក ចំពោះចំកសុក្កណារិទ្ធ កីត្យយាម
ចាលំតៃចំកសុក្កយានចេញ [ត្រី] អាមត្តិសង្ខារិសេស ។ ភិក្ខុភិក ចំពោះ
ចំកសុក្កណារិស្សីន ចំពោះចំកសុក្កណារិក្រយាម ចំពោះចំកសុក្កណារិស
ចំពោះចំកសុក្កណារិដូចចំកដោះដូរឡើងពន្យ ចំពោះចំកសុក្កណារិដូចចំក
ចំពោះចំកសុក្កណារិដូចប្រិក ចំពោះចំកសុក្កណារិដូចចំកដោះស្រស់
ចំពោះចំកសុក្កណារិដូចចំកដោះដូរ ចំពោះចំកសុក្កណារិដូចចំកដោះដូរ
កីត្យយាម ចាលំតៃចំកសុក្កយានចេញ [ត្រី] អាមត្តិសង្ខារិសេស ។
បទភាជនីយសុខិត ០៦ ។

[៧] ភិក្ខុភិក ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ខឹងដើម្បីសេចក្តីសុខ កីត្យ-
យាម ចាលំតៃចំកសុក្កយានចេញ [ត្រី] អាមត្តិសង្ខារិសេស ។ ភិក្ខុភិក
ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ខឹងដើម្បីជាភេសជ្ជ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ខឹង
ដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ខឹងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីមិន
ឲ្យមានរោគ ខឹងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ច ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ខឹងដើម្បី
ស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ខឹងដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមាន
រោគ ខឹងដើម្បីល្បួងលើល ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ខឹងដើម្បីការលេង
កីត្យយាម ចាលំតៃចំកសុក្កយានចេញ [ត្រី] អាមត្តិសង្ខារិសេស ។
វណ្ណចក្កមាតិកា ១ ០៦ ។

[៨] សុទ្ធកុញ្ញ កេសដ្ឋកុញ្ញ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ សុទ្ធកុញ្ញ ធាន-
 កុញ្ញ ។ សុទ្ធកុញ្ញ បុត្តកុញ្ញ ។ សុទ្ធកុញ្ញ យត្តកុញ្ញ ។
 សុទ្ធកុញ្ញ សក្កកុញ្ញ ។ សុទ្ធកុញ្ញ វិជ្ជកុញ្ញ ។ សុទ្ធកុញ្ញ
 វិមិសកុញ្ញ ។ សុទ្ធកុញ្ញ ធុវកុញ្ញ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ សុទ្ធកុញ្ញ អាហេត្យ-
 កុញ្ញ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិ-
 សេសស្ស ។

[៩] កេសដ្ឋកុញ្ញ ធានកុញ្ញ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ កេសដ្ឋកុញ្ញ
 បុត្តកុញ្ញ ។ កេសដ្ឋកុញ្ញ យត្តកុញ្ញ ។ កេសដ្ឋកុញ្ញ
 សក្កកុញ្ញ ។ កេសដ្ឋកុញ្ញ វិជ្ជកុញ្ញ ។ កេសដ្ឋកុញ្ញ
 វិមិសកុញ្ញ ។ កេសដ្ឋកុញ្ញ ធុវកុញ្ញ ។ កេសដ្ឋកុញ្ញ
 អាហេត្យកុញ្ញ ។ កេសដ្ឋកុញ្ញ សុទ្ធកុញ្ញ ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

[៨] ភិក្ខុគិត ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទំនិដើម្បីជាភេសជ្ជៈ កំព្យាយាម ទាល់
 តែទំតសុក្កយ្ហានចេញ (ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត ដើម្បីសេចក្តី
 សុខ ទំនិដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទំនិដើម្បីជាបុណ្យ ។
 ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទំនិដើម្បីជាត្រៀមយត្ត ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទំនិ
 ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទំនិដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីសេចក្តី
 សុខ ទំនិដើម្បីល្យនិមើល ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទំនិដើម្បីការលេង
 កំព្យាយាម ទាល់តែទំតសុក្កយ្ហានចេញ (ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ ភិក្ខុ
 គិត ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទំនិដើម្បីមិនឱ្យមានរោគ កំព្យាយាម ទាល់តែ
 រឹតសុក្កយ្ហានចេញ (ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។

[៩] ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីជាទាន កំព្យាយាម ទាល់
 តែទំតសុក្កយ្ហានចេញ (ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត ដើម្បីជា
 ភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីជាត្រៀមយត្ត ។
 ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីជាពូជ ។
 ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីល្យនិមើល ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីការ
 លេង ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីមិនឱ្យមានរោគ ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ
 ទំនិដើម្បីសេចក្តីសុខ កំព្យាយាម ទាល់តែទំតសុក្កយ្ហានចេញ (ត្រូវអាបត្តិ-
 សន្យាទិសេស ។

[១០] ធានត្តញ្ច បុញ្ញត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្កាមិសេសស្ស ។ ធានត្តញ្ច យញ្ញ-
 ត្តញ្ច ។ ធានត្តញ្ច សត្តត្តញ្ច ។ ធានត្តញ្ច វិនិច្ឆត្តញ្ច ។
 ធានត្តញ្ច វិមិសត្តញ្ច ។ ធានត្តញ្ច ធរត្តញ្ច ។ ធាន-
 ត្តញ្ច អាណេត្តត្តញ្ច ។ ធានត្តញ្ច សុទ្ធត្តញ្ច ។ ធានត្តញ្ច
 កេសដ្ឋត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្កា-
 មិសេសស្ស ។

[១១] បុញ្ញត្តញ្ច យញ្ញត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្កាមិសេសស្ស ។ បុញ្ញត្តញ្ច
 សត្តត្តញ្ច ។ បុញ្ញត្តញ្ច វិនិច្ឆត្តញ្ច ។ បុញ្ញត្តញ្ច
 វិមិសត្តញ្ច ។ បុញ្ញត្តញ្ច ធរត្តញ្ច ។ បុញ្ញត្តញ្ច
 អាណេត្តត្តញ្ច ។ បុញ្ញត្តញ្ច សុទ្ធត្តញ្ច ។ បុញ្ញត្តញ្ច
 កេសដ្ឋត្តញ្ច ។ បុញ្ញត្តញ្ច ធានត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្កាមិសេសស្ស ។

[១២] យញ្ញត្តញ្ច សត្តត្តញ្ច ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្កាមិសេសស្ស ។

[១០] ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាទាន ទំនិដើម្បីជាបុណ្យ កិច្ចាយាម ទាល់
 តែទំកសុក្កយ្ហាភពេញ ត្រូវអាបត្តិសង្កាមិសេស ។ ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាទាន
 ទំនិដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីជាទាន ទំនិដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បី
 ជាទាន ទំនិដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីជាទាន ទំនិដើម្បីល្បួងមើល ។ ដើម្បី
 ជាទាន ទំនិដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីជាទាន ទំនិដើម្បីមិនឲ្យទានរោគ ។
 ដើម្បីជាទាន ទំនិដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាទាន ទំនិដើម្បីជាភេសជ្ជៈ
 កិច្ចាយាម ទាល់តែទំកសុក្កយ្ហាភពេញ ត្រូវអាបត្តិសង្កាមិសេស ។

[១១] ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាបុណ្យ ទំនិដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ កិច្ចាយាម
 ទាល់តែទំកសុក្កយ្ហាភពេញ ត្រូវអាបត្តិសង្កាមិសេស ។ ភិក្ខុគិត
 ដើម្បីជាបុណ្យ ទំនិដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទំនិដើម្បីជាពូជ ។
 ដើម្បីជាបុណ្យ ទំនិដើម្បីល្បួងមើល ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទំនិដើម្បីការលេង ។
 ដើម្បីជាបុណ្យ ទំនិដើម្បីមិនឲ្យទានរោគ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទំនិដើម្បី
 សេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទំនិដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ
 ទំនិដើម្បីជាទាន កិច្ចាយាម ទាល់តែទំកសុក្កយ្ហាភពេញ ត្រូវអាបត្តិ-
 សង្កាមិសេស ។

[១២] ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ទំនិដើម្បីស្ថានសួគ៌
 កិច្ចាយាម ទាល់តែទំកសុក្កយ្ហាភពេញ ត្រូវអាបត្តិសង្កាមិសេស ។

យញ្ញត្តន្ត វិជត្តន្ត ។ យញ្ញត្តន្ត វិមំសត្តន្ត ។
 យញ្ញត្តន្ត ធាត្តន្ត ។ យញ្ញត្តន្ត អាភេត្យត្តន្ត ។
 យញ្ញត្តន្ត សុទ្ធត្តន្ត ។ យញ្ញត្តន្ត ភេសជ្ជត្តន្ត ។
 យញ្ញត្តន្ត ធានត្តន្ត ។ យញ្ញត្តន្ត បុញ្ញត្តន្ត យេតេតំ
 ធុបក្កមតិ បុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

[១៣] សត្តត្តន្ត វិជត្តន្ត ។ សត្តត្តន្ត វិមំ-
 សត្តន្ត ។ សត្តត្តន្ត ធាត្តន្ត ។ សត្តត្តន្ត
 អាភេត្យត្តន្ត ។ សត្តត្តន្ត សុទ្ធត្តន្ត ។ សត្តត្តន្ត
 ភេសជ្ជត្តន្ត ។ សត្តត្តន្ត ធានត្តន្ត ។ សត្តត្តន្ត
 បុញ្ញត្តន្ត ។ សត្តត្តន្ត យញ្ញត្តន្ត យេតេតំ ធុបក្ក-
 មតិ បុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

[១៤] វិជត្តន្ត វិមំសត្តន្ត ។ វិជត្តន្ត
 ធាត្តន្ត ។ វិជត្តន្ត អាភេត្យត្តន្ត ។ វិជត្តន្ត
 សុទ្ធត្តន្ត ។ វិជត្តន្ត ភេសជ្ជត្តន្ត ។

ភិក្ខុគិក ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ទំនិដើម្បីជាត្បូង ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ទំនិ
 ដើម្បីល្បួងមើល ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ទំនិដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីជា
 គ្រឿងយញ្ញ ទំនិដើម្បីបំបាត់ទ្រព្យទានពេក ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ទំនិដើម្បី
 សេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ទំនិដើម្បីជាភេសជ្ជ ។ ដើម្បីជា
 គ្រឿងយញ្ញ ទំនិដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ទំនិដើម្បីជាបុណ្យ
 កំព្យយាម ចាល់កែវំតសុក្កយ្ហានទេញ គ្រូអបក្តិសង្ឃទំរេសស ។

[១៥] ភិក្ខុគិក ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ទំនិដើម្បីជាត្បូង ។ ដើម្បី
 ស្ថានសួគ៌ ទំនិដើម្បីល្បួងមើល ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ទំនិដើម្បីការលេង ។
 ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ទំនិដើម្បីបំបាត់ទ្រព្យទានពេក ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ទំនិដើម្បី
 សេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ទំនិដើម្បីជាភេសជ្ជ ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌
 ទំនិដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ទំនិដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីស្ថាន
 សួគ៌ ទំនិដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ កំព្យយាម ចាល់កែវំតសុក្កយ្ហានទេញ
 គ្រូអបក្តិសង្ឃទំរេសស ។

[១៦] ភិក្ខុគិក ដើម្បីជាត្បូង ទំនិដើម្បីល្បួងមើល ។ ដើម្បីជាត្បូង
 ទំនិដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីជាត្បូង ទំនិដើម្បីបំបាត់ទ្រព្យទានពេក ។ ដើម្បី
 ជាត្បូង ទំនិដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាត្បូង ទំនិដើម្បីជាភេសជ្ជ ។

វិជគុត្តា ណាទុត្តា ។ វិជគុត្តា បុត្តាទុត្តា ។ វិជគុត្តា
យត្តាទុត្តា ។ វិជគុត្តា សត្តាទុត្តា ទេតេតិ ឧបត្តាមតិ
មុត្តតិ អាចត្តិ សង្ឃាទិសេសសស្ស ។

[១៥] វិម័សត្តា ធរត្តា ។ វិម័សត្តា
អាណេត្តា ។ វិម័សត្តា សុទ្ធត្តា ។ វិម័សត្តា
កេសជ្ជត្តា ។ វិម័សត្តា ណាទុត្តា ។ វិម័សត្តា
បុត្តាទុត្តា ។ វិម័សត្តា យត្តាទុត្តា ។ វិម័សត្តា
សត្តាទុត្តា ។ វិម័សត្តា វិជគុត្តា ទេតេតិ ឧបត្តាមតិ
មុត្តតិ អាចត្តិ សង្ឃាទិសេសសស្ស ។

[១៦] ធរត្តា អាណេត្តា ទេតេតិ ឧបត្តាមតិ
មុត្តតិ អាចត្តិ សង្ឃាទិសេសសស្ស ។ ធរត្តា សុទ្ធត្តា ។
ធរត្តា កេសជ្ជត្តា ។ ធរត្តា ណាទុត្តា ។ ធរត្តា
បុត្តាទុត្តា ។ ធរត្តា យត្តាទុត្តា ។ ធរត្តា សត្តាទុត្តា ។

ដើម្បីជាពូជ ទំនិដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីជាពូជ ទំនិដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បី
ជាពូជ ទំនិដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីជាពូជ ទំនិដើម្បីស្តារស្នូនស្នូតិ
កិព្វយាម ចាលវិកទំកសុក្កយ្ហាគចេញ ត្រូវអាចក្តីសង្ឃាទិសេស ។

[១៧] ភិក្ខុតិក ដើម្បីល្បួងមើល ទំនិដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីល្បួង
មើល ទំនិដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ។ ដើម្បីល្បួងមើល ទំនិដើម្បីសេចក្តី
សុខ ។ ដើម្បីល្បួងមើល ទំនិដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ។ ដើម្បីល្បួងមើល ទំនិ
ដើម្បីជាពាន ។ ដើម្បីល្បួងមើល ទំនិដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីល្បួងមើល
ទំនិដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីល្បួងមើល ទំនិដើម្បីស្តារស្នូនស្នូតិ ។
ដើម្បីល្បួងមើល ទំនិដើម្បីជាពូជ កិព្វយាម ចាលវិកទំកសុក្កយ្ហាគចេញ
ត្រូវអាចក្តីសង្ឃាទិសេស ។

[១៨] ភិក្ខុតិក ដើម្បីការលេង ទំនិដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ កិព្វយាម
ចាលវិកទំកសុក្កយ្ហាគចេញ ត្រូវអាចក្តីសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុតិក ដើម្បីការ
លេង ទំនិដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីការលេង ទំនិដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ។ ដើម្បី
ការលេង ទំនិដើម្បីជាពាន ។ ដើម្បីការលេង ទំនិដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បី
ការលេង ទំនិដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីការលេង ទំនិដើម្បីស្តារស្នូនស្នូតិ ។

វិធីបដិសេធ មហាវិក័ត្ត

ឧវត្តត្ថា វិជត្តត្ថា ។ ឧវត្តត្ថា វិមេសត្តត្ថា ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។
ឯកម្ពលា^(១) ធនុច្ឆំ ឱដ្ឋិវំ ។

ទម្រុលកាទិបិ ឯវិមេវិ គេតត្ថំ ។

[១៧] អាហេត្យត្តត្ថា សុទត្តត្ថា កេសដ្ឋត្តត្ថា ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។ មេ ។
អាហេត្យត្តត្ថា សុទត្តត្ថា ឧវត្តត្ថា ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

ទម្រុលា ។ លុច្ឆំ ។

[១៨] សុទត្តត្ថា កេសដ្ឋត្តត្ថា ឆាទត្តត្ថា
ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃានិសេ-
សស្ស ។ មេ ។ សុទត្តត្ថា កេសដ្ឋត្តត្ថា ឧវត្តត្ថា
។ មេ ។ សុទត្តត្ថា កេសដ្ឋត្តត្ថា អាហេត្យត្តត្ថា
ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស
។ មេ ។ វិមេសត្តត្ថា ឧវត្តត្ថា អាហេត្យត្តត្ថា ចេតេតិ

១ ឧ ប. ឯកម្ពលាស្ស ។

វិធីបដិសេធ មហាវិក័ត្ត

ដើម្បីការលេង ឱវិដើម្បីជាត្រូវ ។ ដើម្បីការលេង ឱវិដើម្បីល្បួងចំល
កិព្វយាម ចាលំភៃទំកស្កុយ្យាភេចញ្ច (ត្រូវភាចក្តិសន្ធិទិសេស ។
ពទុច្ឆំ មានមុលមួយ ចប់ ។

ឯចក្កមានមូលពីរជាដើម ចក្កភិក្ខុប្បិទាមក (សំវែង) ដូចគ្នាផងដែរ ។

[១៧] ភិក្ខុភិក្ខុ ដើម្បីមិនឱ្យមានរោគ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ឱវិ
ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ កិព្វយាម ចាលំភៃទំកស្កុយ្យាភេចញ្ច (ត្រូវភាចក្តិ-
សន្ធិទិសេស ។ មេ ។ ភិក្ខុភិក្ខុ ដើម្បីមិនឱ្យមានរោគ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
ឱវិដើម្បីការលេង កិព្វយាម ចាលំភៃទំកស្កុយ្យាភេចញ្ច (ត្រូវភាចក្តិ-
សន្ធិទិសេស ។

។ លុច្ឆំ មានមុលពីរ ។

[១៨] ភិក្ខុភិក្ខុ ដើម្បីឱ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ឱវិដើម្បីជាទាម
កិព្វយាម (ត្រូវភៃទំកស្កុយ្យាភេចញ្ច (ត្រូវភាចក្តិសន្ធិទិសេស ។ មេ ។
ដើម្បីឱ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ឱវិដើម្បីការលេង ។ មេ ។ ភិក្ខុ
ភិក្ខុ ដើម្បីឱ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ឱវិដើម្បីមិនឱ្យមានរោគ កិ
ព្វយាម (ត្រូវភៃទំកស្កុយ្យាភេចញ្ច (ត្រូវភាចក្តិសន្ធិទិសេស ។ មេ ។
ភិក្ខុភិក្ខុ ដើម្បីល្បួងចំល ដើម្បីការលេង ឱវិដើម្បីមិនឱ្យមានរោគ

ឃ្លាសកល្លា ឃ្លាសក្កិណ្ណិយសសស្ស ចរោទិវិយេ សត្វមូលពាទិ

ឧបក្កមតិ ឫទ្ធិតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសសស្ស ។ បេ ។

វិម័សត្តញ្ច ធរត្តញ្ច វិជត្តញ្ច ធរតតិ ឧបក្កមតិ |

ឫទ្ធិតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសសស្ស ។

មូលកំ ពុទ្ធកំ ធីតិ ។

[១៧] តិម្ភលកំ ធម្មម្ភលកំ បញ្ចម្ភលកំ ធម្មម្ភល-
កំ សត្តម្ភលកំ អដ្ឋម្ភលកំ ចវម្ភលកំ វរោច តាតត្តំ ។

តិទិ សត្វមូលកំ ។

[២០] អាហក្សត្តញ្ច សុទ្ធត្តញ្ច កេសដ្ឋត្តញ្ច ជាទ-
ត្តញ្ច បញ្ចត្តញ្ច យញ្ចត្តញ្ច សត្តត្តញ្ច វិជត្តញ្ច វិម័-
សត្តញ្ច ធរត្តញ្ច ធរតតិ ឧបក្កមតិ ឫទ្ធិតិ អា-
បត្តិ សង្ឃាទិសសស្ស ។

សត្វមូលកំ ធីតិ ។

[២១] ជីលញ្ច មិគកញ្ច ធរតតិ ឧបក្កមតិ ឫទ្ធិតិ អា-
បត្តិ សង្ឃាទិសសស្ស ។ ជីលញ្ច លោហិកញ្ច ។ បេ ។
ជីលញ្ច ឧទាតញ្ច ។ ជីលញ្ច តត្តវណ្ណញ្ច ។ ជីលញ្ច

ឃ្លាសកល្លា សង្ឃាទិសសស្ស ចរោទិវិយេ ធិយាយភិក្ខុម្ភាមូលត្រិបតាំងអស់ជាដើម

កិព្យាយម ត្រាតៃទិកសុក្កយ្ហាគរចញ្ញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសស ។ បេ ។

ភិក្ខុភិក ដើម្បីល្បួងមើល ដើម្បីការលេង ធីតិដើម្បីជាតូជ កិព្យាយម

ត្រាតៃទិកសុក្កយ្ហាគរចញ្ញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសស ។

ពុទ្ធកំ ពុទ្ធកំ ធីតិ ។

[១៨] ពុទ្ធកំ មូល ៧ មូល ៤ មូល ៥ មូល ៦ មូល ៧ មូល ៨ មូល ៩
មូល ៩ ចណ្ឌិតច្បាប់ត្រូវយ៉ាងនេះឯង ។

នេះចក្កាមូលត្រិបតាំងអស់ (ដូចមានសេចក្តីពន្យល់ក្រោយនេះ) ។

[២០] ភិក្ខុភិក ដើម្បីខិតខំឱ្យមានរោគ ដើម្បីឱ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បី
ជាភេសជ្ជៈ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ដើម្បីស្តាន
ស្នូត ដើម្បីជាតូជ ដើម្បីល្បួងមើល ធីតិដើម្បីការលេង កិព្យាយម ត្រា-
តៃទិកសុក្កយ្ហាគរចញ្ញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសស ។

ពុទ្ធកំ ពុទ្ធកំ ធីតិ ។

[២១] ភិក្ខុភិក បញ្ចញ្ញទិកសុក្កពណ៌ទៀវ ធីតិពណ៌ល្បឿង កិ-
ព្យាយម ត្រាតៃទិកសុក្កយ្ហាគរចញ្ញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសស ។ ភិក្ខុ-
ភិក បញ្ចញ្ញទិកសុក្កពណ៌ទៀវ ធីតិពណ៌ក្រហម ។ បេ ។ ពណ៌ទៀវ
ធីតិពណ៌ស ។ ពណ៌ទៀវ ធីតិពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវឡើងតុះ ។ ពណ៌ទៀវ

ឧត្តរណ្ណញ្ច ។ ដីលញ្ច តេលវណ្ណញ្ច ។ ដីលញ្ច
ចិរណ្ណញ្ច ។ ដីលញ្ច ឧត្តរណ្ណញ្ច ។ ដីលញ្ច សម្ម័-
វណ្ណញ្ច ។ ខេត្តិ ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សឡាដិ-
សេសស្ស ។

(១)
ឯកមូលក វណ្ណញ្ច ចិរិតំ ។

[២២] បីតកញ្ច លោហិតកញ្ច ខេត្តិ ឧបក្កមតិ
មុច្ឆតិ អាមត្តិ សឡាដិសេសស្ស ។ បីតកញ្ច ឱណ-
តញ្ច ។ បេ ។ បីតកញ្ច ឧត្តរណ្ណញ្ច ។ បីតកញ្ច
ឧត្តរណ្ណញ្ច ។ បីតកញ្ច តេលវណ្ណញ្ច ។ បីតកញ្ច
ចិរណ្ណញ្ច ។ បីតកញ្ច ឧត្តរណ្ណញ្ច ។ បីតកញ្ច
សម្ម័វណ្ណញ្ច ។ បីតកញ្ច ដីលញ្ច ខេត្តិ ឧបក្ក-
មតិ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សឡាដិសេសស្ស ។ លោ-
ហិតកញ្ច ឱណតញ្ច ខេត្តិ ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ
អាមត្តិ សឡាដិសេសស្ស ។ លោហិតកញ្ច ឧត្ត-
រណ្ណញ្ច ។ លោហិតកញ្ច ឧត្តរណ្ណញ្ច ។ លោហិត-
កញ្ច តេលវណ្ណញ្ច ។ លោហិតកញ្ច ចិរណ្ណញ្ច ។

១ ១, ២ ឯកមូលកស្ស ។

នីតិពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ទៀវ នីតិពណ៌ដូចប្រេង ។ ពណ៌ទៀវ នីតិ
ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ទៀវ នីតិពណ៌ដូចទឹកដោះដូរ ។ ពណ៌
ទៀវ នីតិពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកស្អុយចេញ ត្រូវ
ពេញភ្នែកស្អុយទៅសេស ។

វណ្ណញ្ច ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ ។

[២២] ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកស្អុយពណ៌លឿង នីតិពណ៌ក្រហម ក៏
ព្យាយាម ត្រាតែទឹកស្អុយចេញ ត្រូវពេញភ្នែកស្អុយទៅសេស ។ ភិក្ខុគិត
បញ្ចេញទឹកស្អុយពណ៌លឿង នីតិពណ៌ស ។ បេ ។ ពណ៌លឿង នីតិ
ពណ៌ដូចទឹកដោះដូរទៀងពុរ ។ ពណ៌លឿង នីតិពណ៌ដូចទឹក ។
ពណ៌លឿង នីតិពណ៌ដូចប្រេង ។ ពណ៌លឿង នីតិពណ៌ដូចទឹកដោះ
ស្រស់ ។ ពណ៌លឿង នីតិពណ៌ដូចទឹកដោះដូរ ។ ពណ៌លឿង នីតិ
ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ។ ពណ៌លឿង នីតិពណ៌ទៀវ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែ
ទឹកស្អុយចេញ ត្រូវពេញភ្នែកស្អុយទៅសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹក
ស្អុយពណ៌ក្រហម នីតិពណ៌ស ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកស្អុយចេញ ត្រូវ
ពេញភ្នែកស្អុយទៅសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកស្អុយពណ៌ក្រហម នីតិពណ៌
ដូចទឹកដោះដូរទៀងពុរ ។ ពណ៌ក្រហម នីតិពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ក្រហម
នីតិពណ៌ដូចប្រេង ។ ពណ៌ក្រហម នីតិពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។

លោហិតកកត្តា ធម្មវណ្ណត្តា ។ លោហិតកកត្តា
 សម្បវណ្ណត្តា ។ លោហិតកកត្តា ចីលត្តា ។ លោ-
 ហិតកកត្តា បីតកត្តា លេខេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សម្បវណ្ណត្តា ។ ឧទានត្តា ឧក្កវណ្ណត្តា ។
 ឧទានត្តា ធម្មវណ្ណត្តា ។ ឧទានត្តា តេលវណ្ណត្តា ។
 ឧទានត្តា ទិវវណ្ណត្តា ។ ឧទានត្តា ធម្មវណ្ណត្តា ។
 ឧទានត្តា សម្បវណ្ណត្តា ។ ឧទានត្តា ចីលត្តា ។
 ឧទានត្តា បីតកត្តា ។ ឧទានត្តា លោហិត-
 កកត្តា លេខេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សម្បវណ្ណ-
 ត្តា ។ ឧក្កវណ្ណត្តា ធម្មវណ្ណត្តា ។ ឧក្កវណ្ណត្តា
 តេលវណ្ណត្តា ។ ឧក្កវណ្ណត្តា ទិវវណ្ណត្តា ។ ឧក្ក-
 វណ្ណត្តា ធម្មវណ្ណត្តា ។ ឧក្កវណ្ណត្តា សម្បវណ្ណត្តា ។
 ឧក្កវណ្ណត្តា ចីលត្តា ។ ឧក្កវណ្ណត្តា បីត-
 កត្តា ។ ឧក្កវណ្ណត្តា លោហិតកកត្តា ។ ឧក្ក-
 វណ្ណត្តា ឧទានត្តា លេខេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ

ពណ៌ក្រហម ទំនិពណ៌ដូចទំកដោះដូរ ។ ពណ៌ក្រហម ទំនិពណ៌ដូចទំក-
 ដោះដូរ ។ ពណ៌ក្រហម ទំនិពណ៌ទៀវ ។ ពណ៌ក្រហម ទំនិពណ៌លៀង
 កីត្យយាម ត្រាតែទំកស្តុកយូរធម្ម ត្រាតែបក្កិសច្បិទិសេស ។ កិក្ក-
 ភិក បញ្ចេញទំកស្តុកពណ៌ស ទំនិពណ៌ដូចទំកដោះដូរឡើងពតុះ ។ ពណ៌-
 ស ទំនិពណ៌ដូចទំក ។ ពណ៌ស ទំនិពណ៌ដូចប្រិក ។ ពណ៌ស ទំនិ-
 ពណ៌ដូចទំកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ស ទំនិពណ៌ដូចទំកដោះដូរ ។ ពណ៌ស
 ទំនិពណ៌ដូចទំកដោះដូរ ។ ពណ៌ស ទំនិពណ៌ទៀវ ។ ពណ៌ស ទំនិ-
 ពណ៌លៀង ។ ពណ៌ស ទំនិពណ៌ក្រហម កីត្យយាម ត្រាតែទំកស្តុក
 យូរធម្ម ត្រាតែបក្កិសច្បិទិសេស ។ កិក្កភិក បញ្ចេញទំកស្តុកពណ៌ដូច
 ទំកដោះដូរឡើងពតុះ ទំនិពណ៌ដូចទំក ។ ពណ៌ដូចទំកដោះដូរឡើងពតុះ
 ទំនិពណ៌ដូចប្រិក ។ ពណ៌ដូចទំកដោះដូរឡើងពតុះ ទំនិពណ៌ដូចទំក-
 ដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចទំកដោះដូរឡើងពតុះ ទំនិពណ៌ដូចទំកដោះដូរ ។
 ពណ៌ដូចទំកដោះដូរឡើងពតុះ ទំនិពណ៌ដូចទំកដោះដូរ ។ ពណ៌ដូចទំក
 ដោះដូរឡើងពតុះ ទំនិពណ៌ទៀវ ។ ពណ៌ដូចទំកដោះដូរឡើងពតុះ ទំនិ-
 ពណ៌លៀង ។ ពណ៌ដូចទំកដោះដូរឡើងពតុះ ទំនិពណ៌ក្រហម ។
 ពណ៌ដូចទំកដោះដូរឡើងពតុះ ទំនិពណ៌ស កីត្យយាម ត្រាតែទំកស្តុក

វិធីបដិសេធ មហាវិភង្គ

អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ ធកវណ្ណញ្ច តេល-
 វណ្ណញ្ច ។ ធកវណ្ណញ្ច ទីវវណ្ណញ្ច ។ ធកវណ្ណញ្ច
 ធកវណ្ណញ្ច ។ ធកវណ្ណញ្ច សម្មវណ្ណញ្ច ។ ធក-
 វណ្ណញ្ច វិលញ្ច ។ ធកវណ្ណញ្ច បិតកញ្ច ។
 ធកវណ្ណញ្ច លោហិតកញ្ច ។ ធកវណ្ណញ្ច ឱនាតញ្ច ។
 ធកវណ្ណញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច យេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
 អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ តេលវណ្ណញ្ច ទីវវណ្ណញ្ច ។
 តេលវណ្ណញ្ច ធកវណ្ណញ្ច ។ តេលវណ្ណញ្ច សម្មវណ្ណញ្ច ។
 តេលវណ្ណញ្ច វិលញ្ច ។ តេលវណ្ណញ្ច បិតកញ្ច ។
 តេលវណ្ណញ្ច លោហិតកញ្ច ។ តេលវណ្ណញ្ច ឱនាតញ្ច ។
 តេលវណ្ណញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច ។ តេលវណ្ណញ្ច ធកវណ្ណញ្ច
 យេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ឃាធិសេ-
 សស្ស ។ ទីវវណ្ណញ្ច ធកវណ្ណញ្ច ។ ទីវវណ្ណញ្ច
 សម្មវណ្ណញ្ច ។ ទីវវណ្ណញ្ច វិលញ្ច ។ ទីវវណ្ណញ្ច

វិធីបដិសេធ មហាវិភង្គ

យុគទេញ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុ បញ្ចេញទឹកស្អុកតណ្ហ
 ដូចទឹក ទឹកតណ្ហដូចប្រេង ។ តណ្ហដូចទឹក ទឹកតណ្ហដូចទឹកដោះស្រស់ ។
 តណ្ហដូចទឹក ទឹកតណ្ហដូចទឹកដោះដូរ ។ តណ្ហដូចទឹក ទឹកតណ្ហដូចទឹក
 ដោះថ្នាំ ។ តណ្ហដូចទឹក ទឹកតណ្ហទៀត ។ តណ្ហដូចទឹក ទឹកតណ្ហល្បឿន ។
 តណ្ហដូចទឹក ទឹកតណ្ហក្រហម ។ តណ្ហដូចទឹក ទឹកតណ្ហស ។
 តណ្ហដូចទឹក ទឹកតណ្ហដូចទឹកដោះដូរទៀតពពុះ គឺព្យាយាម ត្រាតែទឹក
 ស្អុកយុគទេញ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុ បញ្ចេញទឹកស្អុក
 តណ្ហដូចប្រេង ទឹកតណ្ហដូចទឹកដោះស្រស់ ។ តណ្ហដូចប្រេង ទឹកតណ្ហ
 ដូចទឹកដោះដូរ ។ តណ្ហដូចប្រេង ទឹកតណ្ហដូចទឹកដោះថ្នាំ ។ តណ្ហ
 ដូចប្រេង ទឹកតណ្ហទៀត ។ តណ្ហដូចប្រេង ទឹកតណ្ហល្បឿន ។ តណ្ហ
 ដូចប្រេង ទឹកតណ្ហក្រហម ។ តណ្ហដូចប្រេង ទឹកតណ្ហស ។ តណ្ហ
 ដូចប្រេង ទឹកតណ្ហដូចទឹកដោះដូរទៀតពពុះ ។ តណ្ហដូចប្រេង ទឹក
 តណ្ហដូចទឹក គឺព្យាយាម ត្រាតែទឹកស្អុកយុគទេញ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិ-
 សេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុ បញ្ចេញទឹកស្អុកតណ្ហដូចទឹកដោះស្រស់ ទឹកតណ្ហ
 ដូចទឹកដោះដូរ ។ តណ្ហដូចទឹកដោះស្រស់ ទឹកតណ្ហដូចទឹកដោះថ្នាំ ។
 តណ្ហដូចទឹកដោះស្រស់ ទឹកតណ្ហទៀត ។ តណ្ហដូចទឹកដោះស្រស់

ព័ន្ធកត្តា ។ ចិវ្រណ្ណកត្តា លោហិតកត្តា ។ ចិវ្រណ្ណកត្តា
 ឱនាតកត្តា ។ ចិវ្រណ្ណកត្តា ធាតុកត្តា ។ ចិវ្រណ្ណកត្តា
 ធាតុកត្តា ។ ចិវ្រណ្ណកត្តា ភេតុកត្តា ។ ធាតុកត្តា
 ឧបក្កមតិ មុត្តតិ អាមត្តិ សង្ការទិសេសស្ស ។
 ធាតុកត្តា សម្បវណ្ណកត្តា ។ ធាតុកត្តា វិសេសកត្តា ។
 ធាតុកត្តា ប័ត្តកត្តា ។ ធាតុកត្តា លោហិត-
 កត្តា ។ ធាតុកត្តា ឱនាតកត្តា ។ ធាតុកត្តា
 ធាតុកត្តា ។ ធាតុកត្តា ធាតុកត្តា ។
 ធាតុកត្តា ភេតុកត្តា ។ ធាតុកត្តា ចិវ្រណ្ណកត្តា
 ធាតុកត្តា ឧបក្កមតិ មុត្តតិ អាមត្តិ សង្ការទិសេ-
 សស្ស ។ សម្បវណ្ណកត្តា វិសេសកត្តា ធាតុកត្តា ឧបក្កមតិ
 មុត្តតិ អាមត្តិ សង្ការទិសេសស្ស ។ សម្បវណ្ណកត្តា
 ប័ត្តកត្តា ។ សម្បវណ្ណកត្តា លោហិតកត្តា ។
 សម្បវណ្ណកត្តា ឱនាតកត្តា ។ សម្បវណ្ណកត្តា ធាតុ-
 កត្តា ។ សម្បវណ្ណកត្តា ធាតុកត្តា ។ សម្បវណ្ណកត្តា

នឹងពណ៌លឿន ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ក្រហម ។ ពណ៌
 ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ស ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌
 ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ដូចទឹក ។
 ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ដូចប្រេង ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកស្អុត
 ឃ្លាតចេញ ត្រូវអាមត្តិសង្ការទិសេស ។ ភិក្ខុភិក បញ្ចេញទឹកស្អុតពណ៌
 ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹង
 ពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌លឿន ។ ពណ៌ដូចទឹក-
 ដោះស្រស់ នឹងពណ៌ក្រហម ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ស ។ ពណ៌
 ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ខ្ពស់បំផុត ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់
 នឹងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ដូចប្រេង ។ ពណ៌ដូច
 ទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកស្អុតឃ្លាត
 ចេញ ត្រូវអាមត្តិសង្ការទិសេស ។ ភិក្ខុភិក បញ្ចេញទឹកស្អុតពណ៌ដូច
 ទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកស្អុតឃ្លាតចេញ ត្រូវ
 អាមត្តិសង្ការទិសេស ។ ភិក្ខុភិក បញ្ចេញទឹកស្អុតពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់
 នឹងពណ៌លឿន ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ក្រហម ។ ពណ៌ដូចទឹក-
 ដោះស្រស់ នឹងពណ៌ស ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ខ្ពស់
 បំផុត ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់

វិធីបដិសេធ មហាវិវាទ

តេជវណ្ណញ ។ សម្បវណ្ណញ ចីវវណ្ណញ ។ សម្បវណ្ណញ ធនវណ្ណញ បេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

(៦) ឯកម្មលកំ ធម្មចក្កំ ធម្មំ ។

ទុម្ពលកាទិបំ ឯវិមេវី វេតតិ ។

[២៣] ជីលញ បិទគញ លោហិទគញ បេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ ជីលញ បិទគញ ធុនាគញ បេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ បេ ។ ជីលញ បិទគញ សម្បវណ្ណញ បេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

ឧទ្ធសកំ ធម្មចក្កំ ធម្មំ ។

[២៤] បិទគញ លោហិទគញ ធុនាគញ បេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ បេ ។ បិទគញ លោហិទគញ ជីលញ បេតេតិ

។ ឧ. ឆ. ឯកម្មលក្ស ។

វិធីបដិសេធ មហាវិវាទ

ទិវិពណិដូចប្រិស ។ ពណិដូចទំកដោះថ្ក ទិវិពណិដូចទំកដោះស្រស់ ។ ពណិដូចទំកដោះថ្ក ទិវិពណិដូចទំកដោះថ្ក កិព្យាយម ត្រៃតទិកសុក្កយ្ហាគបេញ ត្រៃតទិកសុក្កយ្ហាគបេញ ត្រៃតទិកសុក្កយ្ហាគបេញ ។

កុម្មុលកម្មលក្ស លំ ។

ឯកម្មលកម្មលក្ស ជាដើម បណ្ឌិតតប្បិដាមក (សំវែង) ដូចគ្នាផងដែរ ។

[២៥] កិកុតិក បេត្តេញទិកសុក្កពណិទៀវ ពណិល្បិទិ ទិវិពណិ ក្រហម កិព្យាយម ត្រៃតទិកសុក្កយ្ហាគបេញ ត្រៃតទិកសុក្កយ្ហាគបេញ កិកុតិក បេត្តេញទិកសុក្កពណិទៀវ ពណិល្បិទិ ទិវិពណិស កិព្យាយម ត្រៃតទិកសុក្កយ្ហាគបេញ ត្រៃតទិកសុក្កយ្ហាគបេញ ។ បេ ។ កិកុតិក បេត្តេញទិកសុក្កពណិទៀវ ពណិល្បិទិ ទិវិពណិដូចទំកដោះថ្ក កិព្យាយម ត្រៃតទិកសុក្កយ្ហាគបេញ ត្រៃតទិកសុក្កយ្ហាគបេញ ។

កុម្មុលកម្មលក្ស លំ ។

[២៦] កិកុតិក បេត្តេញទិកសុក្កពណិល្បិទិ ពណិក្រហម ទិវិពណិស កិព្យាយម ត្រៃតទិកសុក្កយ្ហាគបេញ ត្រៃតទិកសុក្កយ្ហាគបេញ ។ បេ ។ កិកុតិក បេត្តេញទិកសុក្កពណិល្បិទិ ពណិក្រហម ទិវិពណិទៀវ

កោសពៈលោ បរិមសង្ខារិសេសស្ស បទរាជនិយេ សព្វមូលតាមិ

ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ បេ ។
និវរណញ្ច សប្បវរណញ្ច នីលញ្ច ចេតេតិ ឧប-
ក្កមតិ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ បេ ។
និវរណញ្ច សប្បវរណញ្ច ទិវរណញ្ច ចេតេតិ ឧប-
ក្កមតិ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

ឧប្បសាវំ នម្ពុណំ ឧដ្ឋិតំ ។

[២៥] និម្ពលតំ បទ្យម្ពលតំ បញ្ចម្ពលតំ ធម្មល-
តំ សន្តម្ពលតំ អដ្ឋម្ពលតំ វេទម្ពលតំ វរោមេរ
តោតតំ ។

ពិទំ សព្វមូលកំ ។

[២៦] នីលញ្ច បិទតញ្ច លោហិតតញ្ច ខំណេ-
តញ្ច តត្តវរណញ្ច នត្តវរណញ្ច តេសវរណញ្ច ទិវរណញ្ច
និវរណញ្ច សប្បវរណញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ឆតិ
អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

សព្វមូលំ ឧដ្ឋិតំ ។

កោសពៈលោ សង្ខារិសេសទិ បទរាជនិយេ និយាយភិកិច្ចក្កមមូលគ្រប់ទាំងអស់នោះនឹង

កំព្យាយាម ត្រាវែកទឹកសុក្កយ្យាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស ។ បេ ។
ភិក្ខុភិក បញ្ចេញទឹកសុក្កពណិដូចទឹកដោះផ្លូវ ពណិដូចទឹកដោះថ្នាំ ទឹក
ពណិទៀវ កំព្យាយាម ត្រាវែកទឹកសុក្កយ្យាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស
។ បេ ។ ភិក្ខុភិក បញ្ចេញទឹកសុក្កពណិដូចទឹកដោះផ្លូវ ពណិដូចទឹកដោះ
ថ្នាំ ទឹកពណិដូចទឹកដោះស្រស់ កំព្យាយាម ត្រាវែកទឹកសុក្កយ្យាតចេញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស ។

ឧប្បមាធមូលតិវចំ ។

[២៧] ចក្កមាធមូល ៣ មូល ៤ មូល ៥ មូល ៦ មូល ៧ មូល ៨ មូល ៩
មូល ១០ មូល ១១ មូល ១២ មូល ១៣ មូល ១៤ មូល ១៥ មូល ១៦ មូល ១៧ មូល ១៨ មូល ១៩ មូល ២០

ចេចក្កមាធមូលគ្រប់ទាំងអស់ (ដូចមានសេចក្តីខាងក្រោយនេះ) ។

[២៨] ភិក្ខុភិក បញ្ចេញទឹកសុក្កពណិទៀវ ពណិល្បឿន ពណិ
ត្រោម ពណិស ពណិដូចទឹកដោះផ្លូវទៀវនិពតុះ ពណិដូចទឹក ពណិដូច
ស្រែក ពណិដូចទឹកដោះស្រស់ ពណិដូចទឹកដោះផ្លូវ ទឹកពណិដូចទឹក
ដោះថ្នាំ កំព្យាយាម ត្រាវែកទឹកសុក្កយ្យាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស ។

ចក្កមាធមូលគ្រប់ទាំងអស់ ចំ ។

២៧) អាណេត្យត្ថត្ថ ជីវត្ត ចេតេតិ ឧបត្តមតិ
 មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។ អាណេត្យត្ថត្ថ
 សុទ្ធត្ថ ជីវត្ត បិណ្ឌក ចេតេតិ ឧបត្តមតិ
 មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។ អាណេត្យត្ថត្ថ
 សុទ្ធត្ថ កេសដ្ឋត្ថ ជីវត្ត បិណ្ឌក លោហិ-
 តកក ចេតេតិ ឧបត្តមតិ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ឃា-
 និសេសស្ស ។ អាណេត្យត្ថត្ថ សុទ្ធត្ថ កេសដ្ឋត្ថ
 ធានត្ថ ជីវត្ត បិណ្ឌក លោហិតកក ធិនត្ថ
 ចេតេតិ ឧបត្តមតិ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ឃានិ-
 សេសស្ស ។ អាណេត្យត្ថត្ថ សុទ្ធត្ថ កេសដ្ឋត្ថ ធានត្ថ
 មុត្តត្ថ ជីវត្ត បិណ្ឌក លោហិតកក ធិនត្ថ
 តកក ចេតេតិ ឧបត្តមតិ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ឃា-
 និសេសស្ស ។ អាណេត្យត្ថត្ថ សុទ្ធត្ថ កេសដ្ឋត្ថ ធា-
 នត្ថ មុត្តត្ថ យត្តត្ថ ជីវត្ត បិណ្ឌក លោ-
 ហិតកក ធិនត្ថ តកក ធិនត្ថ តកក ចេតេតិ

២៧) ភិក្ខុតិ បញ្ចេញទំកសុត្តពណ៌ទៀវ ដើម្បីមិនឲ្យមាន
 រោគវិបត្តិ កំព្យាយាម ត្រៃវិភង្គិកសុត្តយោគចេញ ត្រៃវិភង្គិកសុត្ត-
 និសេស ។ ភិក្ខុតិ បញ្ចេញទំកសុត្តពណ៌ទៀវ ទំកពណ៌ល្បឿន ដើម្បីមិន
 ឲ្យមានរោគ ទំកដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន កំព្យាយាម ត្រៃវិភង្គិកសុត្តយោគចេញ
 ត្រៃវិភង្គិកសុត្តនិសេស ។ ភិក្ខុតិ បញ្ចេញទំកសុត្តពណ៌ទៀវ ពណ៌
 ល្បឿន ទំកពណ៌ក្រហម ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ទំក
 ដើម្បីជាកេសដ្ឋ កំព្យាយាម ត្រៃវិភង្គិកសុត្តយោគចេញ ត្រៃវិភង្គិកសុត្ត-
 និសេស ។ ភិក្ខុតិ បញ្ចេញទំកសុត្តពណ៌ទៀវ ពណ៌ល្បឿន ពណ៌
 ក្រហម ទំកពណ៌ស ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បី
 ជាកេសដ្ឋ ទំកដើម្បីជាទាន កំព្យាយាម ត្រៃវិភង្គិកសុត្តយោគចេញ ត្រៃ
 វិភង្គិកសុត្តនិសេស ។ ភិក្ខុតិ បញ្ចេញទំកសុត្តពណ៌ទៀវ ពណ៌ល្បឿន
 ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ទំកពណ៌ដូចទំកដោះដូរឡើងពុះ ដើម្បីមិនឲ្យ
 មានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាកេសដ្ឋ ដើម្បីជាទាន ទំកដើម្បីជា
 បុណ្យ កំព្យាយាម ត្រៃវិភង្គិកសុត្តយោគចេញ ត្រៃវិភង្គិកសុត្តនិសេស ។
 ភិក្ខុតិ បញ្ចេញទំកសុត្តពណ៌ទៀវ ពណ៌ល្បឿន ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស
 ពណ៌ដូចទំកដោះដូរឡើងពុះ ទំកពណ៌ដូចទំក ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ
 ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាកេសដ្ឋ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ទំក

ឆោសកល្លោ សង្ឃទិសេសស្ស បរោជនីយេ ហោតោនុមិស្សាចច្ចំ

ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។ អាណត្យ-
 ភត្តា សុខភត្តា ភេសជ្ជភត្តា ផាទភត្តា បញ្ញាភត្តា
 យញ្ញាភត្តា សភ្គុភត្តា ជីវត្តា បីតភត្តា លោហិតភត្តា
 ឌីនាភត្តា ភក្កវណ្ណា ធម្មវណ្ណា ភេសវណ្ណា ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។
 អាណត្យភត្តា សុខភត្តា ភេសជ្ជភត្តា ផាទភត្តា
 បញ្ញាភត្តា យញ្ញាភត្តា សភ្គុភត្តា វជ្ជភត្តា ជីវត្តា
 បីតភត្តា លោហិតភត្តា ឌីនាភត្តា ភក្កវណ្ណា ធម្ម-
 វណ្ណា ភេសវណ្ណា ចីវវណ្ណា ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។ អាណត្យភត្តា
 សុខភត្តា ភេសជ្ជភត្តា ផាទភត្តា បញ្ញាភត្តា យញ្ញាភត្តា
 សភ្គុភត្តា វជ្ជភត្តា បីតភត្តា ជីវត្តា បីតភត្តា
 លោហិតភត្តា ឌីនាភត្តា ភក្កវណ្ណា ធម្មវណ្ណា
 ភេសវណ្ណា ចីវវណ្ណា ធម្មវណ្ណា ចេតេតិ ឧបក្កមតិ

ឆោសកល្លោ សង្ឃទិសេសស្ស បរោជនីយេ ហោតោនុមិស្សាចច្ចំ

ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ក៏ព្យាយាម ត្រាវតែទឹកស្អុយភ្លាតចេញ ត្រូវអាមត្តិ
 សង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុភិក បញ្ចេញទឹកស្អុយភ្លាតចេញ ពណ៌លឿង
 ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះដូរឡើងពុះ ពណ៌ដូចទឹក
 ទឹកពណ៌ដូចប្រេង ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេ-
 សជ្ជ ដើម្បីជាខាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ទាំងដើម្បីស្ថានសួគ៌
 ក៏ព្យាយាម ត្រាវតែទឹកស្អុយភ្លាតចេញ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុភិក
 បញ្ចេញទឹកស្អុយភ្លាតចេញ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូច
 ទឹកដោះដូរឡើងពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង ទាំងពណ៌ដូចទឹកដោះ
 ស្រស់ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជ ដើម្បីជា
 ខាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ទាំងដើម្បីជាពូជ
 ក៏ព្យាយាម ត្រាវតែទឹកស្អុយភ្លាតចេញ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុ
 ភិក បញ្ចេញទឹកស្អុយភ្លាតចេញ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស
 ពណ៌ដូចទឹកដោះដូរឡើងពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង ពណ៌ដូច
 ទឹកដោះស្រស់ ទាំងពណ៌ដូចទឹកដោះដូរ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យ
 ស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជ ដើម្បីជាខាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿង
 បូជា ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ដើម្បីជាពូជ ទាំងដើម្បីស្រឡាតិមិល ក៏ព្យាយាម

មុច្ចតិ អាមត្តិ សធម្មទិសេសសស្ស ។ អាណេក្យត្តត្ថា
 សុទ្ធត្ថា កេសធម្មត្ថា ធានត្ថា បញ្ចត្ថា យញ្ញត្ថា
 សក្កត្ថា វិជត្ថា វិមសត្ថា ធរត្ថា ទីលត្ថា បីត-
 ត្ថា លោហិតត្ថា ឱនាត្ថា តត្តវណ្ណត្ថា ទត្ត-
 វណ្ណត្ថា កេសវណ្ណត្ថា ទិវវណ្ណត្ថា ទទិវវណ្ណត្ថា សម្បវណ្ណត្ថា
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាមត្តិ សធម្មទិសេសសស្ស ។

វេទនាទុមិស្សាចច្ចំ^១ មិច្ឆិតំ ។

[២៤] ដំលំ មោចេស្សាមិច្ចិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 បីតតំ មុច្ចតិ អាមត្តិ សធម្មទិសេសសស្ស ។ ដំលំ
 មោចេស្សាមិច្ចិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ លោហិតតំ មុច្ចតិ
 អាមត្តិ សធម្មទិសេសសស្ស ។ ដំលំ មោចេស្សាមិច្ចិ
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ឱនាតំ មុច្ចតិ អាមត្តិ សធម្ម-
 ទិសេសសស្ស ។ ដំលំ មោចេស្សាមិច្ចិ ចេតេតិ ឧបក្ក-
 មតិ តត្តវណ្ណំ មុច្ចតិ អាមត្តិ សធម្មទិសេសសស្ស ។

១ ឧ. ម. មិក្សាចច្ចំ ។

[ត្រៃតទ័តសុក្កយុតាចេញ ត្រៃតេបត្តិសន្ធិវិសេស ។ ភិក្ខុនិក បរញ្ញញ្ញ
 ទ័តសុក្កពណិទៀវ ពណិល្យ្យិកំ ពណិក្រិយម ពណិស ពណិដូចទ័ត-
 ដោះដូរឡើងតតុរ ពណិដូចទ័ត ពណិដូចច្រែង ពណិដូចទ័តដោះស្រស់
 ពណិដូចទ័តដោះដូរ ដំណើរដូចទ័តដោះដូរ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បី
 ឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ដើម្បីជាតាម ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជា
 គ្រឿងបូជា ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ដើម្បីជាត្វដ ដើម្បីល្បួងមើល និងដើម្បីការ
 លេង កំព្យាយាម ត្រៃតទ័តសុក្កយុតាចេញ ត្រៃតេបត្តិសន្ធិវិសេស ។

វេទនាទុមិស្សាចច្ចំ ចម ។

[២៥] ភិក្ខុនិកថា អញ្ញនិវបរញ្ញញ្ញទ័តសុក្កពណិទៀវ កំព្យាយាម
 (បរោស) ទ័តសុក្កពណិល្យ្យិកំយុតាចេញវិញ ត្រៃតេបត្តិសន្ធិវិសេស ។
 ភិក្ខុនិកថា អញ្ញនិវបរញ្ញញ្ញទ័តសុក្កពណិទៀវ កំព្យាយាម (បរោស)
 ទ័តសុក្កពណិក្រិយមយុតាចេញវិញ ត្រៃតេបត្តិសន្ធិវិសេស ។ ភិក្ខុ
 និកថា អញ្ញនិវបរញ្ញញ្ញទ័តសុក្កពណិទៀវ កំព្យាយាម (បរោស) ទ័ត
 សុក្កពណិសយុតាចេញវិញ ត្រៃតេបត្តិសន្ធិវិសេស ។ ភិក្ខុនិកថា
 អញ្ញនិវបរញ្ញញ្ញទ័តសុក្កពណិទៀវ កំព្យាយាម (បរោស) ទ័តសុក្កពណិ
 ដូចទ័តដោះដូរឡើងតតុរយុតាចេញវិញ ត្រៃតេបត្តិសន្ធិវិសេស ។

ចីលំ មោទេស្សាមីតំ ចេតេតំ ឧបក្កមតិ ធករណំ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សង្ខារទិសេសស្ស ។ ចីលំ មោទេស្សាមីតំ
 ចេតេតំ ឧបក្កមតិ គេលរណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខារទិ-
 សេសស្ស ។ ចីលំ មោទេស្សាមីតំ ចេតេតំ ឧបក្កមតំ
 ទិវរណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខារទិសេសស្ស ។ ចីលំ
 មោទេស្សាមីតំ ចេតេតំ ឧបក្កមតិ ធករណំ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សង្ខារទិសេសស្ស ។ ចីលំ មោទេស្សាមីតំ
 ចេតេតំ ឧបក្កមតិ សម្បវណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខា-
 រទិសេសស្ស ។

វណ្ណច្បាប់ ទី១៦ ។

[២៧] បីតតំ មោទេស្សាមីតំ ចេតេតំ ឧបក្ក-
 មតិ លោហិតតំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខារទិសេ-
 សស្ស ។ បីតតំ មោទេស្សាមីតំ ចេតេតំ ឧបក្កមតិ
 ឧទានំ មុច្ចតិ ។ បេ ។ តត្តរណំ មុច្ចតិ ។

ភិក្ខុភិកថា អញ្ញនិបបាតោញ្ញទំសុក្កពណិទៀវ ភីព្យយាម (វិបរោ) ទំត
 សុក្កពណិដ្ឋចទំតយូកចេញវិញ ត្រូវតាមភ្នំសង្ខារទិសេស ។ ភិក្ខុភិកថា
 អញ្ញនិបបាតោញ្ញទំសុក្កពណិទៀវ ភីព្យយាម (វិបរោ) ទំតសុក្កពណិដ្ឋច
 ប្រើយូកចេញវិញ ត្រូវតាមភ្នំសង្ខារទិសេស ។ ភិក្ខុភិកថា អញ្ញនិ
 បបាតោញ្ញទំសុក្កពណិទៀវ ភីព្យយាម (វិបរោ) ទំតសុក្កពណិដ្ឋចទំត
 ដោះស្រស់យូកចេញវិញ ត្រូវតាមភ្នំសង្ខារទិសេស ។ ភិក្ខុភិកថា អញ
 និបបាតោញ្ញទំសុក្កពណិទៀវ ភីព្យយាម (វិបរោ) ទំតសុក្កពណិដ្ឋចទំត
 ដោះដូរយូកចេញវិញ ត្រូវតាមភ្នំសង្ខារទិសេស ។ ភិក្ខុភិកថា អញ្ញនិ
 បបាតោញ្ញទំសុក្កពណិទៀវ ភីព្យយាម (វិបរោ) ទំតសុក្កពណិដ្ឋចទំតដោះ
 ដូរយូកចេញវិញ ត្រូវតាមភ្នំសង្ខារទិសេស ។

វណ្ណច្បាប់ ០៦ ។

[២៨] ភិក្ខុភិកថា អញ្ញនិបបាតោញ្ញទំសុក្កពណិទៀវ ភីព្យ-
 យាម (វិបរោ) ទំតសុក្កពណិត្របាយយូកចេញវិញ ត្រូវតាមភ្នំសង្ខា-
 រទិសេស ។ ភិក្ខុភិកថា អញ្ញនិបបាតោញ្ញទំសុក្កពណិទៀវ ភី
 ព្យយាម (វិបរោ) ទំតសុក្កពណិសយូកចេញវិញ ។ បេ ។
 (វិបរោ) ទំតសុក្កពណិដ្ឋចទំតដោះដូរទៀតតុយូកចេញវិញ ។

ធម្មវណ្ណំ មុច្ឆតិ ។ ទេសវណ្ណំ មុច្ឆតិ ។ ទិវវណ្ណំ
 មុច្ឆតិ ។ ធនិវណ្ណំ មុច្ឆតិ ។ សម្បវណ្ណំ មុច្ឆតិ ។
 ធិលំ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សធម្មទិសេសស្ស ។

ពុទ្ធហំ ធិលំ ។

[៣១] លោហិតតំ ហោចស្សាមិតិ ចេតេតិ ឧបក្កមនិ

មនិ ឱទានំ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សធម្មទិសេសស្ស ។ លោ-
 ហិតតំ ហោចស្សាមិតិ ចេតេតិ ឧបក្កមនំ ធម្មវណ្ណំ
 មុច្ឆតិ ។ បេ ។ ធម្មវណ្ណំ មុច្ឆតិ ។ ទេសវណ្ណំ មុច្ឆតិ ។
 ទិវវណ្ណំ មុច្ឆតិ ។ ធនិវណ្ណំ មុច្ឆតិ ។ សម្បវណ្ណំ
 មុច្ឆតិ ។ ធិលំ មុច្ឆតិ ។ មីតតំ មុច្ឆតិ អាមត្តិ
 សធម្មទិសេសស្ស ។ ឱទានំ ហោចស្សាមិតិ ចេតេតិ
 ឧបក្កមនិ ធម្មវណ្ណំ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សធម្មទិសេសស្ស

ពណិដ្ឋូទិកយូកាចញវិញ ។ ពណិដ្ឋូចៈប្រិកយូកាចញវិញ ។ ពណិដ្ឋូ
 ទំករោស្រសំយូកាចញវិញ ។ ពណិដ្ឋូទំករោរដ្ឋូយូកាចញវិញ ។
 ពណិដ្ឋូទំករោរដ្ឋូយូកាចញវិញ ។ ពណិទៀយូកាចញវិញ ត្រៃ
 រាមក្ខំសធម្មទិសេស ។

ពុទ្ធហំ ធិលំ ។

[៣១] ភិក្ខុនិគយំ អញ្ញនិវបរោញ្ញទំកសុត្តពណិក្រហម ភីត្យុ-
 យាម (បរោ) ទំកសុត្តពណិសយូកាចញវិញ ត្រៃអាមត្តិសធម្មទិសេស ។
 ភិក្ខុនិគយំ អញ្ញនិវបរោញ្ញទំកសុត្តពណិក្រហម ភីត្យុយាម (បរោ)
 ទំកសុត្តពណិដ្ឋូទំករោរដ្ឋូទៀតកុរុយូកាចញវិញ ។ បេ ។ (បរោ)
 ទំកសុត្តពណិដ្ឋូទិកយូកាចញវិញ ។ ពណិដ្ឋូចៈប្រិកយូកាចញវិញ ។
 ពណិដ្ឋូទំករោស្រសំយូកាចញវិញ ។ ពណិដ្ឋូទំករោរដ្ឋូយូកាចញ
 វិញ ។ ពណិដ្ឋូទំករោរដ្ឋូយូកាចញវិញ ។ ពណិទៀយូកាចញ
 វិញ ។ ពណិស្សីយូកាចញវិញ ត្រៃអាមត្តិសធម្មទិសេស ។ ភិក្ខុ
 និគយំ អញ្ញនិវបរោញ្ញទំកសុត្តពណិស ភីត្យុយាម (បរោ) ទំកសុត្ត
 ពណិដ្ឋូទំករោរដ្ឋូទៀតកុរុយូកាចញវិញ ត្រៃអាមត្តិសធម្មទិសេស

ធម្មសមុទ្រ បឋមសង្ករទិសេសស្ស បរកាដនីយេ បិដ្ឋិច្ចតម្ពំ

។ បេ ។ លោហិតកំ មុច្ចតំ អាបត្តិំ សង្ករទិសេសស្ស ។
 [ដវំ ចក្កាវិ វេទិតត្វាវិ] សម្បវ័ណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ដីលំ មុច្ចតំ អាបត្តិំ សង្ករទិ-
 សេសស្ស ។ សម្បវ័ណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ មីតកំ មុច្ចតំ ។ បេ ។ លោហិតកំ
 មុច្ចតំ ។ ឧទាតំ មុច្ចតំ ។ តត្តវ័ណ្ណំ មុច្ចតំ ។
 ននវ័ណ្ណំ មុច្ចតំ ។ តេលវ័ណ្ណំ មុច្ចតំ ។ មិវ័ណ្ណំ
 មុច្ចតំ ។ នដិវ័ណ្ណំ មុច្ចតំ អាបត្តិំ សង្ករទិសេសស្ស ។

ពុច្ចតំ មិដ្ឋិ ។

[៣១] មីតកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 ដីលំ មុច្ចតំ អាបត្តិំ សង្ករទិសេសស្ស ។ លោហិ-
 តកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ដីលំ មុច្ចតំ ។
 ឧទាតំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ដីលំ មុច្ចតំ ។

ធម្មសមុទ្រ សង្ករទិសេស ទី ១ បរកាដនីយេ តំហាយតំពិទំលោកំវេនិបិដ្ឋិច្ចត

។ បេ ។ (បរេវេ) ទំតសុក្កពណិក្រហមយូតចេញវិញ (ត្រវិកាបត្តិសង្ករ-
 ទិសេស ។ (ចក្កពំវិទ្ធក្រយបណ្ឌិតច្បវីដីវិយោកាកាយោនីនេ) ភិក្ខុ
 ភិក្ខុថា អញ្ញនីបិបេត្តេញ្ញទំតសុក្កពណិដ្ឋូចទំតដោះថ្វ ភីព្យាយាម (បរេវេ)
 ទំតសុក្កពណិទៀវយូតចេញវិញ (ត្រវិកាបត្តិសង្ករទិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុថា
 អញ្ញនីបិបេត្តេញ្ញទំតសុក្កពណិដ្ឋូចទំតដោះថ្វ ភីព្យាយាម (បរេវេ) ទំត
 សុក្កពណិលៀវិយូតចេញវិញ ។ បេ ។ (បរេវេ) ទំតសុក្កពណិក្រហម
 យូតចេញវិញ ។ ពណិសយូតចេញវិញ ។ ពណិដ្ឋូចទំតដោះថ្វវេទ្យវិ
 ពតុយូតចេញវិញ ។ ពណិដ្ឋូចទំតយូតចេញវិញ ។ ពណិដ្ឋូចប្រេ
 យូតចេញវិញ ។ ពណិដ្ឋូចទំតដោះស្រស់យូតចេញវិញ ។ ពណិដ្ឋូ
 ចំតដោះថ្វយូតចេញវិញ (ត្រវិកាបត្តិសង្ករទិសេស ។

ពុច្ចតំ ចប់ ។

[៣១] ភិក្ខុភិក្ខុថា អញ្ញនីបិបេត្តេញ្ញទំតសុក្កពណិលៀវិ ភីព្យាយាម
 (បរេវេ) ទំតសុក្កពណិទៀវយូតចេញវិញ (ត្រវិកាបត្តិសង្ករទិសេស ។
 ភិក្ខុភិក្ខុថា អញ្ញនីបិបេត្តេញ្ញទំតសុក្កពណិក្រហម ភីព្យាយាម (បរេវេ) ទំត
 សុក្កពណិទៀវយូតចេញវិញ ។ ភិក្ខុភិក្ខុថា អញ្ញនីបិបេត្តេញ្ញទំតសុក្ក
 ពណិស ភីព្យាយាម (បរេវេ) ទំតសុក្កពណិទៀវយូតចេញវិញ ។

តត្តវណ្ណំ មោចស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ដំលំ
 មុច្ឆតិ ។ ធម្មវណ្ណំ មោចស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 ដំលំ មុច្ឆតិ ។ តេសវណ្ណំ មោចស្សាមីតិ ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ ដំលំ មុច្ឆតិ ។ ទិវវណ្ណំ មោចស្សាមីតិ
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ដំលំ មុច្ឆតិ ។ ធម្មវណ្ណំ មោ-
 ចស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ដំលំ មុច្ឆតិ ។
 សច្ចវណ្ណំ មោចស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ដំលំ
 មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសសស្ស ។

បដិប្បស្សី^(១) ឃប់ គមនំ ចិដ្ឋិនំ ។

[៣២] លោហិតតកំ មោចស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្ក-

មតិ បីតតកំ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសសស្ស ។ ទិវាតំ^(២)

តត្តវណ្ណំ ធម្មវណ្ណំ តេសវណ្ណំ ទិវវណ្ណំ ធម្មវណ្ណំ ស ច្ចវណ្ណំ ។

១ ឃប់ បដិប្បស្សី ៣០០ ប្រាសាទ ចំលើង ។ ២ ឃប់ ប្រាសាទ ៣០០ ប្រាសាទ ចំលើង គឺ ប្រាសាទ ។

ភិក្ខុភិកថា អញ្ញនិវបតោញ្ញទ័តសុក្កពណិដ្ឋូចទ័តដោះដូរឡើងពុះ ក៏
 ព្យាយាម (ប្រដៅ) ទ័តសុក្កពណិទៀវយ្ហាភាចញ្ញវិញ ។ ភិក្ខុភិកថា អញ្ញ
 និវបតោញ្ញទ័តសុក្កពណិដ្ឋូចទ័ត ក៏ព្យាយាម (ប្រដៅ) ទ័តសុក្កពណិទៀវ
 យ្ហាភាចញ្ញវិញ ។ ភិក្ខុភិកថា អញ្ញនិវបតោញ្ញទ័តសុក្កពណិដ្ឋូចាច្រង
 ក៏ព្យាយាម (ប្រដៅ) ទ័តសុក្កពណិទៀវយ្ហាភាចញ្ញវិញ ។ ភិក្ខុភិកថា
 អញ្ញនិវបតោញ្ញទ័តសុក្កពណិដ្ឋូចទ័តដោះស្រស់ ក៏ព្យាយាម (ប្រដៅ) ទ័ត
 សុក្កពណិទៀវយ្ហាភាចញ្ញវិញ ។ ភិក្ខុភិកថា អញ្ញនិវបតោញ្ញទ័តសុក្កពណិ
 ដ្ឋូចទ័តដោះដូរ ក៏ព្យាយាម (ប្រដៅ) ទ័តសុក្កពណិទៀវយ្ហាភាចញ្ញវិញ ។
 ភិក្ខុភិកថា អញ្ញនិវបតោញ្ញទ័តសុក្កពណិដ្ឋូចទ័តដោះដូរ ក៏ព្យាយាម
 (ប្រដៅ) ទ័តសុក្កពណិទៀវយ្ហាភាចញ្ញវិញ ត្រូវតាមគ្នាសង្ឃាធិសេស ។

ដំណើរនៃបដិប្បស្សី ទី ១ ឃប់ ។

[៣២] ភិក្ខុភិកថា អញ្ញនិវបតោញ្ញទ័តសុក្កពណិត្រយាម ក៏ព្យាយាម
 (ប្រដៅ) ទ័តសុក្កពណិលឿងយ្ហាភាចញ្ញវិញ ត្រូវតាមគ្នាសង្ឃាធិសេស ។
 ទ័តសុក្កពណិស ពណិដ្ឋូចទ័តដោះដូរឡើងពុះ ពណិដ្ឋូចទ័ត ពណិដ្ឋូច
 ច្រង ពណិដ្ឋូចទ័តដោះស្រស់ ពណិដ្ឋូចទ័តដោះដូរ ពណិដ្ឋូចទ័តដោះដូរ ។

សេសសន្យា បរិច្ចាគសេសសន្យា បទភាគីនិយម ចំនុចក្នុងចម្លង

ដំលែ មោទេស្យាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ បីតតិ
មុច្ចតិ អាបត្តិ សឡាទិសេសស្ស ។
ចំនុចក្នុងចម្លង ទុតិយ ធម៌ ឧប្បិស្ថ ។

[២៣] ឧទាតំ មោទេស្យាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
លោហិតតំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សឡាទិសេសស្ស ។ កក្ក-
វណំ ធម្មវណំ តេយវណំ មីវវណំ ធនិវណំ សម្បវណំ
ដំលែ ។ បីតតំ មោទេស្យាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
លោហិតតំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សឡាទិសេសស្ស ។
ចំនុចក្នុងចម្លង ទុតិយ ធម៌ ឧប្បិស្ថ ។

[២៤] កក្កវណំ មោទេស្យាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
ឧទាតំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សឡាទិសេសស្ស ។ ធម្មវណំ
តេយវណំ មីវវណំ ធនិវណំ សម្បវណំ ដំលែ បីតតំ ។
លោហិតតំ មោទេស្យាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ឧទាតំ
មុច្ចតិ អាបត្តិ សឡាទិសេសស្ស ។
ចំនុចក្នុងចម្លង ទុតិយ ធម៌ ឧប្បិស្ថ ។

សេសសន្យា សង្ខាទិសេស ទី ១ បទភាគីនិយម និយាយអំពីដំណើរនៃបិដ្ឋិច្ច

ភិក្ខុនិគថា អញ្ញនិបបេត្តេញ្ញទិកសុត្តន្តណិទៀវ ភីព្យាយាម (បរដោ)
ទិកសុត្តន្តណិល្បឿនិយ្យាគចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសឡាទិសេស ។
ដំណើរនៃបិដ្ឋិច្ច ទី ២ ចប់ ។

[២៣] ភិក្ខុនិគថា អញ្ញនិបបេត្តេញ្ញទិកសុត្តន្តណិស ភីព្យាយាម
(បរដោ) ទិកសុត្តន្តណិត្រហមយ្យាគចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសឡាទិសេស ។
ទិកសុត្តន្តណិដូចទិកដោះដូរឡើងពន្លះ ពណិដូចទិក ពណិដូចប្រេង ពណិ
ដូចទិកដោះស្រស់ ពណិដូចទិកដោះដូរ ពណិដូចទិកដោះថ្លុ ពណិ
ទៀវ ។ ភិក្ខុនិគថា អញ្ញនិបបេត្តេញ្ញទិកសុត្តន្តណិល្បឿនិ ភីព្យាយាម
(បរដោ) ទិកសុត្តន្តណិត្រហមយ្យាគចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសឡាទិសេស ។
ដំណើរនៃបិដ្ឋិច្ច ទី ៣ ចប់ ។

[២៤] ភិក្ខុនិគថា អញ្ញនិបបេត្តេញ្ញទិកសុត្តន្តណិដូចទិកដោះដូរ
ឡើងពន្លះ ភីព្យាយាម (បរដោ) ទិកសុត្តន្តណិសយ្យាគចេញវិញ ត្រូវអា-
បត្តិសឡាទិសេស ។ ទិកសុត្តន្តណិដូចទិក ពណិដូចប្រេង ពណិដូចទិក-
ដោះស្រស់ ពណិដូចទិកដោះដូរ ពណិដូចទិកដោះថ្លុ ពណិទៀវ ពណិ
ល្បឿនិ ។ ភិក្ខុនិគថា អញ្ញនិបបេត្តេញ្ញទិកសុត្តន្តណិត្រហម ភីព្យាយាម
(បរដោ) ទិកសុត្តន្តណិសយ្យាគចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសឡាទិសេស ។
ដំណើរនៃបិដ្ឋិច្ច ទី ៤ ចប់ ។

[៣៥] ធការណំ មោចេស្សម្ពីតិ ចេតេតិ ឧបត្តមតិ

មតិ ធការណំ មុច្ចតិ អាមត្តិ សឡាទិសេសស្ស ។

តេលវណំ ទិវវណំ ធនិវណំ សប្បវណំ ធិលំ បីតតំ

លោហិតតំ ។ ឱនាតំ មោចេស្សម្ពីតិ ចេតេតិ ឧ-

បត្តមតិ ធការណំ មុច្ចតិ អាមត្តិ សឡាទិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិច្ចស្ស បរាមិ ធមមំ ឧដ្ឋិតំ ។

[៣៦] តេលវណំ មោចេស្សម្ពីតិ ចេតេតិ ឧបត្តមតិ

ធការណំ មុច្ចតិ អាមត្តិ សឡាទិសេសស្ស ។ ទិវវណំ

ធនិវណំ សប្បវណំ ធិលំ បីតតំ លោហិតតំ ឱនាតំ ។

ធការណំ មោចេស្សម្ពីតិ ចេតេតិ ឧបត្តមតិ ធការណំ

មុច្ចតិ អាមត្តិ សឡាទិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិច្ចស្ស ចម្ពំ ធមមំ ឧដ្ឋិតំ ។

[៣៧] ភិក្ខុតិកថា អញ្ញនិវបេត្តេញ្ញទិកសុក្កពណិដូចទិក កីត្យា-

យាម (ប្រយោ) ទិកសុក្កពណិដូចទិកដោះដូរឡើងពនុះឃ្លាតចេញវិញ

ត្រូវអាមត្តិសឡាទិសេស ។ ទិកសុក្កពណិដូចប្រែនិ ពណិដូចទិកដោះ

ស្រស់ ពណិដូចទិកដោះដូរ ពណិដូចទិកដោះថ្កា ពណិទៀវ ពណិល្បឺនិ

ពណិត្រហម ។ ភិក្ខុតិកថា អញ្ញនិវបេត្តេញ្ញទិកសុក្កពណិស កីត្យា-

យាម (ប្រយោ) ទិកសុក្កពណិដូចទិកដោះដូរឡើងពនុះឃ្លាតចេញវិញ

ត្រូវអាមត្តិសឡាទិសេស ។

ដំណើរវិច្ឆិច្ឆត្ត ទី ៥ បទ ។

[៣៨] ភិក្ខុតិកថា អញ្ញនិវបេត្តេញ្ញទិកសុក្កពណិដូចប្រែនិ កីត្យា-

យាម (ប្រយោ) ទិកសុក្កពណិដូចទិកឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាមត្តិសឡាទិ-

សេស ។ ទិកសុក្កពណិដូចទិកដោះស្រស់ ពណិដូចទិកដោះដូរ ពណិដូច

ទិកដោះថ្កា ពណិទៀវ ពណិល្បឺនិ ពណិត្រហម ពណិស ។ ភិក្ខុតិក

ថា អញ្ញនិវបេត្តេញ្ញទិកសុក្កពណិដូចទិកដោះដូរឡើងពនុះ កីត្យាយាម

(ប្រយោ) ទិកសុក្កពណិដូចទិកឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាមត្តិសឡាទិសេស ។

ដំណើរវិច្ឆិច្ឆត្ត ទី ៦ បទ ។

កោសលក្សេម បរិវេសន្តិក្ខន្ធិសេសស្ស ចកោជនីយ បិដ្ឋិច្ចត្តន្ត

[៣៧] ទិវវណ្ណំ មោលេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបត្តមតិ

តេលវណ្ណំ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ធនិវណ្ណំ

សម្បវណ្ណំ ធិលំ បីតកំ លោហិតកំ ឧនាតំ ឧត្តវណ្ណំ ។

ឧត្តវណ្ណំ មោលេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបត្តមតិ តេលវណ្ណំ

មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិច្ចត្តស្ស នន្តមំ នន្តំ ធិដ្ឋំ ។

[៣៨] ធនិវណ្ណំ មោលេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបត្តមតិ

ទិវវណ្ណំ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សម្បវ-

ណ្ណំ ធិលំ បីតកំ លោហិតកំ ឧនាតំ ឧត្តវណ្ណំ

ឧត្តវណ្ណំ ។ តេលវណ្ណំ មោលេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបត្ត-

មតិ ទិវវណ្ណំ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិច្ចត្តស្ស នន្តមំ នន្តំ ធិដ្ឋំ ។

កោសលក្សេម បរិវេសន្តិក្ខន្ធិសេស ទី១ មកោជនីយ ឧបាយអំពីដំណើរវិទ្យុដ្ឋិត្ត

[៣៧] ភិក្ខុនិគថា អញ្ញនីបរោញ្ញតិសុត្តន្តណិដ្ឋូចទិកដោះស្រស់

កំត្យាយម (បរោថ) ទិកសុត្តន្តណិដ្ឋូចប្រើឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាមត្តិ

សង្ឃាទិសេស ។ ទិកសុត្តន្តណិដ្ឋូចទិកដោះដូរ ពណិដ្ឋូចទិកដោះដូរ

ពណិទៀវ ពណិសៀវ ពណិក្រហម ពណិស ពណិដ្ឋូចទិកដោះដូរ

ទៀវធាតុ ។ ភិក្ខុនិគថា អញ្ញនីបរោញ្ញតិសុត្តន្តណិដ្ឋូចទិក កំត្យាយម

(បរោថ) ទិកសុត្តន្តណិដ្ឋូចប្រើឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ដំណើរវិទ្យុដ្ឋិត្ត ទី ៧ ចប់ ។

[៣៨] ភិក្ខុនិគថា អញ្ញនីបរោញ្ញតិសុត្តន្តណិដ្ឋូចទិកដោះដូរ

កំត្យាយម (បរោថ) ទិកសុត្តន្តណិដ្ឋូចទិកដោះស្រស់ឃ្លាតចេញវិញ

ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទិកសុត្តន្តណិដ្ឋូចទិកដោះដូរ ពណិទៀវ

ពណិសៀវ ពណិក្រហម ពណិស ពណិដ្ឋូចទិកដោះដូរទៀវធាតុ

ពណិដ្ឋូចទិក ។ ភិក្ខុនិគថា អញ្ញនីបរោញ្ញតិសុត្តន្តណិដ្ឋូចប្រើ

កំត្យាយម (បរោថ) ទិកសុត្តន្តណិដ្ឋូចទិកដោះស្រស់ឃ្លាតចេញវិញ

ដំណើរវិទ្យុដ្ឋិត្ត ទី ៨ ចប់ ។

[៣៧] សម្បទាន្តំ មោចេស្សាមីតំ ចេតេតិ ធម្មត្ថម្ម-
 មតិ ធម៌វណ្ណំ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្កាមិសេសស្ស ។
 មីលំ បិទតំ លោហិទតំ ឱទានំ តត្តវណ្ណំ ធម្ម-
 វណ្ណំ តេលវណ្ណំ ។ ចីវវណ្ណំ មោចេស្សាមីតំ ចេតេតិ
 ធម្មត្ថម្មមតិ ធម៌វណ្ណំ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្កាមិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិច្ចស្ស ទាមំ ធម៌ំ ធម៌ំ ។

[៤០] មីលំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ធម្មត្ថមតិ
 សម្បទាន្តំ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្កាមិសេសស្ស ។ បិទតំ
 លោហិទតំ ឱទានំ តត្តវណ្ណំ ធម្មវណ្ណំ តេលវណ្ណំ
 ចីវវណ្ណំ ។ ធម៌វណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ធម្មត្ថ-
 មតិ សម្បទាន្តំ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្កាមិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិច្ចស្ស ទសមំ ធម៌ំ ធម៌ំ ។

បិដ្ឋិច្ចំ^(៦) ធម៌ំ ។

៦ ឧ. ម. បិដ្ឋិច្ចស្ស ធម្មវណ្ណំ ធម៌ំ ។ ធម្មវ ធម្មវ ចាត្តវេសុ អាតោ ធម្មវណ្ណ-
 វិ ធម្មវយ្យេត វិសទិណោ មោរិ កត្តិ វស្សិ កត្តិ វិញ្ញាណ ។ ធម្មវណ្ណំ តតោ តតោ
 បរិធម្មវណ្ណំ ។

[៣៧] ភិក្ខុនិកថា អញ្ញទិវបរោញ្ញទិកសុត្តន្តណិ ដូចទិកដោះថ្ក
 កំព្យាយាម (បរោ) ទិកសុត្តន្តណិដូចទិកដោះថ្កយ្យាតចេញវិញ (ត្រូវ
 អាមត្តិសង្កាមិសេស ។ ទិកសុត្តន្តណិ) ពណិល្យ័និ ពណិ
 ត្រហម ពណិស ពណិដូចទិកដោះថ្ករឡើងពតុះ ពណិដូចទិក ពណិ
 ដូចប្រិច ។ ភិក្ខុនិកថា អញ្ញទិវបរោញ្ញទិកសុត្តន្តណិដូចទិកដោះស្រស់
 កំព្យាយាម (បរោ) ទិកសុត្តន្តណិដូចទិកដោះថ្កយ្យាតចេញវិញ (ត្រូវ
 អាមត្តិសង្កាមិសេស ។

ដំណាំវៃបិដ្ឋិច្ច ទី ២ ចប់ ។

[៤០] ភិក្ខុនិកថា អញ្ញទិវបរោញ្ញទិកសុត្តន្តណិ) កំព្យាយាម
 (បរោ) ទិកសុត្តន្តណិដូចទិកដោះថ្កយ្យាតចេញវិញ (ត្រូវអាមត្តិសង្កាមិ-
 សេស ។ ទិកសុត្តន្តណិ) ល្យ័និ ពណិត្រហម ពណិស ពណិដូចទិកដោះថ្ក
 រឡើងពតុះ ពណិដូចទិក ពណិដូចប្រិច ពណិដូចទិកដោះស្រស់ ។ ភិក្ខុ
 និកថា អញ្ញទិវបរោញ្ញទិកសុត្តន្តណិដូចទិកដោះថ្ក កំព្យាយាម (បរោ)
 ទិកសុត្តន្តណិដូចទិកដោះថ្កយ្យាតចេញវិញ (ត្រូវអាមត្តិសង្កាមិសេស ។

ដំណាំវៃបិដ្ឋិច្ច ទី ១០ ចប់ ។

បិដ្ឋិច្ច ចប់ហើយ ។

[១១] ចេតនា ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាមត្តិ សន្ស័-
 និសេសស្ស ។ ចេតនា ឧបក្កមតិ ឈ មុច្ចតិ អាមត្តិ
 ឥស្សត្ថយស្ស ។ ចេតនា ឈ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាមត្តិ ។
 ចេតនា ឈ ឧបក្កមតិ ឈ មុច្ចតិ អាមត្តិ ។ ឈ ចេតនា
 ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាមត្តិ ។ ឈ ចេតនា ឧបក្កមតិ
 ឈ មុច្ចតិ អាមត្តិ ។ ឈ ចេតនា ឈ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
 អាមត្តិ ។ ឈ ចេតនា ឈ ឧបក្កមតិ ឈ មុច្ចតិ
 អាមត្តិ ។

[១២] អាមត្តិ សុមិទ្ធលោ ឧបោមណិយ្យាយស្ស
 ឧប្បត្តិកស្ស ទិដ្ឋិវិដ្ឋិកស្ស វេទន្តស្ស អាជិកម្ម-
 កស្សានិ ។

[២១] ភិក្ខុភិក ភិក្ខុយាម ទាល់តែទឹកស្អុយ្យាសចេញ ត្រូវអាមត្តិ
 សន្ស័និសេស ។ ភិក្ខុភិក ភិក្ខុយាម (ប៊ុន) ទឹកស្អុយ្យាសចេញ
 ត្រូវអាមត្តិប្រមូល ។ ភិក្ខុភិក (តែ) មិនព្យាយាម (ត្រូវស្រាប់តែ) ទឹក
 ស្អុយ្យាសចេញឯង មិនត្រូវអាមត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុភិក (តែ) មិនព្យា-
 យាម ទឹកស្អុយ្យាសចេញ មិនត្រូវអាមត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុមិនគិតទេ
 (តែ) ព្យាយាម ទឹកស្អុយ្យាសចេញ មិនត្រូវអាមត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុមិន
 គិតទេ (តែ) ព្យាយាម ទឹកស្អុយ្យាសចេញ មិនត្រូវអាមត្តិឡើយ ។
 ភិក្ខុបំផុត មិនព្យាយាមទេ (តែ) ទឹកស្អុយ្យាសចេញ មិនត្រូវអាមត្តិ
 ឡើយ ។ ភិក្ខុមិនគិត មិនព្យាយាមទេ ទឹកស្អុយ្យាសចេញ មិន
 ត្រូវអាមត្តិឡើយ ។

[២២] (ភិក្ខុ ឯ ពួក) គឺ ភិក្ខុយល់សប្តិ ១ ភិក្ខុមិនមានបំណងទ្រទឹក
 ស្អុយ្យាសចេញ ១ ភិក្ខុធម៌ ១ ភិក្ខុមានចិត្តរើសយ ១ ភិក្ខុដែលទុក្ខ-
 វេទនាគ្របសង្កត់ ១ ភិក្ខុជាអាទិត្យម្នាក់ (អ្នកធ្វើសមុទ្រញក្តិ) ១ មិន
 ត្រូវអាមត្តិឡើយ ។

ហេតុការណ៍ត្រឹម គឺបញ្ជីរឿងតាមសំអាងហូរហៅដែលទឹកសំខែងចេញ
 ដូចពាក្យនេះ (ត្រាយនេះ)

[៤៧] សុចំនោន្តាបស្សាវោ វិតត្តាស្តោនាគោច ច

គេសង្ខំ កក្កាវ មត្តោ វត្តំ ជន្មាយវំ^(១) ឡុ

សាមណោ ច សុត្តោ ច ឡុ បុជ្ឈិតា បិដ្ឋយំ

អាណាស បដ្ឋំ ជិដ្ឋាយិ ជិដ្ឋំ កាដ្ឋន យដ្ឋយំ

សោតេ^(២) ឧទត្តលំ ធាវំ បុញ្ញវឌ្ឍយំ ថោត្តវំ

វាលំកា កុទ្ធសុស្សាសា សយនដ្ឋដ្ឋកន ចាតិ ។

១ ឧ. ត វត្តិ ឧត្តាយុបទ្ធដោ ។ ២ ប. សោតា ។

[៤៧] វ្រឹតិ ភិក្ខុយលំសម្ពិទ ភិក្ខុបន្ទោបន្ទំធារា ឧ ភិក្ខុ
 បន្ទោបន្ទំស្សាវ ឧ ភិក្ខុគ្រិវិវិចំនោរកាមវិតក ឧ ភិក្ខុន្ទិកទិក
 កៅ ឧ ភិក្ខុលាបថ្នាំ ឧ ភិក្ខុអរេមាសត្រិវិអណ្ណ ឧ ភិក្ខុដើរតាម
 ដួរ ឧ ភិក្ខុកាន់វិស្សកបុរិសន្តជាត ឧ ភិក្ខុកំរោជម្សារនោះក្នុង
 កោនក្រើង ឧ ភិក្ខុដជុសអង្គជាតនិវិកៅ ឧ ភិក្ខុឡាសាមណោ
 កាន់អង្គជាត ឧ ភិក្ខុចាប់អង្គជាតសាមណោកំពុងរដកលក់ ឧ
 ភិក្ខុស្រៀកអង្គជាតនិវិកៅតាំងពីរ ឧ ភិក្ខុចាប់អង្គជាតនិវិដ ឧ
 ភិក្ខុពិនិចឆ្លើងដីតាសា ឧ ភិក្ខុមីសតតកាយ ឧ ភិក្ខុសំឡឹង
 មើលអង្គជាតមាត្រាម ឧ ភិក្ខុបញ្ចូលអង្គជាតក្នុងប្រិហោន
 ដាន^(១) ឧ ភិក្ខុដជុសអង្គជាតនិវិកាលំ ឧ ភិក្ខុន្ទិកទិក
 ក្នុងច្រាសខ្សែទឹក ឧ ភិក្ខុលេងទឹកដែលបានប្រាប់ ឧ ភិក្ខុសុខ
 ចុះទៅក្នុងទឹក ឧ ភិក្ខុលេងកងិធ្វើវាយផ្កា ឧ ភិក្ខុសុខចូលទៅ
 ក្នុងវិញ្ញយុក ឧ ភិក្ខុបញ្ចូលអង្គជាតក្នុងទីទ្រាប់ ឧ ភិក្ខុបញ្ចូល
 អង្គជាតក្នុងភក់ ឧ ភិក្ខុស្រោចអង្គជាតនិវិកទឹក ឧ ភិក្ខុផ្តាប់
 អង្គជាតនិវិកវិទ្ធិរដក ឧ ភិក្ខុដជុសអង្គជាតនិវិហាជីវិ ឧ ។

១ ប្រិហោន ឬ រដ្ឋវិវ ហៅថាប្រិហោននាម ។

[៤៤] តេជ ទោ បទ សមាយេន អត្តាតាស្ស
ភិក្ខុនោ សុបិណ្ឌេន អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស ក្សត្តុច្ចំ
អហោសិ កត្តិ ធុ ទោ អហំ សដ្ឋាដិសេសំ វេយ្យា
អាមន្នោតិ ។ អថទោ សោ ភិក្ខុ កតវតោ វេយ្យា
មត្តំ អាហោចសិ ។ អនាមត្តំ ភិក្ខុ សុបិណ្ឌេនាតិ ។

[៤៥] តេជ ទោ បទ សមាយេន អត្តាតាស្ស
ភិក្ខុនោ ធុនាវំ ករោន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
ក្សត្តុច្ចំ អហោសិ កត្តិ ធុ ទោ អហំ សដ្ឋាដិ-
សេសំ អាមត្តំ អាមន្នោតិ ។ កតវតោ វេយ្យា
អាហោចសិ ។ កតិចិត្តោ ត្វំ ភិក្ខុតិ ។ ធាហំ កតវ
យោកតាដិប្បាយោតិ ។ អនាមត្តំ ភិក្ខុ ទេមោចយា-
ដិប្បាយស្សាតិ ។

[៤៦] តេជ ទោ បទ សមាយេន អត្តាតាស្ស
ភិក្ខុនោ បស្សាវំ ករោន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
ក្សត្តុច្ចំ អហោសិ ។ វេ ។ វេយ្យាមត្តំ ភិក្ខុ ធាមោ-
ចយាដិប្បាយស្សាតិ ។

[៤៤] សម័យនោវេនិ ភិក្ខុម្ភេ កំពុនិយលំសុចិ អសុចិ កីហ្មាត
ចេញ ។ ភិក្ខុនោវេនិសេសសិវ័យេថា អញ្ញត្រិកាបក្ខិសន្សិក្ខុទិសេស
ហើយជីវិ ។ វេយ្យាភិក្ខុនោវេនិ ក្រាបបូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ ។
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ហាលភិក្ខុ មិនមានអាបក្ខិព្រះយេយ្យសម្តី ។

[៤៥] សម័យនោវេនិ ភិក្ខុម្ភេ កំពុនិយលំសុចិ អសុចិ កី
ហ្មាតចេញ ។ ភិក្ខុនោវេនិសេសសិវ័យេថា អញ្ញត្រិកាបក្ខិសន្សិក្ខុ-
ទិសេសហើយជីវិ ។ ភិក្ខុនោវេនិ ក្រាបបូលសេចក្តីខ្ចុះចំពោះព្រះដី
មានព្រះភាគ ។ ព្រះដីមានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ហាលភិក្ខុ អ្នកឯង
យាដិក្ខុតិកដ្ឋបាមម ។ ភិក្ខុនោវេនិ ក្រាបបូលថា សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស
ខ្ញុំព្រះអង្គមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិហ្មាតចេញ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
ហាលភិក្ខុ មិនមានអាបក្ខិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានប្រាជ្ញាឲ្យអសុចិហ្មាតចេញ
(នោះ) ទេ ។

[៤៦] សម័យនោវេនិ ភិក្ខុម្ភេ កំពុនិយលំសុចិ អសុចិ
កីហ្មាតចេញ ។ សេចក្តីសន្សិក្ខុនោវេនិ ។ វេ ។ ព្រះអង្គ
ត្រាស់ថា ហាលភិក្ខុ មិនមានអាបក្ខិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានប្រាជ្ញាឲ្យអសុចិ
ហ្មាតចេញ (នោះ) ទេ ។

[៤៧] តេជ ទោ មន សមយេន អញ្ញាតវស្ស
 ភិក្ខុនោ កាមវិភង្កំ វិវាត្តោន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។
 វស្ស កុក្កុច្ចំ អណោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 កាមវិភង្កំ^(១) វិវាត្តោន្តស្សាតិ ។

[៤៨] តេជ ទោ មន សមយេន អញ្ញាតវស្ស
 ភិក្ខុនោ ឧណ្ណោននេន ធម្មាយន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។
 វស្ស កុក្កុច្ចំ អណោសិ ។ បេ ។ កិច្ចិវត្តោ ភិ
 ក្ខុតិ ។ យាមំ កកា មោចនាជិប្បាយោតិ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ ធម្មោចនាជិប្បាយស្សាតិ ។ តេជ
 ទោ មន សមយេន អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនា-
 ជិប្បាយស្ស ឧណ្ណោននេន ធម្មាយន្តស្ស អសុចិ
 មុច្ចិ ។ វស្ស កុក្កុច្ចំ អណោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ ភិ
 ក្ខុ អាបត្តា សឡាទិសេសត្តំ ។ តេជ ទោ មន
 សមយេន អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាជិប្បាយស្ស
 ឧណ្ណោននេន ធម្មាយន្តស្ស អសុចិ ធម្មុច្ចិ ។

១ ឧ. ប. បោធិស្ស អចិ ធាយេ ឧ យោនំ ។

[៤៧] សម័យនោរងំ ភិក្ខុមួយរូប កំពុងត្រិះរិះចំពោះពាមវិភង្កុ
 អសុចិយ្យាគចេញ ។ សេចក្តីសន្សំយមានផលភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រះ
 អង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានការបង្កផលភិក្ខុវេលាត្រិះរិះចំពោះពាម-
 វិភង្កុ ។

[៤៨] សម័យនោរងំ ភិក្ខុមួយរូប កំពុងភ្នំភ័ក្ត្រ អសុចិ
 យ្យាគចេញ ។ សេចក្តីសន្សំយមានផលភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តនិរត្តច្បាស់ម្តេច ។ ភិក្ខុ
 នោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានបំណងឲ្យ
 អសុចិយ្យាគចេញទេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវការបង្កផល
 ភិក្ខុវេលាមិនមានបំណងឲ្យអសុចិយ្យាគចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោរងំ
 ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងនឹងឲ្យអសុចិយ្យាគចេញ កំពុងត្រិះរិះចំពោះអសុចិ
 យ្យាគចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវ
 ការបង្កផលភិក្ខុសេសហើយ ។ សម័យនោរងំ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងនឹង
 ឲ្យអសុចិយ្យាគចេញ កំពុងភ្នំភ័ក្ត្រវិវាត្ត (វិវា) អសុចិមិនយ្យាគចេញ ។

កេសារណូ បឋមសិក្ខាទិសេសស្ស វិនិច្ឆ័យំ អង្គនាវណាវំ

តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
សង្ឃាទិសេសស្ស អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៤៧] ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតស្ស
ភិក្ខុនោ អង្គជាតេ វិណា ហោតិ ។ កេសារណូ អង្គនាវណាវំ
អសុចិ បុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
កត្តិ ទុ ទោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ អាមត្តិ អាបន្នោតិ ។
ភក្កេនា ឯតបត្តំ អាហោសេសំ ។ ភិច្ឆិទ្ធា ភិក្ខុតិ ។
បាហំ ភក្កេនា មោចនាទិច្ឆាយស្សាតិ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
នាមោចនាទិច្ឆាយស្សាតិ ។ ភេទ ទោ បទ សម-
យេន អញ្ញាតស្ស ភិក្ខុនោ អង្គជាតេ វិណា ហោតិ ។
តស្ស មោចនាទិច្ឆាយស្ស កេសារណូ អង្គនាវណាវំ
អសុចិ បុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន បុច្ចិ ។ តស្ស
កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ បឋមសិ-
ក្ខាទិសេសស្ស អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៤៨] ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតស្ស
ភិក្ខុនោ អង្គនាវណាវំ អសុចិ បុច្ចិ ។
តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ

កេសារណូ សិក្ខាទិសេសំ ។ វិនិច្ឆ័យំ ទិណយអំវិកិណាម្បុរ្យត្រងំអង្គនាវណាវំ

ភិក្ខុនោ មោទនសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិន
ត្រូវកែបត្តិសិក្ខាទិសេសទេ ត្រូវតែគ្រឹមតាមត្រឹមត្រូវ ។

[៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កើតឋម្បេត្រងំអង្គនាវណាវំ ។
កាលដែលភិក្ខុនោះលាបថ្នាំដើម្បី អសុចិកិយ្យាគោច្ឆេ ។ ភិក្ខុនោះ
មោទនសេចក្តីសន្ស័យថា អញត្រូវតែកែបត្តិសិក្ខាទិសេសហើយទេដឹង ។
ក៏ក្រាបបូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា
ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបូលថា បពិត្រ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងបានចំណងនឹងឲ្យអសុចិកិយ្យាគោច្ឆេ ។
ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវកែបត្តិសិក្ខាទិសេសមិនបានចំណងឲ្យ
អសុចិកិយ្យាគោច្ឆេ (នោះ)ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កើតឋម្បេត្រងំអង្គនាវណាវំ ។
ភិក្ខុនោះបានបំណងនឹងឲ្យអសុចិកិយ្យាគោច្ឆេ កាលដែល
លាបថ្នាំដើម្បី អសុចិកិយ្យាគោច្ឆេ ។ បេ ។ (មោទនភិក្ខុខ្លះ) អសុចិកិយ្យាគោ-
ច្ឆេ ។ ភិក្ខុនោះមោទនសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
មិនត្រូវកែបត្តិសិក្ខាទិសេសទេ ត្រូវតែគ្រឹមតាមត្រឹមត្រូវ ។

[៥០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កើតឋម្បេត្រងំអង្គនាវណាវំ អសុចិកិ-
យ្យាគោច្ឆេ ។ ភិក្ខុនោះមោទនសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ

។ ភិក្ខុដែលមានអសុចិកិយ្យាគោច្ឆេនោះ គឺវិណាចក្តីសិក្ខាទិសេស ២ ពត្តិ ។

នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ទោ បន សមយេន
អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស អណ្ណំ
កណ្ណាន្តស្ស អសុចិ មុត្តិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុត្តិ ។
វស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាមត្តិ ភិក្ខុ
សង្ឃានិសេសស្ស អាចត្តិ ឥស្សត្ថយស្សាតិ ។

[៤៥] តេន ទោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស
ភិក្ខុនោ មត្តិ កណ្ណាន្តស្ស អសុចិ មុត្តិ ។ វស្ស
កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាមត្តិ ភិក្ខុ ន-
មោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ទោ បន សមយេន
អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស មត្តិ កណ្ណាន្តស្ស
អសុចិ មុត្តិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុត្តិ ។ វស្ស
កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាមត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃានិ-
សេសស្ស អាចត្តិ ឥស្សត្ថយស្សាតិ ។

[៤៦] តេន ទោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស
ភិក្ខុនោ វត្តិ កហោត្វា បស្សាវ ករោន្តស្ស អសុចិ
មុត្តិ ។ វស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។
អនាមត្តិ ភិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។

ភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាចក្នុងដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណង
នឹងឱ្យអសុចិយ្យាតចេញ (នោះ)ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មាន
បំណងចង់ឱ្យអសុចិយ្យាតចេញហើយអេអណ្ណា អសុចិយ្យាតចេញ ។ បេ ។
(មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនយ្យាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាចក្នុងសន្ស័យនោះទេ ត្រូវតែត្រឹមអាចក្នុងឥស្សត្ថយ ។

[៤៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងដើរទៅតាមផ្លូវ អសុចិ
ក៏យ្យាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
មិនត្រូវអាចក្នុងដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងឱ្យអសុចិយ្យាតចេញ (នោះ)ទេ ។
សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិយ្យាតចេញ កំពុង
ដើរទៅតាមផ្លូវ អសុចិក៏យ្យាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិ
មិនយ្យាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
មិនត្រូវអាចក្នុងសន្ស័យនោះទេ ត្រូវតែត្រឹមអាចក្នុងឥស្សត្ថយ ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងកាន់ស្បែកខាងមុខនៃ
អង្គជានិច្ចបស្សាវ អសុចិក៏យ្យាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្ស័យ
។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាចក្នុងដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងឱ្យ

នេន ទោ មន សមយេន អញ្ញាតស្ស កិក្ខុនោ
មោតតាធិប្បាយស្ស វត្ថុំ កហេត្វា មស្សាវ ករោទ្តស្ស
អសុចិ មុច្ឆិ ។ មេ ។ អសុចិ ន មុច្ឆិ ។ តស្ស
តុក្កុច្ឆិ អហោសិ ។ មេ ។ អតាបត្តិ កិក្ខុ សធម្មិ-
សេសស្ស អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៤៣] នេន ទោ មន សមយេន អញ្ញាតស្ស
កិក្ខុនោ ធិត្តាយេ ទុរវដ្ឋិ តាមទ្ធស្ស អសុចិ មុច្ឆិ ។
តស្ស តុក្កុច្ឆិ អហោសិ ។ មេ ។ អតាបត្តិ កិក្ខុ
នមោតតាធិប្បាយស្សាតិ ។ នេន ទោ មន សមយេន
អញ្ញាតស្ស កិក្ខុនោ មោតតាធិប្បាយស្ស ធិត្តាយេ ទុរ-
វដ្ឋិ តាមទ្ធស្ស អសុចិ មុច្ឆិ ។ មេ ។ អសុចិ ន មុច្ឆិ ។
តស្ស តុក្កុច្ឆិ អហោសិ ។ មេ ។ អតាបត្តិ កិក្ខុ
សធម្មិសេសស្ស អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៤៤] នេន ទោ មន សមយេន អញ្ញាតស្ស កិក្ខុ-
នោ ធិត្តាយេ ទុរវដ្ឋិ តាមទ្ធស្ស មិដ្ឋិវក្កត្តំ ករោទ្តស្ស
អសុចិ មុច្ឆិ ។ តស្ស តុក្កុច្ឆិ អហោសិ ។ មេ ។

អសុចិ មុច្ឆិ ។ មេ ។ អសុចិ ន មុច្ឆិ ។ តស្ស
តុក្កុច្ឆិ អហោសិ ។ មេ ។ អតាបត្តិ កិក្ខុ សធម្មិ-
សេសស្ស អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៤៥] សមយេនាវេន កិក្ខុមួយរូប កំពុងកំដៅដំបូរពោក
ក្នុងក្រែង អសុចិ មុច្ឆិ ។ កិក្ខុនោ មោតតាធិប្បាយស្ស ។ មេ ។
មុល្លច្ចយ មិនត្រូវអាបត្តិសធម្មិសេសស្ស ។ មេ ។
មុល្លច្ចយ មិនត្រូវអាបត្តិសធម្មិសេសស្ស ។ មេ ។
មុល្លច្ចយ មិនត្រូវអាបត្តិសធម្មិសេសស្ស ។ មេ ។
មុល្លច្ចយ មិនត្រូវអាបត្តិសធម្មិសេសស្ស ។ មេ ។
មុល្លច្ចយ មិនត្រូវអាបត្តិសធម្មិសេសស្ស ។ មេ ។

[៤៦] សមយេនាវេន កិក្ខុមួយរូប កំពុងកំដៅដំបូរពោក
ក្នុងក្រែង អសុចិ មុច្ឆិ ។ កិក្ខុនោ មោតតាធិប្បាយស្ស ។ មេ ។

អនាបត្តិ ភិក្ខុ នោមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេជ
 ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនា-
 ធិប្បាយស្ស ធម្មាយេ ឧបជ្ឈាយស្ស មិដ្ឋិបរិកេច្ចំ
 ករោន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្កាមិសេសស្ស អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៤៤] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតវស្ស
 ភិក្ខុនោ ឡុំ យដ្ឋាបេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ នោមោ-
 ចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេជ ទោ បទ សមយេន
 អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ឡុំ យដ្ឋា-
 បេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្កាមិសេសស្ស អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្សាតិ ។

ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវកាប់ក្តីដល់ភិក្ខុដែលមិនទាន់បំណងចង់ឲ្យអសុចិយ្យាត
 ចេញ (ទោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ទាន់បំណងចង់
 ឲ្យអសុចិយ្យាតចេញ កំពុងគង់ត្រឡប់ទ្រង់ឲ្យ មេធាវ្យកុសិរោធិភ្នំ អសុចិ
 កិយ្យាតចេញ ។ បេ ។ (ទានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនយ្យាតចេញ ។ ភិក្ខុ
 នោះមានសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវកាប់ក្តីសង្ស័យទេ
 ទេ ត្រូវតែត្រឹមកាប់ក្តីច្បាស់ ។

[៤៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប យកអង្គជាតដុសនីភ្នំ
 អសុចិកិយ្យាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 មិនត្រូវកាប់ក្តីដល់ភិក្ខុដែលមិនទាន់បំណងចង់ឲ្យអសុចិយ្យាតចេញ (ទោះ)
 ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ទាន់បំណងចង់ឲ្យអសុចិយ្យាតចេញ
 កិយកអង្គជាតដុសនីភ្នំ អសុចិកិយ្យាតចេញ ។ បេ ។ (ទានភិក្ខុខ្លះ)
 អសុចិមិនយ្យាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 មិនត្រូវកាប់ក្តីសង្ស័យទេ ត្រូវតែត្រឹមកាប់ក្តីច្បាស់ ។

ឃើញសព្វគ្រប់ ធម៌សព្វគ្រប់ វិនិច្ឆ័យ ហោចដាច់ប្រយោជន៍

[៤៦] គេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ មោចនាជីប្បាយោ អញ្ញតរំ សាមណោ ឯក- ធម៌េច ឯហំ មេ ភ្នំ អាវុសោ សាមណោ អង្គជាន់ តណ្ហាឃាំង ។ សោ តស្ស អង្គជាន់ អត្តហោសិ ។ តស្ស អសុចិ មុច្ចំ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ មេ ។ អាចត្តំ ភ្នំ ភិក្ខុ អាចម្មោ សង្ឃាធិសេសន្តិ ។

[៤៧] គេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សុត្តស្ស សាមណោស្ស អង្គជាន់ អត្តហោសិ ។ តស្ស អសុចិ មុច្ចំ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ មេ ។ អនាមត្តំ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាចត្តំ មុត្តសស្សានិ ។

[៤៨] គេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុ- ទោ ឡាហិ អង្គជាន់ បិដ្ឋេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចំ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ មេ ។ អនាមត្តំ ភិក្ខុ មោចនាជីប្បាយស្សន្តំ ។ គេន ទោ បទ សម- យេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុទោ មោចនាជីប្បាយស្ស ឡាហិ អង្គជាន់ បិដ្ឋេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចំ ។ មេ ។

ឃើញសព្វគ្រប់ សង្ឃាធិសេសន្តិ វិនិច្ឆ័យ ឱណាយធម៌េច ឯកធម៌េច អសុចិប្បាគចេញជាដើម

[៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិប្បាគ- ចេញ បានពាលពាក្យនេះនឹងសាមណេមួយរូបថា វិនិច្ឆ័យសាម- ណោ អ្នកច្នៃមន្តៈ ចូរកាន់អង្គជាន់អញ្ញត្តិ ។ សាមណេនោះ បានកាន់អង្គជាន់ភិក្ខុនោះ ។ អសុចិប្បាគចេញ ។ ភិក្ខុ នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ អង្គជាន់ត្រូវអាចក្តីសង្ស័យ- សេសហើយ ។

[៥០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប បានចាប់អង្គជាន់សាមណេដែល ពុំពុំនឹងផុតលក់ ។ អសុចិភិក្ខុនោះ ក៏ប្បាគចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី សង្ស័យ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាចក្តីសង្ស័យទេ (ត្រូវតែ ត្រឡប់មកក្នុងខ្លួន ។

[៥១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ត្រៀមត្រូវអង្គជាន់ដោយភ្នំ ទាំង ពីរ អសុចិប្បាគចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ មេ ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុ មិនត្រូវអាចក្តីផ្តល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឱ្យអសុចិប្បាគចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិប្បាគ ចេញត្រៀមត្រូវអង្គជាន់ដោយភ្នំទាំងពីរ អសុចិប្បាគចេញ ។ មេ ។

អសុចំ ឧ មុច្ចំ ។ ឧស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ
។ បេ ។ អលាបត្តំ កិក្កុ សន្និដ្ឋានិសេសស្ស អាបត្តំ
ចុល្លត្ថយស្សាតិ ។

[៤៧] ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតាស្ស
កិក្កុនោ មុច្ចិតា អន្តជានំ បិដ្ឋេន្តស្ស អសុចំ មុច្ចំ ។
ឧស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ ។ បេ ។ អលាបត្តំ កិក្កុ
នាហាចនាទិច្ឆាយស្សាតិ ។ ភេទ ទោ បទ សម-
យេន អញ្ញតាស្ស កិក្កុនោ ហោចនាទិច្ឆាយស្ស មុច្ចិតា
អន្តជានំ បិដ្ឋេន្តស្ស អសុចំ មុច្ចំ ។ បេ ។ អសុចំ ឧ
មុច្ចំ ។ ឧស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ ។ បេ ។ អលាបត្តំ
កិក្កុ សន្និដ្ឋានិសេសស្ស អាបត្តំ ចុល្លត្ថយស្សាតិ ។

[៤៨] ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតាស្ស
កិក្កុនោ ហោចនាទិច្ឆាយស្ស អាគាសេ កដិ
កម្មេន្តស្ស អសុចំ មុច្ចំ ។ បេ ។ អសុចំ ឧ មុច្ចំ ។
ឧស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ ។ បេ ។ អលាបត្តំ កិក្កុ
សន្និដ្ឋានិសេសស្ស អាបត្តំ ចុល្លត្ថយស្សាតិ ។

‘មានភិក្ខុវ្រះ) អសុចំមិនឃ្លាតទេ ។ ភិក្ខុនារោមាទសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវហាបក្តីសន្សំទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមហាបក្តីចុល្លត្ថយ ។

[៤៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ក្តាប់អង្កជាតាដោយកណ្តាប់ដៃ
អសុចំឃ្លាតទេ ។ ភិក្ខុនារោមាទសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុ មិនត្រូវហាបក្តីដល់ភិក្ខុ ដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចំឃ្លាតទេ
(នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចំឃ្លាត
ទេ ក្តាប់អង្កជាតាដោយកណ្តាប់ដៃ អសុចំឃ្លាតទេ ។ បេ ។

(មានភិក្ខុវ្រះ) អសុចំមិនឃ្លាតទេ ។ ភិក្ខុនារោមាទសេចក្តីសន្សំយ
។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវហាបក្តីសន្សំទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមហាបក្តី
ចុល្លត្ថយ ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចំឃ្លាត
ទេ ត្រូវចាំបាច់ឲ្យនឹងអាគាស អសុចំឃ្លាតទេ ។ បេ ។ (មាន
ភិក្ខុវ្រះ) អសុចំមិនឃ្លាតទេ ។ ភិក្ខុនារោមាទសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុ មិនត្រូវហាបក្តីសន្សំទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមហាបក្តីចុល្លត្ថយ ។

ឆេសតណ្ហោ បបសេដ្ឋិទ័សេសស្ស វិនិវត្តន្តំ ភាយន្តប្បនាទំ

ឆេសតណ្ហោ សដ្ឋិទ័សេសទ័ វិនិវត្តន្តំ ឧបាយអំពីមំភពតំភាយនាដើម

[២០] ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតាស្ស
ភិក្ខុនោ កាយំ ធម្មេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ ទ-
មោចនាទិច្ចាយស្សាតិ ។ ភេទ ទោ បទ សមយេន
អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាទិច្ចាយស្ស កាយំ
ធម្មេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ទ មុច្ចិ ។
តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
សដ្ឋិទ័សេសស្ស អាមត្តិ ផុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[២២] ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតា-
ភិក្ខុ សារត្តោ មាតុតាមស្ស អន្តជានំ ឧបទិដ្ឋាយិ ។
តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
អនាបត្តិ ភិក្ខុ សដ្ឋិទ័សេសស្ស ទ ទ ភិក្ខុវេ
សារត្តោ មាតុតាមស្ស អន្តជានំ ឧបទិដ្ឋាយិកត្តំ
យោ ឧបទិដ្ឋាយេយ្យ អាមត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[២៣] ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតា-
ស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាទិច្ចាយស្ស កាលក្ខិច្ចំ
អន្តជានំ បរេសេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។

[២១] សម័យនោធនំ ភិក្ខុមួយរូប ប្រឹងមំភពតំភាយ អសុចិក៏
យូតចេញ ។ ភិក្ខុនោមោទសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវ
ភាចក្តីដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឱ្យអសុចិយូតចេញ (នោះ) ទេ ។
សម័យនោធនំ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិយូតចេញប្រឹងមំភ
ពតំភាយ អសុចិក៏យូតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុ១១) អសុចិមិនយូត
ចេញ ។ ភិក្ខុនោមោទសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវភាចក្តី
សន្សំទ័សេសទេ ត្រូវតែត្រឹមភាចក្តីតូច្នោះ ។

[២៤] សម័យនោធនំ ភិក្ខុមួយរូប ត្រេកអរ សំឡំនិមើលអន្តជាន
ពាក្យត្រាម ។ អសុចិភិក្ខុនោក៏យូតចេញ ។ ភិក្ខុនោមោទសេចក្តីសន្សំយ
។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវភាចក្តីសន្សំទ័សេសទេ ម្នាលភិក្ខុចាំឱ្យយ
តែជាភិក្ខុមិនគួរត្រេកអរ សំឡំនិមើលអន្តជានពាក្យត្រាមឡើយ ភិក្ខុណា
សំឡំនិមើល ភិក្ខុនោះត្រូវភាចក្តីទុក្ខ ។

[២៥] សម័យនោធនំ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិយូត
ចេញ ក៏បញ្ចូលអន្តជានទៅនឹងប្រហោងជាង អសុចិក៏យូតចេញ ។ បេ ។

អសុចំ ឧ មុច្ឆិ ។ តស្ស កុក្កុច្ឆំ អយោសិ ។ បេ ។
អនាចត្តំ ភិក្ខុ សង្ឃានិសេសស្ស អាចត្តិ មុល្លច្ចុ-
យស្សាតិ ។

[៦៤] ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតាស្ស
ភិក្ខុនោ មោចនាទិប្បាយស្ស ករដ្ឋន អន្តដាតំ
យដ្ឋន្តស្ស អសុចំ មុច្ឆិ ។ បេ ។ អសុចំ ឧ មុច្ឆិ ។
តស្ស កុក្កុច្ឆំ អយោសិ ។ បេ ។ អនាចត្តិ ភិក្ខុ
សង្ឃានិសេសស្ស អាចត្តិ មុល្លច្ចុយស្សាតិ ។

[៦៥] ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតាស្ស
ភិក្ខុនោ បដិសោតេ ទហាយន្តស្ស អសុចំ មុច្ឆិ ។
តស្ស កុក្កុច្ឆំ អយោសិ ។ បេ ។ អនាចត្តិ ភិក្ខុ
ឧមោចនាទិប្បាយស្សាតិ ។ ភេទ ទោ បទ សមយេន
អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាទិប្បាយស្ស បដិសោតេ
ទហាយន្តស្ស អសុចំ មុច្ឆិ ។ បេ ។ អសុចំ ឧ មុច្ឆិ ។
តស្ស កុក្កុច្ឆំ អយោសិ ។ បេ ។ អនាចត្តិ ភិក្ខុ
សង្ឃានិសេសស្ស អាចត្តិ មុល្លច្ចុយស្សាតិ ។

(មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចំមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវកាប់ភ្នំសិទ្ធិទំសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមកាប់ភ្នំមុល្លច្ចុយ ។

[៦៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចំឃ្លាត
ចេញ បដុសអង្គជាកន្លែងកំណត់ឈើ អសុចំក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។
(មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចំមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវកាប់ភ្នំសិទ្ធិទំសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមកាប់ភ្នំមុល្លច្ចុយ ។

[៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ភ័យខ្លាចក្នុងចំប្រាសខ្សែទឹក អសុចំ
ក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ
កាប់ភ្នំដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឱ្យអសុចំឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។
សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចំឃ្លាតចេញ ភ័យខ្លាច
ក្នុងចំប្រាសខ្សែទឹក អសុចំក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចំ
មិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ
កាប់ភ្នំសិទ្ធិទំសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមកាប់ភ្នំមុល្លច្ចុយ ។

[៦៦] តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតាស្ស
 ភិក្ខុនោ ឧទត្វាលេ កិច្ចទ្គស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន
 អញ្ញាតាស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ឧទត្វាលេ
 កិច្ចទ្គស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ឥល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៦៧] តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតាស្ស
 ភិក្ខុនោ ឧទតេ ទាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន
 អញ្ញាតាស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ឧទតេ
 ទាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ឥល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៦៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប លេងទំកែវដែលមានល្បាប់
 អសុចិត្តិយ្យាគចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឱ្យអសុចិយ្យាគចេញ (នោះ)
 ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិយ្យាគ
 ចេញ លេងទំកែវដែលមានល្បាប់ អសុចិត្តិយ្យាគចេញ ។ បេ ។
 (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនយ្យាគចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសទេ (ត្រូវតែត្រឹមតា-
 មត្តិវិញ្ញាណ) ។

[៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប សុខចុះទៅក្នុងទំកែវ អសុចិ
 តិយ្យាគចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឱ្យអសុចិយ្យាគចេញ (នោះ)
 ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិយ្យាគចេញ
 សុខចុះទៅក្នុងទំកែវ អសុចិតិយ្យាគចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិ
 មិនយ្យាគចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសទេ (ត្រូវតែត្រឹមតាមត្តិវិញ្ញាណ) ។

[៦៧] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុនោ
 ធុត្តាវជ្ឈិយំ ភីឡន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ ភស្ស កុក្កុច្ចំ អ-
 ហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។
 តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុនោ មោចនា-
 ធិប្បាយស្ស ធុត្តាវជ្ឈិយំ ភីឡន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។
 អសុចិ ន មុច្ចិ ។ ភស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ
 ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៦៨] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុនោ
 ទោត្តរវេន ធាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ ភស្ស កុក្កុច្ចំ អហោ-
 សិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។
 តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុនោ មោចនា-
 ធិប្បាយស្ស ទោត្តរវេន ធាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។
 អសុចិ ន មុច្ចិ ។ ភស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនា-
 បត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៧០] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតា-
 ស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស វាលីភី
 អង្គធាតំ បរាសេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។

[៦៧] សម័យោនោធិនំ ភិក្ខុមួយរូប លេនិកនីវា អសុចិកំហ្មាត
 ចេញ ។ ភិក្ខុនោមោទសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិន
 ត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិហ្មាតចេញ (នោះ)ទេ ។
 សម័យោនោធិនំ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិហ្មាតចេញ លេនិ
 កនីវោដោយវា អសុចិកំហ្មាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិ
 មិនហ្មាតចេញ ។ ភិក្ខុនោមោទសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 បិនត្រូវអាបត្តិសន្ស័យសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិដល់ល្អធីយ ។

[៦៨] សម័យោនោធិនំ ភិក្ខុមួយរូប សុទ្ធចូលទៅក្នុងវិព្រល្យក
 អសុចិកំហ្មាតចេញ ។ ភិក្ខុនោមោទសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិហ្មាតចេញ (នោះ)
 ទេ ។ សម័យោនោធិនំ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិហ្មាតចេញ
 សុទ្ធចូលទៅក្នុងវិព្រល្យកអសុចិកំហ្មាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ)
 អសុចិមិនហ្មាតចេញ ។ ភិក្ខុនោមោទសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 មិនត្រូវអាបត្តិសន្ស័យសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិដល់ល្អធីយ ។

[៧០] សម័យោនោធិនំ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិហ្មាត
 ចេញ ដាក់បញ្ចូលអង្គធាតុទៅក្នុងដីទ្រង់ អសុចិកំហ្មាតចេញ ។ បេ ។

ធម្មសមុទ្រ បរិបស្សនិសេសស្ស វិនិច្ឆ័យំ ពុទ្ធបដិសន្ធិសមាទំ

អសុចំ ធម្មំ វ ឧស្ស កុក្កុដំ អហោសំ ។ បេ ។ អនា-
បត្តិ កិក្ខុ សង្ខារិសេសស្ស អាបត្តិ ឥល្អច្ចយស្សាតំ ។

[៧១] តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតាស្ស
កិក្ខុនោ មោទនាធិប្បាយស្ស តេ ទ្គមំ អង្គជាតំ
បរិសេន្តស្ស អសុចំ ធម្មំ ។ បេ ។ អសុចំ ធម្មំ
វ ឧស្ស កុក្កុដំ អហោសំ ។ បេ ។ អនាបត្តិ
កិក្ខុ សង្ខារិសេសស្ស អាបត្តិ ឥល្អច្ចយស្សាតំ ។

[៧២] តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតាស្ស
កិក្ខុនោ ឧទេកេន អង្គជាតំ ឱសិញ្ញាតស្ស អសុចំ
ធម្មំ ។ ឧស្ស កុក្កុដំ អហោសំ ។ បេ ។ អនាបត្តិ
កិក្ខុ ធម្មោទនាធិប្បាយស្សាតំ ។ តេន ទោ បទ
សមយេន អញ្ញាតាស្ស កិក្ខុនោ មោទនាធិប្បាយស្ស
ឧទេកេន អង្គជាតំ ឱសិញ្ញាតស្ស អសុចំ ធម្មំ
។ បេ ។ អសុចំ ធម្មំ វ ឧស្ស កុក្កុដំ អហោសំ
។ បេ ។ អនាបត្តិ កិក្ខុ សង្ខារិសេសស្ស អាបត្តិ
ឥល្អច្ចយស្សាតំ ។

ធម្មសមុទ្រ បរិបស្សនិសេសស្ស វិនិច្ឆ័យំ ពុទ្ធបដិសន្ធិសមាទំ

(មានភិក្ខុៗ) អសុចំមិនយ្ហាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ
។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹម
អាបត្តិឥល្អច្ចយ ។

[៧១] សមិយោនោធិនំ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចំ
យ្ហាតចេញ ដាក់បញ្ចូលអង្គជាតិក្នុងគំនិត អសុចំកិយ្ហាតចេញ ។ បេ ។
(មានភិក្ខុៗ) អសុចំមិនយ្ហាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ
។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹម
អាបត្តិឥល្អច្ចយ ។

[៧២] សមិយោនោធិនំ ភិក្ខុមួយរូប ព្រៃសាចអង្គជាតិដោយចំក
អសុចំកិយ្ហាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចំយ្ហាតចេញ (នោះ)
ទេ ។ សមិយោនោធិនំ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចំយ្ហាត
ចេញ ព្រៃសាចអង្គជាតិដោយចំក អសុចំកិយ្ហាតចេញ ។ បេ ។
(មានភិក្ខុៗ) អសុចំមិនយ្ហាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ
។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹម
អាបត្តិឥល្អច្ចយ ។

(៧៣) តេជ ទោ បទ សមាយេន អញ្ញកាស្ស
 កំក្កុតោ មោចនាធិប្បាយស្ស សយាន អន្តជានំ
 យដ្ឋន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ មេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ មេ ។ អនាបត្តិ កំក្កុ
 សធុ្យានិសេសស្ស អាបត្តិ មុល្លចូយស្សាតិ ។

(៧៤) តេជ ទោ បទ សមាយេន អញ្ញកាស្ស
 កំក្កុតោ មោចនាធិប្បាយស្ស អន្តជ្ជន អន្តជានំ
 យដ្ឋន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
 កេច្ចំ នុ ទោ អហំ សធុ្យានិសេសំ អាបត្តិ អាបន្តោតិ ។
 កកវតោ ឯតមត្តំ អាភោចេសិ ។ អាបត្តិ ភិ កំក្កុ
 អាបន្តោ សធុ្យានិសេសន្តិ ។ តេជ ទោ បទ សមាយេន
 អញ្ញកាស្ស កំក្កុតោ មោចនាធិប្បាយស្ស អន្តជ្ជន
 អន្តជានំ យដ្ឋន្តស្ស អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ
 អហោសិ កេច្ចំ នុ ទោ អហំ សធុ្យានិសេសំ អាបត្តិ
 អាបន្តោតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាភោចេសិ ។ អនាបត្តិ
 កំក្កុ សធុ្យានិសេសស្ស អាបត្តិ មុល្លចូយស្សាតិ ។

បាវលក្ក្យានិសេសំ និព្វិទំ ។

(៧៥) សម័យានាវង្គ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិ
 ប្បាតចេញ ផុំអង្គីជាតាលីទីវេត អសុចិកំប្បាតចេញ ។ មេ ។ (ធាន
 ភិក្ខុខុះ) អសុចិមិនប្បាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ មេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសធុ្យានិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិមុល្លចូយ ។

(៧៦) សម័យានាវង្គ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិ
 ប្បាតចេញ ផុំសអង្គីជាតាលីវេត អសុចិកំប្បាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ
 មានសេចក្តីសង្ស័យ ថាអញត្រូវអាបត្តិសធុ្យានិសេសហើយទេដឹង ។
 ក៏ត្រាមទូលដំណើរខ្លះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសធុ្យានិសេសហើយ ។
 សម័យានាវង្គ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិប្បាតចេញ ផុំស
 អង្គីជាតាលីវេត អសុចិមិនប្បាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ថាអញត្រូវអាបត្តិសធុ្យានិសេសហើយទេដឹង ។ ក៏ត្រាមទូលដំណើរខ្លះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះត្រាស់ថាម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិ
 សធុ្យានិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិមុល្លចូយ ។

នាធុ្យានិសេសទី ១ បទ ។

ទុតិយសង្ឃទំលេសិ

[៧៩] ភេទ សមាយេន តុត្រា កតកា សាវ្រិយំ
វិហារតិ ជេតវាន អនាថមិណ្ឌិកស្ស អាណយេ ។ ភេទ
ទោ បទ សមាយេន អាយស្មា ឧទាយំ អនត្ត
វិហារតិ ។ តស្សាយស្មតោ វិហារោ អភិរុទោ ហោតំ
នស្សនិយោ ចាសានិកោ មាជ្ឈិ តត្តោ សមន្តា
បរិយកតាពេ សុបញ្ញត្តំ មត្តបិបំ កិសិដិម្ពោមាធំ
ចានិយំ មរិកាជនិយំ សុបដ្ឋិតំ បរិវេណំ សុសម្មដ្ឋិ ។
តត្ថ បទុស្សា អាយស្មតោ ឧទាយំស្ស វិហារមេត្ត ។
កតត្ថដ្ឋិ ។ អត្តករោចិ ព្រាហ្មណោ សមជាមនិកោ
យេអាយស្មា ឧទាយំ តេនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិបិទ្ធា
អាយស្មដ្ឋិ ឧទាយំ ឯតនវេន ឥត្តាម មយំ កោតា
ឧទាយំស្ស វិហារំ មេត្តិកុដ្ឋិ ។ ភេទហិ ព្រាហ្មណ
មេត្តេស្សតិ អចាបុរណំ អាណាយ យជិតំ ឧទ្យានេត្វា
តកតំ បណាមេត្តា វិហារំ ចារិសំ ។ សោមិ ទោ ព្រាហ្ម
ណោ អាយស្មតោ ឧទាយំស្ស មិដ្ឋិតោ ចារិសំ ។ សាមិ
ទោ ព្រាហ្មណំ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស មិដ្ឋិតោ ចារិសំ ។
អនហោ អាយស្មា ឧទាយំ ឯតតេ វាតនានេ វិកត្តោ

សង្ឃទំលេសទី ២

[៨០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជីមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន
យសំអនាថមិណ្ឌិកសម្ព័ន្ធគ្រិសាវត្តិ ។ សម័យនោះឯង ។ ពាយិកិកុដិ
មានអាយុ សម្រេចអាយុបឋនៅក្នុងវត្ត ។ លំនៅ ។ ពាយិកិកុដិមានអាយុ
នោះ ល្អគួរឲ្យចង់មើល គួរឲ្យជ្រះថ្លា មានបន្ទប់ទាំងក្នុង មានរបៀបផ្សំវិញ
វត្តកាំងពុកឆ្នើយកៀបចំល្អ ទឹកសម្រាប់ផាន់ទឹកសម្រាប់ច្រីច្រាស់
ក៏ដុម្កលទុកស្រួល ទាំងទីបរិវេណសោតកិរុបុសលើនិស្សាន ។ មាន
មនុស្សជាច្រើននាក់ ដែលត្រូវការមើលលំនៅរបស់ ។ ពាយិកិកុដិមានអាយុ
ក៏រត់រិកមកមើល ។ (កាលនោះ) មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់នាំប្រពន្ធចូលទៅ
រក ។ ពាយិកិកុដិមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹង ។ ពាយិ
ដិមានអាយុថា យើងខ្ញុំចង់មើលលំនៅរបស់លោកម្ចាស់ ។ ពាយិ ។ ។ ពាយិ
ក៏និយាយតបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរមើលចុះ (ថាហើយ)
ក៏កាន់កូនសោរ ដកតន្ត្រីហើយប្រោសចុះចូរ ចូលទៅកាន់កុដិលំនៅ ។
ឯព្រាហ្មណ៍នោះឯង ក៏ដើរចូលទៅតាមគ្រាយ ។ ពាយិដ៏មានអាយុទៅ ។
ចំណែកទាំងនាងព្រាហ្មណ៍នោះឯង ក៏ដើរចូលតាមគ្រាយព្រាហ្មណ៍
នោះទៅ ។ គ្រានោះឯង ។ ពាយិដ៏មានអាយុ ក៏បើកបន្ទប់កន្លែងខ្លះ

ឯកទេស ភវតោ ធម្មតោ កត្តំ អនុបក្ខន្ធ
 វិជ្ជិតោ អភិក្ខន្ធ ឧស្សន្ធ ត្រាហ្មណិយោ អន្តិមដ្ឋានំ
 ចកមសិ ។ អថទោ សោ ត្រាហ្មណោ អាយស្មតា
 ឧបយេនា សន្តំ ចដិសន្នោនិទ្ធា អុកមាសិ ។
 អថទោ សោ ត្រាហ្មណោ អន្តមនោ អន្តមនកិច្ចំ
 ចិត្តាវេសិ ឧឡាភ វេម សមណា សក្យមុត្តិយា
 យេ វេម ឯកុមេ អរត្នោ វិហារន្តំ កវិចិ ឧនាយិ ឧឡាភ
 យោ ឯកុមេ អរត្នោ វិហារនិ ។ ឯវំ កុត្តេ សា ត្រាហ្មណិ
 នំ ត្រាហ្មណំ ឯតនោច ឧត្តោ ឧស្ស ឧឡាភតា
 យាវេ វេ ត្ថំ អន្តិមដ្ឋានំ ចកមសិ ឯវមេ យេ
 សមណា ឧនាយិ អន្តិមដ្ឋានំ ចកមសិ ។
 អថទោ សោ ត្រាហ្មណោ ឧឡាយនិ ជិយតិ វិចារេនិ
 អលដ្ឋិតោ វេម សមណា សក្យមុត្តិយា ធុស្សីលា
 មុសាភនិទោ វេម ហិ បាម ធម្មចារិតោ សមចារិតោ
 ត្រៃហ្មចារិតោ សច្ចភនិទោ សិលវដ្ឋោ កល្យាណ-
 ធម្មា ចដិជានិស្សន្តិ ធម្មិ វេមសិ សាមញ្ញំ

ចំបង្កើតវត្ថុនិទ្ធា ដើរត្រូវនិកាយបន្តបញ្ចេញមកពីក្រោយខ្លួនហើយ ក៏
 ស្តាប់អវិជ្ជន្តបរយេត្តបដិវេទនាត្រាហ្មណិយោ ។ ត្រាហ្មណេន៍ត្រាហ្មណំ
 ទោនិយាយស្រាយជាមួយនឹង ទាយិដ៏មានអាយុ ហើយក៏លាវេ ។
 លំដាប់តមក ត្រាហ្មណិយោចេញចិត្ត ក៏បញ្ចេញវិចារិតោសមណ្ឌិត្ត
 ចិត្តថា ពួកសមណវេលទៅក្នុងវិចារិតោសភាពយ៉ាងនេះ សុខុសិ
 តែពួកសមណ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យមុត្តិយោសិ លោក
 ។ ទាយិវេលទៅក្នុងវិចារិតោសភាពយ៉ាងនេះ លោក។ ទាយិដ៏ចំរើនចុះក៏
 ផ្គុំផ្គើនដែរ ។ កាលបើត្រាហ្មណិយោពាក្យសរសើរយ៉ាងនេះហើយ ទាន
 ត្រាហ្មណិយោទោមកសក្យមេន៍និវេទនាថា សេចក្តីផ្គុំផ្គើន
 របស់លោក ទាយិទោមានពិណ្ឌ (ឥតមានផ្គុំផ្គើនវិញ) ខ្លួនអ្នកស្តាប់
 អវិជ្ជន្តបរយេត្តបដិវេទនា សមណលោក ទាយិ ក៏ប្រាប់អវិជ្ជន្ត
 បរយេត្តបដិវេទនាថា ត្រាហ្មណិយោនិវេទនា ត្រាហ្មណិយោនិវេទនា
 ពោលពោសៀវត្តថា សមណជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យមុត្តិយោ
 មិនមានខ្មាស ជាមនុស្សទ្រុស្តសិល តែនិវេទនាពាក្យមុសា
 ព្រោះសមណអម្បាលនេះ ម្តងខ្លួនថា យើងសុខុត្តិយោសិប្រព្រឹត្តមិ
 ប្រព្រឹត្តស្មី ប្រព្រឹត្តត្រៃហ្មចារិតោ ពោលតែពាក្យសក្យ ជាអ្នកមានសិល
 មានចម្លើយ (ឥឡូវនេះ) លាមញ្ញកុណារបស់សមណពួកនេះមិនមានទេ

ឧត្តំ ឥវេសំ ព្រហ្មញ្ញំ ឧត្តំ ឥវេសំ សាមញ្ញំ ឧត្តំ
 ឥវេសំ ព្រហ្មញ្ញំ កុរោ ឥវេសំ សាមញ្ញំ កុរោ
 ឥវេសំ ព្រហ្មញ្ញំ អបគតា ឥវេ សាមញ្ញា អបគតា
 ឥវេ ព្រហ្មញ្ញា កងំ ហិ ឆាម សមណោ ឧបាយិ
 មម ករិយាយ អន្តមត្តិចំ បកមសិស្សតំ ធន ហិ
 សញ្ញា កុលត្ថិហិ កុលទិពាហិ កុលកុរាវិហិ
 កុលសុណ្ណាហិ កុលនាសិហិ អាភមំ ណ វិហារំ
 ណ កន្តំ សាច ហិ កុលត្ថិយោ កុលទិពាយោ
 កុលកុរាវិកាយោ កុលសុណ្ណាយោ កុលនាសិយោ
 អាភមំ ណ វិហារំ ណ កន្ទេយ្យំ តាមិ សមណោ
 សក្យមុត្តិយោ ធូសេយ្យន្តិ ។ អស្សាសំ ទោ
 ភិក្ខុ ឧស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ជិយន្តស្ស
 វិចារេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិញ្ញា សម្ពុត្តា
 លត្ថិយោ កុក្កុក្កា សិក្ខុកាមា តេ ឧជ្ឈាយន្តិ
 ជិយន្តិ វិចារេន្តិ កងំ ហិ ឆាម អាយស្មា ឧបាយិ

ព្រហ្មញ្ញានុណារេសំសមណត្ថកនេមិច្ឆោទេ សាមញ្ញានុណារេសំសមណ
 ត្ថកនេវិចារេហិយ ព្រហ្មញ្ញានុណារេសំសមណត្ថកនេវិចារេអសំហិយ
 សាមញ្ញានុណារេសំសមណត្ថកនេមិច្ឆោទេ ព្រហ្មញ្ញានុណារេសំសម
 ណត្ថកនេមិច្ឆោទេ សមណត្ថកនេមិច្ឆោទេសុតោសាមញ្ញានុណារេសំ
 ហិយ សមណត្ថកនេមិច្ឆោទេពាក្យព្រហ្មញ្ញានុណារេសំហិយ ដូចយ៉ាង
 សមណវេយ្យា ។ ពាយិ ហិច ស្តាមវិទ្ធិលអវេយ្យន្តេវេសំករិយាអញ្ញាទៅ
 ហើយ ត្ថកស្រ្តិក្ខន្តិក្រកូល^(១) ចិការេសំក្រកូល កុរាវិរេសំក្រកូល ស្រ្តិក
 កូនច្រសារេសំក្រកូល ពាសិរេសំក្រកូលទាំងឡាយ ម្តេចនិវហិចទៅ
 កាន់អាណម្បិវហារបាម ព្រោះថា យើងត្ថកស្រ្តិក្ខន្តិក្រកូល ចិការេសំក្រកូល
 កុរាវិរេសំក្រកូល ស្រ្តិកកូនច្រសារេសំក្រកូល ពាសិរេសំក្រកូលទាំង
 ឡាយទំទៅកាន់អាណម្បិវហារ មុនជាសមណទាំងឡាយដូចកូនចៅព្រះពុទ្ធ
 ជាសក្យបុត្រនិវប្រទុស្តចំពោះស្រ្តិកទាំងអម្បាលនោះមិច្ឆោទេ ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ គឺបាទពុកក្សវែលព្រាហ្មណ៍ពោលទោសាដៀលនុនិយាយាដិម
 (នោះ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ដែលមានសេចក្តីត្រូវដឹងថា ជាអ្នកសន្តោស
 មានសេចក្តីអន្តោសក្រែងវែងវែងបាម ពេញចិត្តនឹងការសិក្សា ភិក្ខុអម្បាល
 នោះ ក៏ពោលទោស ក្នុងនិវេទន៍ថា ភិក្ខុវេយ្យាទេ ពាយិដ៏មានកាយ

• ស្រ្តិកកូនច្រសារេសំ ឬស្រ្តិកកូនច្រសារេសំ ។

មាតុត្តាមេន សន្តិ កាយសំសត្តំ សមាមជ្ជិស្សនីតំ ។
 អថទោ នេ ភិក្ខុ កត្តាតោ ឯតមត្តំ អាវាចេសុំ ។
 អថទោ កត្តា ឯតស្សំ ទិណានេ ឯតស្សំ មគារណេ
 ភិក្ខុសម្បំ សន្តិទានាវេទ្ធោ វាយស្សន្តំ ទតាយិ
 មជ្ជិមុត្តិ សន្តិ តំវ ត្ថំ ទតាយិ មាតុត្តាមេន សន្តិ
 កាយសំសត្តំ សមាមជ្ជិស្សនី ។ សន្តិ កត្តាតំ ។
 វិការហិ តុត្តោ កត្តា អនុប្បវិតំ មោឃ បុរិស
 អនុប្បវិតំ អប្បជំរុចំ អស្សាមណតិ កត្តាជ្យយំ
 អគារណីយំ តតិ ហិ ធាម ត្ថំ មោឃ បុរិស
 មាតុត្តាមេន សន្តិ កាយសំសត្តំ សមាមជ្ជិស្សនី
 ននុ មយា មោឃ បុរិស អនេតាបរិយាយេន វិកាយ
 នម្មោ នេសំតោ នោ សវាតាយ ។ មេ ។ កាយមរិ
 ធម្មហានំ ខុបសមោ អត្តាតោ នេតំ មោឃ បុរិស
 អប្បសន្នានំ វា មសាធាយ ។ មេ ។ ឯវត្ត មន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាវនំ ទន្ធិសយ្យាដ យោ មន
 ភិក្ខុ ទំតិណ្ណោ វិបរិណាតេន ចិន្ទេន មាតុត្តាមេន សន្តិ

មិនសមបើបើនិហិតផលស្លាបអវិជ្ជាភាយមាតុត្រាមសារ ។ ទើបក្នុ
 រេហ្សសនោះព្រាបចូលដំណើរនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះ
 ហេតុដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគប្រជុំភិក្ខុសន្និហើយត្រាស់
 សួរចំពោះទាយភិក្ខុដ៏មានកាយថា ម្ចាស់ទាយ ពូថាអ្នកឯងស្លាប
 អវិជ្ជាភាយមាតុត្រាមមេឃ ។ ទាយត្រាបចូលថា បតិក្រព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ (ដំណើរនេះ) ពិតមែន ។ ព្រះត្បដ៏មានជាតិទ្រង់ត្រូវដ៏ល្អថា
 ម្ចាស់មោឃបុរស អំពីដែលអ្នកឯងធ្វើ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនក្រៃ
 បែប មិនធារបស់សមណ មិនធម្មរសារ មិនគួរធ្វើសោះ ខែមោឃបុរស
 មិនគួរបើអ្នកឯងនិហិតផលស្លាបអវិជ្ជាភាយមាតុត្រាមសារ ខែមោឃ
 បុរស ធម៌ដែលគេចាត់សំដែងហើយដោយចំណាយដ៏ច្រើន (សុទ្ធតែ)
 ដើម្បីប្រាសចាកគ្រឹមក មិនមែនដើម្បីប្រកបដោយជម្រកឡើយ មិន
 បែបឬ ។ មេ ។ ដំណើរស្លាប់ហូបខែសេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះកាម
 ចាំទិព្វយ គេចាត់គុំទុសំដែងហើយ ខែមោឃបុរស អំពីដែលអ្នក
 ឯងធ្វើនេះ មិនមែនទាំឱ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាផលផលផលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
 ទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំទិព្វយ ក៏អ្នកចាំទិព្វយត្រូវសំដែងសិក្ខាបទ
 ទេរឡើយដ៏នេះថា ភិក្ខុណាមួយក៏កាមកគ្របសន្តិកហើយ ទាន់ចិត្ត
 ប្រែប្រួលហើយ ផលព្របខ្លឹមកាយសំសគ្គមួយអង្គដោយមាតុត្រាម

វេលា ជាម ឥន្ទ្រគោសា ក ឥន្ទ្រមិស្សា ក មា-
ណមិស្សា ក ហិរញ្ញមិស្សា ក ឥន្ទ្រមិស្សា ក
ឥន្ទ្រមិស្សា ក មណិមិស្សា ក ។ អង្គ ជាម
ហត្ថញ វេលាញ មេធា អវសេសំ អង្គ ជាម ។

[៧៧] អាមសថា បរមសថា ឱមសថា ឧប្បសថា
ឱលធុញ ឧលធុញ អាគន្ធា បដិកន្ធា
អភិវិក្កណ្ណា អភិវិជ្ជិញ កហាលំ ធុបទន្តំ ។

[៧៨] អាមសថា ជាម អាមដ្ឋមត្តា ។ បរ-
មសថា ជាម វេលា វិលោ វ សញ្ញាបថា ។
ឱមសថា ជាម ហេត្វា ឱលេវនា ។ ឧប្បសថា
ជាម ឧត្តំ ឧត្តារណា ។ ឱលធុញ ជាម ហេត្វា
ឱលេវនា ។ ឧលធុញ ជាម ឧត្តំ ឧត្តារណា ។
អាគន្ធា ជាម អភិញ្ញា ។ បដិកន្ធា ជាម
បដិកន្ធា ។ អភិវិក្កណ្ណា ជាម អង្គ
កហត្ថា វិជ្ជិញ^(៧) ។ អភិវិជ្ជិញ ជាម កេណិ
សថា វិជ្ជិញ ។ កហាលំ ជាម កហិតមន្តំ ។
ធុបទំ ជាម ធុដ្ឋមត្តំ ។

១ ឧ. ប វិក្កណ្ណា ។

ហៅថា វៃ ។ សក់ស្មុត្តិ សក់លាយដោយកម្លោះក្តី លាយដោយ
ក្នុងប្រឹក្តិ លាយដោយប្រាក់ក្តី លាយដោយមាសក្តី លាយដោយ
កែប្រែក្តី លាយដោយកែប្រែក្តី ហៅថា ផ្ទុកសក់ ។ គ្រឿងក្បូរ
អវយវ (នោះ) គឺ សរីរសស លើកលែងតែដំបូងផ្ទុកសក់ចេញ
ហៅថា អវយវ ។

[៧៩] (ប្រភេទ ១២ យ៉ាង) គឺ កិរិយាស្តូប អវិជ្ជល ស្តូបចុះ
ស្តូបឡើង ផុចចុះ ធ្វើឃើញ ពាក្យមក ពាក្យត្រឡប់ ចាប់សន្តិក
ចាប់រលូច កាន់ កាល ។

[៨០] កិរិយាគ្រាន់តែលូកកាល ហៅថា ស្តូប ។ កិរិយា
ស្តូបបង្កើតខាងនេះខាងនោះ ហៅថា អវិជ្ជល ។ កិរិយាពាល់ចុះ
ត្រាម ហៅថា ស្តូបចុះ ។ កិរិយាពាល់ខាងលើ ហៅថា ស្តូប
ឡើង ។ កិរិយាចាប់បង្កប់ត្រាម ហៅថា ផុចចុះ ។ កិរិយា
ចាប់ដូរខាងលើ ហៅថា ធ្វើឃើញ ។ កិរិយាពាក្យមកហៅ
ថា ពាក្យមក ។ កិរិយាបង្កើតត្រឡប់ (ពាក្យពីរត្រាយ) ហៅថា ពាក្យ
ត្រឡប់ ។ កិរិយាចាប់អវយវហើយច្របាប់រលូច ហៅថា ចាប់សន្តិក ។
កិរិយាអ្យក គាប រលាយអវយវណាមួយ ហៅថា ចាប់រលូច ។
កិរិយាគ្រាន់តែចាប់ ហៅថា កាន់ ។ កិរិយាបំភ្លៃ ហៅថា កាល ។

ធរណីយោ ខុត្តយសង្កាទិសេសស្ស បទភាននិយេ ភិក្ខុបយ្យកាលោ

(៧៧) សង្កាទិសេសោតិ សង្កោវ ភិក្ខុ
 អាចត្តិយោ ។ បេ ។ ភេនបិ វុច្ឆនិ សង្កាទិសេសោតិ ។

(៧៨) ឥត្ថិ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ ច
 ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា កាយេន កាយំ អាមសតិ
 បរាមសតិ ធិមសតិ ធិមសតិ ធិលដ្ឋតិ ធិលដ្ឋតិ
 អាគត្តិ បដិកត្តិ អភិច្ចត្តិ អភិច្ចត្តិ អភិច្ចត្តិ
 កត្តិ ធុមតិ អាចត្តិ សង្កាទិសេសស្ស ។
 ឥត្ថិ ច ហោតិ វេមតិកោ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 នំ ឥត្ថិយា កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។
 បេ ។ កត្តិ ធុមតិ អាចត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។
 ឥត្ថិ ច ហោតិ បណ្ឌកសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច នំ ឥត្ថិយា កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កត្តិ ធុមតិ អាចត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។ ឥត្ថិ
 ច ហោតិ បុរិសសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិ-
 យា កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

ធរណីយោ សង្កាទិសេសទំ ២ បទភាននិយេ និយាយនិកិកុបយ្យកាលោ

(៧៧) ត្រង់ពាក្យថា សង្កាទិសេស (សេចក្តីក្នុងបយ្យកាល
 ខាងអធិប្បាយក្នុងសង្កាទិសេសទី ១ រដ្ឋបរិយាយ) ។

(៧៨) មនុស្សស្រីពិត ភិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រី មានសេចក្តីត្រេកអរ
 ក៏យកកាយ (ខ្លួន) ស្តាប់ អវិជ្ជល ស្តាប់ចុះ ស្តាប់ឡើង ឥបចុះ
 ឡើយឡើង ខាញមក ខាញត្រឡប់ ចាប់សន្តត់ ចាប់វេទ្ធច កាន់
 កាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាចត្តិសង្កាទិសេស ។ មនុស្សស្រីពិត
 តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្តាប់ អវិជ្ជល ។ បេ ។
 កាន់ កាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាចត្តិធុល្លច្ចយ ។ មនុស្សស្រីពិត
 ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្ញុំយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្តាប់ អវិជ្ជល ។ បេ ។
 កាន់ កាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាចត្តិធុល្លច្ចយ ។ មនុស្សស្រីពិត
 តែភិក្ខុសំគាល់ថាប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្តាប់ អវិជ្ជល ។ បេ ។

ឥន្ទ្រាភិ ធុបតិ អាមត្តិ ធុល្លុច្ឆយស្ស ។ ឥន្ទ្រិ ច ហោតិ
 តិវ្រាណតសញ្ញិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច ឯ ឥន្ទ្រិយា
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 ឥន្ទ្រាភិ ធុបតិ អាមត្តិ ធុល្លុច្ឆយស្ស ។ បណ្ឌិតោ
 ច ហោតិ បណ្ឌិតសញ្ញិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច ឯ
 បណ្ឌិតស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ ឥន្ទ្រាភិ ធុបតិ អាមត្តិ ធុល្លុច្ឆយស្ស ។
 បណ្ឌិតោ ច ហោតិ បរមតិកោ សារត្តា ច
 ភិក្ខុ ច ឯ បណ្ឌិតស្ស កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រាភិ ធុបតិ
 អាមត្តិ ធុក្កដស្ស ។ បណ្ឌិតោ ច ហោតិ
 បុរិសសញ្ញិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច ឯ បណ្ឌិតស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 ឥន្ទ្រាភិ ធុបតិ អាមត្តិ ធុក្កដស្ស ។ បណ្ឌិតោ ច
 ហោតិ តិវ្រាណតសញ្ញិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច ឯ
 បណ្ឌិតស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ ឥន្ទ្រាភិ ធុបតិ អាមត្តិ ធុក្កដស្ស ។ បណ្ឌិតោ ច

ភាវំ ពាលំ កាយស្រិទោះ ត្រៃភាបត្តិវ្លុច្ឆយ ។ មនុស្សស្រិទិត តៃភិក្ខុ
 សំគាល់ថាសត្វតិវ្រាណ ត្រៃភាវ កិយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។
 ភាវំ ពាលំ កាយស្រិទោះ ត្រៃភាបត្តិវ្លុច្ឆយ ។ មនុស្សខ្ចើយភិក ភិក្ខុភិ
 សំគាល់ថាខ្ចើយ ត្រៃភាវ កិយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ ភាវំ
 ពាលំ កាយមនុស្សខ្ចើយទោះ ត្រៃភាបត្តិវ្លុច្ឆយ ។ មនុស្សខ្ចើយភិក
 តៃភិក្ខុសង្ឃិយ ត្រៃភាវ កិយកកាយ ស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ ភាវំ
 ពាលំ កាយមនុស្សខ្ចើយទោះ ត្រៃភាបត្តិវ្លុច្ឆយ ។ មនុស្សខ្ចើយភិក
 តៃភិក្ខុសំគាល់ថាប្រស ត្រៃភាវ កិយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។
 ភាវំ ពាលំ កាយមនុស្សខ្ចើយទោះ ត្រៃភាបត្តិវ្លុច្ឆយ ។ មនុស្ស
 ខ្ចើយភិក តៃភិក្ខុសំគាល់ថាសត្វតិវ្រាណ ត្រៃភាវ កិយកកាយ ស្លាប
 អវិជ្ជល ។ បេ ។ ភាវំ ពាលំ កាយមនុស្សខ្ចើយទោះ ត្រៃភាបត្តិវ្លុច្ឆយ ។

ធរណេយ្យ វុត្តិយសង្ខារលោកិយ បរិករណីយេ វិញ្ញេយ្យលោក

ហោតិ វុត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច វំ ចល្លាតស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កល្យាណិ ធុបតិ អាមត្តំ ធុក្កដស្ស ។ បុរិសោ ច
 ហោតិ បុរិសសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច វំ បុរិសស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កល្យាណិ ធុបតិ អាមត្តំ ធុក្កដស្ស ។ បុរិសោ ច
 ហោតិ វេមតិកោ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច វំ បុរិសស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កល្យាណិ ធុបតិ អាមត្តំ ធុក្កដស្ស ។ បុរិសោ ច
 ហោតិ តិវច្ឆានតតសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច វំ
 បុរិសស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កល្យាណិ ធុបតិ អាមត្តំ ធុក្កដស្ស ។ បុរិសោ ច
 ហោតិ វុត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច វំ បុរិសស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កល្យាណិ ធុបតិ អាមត្តំ ធុក្កដស្ស ។ បុរិសោ ច ហោតិ
 បណ្ឌិតសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច វំ បុរិសស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

ធរណេយ្យ សង្ខារលោកិយ ២ បរិករណីយេ និយាយវិញ្ញេយ្យលោក

មនុស្សខ្ចីយពិត តៃតិកុសំគាល់ថាស្រី ត្រេកអរ កំយកកាយ ស្លាប
 អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សខ្ចីយេនោះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។
 មនុស្សប្រិសពិត ភិក្ខុសំគាល់ថាប្រិស ត្រេកអរ កំយកកាយ ស្លាប
 អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រិសនោះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ មនុស្ស
 ប្រិសពិត តៃតិកុសត្រិយ ត្រេកអរ កំយកកាយ ស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។
 កាន់ ពាល់ កាយប្រិសនោះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ មនុស្សប្រិសពិត
 តៃតិកុសំគាល់ថាសក្ខតិវច្ឆោច ត្រេកអរ កំយកកាយ ស្លាប អវិជ្ជល
 ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រិសនោះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ មនុស្ស
 ប្រិសពិត តៃតិកុសំគាល់ថាស្រី ត្រេកអរ កំយកកាយស្លាប អវិជ្ជល
 ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រិសនោះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ មនុស្សប្រិសពិត
 តៃតិកុសំគាល់ថាខ្ចីយ ត្រេកអរ កំយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។

កណ្តាល ដុបតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ តំប្លាងគតោ ច
 ហោតិ តំប្លាងគតសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ
 តំប្លាងគតស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្តាល ដុបតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។
 តំប្លាងគតោ ច ហោតិ វេមតិកោ សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច ឯ តំប្លាងគតស្ស កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្តាល ដុបតិ អាមត្តិ
 ធុត្តជស្ស ។ តំប្លាងគតោ ច ហោតិ វត្តិសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ តំប្លាងគតស្ស កាយេន
 កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្តាល
 ដុបតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ តំប្លាងគតោ ច ហោតិ
 បណ្ឌិតសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ តំប្លាងគតស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្តាល ដុបតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ តំប្លាងគតោ ច
 ហោតិ មុវិសសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ
 តំប្លាងគតស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្តាល ដុបតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស^(១) ។

១ ពិភោ បរិ ៩. ២. ពោត្តរដសុ ធលម្ពណវដ្តំ ១៧៧ ទំស្សតិ ។

កាន់ ពាលំ កាយប្រិសរោះ ត្រូវអាមត្តិធុត្តជ ។ សត្វតិប្បោនឈ្មោល
 ពិត តិកុសំគាល់ថាសត្វតិប្បោនឈ្មោល ត្រេកអរ តិយកកាយស្ងួប
 អវ្រ្ម័ល ។ បេ ។ កាន់ ពាលំ កាយសត្វតិប្បោនឈ្មោល ត្រូវអាមត្តិ
 ធុត្តជ ។ សត្វតិប្បោនឈ្មោលពិត តែតិកុសនិយ្យ ត្រេកអរ តិយក
 កាយ ស្ងួប អវ្រ្ម័ល ។ បេ ។ កាន់ ពាលំ កាយសត្វតិប្បោនឈ្មោល
 ត្រូវអាមត្តិធុត្តជ ។ សត្វតិប្បោនឈ្មោលពិត តែតិកុសំគាល់ថាមនុស្សស្រី
 ត្រេកអរ តិយកកាយស្ងួប អវ្រ្ម័ល ។ បេ ។ កាន់ ពាលំ កាយសត្វ
 តិប្បោនឈ្មោលឈ្មោល ត្រូវអាមត្តិធុត្តជ ។ សត្វតិប្បោនឈ្មោលពិត តែតិកុ
 សំគាល់ថាខ្ចីយ ត្រេកអរ តិយកកាយ ស្ងួប អវ្រ្ម័ល ។ បេ ។
 កាន់ ពាលំ កាយសត្វតិប្បោនឈ្មោលឈ្មោល ត្រូវអាមត្តិធុត្តជ ។ សត្វ
 តិប្បោនឈ្មោលពិត តែតិកុសំគាល់ថាមនុស្សប្រិស ត្រេកអរ តិយក
 កាយស្ងួប អវ្រ្ម័ល ។ បេ ។ កាន់ ពាលំ កាយសត្វតិប្បោនឈ្មោល
 ត្រូវអាមត្តិធុត្តជ ។

(៨០) ទ្រេ ឥត្តិយោ ទ្ធិន្ទំ ឥត្តិយំ ឥត្តិសុត្តិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ទ្ធិន្ទំ ឥត្តិយំ កាយេន
 កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ
 ទុបតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្ទំ សុត្តិទិសេសានំ ។ ទ្រេ
 ឥត្តិយោ ទ្ធិន្ទំ ឥត្តិយំ វេមតំកា សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច ចំ ទ្ធិន្ទំ ឥត្តិយំ កាយេន កាយំ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ទុបតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្ទំ
 ទុល្លច្ចយានំ ។ ទ្រេ ឥត្តិយោ ទ្ធិន្ទំ ឥត្តិយំ បណ្ណាតិ-
 សុត្តិ ។ បេ ។ ទ្រេ ឥត្តិយោ ទ្ធិន្ទំ ឥត្តិយំ វុរុសសុត្តិ
 ។ បេ ។ ទ្រេ ឥត្តិយោ ទ្ធិន្ទំ ឥត្តិយំ កិរញ្ញានកតសុត្តិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ទ្ធិន្ទំ ឥត្តិយំ កាយេន
 កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ
 ទុបតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្ទំ ទុល្លច្ចយានំ ។ ទ្រេ បណ្ណា-
 តិ ទ្ធិន្ទំ បណ្ណាតានំ បណ្ណាតិសុត្តិ សារត្តោ ច
 ភិក្ខុ ច ចំ ទ្ធិន្ទំ បណ្ណាតានំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ទុបតិ
 អាបត្តិ ទ្ធិន្ទំ ទុល្លច្ចយានំ ។ ទ្រេ បណ្ណាតិ

(៨១) ស្រីពិរោគ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រីពិរោគវិជ្ជា គ្រេកអរ
 កំយកកាយស្វាប អវិជ្ជិល ។ បេ ។ កានំ ពាលំ កាយស្រីពិរោគវិជ្ជា
 ពោះ ត្រៃភាបភ្នំសុត្តិទិសេសទី ។ ស្រីពិរោគ ភិក្ខុសុវ្វិយធិន្ទិស្រី
 ពិរោគវិជ្ជា គ្រេកអរ កំយកកាយស្វាប អវិជ្ជិល ។ បេ ។ កានំ ពាលំ
 កាយស្រីពិរោគវិជ្ជា ត្រៃភាបភ្នំសុត្តិទិសេសទី ។ ស្រីពិរោគ ភិក្ខុ
 សំគាល់ស្រីពិរោគវិជ្ជាថាជាធូយ ។ បេ ។ ស្រីពិរោគ ភិក្ខុសំគាល់
 ស្រីពិរោគវិជ្ជាថាជាស្រី ។ បេ ។ ស្រីពិរោគ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីពិរោគ
 វិជ្ជាថាជាសត្វតិរច្ឆានាយោល គ្រេកអរ កំយកកាយស្វាប អវិជ្ជិល
 ។ បេ ។ កានំ ពាលំ កាយស្រីពិរោគវិជ្ជា ត្រៃភាបភ្នំសុត្តិទិសេសទី ។
 មនុស្សធូយពិរោគ ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សធូយពិរោគវិជ្ជាថាជាធូយ
 គ្រេកអរ កំយកកាយស្វាប អវិជ្ជិល ។ បេ ។ កានំ ពាលំ កាយ
 ធូយពិរោគវិជ្ជា ត្រៃភាបភ្នំសុត្តិទិសេសទី ។ មនុស្សធូយពិរោគ

ទ្ធិង្គំ បណ្ឌិតានំ វេយ្យាកោ ។ បេ ។ ទ្វេ បណ្ឌិតា
 ទ្ធិង្គំ បណ្ឌិតានំ បុរិសសញ្ញំ ។ បេ ។ ម្ភេ បណ្ឌិតា
 ទ្ធិង្គំ បណ្ឌិតានំ និរុទ្ធានកតសញ្ញំ ។ បេ ។ ទ្វេ បណ្ឌិ-
 កា ទ្ធិង្គំ បណ្ឌិតានំ ឥត្តិសញ្ញំ សារត្តា ច កំត្តុ ច ងំ
 ទ្ធិង្គំ បណ្ឌិតានំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ គណ្ហាតិ ធុបតិ អាមត្តិ ទ្ធិង្គំ ទុត្តិដានំ ។
 ទ្វេ បុរិសា ទ្ធិង្គំ បុរិសានំ បុរិសសញ្ញំ សារត្តា ច
 កំត្តុ ច ងំ ទ្ធិង្គំ បុរិសានំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ គណ្ហាតិ ធុបតិ អាមត្តិ
 ទ្ធិង្គំ ទុត្តិដានំ ។ ទ្វេ បុរិសា ទ្ធិង្គំ បុរិសានំ
 វេយ្យាកោ ។ បេ ។ ទ្វេ បុរិសា ទ្ធិង្គំ បុរិសានំ
 និរុទ្ធានកតសញ្ញំ ។ បេ ។ ទ្វេ បុរិសា ទ្ធិង្គំ បុរិសានំ
 ឥត្តិសញ្ញំ ។ បេ ។ ទ្វេ បុរិសា ទ្ធិង្គំ បុរិសានំ
 បណ្ឌិតសញ្ញំ សារត្តា ច កំត្តុ ច ងំ ទ្ធិង្គំ
 បុរិសានំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 គណ្ហាតិ ធុបតិ អាមត្តិ ទ្ធិង្គំ ទុត្តិដានំ ។ ទ្វេ
 និរុទ្ធានកតា ទ្ធិង្គំ និរុទ្ធានកតានំ និរុទ្ធានកតសញ្ញំ

ភិក្ខុសង្ឃិយមនុស្សទ្ធិយចំនីតិរោកំ ។ បេ ។ មនុស្សទ្ធិយពីរោកំ ភិក្ខុ
 សំគាល់មនុស្សទ្ធិយចំនីតិរោកំថាប្រិស ។ បេ ។ មនុស្សទ្ធិយពីរោកំ
 ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទ្ធិយចំនីតិរោកំថាសត្វតិរោកំវេយ្យាល ។ បេ ។
 មនុស្សទ្ធិយពីរោកំ ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទ្ធិយចំនីតិរោកំថាស្រី ត្រៃសរ
 តិយកកាយស្មាច អវិទ្ធិល ។ បេ ។ តានំ ពាលំ កាយទ្ធិយពីរោកំនោះ
 ត្រៃអាបត្តិទុក្ខដំរី ។ មនុស្សប្រិសពីរោកំ ភិក្ខុសំគាល់ប្រិសចំនីតិរ-
 ោកំថាប្រិស ត្រៃសរ តិយកកាយស្មាច អវិទ្ធិល ។ បេ ។ តានំ
 ពាលំ កាយប្រិសចំនីតិរោកំនោះ ត្រៃអាបត្តិទុក្ខដំរី ។ ប្រិសពីរោកំ
 ភិក្ខុសង្ឃិយប្រិសចំនីតិរោកំ ។ បេ ។ ប្រិសពីរោកំ ភិក្ខុសំគាល់
 ប្រិសចំនីតិរោកំ ថាសត្វតិរោកំវេយ្យាល ។ បេ ។ ប្រិសពីរោកំ ភិក្ខុ
 សំគាល់ប្រិសចំនីតិរោកំថាស្រី ។ បេ ។ ប្រិសពីរោកំ ភិក្ខុសំគាល់
 ប្រិសចំនីតិរោកំថាទ្វេយ ត្រៃសរ តិយកកាយស្មាច អវិទ្ធិល ។ បេ ។
 តានំ ពាលំ កាយប្រិសពីរោកំនោះ ត្រៃអាបត្តិទុក្ខដំរី ។ សត្វតិរោក-
 វេយ្យាលពីរ ភិក្ខុសំគាល់សត្វតិរោកំវេយ្យាលចំនីតិរោកំថាសត្វតិរោកំ

ឥត្ថិ ច បណ្ឌិតោ ច ទុក្ខំ ច បណ្ឌិតសញ្ញិ សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច ឯ ទុក្ខំ កាយេន កាយំ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ផ្កិដ្ឋំ
 ធុល្លច្ចយេន ។ ឥត្ថិ ច បណ្ឌិតោ ច ទុក្ខំ បុរិសសញ្ញិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ ទុក្ខំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ
 ធុល្លច្ចយេន ធុក្កដស្ស ។ ឥត្ថិ ច បណ្ឌិតោ
 ច ទុក្ខំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយេន
 ធុក្កដស្ស ។ ឥត្ថិ ច បុរិសោ ច ទុក្ខំ ឥត្ថិសញ្ញិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ ទុក្ខំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ
 សធិ្យានិសេន ធុក្កដស្ស ។ ឥត្ថិ ច បុរិសោ ច ទុក្ខំ
 វេទនតោ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ ទុក្ខំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ
 ធុល្លច្ចយេន ធុក្កដស្ស ។ ឥត្ថិ ច បុរិសោ ច

ស្រីនិទ្ទេយ ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ជាទ្វេយ ត្រេកអរ តិយកកាយ
 ស្លាប អវិទ្ធិល ។ បេ ។ កាន់ ពាលំ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ
 ត្រូវអាបត្តិផ្សំយូរពីរ ។ ស្រីនិទ្ទេយ ភិក្ខុសំគាល់ មនុស្សទាំងពីរ
 នាក់ជាប្រុស ត្រេកអរ តិយកកាយស្លាប អវិទ្ធិល ។ បេ ។ កាន់ ពាល
 កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិផ្សំយូរពីរឆ្នាំ ។ ស្រីនិទ្ទេ
 យ ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ជាសត្វតិរច្ឆាល ត្រេកអរ
 តិយកកាយស្លាប អវិទ្ធិល ។ បេ ។ កាន់ ពាលំ កាយមនុស្ស
 ទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិផ្សំយូរពីរឆ្នាំ ។ ស្រីនិទ្ទេយ ភិក្ខុ
 សំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ជាស្រី ត្រេកអរ តិយកកាយស្លាប អវិទ្ធិល
 ។ បេ ។ កាន់ ពាលំ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិសិទ្ធិ
 ទិសសន្តិទុក្ខ ។ ស្រីនិទ្ទេយ ភិក្ខុសន្សំយន្តិមនុស្សទាំងពីរនាក់
 ត្រេកអរ តិយកកាយស្លាប អវិទ្ធិល ។ បេ ។ កាន់ ពាលំ កាយ
 មនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិផ្សំយូរពីរឆ្នាំ ។ ស្រីនិទ្ទេយ

ទុក្ខំ បណ្ណាសសញ្ញី សារត្តា ច កិក្ខុ ច ឯ ទុក្ខំ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ មេ ។ កណ្ណាតិ
 ធុមតិ អាមត្តិ មុល្យច្ចយេន ទុក្ខាដស្ស ។ ឥន្ទ្រ ច
 បុរិសា ច ទុក្ខំ បុរិសសញ្ញី សារត្តា ច កិក្ខុ ច ឯ
 ទុក្ខំ កាយេន កាយំ រាមសតិ បរាមសតិ ។ មេ ។
 កណ្ណាតិ ធុមតិ អាមត្តិ មុល្យច្ចយេន ទុក្ខាដស្ស ។ ឥន្ទ្រ
 ច បុរិសា ច ទុក្ខំ តិរច្ឆានកតសញ្ញី សារត្តា ច
 កិក្ខុ ច ឯ ទុក្ខំ កាយេន កាយំ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ មេ ។ កណ្ណាតិ ធុមតិ អាមត្តិ មុល្យច្ច-
 យេន ទុក្ខាដស្ស ។ ឥន្ទ្រ ច តិរច្ឆានកតោ ច ទុក្ខំ
 ឥន្ទ្រសញ្ញី សារត្តា ច កិក្ខុ ច ឯ ទុក្ខំ កាយេន
 កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ មេ ។ កណ្ណាតិ ធុមតិ
 អាមត្តិ សឃ្មានិសេសេន ទុក្ខាដស្ស ។ ឥន្ទ្រ ច
 តិរច្ឆានកតោ ច ទុក្ខំ មេតំកោ សារត្តា ច កិក្ខុ
 ច ឯ ទុក្ខំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាម-
 សតិ ។ មេ ។ កណ្ណាតិ ធុមតិ អាមត្តិ មុល្យច្ច-
 យេន ទុក្ខាដស្ស ។ ឥន្ទ្រ ច តិរច្ឆានកតោ ច

កិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ជាដើម ត្រេកអរ កិយកកាយស្លាប
 អវិជ្ជល ។ មេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រៃ
 អាមត្តិមុល្យច្ចយេនិទុក្ខដ ។ ស្រីនិមិត្តិស កិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរ
 នាក់ជាដើម ត្រេកអរ កិយកកាយ ស្លាប អវិជ្ជល ។ មេ ។ កាន់
 ពាល់ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រៃអាមត្តិមុល្យច្ចយេនិទុក្ខដ ។
 ស្រីនិមិត្តិស កិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ជាដើម ត្រៃអាមត្តិមុល្យច្ចយេន
 ត្រេកអរ កិយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ មេ ។ កាន់ ពាល់
 កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រៃអាមត្តិមុល្យច្ចយេនិទុក្ខដ ។ ស្រី
 និមិត្តិស កិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ជាដើម ត្រៃអាមត្តិមុល្យច្ចយេន
 ត្រេកអរ កិយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ មេ ។ កាន់ ពាល់
 កាយស្រីនិមិត្តិសទាំងពីរនោះ ត្រៃអាមត្តិមុល្យច្ចយេនិទុក្ខដ ។ ស្រី
 និមិត្តិស កិក្ខុសំគាល់មនុស្សស្រីនិមិត្តិសទាំងពីរ
 ជាមនុស្សស្រី ត្រេកអរ កិយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ មេ ។ កាន់ ពាល់
 កាយស្រីនិមិត្តិសទាំងពីរនោះ ត្រៃអាមត្តិមុល្យច្ចយេនិទុក្ខដ ។ ស្រី
 និមិត្តិស កិក្ខុសំគាល់មនុស្សស្រីនិមិត្តិសទាំងពីរ ត្រេកអរ កិ
 យកកាយ ស្លាប អវិជ្ជល ។ មេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីនិមិត្តិសទាំង
 ពីរនោះ ត្រៃអាមត្តិមុល្យច្ចយេនិទុក្ខដ ។ ស្រីនិមិត្តិស កិក្ខុសំគាល់មនុស្ស

ទុក្ខំ បណ្ណាកាសញ្ញំ សារត្តោ ធម៌ កំត្តុ ច ឯ ទុក្ខំ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 គណ្ណាតិ ធុមតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយេន ទុក្ខដស្ស ។
 ភត្តិ ច វិរច្ឆានតោ ច ទុក្ខំ បុរិសសញ្ញំ សារត្តោ
 ច កំត្តុ ច ឯ ទុក្ខំ កាយេន កាយំ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ បេ ។ គណ្ណាតិ ធុមតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ច-
 យេន ទុក្ខដស្ស ។ ភត្តិ ច វិរច្ឆានតោ ច ទុក្ខំ
 វិរច្ឆានតសញ្ញំ សារត្តោ ច កំត្តុ ច ឯ ទុក្ខំ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 គណ្ណាតិ ធុមតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយេន ទុក្ខដស្ស ។
 បណ្ណកោ ច បុរិសោ ច ទុក្ខំ បណ្ណាកាសញ្ញំ
 សារត្តោ ច កំត្តុ ច ឯ ទុក្ខំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ គណ្ណាតិ ធុមតិ
 អាមត្តិ ធុល្លច្ចយេន ទុក្ខដស្ស ។ បណ្ណកោ ច
 បុរិសោ ច ទុក្ខំ វេមតិកោ ។ បេ ។ អាមត្តិ
 ទុក្ខំ ទុក្ខដស្ស ។ បណ្ណកោ ច បុរិសោ ច ទុក្ខំ
 បុរិសសញ្ញំ ។ បេ ។ បណ្ណកោ ច បុរិសោ ច

ភិក្ខុសំគាល់ស្រីវិទិសត្វតិច្ឆោតាំងពីរថ្ងៃ ត្រេកអរ ក៏យកកាយ
 ស្មាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីវិទិសត្វតិច្ឆោតាំងពីរនោះ
 ត្រូវរកបត្តិផល្លច្ចយេនិទុក្ខដ ។ ស្រីវិទិសត្វតិច្ឆោតាំងពីរនោះ ភិក្ខុសំគាល់
 ស្រីវិទិសត្វតិច្ឆោតាំងពីរថ្ងៃ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្មាប អវិជ្ជល
 ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីវិទិសត្វតិច្ឆោតាំងពីរនោះ ត្រូវរកបត្តិ
 ផល្លច្ចយេនិទុក្ខដ ។ ស្រីវិទិសត្វតិច្ឆោតាំងពីរនោះ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីវិទិ
 សត្វតិច្ឆោតាំងពីរថ្ងៃសត្វតិច្ឆោតាំងពីរនោះ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្មាប
 អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីវិទិសត្វតិច្ឆោតាំងពីរនោះ ត្រូវ
 រកបត្តិផល្លច្ចយេនិទុក្ខដ ។ មនុស្សឆ្នើយនិទុក្ខដ ភិក្ខុសំគាល់មនុស្ស
 ទាំងពីរនាក់ថ្ងៃ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្មាប អវិជ្ជល ។ បេ ។
 កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវរកបត្តិផល្លច្ចយេនិ
 ទុក្ខដ ។ មនុស្សឆ្នើយនិទុក្ខដ ភិក្ខុសិរិយនិទុក្ខដមនុស្សទាំងពីរនាក់
 ។ បេ ។ ត្រូវរកបត្តិទុក្ខដពីរ ។ មនុស្សឆ្នើយនិទុក្ខដ ភិក្ខុ
 សំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ថ្ងៃ ។ បេ ។ មនុស្សឆ្នើយនិទុក្ខដ

ឆោសារណោ ទុក្ខិយសង្ខារំសេសស្ស បទពាជនីយេ បល្លាណុសាវិ

ទុក្ខំ តិរច្ឆានគតសញ្ញី ។ មេ ។ បណ្ណាកោ ច
 បុរិសោ ច ទុក្ខំ វត្ថុសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច នំ ទុក្ខំ កាយេន កាយំ អាមសតិ ច
 វាមសតិ ។ មេ ។ ឥណ្ឌាតិ ធុបតិ អាមត្តំ ទ្ធិនំ
 ទុក្ខដានំ ។ បណ្ណាកោ ច តិរច្ឆានគតោ ច
 ទុក្ខំ បណ្ណាកសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 ទុក្ខំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បវាមសតិ
 ។ មេ ។ ឥណ្ឌាតិ ធុបតិ អាមត្តំ ធុល្លច្ចយេន ទុក្ខ-
 ជស្ស ។ បណ្ណាកោ ច តិរច្ឆានគតោ ច ទុក្ខំ
 វេមតិកោ ។ មេ ។ បណ្ណាកោ ច តិរច្ឆានគតោ ច
 ទុក្ខំ បុរិសសញ្ញី ។ មេ ។ បណ្ណាកោ ច តិរច្ឆានគតោ
 ច ទុក្ខំ តិរច្ឆានគតសញ្ញី ។ មេ ។ បណ្ណាកោ ច
 តិរច្ឆានគតោ ច ទុក្ខំ វត្ថុសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 នំ ទុក្ខំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បវាមសតិ ។ មេ ។
 ឥណ្ឌាតិ ធុបតិ អាមត្តំ ទ្ធិនំ ទុក្ខដានំ ។ បុរិសោ
 ច តិរច្ឆានគតោ ច ទុក្ខំ បុរិសសញ្ញី សារត្តោ

ឆោសារណោ សង្ខារំសេសស្ស បទពាជនីយេ តិយារវេនំ ខ្មែរនិប្រសនាដើម

ភិក្ខុសំគាល់មុន្យតាំងពីរោកថាសត្វតិរច្ឆានណ្ណោល ។ មេ ។ បុន្យ
 ខ្មែរនិប្រស ភិក្ខុសំគាល់មុន្យតាំងពីរោកថាស្រី ត្រេកអរ តិយក
 កាយស្តូប អវិជ្ជល ។ មេ ។ កាន់ ពាល កាយមុន្យតាំងពីរោកថានោះ
 ត្រូវគាបភ្នំទុក្ខជំពរ ។ ខ្មែរនិប្រសត្វតិរច្ឆានណ្ណោល ភិក្ខុសំគាល់ខ្មែរ
 និប្រសត្វតិរច្ឆានតាំងពីរោកថាខ្មែរ ត្រេកអរ តិយកកាយស្តូប អវិជ្ជល
 ។ មេ ។ កាន់ ពាល កាយខ្មែរនិប្រសតាំងពីរោកថា ត្រូវគាបភ្នំ
 ធុល្លច្ចយេនិប្រស ។ ខ្មែរនិប្រសត្វតិរច្ឆានណ្ណោល ភិក្ខុសង្ឃិយខ្មែរនិប្រ
 សត្វតិរច្ឆានណ្ណោលតាំងពីរោកថា ។ មេ ។ ខ្មែរនិប្រសត្វតិរច្ឆានណ្ណោល ភិក្ខុ
 សំគាល់ខ្មែរនិប្រសតាំងពីរោកថាស្រី ។ មេ ។ ខ្មែរនិប្រសត្វតិរច្ឆាន
 ណ្ណោល ភិក្ខុសំគាល់ខ្មែរនិប្រសតាំងពីរោកថាសត្វតិរច្ឆានណ្ណោល
 ។ មេ ។ ខ្មែរនិប្រសត្វតិរច្ឆានណ្ណោល ភិក្ខុសំគាល់ខ្មែរនិប្រសតាំងពីរោក
 ថាស្រី ត្រេកអរ តិយកកាយស្តូប អវិជ្ជល ។ មេ ។ កាន់ ពាល
 កាយខ្មែរនិប្រសតាំងពីរោកថា ត្រូវគាបភ្នំទុក្ខជំពរ ។ ប្រសនិប្រ
 សត្វតិរច្ឆានណ្ណោល ភិក្ខុសំគាល់ប្រសនិប្រសតាំងពីរោកថាស្រី ត្រេកអរ

១ កិក្ខុ ១ ចំ ១ កិក្ខុ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាម-
 សតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្តិ ទ្ធិន្នំ ធុត្តាដានំ ។
 ឫកិសា ១ កិច្ចាទតតោ ១ ធុកិក្ខុ វេមតិកោ ។ បេ ។
 ឫកិសា ១ កិច្ចាទតតោ ១ ធុកិក្ខុ កិច្ចាទតតសញ្ញិ
 ។ បេ ។ ឫកិសា ១ កិច្ចាទតតោ ១ ធុកិក្ខុ
 ឥត្តិសញ្ញិ ។ បេ ។ ឫកិសា ១ កិច្ចាទតតោ ១
 ធុកិក្ខុ បណ្ណាតសញ្ញិ សារត្តោ ១ កិក្ខុ ១ ចំ
 ធុកិក្ខុ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្តិ ទ្ធិន្នំ ធុត្តាដានំ(១) ។

[៨៣] ឥត្តិ ១ ហោតិ ឥត្តិសញ្ញិ សារត្តោ ១
 កិក្ខុ ១ ចំ ឥត្តិយោ កាយេន កាយប្បដិពទ្ធំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ
 អាមត្តិ ធុល្អធុយស្ស ។ ធុ ឥត្តិយោ ទ្ធិន្នំ ឥត្តិចំ
 ឥត្តិសញ្ញិ សារត្តោ ១ កិក្ខុ ១ ចំ ទ្ធិន្នំ ឥត្តិចំ
 កាយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ បរាមសតិ

១ វិភោ បិ ឧ.ប. បោធិសេសុ ធុប្បវត្តិ ធាណំ ទិស្សនិ ។

កំយកាយស្វាប អវិទ្ធិល ។ បេ ។ កានំ ពាលំ កាយប្រុសនិសត្វ
 តំច្នាតទំនិពិរោនា ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខផ្សំ ។ ប្រុសនិសត្វតំច្នាតទំនិពិរោនា
 ភិក្ខុសង្ឃិយប្រុសនិសត្វតំច្នាតទំនិពិរោនា ។ បេ ។ ប្រុសនិសត្វតំច្នាត
 ធាណុល ភិក្ខុសំគាលំប្រុសនិសត្វតំច្នាតទំនិពិរោនា សត្វតំច្នាតទំនិពិរោនា
 ។ បេ ។ ប្រុសនិសត្វតំច្នាតទំនិពិរោនា ភិក្ខុសំគាលំប្រុសនិសត្វតំច្នាត
 ទំនិពិរោនាស្រី ។ បេ ។ ប្រុសនិសត្វតំច្នាតទំនិពិរោនា ភិក្ខុសំគាលំ
 ប្រុសនិសត្វតំច្នាតទំនិពិរោនា ត្រេតោ កំយកាយ
 ស្វាប អវិទ្ធិល ។ បេ ។ កានំ ពាលំ កាយមនុស្សប្រុសនិសត្វតំច្នាត
 ទំនិពិរោនា ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខផ្សំ ។

[៨៧] ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាលំថាស្រីពិភវមេ កំហានសេចក្តី
 ត្រេតោ ស្វាប អវិទ្ធិល ។ បេ ។ កានំ ពាលំ ធុវិក្ខុវេល ជាប់និកាយស្រីនោះ
 ដោយកាយ (បេសំខ្លួន) ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខផ្សំ ។ ស្រីពិភវមេ ភិក្ខុសំគាលំ
 ស្រីពិភវមេ កំហានសេចក្តីត្រេតោ ស្វាប អវិទ្ធិល

។ មេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្តិ ទ្ធិដ្ឋំ ធុល្លច្ចយោនំ ។
 ឥត្តិ ច បណ្ណាកោ ច ទុក្ខំ ឥត្តិសត្តិ សារត្តា
 ច ភិក្ខុ ច មំ ទុក្ខំ កាយេន កាយឃ្យដិពទ្ធិ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ មេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ
 អាមត្តិ ធុល្លច្ចយេន ទុក្ខដស្ស ។ ឥត្តិ ច ហោតិ
 ឥត្តិសត្តិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច មំ ឥត្តិយា
 កាយឃ្យដិពទ្ធិ កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ មេ ។
 កណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។ ទ្វេ ឥត្តិយា
 ទ្ធិដ្ឋំ ឥត្តិមំ ឥត្តិសត្តិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច មំ
 ឥត្តិមំ កាយឃ្យដិពទ្ធិ កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ មេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្តិ ទ្ធិដ្ឋំ ធុល្លច្ចយោនំ ។
 ឥត្តិ ច បណ្ណាកោ ច ទុក្ខំ ឥត្តិសត្តិ សារត្តា
 ច ភិក្ខុ ច មំ ទុក្ខំ កាយឃ្យដិពទ្ធិ កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ មេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ
 អាមត្តិ ធុល្លច្ចយេន ទុក្ខដស្ស ។ ឥត្តិ ច ហោតិ
 ឥត្តិសត្តិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច មំ ឥត្តិ
 យា កាយឃ្យដិពទ្ធិ កាយឃ្យដិពទ្ធិ អាមសតិ

។ មេ ។ កាវំ ពាលំ ខ្លឹក្កវិជេសជាប់និកាយស្រីចាំនិកោកំ
 នោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាមត្តិថ្កុល្លច្ចយតិ ។ ស្រីនិក
 ខ្លើយ ភិក្ខុសំគាល់ដទៃចាំនិកោកំជាងស្រី គំមានសេចក្តីត្រកអរ ស្តាប
 អវិជ្ជុល ។ មេ ។ កាវំ ពាលំ ខ្លឹក្កវិជេសជាប់និកាយដទៃចាំនិ
 កោកំនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាមត្តិថ្កុល្លច្ចយនិក្កុកដ ។
 ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ជាស្រីពិសមម គំមានសេចក្តីត្រកអរ ស្តាប
 អវិជ្ជុល ។ មេ ។ កាវំ ពាលំ កាយស្រីនោះ ដោយវិជេសជាប់និក
 ាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាមត្តិថ្កុល្លច្ចយ ។ ស្រីពិរោកំ ភិក្ខុសំគាល់ស្រី
 ចាំនិកោកំជាងស្រីពិសមម គំមានសេចក្តីត្រកអរ ស្តាប អវិជ្ជុល ។ មេ ។
 កាវំ ពាលំ កាយស្រីចាំនិកោកំ នោះ ដោយវិជេសជាប់និកាយ (របស់ខ្លួន)
 ត្រូវអាមត្តិថ្កុល្លច្ចយតិ ។ ស្រីនិកខ្លើយ ភិក្ខុសំគាល់ដទៃចាំនិកោកំ
 នោះជាងស្រី គំមានសេចក្តីត្រកអរ ស្តាប អវិជ្ជុល ។ មេ ។ កាវំ
 ពាលំ កាយដទៃចាំនិកោកំនោះ ដោយវិជេសជាប់និកាយ (របស់
 ខ្លួន) ត្រូវអាមត្តិថ្កុល្លច្ចយនិក្កុកដ ។ ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ជា
 ជាស្រីពិសមម គំមានសេចក្តីត្រកអរ ស្តាប អវិជ្ជុល ។ មេ ។ កាវំ ពាលំ
 ខ្លឹក្កវិជេសជាប់និកាយស្រីនោះ ដោយវិជេសជាប់និកាយ (របស់ខ្លួន)

៤ សេចក្តីសំដែងពីភិក្ខុជាប់គ្នាស្រីដោយសង្ខេប ។

បរាមសតិ ។ ឃេ ។ ឥណ្ឌាកតិ ធុបតិ អាមត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។ ទ្វេ ឥត្តិយោ ធ្មិន្ទំ ឥត្តិចំ ឥត្តិសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ធ្មិន្ទំ ឥត្តិចំ កាយប្បដិពទ្ធច
 កាយប្បដិពទ្ធិ អាមសតិ បរាមសតិ ។ ឃេ ។
 ឥណ្ឌាកតិ ធុបតិ អាមត្តិ ធ្មិន្ទំ ទុក្ខដស្ស ។ ឥត្តិ ច
 បណ្ឌិតោ ច ទុក្ខំ ឥត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 ចំ ទុក្ខំ កាយប្បដិពទ្ធច កាយប្បដិពទ្ធិ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ ឃេ ។ ឥណ្ឌាកតិ ធុបតិ អាមត្តិ ធ្មិន្ទំ
 ទុក្ខដស្ស ។ ឥត្តិ ច ហោតិ ឥត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច
 ភិក្ខុ ច ចំ ឥត្តិយោ ធិស្សតិយេន កាយ អាមសតិ
 បរាមសតិ^(១) អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ទ្វេ ឥត្តិយោ ធ្មិន្ទំ
 ឥត្តិចំ ឥត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ធ្មិន្ទំ ឥត្តិចំ
 ធិស្សតិយេន កាយ អាមសតិ បរាមសតិ អាមត្តិ
 ធ្មិន្ទំ ទុក្ខដស្ស ។ ឥត្តិ ច បណ្ឌិតោ ច ទុក្ខំ
 ឥត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ទុក្ខំ ធិស្សតិយេន
 កាយ អាមសតិ បរាមសតិ អាមត្តិ ធ្មិន្ទំ ទុក្ខ-
 ដស្ស ។ ឥត្តិ ច ហោតិ ឥត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច

១ ឧ. ម ហោតិសុ ធីយ ធារា ឧ ទិស្សតិ ។ ឯវ សព្វស្មី ឱទិស វិសេ ទិស្សតិ ។

ត្រៃកាយក្កិទ្ធក្កដ ។ ស្រីពិរោតំ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីពិរោតំថាជាស្រីពិរោតំ
 កិមានសេចក្តីត្រៃកម ស្ថាប អវិជ្ជល ។ ឃេ ។ កាតំ គាលំ ធូ
 ក្តីដែលជាប់នឹងកាយស្រីពិរោតំនោះ ដោយក្តីដែលជាប់នឹងកាយ
 (របស់ខ្លួន) ត្រៃកាយក្កិទ្ធក្កដ ។ ស្រីទិវិទ្ធិយ ភិក្ខុសំគាល់
 ជនពិរោតំនោះថាជាស្រី កិមានសេចក្តីត្រៃកម ស្ថាប អវិជ្ជល
 ។ ឃេ ។ កាតំ គាលំ ធូក្តីដែលជាប់នឹងកាយជនពិរោតំនោះ ដោយ
 ក្តីដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រៃកាយក្កិទ្ធក្កដ ។ ស្រីជាប្រាកដ
 ភិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រីពិរោតំ កិមានសេចក្តីត្រៃកម ស្ថាប អវិជ្ជល
 កាយស្រីនោះ ដោយធិស្សតិយក្កិ^(១) (របស់ខ្លួន) ត្រៃកាយក្កិទ្ធក្កដ ។
 ស្រីពិរោតំ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីពិរោតំថាជាស្រីពិរោតំ កិមានសេចក្តី
 ត្រៃកម ស្ថាប អវិជ្ជល កាយស្រីពិរោតំនោះ ដោយធិស្សតិយក្កិ
 (របស់ខ្លួន) ត្រៃកាយក្កិទ្ធក្កដ ។ ស្រីទិវិទ្ធិយ ភិក្ខុសំគាល់ជនពិរោតំ
 នោះ ថាជាស្រី កិមានសេចក្តីត្រៃកម ស្ថាប អវិជ្ជល កាយជនពិរោតំ
 នោះ ដោយធិស្សតិយក្កិ (របស់ខ្លួន) ត្រៃកាយក្កិទ្ធក្កដ ។
 ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រីពិរោតំ កិមានសេចក្តីត្រៃកម

១ របស់ដែលសម្រេចចោលឬនោះ ។

ភិក្ខុ ច ង់ ឥត្ថិយោ ចិស្សត្តិយេន កាយឡង់តន្តំ អាម-
 សតំ បរាមសតំ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ ទ្វេ ឥត្ថិយោ
 ទ្ធិង្គំ ឥត្ថិយំ ឥត្ថិសម្បត្តិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ង់ ទ្ធិង្គំ
 ឥត្ថិយំ ចិស្សត្តិយេន កាយឡង់តន្តំ អាមសតំ បរាម-
 សតំ អាមត្តំ ទ្ធិង្គំ ទុក្ខដាចំ ។ ឥត្ថិ ច បណ្ណាកោ ច
 ទុក្ខង្គំ ឥត្ថិសម្បត្តិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ង់ ទុក្ខង្គំ
 ចិស្សត្តិយេន កាយឡង់តន្តំ អាមសតំ បរាមសតំ
 អាមត្តំ ទ្ធិង្គំ ទុក្ខដាចំ ។ ឥត្ថិ ច យោតំ ឥត្ថិសម្បត្តិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ង់ ឥត្ថិយោ ចិស្សត្តិយេន
 ចិស្សត្តិយំ អាមសតំ បរាមសតំ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។
 ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្ធិង្គំ ឥត្ថិយំ ឥត្ថិសម្បត្តិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច ង់ ទ្ធិង្គំ ឥត្ថិយំ ចិស្សត្តិយេន ចិស្សត្តិយំ អាមសតំ
 បរាមសតំ អាមត្តំ ទ្ធិង្គំ ទុក្ខដាចំ ។ ឥត្ថិ ច បណ្ណាកោ
 ច ទុក្ខង្គំ ឥត្ថិសម្បត្តិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ង់ ទុក្ខង្គំ
 ចិស្សត្តិយេន ចិស្សត្តិយំ អាមសតំ បរាមសតំ អាមត្តំ
 ទ្ធិង្គំ ទុក្ខដាចំ ។

ភិក្ខុយេយ្យលោ ទិដ្ឋិភោ ។

ស្តេច អវិជ្ជិល ទ្វេត្រៃវដលជាប់នឹងកាយស្រីនោះ ដោយចិស្សត្តិយវត្ថុ
 (បេសំខ្លួន) ត្រូវពេញត្រៃវដល ។ ស្រីពិរោគ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីពិរោគជាស្រី
 ពិគម៌ម ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្តេច អវិជ្ជិល ទ្វេត្រៃវដលជាប់នឹងកាយ
 ស្រីពិរោគនោះដោយចិស្សត្តិយវត្ថុ (បេសំខ្លួន) ត្រូវពេញត្រៃវដល ។
 ស្រីហ្មត់ ឆ្នើមហ្មត់ ភិក្ខុសំគាល់ជនពិរោគនោះជាស្រី
 ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្តេច អវិជ្ជិល ទ្វេត្រៃវដលជាប់នឹងកាយជន
 ពិរោគនោះ ដោយចិស្សត្តិយវត្ថុ (បេសំខ្លួន) ត្រូវពេញត្រៃវដល ។
 ស្រីជាប្រាជ្ញ ភិក្ខុសំគាល់ជាស្រីពិគម៌ម ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ
 ស្តេច អវិជ្ជិល ទ្វេចិស្សត្តិយវត្ថុបេសំស្រីនោះ ដោយចិស្សត្តិយវត្ថុ (បេសំ
 ខ្លួន) ត្រូវពេញត្រៃវដល ។ ស្រីពិរោគ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីពិរោគជាស្រី
 ពិគម៌ម ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្តេច អវិជ្ជិល ទ្វេចិស្សត្តិយវត្ថុបេសំស្រី
 ពិរោគនោះ ដោយចិស្សត្តិយវត្ថុ (បេសំខ្លួន) ត្រូវពេញត្រៃវដល ។
 ស្រីហ្មត់ ឆ្នើមហ្មត់ ភិក្ខុសំគាល់ជនពិរោគនោះជាស្រី ក៏មាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ស្តេច អវិជ្ជិល ទ្វេចិស្សត្តិយវត្ថុបេសំជនពិរោគនោះ
 ដោយចិស្សត្តិយវត្ថុ (បេសំខ្លួន) ត្រូវពេញត្រៃវដល ។

ភិក្ខុយេយ្យលោ ចប់ ។

១ លេខក្តីសំដីភិក្ខុកាយប្រាស្រីដោយសារធូប ។

[៧៤] ឥត្ថិ ច យោតិ ឥត្ថិសត្ថិ សារត្តា ច ឥត្ថិ
 ច ឯ កំកុស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ឱមសតិ ឧដ្ឋសតិ ឱលដ្ឋតិ ឧល្មដ្ឋតិ អាគត្តតិ
 បដិកត្តតិ អភិធិត្តតិ អភិធិប្បិដ្ឋតិ កត្តតិ
 ធុចតិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ធម្ម
 បដិវិជានតិ អាមត្តិ សង្ខារិសសស្ស ។ ទ្វេ
 ឥត្ថិយោ ធិត្ថិ ឥត្ថិ ឥត្ថិសត្ថិ សារត្តា ច ឥត្ថិយោ
 ច ឯ កំកុស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាម-
 សតិ ឱមសតិ ឧដ្ឋសតិ ឱលដ្ឋតិ ឧល្មដ្ឋតិ
 អាគត្តតិ បដិកត្តតិ អភិធិត្តតិ អភិធិប្បិដ្ឋតិ
 កត្តតិ ធុចតិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ
 ធម្ម បដិវិជានតិ អាមត្តិ ធិត្ថិ សង្ខារិសសា-
 ឯ ។ ឥត្ថិ ច បណ្ឌិតោ ច ឧត្ថិ ឥត្ថិសត្ថិ
 សារត្តា ច ឧត្ថា ច ឯ កំកុស្ស កាយេន
 កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កត្តតិ
 ធុចតិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ធម្ម
 បដិវិជានតិ អាមត្តិ សង្ខារិសសេន ធុត្តធម្ម ។

[៧៤] ស្រីជាប្រាស កំកុស្សសាលស្រីតិវិបេន កំមានសេចក្តី
 ត្រៃករេ ស្រីនោនសោតកំសូប អវិជ្ជិល ស្តាបចុះ ស្តាបឡើង ផុបចុះ
 ឡើយឡើង ពាញមក ពាញត្រឡប់ ចាប់សន្តិក៍ ចាប់ឈ្នួច កាន់ ពាល់
 ឡូកាយរបស់កំកុនោនដោយកាយ (របស់ខ្លួន) កំកុមានសេចក្តីប្រាថ្នាធិនី
 សេត កំព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់ឡើយ ស្រីតាមគ្គិសត្រិ-
 ចិសេស ។ ស្រីតិវិបេន កំកុស្សសាលស្រីតិវិបេន កំមាន
 សេចក្តីត្រៃករេ ស្រីតិវិបេនសោតកំសូប អវិជ្ជិល ស្តាបចុះ ស្តាប
 ឡើង ផុបចុះ ឡើយឡើង ពាញមក ពាញត្រឡប់ ចាប់សន្តិក៍ ចាប់
 ឈ្នួច កាន់ ពាល់ ឡូកាយរបស់កំកុនោន ដោយកាយ (របស់ខ្លួន)
 កំកុមានសេចក្តីប្រាថ្នាធិនីសេត កំព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់
 ឡើយ ស្រីតាមគ្គិសត្រិចិសេសតិ ។ ស្រីម្នាក់ ឡើយម្នាក់ កំកុ
 ស្សសាលស្រីតិវិបេន កំមានសេចក្តីត្រៃករេ ដឹងច្បាស់ចាក់
 សោតកំសូប អវិជ្ជិល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយរបស់កំកុនោនដោយ
 កាយ (របស់ខ្លួន) កំកុមានសេចក្តីប្រាថ្នាធិនីសេត កំព្យាយាម
 ដោយកាយ ដឹងច្បាស់ឡើយ ស្រីតាមគ្គិសត្រិចិសេសធិនីត្រៃករេ ។

ឥន្ទិ ច ហោតិ ឥន្ទិសញ្ញំ សារត្តោ ច ឥន្ទិ ច ចំ
 ភិក្ខុស្ស កាយេន កាយប្បដិពន្ធនំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ តណ្ហានិ ធុមតិ សេវនាធិប្បារយោ កាយេន
 វាយមតិ ធម្មំ បដិវិជានាតិ អាមត្តំ ធុល្លច្ចយស្ស ។
 ទ្វេ ឥន្ទិយោ ទ្ធិន្ទំ ឥន្ទិចំ ឥន្ទិសញ្ញំ សារត្តោ ច ឥន្ទិយោ
 ច ចំ ភិក្ខុស្ស កាយេន កាយប្បដិពន្ធនំ អាមសត្តិ
 បរាមសត្តិ ។ បេ ។ តណ្ហានិ ធុមត្តិ សេវនាធិប្បារយោ
 កាយេន វាយមតិ ធម្មំ បដិវិជានាតិ អាមត្តិ ទ្ធិន្ទំ
 ធុល្លច្ចយាចំ ។ ឥន្ទិ ច បណ្ណាកោ ច ឧត្តំ ឥន្ទិសញ្ញំ
 សារត្តោ ច ឧភោ ច ចំ ភិក្ខុស្ស កាយេន កាយប្ប-
 ដិពន្ធនំ អាមសត្តិ បរាមសត្តិ ។ បេ ។ តណ្ហានិ ធុមត្តិ
 សេវនាធិប្បារយោ កាយេន វាយមតិ ធម្មំ បដិវិជានាតិ
 អាមត្តិ ធុល្លច្ចយេន ធុក្កដស្ស ។ ឥន្ទិ ច ហោតិ
 ឥន្ទិសញ្ញំ សារត្តោ ច ឥន្ទិ ច ចំ ភិក្ខុស្ស
 កាយប្បដិពន្ធនំ កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 តណ្ហានិ ធុមតិ សេវនាធិប្បារយោ កាយេន វាយ-
 មតិ ធម្មំ បដិវិជានាតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។

ស្រីជាប្រាស ភិក្ខុសំគាល់ជាស្រីពិតវែន គំមានសេចក្តីត្រករ ស្រី
 សោភក៏ស្តប អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ ខ្ញុំត្រូវដលជាប់ទីនិកាយ
 ភិក្ខុនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីទីនិសេត
 គំព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់ខ្ញុំផស្ស ត្រូវអាមត្តិដុល្លច្ចយ ។ ស្រីពិ
 នាត ភិក្ខុសំគាល់ស្រីពិតវែនជាស្រីពិតវែន គំមានសេចក្តីត្រករ ស្រី
 ពិនិត្យសោភក៏ស្តប អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ ខ្ញុំត្រូវដលជាប់ទីនិ
 កាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បី
 ទីនិសេត គំព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់ខ្ញុំផស្ស ត្រូវអាមត្តិដុល្លច្ចយ
 ពិ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្ចើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ផងពិនិត្យពិតវែន
 ជាស្រី គំមានសេចក្តីត្រករ ផងពិនិត្យពិតវែនសោភក៏ស្តប អវិជ្ជល
 ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ ខ្ញុំត្រូវដលជាប់ទីនិកាយភិក្ខុនោះ ដោយកាយ
 (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាទីនិសេត គំព្យាយាមដោយកាយ
 ដឹងច្បាស់ខ្ញុំផស្ស ត្រូវអាមត្តិដុល្លច្ចយទីនិកុដ ។ ស្រីជាប្រាស
 ភិក្ខុសំគាល់ជាស្រីពិតវែន គំមានសេចក្តីត្រករ ស្រីសោភក៏ស្តប
 អវិជ្ជល ។ បេ ។ ពាល់ ពាល់ ខ្ញុំត្រូវដលរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយ
 ត្រូវដលជាប់ទីនិកាយ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាទីនិសេត
 គំព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់ខ្ញុំផស្ស ត្រូវអាមត្តិដុល្លច្ចយ ។

១ សេចក្តីសង្ខេបនៃស្រីបរិបាកយកភិក្ខុ ដោយសង្ខេប ។

ទ្វេ ឥន្ទ្រិយោ ទ្ធិន្ទំ ឥន្ទ្រិចំ ឥន្ទ្រិសញ្ញី សារត្តោ ច ឥន្ទ្រិយោ
 ច ឯ កិក្ខុស្ស កាយធម្មដិពទ្ធន កាយំ អាមសន្តិ
 បរាមសន្តិ ។ បេ ។ កណ្ណានិ ធុបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ
 កាយេន វាយមតិ ធស្សំ បដិវិជាតាតិ អាមន្តិ
 ទ្ធិន្ទំ ធុល្លុច្ចយោនំ ។ ឥន្ទ្រិ ច បណ្ណាកោ ច ឧកិច្ចំ
 ឥន្ទ្រិសញ្ញី សារត្តោ ច ឧរោ ច ឯ កិក្ខុស្ស
 កាយធម្មដិពទ្ធន កាយំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ ។ បេ ។
 កណ្ណានិ ធុបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ
 ធស្សំ បដិវិជាតាតិ អាមន្តិ ធុល្លុច្ចយេន ឧក្កដស្ស ។
 ឥន្ទ្រិ ច ហោតិ ឥន្ទ្រិសញ្ញី សារត្តោ ច ឥន្ទ្រិ ច ឯ
 កិក្ខុស្ស កាយធម្មដិពទ្ធន កាយធម្មដិពទ្ធនំ អាមសន្តិ
 បរាមសន្តិ ។ បេ ។ កណ្ណានិ ធុបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ
 កាយេន វាយមតិ ធស្សំ បដិវិជាតាតិ អាមន្តិ
 ឧក្កដស្ស ។ ទ្វេ ឥន្ទ្រិយោ ទ្ធិន្ទំ ឥន្ទ្រិចំ ឥន្ទ្រិសញ្ញី
 សារត្តោ ច ឥន្ទ្រិយោ ច ឯ កិក្ខុស្ស កាយធម្មដិ
 ពទ្ធន កាយធម្មដិពទ្ធនំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ ។ បេ ។
 កណ្ណានិ ធុបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ

ស្រីពិទោតំ កិក្ខុសំគាល់ស្រីពិទោតំថាជាស្រីពិទោតំ កិក្ខុសេចក្តី
 ត្រេកអរ ស្រីពិទោតំសោតកិស្តាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ ចាប់ ពាល់
 ឡូកាយរបស់កិក្ខុនោះ ដោយត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេត កំព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់ខ្ញុំផស្ស
 ត្រូវអាមកិច្ចល្អច្នៃយើង ។ ស្រីពិទោតំ កិក្ខុសំគាល់ដទៃពិទោតំថាជា
 ស្រី កិក្ខុសេចក្តីត្រេកអរ ដទៃពិទោតំសោតកិស្តាប អវិជ្ជល
 ។ បេ ។ ចាប់ ពាល់ កាយរបស់កិក្ខុនោះ ដោយត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ
 (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេត កំព្យាយាមដោយកាយ
 ដឹងច្បាស់ខ្ញុំផស្ស ត្រូវអាមកិច្ចល្អច្នៃយើងខ្ញុំផ ។ ស្រីពិទោតំ
 កិក្ខុសំគាល់ជាស្រីពិទោតំ កិក្ខុសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីសោតកិស្តាប
 អវិជ្ជល ។ បេ ។ ចាប់ ពាល់ ឡូកាយរបស់កិក្ខុនោះ ដោយ
 ត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេត
 កំព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់ខ្ញុំផស្ស ត្រូវអាមកិច្ចល្អ ។ ស្រីពិទោតំ
 កិក្ខុសំគាល់ស្រីពិទោតំថាជាស្រីពិទោតំ កិក្ខុសេចក្តីត្រេកអរ ស្រី
 ពិទោតំនោះ ស្តាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ ចាប់ ពាល់ ឡូកាយរបស់
 កិក្ខុនោះ ដោយត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន)
 កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេត ហើយក្យាយាមដោយកាយ

ធម្មស្ស បដិវិជាតាតិ អាមត្តិ ទ្ធិន្តំ ធុត្តាដានំ ។ ឥត្តិ
 ច បណ្ណុកោ ច ឧត្តិ ឥត្តិសត្តិ សារត្តោ ច ឧកោ
 ច ឯ កំត្តុស្ស កាយប្បដិពទ្ធន កាយប្បដិពទ្ធិ
 អាមសន្តិ បរាមសន្តិ ។ មេ ។ កណ្ណន្តិ ធុបន្តិ
 សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ធម្មស្ស បដិវិ
 ជាតាតិ អាមត្តិ ទ្ធិន្តំ ធុត្តាដានំ ។ ឥត្តិ ច ហោតិ
 ឥត្តិសត្តិ សារត្តោ ច ឥត្តិ ច ឯ កំត្តុស្ស
 ធិស្សត្តិយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ សេវនា-
 ធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ធម្មស្ស បដិវិជាតាតិ
 អាមត្តិ ធុត្តាដានំ ។ ទ្ធិ ឥត្តិយោ ទ្ធិន្តំ ឥត្តិ
 ឥត្តិសត្តិ សារត្តោ ច ឥត្តិយោ ច ឯ កំត្តុស្ស
 ធិស្សត្តិយេន កាយំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ សេ-
 វនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ធម្មស្ស បដិវិជា-
 តាតិ អាមត្តិ ទ្ធិន្តំ ធុត្តាដានំ ។ ឥត្តិ ច បណ្ណុ-
 កោ ច ឧត្តិ ឥត្តិសត្តិ សារត្តោ ច ឧកោ
 ច ឯ កំត្តុស្ស ធិស្សត្តិយេន កាយំ អាមសន្តិ
 បរាមសន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ

ដំនិច្ចសំខ្លួនស្ស ត្រៃវេបត្តិទុក្ខដតិ ។ ស្រីទិវិទ្ធិយ ភិក្ខុសំគាល់ដន
 ទាំងពីរនាក់នោះជាស្រីពិតមែន ហើយមានសេចក្តីត្រេកអរ ដនទាំងពីរនោះ
 ស្លាប់ អវិជ្ជល ។ មេ ។ ចាប់ ពាល់ ខ្លួនវាដែលជាប់នឹងកាយភិក្ខុនោះ
 ដោយត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹង
 សេព ហើយព្យាយាមដោយកាយ ដំនិច្ចសំខ្លួនស្ស ត្រៃវេបត្តិទុក្ខដ
 តិ ។ ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុក៏សំគាល់ជាស្រីពិតមែន ហើយមានសេចក្តី
 ត្រេកអរស្រីនោះស្លាប់ អវិជ្ជល ខ្លួនកាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយទិស្សត្តិយវត្ថុ
 (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ហើយព្យាយាមដោយ
 កាយ ដំនិច្ចសំខ្លួនស្ស ត្រៃវេបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីពិតនាក់ ភិក្ខុក៏សំគាល់
 ស្រីទាំងពីរនាក់នោះជាស្រីពិតមែន ហើយមានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រី
 (ទាំងពីរនាក់នោះ)ស្លាប់ អវិជ្ជល ខ្លួនកាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយទិស្សត្តិយ-
 វត្ថុ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ហើយព្យាយាម
 ដោយកាយ ដំនិច្ចសំខ្លួនស្ស ត្រៃវេបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីទិវិទ្ធិយ ភិក្ខុ
 ក៏សំគាល់ដនទាំងពីរនាក់នោះជាស្រី មានសេចក្តីត្រេកអរ ដនទាំងពីរនោះ
 ស្លាប់ អវិជ្ជល កាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយទិស្សត្តិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន)
 ភិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ហើយព្យាយាមដោយកាយ

ធម្មត្ថំ បដិវិជានតិ អាមត្តិ ទ្ធិន្តំ ទុក្ខដាមំ ។ ឥត្ថិ
 ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តា ច ឥត្ថិ ច
 ចំ កិក្កុស្ស ធិស្សត្តិយេន កាយប្បដិទ្ធិ អាមសតិ
 បរាមសតិ សេវនាទិច្ចាយោ កាយេន វាយមតិ
 ធម្មត្ថំ បដិវិជានតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ទ្វេ
 ឥត្ថិយោ ទ្ធិន្តំ ឥត្ថិចំ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តា ច
 ឥត្ថិយោ ច ចំ កិក្កុស្ស ធិស្សត្តិយេន កាយ-
 ប្បដិទ្ធិ អាមសតិ បរាមសតិ សេវនាទិច្ចាយោ កាយេន
 វាយមតិ ធម្មត្ថំ បដិវិជានតិ អាមត្តិ ទ្ធិន្តំ ទុក្ខដាមំ ។
 ឥត្ថិ ច បណ្ណកោ ច ទុក្ខន្តំ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តា
 ច ទុកោ ច ចំ កិក្កុស្ស ធិស្សត្តិយេន កាយ-
 ប្បដិទ្ធិ អាមសតិ បរាមសតិ សេវនាទិច្ចាយោ
 កាយេន វាយមតិ ធម្មត្ថំ បដិវិជានតិ អាមត្តិ
 ទ្ធិន្តំ ទុក្ខដាមំ ។ ឥត្ថិ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តា
 ច ឥត្ថិ ច ចំ កិក្កុស្ស ធិស្សត្តិយេន ធិស្សត្តិយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ សេវនាទិច្ចាយោ កាយេន
 វាយមតិ ធម្មត្ថំ បដិវិជានតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

ផ្សំច្បាប់ច្បាប់ស្ស ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដាមំ ។ ស្រីជាប្រាកដ កិក្ខុសំគាល់
 ជាស្រីពិតបែប ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីចោរសោតកំស្លាប អវិជ្ជល
 ខ្លាចក្តីដែលជាប់នឹងកាយកិក្ខុនោះ ដោយឧស្សត្តិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន)
 កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព កំព្យាយាមដោយកាយ ផ្សំច្បាប់
 ច្បាប់ស្ស ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដាមំ ។ ស្រីពិតខ្លាត់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរខ្លាត់ជា
 ជាស្រីពិតបែប ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីទាំងនោះសោតកំស្លាប អវិជ្ជល
 ខ្លាចក្តីដែលជាប់នឹងកាយកិក្ខុនោះ ដោយឧស្សត្តិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព កំព្យាយាមដោយកាយ ផ្សំច្បាប់ច្បាប់ស្ស
 ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដាមំ ។ ស្រីមិនឃើញ កិក្ខុសំគាល់ផងទាំងពីរនោះជាស្រី
 ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ផងទាំងពីរនោះសោតកំស្លាប អវិជ្ជល ខ្លាចក្តីដែល
 ជាប់នឹងកាយកិក្ខុនោះ ដោយឧស្សត្តិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តី
 ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព កំព្យាយាមដោយកាយ ផ្សំច្បាប់ច្បាប់ស្ស ត្រូវ
 អាមត្តិទុក្ខដាមំ ។ ស្រីជាប្រាកដ កិក្ខុសំគាល់ជាស្រីពិតបែប ក៏មាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ស្រីចោរសោតកំស្លាប អវិជ្ជល ខ្លាចក្តីស្សត្តិយវត្ថុរបស់
 កិក្ខុនោះ ដោយឧស្សត្តិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹង
 សេព កំព្យាយាមដោយកាយ ផ្សំច្បាប់ច្បាប់ស្ស ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដាមំ ។

១ មិនមែនត្រូវអាមត្តិទុក្ខដាមំ ព្រោះធិស្សត្តិយវត្ថុប៉ះពាល់នោះទេ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដាមំព្រោះព្យាយាម
 ដោយកាយកិក្ខុនោះទេ មិនមែនដោយស្រីពិតបែប ឯកំព្យាយាម ចម្រើនប្រាកដដឹង ពេញចិត្ត។

ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្ធិទ្ធិ ឥត្ថិទំ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ ច
 ឥត្ថិយោ ច ទំ កិក្ខុស្ស ធិស្សត្តិយេន ធិស្សត្តិយំ
 អាមសន្តិ បរាមសន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន
 វាយមតិ ជស្សំ បដិវិជាតាតិ អាមត្តំ ទ្ធិទ្ធិ ទុក្កដានំ ។
 ឥត្ថិ ច បណ្ឌាកោ ច ទុកិទ្ធិ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ ច
 ទុកោ ច ទំ កិក្ខុស្ស ធិស្សត្តិយេន ធិស្សត្តិយំ
 អាមសន្តិ បរាមសន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន
 វាយមតិ ជស្សំ បដិវិជាតាតិ អាមត្តំ ទ្ធិទ្ធិ ទុក្កដានំ ។

(៨៩) សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ជស្សំ
 បដិវិជាតាតិ អាមត្តំ សង្ក្រាន្តិសេសស្ស ។ សេវនា-
 ធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ន ច ជស្សំ បដិវិជា-
 តាតិ អាមត្តំ ទុក្កជស្ស ។ សេវនាធិប្បាយោ ន ច
 កាយេន វាយមតិ ជស្សំ បដិវិជាតាតិ អនាមត្តំ ។
 សេវនាធិប្បាយោ ន ច កាយេន វាយមតិ ន ច
 ជស្សំ បដិវិជាតាតិ អនាមត្តំ ។ ខេត្តានុធិប្បាយោ
 កាយេន វាយមតិ ជស្សំ បដិវិជាតាតិ អនាមត្តំ ។

ប្រិយោនាគំ កិក្ខុសំគាល្យំសិវំវិចារីនាគំមារោថោប្រិយោនាគំ កិក្ខុន
 សេចក្តីត្រេកអរ ប្រិយោនាគំសាគកំស្តាប អវិជ្ជិល ខ្ញុំនិស្សត្តិយវត្ថុ
 របស់កិក្ខុនោះ ដោយនិស្សត្តិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 ដើម្បីនឹងសេត កំព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់ខ្ញុំជស្ស ត្រូវរកបត្តិ
 ទុក្កជនី ។ ប្រិយោនាគំ កិក្ខុសំគាល្យំសិវំវិចារីនាគំមារោថោប្រិយោ ហើយ
 មានសេចក្តីត្រេកអរ ដទៃទាំងពីរនោះ ស្តាប អវិជ្ជិល ខ្ញុំនិស្សត្តិយវត្ថុ
 របស់កិក្ខុនោះ ដោយនិស្សត្តិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 ដើម្បីនឹងសេត ហើយព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់ខ្ញុំជស្ស ត្រូវ
 រកបត្តិទុក្កជនី ។

(៨៩) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេត កំព្យាយាមដោយកាយ
 ដឹងច្បាស់ខ្ញុំជស្ស ត្រូវរកបត្តិសង្ក្រាន្តិសេស ។ កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 ដើម្បីនឹងសេត កំព្យាយាមដោយកាយ តែមិនដឹងច្បាស់ខ្ញុំជស្ស ត្រូវ
 រកបត្តិទុក្កជនី ។ កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេត តែមិនព្យាយាម
 ដោយកាយ គ្រាន់តែដឹងច្បាស់ខ្ញុំជស្ស មិនត្រូវរកបត្តិឡើយ ។ កិក្ខុមាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេត តែមិនព្យាយាមដោយកាយ មិនដឹងច្បាស់ខ្ញុំ
 ជស្ស មិនត្រូវរកបត្តិឡើយ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងនោះខ្លួនឱ្យច
 កំព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់ខ្ញុំជស្ស មិនត្រូវរកបត្តិឡើយ

មោក្ខានិច្ចាយោ កាយេន វាយមតិ ឧ ច ធម្មំ
 បដិវិជាតតិ អនាថត្ថំ ។ មោក្ខានិច្ចាយោ ឧ ច
 កាយេន វាយមតិ ធម្មំ បដិវិជាតតិ អនាថត្ថំ ។
 មោក្ខានិច្ចាយោ ឧ ច កាយេន វាយមតិ ឧ ធម្មំ
 ធម្មំ បដិវិជាតតិ អនាថត្ថំ ។

[៨៦] អនាថត្ថំ អនាថត្ថំ អនាថត្ថំ អនាថត្ថំ អនាថត្ថំ
 អនាថត្ថំ អនាថត្ថំ អនាថត្ថំ អនាថត្ថំ អនាថត្ថំ អនាថត្ថំ
 អនាថត្ថំ អនាថត្ថំ អនាថត្ថំ អនាថត្ថំ អនាថត្ថំ អនាថត្ថំ ។

[៨៧] មោក្ខានិច្ចាយោ កាយេន វាយមតិ ឧ ច ធម្មំ
 សុត្តា មនា តិវត្តានា ធានុដ្ឋានំ កាយេ ប
 សម្មិយ្យ កន្តិមោ មន្តោ កុត្តោ ហោវា ធម រដ្ឋ ច
 ធម្មោ មន្តំ មន្តោមេសំ វិប្ប វាយមិ ធម្មំ វិវាតិ ។

។ ម ម្យេន ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដោះខ្លួនឲ្យរួច គឺព្យាយាមដោយកាយ កែ
 មិនដឹងច្បាស់ខ្លួនស្ស មិនត្រូវហេតុឡើយ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បី
 នឹងដោះខ្លួនឲ្យរួច កែមិនព្យាយាមដោយកាយ ត្រាន់តែដឹងច្បាស់ខ្លួនស្ស
 មិនត្រូវហេតុឡើយ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដោះខ្លួនឲ្យរួច កែ
 មិនព្យាយាមដោយកាយ មិនដឹងច្បាស់ខ្លួនស្ស មិនត្រូវហេតុឡើយ ។

[៨៦] ភេតុមិមមោ (ដល់ភិក្ខុ៨ពួក) គឺ ភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុ
 ក្លែងស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹង ១ ភិក្ខុមិនត្រេកអរ ១ ភិក្ខុធុត ១ ភិក្ខុមានចិត្ត
 រើរើវាយ ១ ភិក្ខុដែលរើរើនាត្របសត្តិ ១ ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

[៨៧] (មាត់តាទុក្រិប គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបដូចមានសេចក្តីខាង
 ក្រោយនេះ)

រឿងមាតា រឿងធិតា រឿងបឋមបូនស្រី រឿងប្រពន្ធ រឿងយក្ស
 ស្រី រឿងភ្នំយ រឿងស្រីដេកលក់ រឿងស្រីស្លាប់ រឿងពិប្បោន
 ញី រឿងរូបចំខ្សែកំណើ (រូបកុត្តត) រឿងស្រីចាប់ភ្នែកភិក្ខុ
 រឿងស្រីឡើងលើស្ពាន រឿងផ្លូវ រឿងដើមឈើ រឿងទូក
 រឿងវិទ្យុ រឿងដំបង រឿងភិក្ខុប្រោនស្រីដោយចុក្រ រឿង
 ស្រីថ្វាយបង្គំភិក្ខុ រឿងភិក្ខុព្យាយាមចាប់ស្រីកែចាប់មិនត្រូវ ។

ឃោសកល្លោ ទុតិយសង្ករទិសេសស្ស វិនិកវត្ថុ អារុញ្ញោនសោត

[៨៨] ភេទ ខោ បទ សមយេន អញ្ញាតោ កិក្ខុ
 មាតុយោ មាតុម្យេមេន អាមសតិ ។ ឧស្ស កុក្កុដ្ឋំ
 អហោសិ កក្កុ ទុ ខោ អហំ សង្ករទិសេស
 អាមត្ថំ អាមម្ពោតិ ។ កក្កវតោ វេនមត្ថំ អាហោចេសិ ។
 អនាមត្ថំ កិក្ខុ សង្ករទិសេសស្ស អាមត្ថំ ទុក្កដ
 ស្សាតិ ។ ភេទ ខោ បទ សមយេន អញ្ញាតោ កិក្ខុ
 មាតុយោ មាតុម្យេមេន អាមសតិ ។ បេ ។ កក្កិយោ
 កក្កិយេមេន អាមសតិ ។ ឧស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។
 កក្កវតោ វេនមត្ថំ អាហោចេសិ ។ អនាមត្ថំ កិក្ខុ
 សង្ករទិសេសស្ស អាមត្ថំ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៨៩] ភេទ ខោ បទ សមយេន អញ្ញាតោ កិក្ខុ
 បុរណាទុតិយិកាយ កាយសំសត្ថំ សមាមដ្ឋិ ។
 ឧស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អាមត្ថំ កិក្ខុ
 អាមម្ពោ សង្ករទិសេសត្ថិ ។ ភេទ ខោ បទ សមយេន
 អញ្ញាតោ កិក្ខុ យត្ថិយោ កាយសំសត្ថំ សមាមដ្ឋិ ។
 ឧស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាមត្ថំ កិក្ខុ
 សង្ករទិសេសស្ស អាមត្ថំ ទុក្កដស្សាតិ ។ ភេទ

ឃោសកល្លោ សង្ករទិសេសទិ ២ វិនិកវត្ថុ រឿនភិក្ខុចាត់ពាល់ម្តាយដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ជាដើម

[៨៨] សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប ចាប់ពាល់ម្តាយដោយសេចក្តី
 ស្រឡាញ់ហតា ។ កិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវពលក្ខ
 សង្ករទិសេសទេដឹង ។ ទើបត្រាបទូលសេចក្តីនេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុ មិនត្រូវភាបក្តីសង្ករទិសេសទេ ត្រូវតែ
 ត្រឹមអាមត្ថិកុដ ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប ចាប់ពាល់ម្តេស្រី
 ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់កូនស្រី ។ បេ ។ ចាប់ពាល់បង្កូនស្រី ដោយ
 សេចក្តីស្រឡាញ់បង្កូនស្រី ។ កិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។
 ទើបត្រាបទូលសេចក្តីនេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្ចាស់កិក្ខុ មិនត្រូវភាបក្តីសង្ករទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាមត្ថិកុដ ។

[៨៩] សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប ចាប់ពាល់ស្រីជាប្រពន្ធពីដើម ។
 កិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុ ម្តង
 ឯងត្រូវភាបក្តីសង្ករទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប ចាប់
 ត្រូវកាយយកស្រី ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់
 ថា ម្ចាស់កិក្ខុ មិនត្រូវភាបក្តីសង្ករទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាមត្ថិកុដ ។

ទោ មន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ មណ្ឌកស្ស
 កាយសំសត្តំ សមាបដ្ឋិ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ
 អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេ-
 សស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។ តេន ទោ
 មន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សុត្តិភិយា កា-
 យសំសត្តំ សមាបដ្ឋិ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ
 ។ បេ ។ អាបត្តិ ភិក្ខុ អាបត្តេ សង្ឃាធិសេសត្តំ ។
 តេន ទោ មន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ មតិភិយា
 កាយសំសត្តំ សមាបដ្ឋិ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ
 ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្តិ
 ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។ តេន ទោ មន សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ ភិវច្ឆានតិភិយា កាយសំសត្តំ សមាបដ្ឋិ ។
 តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃា-
 ធិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លដស្សាតិ ។ តេន ទោ មន
 សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ទារុជ័តសិកាយ កាយសំ-
 សត្តំ សមាបដ្ឋិ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អ-
 នាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លដស្សាតិ ។

សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់ត្រូវកាយមនុស្សឆ្នើម ។ ភិក្ខុនោះមាន
 សេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវពាបក្តី
 សង្ស័យទេសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តីថ្កុលថ្កើង ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
 មួយរូប ចាប់ត្រូវកាយស្រីដែលកំពុងដេកលើក ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី
 សង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវពាបក្តីសង្ស័យ-
 ទំសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់ត្រូវកាយស្រីដែល
 ស្លាប់ហើយ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវពាបក្តីសង្ស័យទេ ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តីថ្កុលថ្កើង ។
 សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់ត្រូវកាយសត្វតិរច្ឆានញី ។ ភិក្ខុនោះមាន
 សេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវពាបក្តីសង្ស័យ-
 ទំសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តីថ្កុលថ្កើង ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់
 ត្រូវកាយរាងក្រូចមួយស្រី ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវពាបក្តីសង្ស័យទេ ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តី
 ថ្កុលថ្កើង ។

[៨៤] តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតោ ភិក្ខុ
 ឥត្ថិយោ អត្តរុទ្ធំ ភិក្ខុំ សម្បិទ្ធា តាមាមាប្បកាយ
 ទេសុំ ។ ឥស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ សាធិ-
 យសិ ភ្នំ ភិក្ខុតិ ។ ធាយំ ភគវា សាធិយាមិតិ ។
 អធាបត្តិ ភិក្ខុ អសាធិយេន្តស្សាតិ ។

[៨៥] តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតោ ភិក្ខុ
 ឥត្ថិយោ អត្តរុទ្ធំ សង្កមំ សារត្តោ សត្តារលេសិ ។
 ឥស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អធាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្កាធិសេសស្ស អធាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[៨៦] តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតោ
 ភិក្ខុ ឥត្ថិ បដិមេថ បស្សិទ្ធា សារត្តោ វាសត្តនេ
 បហារំ អធាសិ ។ ឥស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អធាបត្តិ ភ្នំ ភិក្ខុ អបច្ឆោ សង្កាធិសេសន្តិ ។

[៨៧] តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតោ
 ភិក្ខុ ឥត្ថិយោ អត្តរុទ្ធំ ភិក្ខុំ សារត្តោ សត្តារលេសិ ។
 ឥស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អធាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្កាធិសេសស្ស អធាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[៨៨] សម័យមួយនោះ មានស្រីច្រើននាក់ចាប់រៀនភិក្ខុ ១ រូបនាំ
 ទៅដោយដើមដៃ ១ គ្នា ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ
 មានព្រះបទ្ទូលសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវការដៃឬ ។ ភិក្ខុនោះត្រាប
 ទូលថា បពិត្រព្រះអង្គព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រូវការទេ ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (បើ) មិនត្រូវការ មិនត្រូវត្រាបត្តិទេ ។

[៨៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏ចាប់
 អង្រែទស្សនាផលស្រីកំពុងរឿង ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវត្រាបត្តិសន្សំទិសេសទេ ត្រូវត្រឡប់
 រាបត្តិម្តង ។

[៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ប្រទះស្រីក្នុងផ្លូវដូចគ្នា មាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ក៏ខំច្រើននោះដោយចង្អុយស្នា ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី
 សន្សំយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវត្រាបត្តិសន្សំ-
 ទិសេសហើយ ។

[៩១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏អង្រែ
 ដើរឈរផលស្រីរឿង ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវត្រាបត្តិសន្សំទិសេសទេ ត្រូវត្រឡប់
 រាបត្តិ ។

(៧២) គេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ
កំត្តុ ឥត្តិយា អភិវុទ្ធិ ធាវ សារត្តោ សញ្ញាលេសិ ។
តស្ស កុត្តុច្ចំ អយោសិ ។ ឃេ ។ អបាបត្តិ កំត្តុ
សង្កាមិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លុច្ចយស្សាតិ ។

(៧៣) គេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ
កំត្តុ ឥត្តិយា គហិតំ វុទ្ធិ សារត្តោ អាវិញ្ញិ ។
តស្ស កុត្តុច្ចំ អយោសិ ។ ឃេ ។ អបាបត្តិ កំត្តុ
សង្កាមិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លុច្ចយស្សាតិ ។ គេន
ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ កំត្តុ ឥត្តិយា គហិតំ
ធុល្លុ សារត្តោ អាវិញ្ញិ ។ តស្ស កុត្តុច្ចំ អយោសិ
។ ឃេ ។ អបាបត្តិ កំត្តុ សង្កាមិសេសស្ស អាបត្តិ
ធុល្លុច្ចយស្សាតិ ។

(៧៤) គេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ
កំត្តុ សារត្តោ ឥត្តិ ចត្តេយ បណាមេសិ ។ តស្ស
កុត្តុច្ចំ អយោសិ ។ ឃេ ។ អបាបត្តិ កំត្តុ
សង្កាមិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លុច្ចយស្សាតិ ។

(៧៥) សម័យោនាឯង កំត្តុម្ហយរូ មានសេចក្តីត្រេកអរ កំត្រៃ
ដែលស្រឡាញ់ដំរី ។ កំត្តុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ ឃេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់
ថា ម្ចាស់កំត្តុ មិនត្រូវតាមភ្នំសង្ស័យទេ ត្រូវតែត្រឹមតាមភ្នំទុក្ខដ ។

(៧៦) សម័យោនាឯង កំត្តុម្ហយរូ មានសេចក្តីត្រេកអរ កំចាប់
ពាក្យដែលស្រីកំពុងកាន់ ។ កំត្តុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ ឃេ ។
ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់កំត្តុ មិនត្រូវតាមភ្នំសង្ស័យទេ ត្រូវតែត្រឹម
តាមភ្នំផុល្លូច្ចយ ។ សម័យោនាឯង កំត្តុម្ហយរូ មានសេចក្តីត្រេកអរ
កំចាប់ពាក្យដំបងដែលស្រីកំពុងកាន់ ។ កំត្តុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
។ ឃេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់កំត្តុ មិនត្រូវតាមភ្នំសង្ស័យទេ
ត្រូវតែត្រឹមតាមភ្នំផុល្លូច្ចយ ។

(៧៧) សម័យោនាឯង កំត្តុម្ហយរូ មានសេចក្តីត្រេកអរ កំច្រាន
ស្រីដោយពុទ្ធិ ។ កំត្តុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ ឃេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
ម្ចាស់កំត្តុ មិនត្រូវតាមភ្នំសង្ស័យទេ ត្រូវតែត្រឹមតាមភ្នំផុល្លូច្ចយ ។

លេខកល្យា ទុតិយសង្ខារទិសេសស្ស វិនិច្ឆ័យ បាទុប្បាណាទំ

តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតរោ កិក្ខុ ឥត្តិយោ វទ្ធកិច្ចិយោ
 សារក្ខោ ទាធំ ទុប្បារេសិ ។ ភស្ស កុក្កុច្ឆំ អហោសិ
 ។ ប ។ អាចត្តិ ភ្នំ កិក្ខុ អាចន្នោ សឡាធិសេសតិ ។
 តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតរោ កិក្ខុ ឥត្តិ
 កមោស្សាមិគំ វាយមិគ្គា ន ធុមំ ។ ភស្ស កុក្កុច្ឆំ
 អហោសិ កត្តិ ទុ ទោ អហំ សឡាធិសេសំ អាចត្តិ
 អាចន្នោតិ ។ ភក្កោតោ ឯតមត្តំ អាភោចេសិ ។ អធាចត្តិ
 កិក្ខុ សឡាធិសេសស្ស អាចត្តិ ទុក្កុច្ឆស្សាតិ ។

ទុតិយសង្ខារទិសេសំ ធុត្តិ ។

លេខកល្យា សង្ខារទិសេសទំ ២ វិនិច្ឆ័យ ធ្វើកិច្ចលើកលើកឡើងទ្រង់ចប់ជាដើម

សម័យនារោង កិក្ខុមួយរូប កាលស្រីកំពុងថ្វាយបង្គំ បានសេចក្តី
 ព្រៃកា កំលើកលើកឡើងទ្រង់ចប់ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ
 ។ មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុ អង្គងត្រូវតែបក្តីសន្សំទិសេស
 ហើយ ។ សម័យនារោង កិក្ខុមួយរូប គិតថាអញខឹងចាប់ស្រី កំព្យាយាម
 តែចាប់មិនត្រូវ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយថា អញត្រូវតែបក្តីសន្សំទិ-
 សេសហើយផង ។ ទើបត្រាបទូលសេចក្តីខ្លះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុ មិនត្រូវតែបក្តីសន្សំទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹម
 ភាបក្តីខ្លះ ។

សង្ខារទិសេសទំ ២ ចប់ ។

តតិយសង្ខារទិសេសំ

[៧៧] តេន សមយេន តុន្តោ ភក្កា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេនវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តេន ទេ ចន សមយេន អាយស្មា ទនាយំ អារត្នោ
វិហារតិ(១) ។ តេន ទេ ចន សមយេន សម្ពហុលា
នត្ថិយោ អារាមំ អគមំសុ វិហារេមត្តិកាយោ ។
អដទេ តា នត្ថិយោ យេនាយស្មា ទនាយំ តេទុច-
សន្តិមំសុ ទុចសន្តិមំត្នា អាយស្មន្តំ ទនាយំ ឯតេនវេន
នត្តាម មយំ កន្ត អយ្យស្ស វិហារំ បេត្តិកុត្តំ ។
អនទេ អាយស្មា ទនាយំ តា នត្ថិយោ វិហារំ
បេត្តាបេត្តា តាសំ នត្ថិយំ វិទូមត្តំ បស្សាមត្តំ
វាទិស្ស វណ្ណិមិ កណាតិ អវណ្ណិមិ កណាតិ យេនតិមិ
អាយាទតិមិ បុណ្ណិមិ មនិបុណ្ណិមិ អាចិក្ខតិមិ អនុសា-
សតិមិ អក្កាសតិមិ ។ យោ តា នត្ថិយោ ជិដ្ឋកា(២)
ដុត្តិកា អហិវិកាយោ(៣) អហោសុំ(៤) តា អាយស្មតា

១ ន.តា បរិ ១. ម. យេនវេន តស្សាយស្សាតា វិហារេ អភិរុយោ ហេតិ វស្សនិយោ
ពាសាទិកេតិ ចញ្ញាយតិ ។ ២-៣ ១. ម យេនវេន ជិដ្ឋិកា ដុត្តិកា អហិវិកាតិ
ចញ្ញាយតិ ។ ៤ តេសុ អយំ ពាយោ ៥ ទិស្សាតិ ។

សង្ខារទិសេសទី ៣

[៧៧] សមយោនាព្រះសព្វញ្ញត្តុជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់
នៅក្នុងជេនវេនសំអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតត្រង់សាវត្ថិ ។ សមយោនាឯនី
ទាយិកិកុដ៏មានអាយុសាម្រេចវិយាបថនៅក្នុងវិទ្រ ។ គ្រាទោះ មានស្រី
ប្រើបនាបំពេញអ្នកត្រូវការមើលវិហារ ហើយកំណត់ទៅកាន់ពាក្យ ។
ស្រីចាំទិវនោះកំចូលទៅក្រឡេងទាយិកិកុដ៏មានអាយុក្នុងពេលនោះ លុះចូល
ទៅដល់ហើយ ក៏ទិយាយពាក្យនេះនឹងទាយិកិកុដ៏មានអាយុថាបំពេញ
លោកដ៏ចំរើន យើងចាំនិទ្យាយចង់មើលវិហាររបស់លោកម្ចាស់ ។
សំដាម់នោះ ទាយិកិកុដ៏មានអាយុ ក៏ចាំស្រីចាំទិវនោះមើល
វិហាររួចហើយ ពោលសរសើរខ្លះ ពោលបង្កប់ខ្លះ សូមខ្លះ អន្លះខ្លះ
ស្នូខ្លះ ស្នូតបខ្លះ ច្រាប់ខ្លះ ប្រើប្រាស់ខ្លះ ជេរខ្លះ ចំពោះវិទូមត្ត
នឹងបស្សាមត្តនៃស្រីចាំទិវនោះ ។ ស្រីណាដែលឆ្មោះសចក្តីខ្លាច
ជាស្រីអ្នកលេងឥតមានអៀនខ្មាស ស្រីនោះក៏ញញឹមញាញឹម
និយាយបញ្ជាក់ សើបក្អកក្អាយចំអប់ជាមួយនឹងទាយិកិកុដ៏មានអាយុ

ទទាយំនា សន្តិ ទហសន្តិមិ ទល្អចន្តិមិ ទជ្ឈន្តិមិ
 ទប្បណ្តាទិមិ យា បទ កា ភន្តិយោ ហិរិមនា កា
 ទិក្ខមិក្ខា ភិក្ខុ ទជ្ឈនេន្តិ វង់ ភន្ត ទ ទន្ត
 ទ បដិវ្រប់ សាមិតោទមិ មយំ វរំ វុត្តា ទ ភន្ត-
 យ្យាម ភិបទេយ្យេន ទទាយំនាតិ ។ យេ នេ ភិក្ខុ
 អប្បវុត្តា សន្តដ្ឋា លដ្ឋិយោ កុស្តុទ្ធកោ សិក្ខាភាមា
 នេ ទជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ វិទារទន្តិ កតំ ហិ ចាម
 អាយស្មា ទទាយំ មាតុក្កាមំ ទុដ្ឋល្អាហិ វិចាហិ
 ទិកាសិស្សតិ ។ អថទោ នេ ភិក្ខុ ភគវតា
 វតបន្តំ អារោទេសុំ ។ អថទោ ភគវ វតស្មិ
 ទិទារេ វតស្មិ បតរាលោ ភិក្ខុសន្តិ សន្តិចា-
 តាយត្វា អាយស្មន្តិ ទទាយំ បដិបុទ្ធិ សន្តិ តិវ
 ភ្នំ ទទាយំ មាតុក្កាមំ ទុដ្ឋល្អាហិ វិចាហិ ទិកាស-
 សីតិ ។ សន្តិ ភគវតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា ភគវ
 អទទុច្ឆរិកំ មោឃបុរិស អទទុលោមិកំ អប្បវិវ្រប់
 អស្សាមណកំ អតាប្បិយំ អករណិយំ កតំ ហិ
 ចាម ភ្នំ មោឃបុរិស មាតុក្កាមំ ទុដ្ឋល្អាហិ វិចាហិ

ចំណែកខាងស្រីណាដែលមានសេចក្តីអៀនខ្មាស ស្រីនោះចេញមកគឺ
 គោលរោសទោយំប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការ
 នេះគ្មានលាភប៉ុន្តែ គ្មានស្តេចសេសោះ ចុះហេតុអ្វីក៏លោកម្ចាស់ទោយំនិ-
 យាយយ៉ាងនេះ សូម្បីដល់ទៅអ្វី បើនិយាយយ៉ាងនេះ ក៏យើងទាំងឡាយ
 មិនប្រាថ្នាដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាគឺចង់អ្នក
 សន្តោស មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ជាអ្នកនឿយ ប្រាថ្នាតែខាងការរៀន
 សូត្រ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏គោលរោស គំរងៀល បន្ទះបន្ទាប់ថា ចុះហេតុ
 អ្វី បានជាទោយំភិក្ខុដ៏មានអាយុ គោលចង់មាតុត្រាមដោយសំដីពេក្រក់
 (ដូច្នោះ) ។ គោលនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ យកសេចក្តីខ្លះក្រាបទូលដល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិពាននេះដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់
 ទ្រង់ឱ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរ ទោយំភិក្ខុដ៏មានអាយុក្នុងគោលនោះ
 ថា ម្ចាស់ទោយំ បានក្លាយអ្នកឯងគោលចង់មាតុត្រាមដោយសំដីពេក្រក់
 បែបម្តេ ។ ទោយំភិក្ខុក្រាបទូលថាបពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ (សេចក្តីខ្លះ)
 ពិតបែប ។ ព្រះសព្វញ្ញាត្តជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គំរងៀលថា ម្ចាស់
 បុរសរោសេសូន្យ ដំណើរនេះមិនខុស ប៉ុន្តែមក្តី មិនត្រូវបែប ប៉ុន្តែមិន
 ជាប់សសមណ មិនធម្មវិសោះ មិនគួរអ្វីរោសោះ ខែរោយបុរស ចុះ
 ហេតុអ្វី បានជាអ្នកឯងគោលចង់មាតុត្រាមដោយសំដីពេក្រក់ (ដូច្នោះ)

ឱកាសំស្សសំ ធនុ មយោ មោមេបុរិស អាទេតបរិយោ-
 យេន វិភកាយ ធម្មោ ធម្មសំតោ ចោ សវាតាយ
 ។ បេ ។ កាមបរិណិរោធិ វិបសារោ អត្តាតោ
 ទេតំ មោមេបុរិស អប្បសង្ខាតំ វិ ចសាទាយ
 ។ បេ ។ វេរត្តា ចន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាមនំ
 ទុដ្ឋិសេយ្យេន យោ ចន ភិក្ខុ ឱតិណ្ណោ វិបរណាទេន
 ចំត្តេន មាតុកាមំ ទុដ្ឋស្វាហំ វាតាហំ ឱកាសេយ្យ
 យថាតំ យុវា យុវនំ មេដុទ្ធចបសញ្ញិតាហំ សង្ខាទិ-
 សេសោតំ ។

(៧៨) យោ ចតាតិ យោ យោទិសេន ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មំ អន្តេ អជំប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ឱតិណ្ណោ ធាប សារាដ្ឋោ អារម្ភកា ចនិទដ្ឋ-
 ចំត្តោ ។ វិបរិណាតត្ថំ រត្តំមិ ចំត្តំ វិបរិណាតំ ទុដ្ឋិមិ
 ចំត្តំ វិបរិណាតំ បូជ្ឈិមិ ចំត្តំ វិបរិណាតំ អបិច រត្តំ
 ចំត្តំ ឥមស្មំ អន្តេ អជំប្បតំ វិបរិណាតត្ថំ ។

កាលមោមេបុរិស ធម៌វិបសនាជាធម៌សំដែងហើយដោយអានេតបរិយាយ
 (សុទ្ធិត) ដើម្បីប្រាសទាកតម្រិត មិនមែនសំដែងឱ្យប្រកបដោយតម្រិត
 ឡើយ ។ បេ ។ ការខ្វះខាតសេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះការទាំងឡាយ
 ក៏គឺជាធម៌សំដែងរួមសំហើយកើ មិនមែនឬ វិនិច្ឆ័យបុរស បំណើរនេះ
 មិនមែនទាំងឡាយដែលផលនៃវិបសនាមិនទាន់ជ្រៅថ្លា (ខាន) ទេ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រាជទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងខ្លះស្តីក្នុងខ្លះ
 ដូច្នោះថា ភិក្ខុណាមួយ ភិក្ខុគ្របសន្តិកេហើយមានចិត្តប្រែប្រួល ចំណាយ
 ចង់មានគ្រាមដោយសំដីអាក្រក់ ដូចប្រសព្វទ្បានិយាយចង់ស្រែកប៉ុ-
 រដោយសំដីដែលប្រកបដោយមេបុន ភិក្ខុនោះត្រូវអាបក្តិសន្ធិវិសេស ។

(៧៩) ត្រង់ពាក្យថា ណាមួយ អធិប្បាយថា ឯណា ក៏ដោយ ។ បេ ។
 ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ ។ បេ ។ (ភិក្ខុដែលទានសាម្រេចឧបសម្បទារដោយ
 ញាតិចក្កតកម្មវិបាកត្រឹមត្រូវ) គឺជាធម៌សំដែងឱ្យឈ្នះថា ភិក្ខុក្នុង
 អត្តនេះ ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុគ្របសន្តិកេហើយ សេចក្តីថា ភិក្ខុ
 ដែលគ្រិកអរ មានសេចក្តីអាទ្បោកោស័យ មានចិត្តប្រតិវិទ្ធ ។ ត្រង់
 ពាក្យថា មានចិត្តប្រែប្រួល សេចក្តីថា ចិត្តដែលគ្រិកអរ កំហៅថា
 ប្រែប្រួល ចិត្តដែលទំនង កំហៅថា ប្រែប្រួល ចិត្តដែលរត្និក កំ
 ហៅថា ប្រែប្រួល ប៉ុន្តែក្នុងអត្តនេះ គឺជាធម៌សំដែងកិច្ចសន្តិវិបសនា

មាតុកាខោ ជាម មនុស្សត្តិ ន យក្ខិ ន
 មេតិ ន តិវច្ឆានតតា វិញ្ញា បដិពាលា សុកា-
 សិកនុញ្ញាសិកំ ទុដ្ឋល្លា ទុដ្ឋល្លំ អាជាជិតុ ។
 ទុដ្ឋល្លា ជាម វាចា វច្ឆមក្កបស្សវមក្កមេដុនមម្ម-
 ទុដ្ឋល្លា ជាម វាចា វច្ឆមក្កប្បស្សវមក្កមេដុនមម្មប្ប-
 ដំសំយុត្តា វាចា ។ ទំការសយ្យាតិ អដ្ឋាចារោ
 វុទ្ធិតិ ។ យថាតំ យុកិ យុវតិដ្ឋិ ធម្មារោ ធម្មារី តពុណោ
 ធុណី កាមភោតិ កាមភោតិធំ ។ មេដុនមសញ្ញាតា-
 ហិតិ មេដុនមប្បដំសំយុត្តាហិ វាចាហិ ។ សង្ខារិ-
 សេសោតិ ។ មេ ។ តេនមិ វុទ្ធិតិ សង្ខារិសេសោតិ ។

[៧៧] ទ្វេ មក្ក អាជិស្ស វណ្ណិមិ កណាតិ
 អវណ្ណិមិ កណាតិ យាទតិមិ អាយាទតិមិ បុទ្ធិតិមិ
 បដិបុទ្ធិតិមិ អាជិត្តតិមិ អទុសាសតិមិ អក្លោសតិមិ ។

[១០០] វណ្ណិ កណាតិ ជាម ទ្វេ មក្ក ថោ-
 មេតិ វណ្ណាតិ បសំសតិ ។ អវណ្ណិមិ កណាតិ
 ជាម ទ្វេ មក្ក ទុំសេតិ វុទ្ធិតិ ធុរហាតិ ។
 យាទតិ ជាម ទេហិ មេ ធុរហា មេ

ត្រៃកមរោ ឈ្មោះថា ចិត្តវិប្រិប្រួល ។ មនុស្សស្រីវេលាដំនីសេចក្តី ធ្វើវា-
 ត្តាស អាចដំនីច្បាស់ទូរតាមវេលាគន្លិយាយល្អនឹងរកក្រែក សំដីគួរនឹង
 មិនគួរ ហៅថា មាតុត្រាម (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ) ឯយក្ខស្រី ប្រេតស្រី
 តិវច្ឆានត្រី បិមហៅថា ហតុត្រាមទេ ។ ឯសំដីវេលាហៅថា រកក្រែកនោះ
 ទានដល់សំដីវេលាប្រកបដោយមេដុនមម្មចំពោះវច្ឆមក្កនឹងបស្សវមក្ក ។
 សេចក្តីប្រព្រឹត្តិល្មើស គឺជាគត្រាសំហៅថា និយាយចង់ ។
 ត្រង់តាមព្រះ ដូចប្រសក់ខ្សែនិយាយចង់ស្រីក្រមុំ សេចក្តីថា ប្រស
 ក់ខ្សែនិយាយចង់ស្រីក្រមុំ ប្រសដំនីនិយាយចង់ស្រីដំនី ប្រសអក
 បរិភោគតាមនិយាយចង់ស្រីអកបរិភោគតាម ។ ត្រង់តាមព្រះ ដោយសំដី
 វេលាប្រកបដោយមេដុន ឯសំដីវេលាប្រកបព្រមចំពោះដោយមេដុនមម្ម ។
 ត្រង់តាមព្រះ ត្រូវអាចក្តីសង្ឃវិសេស មានអចិប្បយតិស្តារក្ខន្ធ
 សង្ឃវិសេសទំ ១ រូបហើយ ។

[៧៧] ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាបក្តី សូមក្តី អន្ធិក្តី សូមក្តី
 សូមបញ្ជាក់ក្តី ទ្រាប់ក្តី ប្រៀនប្រដៅក្តី ដៅក្តី ចំពោះទ្វារមក្កតាំងពីរ ។

[១០០] ភិក្ខុនិយាយស្តីចំពោះពិទានសរសើរទ្វារមក្កតាំងពីរ ហៅថា
 ពោលសរសើរ ។ ភិក្ខុដៅគំរេងៀលនិទ្ទាទ្វារមក្កតាំងពីរ ហៅថា ពោល
 បង្ហាប ។ ភិក្ខុនិយាយថា មានបូរេ (មេដុនមម្ម) ដល់រក្ខ មានបូរ

វិធីបំណែក បហវិក្ខេ

អាហសំ មេ តាតុត្តិ ។ អាណាចតិ ឆាម
 កណា ទេ មាតា បសីទិស្សតិ កណា ទេ
 មីតា បសីទិស្សតិ កណា ទេ ទេវតាយោ ប.
 សីទិស្សតិ កណា ទេ សុខណោ សុលាយោ
 សុមុហុត្តោ កវិស្សតិ កណា ទេ មេដុំធំ ធំ
 លកិស្សមីតិ ។ បុត្តតិ ឆាម កថំ ត្វំ សាមិកស្ស
 ទេសិ កថំ ជារស្ស ទេសិតិ ។ បដិបុត្តតិ ឆាម
 វិវំ កវិ ត្វំ សាមិកស្ស ទេសិ វិវំ ជារស្ស
 ទេសិតិ ។ អាទិកុតិ ឆាម បុត្តោ កណាតិ វិវំ
 ទេហិ វិវំ ទេត្តិ សាមិកស្ស បិយោ កវិស្សសិ
 បទាចា ចាតិ ។ អនុសាសតិ ឆាម អបុត្តោ កណាតិ
 វិវំ ទេហិ វិវំ ទេត្តិ សាមិកស្ស បិយោ កវិស្សសិ
 បទាចា ចាតិ ។ អត្តោសតិ ឆាម អនិមិត្តាសិ

វិធីបំណែក បហវិក្ខេ

ពាក់ទាន (មេដុំធម្ម) ដល់ភាគ ទានត្រូវ (មេដុំធម្ម) ដល់ភាគ
 ហៅថា សូម ។ ភិក្ខុនិយាយថា មាតារបស់ខ្លួននឹងជ្រកក្នុងកាលណា
 បិតារបស់ខ្លួននឹងជ្រកក្នុងកាលណា ទៅកាតាំងឲ្យយារបស់ខ្លួននឹង
 ជ្រកក្នុងកាលណា ពេលល្អ ស្របកំល្ល យាមល្អ របស់ខ្លួននឹងទាន
 ក្នុងកាលណា ភាគខ្លួននឹងទានមេដុំធម្មរបស់ខ្លួនក្នុងកាលណា (និយាយ
 យ៉ាងនេះ) ហៅថា អតិវិ ។ ភិក្ខុនិយាយថា ទានឱ្យ (មេដុំធម្ម) ដល់
 ប្តីដូចាម្លូច ទានឱ្យ (មេដុំធម្ម) ដល់សហាយដូចាម្លូច (យ៉ាងនេះ)
 ហៅថា សូ ។ ភិក្ខុនិយាយថា ទានពូថា ទានឱ្យ (មេដុំធម្ម) ដល់ប្តី
 យ៉ាងនេះ ទានឱ្យ (មេដុំធម្ម) ដល់សហាយយ៉ាងនេះ ដូច្នោះ ហៅថា
 សូរបញ្ជាក់ ។ ភិក្ខុដែលស្រិស្សហើយនិយាយថា ទានចូរឱ្យ (មេដុំធម្ម)
 យ៉ាងនេះ កាលបើឱ្យ (មេដុំធម្ម) យ៉ាងនេះ ទានឯងនឹងជាទីស្រឡាញ់
 ផង ជាទីគាប់ចិត្តផង របស់ប្តី ដូច្នោះហៅថាប្រាប់ ។ ភិក្ខុដែលស្រិមិនស្តួ
 រសោះទេ ស្រាប់តែនិយាយថា ទានចូរឱ្យ (មេដុំធម្ម) យ៉ាងនេះ កាលបើឱ្យ
 (មេដុំធម្ម) យ៉ាងនេះ ទានឯងនឹងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីគាប់ចិត្តផង
 របស់ប្តី ដូច្នោះ ហៅថា ប្រើទ្រព្យវិវិ ។ ភិក្ខុពោលពាក្យថា មេដុំធម្មនឹង

ធម្មត្ថមត្តាសំ អណោហំតាសំ ទុរណហំតាសំ ទុរិចា-
ន្ទាសំ បក្សវត្តិសំ សំទិវណិសំ ឥន្ទ្របណ្ណកាសំ
វេបុរិសកាសំ សម្ពិទ្ធាសំ ទុកោក្យញ្ញាណកាសំតិ ។

[១០១] ឥន្ទ្រ ច ហោតិ ឥន្ទ្រសញ្ញិ សារត្តា ច
ភិក្ខុ ច ឯ ឥន្ទ្រយា វដ្ឋមត្តំ បស្សាវមត្តំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ
កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ យាចតិបិ អាយាចតិបិ ធុច្ឆតិបិ
បដិធុច្ឆតិបិ អាចិក្ខតិបិ អទុសាសតិបិ អត្តោសតិបិ
អាបត្តិ សង្កាទិសេសស្ស ។ ឥន្ទ្រ ច ហោតិ វេមតិកោ
បណ្ណកាសញ្ញិ បុរិសសញ្ញិ ទិវណិសញ្ញិ សារត្តា
ច ភិក្ខុ ច ឯ ឥន្ទ្រយា វដ្ឋមត្តំ បស្សាវមត្តំ អាទិស្ស
វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ ។ បេ ។ អត្តោស-
តិបិ អាបត្តិ ទុល្លច្ចយស្ស ។ បណ្ណកោ ច ហោតិ
បណ្ណកាសញ្ញិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច ឯ បណ្ណកាស្ស
វដ្ឋមត្តំ បស្សាវមត្តំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ
កណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិបិ អាបត្តិ ទុល្លច្ចយស្ស ។
បណ្ណកោ ច ហោតិ វេមតិកោ បុរិសសញ្ញិ ទិវ-
ណិសញ្ញិ ឥន្ទ្រសញ្ញិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច ឯ

បោទហេតុត្រាវតៃជាធម្មតិ មេត្តានយាម មេត្តានយាមជាធម្មតិ មេត្តា
កំណាតិសប្បតំជាធម្មតិ មេត្តានយាមជាធម្មតិ មេសិទិវណិ^(១) មេស្រីខ្ចើយ
មេស្រីមានប្រដូចប្រស មេមានគ្នាមេគ្រូលាយចូលគ្នា មេឧកោក្យញ្ញាណ
ច្នៃច្នៃ ហៅថាដេ ។

[១០១] ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំភាសំជាស្រីពិភិមេន កំមានសេចក្តី
ត្រេកអរ គោលសរសើរក្តី គោលបង្ហូបក្តី សូមក្តី អន្ទិក្តី ស្អក្តី ស្អ
បញ្ជាក់ក្តី ប្រាប់ក្តី ប្រើប្រដៅក្តី ដេក្តី ចំពោះវច្ឆបន្ត (ឬ) បស្សាវមត្ត
មេស្រីស្រោះ ត្រូវអាបត្តិសង្កាទិសេស ។ ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីសន្សំយ (ក្តី) សំភាសំជាខ្ចើយ (ក្តី) សំភាសំជាប្រស (ក្តី)
សំភាសំជាគិរិចាន (ក្តី) កំមានសេចក្តីត្រេកអរ គោលសរសើរក្តី គោល
បង្ហូបក្តី ។ បេ ។ ដេក្តី ចំពោះវច្ឆបន្ត (ឬ) បស្សាវមត្ត មេស្រីស្រោះត្រូវ
អាបត្តិទុល្លច្ចយ ។ ខ្ចើយជាប្រាកដ ភិក្ខុសំភាសំជាខ្ចើយពិភិមេន កំមាន
សេចក្តីត្រេកអរ គោលសរសើរក្តី គោលបង្ហូបក្តី ។ បេ ។ ដេក្តី ចំពោះ
វច្ឆបន្ត (ឬ) បស្សាវមត្ត មេស្រីខ្ចើយសោះ ត្រូវអាបត្តិទុល្លច្ចយ ។ ខ្ចើយជា
ប្រាកដ ភិក្ខុមានសេចក្តីសន្សំយ (ក្តី) សំភាសំជាប្រស (ក្តី) សំភាសំជា
គិរិចាន (ក្តី) សំភាសំជាស្រី (ក្តី) កំមានសេចក្តីត្រេកអរ គោលសរសើរក្តី

១ កញ្ចៈដេលើកណាយ ។

បណ្ឌិតស្ស វច្ឆមត្តំ បស្សវមត្តំ អាទិស្ស វណ្ណំថិ
 កណាតិ អវណ្ណំថិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ
 អាមត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បុរិសា ថ ហោតិ បុរិសសញ្ញិ
 វេមតិកោ វិវច្ឆានកតសញ្ញិ ឥត្តិសញ្ញិ បណ្ឌិតសញ្ញិ
 សារត្តោ ថ ភិក្ខុ ថ ឯ បុរិសស្ស វច្ឆមត្តំ បស្សវមត្តំ
 អាទិស្ស វណ្ណំថិ កណាតិ អវណ្ណំថិ កណាតិ ។ បេ ។
 អក្កោសតិបិ អាមត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ វិវច្ឆានកោ ថ
 ហោតិ វិវច្ឆានកតសញ្ញិ វេមតិកោ ឥត្តិសញ្ញិ បណ្ឌិត
 សញ្ញិ បុរិសសញ្ញិ សារត្តោ ថ ភិក្ខុ ថ ឯ វិវច្ឆា
 ណកតស្ស វច្ឆមត្តំ បស្សវមត្តំ អាទិស្ស វណ្ណំថិ កណាតិ
 អវណ្ណំថិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាមត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។

[១០២] ទ្វេ ឥត្តិយោ ទ្ធិន្ណំ ឥត្តិមំ ឥត្តិសញ្ញិ
 សារត្តោ ថ ភិក្ខុ ថ ឯ ទ្ធិន្ណំ ឥត្តិមំ វច្ឆមត្តំ បស្សវមត្តំ
 អាទិស្ស វណ្ណំថិ កណាតិ អវណ្ណំថិ កណាតិ ។ បេ ។
 អក្កោសតិបិ អាមត្តិ ទ្ធិន្ណំ សឡាទិសេសាទំ ។ ទ្វេ
 ឥត្តិយោ ទ្ធិន្ណំ ឥត្តិមំ វេមតិកោ បណ្ឌិតសញ្ញិ

ពោលបង្ហាបង្ហា ។ បេ ។ វេក្ខិ ចំពោះវច្ឆមត្ត (ឬ) បស្សវមត្ត លេស
 ក្នុងរោង ត្រូវតែបង្ហាបង្ហា ។ ប្រសព្វប្រាកដ កិច្ចសំគាល់ថាប្រស
 ព័ត៌មេ មានសេចក្តីសន្សំយ (ភ្នំ) សំគាល់ថាវិច្ឆាម (ភ្នំ) សំគាល់
 ថាស្រី (ភ្នំ) សំគាល់ថាភ្នំយ (ភ្នំ) កំពុងសេចក្តីត្រៃករ ពោល
 សរសើក្តី ពោលបង្ហាបង្ហា ។ បេ ។ វេក្ខិ ចំពោះវច្ឆមត្ត ឬបស្សវមត្ត
 ខែប្រសព្វនោះ ត្រូវតែបង្ហាបង្ហា ។ សក្ខតិច្ឆានវណ្ណលជាប្រាកដ កិច្ច
 សំគាល់ថាសក្ខតិច្ឆានវណ្ណលព័ត៌មេ មានសេចក្តីសន្សំយភ្នំ សំគាល់ថា
 ស្រី (ភ្នំ) សំគាល់ថាភ្នំយ (ភ្នំ) សំគាល់ថាប្រស (ភ្នំ) កំពុងសេចក្តី
 ត្រៃករ ពោលសរសើក្តី ពោលបង្ហាបង្ហា ។ បេ ។ វេក្ខិ ចំពោះវច្ឆមត្ត
 (ឬ) បស្សវមត្ត ខែសក្ខតិច្ឆានវណ្ណលនោះ ត្រូវតែបង្ហាបង្ហា ។

[១០២] ស្រីពិចារកំពិចារ កិច្ចសំគាល់ស្រីពិចារពិចារកំពិចារ
 មានសេចក្តីត្រៃករ ពោលសរសើក្តី ពោលបង្ហាបង្ហា ។ បេ ។ វេក្ខិ
 ចំពោះវច្ឆមត្ត (ឬ) បស្សវមត្ត ខែស្រីពិចារពិចារនោះ ត្រូវតែបង្ហាបង្ហា
 ចំពោះសេចក្តី ។ ស្រីពិចារ កិច្ចមានសេចក្តីសន្សំយភ្នំ សំគាល់ថាភ្នំយ (ភ្នំ)

បុរិសសញ្ញា តិរច្ឆាននគរសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច វិ
 ទ្ធិន្ទ ឥន្ទនំ វេទមន្តំ បស្សាវមន្តំ អាទិស្ស វណ្ណំថិ
 កណាតិ អវណ្ណំថិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិថិ អាបត្តិ
 ទ្ធិន្ទ ឥន្ទន្តយានំ ។ ទ្វេ បណ្ឌិតា ទ្ធិន្ទ បណ្ឌិតានំ
 បណ្ឌិតសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច វិ ទ្ធិន្ទ បណ្ឌិ
 តានំ វេទមន្តំ បស្សាវមន្តំ អាទិស្ស វណ្ណំថិ
 កណាតិ អវណ្ណំថិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិថិ
 អាបត្តិ ទ្ធិន្ទ ឥន្ទន្តយានំ ។ ទ្វេ បណ្ឌិតា ទ្ធិន្ទ
 បណ្ឌិតានំ វេទមន្តោ បុរិសសញ្ញា តិរច្ឆាននគរសញ្ញា
 ឥន្ទិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច វិ ទ្ធិន្ទ បណ្ឌិតានំ
 វេទមន្តំ បស្សាវមន្តំ អាទិស្ស វណ្ណំថិ កណាតិ អវណ្ណំថិ
 កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិថិ អាបត្តិ ទ្ធិន្ទ
 ធុន្តយានំ ។ ទ្វេ បុរិសា ទ្ធិន្ទ បុរិសានំ បុរិសសញ្ញា
 វេទមន្តោ តិរច្ឆាននគរសញ្ញា ឥន្ទិសញ្ញា បណ្ឌិតសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច វិ ទ្ធិន្ទ បុរិសានំ វេទមន្តំ
 បស្សាវមន្តំ អាទិស្ស វណ្ណំថិ កណាតិ អវណ្ណំថិ កណាតិ
 ។ បេ ។ អក្កោសតិថិ អាបត្តិ ទ្ធិន្ទ ធុន្តយានំ ។

សំគាល់ថាប្រសក្តិ សំគាល់ថាតិរច្ឆានក្តិ ចំពោះស្រីទាំងពីរនាក់ គឺមាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តិ ពោលបង្ហាបក្តិ ។ បេ ។ ដើមក្តិ
 ចំពោះវេទមន្ត (ឬ) បស្សាវមន្ត នៃស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដល់
 ពីរ ។ ឆ្លើយពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ឆ្លើយទាំងពីរនាក់ជាឆ្លើយ គឺមានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តិ ពោលបង្ហាបក្តិ ។ បេ ។ ដើមក្តិ ចំពោះ
 វេទមន្ត (ឬ) បស្សាវមន្ត នៃឆ្លើយទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដល់ពីរ ។
 ឆ្លើយពីរនាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសន្សំយក (ក្តិ) សំគាល់ថាប្រស (ក្តិ) សំគាល់
 ថាតិរច្ឆាន (ក្តិ) សំគាល់ថាស្រី (ក្តិ) ចំពោះឆ្លើយទាំងពីរនាក់ គឺមាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តិ ពោលបង្ហាបក្តិ ។ បេ ។ ដើមក្តិ ចំពោះ
 វេទមន្ត (ឬ) បស្សាវមន្ត នៃឆ្លើយទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដល់ពីរ ។
 ប្រសពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ថាប្រសក្តិ មានសេចក្តីសន្សំយក សំគាល់ថា
 តិរច្ឆានក្តិ សំគាល់ថាស្រីក្តិ សំគាល់ថាឆ្លើយក្តិ ចំពោះប្រសទាំងពីរនាក់ គឺ
 មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តិ ពោលបង្ហាបក្តិ ។ បេ ។ ដើមក្តិ ចំ
 ពោះវេទមន្ត (ឬ) បស្សាវមន្ត នៃប្រសទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដល់ពីរ ។

ទ្វេ តិរច្ឆានតតា ទ្ធិន្ទ តិរច្ឆានតតា តិរច្ឆានតតសញ្ញា
 វេទតិកោ ឥត្ថិសញ្ញា បណ្ឌិតសញ្ញា បុរិសសញ្ញា
 សារត្តា ច តិក្ក ច ធំ ទ្ធិន្ទ តិរច្ឆានតតា
 វេទមត្តំ បណ្ឌិតមត្តំ អាទិស្ស វណ្ណិបិ កណាតិ អវណ្ណិបិ
 កណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិបិ អាចត្តិ ទ្ធិន្ទ ទុក្ខដយំ ។

(១០៣) ឥត្ថិ ច បណ្ឌិតោ ច ទុក្ខំ ឥត្ថិ-
 សញ្ញា សារត្តា ច តិក្ក ច ធំ ទុក្ខំ វេទមត្តំ
 បណ្ឌិតមត្តំ អាទិស្ស វណ្ណិបិ កណាតិ អវណ្ណិបិ
 កណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិបិ អាចត្តិ សង្កាមិ-
 សេសេន ទុក្ខដស្ស ។ ឥត្ថិ ច បណ្ឌិតោ ច
 ទុក្ខំ វេទតិកោ ។ បេ ។ អាចត្តិ ឥល្លច្ចយេន
 ទុក្ខដស្ស ។ បេ ។ បណ្ឌិតសញ្ញា ។ បេ ។ អាចត្តិ
 ទ្ធិន្ទ ឥល្លច្ចយេន ។ បេ ។ បុរិសសញ្ញា ។ បេ ។
 តិរច្ឆានតតសញ្ញា សារត្តា ច តិក្ក ច ធំ ទុក្ខំ
 វេទមត្តំ បណ្ឌិតមត្តំ អាទិស្ស វណ្ណិបិ កណាតិ អវណ្ណិបិ
 កណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិបិ អាចត្តិ ឥល្លច្ចយេន
 ទុក្ខដស្ស ។ ឥត្ថិ ច បុរិសោ ច ទុក្ខំ ឥត្ថិសញ្ញា

តិរច្ឆានតិ ឥត្ថិសំគាល់ថា តិរច្ឆានតិ មានសេចក្តីសន្សំយ (ត្ថិ) សំគាល់ថា
 ស្រី(ត្ថិ) សំគាល់ថា ឡើយ(ត្ថិ) សំគាល់ថា ប្រុស(ត្ថិ) ចំពោះតំរច្ឆានតំនិពិ
 ក៏មានសេចក្តីត្រកអរ ពោលសរសើរត្ថិ ពោលបង្ហាបក្តិ ។ បេ ។
 ដេត្តិ ចំពោះវេទមត្ត(ឬ) បណ្ឌិតមត្តនៃតិរច្ឆានតំនិពិពោះ ត្រូវតាមត្តិ
 ទុក្ខដពិ ។

(១០៤) ស្រីម្នាក់ ឡើយម្នាក់ ឥត្ថិសំគាល់ផងចំនិពិទាក់ថា
 ស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រកអរ ពោលសរសើរត្ថិ ពោលបង្ហាបក្តិ ។ បេ ។
 ដេត្តិ ចំពោះវេទមត្ត(ឬ) បណ្ឌិតមត្ត នៃផងចំនិពិទាក់ពោះ ត្រូវតាមត្តិ
 សន្សំយសេននិទុក្ខដ ។ ស្រីម្នាក់ ឡើយម្នាក់ ឥត្ថិមានសេចក្តីសន្សំយ
 ចំពោះផងចំនិពិទាក់ ។ បេ ។ ត្រូវតាមត្តិច្បូច្បយនិទុក្ខដ
 ។ បេ ។ ឥត្ថិសំគាល់ថា ឡើយ ។ បេ ។ ត្រូវតាមត្តិច្បូច្បយពិ
 ។ បេ ។ ឥត្ថិសំគាល់ថា ប្រុស ។ បេ ។ ឥត្ថិសំគាល់ថា តិរច្ឆាន ក៏មាន
 សេចក្តីត្រកអរ ពោលសរសើរត្ថិ ពោលបង្ហាបក្តិ ។ បេ ។ ដេត្តិ
 ចំពោះវេទមត្ត (ឬ) បណ្ឌិតមត្ត នៃផងចំនិពិទាក់ពោះ ត្រូវតាមត្តិច្បូច្បយ
 និទុក្ខដ ។ ស្រីម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ ឥត្ថិសំគាល់ផងចំនិពិទាក់ថា ស្រី

សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ ទុក្ខំ វដ្ឋមត្តំ បស្សាវមត្តំ
 អាទិស្ស វណ្ណំមិ កណាតិ អវណ្ណំមិ កណាតិ ។ បេ ។
 អត្តោសតិមិ អាមត្តិ សដ្ឋានិសេសេន ទុក្ខាស្ស ។
 វត្តិ ច បុរិសោ ច ទុក្ខំ វេមតិកោ បណ្ឌកសញ្ញិ
 បុរិសសញ្ញិ វិច្ឆានកកសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ
 ទុក្ខំ វដ្ឋមត្តំ បស្សាវមត្តំ អាទិស្ស វណ្ណំមិ កណាតិ
 អវណ្ណំមិ កណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិមិ អាមត្តិ ផុល្លច្ច-
 យេន ទុក្ខាស្ស ។ វត្តិ ច វិច្ឆានកកោ ច ទុក្ខំ
 វត្តិសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ ទុក្ខំ វដ្ឋមត្តំ
 បស្សាវមត្តំ អាទិស្ស វណ្ណំមិ កណាតិ អវណ្ណំមិ
 កណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិមិ អាមត្តិ សដ្ឋានិសេ-
 សេន ទុក្ខាស្ស ។ វត្តិ ច វិច្ឆានកកោ ច ទុក្ខំ
 វេមតិកោ បណ្ឌកសញ្ញិ បុរិសសញ្ញិ វិច្ឆានកកសញ្ញិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ ទុក្ខំ វដ្ឋមត្តំ បស្សាវមត្តំ
 អាទិស្ស វណ្ណំមិ កណាតិ អវណ្ណំមិ កណាតិ ។ បេ ។
 អត្តោសតិមិ អាមត្តិ ផុល្លច្ចយេន ទុក្ខាស្ស ។
 បណ្ឌកោ ច បុរិសោ ច ទុក្ខំ បណ្ឌកសញ្ញិ សារត្តោ

កំមាទសេចក្តីត្រកអរ ពោលសារសីក្តី ពោលបង្ហាប្តក្តី ។ បេ ។ វេក្តី
 ចំពោះវច្ឆមត្ត (ឬ) បស្សាវមត្ត ខែដនចាំនីតិវាចកំពោះ ត្រវាបក្តិសន្យាទិ-
 សេសនិច្ចក្តដ ។ ស្រីម្នាក់ ប្រសម្ភាត់ ភិក្ខុមាទសេចក្តីសន្យាយ (ក្តី)
 សំគាល់ថាខ្ចើយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រស (ក្តី) សំគាល់ថាវិច្ឆាន (ក្តី) ចំពោះ
 ដនចាំនីតិវាចកំមាទសេចក្តីត្រកអរ ពោលសារសីក្តី ពោលបង្ហាប្តក្តី
 ។ បេ ។ វេក្តី ចំពោះវច្ឆមត្ត (ឬ) បស្សាវមត្ត ខែដនចាំនីតិវាចកំពោះ ត្រវ-
 ាបក្តិសុល្លច្ចយនិច្ចក្តដ ។ ស្រីម្នាក់ វិច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ដនចាំនីតិ
 វាចកំ កំមាទសេចក្តីត្រកអរ ពោលសារសីក្តី ពោលបង្ហាប្តក្តី
 ។ បេ ។ វេក្តី ចំពោះវច្ឆមត្ត (ឬ) បស្សាវមត្ត ខែដនចាំនីតិវាចកំពោះ ត្រវាបក្តិ
 សន្យាទិសេសនិច្ចក្តដ ។ ស្រីម្នាក់ វិច្ឆានមួយ ភិក្ខុមាទសេចក្តី
 សន្យាយ (ក្តី) សំគាល់ថាខ្ចើយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រស (ក្តី) សំគាល់ថាវិច្ឆាន
 (ក្តី) ចំពោះដនចាំនីតិ កំមាទសេចក្តីត្រកអរ ពោលសារសីក្តី
 ពោលបង្ហាប្តក្តី ។ បេ ។ វេក្តី ចំពោះវច្ឆមត្ត (ឬ) បស្សាវមត្ត
 ខែដនចាំនីតិវាចកំពោះ ត្រវាបក្តិសុល្លច្ចយនិច្ចក្តដ ។ ខ្ចើយម្នាក់
 ប្រសម្ភាត់ ភិក្ខុសំគាល់ដនចាំនីតិវាចកំថាខ្ចើយ កំមាទសេចក្តីត្រកអរ

វិធម៌ដ៏លម្អិត

ច ភិក្ខុ ច ងំ ឧត្តមន្ត វត្ថុមន្ត បស្សាវមន្ត អាណិស្ស
 វណ្ណិយំ ភណាតិ អវណ្ណិយំ ភណាតិ ។ មេ ។ អក្កោសតិយំ
 អាមត្តិ ធុល្លច្ចយេន ធុក្កដស្ស ។ បណ្ឌកោ ច
 បុរិសោ ច ឧត្តមន្ត វេទនិកោ បុរិសសញ្ញំ តិវច្ឆានតត-
 សញ្ញំ ឥត្តិសញ្ញំ សារាត្តោ ច ភិក្ខុ ច ងំ ឧត្តមន្ត វត្ថុមន្ត
 បស្សាវមន្ត អាណិស្ស វណ្ណិយំ ភណាតិ អវណ្ណិយំ ភណា-
 តិ ។ មេ ។ អក្កោសតិយំ អាមត្តិ ធុន្ត ធុក្កដានំ ។
 បណ្ឌកោ ច តិវច្ឆានតតោ ច ឧត្តមន្ត បណ្ឌកសញ្ញំ
 សារាត្តោ ច ភិក្ខុ ច ងំ ឧត្តមន្ត វត្ថុមន្ត បស្សាវមន្ត
 អាណិស្ស វណ្ណិយំ ភណាតិ អវណ្ណិយំ ភណាតិ ។ មេ ។
 អក្កោសតិយំ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយេន ធុក្កដស្ស ។ បណ្ឌ-
 កោ ច តិវច្ឆានតតោ ច ឧត្តមន្ត វេទនិកោ បុរិសសញ្ញំ
 តិវច្ឆានតតសញ្ញំ ឥត្តិសញ្ញំ សារាត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 ងំ ឧត្តមន្ត វត្ថុមន្ត បស្សាវមន្ត អាណិស្ស វណ្ណិយំ ភណាតិ
 អវណ្ណិយំ ភណាតិ ។ មេ ។ អក្កោសតិយំ អាមត្តិ ធុន្ត
 ធុក្កដានំ ។ បុរិសោ ច តិវច្ឆានតតោ ច ឧត្តមន្ត
 បុរិសសញ្ញំ វេទនិកោ តិវច្ឆានតតសញ្ញំ ឥត្តិសញ្ញំ

វិធម៌ដ៏លម្អិត

ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាញក្តី ។ មេ ។ ជេក្តី ចំពោះចូមគូ
 (ឫ) បស្សាវមន្ត ខែជនទាំងពីរនោះ ត្រូវតាមកិច្ចស្របច្បាប់នៃខ្លួន ។
 ឆ្លើយម្នាក់ ប្រសូមម្នាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសន្សំយ(ក្តី) សំគាល់ថាប្រស(ក្តី)
 សំគាល់ថាតិវច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរនាក់
 ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាញក្តី ។ មេ ។ ជេក្តី
 ចំពោះចូមគូ(ឫ) បស្សាវមន្ត ខែជនទាំងពីរនោះ ត្រូវតាមកិច្ចស្របច្បាប់ ។
 ឆ្លើយម្នាក់ តិវច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ថាជនទាំងពីរជាឆ្លើយ ភិក្ខុ
 សេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាញក្តី ។ មេ ។ ជេក្តី
 ចំពោះចូមគូ ឬ បស្សាវមន្ត ខែជនទាំងពីរនោះ ត្រូវតាមកិច្ចស្របច្បាប់
 នៃខ្លួន ។ ឆ្លើយម្នាក់ តិវច្ឆានមួយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសន្សំយ(ក្តី)
 សំគាល់ថាប្រស(ក្តី) សំគាល់ថាតិវច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី)
 ចំពោះជនទាំងពីរ ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោល
 បង្ហាញក្តី ។ មេ ។ ជេក្តី ចំពោះចូមគូ ឬ បស្សាវមន្តខែជនទាំងពីរនោះ
 ត្រូវតាមកិច្ចស្របច្បាប់ ។ ប្រសូមម្នាក់ តិវច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ថាប្រស(ក្តី)
 មានសេចក្តីសន្សំយ(ក្តី) សំគាល់ថាតិវច្ឆាន(ក្តី) សំគាល់ថាស្រី(ក្តី)

ឆោសកល្លោ ភតិយសង្កាទិណេសស្ស បទោជនីយេ ផ្គុំសញ្ញាភេទី

មណ្ឌកសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ ទតិដ្ឋិ
វច្ឆមត្តំ បស្សាវមត្តំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ
អវណ្ណំបិ កណាតិ ។ ឃ ។ អក្កោសតិបិ អាមត្តិ
ទ្ធិដ្ឋំ ទុក្កដាចំ ។

(១០៤) ឥត្ថំ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ
ច ឯ ឥត្ថិយោ វច្ឆមត្តំ បស្សាវមត្តំ វចេត្តា អធិក្កតំ
ទុក្កជាណុមណ្ឌលំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ
កណាតិ ។ ឃ ។ អក្កោសតិបិ អាមត្តិ មុល្លច្ឆយស្ស ។
មណ្ឌកោ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញី ។ ឃ ។ ទុរិសោ
ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញី ។ ឃ ។ វិច្ឆាមគោ ច ហោតិ
ឥត្ថិសញ្ញី ។ ឃ ។ អាមត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឃ ។
ឥត្ថិយោ ទ្ធិដ្ឋំ ឥត្ថិយំ ឥត្ថិសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ
ច ឯ ទ្ធិដ្ឋំ ឥត្ថិយំ វច្ឆមត្តំ បស្សាវមត្តំ វចេត្តា
អធិក្កតំ ទុក្កជាណុមណ្ឌលំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ
កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ ។ ឃ ។ អក្កោសតិបិ
អាមត្តិ ទ្ធិដ្ឋំ មុល្លច្ឆយាចំ ។ ឥត្ថិ ច មណ្ឌកោ
ច ទតិដ្ឋិ ឥត្ថិសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ

ឆោសកល្លោ សង្កាទិណេសទំ ៣ បទោជនីយេ ឯយាយនំពិក្កុសំពាលំថាស្រិជាដើម

សំគាល់ថាជាភ្នំយ(ភ្នំ) ចំពោះផ្លូវទាំងពីរ ភីមានសេចក្តីត្រកអរ
ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាបង្ហា ។ ឃ ។ ដេក្តី ចំពោះវច្ឆមត្ត ឬបស្សា-
វមត្ត នៃផ្លូវទាំងពីរនោះ ត្រូវអាមត្តិទុកដើរ ។

(១០៤) ស្រិតិវមន ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រិ ភីមានសេចក្តីត្រកអរ
ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាបង្ហា ។ ឃ ។ ដេក្តី (ចំពោះកាយ) ខាងក្រោម
ពីត្រីមជ្ឈិកំបិគចុះមក ខាងលើពីត្រីមណ្ឌលជន្លង់ទៀងទៅ រៀរលើវិគ
វច្ឆមត្ត ឬបស្សាវមត្តនៃស្រិនោះ ត្រូវអាមត្តិមុល្លច្ឆយ ។ ភ្នំយនិគវមន
ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រិ ។ ឃ ។ ប្រសព្វិវមន ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រិ
។ ឃ ។ ភិវច្ឆានិវមន ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រិ ។ ឃ ។ ត្រូវអាមត្តិទុកដ ។
ស្រិតិខោតំ ភិក្ខុសំគាល់ស្រិទាំងពីរនាក់ថាស្រិ ភីមានសេចក្តីត្រកអរ
ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាបង្ហា ។ ឃ ។ ដេក្តី (ចំពោះកាយ) ខាងក្រោម
ពីត្រីមជ្ឈិកំបិគចុះមក ខាងលើពីត្រីមណ្ឌលជន្លង់ទៀងទៅ រៀរលើវិគ
វច្ឆមត្ត មិនបស្សាវមត្ត នៃស្រិទាំងពីរនោះ ត្រូវអាមត្តិមុល្លច្ឆយពីរ ។
ស្រិហ្នកំ ភ្នំយហ្នកំ ភិក្ខុសំគាល់ផ្លូវទាំងពីរថាស្រិ ភីមានសេចក្តីត្រកអរ

ទតិដ្ឋំ វិទូមត្តំ ធម្មស្សវមត្តំ មហេត្វា អនុត្តតំ
 ទុក្ខជាណុមណ្ណាលំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ
 កណាតិ ។ មេ ។ អត្តោសតិបិ អាមត្តិ វុល្លុទ្ធាយន
 ទុក្ខជស្ស ។

(១០៥) ឥត្តិ ច ហោតិ ឥត្តិសញ្ញំ សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច ចំ ឥត្តិយា ទុក្ខក្ខតំ អដោជាណុ
 មណ្ណាលំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ
 ។ មេ ។ អត្តោសតិបិ អាមត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 បណ្ឌិតោ ច ហោតិ ឥត្តិសញ្ញំ ។ មេ ។ បុរិសោ
 ច ហោតិ ឥត្តិសញ្ញំ ។ មេ ។ តិច្ឆានកថោ ច
 ហោតិ ឥត្តិសញ្ញំ ។ មេ ។ អាមត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 ទ្វេ ឥត្តិយោ ធ្មិដ្ឋំ ឥត្តិដំ ឥត្តិសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 ចំ ធ្មិដ្ឋំ ឥត្តិដំ ទុក្ខក្ខតំ អដោជាណុមណ្ណាលំ អាទិស្ស
 វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ ។ មេ ។ អត្តោសតិ
 បិ អាមត្តិ ធ្មិដ្ឋំ ទុក្ខដានំ ។ ឥត្តិ ច បណ្ឌិតោ ច
 ទតិដ្ឋំ ឥត្តិសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ទតិដ្ឋំ
 ទុក្ខក្ខតំ អដោជាណុមណ្ណាលំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ

ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្កប់ក្តី ។ មេ ។ ដេក្តី (ចំពោះកាយ) ខាន
 ក្រោមព័ត្រិមដ៍កំបិធម្មមេក ខានលើព័ត្រិមមណ្ឌលដ៍ដ៏ទ្រុឌទៅ វៀរ
 លែងកែវច្នៃមក ឬបស្សរមក ខែស្រីចាំនិព័នោះ ត្រូវអាបត្តិដ៏ល្អច្រើន
 នឹងទុក្ខដ ។

(១០៥) ស្រីពិភវមន ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រី កំមានសេចក្តីត្រេកអរ
 ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្កប់ក្តី ។ មេ ។ ដេក្តី (ចំពោះកាយ) ខាន
 លើព័ត្រិមដ៍កំបិធម្មមេក ខានក្រោមព័ត្រិមមណ្ឌលដ៍ដ៏ទ្រុឌទៅខែស្រី
 នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ឡើយពិភវមន ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ។ មេ ។
 ប្រិមពិភវមន ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ។ មេ ។ តិច្ឆានកថោ ច វិម
 ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ។ មេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីពិភវមន ភិក្ខុ
 សំគាល់ស្រីចាំនិព័នោះថាស្រី កំមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរ
 ក្តី ពោលបង្កប់ក្តី ។ មេ ។ ដេក្តី (ចំពោះកាយ) ខានលើព័ត្រិម
 ដ៍កំបិធម្មមេក ខានក្រោមព័ត្រិមមណ្ឌលដ៍ដ៏ទ្រុឌទៅ ខែស្រី
 ចាំនិព័នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីពិភវមន ឡើយម្នាក់ ភិក្ខុ
 សំគាល់ដទៃចាំនិព័នោះថាស្រី កំមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី

កណាតិ អវស្គាសតិបិ កណាតិ ។ មេ ។ អក្កោសតិបិ
 អាបត្តិ ទ្ធិន្ទំ ទុក្កដាជំ ។ មេ ។ ឥត្តិ ច ហោតិ
 ឥត្តិសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ជំ ឥត្តិយោ កាយប្ប-
 ជិតន្ទំ អាទិស្ស វស្គាសិ កណាតិ អវស្គាសិ កណាតិ
 ។ មេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បណ្ឌកោ
 ច ហោតិ ។ មេ ។ បុរិសោ ច ហោតិ ។ មេ ។ តិ-
 ច្ឆាទតតោ ច ហោតិ ។ មេ ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
 ទ្វេ ឥត្តិយោ ទ្ធិន្ទំ ឥត្តិជំ ឥត្តិសញ្ញំ សារត្តោ ច
 ភិក្ខុ ច ជំ ទ្ធិន្ទំ ឥត្តិជំ កាយប្បជិតន្ទំ អាទិស្ស
 វស្គាសិ កណាតិ អវស្គាសិ កណាតិ ។ មេ ។ អក្កោ-
 សតិបិ អាបត្តិ ទ្ធិន្ទំ ទុក្កដាជំ ។ ឥត្តិ ច បណ្ឌកោ
 ច ទក្ខន្ទំ ឥត្តិសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ជំ ទក្ខន្ទំ
 កាយប្បជិតន្ទំ អាទិស្ស វស្គាសិ កណាតិ អវស្គាសិ
 កណាតិ ។ មេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទ្ធិន្ទំ ទុក្កដាជំ ។

(១០៦) អនាបត្តិ អនុបុរេត្តារស្ស ទធិបុរេត្តារស្ស
 អនុសាស ច បុរេត្តារស្ស ទធិត្តារស្ស អាទិកត្តិ-
 កស្សនិ ។

ពោលបង្ហាប្រឹក្សិ ។ មេ ។ ដេក្ខិ (ចំពោះកាយ) ភាវិកាតិ(ត្រីមជ្ឈិមកំ) ឥត្តិ
 ទ្វេ ភាវិកាតិ(ត្រីមជ្ឈិមកំ) ភាវិកាតិ(ត្រីមជ្ឈិមកំ) ភាវិកាតិ(ត្រីមជ្ឈិមកំ)
 ត្រីមជ្ឈិមកំ ។ មេ ។ ស្រីតំវិមេ ភិក្ខុសំគាល់ជាស្រី កិមាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប្រឹក្សិ ។ មេ ។ ដេក្ខិ
 ចំពោះក្តីដែលជាប់នឹងកាយស្រីនោះត្រីមជ្ឈិមកំ ។ ឆ្លើយនិងវិមេ
 ។ មេ ។ ប្រសព្វវិមេ ។ មេ ។ តិច្ឆាទាយោលនិងវិមេ ។ មេ ។ ត្រីម-
 ជ្ឈិមកំ ។ ស្រីតំវិមេ ភិក្ខុសំគាល់ជាស្រី កិមាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប្រឹក្សិ ។ មេ ។ ដេក្ខិ
 ចំពោះក្តីដែលជាប់នឹងកាយស្រីនោះត្រីមជ្ឈិមកំ ។
 ស្រីម្នាក់ ឆ្លើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់និងវិមេជាស្រី កិមានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប្រឹក្សិ ។ មេ ។ ដេក្ខិ ចំពោះក្តី
 ដែលជាប់នឹងកាយ ស្រីតំវិមេភាវិកាតិ ត្រីមជ្ឈិមកំ ។

(១០៦) អាបត្តិបិមោទ (ផលភិក្ខុ ៥ ក្នុង) គឺ ភិក្ខុដែលកំពុងអធ្ា-
 ប្បាយសេចក្តី(១) ១ ភិក្ខុដែលកំពុងប្រើប្រាស់(២) ១ ភិក្ខុដែលកំពុង
 ប្រើប្រាស់(៣) ១ ភិក្ខុធម៌ ១ ភិក្ខុជាភាវិកាដើមបញ្ញាតិ ១ ។

• ភិក្ខុដែលកំពុងសំដែងនូវសេចក្តីឆ្ងល់ ឬដែលកំពុងស្តាប់ឮយន្តអង្គជា ចែកទោម
 ពាក្យជា ឯងឯមនុស្សគ្មានចម្លែង ឬច្រើនដើម ។ ២ ភិក្ខុដែលកំពុងបញ្ញាតិ ឬកំពុងស្តាប់ឮ
 ត្រូវបាន ។ ៣ ភិក្ខុដែលកំពុងនិយាយប្រើប្រាស់ដោយមន្ត្រីឆ្លើយថា ឥឡូវនេះឯងជាមនុស្សគ្មាន
 ចម្លែង ឯងជាមនុស្សគ្មានពាក្យពួក កំពុងនិយាយច្រើនដើម ឯងត្រូវក្រីមាទ ហៅជាមនុស្ស

[១០៧] លោហិតំកក្កសុកក្កស្កំ ទរំធិយេ ញុកំធិតំ
កក្កិសំសរតិ^(១)មត្តោ សទ្ធានា ធន កក្កនាតិ ។

[១០៨] តេជ ទោ ចន សមយេន អញ្ញតក
ឥត្ថំ ធរត្ថំ កក្កសុកក្កស្កំ ចារុតា ហោតិ ។ អញ្ញតកេ ភិក្ខុ
សារត្តោ តំ ឥត្ថំ ឯតនកេច លោហិតំ ទោ តេ
កក្កិធិតំ ។ សា ន មធិវិជាធាតិ អាម អយ្យ
ធរត្តោ កក្កសោតិ ។ តស្ស កក្កិញ្ចំ អហោសិ
កក្កិ ធុ ទោ អហំ សទ្ធានិសេសំ អាមត្ថំ
អាមធាតិ ។ កតវតោ ឯតមត្ថំ អាហេចេសំ ។
អាធាមត្ថំ ភិក្ខុ សទ្ធានិសេសស្ស អាមត្ថំ ធុក្កដ
ស្សាតិ ។ តេជ ទោ ចន សមយេន អញ្ញតក
ឥត្ថំ កក្កសុកក្កស្កំ ចារុតា ហោតិ ។ អញ្ញតកេ
ភិក្ខុ សារត្តោ តំ ឥត្ថំ ឯតនកេច កក្កសុ-
លោមំ ទោ តេ កក្កិធិតំ ។ សា ន មធិវិជាធាតិ

១ ឧ. ម ឈំសំរំ ។

(បាតិកាទុក្រម គិបភ្នំរឿងតាមរបៀបហ្សូរោ វេលនីសំវេដ
ភទេវម្ហូរមានភាវិក្រាយាន)

[១០៧] សម្ពុតំកម្ពលក្រហម ១ សម្ពុតំកម្ពលមានរោមភ្នំ ១
សម្ពុតំកម្ពលមានរោមក្រញាញ់ ១ សម្ពុតំកម្ពលមានរោមរឹង ១
សម្ពុតំកម្ពលមានរោមរឹង ១ ស្រីព្រះស្រី ១ ភិក្ខុស្នេហេដ្ឋ
ប្រព្រឹត្តទៅស្រលាទេយ្យ ១ សទ្ធា ១ ទានបិប្រសើរ ១ ស្រី
កំពុងធ្វើការងារ ១ ។

[១០៨] សម័យានោធនំ មានស្រីម្នាក់ដណ្តប់សម្ពុតំកម្ពលជ្រលក់
ថ្មី ។ ភិក្ខុទម្រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ គំនិយាយទូរពាក្យនេះទិដ្ឋស្រីនោះ
ថា ម្ចាស់ម្តងស្រី រក្សរបស់នាងក្រហមម្តង ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏
ធ្វើយថា កុលកាលោកម្ចាស់ សម្ពុតំកម្ពលធំជ្រលក់ថ្មី ។ ភិក្ខុនោះ
មានសេចក្តីសង្ស័យជាអញ្ញត្រឡាបក្តិសង្ស័យទិសេសរោមដើង ។ ទើប
ក្រាបទូលសេចក្តីនាងដល់ព្រះដំទានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់
ភិក្ខុ មិនត្រឡាបក្តិសង្ស័យទិសេសរោម ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តីទុក្ខដ ។ សម័យ
នោះឯង មានស្រីម្នាក់ ដណ្តប់សម្ពុតំកម្ពលមានរោមភ្នំ ។ ភិក្ខុម្នេហេ
មានសេចក្តីត្រេកអរ គំនិយាយទូរពាក្យនេះទិដ្ឋស្រីនោះថា ម្ចាស់ម្តង
ស្រី រក្សរបស់នាងមានរោមភ្នំម្តង ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ក៏ធ្វើយថា

អាម អយ្យ កុក្កសកម្មលោតិ ។ ធស្ស កុក្កច្ចំ
 អយោសិ ។ បេ ។ អបាបត្ថិ កំត្តុ សង្ឃាធិសេសស្ស
 អាបត្ថិ ធុក្កដស្សាតិ ។ ភេន ទោ បន សមយេន
 អញ្ញតរា ឥត្ថិ ទរកម្មលំ ទារុតា យោតិ ។ អញ្ញ
 តរោ កំត្តុ សារត្តោ កំ ឥត្ថិ ឯតនរោច អាស័ណ្ណលោមិ
 ទោ ភេ ឥតិធិតិ ។ សា ន បដិវិជាតាតិ អាម អយ្យ
 ទរកម្មលោតិ ។ ធស្ស កុក្កច្ចំ អយោសិ
 ។ បេ ។ អបាបត្ថិ កំត្តុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្ថិ
 ធុក្កដស្សាតិ ។ ភេន ទោ បន សមយេន អញ្ញតរា
 ឥត្ថិ ទរកម្មលំ ទារុតា យោតិ ។ អញ្ញតរោ កំត្តុ
 សារត្តោ កំ ឥត្ថិ ឯតនរោច ទរលោមិ ទោ ភេ ឥតិធិតិ ។
 សា ន បដិវិជាតាតិ អាម អយ្យ ទរកម្មលោតិ ។
 ធស្ស កុក្កច្ចំ អយោសិ ។ បេ ។ អបាបត្ថិ កំត្តុ
 សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្ថិ ធុក្កដស្សាតិ ។

កុណារលោកម្ចាស់ សម្តែងកម្មលទ្ធិមានរោមថ្មី ។ ភិក្ខុនារោមសេចក្តី
 សន្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិ
 សង្ឃាធិសេសទេ ត្រូវត្រឹមតាមក្តីទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង មានស្រី
 ម្នាក់ ជណ្តប់សម្តែងកម្មលទ្ធិរកនឹងលាងថ្មី ។ មានភិក្ខុ ១រូប មានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី វត្តរបស់នាង
 មានរោមក្រញាញុយ ។ ស្រីនោះមិនជឿច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា កុណា
 រលោកម្ចាស់ សម្តែងកម្មលទ្ធិរកនឹងលាងថ្មី ។ ភិក្ខុនារោមសេចក្តី
 សន្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃា-
 ធិសេសទេ ត្រូវត្រឹមតាមក្តីទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់
 ជណ្តប់សម្តែងកម្មលមានរោមរឹង ។ មានភិក្ខុ ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ
 ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី វត្តរបស់នាងមានរោម
 រឹងមួយ ។ ស្រីនោះមិនជឿច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា កុណារលោកម្ចាស់ សម្តែង
 កម្មលទ្ធិមានរោមរឹង ។ ភិក្ខុនារោមសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេសទេ ត្រូវត្រឹមតាមក្តី
 ទុក្ខដ ។

(១០៧) ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតរា
 ភត្តិ ធីយនាវាវំ ចារុតា ហោតិ ។ អញ្ញាតរោ ភិក្ខុ
 សារត្តា តំ ភត្តិ ឯតទរោច ធីយលោមំ ទោ ភេ
 ភតិធិតិ ។ សា ន បដិវិជាធាតិ អាម អយ្យ
 ធីយនាវារោតិ ។ ធស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាចត្តិ ភិក្ខុ សម្មាធិសេសស្ស អាមត្តិ ទុក្ខធម្មាតិ ។

(១០៨) ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតរា
 ភត្តិ ទេត្តំ វចាបេត្វា ភកច្ចតិ ។ អញ្ញាតរោ ភិក្ខុ
 សារត្តា តំ ភត្តិ ឯតទរោច វាចិតំ ទោ ភេ ភតិធិតិ ។
 សា ន បដិវិជាធាតិ អាម អយ្យ លោ ច ទោ
 បដិវត្តន្តិ ។ ធស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាចត្តិ ភិក្ខុ សម្មាធិសេសស្ស រាបត្តិ ទុក្ខធម្មាតិ ។

(១០៩) ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតរា
 ភិក្ខុ បរិព្វាធិតំ បដិបាថ បស្សុត្វា សារត្តា តំ
 បរិព្វាធិតំ ឯតទរោច កត្វិ ភតិធិ ភេ មាត្តា
 សំសារតិធិ(១) ។ សា ន បដិវិជាធាតិ អាម ភិក្ខុ

១ ឧ. ម. សិស្សទតិ ។

(១០៧) សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ ដណ្តប់សម្លក់បារាំង
 រោមវែង ។ មានភិក្ខុ ទម្រុ មានសេចក្តីត្រេកអរ ចំណាយពាក្យទេវទាំងស្រី
 នោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី កុំរេបសំខាន់មានរោមវែង ។ ស្រីនោះមិនដឹង
 ច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា កុណារោមកម្ចាស់ សម្លក់បារាំងមានរោមវែង ។ ភិក្ខុ
 នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ
 អាចក្តីសង្ស័យទេសេសទេ ត្រូវតែបិទមាត់ទុក្ខ ។

(១០៨) សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ ច្រើនឲ្យព្រះស្រីស្រី
 ច្រើនយកទ្រព្យបំណុល ។ មានភិក្ខុ ទម្រុ មានសេចក្តីត្រេកអរ ចំណាយ
 ពាក្យទេវទាំងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី កុំរេបសំខាន់ឲ្យគេព្រោះហើយ ។
 ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា កុណារោមកម្ចាស់ ស្រីខ្លះមិនចាត់
 ព្រោះទេ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាចក្តីសង្ស័យទេសេសទេ ត្រូវតែបិទមាត់ទុក្ខ ។

(១០៩) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ទម្រុ ច្រើនចំណង
 បរិព្វាធិតាគ្រងផ្លូវផ្សេងៗ មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏ចំណាយពាក្យទេវទាំងស្រី
 បរិព្វាធិតានោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី កុំរេបសំខាន់ប្រព្រឹត្តទៅស្រួល
 ទេ ។ នាងនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា កុណារោម

បដិបត្តិស្វស័តិ ។ ឥស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អបាបត្តិ កំកុ សុដ្ឋានិសេសស្ស អាបត្តិ ដុល្លច្ចយស្សានំ ។

[១០២] តេ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតោ កំកុ សារត្តោ អញ្ញតំ ឥត្តិ វត្តនោ ឥន សុដ្ឋានិ ត្វំ កតិធំ អបិច យំ សាមិកស្ស ទេសិ តំ ទញ្ញតំ ទេសិតិ ។ កំ កន្តតិ ។ មេដ្ឋានម្ពុដ្ឋំ ។ ឥស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ ត្វំ កំកុ អាបន្តោ សុដ្ឋានិសេសស្សំ ។ តេ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតោ កំកុ សារត្តោ អញ្ញតំ ឥត្តិ វត្តនោ ឥន សុដ្ឋានិ ត្វំ កតិធំ អបិច យំ អត្តនាចំ តំ ទញ្ញតំ ទេសិតិ ។ កំ កន្ត អត្តនាចន្តំ ។ មេដ្ឋានម្ពុដ្ឋំ ។ ឥស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ ត្វំ កំកុ អាបន្តោ សុដ្ឋានិសេសស្សំ ។

លោកស្រី ធម្មបទ ។ កំកុ ខោនោនោសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ ត្រាស់ថា ម្ចាស់កំកុ មិនត្រូវហេតុសន្សំទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមហេតុ ដុល្លច្ចយ ។

[១០២] សម័យនោះឯង មានកំកុ ១ ប្រ មានសេចក្តីត្រកអា គឺនិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីម្នាក់ថា ម្ចាស់ម្តងស្រី មានជាស្រីមានសព្វ ប៉ុន្តែ មានទ្វេភាព ដល់ស្តាប់ មានមិនទ្វេភាព ដល់ពេញផងសោះ ។ ស្រីនោះ ស្តាប់ អ្វីលោកម្ចាស់ ។ កំកុនោះឆ្លើយថា មេដ្ឋានម្ពុ ។ កំកុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់កំកុ អត្តឯងត្រូវហេតុសន្សំទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង មានកំកុ ១ ប្រ មានសេចក្តីត្រកអា គឺនិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីម្នាក់ថា ម្ចាស់ម្តងស្រី មានជាស្រីមានសព្វ ប៉ុន្តែមានពាក្យស្រី មានមិនទ្វេភាព ដល់ពេញផងសោះ ។ ស្រី នោះស្តាប់ បង្កើតលោកដំបើង បានដំប្រសើរនោះពីអ្វីម្តង ។ កំកុនោះ ឆ្លើយថា បានដំប្រសើរនោះ ដំបើងម្តង ។ កំកុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់កំកុ អត្តឯងត្រូវហេតុសន្សំទិសេសហើយ ។

[១១៣] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតវា
 ឥត្ថំ កត្ថំ ករោតិ ។ អញ្ញាតវោ ភិក្ខុ សារត្តោ តំ
 ឥត្ថំ ឯតទរោច តិច្ឆ កតិចិ អហំ ករិស្សាមីតិ ។ សា
 ច បដិវិជាធាតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនា-
 បត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃានិសេសស្ស អាបត្តិ ធុក្កដស្សា-
 តិ ។ តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតវា ឥត្ថំ កត្ថំ
 ករោតិ ។ អញ្ញាតវោ ភិក្ខុ សារត្តោ តំ ឥត្ថំ ឯតទរោច
 ធិសីន កតិចិ អហំ ករិស្សាមីតិ ។ សា ច
 បដិវិជាធាតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនា-
 បត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃានិសេសស្ស អាបត្តិ ធុក្កដស្សាតិ ។
 តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតវា ឥត្ថំ កត្ថំ
 ករោតិ ។ អញ្ញាតវោ ភិក្ខុ សារត្តោ តំ ឥត្ថំ
 ឯតទរោច ធិច្ឆ កតិចិ អហំ ករិស្សាមីតិ ។ សា ច
 បដិវិជាធាតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អ-
 នាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃានិសេសស្ស អាបត្តិ ធុក្កដស្សាតិ ។

ធម៌យសង្ឃានិសេសំ ធិត្ថំ ។

[១១៣] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ កំពុងធ្វើការងារ ។ មាន
 ភិក្ខុទម្រុញ មានសេចក្តីត្រេកអរ គំនិតយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់
 ប្អូនស្រី នាងឈប់ចុះចាំអាត្មាធ្វើឲ្យ ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ។ ភិក្ខុនោះ
 មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវលេបក្តី
 សង្ស័យសេសទេ ត្រូវត្រឡប់មកលេបក្តីទុក្ខ ។ សម័យនោះឯង មានស្រី
 ម្នាក់ កំពុងធ្វើការងារ ។ មានភិក្ខុទម្រុញ មានសេចក្តីត្រេកអរ គំនិតយាយ
 ពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ចូរនាងអង្គុយទៅ អាត្មានឹងធ្វើ
 ឲ្យ ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវលេបក្តីសង្ស័យសេសទេ ត្រូវត្រឡប់
 មកលេបក្តីទុក្ខ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ កំពុងធ្វើការងារ ។ មាន
 ភិក្ខុទម្រុញ មានសេចក្តីត្រេកអរ គំនិតយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់
 ប្អូនស្រី នាងចូរដេកទៅ អាត្មានឹងធ្វើឲ្យ ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ។ ភិក្ខុ
 នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ
 លេបក្តីសង្ស័យសេសទេ ត្រូវត្រឡប់មកលេបក្តីទុក្ខ ។

សង្ឃានិសេសំ ៣០៦ ។

ឋាន្តលង្វាទិសេសី

(១១៤) គេធសមយេន តុនោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហារតំ រោគវេន អនាថបិណ្ឌិតាស្ស អាវាមេ ។ គេធស
ទោ បធសមយេន អាយស្មា ឧទាយិ សាវត្ថិយំ
កុល្យបកោ ហោតិ តហុកាចំ កុលាចំ ឧបស្ក្រឹ
មតិ ។ គេធស ទោ បធសមយេន អញ្ញតា វត្ថិ
មតបតិកា អភិរុទា ហោតិ ធស្សនិយា ហាសាទិ
កា ។ អថទោ អាយស្មា ឧទាយិ បុត្តស្រាសវយំ
ចំវសេត្វា បត្តចិវមាទាយ យេន តស្សា វត្ថិយា
ចិវសេនំ តេនុបស្ក្រឹមិ ឧបស្ក្រឹមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ
ចិសិទិ ។ អថទោ សា វត្ថិ យេនាយស្មា ឧទាយិ
តេនុបស្ក្រឹមិ ឧបស្ក្រឹមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយិ
អភិវាទេត្វា វកេចន្តំ ចិសិទិ ។ វកេចន្តំ ចិសិទ្ធំ
ទោ វំ វត្ថិ អាយស្មា ឧទាយិ ធម្មិយា កថាយ
សទ្ធស្សសិ ។ សមាទេវសិ សម្មត្តេជសិ សម្មហំ
សេសិ ។ អថទោ សា វត្ថិ អាយស្មតា ឧទាយិចា
ធម្មិយា កថាយ សទ្ធស្សតា សមាទេវិកា សម្មត្តេ
ជិកា សម្មហំសិកា អាយស្មន្តំ ឧទាយិ វកេចរាច

សង្កាទិសេសី ៤

(១១៥) សម័យនោ ព្រះសព្វញ្ញកុដ្ឋំមានព្រះភាគ ច្រងំគង់
នៅក្នុងវត្តរាជក្រុង លេសំអនាថបិណ្ឌិតាស្សី ទៀបក្រុងសាវត្ថិ ។ សម័យ
នោះឯង ។ តាយិភិកុដ្ឋំមានអាយុជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល^(១) ក៏ចូលទៅ
កេត្រកូលមានប្រមាណច្រើន ក្នុងក្រុងសាវត្ថិ ។ សម័យនោះឯង មាន
ស្រីម្នាក់ជាស្រីមេម៉ាយស្រាប់ប្តី មានប្អូនប្អូនពិតពិលមើលមើល ជា
ចិត្តមិត្តសេចក្តីជ្រះថ្លា ។ ត្រាចោះ ។ តាយិភិកុដ្ឋំមានអាយុស្ងៀមស្ងួន
ច្រងំបាត្រចិវ ហើយចូលទៅកាន់លំនៅលេសំស្រីនោះ ក្នុងកេលត្រក
ត្រហាម លុះចូលទៅដល់ហើយក៏អង្គុយលើអាសន៍ដែលកេត្រាល
ប្រគេន ។ ស្រីនោះក៏ចូលបករក ។ តាយិភិកុដ្ឋំមានអាយុក្នុងពេលនោះ
លុះចូលមកដិតហើយ ក៏ទទួលកាយវ័យបង្ខំ ។ តាយិភិកុដ្ឋំមានអាយុ
ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ ។ តាយិភិកុដ្ឋំមានអាយុក៏ច្បាំងស្រី
នោះ ដែលអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ឲ្យឃើញច្បាស់ឲ្យកានយក
ព្រម ឲ្យកាចហាន ឲ្យរឹករយ ដោយកំចាត់ប្រកបដោយធម៌ ។
ឯស្រីនោះ លុះ ។ តាយិភិកុដ្ឋំមានអាយុឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់
យកព្រម ឲ្យកាចហាន ឲ្យរឹករយដោយកំចាត់ប្រកបដោយធម៌
ដូច្នោះហើយ ក៏បាត់ចោយពាក្យនេះឯង ។ តាយិភិកុដ្ឋំមានអាយុជា

១ ពុទ្ធសាសនា ព្រឹត្តិ ជំនុំ កំបាត ជំនុំ ដែលដឹងដឹងស្រីស្រាវជំនុំព្រិកូល ។

វនេយ្យាជ កន្តេ យេន អន្តោ ចជីតណ មយំ
 អយ្យស្ស នាតុំ យេនិទំ ចិវបិណ្ឌោតាគសេនាសនតិ-
 លានប្បទ្ធកយភេសដ្ឋបវត្តារន្តិ^(១) ។ ន ទោ តេ កតំចំ
 អម្ពាតំ ទុល្លភា យេនិទំ ចិវបិណ្ឌោតាគសេនាស-
 នតិលានប្បទ្ធកយភេសដ្ឋបវត្តារ អបិច ទោ^(២) យោ
 អម្ពាតំ ទុល្លកោ តំ អម្ពាតំ ធម្មោតំ ។ កំ
 កន្តេតិ ។ មេទុននម្ពន្តិ ។ អន្តោ កន្តេតិ ។ អន្តោ
 កតំនិទំ ។ ឯហំ កន្តេតិ ឱវតំ បវិសិត្តា សាដតំ
 ចិត្តិចិត្តា មញ្ញកេ ឱត្តាថា និមជ្ជិ ។ អថទោ អាយស្សា
 ទនាយំ យេន សា ភត្តិ តេទុរសដ្ឋមិ ធមសដ្ឋមិត្តា
 កោ វងំ វសលំ ទុក្កន្តំ អាមសិស្សតិទំ ទុដ្ឋហិត្តា
 ចត្តាមិ ។ អថទោ សា ភត្តិ ទុដ្ឋវយេតិ ទ័យេតិ
 វិចារេតិ អលដ្ឋិចោ វមេ សមណា សក្យបុត្តិយា
 ទុស្សីលា ធុសាវាទិចោ វមេហំ ធាប សមចារិចោ

១ ទ. ច. ចិវត្តារន្តិ ។ ២ ទ. ម. ចេត្តិកេសុ ភេសេតោ ធីតិ អបិចាតិ ទិស្សតិ ។

វតិគ្រិលាកម្ពាសំ លោកម្ពាសំត្រិការដោយវត្តណាដែលខ្ញុំព្រះករុណា
 ឈ្មួននិព្រគេលោកម្ពាសំបាន ដូចជាចិវ បិណ្ឌោតា គ្រឿងសេនាសន
 គ្រឿងវិញ្ញាណគឺថ្នាំជាចម្លើយដល់មនុស្សឈឺ ទោះលោកម្ពាសំនិមន្តច្រាប់
 មកចុះ ។ ទាយិភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ចិវ បិណ្ឌោតា គ្រឿង
 សេនាសន គ្រឿងវិញ្ញាណគឺថ្នាំជាចម្លើយដល់មនុស្សមានជម្ងឺដែលជាប់សំ
 នាង យើងមិនមែនបានដោយគម្រិទេ តែជាប់សំណាដែលយើង
 បានដោយគម្រិ នាងចូរឲ្យរបស់នោះដល់យើងវិញចុះ ។ ស្រីនោះ
 សួរថា ឲ្យអ្វីលោកម្ពាសំ ។ ទាយិភិក្ខុឆ្លើយថា ឲ្យមេទុននម្ព ។ ស្រីនោះ
 សួរថា លោកម្ពាសំត្រិការឬ ។ ទាយិភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី អាត្ម
 ត្រិការដែរ ។ ស្រីនោះឆ្លើយថា លោកម្ពាសំនិមន្តមកចុះ ជាហើយ
 ក៏ចូលទៅក្នុងបន្ទប់តូចដោះសំពត់សាដកចេញហើយដេកដូរលើគ្រែ ។
 ទាយិភិក្ខុដំរោនអាយុ ក៏ចូលទៅជិតស្រីនោះក្នុងពេលនោះឯង លុះចូល
 ទៅដល់ហើយភិស្តិឲ្យថា អ្នកណា នឹងហិទស្តាបអវិជ្ជលស្រីអាក្រក់មាន
 ភ្នំនស្តុយយ៉ាងនេះ ជាហើយក៏វាកស្តោះដើរចេញទៅ ។ គ្រាពោះឯង
 ស្រីនោះតំពាលទោស កិរដ្ឋិល បន្តបង្ហាត់ថា សមណទាំងនេះជាកូន
 ទៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តនានាសេចក្តីអៀនខ្មាស ទ្រុស្តសីល និយាយ
 ពាក្យកុហក ព្រោះថាសមណទាំងនេះប្តូរខ្លួនជាអ្នកប្រព្រឹត្តិក្រិមត្រិ

ធម្មចារិយោ ត្រៃហ្មចារិយោ សច្ចុភវិនិយោ សីលវរិណ្ណោ
 កល្យាណធម្មោ បដិដានិស្សន្តិ ធន្តិ វេទេសំ សា-
 មញ្ញំ ធន្តិ វេទេសំ ត្រៃហ្មញ្ញំ ធន្តិ វេទេសំ សាមញ្ញំ
 ធន្តិ វេទេសំ ត្រៃហ្មញ្ញំ កុរុតោ វេទេសំ សាមញ្ញំ
 កុរុតោ វេទេសំ ត្រៃហ្មញ្ញំ អបកតា វេទេ សាមញ្ញា
 វបកតា វេទេ ត្រៃហ្មញ្ញា កថំ ហិ ធាម សមណោ
 ទុណយិ បំ សាមំ មេតុធន្តំ យាទិគ្នា កោ
 វេទំ វេសលំ ធុត្តន្តំ អាមសិស្សភិទិ ធុត្តហិគ្នា
 បក្កមិស្សភិ កំ មេ ចាបកំ កំ មេ ធុត្តន្តំ
 កិស្សាហំ កេ ធម ហាយមិទិ ។ អត្តាមិ វត្តិយោ
 ធុត្តាយន្តំ ចិយន្តំ វិចារេន្តំ អលន្តិយោ វេទេ សមណោ
 សក្កយុត្តិយោ ធុស្សីលា ធុសារាវិនិយោ វេទេ ហិ ធាម
 សវរោចារិយោ ធម្មចារិយោ ត្រៃហ្មចារិយោ សច្ចុភវិនិយោ
 សីលវរិណ្ណោ កល្យាណធម្មោ បដិដានិស្សន្តិ ធន្តិ វេទេសំ
 សាមញ្ញំ ធន្តិ វេទេសំ ត្រៃហ្មញ្ញំ ធន្តិ វេទេសំ សាមញ្ញំ

ប្រតិក្កមមិ ប្រតិក្កមិប្រសើរ និយាយពាក្យពិត មានសីល មានធម៌ជា
 កុសល សាមញ្ញាគុណរបស់សមណទាំងនេះគ្មានទេ ត្រៃហ្មញ្ញាគុណរបស់
 សមណទាំងនេះគ្មានទេ សាមញ្ញាគុណរបស់សមណទាំងនេះវិចារសអស់
 ហើយ ត្រៃហ្មញ្ញាគុណរបស់សមណទាំងនេះវិចារសអស់ហើយ សាមញ្ញា-
 គុណរបស់សមណទាំងនេះមានព័ណ្ណ ត្រៃហ្មញ្ញាគុណរបស់សមណទាំង
 នេះមានព័ណ្ណ សមណទាំងនេះព្រាសចាកសាមញ្ញាគុណហើយ សមណ
 ទាំងនេះព្រាសចាកត្រៃហ្មញ្ញាគុណហើយ មិនសមបើ សមណឈ្មោះ
 ទុណយិសុំមេតុធន្តិអញ្ញាដោយខ្លួនឯង ហើយស្តីថា អ្នកណាទំលិហិន
 ស្ថាបអវិទ្ធិលស្រិតគ្រប់មានក្នុងស្តុយយ៉ាងនេះ ថាហើយទាតស្តុះចៀស
 ចេញទៅ (ដូច្នោះសោះ) កាលណាមករបស់អញដូចម្តេច ក្នុងអញ្ញាគ្រប់ដូច-
 ម្តេច អញដូចម្តេច អញអង់ (ជានិស្រឡៃ) ដោយអ្វី ។ ស្រីទាំងឡាយ
 ឯទៀតក៏កាលចោល គំរង្សិល បន្តបន្តិចថា សមណទាំងនេះជាកូនរបស់
 ព្រះពុទ្ធជាសក្កបុត្រ គ្មានសេចក្តីរៀនឱ្យស ទ្រុស្តសីល និយាយកុហក
 ព្រោះថា សមណទាំងនេះបញ្ចូនថាជាអ្នកប្រតិក្កតិមត្រូវ ប្រតិក្កមមិ
 ប្រតិក្កមិប្រសើរ និយាយពាក្យពិត មានសីល មានធម៌ជាកុសល
 សាមញ្ញាគុណរបស់សមណទាំងនេះគ្មានទេ ត្រៃហ្មញ្ញាគុណរបស់សមណ
 ទាំងនេះគ្មានទេ សាមញ្ញាគុណរបស់សមណទាំងនេះវិចារសអស់ហើយ

ធម្មំ ឥវេសំ ត្រឡប់ គុរោ ឥវេសំ សាមញ្ញំ
 គុរោ ឥវេសំ ត្រឡប់ អបគតា ឥវេ សាមញ្ញា
 អបគតា ឥវេ ត្រឡប់ កងំ ហិ ធាម សម.
 ណោ ឧទាយំ ឥវិស្សា សាមំ មេធុនចម្ពំ យាចិត្តា
 តោ ឥវំ វសលំ ធុត្តំ អាមសិស្សតិកំ ធុត្តហិត្តា
 បត្តនិស្សតិ កំ ឥវិស្សា ធាបកំ កំ ឥវិស្សា ធុត្តំ
 កំស្សាយំ គេត ហាយតិកិ ។ អស្សោសុំ ទោ កិក្ខ
 តាសំ ឥត្តំ ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តំ ។
 យេ តេ កិក្ខ អប្បិច្ឆា សុត្តដ្ឋា លទ្ធិចោ គុក្កុក្កា
 សំត្តាតាមា តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តំ កងំ
 ហិ ធាប អាយស្ថា ឧទាយំ មាតុកាមស្ស សន្និគោ
 អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសិស្សតិកិ ។
 អថទោ តេ កិក្ខ ភកវតោ វុតមត្តំ អាណេ
 ចេស្មំ ។ អថទោ ភកវ វុតស្មំ ជិណេ វុតស្មំ
 បករណេ កិក្ខសត្វំ សន្និចារមេត្តា អាយស្ថន្តំ
 ឧទាយំ បដិបុត្តិ សត្វំ កិរ ត្វំ ឧទាយំ មាតុកាមស្ស
 សន្និគោ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសិស្សតិកិ ។

ត្រឡប់ គុរោ ឥវេសំ សាមញ្ញំ គុរោ ឥវេសំ សាមញ្ញា
 អបគតា ឥវេ ត្រឡប់ កងំ ហិ ធាម សម.
 ណោ ឧទាយំ ឥវិស្សា សាមំ មេធុនចម្ពំ យាចិត្តា
 តោ ឥវំ វសលំ ធុត្តំ អាមសិស្សតិកំ ធុត្តហិត្តា
 បត្តនិស្សតិ កំ ឥវិស្សា ធាបកំ កំ ឥវិស្សា ធុត្តំ
 កំស្សាយំ គេត ហាយតិកិ ។ អស្សោសុំ ទោ កិក្ខ
 តាសំ ឥត្តំ ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តំ ។
 យេ តេ កិក្ខ អប្បិច្ឆា សុត្តដ្ឋា លទ្ធិចោ គុក្កុក្កា
 សំត្តាតាមា តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តំ កងំ
 ហិ ធាប អាយស្ថា ឧទាយំ មាតុកាមស្ស សន្និគោ
 អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសិស្សតិកិ ។

សង្ខំ ភក្កភតិ ។ វិភវហិ តុម្ភោ ភក្កភំ អបទុត្តិកំ
 មោឃបុរិស អនុលោមិតំ អប្បនិរុបំ អស្សាមណាតំ
 អត្តប្បិយំ អតារណិយំ តតំ ហំ ទាម ភ្នំ
 មោឃបុរិស មាតុកាមស្ស សន្តិកេ អត្តកាមចារិច-
 រិយាយ វណ្ណំ កាសិស្សសិ ឧទុ បយា មោឃបុរិស
 អនេកបរិយាយេន វិភកាយេ ធម្មា ទេសិនា ទោ
 សភកាយ ។ បេ ។ តាមបរិណ្ឌហានំ វ្រុបសរោ អត្តកោ
 ទេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វំ បសាទាយ ។ បេ ។
 វេត្តា បទ ភិក្ខុវេ សមំ សិក្ខាបទំ ទុទ្ធិសេយ្យាថ
 យោ បទ ភិក្ខុ ឱតិល្លោ វិបរិណានេន ចិត្តេន
 មាតុកាមស្ស សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ
 កាសេយ្យ វតទត្តំ ភតិទំ ចារិចរិយានំ យា
 មាតិសំ សីលវន្តំ កល្យាណទម្មំ ព្រហ្មចារី វិគេន
 នម្មេន បរិចរេយ្យតិ មេធុទ្ធិបសញ្ញិកេន សង្កាតិ-
 ៈសសោតិ ។

ខ្លួនដោយកាយក្នុងសំណាក់មាតុត្រាមមែនឬ ។ ទាយិភិក្ខុក្រាបចូលថា
 បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគសេចក្តីដ៏ពិតមែន ។ ព្រះសព្វញ្ញកុដ្តដ៏មាន
 ព្រះភាគច្រើនក៏ដ្បងថា ម្ចាស់បុរសសាបសូន្យ ដំណើរនេះមិនមែន មិន
 សមគួរ មិនត្រូវបែប មិនមែនជាបេសសមណ មិនគប្បីសោះ មិនគួរគួរ
 សោះ ម្ចាស់មោឃបុរស មិនសមបើបើ អ្នកឯងពោលសរសើរការបម្រើខ្លួន
 ដោយកាយក្នុងសំណាក់មាតុត្រាម (ផ្ទះចោះទេ) ម្ចាស់មោឃបុរស ធម៌ដែល
 គឺជាគតសំវែងហើយដោយអនេកបរិយាយ (ស្មោះត្រង់) ដើម្បីឲ្យប្រាសចាក
 ភក្ក មិនមែនសំវែងឲ្យប្រកបដោយកតទេ ។ បេ។ ការប្រាប់សេចក្តីក្តៅក្រៃ-
 ហាយព្រោះភាម គឺជាគតិបានសំវែងហើយ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើលា-
 មករបស់អ្នកឯងខ្លះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីដ្រៃដ្រៃសំវែងដែលមិនទាន់
 ដ្រៃថ្លាខ្លះទេ ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំវែងឡើង
 ខ្លួនស្តីក្រាបទេយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ គឺគន្របសន្តិកំហើយមានចិត្ត
 វិប្រប្រល ពោលសរសើរការបម្រើជាភាមដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាក់មាតុ-
 ត្រាម ដោយសំដីប្រកបដោយមនុស្សជាសីលណា គប្បីបម្រើខ្លួនក្នុង
 សីល មានដូចជាសុសល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរប្រហែលដូចអាត្មា
 ដោយធម៌នេះ ម្ចាស់ប្តូរស្រី ការបម្រើនេះរបស់ស្រីចោះជាការប្រសើរជាង
 ការបម្រើទាំងអស់(ពោល ពាក្យផ្ទះចោះ)ភិក្ខុចៅត្រូវតាមភ្នំសិក្ខាទិសេស។

[១១៥] យោ បទានិ យោ យោធិសេវ
 ។ បេ ។ ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្ត
 អដិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។ ឱតិល្លោ ឆាម សារត្តា
 អមេត្តាវ បដិពទ្ធិចិត្តា ។ វិបវិណាតន្តិ រត្តិបិ ចិត្តិ
 វិបវិណាតំ ទុដ្ឋិបិ ធិត្តិ វិបវិណាតំ ម្ពឡិបិ ចិត្តិ
 វិបវិណាតំ អដិព រត្តិ ចិត្តិ ឥមស្មី អន្ត អដិប្បតំ
 វិបវិណាតន្តិ ។ មាតុកាមោ ឆាម មនុស្សតិ
 ឧ យត្តិ ឧ មេតិ ឧ តិរច្ឆាននិកា វិញ្ញ
 បដិពណ សុភាសិតទុក្ខាសិតំ ទុដ្ឋល្អាទុដ្ឋល្អំ អា
 ជាទិកុំ ។ មាតុកាមស្ស សន្តិកេតិ មាតុកាមស្ស
 សាមន្តា មាតុកាមស្ស អវិទូរ ។ អត្តកាមនិ អត្តោ
 កាមំ អត្តោ ហេតុំ អត្តោ អដិច្ចាយំ អត្តោ
 ចារិចរិយំ ។ ឯតទុក្ខន្តិ ឯតំ អក្កំ ឯតំ សេដ្ឋិ
 ឯតំ អាត្មំ ឯតំ ទុដ្ឋិបិ ឯតំ មរិ ។ យោតិ
 ទត្តិយោ វា ព្រាហ្មណំ វា វេស្សំ វា សុត្តិ វា ។

[១១៥] គ្រងនាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 បារមីកកណ្តាលក្នុងបទវិទ្យុច្ឆេទិយ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរ ក្រឡេក
 ម្រៀមមើល មានចិត្តប្រតិភ័យ ហៅថាមានចិត្តគឺឧត្តមគ្រប់សន្តិកំហើយ ។
 គ្រងនាក្យថា ប្រែប្រួល សេចក្តីថា ចិត្តត្រេកអរ ក៏ហៅថាប្រែប្រួល
 ចិត្តគឺទោសប្រុស ក៏ហៅថាប្រែប្រួល ចិត្តត្រេកអរ ក៏ហៅថាប្រែប្រួល
 តែចំពោះនឹងមានព្រះភាគសំដៅយកចិត្ត ដែលត្រេកអរជាចិត្តប្រែប្រួល
 ក្នុងអន្តរោះ ។ បទុស្សស្រីដែលដឹងសេចក្តី ធ្វើវិគ្គាស អាចផ្តល់
 ច្បាប់នូវពាក្យដែលគេនិយាយល្អចិន្តាគិត សំដីគួរនឹងមិនគួរ ហៅថា
 មាតុត្រាម (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ) ឯយក្សស្រី ប្រេតស្រី ភិវច្ឆានញី មិន
 ហៅថាមាតុត្រាមទេ ។ គ្រងនាក្យថា ក្នុងសំណាត់នៃមាតុត្រាម សេចក្តី
 ជាជិតវារីនៃមាតុត្រាម គឺមិនឆ្ងាយអំពីមាតុត្រាម ។ គ្រងនាក្យថា
 កាមដើម្បីខ្លួន សេចក្តីថាចំណង់ដើម្បីខ្លួន ហេតុដើម្បីខ្លួន សេចក្តី
 ប្រាថ្នាដើម្បីខ្លួន ការបម្រើដើម្បីខ្លួន ។ គ្រងនាក្យថា ការបម្រើ
 នៃប្រសើរ សេចក្តីថា ការបម្រើនៃប្រសើរ ការបម្រើនៃប្រសើរ
 បំផុត ការបម្រើនៃដាច់ខ្លួនច្បាប់ចាកខ្លួន ការបម្រើនៃខ្លួនខ្លួន
 ការបម្រើនៃអ្នកប្រាថ្នាណាស់ ។ គ្រងនាក្យថា ស្រិណា សេចក្តីថា
 ស្រីក្សត្រិយ័ក្តិ ស្រីព្រាហ្មណ៍ក្តិ ស្រីអ្នកឈ្នួញក្តិ ស្រីអ្នកធ្វើក្តិ ។

មានសង្ខតំ ទត្តិយំ វា ព្រាហ្មណំ វា វេស្សំ វា សុទ្ធា
 វា ។ សីលវទ្ធកុំ ចាណាតិចាតា បដិវាតំ អធិដ្ឋា-
 នាណា បដិវាតំ ឧសារាណា បដិវាតំ ។ ព្រហ្មចារិទ្ធិ
 មេដុនធម្មា បដិវាតំ ។ កល្យាណធម្មា នាម ភេទ
 ច សីលេន ភេទ ច ព្រហ្មចារិយេន កល្យាណធម្មោ
 ហោតិ ។ ឯភេទ ច ធម្មតាតិ មេដុនធម្មេន ។ បរិច-
 បយ្យាតិ អតិរមេយ្យ ។ មេដុនធម្មសញ្ញាភេទាតិ មេដុ-
 នធម្មឲ្យដំសំយុត្តេន ។ សង្ខារិសេសោតិ ។ មេ ។
 ភេទមិ វុទ្ធាតំ សង្ខារិសេសោតិ ។

[១១៦] ឥត្ថិ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញិ សារាត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច ចំ ឥត្ថិយោ សង្ខារេ អត្តតាមចារិចរិយា-
 យ វណ្ណំ កាសតិ អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ ឥត្ថិ
 ច ហោតិ វេមតិកោ បណ្ឌិតសញ្ញិ បុរិសសញ្ញិ
 វិច្ឆារិកតសញ្ញិ សារាត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ឥត្ថិយោ
 សង្ខារេ អត្តតាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាមត្តិ
 ពុល្យត្វយស្ស ។ បណ្ឌិតោ ច ហោតិ បណ្ឌិតសញ្ញិ
 សារាត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ បណ្ឌិតស្ស សង្ខារេ

ត្រីវិភង្គោ ប្រិហលដូរភាគ មេចក្កិថាត្រិយក្កិ ព្រាហ្មណក្កិ
 ក្កេឈ្មញ្ញក្កិ អ្នកត្រក្កិ ។ ត្រីវិភង្គោ មានសីល មេចក្កិថា វៀរចាត
 បាណាតិបាត វៀរចាតមេដុនធម្ម វៀរចាតមុសារាត ។ ត្រីវិភង្គោ
 ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរត្រីវិភង្គោមេដុនធម្ម ។ មានធម៌ដ៏កុសលដោយ
 សីលនោះផង ដោយព្រហ្មចារិយនោះផង ហៅថាមានធម៌ដ៏កុសល ។ ត្រីវិ
 ភង្គោ ដោយធម៌នេះ គឺដោយមេដុនធម្ម ។ ត្រីវិភង្គោ គប្បីបម្រិ
 តិគប្បីត្រិកអារិចរិយោ ។ ត្រីវិភង្គោ ប្រអបដោយមេដុន គឺប្រកប
 ព្របចំពោរដោយមេដុនធម្ម ។ ត្រីវិភង្គោ ត្រូវអាចក្កិសង្ខារិសេស
 នោះមានអធិប្បាយពិស្តារក្កិសង្ខារិសេសសិក្ខាបទចំរុច្ចរហើយ ។

[១១៦] ស្រិតិវិភង្គោ ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រិតិ គឺមានមេចក្កិត្រិកអរ
 ពោលសរសើរការប្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃស្រិចោះ ត្រូវ
 អាចក្កិសង្ខារិសេស ។ ស្រិតិវិភង្គោ ភិក្ខុមានមេចក្កិសង្ខារិសេស គឺសំគាល់
 ថាឡើយក្កិ សំគាល់ថាប្រសក្កិ សំគាល់ថាវិច្ឆារិកតក្កិ គឺមានមេចក្កិត្រិកអរ
 ពោលសរសើរការប្រើជាតាមដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាក់នៃស្រិចោះ ត្រូវអា-
 ចក្កិវុទ្ធាតុយ ។ ឡើយភិវិភង្គោ ភិក្ខុសំគាល់ថាឡើយ គឺមានមេចក្កិត្រិក
 អរ ពោលសរសើរការប្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃឡើយនោះ

អត្តកាមទាវចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាមត្តិ ធុន្ទ្រជ្ជ-
 យស្ស ។ បណ្ឌាកោ ច ហោតិ វេមតិកោ បុរិស-
 សញ្ញំ វិវាណុកតសញ្ញំ ឥន្ទ្រិសញ្ញំ សារត្តោ ច កិក្ខុ
 ច ឯ បណ្ឌាកស្ស សន្និកោ អត្តកាមទាវចរិយាយ
 វណ្ណំ ភាសតិ អាមត្តិ ធុន្ទ្រជ្ជស្ស ។ បុរិសោ ច ហោតិ
 បុរិសសញ្ញំ វេមតិកោ វិវាណុកតសញ្ញំ ឥន្ទ្រិសញ្ញំ
 បណ្ឌាកសញ្ញំ សារត្តោ ច កិក្ខុ ច ឯ បុរិសស្ស
 សន្និកោ អត្តកាមទាវចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាមត្តិ
 ធុន្ទ្រជ្ជស្ស ។ វិវាណុកតោ ច ហោតិ វិវាណុកត-
 សញ្ញំ វេមតិកោ ឥន្ទ្រិសញ្ញំ បណ្ឌាកសញ្ញំ បុរិសសញ្ញំ
 សារត្តោ ច កិក្ខុ ច ឯ វិវាណុកតស្ស
 សន្និកោ អត្តកាមទាវចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ
 អាមត្តិ ធុន្ទ្រជ្ជស្ស ។

(១១៧) ធ្វេ ឥន្ទ្រិយោ ធុន្ទ្រំ ឥន្ទ្រំ ឥន្ទ្រិសញ្ញំ
 សារត្តោ ច កិក្ខុ ច ឯ ធុន្ទ្រំ ឥន្ទ្រំ សន្និកោ
 អត្តកាមទាវចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាមត្តិ ធុន្ទ្រំ
 សន្និកោសេសាឯ ។ ធ្វេ ឥន្ទ្រិយោ ធុន្ទ្រំ ឥន្ទ្រំ

ត្រៃហបត្តិជ្ជុក្កដ ។ ធ្វើយពិតវិមន ភិក្ខុមានសេចក្តីសន្សំយ (ភ្នំ) សំគាល់
 ថាប្រស (ភ្នំ) សំគាល់ថាតិច្ឆាន (ភ្នំ) សំគាល់ថាស្រី (ភ្នំ) ភិមានសេចក្តី
 ត្រៃករ ពោលសរសើរការបម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់ខែទ្វើយ
 នោះ ត្រៃហបត្តិជ្ជុក្កដ ។ ប្រសពិតវិមន ភិក្ខុសំគាល់ថាប្រស (ភ្នំ) មាន
 សេចក្តីសន្សំយ (ភ្នំ) សំគាល់ថាតិច្ឆាន (ភ្នំ) សំគាល់ថាស្រី (ភ្នំ) សំគាល់
 ថាទ្វើយ (ភ្នំ) ភិមានសេចក្តីត្រៃករ ពោលសរសើរការបម្រើជាតាមដើម្បី
 ខ្លួន ក្នុងសំណាត់ខែប្រសនោះ ត្រៃហបត្តិជ្ជុក្កដ ។ តិច្ឆានពិតវិមន ភិក្ខុសំ-
 គាល់ថាតិច្ឆាន (ភ្នំ) មានសេចក្តីសន្សំយ (ភ្នំ) សំគាល់ថាស្រី (ភ្នំ) សំគាល់
 ថាទ្វើយ (ភ្នំ) សំគាល់ថាប្រស (ភ្នំ) ភិមានសេចក្តីត្រៃករ ពោលសរសើរ
 ការបម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់ខែតិច្ឆាននោះ ត្រៃហបត្តិជ្ជុក្កដ ។

(១១៨) ស្រីពិតវិមន ភិក្ខុសំគាល់ស្រីពិតវិមនជាស្រី ភិមាន
 សេចក្តីត្រៃករ ពោលសរសើរការបម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់
 ខែស្រីពិតវិមននោះ ត្រៃហបត្តិសន្សំទិសេសពីរ ។ ស្រីពិតវិមន ភិក្ខុមាន

វេទនីយោ បណ្ណាគសញ្ញី បុរិសសញ្ញី វិញ្ញាណគសញ្ញី
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ទ្ធិន្តំ ឥន្ទ្រំ សន្តិកោ អន្តកា
 មហាវិចារិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្តំ បុល្លច្ចយោនំ ។
 ទ្វេ បណ្ណាគា ទ្ធិន្តំ បណ្ណាកាណំ បណ្ណាគសញ្ញី សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច ចំ ទ្ធិន្តំ បណ្ណាកាណំ សន្តិកោ អន្តកាម
 ហាវិចារិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្តំ បុល្លច្ចយោនំ ។
 ទ្វេ បណ្ណាគា ទ្ធិន្តំ បណ្ណាកាណំ វេទនីយោ បុរិសសញ្ញី
 វិញ្ញាណគសញ្ញី ឥន្ទ្រិសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 ចំ ទ្ធិន្តំ បណ្ណាកាណំ សន្តិកោ អន្តកាមហាវិចារិយាយ
 វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្តំ បុល្លច្ចយោនំ ។ ទ្វេ បុរិសា
 ទ្ធិន្តំ បុរិសាណំ ។ បេ ។ ទ្វេ វិញ្ញាណគសញ្ញី ទ្ធិន្តំ វិញ្ញាណគ
 ណាណំ វិញ្ញាណគសញ្ញី វេទនីយោ ឥន្ទ្រិសញ្ញី
 បណ្ណាគសញ្ញី បុរិសសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ
 ទ្ធិន្តំ វិញ្ញាណគណាណំ សន្តិកោ អន្តកាមហាវិចារិយាយ
 វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្តំ បុល្លច្ចយោនំ ។ ឥន្ទ្រ ច
 បណ្ណាគោ ច ឧភំន្តំ ឥន្ទ្រិសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច ចំ ឧភំន្តំ សន្តិកោ អន្តកាមហាវិចារិយាយ

សេចក្តីសង្ខិយ(ក្តី) សំគាល់ថា ឡើយ(ក្តី) សំគាល់ថា ប្រស(ក្តី) សំគាល់ថា
 ភិច្ចោន(ក្តី) ចំពោះស្រីទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការ
 បម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាភំនៃស្រីទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ចយ
 ពីរ ។ ឡើយពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ឡើយទាំងពីរថាជាឡើយ ក៏មានសេ
 ចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាភំនៃ
 ឡើយទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ចយពីរ ។ ឡើយពីរនាក់ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីសង្ខិយ(ក្តី) សំគាល់ថា ប្រស(ក្តី) សំគាល់ថា ភិច្ចោន(ក្តី) សំគាល់
 ថា ស្រី(ក្តី) ចំពោះឡើយទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការ
 បម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាភំនៃឡើយទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិខ្ពស់
 ពីរ ។ ប្រសពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ប្រសទាំងពីរ ។ បេ ។ ភិច្ចោន
 ពីរ ភិក្ខុសំគាល់ថា ភិច្ចោន(ក្តី) មានសេចក្តីសង្ខិយ(ក្តី) សំគាល់ថា ស្រី(ក្តី)
 សំគាល់ថា ឡើយ(ក្តី) សំគាល់ថា ប្រស(ក្តី) ចំពោះភិច្ចោនទាំងពីរ ក៏មាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាភំ
 ភិច្ចោនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិខ្ពស់ពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ឡើយម្នាក់
 ភិក្ខុសំគាល់ដទៃទាំងពីរនាក់ថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោល
 សរសើរការបម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាភំនៃដទៃទាំងពីរនាក់នោះ

រណ្តំ កាសតិ អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសេន ទុក្ខាជស្ស ។
 ឥត្តិ ច បណ្ឌិតោ ច ទុក្ខំ វេមតិកោ ។ មេ ។ អាមត្តិ
 ទុល្លច្ចយេន ទុក្ខាជស្ស ។ មេ ។ បណ្ឌិតសញ្ញិ ។ មេ ។
 អាមត្តិ ធ្មំ ទុល្លច្ចយោនំ ។ មេ ។ បុរិសសញ្ញិ ។ មេ ។
 វិច្ឆាទតតសញ្ញិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច នំ ទុក្ខំ
 សង្កតេ អត្តកាមចារិចរិយាយ រណ្តំ កាសតិ អាមត្តិ
 ទុល្លច្ចយេន ទុក្ខាជស្ស ។ ឥត្តិ ច បុរិសោ ច
 ទុក្ខំ ឥត្តិសញ្ញិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច នំ ទុក្ខំ
 សង្កតេ អត្តកាមចារិចរិយាយ រណ្តំ កាសតិ អាមត្តិ
 សង្ឃាធិសេសេន ទុក្ខាជស្ស ។ ឥត្តិ ច បុរិសោ
 ច ទុក្ខំ វេមតិកោ បណ្ឌិតសញ្ញិ បុរិសសញ្ញិ
 វិច្ឆាទតតសញ្ញិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច នំ ទុក្ខំ
 សង្កតេ អត្តកាមចារិចរិយាយ រណ្តំ កាសតិ អាមត្តិ
 ទុល្លច្ចយេន ទុក្ខាជស្ស ។ ឥត្តិ ច វិច្ឆា-
 ទតតោ ច ទុក្ខំ ឥត្តិសញ្ញិ សារត្តា ច ភិក្ខុ
 ច នំ ទុក្ខំ សង្កតេ អត្តកាមចារិចរិយាយ រណ្តំ
 កាសតិ អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសេន ទុក្ខាជស្ស ។

ត្រៃកបត្តិសង្ឃាធិសេសេនិចតាបត្តិទុក្ខ ។ ស្រម្ពាតំ ឡើយម្នាក់ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីសង្ស័យចំពោះជនទាំងពីរនាក់ ។ មេ ។ ត្រៃកបត្តិវុល្លច្ចយេនិច
 កបត្តិទុក្ខ ។ មេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាឡើយ ។ មេ ។ ត្រៃកបត្តិវុល្លច្ចយេនិច
 ។ មេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាប្រិស ។ មេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាវិច្ឆាទ គឺមានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ពោលសរសើរតាមប្រើជាភាមាដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់នៃជនទាំង
 ពីរនាក់នោះ ត្រៃកបត្តិវុល្លច្ចយេនិចតាបត្តិទុក្ខ ។ ស្រម្ពាតំ ប្រិសម្នាក់
 ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថាប្រិស គឺមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរ
 តាមប្រើជាភាមាដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រៃកបត្តិ
 សង្ឃាធិសេសេនិចតាបត្តិទុក្ខ ។ ស្រម្ពាតំ ប្រិសម្នាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ
 (ភ្នំ) សំគាល់ថាឡើយ (ភ្នំ) សំគាល់ថាប្រិស (ភ្នំ) សំគាល់ថាវិច្ឆាទ
 (ភ្នំ) ចំពោះជនទាំងពីរនាក់ គឺមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរ
 តាមប្រើជាភាមាដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រៃ
 កបត្តិវុល្លច្ចយេនិចតាបត្តិទុក្ខ ។ ស្រម្ពាតំ វិច្ឆាទមួយ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរ
 ថាប្រិស គឺមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរតាមប្រើជាភាមាដើម្បីខ្លួន
 ក្នុងសំណាត់នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រៃកបត្តិសង្ឃាធិសេសេនិចតាបត្តិទុក្ខ ។

ពោលសព្ទ សង្ខេបទិសេសស្ស បទពាជនិយ វេទនិកា

ពោលសព្ទ សង្ខេបទិសេសទី ២ បទពាជនិយ ចំណាយព័ត៌កុសល្យយជាដើម

ឥត្តិ ច តិវច្ឆានតតោ ច ទុក្ខំ វេទនិកោ ច ល្អាតសញ្ញិ
 បុរិសសញ្ញិ តិវច្ឆានតតសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 ធំ ទុក្ខំ សន្និកោ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ
 អាមត្តិ ដុល្លច្ចយេន ទុក្ខដស្ស ។ ចល្អាកោ ច បុរិសោ
 ច ទុក្ខំ ចល្អាតសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ
 ទុក្ខំ សន្និកោ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ
 អាមត្តិ ដុល្លច្ចយេន ទុក្ខដស្ស ។ ចល្អាកោ ច
 បុរិសោ ច ទុក្ខំ វេទនិកោ បុរិសសញ្ញិ តិវច្ឆានតត-
 សញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ ទុក្ខំ សន្និកោ អត្តកា-
 មចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាមត្តិ ធំ ទុក្ខំ ដុល្ល-
 ច្ចយេន ទុក្ខដស្ស ។ ចល្អាកោ ច តិវច្ឆានតតោ
 ច ទុក្ខំ វេទនិកោ បុរិសសញ្ញិ តិវច្ឆានតត-
 សញ្ញិ ឥត្តិសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ ទុក្ខំ
 សន្និកោ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ

ស្រីម្នាក់ តិវច្ឆានមួយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ភ្នំ) សំគាល់ថាឡើយ
 (ភ្នំ) សំគាល់ថាប្រស (ភ្នំ) សំគាល់ថាតិវច្ឆាន (ភ្នំ) ចំពោះជនទាំង
 ពីរ គឺមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការប្រើជាការដើម្បីខ្លួន ក្នុង
 សំណាក់នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាមត្តិដុល្លច្ចយេនីទុក្ខដ ។ ឡើយម្នាក់
 ប្រសម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថាឡើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរ
 ពោលសរសើរការប្រើជាការដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនាក់
 នោះ ត្រូវអាមត្តិដុល្លច្ចយេនីទុក្ខដ ។ ឡើយម្នាក់ ប្រសម្នាក់ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីសង្ស័យ (ភ្នំ) សំគាល់ថាប្រស (ភ្នំ) សំគាល់ថាតិវច្ឆាន (ភ្នំ)
 ចំពោះជនទាំងពីរ គឺមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការប្រើជាការ
 ដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដពីរ ។
 ឡើយម្នាក់ តិវច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនោះថាឡើយ ភិក្ខុមានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ពោលសរសើរការប្រើជាការដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជន
 ទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាមត្តិដុល្លច្ចយេនីទុក្ខដ ។ ឡើយម្នាក់ តិវច្ឆានមួយ
 ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ភ្នំ) សំគាល់ថាប្រស (ភ្នំ) សំគាល់ថាតិវច្ឆាន
 (ភ្នំ) សំគាល់ថាស្រី (ភ្នំ) ចំពោះជនទាំងពីរ គឺមានសេចក្តីត្រេកអរ
 ពោលសរសើរការប្រើជាការដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនោះ

អាចត្តិ ប្តឹង ទុក្ខដាច់ ។ បុរិសោ ច តិរច្ឆានកតោ
 ច ទក្ខំ បុរិសសញ្ញី វេមតិកោ តិរច្ឆានកតសញ្ញី
 ឥត្តិសញ្ញី បណ្ឌិតសញ្ញី សារត្តា ច ភិក្ខុ ច ឯ
 ទក្ខំ សង្ខារេ អត្តតាមទារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសតិ
 អាចត្តិ ប្តឹង ទុក្ខដាច់ ។

(១១៨) អបាមត្តិ ចិវរិបិណ្ឌនាតសេនាសនតិលា-
 ធម្មត្ថយៈភស្តុបរិក្ខារោ ទុបដ្ឋហតិ ភណ្ឌំ ទុប-
 ត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

(១១៩) កថំ វញ្ញា^(១) លកេ ចុត្តិ
 បិយា ច សុភតា សិរិយំ^(២)
 កំ ធន្នំ កេតុបដ្ឋយ្យំ
 កថំ កង្កេយ្យ សុត្តតិ^(៣) ។

(១២០) តេន ទោ ថន សមយេន អញ្ញា-
 តក វញ្ញា ឥត្តិ កុល្យបកំ ភិក្ខុំ ឯកទេវេច
 តថាហំ កង្កេ វិដាយេយ្យន្តិ ។ តេនហំ ភតិចិ

១ វញ្ញតិចិ ឃោ ។ ២ ឃ. អស្សំ ។ ៣ ធន្នុត្តិ សំយោគោ កាតា ។

ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដាច់ ។ ប្រិសម្ភាតំ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ជាប្រិស (ក្តី)
 មានសេចក្តីសន្សំយ (ក្តី) សំគាល់ជាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ជាប្រិស (ក្តី)
 សំគាល់ជាទ្វិយ (ក្តី) ចំពោះជនចាំដំរី ក៏មានសេចក្តីត្រកអរ ពោល
 សរសើរការប្រើជាការដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់នៃជនចាំដំរីនោះ ត្រូវ
 លបត្តិទុក្ខដាច់ ។

(១១៨) អាចត្តិមិនមាន (ដល់ភិក្ខុ ពុទ្ធក) គឺ ភិក្ខុពាលជា
 នាងចូរប្រើភាគរោយចិវរ ចិណ្ឌបាត សេនាសន នឹងត្រឿនហំការ
 គឺថាជាបច្ច័យដល់អ្នកមានដើម្បី ភិក្ខុទត ១ ភិក្ខុជាទារិយបញ្ញត្តិ ១ ។
 (មានកាតុក្រិម អំបញ្ជីរឿងតាមសំគាល់បញ្ជីហែវិលនឹងសំដីឥតពេ
 ដូចមានខាងក្រោយនេះ គឺ)

(១១៩) ប្រិសការ ប្រិសបានកូន ប្រិសចង់ឲ្យច្រើនប្រិស ច្រើន
 ចង់បានបូល ប្រិសភិក្ខុជាធ្វើដូចម្តេច ប្រិសចង់ឲ្យបាន ប្រិស
 ចង់ប្រើ ប្រិសភិក្ខុជាធ្វើដូចម្តេច ប្រិសចង់ទៅសុភតិ ប្រិសភិក្ខុ
 ថាធ្វើដូចម្តេច ។

(១២០) សម័យនោះឯង មានប្រិសម្ភាតជាប្រិសការ បាននិយាយ
 ពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលត្រឿនហែវមកកាន់ក្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ
 កុណានឹងតិរច្ឆានដូចម្តេចឲ្យបានកូន ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយជាម្ចាស់ប្តូនប្រិស

អង្គនាង ទេហ៍តិ ។ ក៏ កន្លែ អង្គនាង ។ មេដុន
 ធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ឆិ អហោសិ ។ មេ ។ កកវតា
 ឯតមន្តិ អាហេសិ ។ អាបន្តិ ភ្នំ ភិក្ខុ អាបន្តា
 សង្កាតិសេសន្តិ ។ តេន ទោ បទ សមាយន
 អញ្ញាភា វិថាយិ ឥត្តិ កុល្យបតំ ភិក្ខុ ឯតមន្តិ
 កថាហំ កន្លែ បុត្តិ ទ^(១) លកេយ្យន្តិ ។ តេនហិ
 ភតិចិ អង្គនាង ទេហ៍តិ ។ ក៏ កន្លែ អង្គនា
 ងន្តិ ។ មេដុនធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ឆិ អហោសិ
 ។ មេ ។ អាបន្តិ ភ្នំ ភិក្ខុ អាបន្តា សង្កាតិសេ
 សន្តិ ។ តេន ទោ បទ សមាយន អញ្ញាភា ឥត្តិ
 កុល្យបតំ ភិក្ខុ ឯតមន្តិ កថាហំ កន្លែ
 សាមិកស្ស មិយា អស្សន្តិ ។ តេនហិ ភតិចិ
 អង្គនាង ទេហ៍តិ ។ ក៏ កន្លែ អង្គនាងន្តិ ។
 មេដុនធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ឆិ អហោសិ ។ មេ ។
 អាបន្តិ ភ្នំ ភិក្ខុ អាបន្តា សង្កាតិសេសន្តិ ។

១ ខ. ម. បេតិកភណ្ឌ ១៧១១ ១ រ៉ែនព្រូ

បើដូច្នោះ ភាវិយាធិបតីប្រសើរចុះ ។ ស្រីគោរពស្រី បតិគ្រិលោក
 ដំបើង ភាវិយាធិបតីប្រសើរចុះ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេដុនធម្ម ។
 ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ មេ ។ មេដុនធម្មនោះគ្រាបទូល
 ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវ
 អាបក្តិសង្កាតិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ជាស្រីមាន
 កូនបានទិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលគង់ទៅមកកាន់ត្រកូលថា បតិគ្រិ
 លោកដំបើង ខ្ញុំកុណាត្រូវធ្វើដូចម្តេចឲ្យបានកូន ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា
 ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើដូច្នោះ ភាវិយាធិបតីប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា
 បតិគ្រិលោកដំបើង ភាវិយាធិបតីប្រសើរចុះ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា
 មេដុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបក្តិសង្កាតិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង
 មានស្រីម្នាក់ បានទិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលគង់ទៅមកកាន់ត្រកូល
 ថា បតិគ្រិលោកដំបើង ខ្ញុំកុណាត្រូវធ្វើដូចម្តេចឲ្យបានកូន ។
 ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើដូច្នោះ ភាវិយាធិបតីប្រសើរចុះ ។
 ស្រីនោះសួរថា បតិគ្រិលោកដំបើង ភាវិយាធិបតីប្រសើរចុះ ។
 ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេដុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ មេ ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបក្តិសង្កាតិសេសហើយ ។

តេជ ទោ មន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថិ កុល្យបតំ ភិក្ខុ
 ឯគនភោទ កាថាហំ កន្តេ សុភតា អស្សន្តិ ។ តេជហំ
 កតិធិ អត្តនាមំ ទេហិតិ ។ កំ កន្តេ អត្តនាមន្តិ ។
 មេដុននម្ពន្តិ ។ ឥស្ស កុក្កន្តិ អហោសិ ។ ថេ ។
 អាចត្តិ ភំ ភិក្ខុ អាចន្ទោ សម្មាធិសេសន្តិ ។ តេជ
 ទោ មន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថិ កុល្យបតំ
 ភិក្ខុ ឯគនភោទ កាថាហំ កន្តេ អយ្យស្ស ទដ្ឋាមីតិ ។
 អត្តនាមំ កតិធិតិ ។ កំ កន្តេ អត្តនាមន្តិ ។
 មេដុននម្ពន្តិ ។ ឥស្ស កុក្កន្តិ អហោសិ ។ ថេ ។
 អាចត្តិ ភំ ភិក្ខុ អាចន្ទោ សម្មាធិសេសន្តិ ។ តេជ ទោ
 មន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថិ កុល្យបតំ ភិក្ខុ
 ឯគនភោទ កាថាហំ កន្តេ អយ្យ ឧបដ្ឋាមីតិ ។
 អត្តនាមេន កតិធិតិ ។ កំ កន្តេ អត្តនាមន្តិ ។

សម័យទោវេន ពានស្រីម្នាក់ បាននិយាយពាក្យនេះទៀតក្នុងវេលាដែលទៅ
 មកកាន់ត្រកូលថា បតិក្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំកុណាផ្គត់ផ្គង់ម្តេចម្តេចឲ្យជាស្រី
 មានប្អូនស្រី ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យបានដ៏
 ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា បតិក្រលោកដ៏ចំរើន បានដ៏ប្រសើរនោះ
 តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេដុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី
 សន្ស័យ ។ ថេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវពេញ
 សន្សំចំរើនសសរហើយ ។ សម័យទោវេន ពានស្រីម្នាក់ បាននិយាយ
 ពាក្យនេះទៀតក្នុងវេលាដែលទៅមកកាន់ត្រកូលថា បតិក្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំ
 កុណាផ្គត់ផ្គង់ម្តេចម្តេចដល់លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់
 ប្អូនស្រី នាងចូរឲ្យបានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា បតិក្រលោកដ៏
 ចំរើន បានដ៏ប្រសើរនោះតើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេដុនធម្ម ។
 ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្ស័យ ។ ថេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នក
 ឯងត្រូវពេញសន្សំចំរើនសសរហើយ ។ សម័យទោវេន ពានស្រីម្នាក់ បាន
 និយាយពាក្យនេះទៀតក្នុងវេលាដែលទៅមកកាន់ត្រកូលថា បតិក្រលោក
 ដ៏ចំរើន ខ្ញុំកុណាផ្គត់ផ្គង់លោកម្ចាស់ដោយបានដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះ
 ប្រាប់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ចូរនាងផ្គត់ផ្គង់ដោយបានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រី
 នោះសួរថា បតិក្រលោកដ៏ចំរើន បានដ៏ប្រសើរនោះតើដូចម្តេច ។

មេដុទ្ធជន្ត ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អយោសំ ។ មេ ។
 អាមត្តំ ភ្នំ ភិក្ខុ អាមច្ឆោ សង្ខារិសេសន្តំ ។
 ភេទ ៖ ទា បទ សមយេន អញ្ញតា ឥត្តិ
 កុល្យបកំ ភិក្ខុំ ឯតទរោច កតាហំ កន្លេ
 សុតតំ កង្កេយ្យន្តំ ។ ភេទហំ ភតិទំ អត្តនាចំ
 ទេហិតំ ។ កំ កន្លំ អត្តនាចន្តំ ។ មេដុទ្ធជន្ត ។
 តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អយោសំ តន្តិ នុ ទោ អហំ
 សង្ខារិសេសំ អាមត្តំ អាមច្ឆោតិ ។ កតវតោ
 ឯតមត្តំ អាភេទេសិ ។ អាមត្តំ ភ្នំ ភិក្ខុ អាមច្ឆោ
 សង្ខារិសេសន្តំ ។

ចន្ទសង្ខារិសេសំ ធិដ្ឋិតំ ។

ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា វេជ្ជនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ មេ ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាចក្តីសង្ខារិសេសហើយ ។
 សម័យនោះឯង បានស្រឡាត់ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលរតនិវេ
 មកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកជំទាវ ខ្ញុំកុណា ឥឡូវទៅកាន់សុភតិ
 ដោយកុសលដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់ម្តងស្រី បើដូច្នោះ មាន
 ចូឱ្យបានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកជំទាវ បានដ៏
 ប្រសើរនោះមតិដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា វេជ្ជនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមាន
 សេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាចក្តីសង្ខារិសេសហើយទេដឹង ។ ទើប
 យកសេចក្តីនោះក្រាបទូលដល់ព្រះដ៏មានព្រះរាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាចក្តីសង្ខារិសេសហើយ ។

សង្ខារិសេសទី ២ រាជ ។

បញ្ចមសង្ឃទិសេសំ

(១២១) តេន សមយេន ខុន្ទោ កតវា សាវត្ថិយំ
វិហារតំ ដេតវេន អនាដបិណ្ឌិកស្ស អាហារេ ។ តេន
ខោ ចន សមយេន អាយស្សា ឧបាយិ សាវត្ថិយំ
កុល្យបតោ ហោតិ ពហុកាណិ កុលាចិ ឧបសន្តមតិ
យត្ថ បស្សតិ កុមារកំ វា អបជាបតិកំ កុមារិកំ
វា អបតិកំ កុមារកស្ស ហតាមិទ្ធនំ សន្តិកេ
កុមារិកាយ វណ្ណំ កណាតិ អមុកស្ស កុលស្ស
កុមារិកា អភិរុចា ធស្សនិយា មាសាទិកា បណ្ឌិកា
ព្យត្តា មេដាវិទិ ធន្តា អនលសា ធន្តា សា កុមារិកា
ឥមស្ស កុមារកស្សានំ ។ តេ ឯវំ វេនន្តិ^(១) ឯតេ
ខោ កន្តេ អន្តេ ន ជាទន្តិ តេ វា ឥយេ កស្ស
វាតិ សទេ កន្តេ អយ្យោ នាមេយ្យ អាទេយ្យាម មយំ
តំ កុមារិកំ ឥមស្ស កុមារកស្សានិ ។ កុមារិកា-
យ មាតាបិទ្ធនំ សន្តិកេ កុមារកស្ស វណ្ណំ កណាតិ
អមុកស្ស កុលស្ស កុមារតោ អភិរុចា ធស្សនិយោ

សង្ឃទិសេស ទី ៥

(១២១) សយេនាវេន ព្រះកុដ្ឋជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
គន្លឹះនៅក្នុងជគពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបព្រះសាវត្ថិ ។ សម័យ
នោះឯង ។ ខាយិកិកុដ្ឋិមានអាយុជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូលកុដ្ឋិក្រុងសាវត្ថិ
តែធនចូលទៅកាន់ត្រកូលទាំងឡាយមានប្រិយាល័យច្រើន ឃើញកុមារដែល
ត្មាច្រពន្ធគ្នី ឃើញទាត់កុមារដែលគ្មានប្តីក្តី ក្នុងទីណា ក៏និយាយសរសើរ
ទាត់កុមារក្នុងសំណាក់នៃមាតាបិតារបស់កុមារ (ក្នុងទីនោះ) ថា ទាត់កុមារ
របស់ត្រកូលឯណោះ មានបុប្ផត្រគយគន់មើល ល្អមជ្រះថ្លា ជាស្រីមាន
ម្រាញ់អង្គពាច ទៀតស្រស់ វាវិវិ មិនខ្វះច្រមុស ទាត់កុមារនោះ សម្បូរ
ទ័ន្ធកុមារនេះណាស់ ។ មាតាបិតារបស់កុមារនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា
បពិត្រលោកម្ចាស់ អ្នកអស់នោះគេមិនធ្លាប់ស្គាល់ឃើញខ្ញុំថា អ្នកអស់ទាំង
ខ្ញុំជាអ្វីក្តី ជាតូចទៅអ្នកណាក្តី ដូច្នេះឡើយ បពិត្រលោកមីចិប្រើន ប្រសិន
បើលោកម្ចាស់ឲ្យតេឲ្យ យើងខ្ញុំក្នុងនាមកុមារនោះមកជុំវិញកុមារនេះ
ដែរ ។ ខាយិកិកុដ្ឋិមានអាយុ គោលសរសើរកុមារក្នុងសំណាក់មាតាបិតា
របស់ទាត់កុមារជា កុមាររបស់ត្រកូលឯណោះ មានបុប្ផត្រគយគន់មើល

១ ១. ១. ១៩៥ ។

ពាសានិកោ ចល្លាវិនោ ព្យត្តោ មេតាវី ធនត្វា
 អនលាសោ ធម្មោ សោ កុមារកោ ឥនិស្សា
 កុមារិកាយាភិ^(១) ។ តេ វិវំ អនន្តិ ឯតេ ទោ
 កន្ត អន្តេ ធន ជាធន្តិ តេ វា ឥមេ កស្ស វាភិ
 ភិស្មំ វិយ កុមារិកាយ វត្ថុំ សចេ កន្ត អាយ្យ
 យាទាមេយ្យ ធម្មេយ្យាច មយំ ឥមំ កុមារិកំ កស្ស
 កុមារកស្សាភិ ។ ឯតេខេវ ធម្មាយេន អាវាហានិចិ
 កាវាបេតិ វិវាហានិចិ កាវាបេតិ វាធម្មាចិចិ វត្តាមេតិ ។

(១៤៤) តេន ទោ មន សមយេន អញ្ញាវិស្សា
 បុរណតណាភិយោ ជីតា អភិរុចា ហោតិ ធន្សនិយា
 ពាសានិកា ។ តិរោតាមកា ច អាជីវកស្សាវកា
 អាត្មា តំ តណាភី ឯតេខេវ ធម្មាយេ ឥមំ
 កុមារិកំ អញ្ញាភិ កុមារកស្សាភិ ។ សា វិវាហា
 អហំ ទ្វយ្យា តុត្តេ ធន ជាធាមិ តេ វា ឥមេ កស្ស
 វាភិ អយព្យ មេ ឯតេជីវិតា តិរោតាមោ ច កន្តេវា

១ ឧ. ឧ. ធម្មយំ កុមារិកា កស្ស កុមារកស្សាភិ ។

ឈ្មដ្ឋេត្វ ជាត្រៃសហនព្រាជ្ជាអនិរាច ត្រៀវត្តស កងវិវ វិទិច្ចិល
 ច្រមូសកុមារនោះសម្មាសិននាវិកុមារិកនេណាសំ ។ ម្យាយរេតុកមាន
 កុមារិកនេត្រឹមថា បតិក្រិលោកម្ចាស់ អ្នកអស់នោះមិនម្ចាស់ស្គាល់យើងថា
 អ្នកអស់នេះជាអ្វីក្តី ជាតូចទៅអ្នកណា ការវិវលយើងនិយាយព្រះនាវ
 កុមារិកដូចជាគ្រឿងមាត់ពេកណាស់ បតិក្រិលោកនឹងវិន បើលោកម្ចាស់
 ច្បាប់បកមណ្ឌលិយើងៗ គួរឲ្យនាវកុមារិកនេះដល់កុមារនោះវិវ ។ ទោយិ
 ភិក្ខុភិក្ខុត្រកូលរៀបចំអាវាហមន្តលដន វិវាហមន្តលដន ឲ្យស្តីដល្លីនិក្ខ
 និដ្ឋានដន សុទ្ធតែដោយធម្មាយនេឯង ។

(១៤៥) សម័យនោះឯង មានកូនក្រមុំ នៃស្រីមេហើយម្នាក់ជាប្រពន្ធ
 ហោកចាស់ មានម្ចាស់ស្រីសំបស់អ្នកយេនមើលមាំឲ្យដ្ឋេត្វ ។ កូន
 សាវគរបស់វាជីវិតនៅស្រុកក្រៅបានចូលមកនិយាយនឹងប្រពន្ធហោក
 នោះថា ហ្នាលអ្នកស្រី អ្នកចូរឲ្យនាវកុមារិកនេះបកកុមាររបស់យើងទៅ ។
 ប្រពន្ធហោកក៏និយាយយំនិរនេះថា បតិក្រិអ្នកម្ចាស់ចាំនិឡាយ ខ្ញុំឯងមិន
 ធ្លាប់ស្គាល់អស់អ្នកថា អ្នកចាំនិឡាយជាអ្វីទេ ឬជាតូចទៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាង
 ទៀតអីគារនេះ ជាជីវិតមួយរបស់ខ្ញុំ ហើយថាត្រូវទៅស្រុកក្រៅដនិទៀត

បាណំ ធម្មស្ម័យំ ។ មនុស្សោ តេ អាជីវតស្ស្រាវតោ
 ឯកទេវេនំ កំស្មុ កុម្មេ អយ្យោ អាគតត្ថាតិ ។ ឥធម
 មយំ អយ្យោ អមុកំ ធាម កណ្តកំ ជីវំ យាចិញ្ញ
 អម្ពាតំ កុមារកស្ស ហ ឯវាណា អហំ ខ្វយ្យ
 កុម្មេ ធម ជាធាមំ កេ វា ឥមេ កស្ស វាតិ អយត្ត
 មេ ឯកទេវេនំ កំស្មុ កុម្មេ អយ្យោ ឥ កណ្តកំ
 ជីវំ យាចិញ្ញ ធម អយ្យោ ធម យំ កុម្មេ អយ្យោ
 ធម យំ ធម យស្ម័យំ ។ អថេ តេ អាជីវតស្ស្រាវតោ
 យេ ធាយស្មុ ធម យំ កេ ធម យស្ម័យំ ធម យស្ម័យំ ធម
 អាយស្ម័យំ ធម យំ ឯកទេវេនំ ឥធម មយំ កណ្ត អមុកំ
 ធាម កណ្តកំ ជីវំ យាចិញ្ញ អម្ពាតំ កុមារកស្ស
 ហ ឯវាណា អហំ ខ្វយ្យ កុម្មេ ធម ជាធាមំ កេ វា
 ឥមេ កស្ស វាតិ អយត្ត មេ ឯកទេវេនំ កំស្មុ កុម្មេ
 អយ្យោ ឥ កណ្តកំ ជីវំ យាចិញ្ញ ធម ឥធម មយំ

ខ្ញុំមិនឱ្យទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយស្ម័យទៅគ្នាសាវតរបស់អាជីវករនោះថា
 បតិក្រិក្ខត្តម្ចាស់ទាំងឡាយ អស់អ្នកមកនេះមានការអ្វី ។ ពួកសាវតរបស់
 អាជីវករនោះប្រាប់ថា យើងមកដល់ទីជីវិតរបស់អ្នកស្រីប្រពន្ធហោរ
 រយ្យាន់រណោះក្នុងស្រុកនេះ ឲ្យកុមាររបស់យើង តែនាវនោះនិយាយថា
 បតិក្រិក្ខត្តម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនមែនជាប្រពន្ធរបស់អ្នកថា អ្នកទាំងឡាយ
 ជាអ្វីទេ ឬជាគូនៃអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតជីវិតនេះ ជាជីវិតមួយរបស់ខ្ញុំ
 ហើយថាត្រូវទៅស្រុកក្រៅផងទៀត ខ្ញុំមិនឱ្យទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយ
 នោះប្រាប់ទៅពួកសាវតរបស់អាជីវករនោះថា បតិក្រិក្ខត្តម្ចាស់ទាំងឡាយ
 អ្វីបានជាអ្នកទៅដល់ទីជីវិតរបស់ប្រពន្ធហោរនោះ ក្រែងត្រូវអ្នកទាំង
 ឡាយពិតសាកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយនឹងមិនបង្គាប់ឱ្យទេ ។
 គ្រានោះឯង ពួកសាវតរបស់អាជីវករ ក៏ចូលទៅដល់ផលទាំងឡាយ
 នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងទាំងឡាយកុំមែន
 អយុថា បតិក្រិក្ខត្តម្ចាស់ទាំងឡាយ យើងមកដល់ទីជីវិតរបស់ប្រពន្ធហោរ
 រយ្យាន់រណោះក្នុងស្រុកនេះ ឲ្យកុមាររបស់យើង តែនាវនោះនិយាយ
 យ៉ាងនេះថា ខ្ញុំមិនមែនជាប្រពន្ធរបស់អ្នកថា អ្នកទាំងឡាយជាអ្វីទេ
 ឬជាគូនៃអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតជីវិតនេះ ជាជីវិតមួយរបស់ខ្ញុំ
 ហើយថាត្រូវទៅស្រុកក្រៅផងទៀត ខ្ញុំមិនឱ្យទេ បតិក្រិក្ខត្តម្ចាស់ទាំងឡាយ

អាយ្យ ធំ គណតី ដំរី ទាយតុ អម្ពាត កុ-
 មារតស្សាតិ ។ អថទោ អាយស្សា ទាយិ យេន
 សា គណតី តេនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិត្វា ឯ
 គណតី ឯតទរោច តិស្ស ឥមេសំ ដំរី ន
 ទេសីតិ ។ អហំ ទ្វយ្យ ឥមេ ន ជាទាយិ តេ
 ន ឥមេ តិស្ស វាតិ អយេត្វ មេ ឯតទដ្ឋិតា
 តិរកតាមោ ន តន្តព្វោ ជាហំ ទស្សមិតិ ។ ទេហិ
 ឥមេសំ អហំ ឥមេ ជាទាយិ ។ សទេ គន្ល អយ្យ
 ជាទាយិ ទស្សមិតិ ។ អថទោ សា គណតី តេសំ
 អាជីវតស្សាវតា ដំរី អទាសំ ។ អថទោ តេ
 អាជីវតស្សាវតា ធំ កុមារិកំ ទេត្វា ហសំយេវ
 សុណំសាកោតេន កុញ្ញំសុ តតោ អមរេន ទាសំកោតេន
 កុញ្ញំ ។

(១២៣) អថទោ សា កុមារិកា ហតុយា
 សន្តិកេ ម្លតំ ទាយេសិ អហំ ហិ ទុត្តតា ទុត្តិកា
 ន សុទំ លកាតិ ហសំយេវ មំ សុណំសាកោតេន

យេនសូមតិវរណកម្មាសំ សូមលោកម្ចាស់និយាយនឹងប្រពន្ធហោរា
 ឲ្យរក្សាស្រីមកកុមាររបស់យើងទៅ ។ (ត្រាតារងង ។ ទាយិក្សវន្តមានអាយ
 កំចូលទៅត្រង់ទីដែលប្រពន្ធហោរាទៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិ-
 យាយពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធហោរាទោះជា ហេតុអ្វីបានជា នាងមិនឲ្យដីភាគដល់
 អ្នកអស់នេះ ។ ប្រពន្ធហោរាភ័យថា បតីគ្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា
 មិនចាប់ស្គាល់អ្នកអស់នេះថា អ្នកទាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ
 ប្រាប់ទៀត ដីកានេះជាដីនាងមួយរបស់ខ្ញុំ ហើយថាគ្រូទៅស្រុកស្រែកស្រែង
 ទៀត ខ្ញុំមិនឲ្យទេ ។ ។ ទាយិក្សវន្តនិយាយថា នាងចូរឲ្យទៅអ្នកទាំងនេះ
 ចុះ កត្តាចាប់ស្គាល់នៅដែរ ។ ប្រពន្ធហោរានិយាយថា បតីគ្រ-
 លោកដ៏ចំរើន ហើយលោកម្ចាស់ស្គាល់ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងឲ្យ ។ (ត្រាតារងង
 ប្រពន្ធហោរាទោះ ក៏បានឲ្យដីទៅពួកសាវករបស់អាជីវកនោះ ។ លំដាប់
 នោះ ពួកសាវករបស់អាជីវកនោះនឹង ក៏បាននាំនាងកុមារិកាទៅទេ ហើយ
 ប្រើប្រាស់នាងដោយការប្រើជាកូនប្រសាបាទវកត្រិមទុរិទ ភតិទោមក
 ប្រើប្រាស់នាងដោយការប្រើជាទាយិក្សវន្ត ។

(១២៣) (ត្រាតារងង នាងកុមារិកានាំប្រើប្រើទៅដល់ណាកម្មាយ
 ដោយពាក្យថា ខ្ញុំខ្ញុំជល់ដូរសេចក្តីត្រិក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខទេ
 ព្រោះពួកសាវករបស់អាជីវក ប្រើប្រាស់ខ្ញុំ ដោយការប្រើជាកូនប្រសា

កុញ្ញីសុ ឆតោ អបរោទ ឆានីកោតេន កុញ្ញិ អាតច្ឆន្ទ
 មេ ហនា មំ ធនេស្សត្តតិ ។ អថោ សា គណាតិ
 យេន តេ អាជីវកស្សវកោ តេនុបស្ព័ន្ធមិ ឧបស្ព័ន្ធមិក្ខា
 តេ អាជីវកស្សវកោ ឯតទេវេច មា អយ្យា ឥមំ
 កុមារិកំ ឆានីកោតេន កុញ្ញិ ភូ សុណិសាកោ
 តេន ឥមំ កុមារិកំ កុញ្ញជាតិ ។ តេ វវហាយំសុ
 ធនេស្សត្តតិ តយា សន្និ អាហារុបហារេ សមណោ
 សន្និ មន្ទាតិ អាហារុបហារេ តច្ឆ កុំ ធនេស្សត្ត
 ជាតាមាតិ ។ អថោ សា គណាតិ តេហិ អាជីវក
 ស្សវកោ អបសាទិតា បុនយេវ សាវត្ថំ បច្ឆាតញ្ចំ ។
 ទុតិយម្យំ ទោ សា កុមារិកា មាតុយា សន្និកេ ទ្វតំ
 មារោសំ អហំ ហិ ទុត្តតា ទុត្តតា ធនេស្សត្ត
 លកាមិ មាសំយេវ មំ សុណិសាកោតេន កុញ្ញីសុ
 ឆតោ អបរោទ ឆានីកោតេន កុញ្ញិ អាតច្ឆន្ទ មេ
 ហនា មំ ធនេស្សត្តតិ ។ អថោ សា គណាតិ

១ ម.ម យេនេស្សត្តតិ ជាដើម ហោតិ ។

បានត្រឹម ១ វ័រ ១ ឆតិ ឆានីកោតេន ប្រើប្រាស់ខ្ញុំ ដោយការប្រើជាទាសី
 ទៅវិញ សូមអ្នកត្តាយខ្ញុំ មកនាំយកខ្ញុំទៅផង ។ គ្រានោះឯង
 ប្រក្ខេបហោតេន កុំចូលទៅគ្រងទីដែលត្រូវសាវតរបស់អាជីវកោ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងត្រូវសាវតរបស់អាជីវកោ
 ថា ចតិក្រអូកម្ចាស់ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំប្រើប្រាស់ទាន់កុមារិកេ
 ដោយការប្រើជាទាសីឡើយ ត្រូវប្រើប្រាស់ទាន់កុមារិកេ ដោយការ
 ប្រើជាកូនប្រសាវិញ ។ ត្រូវសាវតរបស់អាជីវកោនិយាយថា យើងគ្មាន
 ពាក់ទងជាមួយនឹងទានឯងទេ យើងមានពាក់ទងតែនឹងសមណរបស់យើង
 ទេតើ ទានឯងទៅ ។ យើងមិនស្គាល់ទានឯងទេ ។ ឯប្រក្ខេបហោតេន
 កាលបើត្រូវសាវតរបស់អាជីវកោទាំងនោះធ្វើទិទ្យង្រះថ្លាហើយ ក៏ត្រូវបំ
 បកគ្រងសាវត្រិញ ។ ទាន់កុមារិកេប្រើប្រាស់ទៅឯសំណាក់មួយ ក្នុង
 លើកទី ២ ទៀតថា ខ្លួនខ្ញុំដល់ខ្លួនសេចក្តីគ្រិក្រលំបាកមិនបានសេចក្តីសុខ
 ទេ គ្រាន់ត្រូវសាវតរបស់អាជីវកេប្រើប្រាស់ខ្ញុំដោយការប្រើជាកូនប្រសា
 បានត្រឹម ១ វ័រ ១ ឆតិ ឆានីកោតេន ប្រើប្រាស់ខ្ញុំដោយការប្រើជាទាសី
 ទៅវិញ សូមអ្នកត្តាយខ្ញុំ មកនាំយកខ្ញុំទៅផង ។ ឯប្រក្ខេបហោតេន

យេនាយស្នា ឧនាយ តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិក្ខា
 អាយស្មន្តំ ឧនាយំ ឯតទរោច សា តិវ កន្ត កុមារិកា
 ទុក្ខតា ទុក្ខតា ឧ សុចំ សភតិ មាសំយេវ ឯ សុណិ-
 សាកោភេទ កុញ្ញិសុ តតោ អថរោ តាសិកោភេទ
 កុញ្ញន្តំ រធយ្យាជ កន្ត មា អយ្យា ឥមំ កុមារិកំ
 តាសិកោភេទ កុញ្ញិកុ សុណិសាកោភេទ ឥមំ កុ-
 មារិកំ កុញ្ញយាតិ ។ អថទោ អាយស្នា ឧនាយំ
 យេន តេ អាដិវកស្សារកោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-
 មិក្ខា តេ អាដិវកស្សារកោ ឯតទរោច មា អយ្យា
 ឥមំ កុមារិកំ តាសិកោភេទ កុញ្ញិកុ សុណិសា-
 កោភេទ ឥមំ កុមារិកំ កុញ្ញយាតិ ។ តេ ឯត-
 មាសំសុ ឧត្តត្ថាតំ តយា សន្ធិំ អាហារុមហារោ
 កណតិយា សន្ធិំ អត្តាតំ អាហារុមហារោ សមណោ
 កវិកត្យំ អក្សារិដេន សមណោ អស្សុ សុស្សមណោ
 កច្ច កំ ឧ មយន្តំ ជាតាមាតិ ។ អថទោ អាយស្នា
 ឧនាយំ តេហំ អាដិវកស្សារកោហំ អថសាធិតោ

កិច្ចលទៅត្រង់ទីដែល ។ តាយភិក្ខុដ៏មានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 និយាយពាក្យនេះ ឯង ។ តាយភិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
 ក្នុងរាងកាយនាវិកានោះ ដល់ខ្សែសច្ចុក្រិត្រិតសំបុក មិនបាទសច្ចុក្រិត
 សុខសោះ ព្រោះពួកសាវតរបស់អាដិវកនៅ ប្រើប្រាស់វា ដោយការបម្រើថា
 កូនប្រសាទាននៃគ្រឹម្យ ។ ឯតទរោ តាយភិក្ខុ តើប្រើប្រាស់ដោយការបម្រើ
 ជាទាសីទៅវិញ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និយាយនឹងគេ
 ដូច្នោះថា ម្ចាស់អ្នកចាំទិញ អ្នកចាំអស់គ្នា កុំប្រើប្រាស់នាវិកា
 នេះ ដោយការបម្រើជាទាសីឡើយ ចូរប្រើប្រាស់នាវិកានេះដោយការ
 បម្រើជាកូនប្រសាទិញ ។ ត្រាឆានឯង ។ តាយភិក្ខុដ៏មានអាយុចូលទៅត្រង់
 ទីដែលពួកសាវតរបស់អាដិវកនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយ
 ពាក្យនេះនឹងពួកសាវតរបស់អាដិវកនោះថា ម្ចាស់អ្នកចាំទិញ អ្នកចាំ
 អស់គ្នា កុំប្រើប្រាស់នាវិកានេះដោយការបម្រើជាទាសីឡើយ ចូរប្រើ
 ប្រាស់នាវិកានេះដោយការបម្រើជាកូនប្រសាទិញ ។ ពួកសាវតរបស់
 អាដិវកនោះឆ្លើយថា យើងគ្មានទាក់ទងជាមួយនឹងលោកទេ យើងមាន
 ទាក់ទងនៃនឹងប្រពន្ធភោពទេតិ សមណមិនត្រូវរងទ្វាយទេ សមណ
 ត្រូវតែជាសមណស្ត លោកចូលទៅវិញទៅ យើងមិនស្គាល់លោកទេ ។
 ឯង ។ តាយភិក្ខុដ៏មានអាយុ កាលដែលពួកសាវតរបស់អាដិវកមិនឱ្យប្រើថ្លៃ

ពុទ្ធសាសនា គឺជាសាសនា ។ គតិយម្យី ទោ សា
 កុមារិកា មាតុយា សង្គតេ ទូតំ ជាហោសិ អហំ
 ហំ ធុត្តតា ធុត្តិកា ន សុចំ លកាទិ មាសំយេវ
 មំ សុណំសារោគេន កុញ្ញីសុ តតោ អបរេន
 មាសីភោគេន កុញ្ញិទ្ធិ អាភទ្ធុតុ មេ ហតា បំ
 ទេស្សត្ថនំ ។ ធុតិយម្យី ទោ សា គណតិ
 យេនាយស្មា ឧបាយំ តេទុបសន្តមំ ឧបសន្តមិត្តា
 អាយស្មន្តំ ឧបាយំ ឯតទរោច សា ភិរ កន្តេ កុមារិកា
 ធុត្តតា ធុត្តិកា ន សុចំ លកាទិ មាសំយេវ នំ
 សុណំសារោគេន កុញ្ញីសុ តតោ អបរេន មាសី
 ភោគេន កុញ្ញិទ្ធិ វាយ្យាដ កន្តេ មា អយ្យា ឥមំ
 កុមារិកំ មាសីភោគេន កុញ្ញិទ្ធិ សុណំសារោគេន
 ឥមំ កុមារិកំ កុញ្ញិទ្ធិ ។ បឋមំ ពហំ តេហិ
 អាជីវកស្សវិកេហិ អបសាទំតោ ភទ្ធុ ភ្នំ ជាហំ
 ភមិស្សមីតំ ។

ហើយក៏ត្រូវបំបែកការងារសាសនាវិញ ។ នាងកុមារីនោះគឺប្រិបប្រិយា
 ឯសំណាក់មួយក្នុងរលីកទី ៣ ទៀតថា ខ្លួនខ្ញុំជល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក
 លាស់ មិនបាទសេចក្តីសុខទេ ព្រោះពួកសាវករបស់អាជីវកាប្រើប្រាស់
 ខ្ញុំ ដោយការប្រើប្រាស់ប្រសាទានគ្រឹម ១ ខែទេ គឺនោះមកគឺ
 ប្រើប្រាស់ ដោយការប្រើប្រាស់វិញ សូមឱ្យអ្នកមួយខ្ញុំរក្សាប្រក
 ចាំយកខ្ញុំទៅផង ។ ប្រពន្ធហោរនោះចូលទៅដល់វិសេ ។ ទាយភិក្ខុនៅ
 លុះចូលទៅដល់ហើយក៏និយាយពាក្យនេះ នឹង ។ ទាយភិក្ខុដំបែកយកក្នុង
 រលីកទី ២ ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ក្នុងលំដាប់នាងកុមារីនោះ ជាស្រី
 ជល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាកលាស់ មិនបាទសេចក្តីសុខទេ ព្រោះពួក
 សាវករបស់អាជីវកាប្រើប្រាស់វា ដោយការប្រើប្រាស់ប្រសាទានគ្រឹម
 ១ខែទេ គឺនោះមកគឺប្រើប្រាស់ដោយការប្រើប្រាស់វិញ បពិត្រលោក
 ដំបែក ក្នុងលោកម្ចាស់ទៅនិយាយនឹងគេថា អ្នកលក់ទិវង្គយអ្នកទាំង
 របស់គាត់ប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះ ដោយការប្រើប្រាស់ខ្ញុំស្រី ចូរប្រើប្រាស់
 នាងកុមារីនេះ ដោយការប្រើប្រាស់វិញ ។ ទាយភិក្ខុនិយាយ
 កាលពីមុន ពួកសាវករបស់អាជីវក ធ្វើអោយមិនឱ្យប្រើប្រាស់ទៅហើយ
 ឯច្បាប់នេះនាងចូលទៅចុះ ពេញបំបែកទៅទៀតទេ ។

[១២៤] អដខោ សា គណតិ ទុដ្ឋាយតិ ចិយេនិ
 វិចារេនិ ឯវំ ទុក្ខតោ ហោតុ អយេរា ទុដាយំ ឯវំ
 ទុក្ខតោ ហោតុ អយេរា ទុដាយំ ឯវំ មា សុទំ
 លភតុ អយេរា ទុដាយំ យថា មេ កុមារិកា ទុក្ខតា
 ទុក្ខតា ន សុទំ លភតំ ចាបិកាយ សស្សុយា
 ចាបិកេន សស្សុយា ចាបិកេន សាមិកេនាតិ ។
 សាបិ ចោ កុមារិកា ទុដ្ឋាយតិ ចិយេនិ វិចារេនិ
 ឯវំ ទុក្ខតោ ហោតុ អយេរា ទុដាយំ ឯវំ ទុក្ខតោ
 ហោតុ អយេរា ទុដាយំ ឯវំ មា សុទំ លភតុ អយេរា
 ទុដាយំ យថា ឯវំ ទុក្ខតា ទុក្ខតា ន សុទំ លភតិ
 ចាបិកាយ សស្សុយា ចាបិកេន សស្សុយា ចាបិ-
 កេន សាមិកេនាតិ ។ អញ្ញាមិ ឥន្ទិយោ អស-
 ទុដ្ឋា សស្សុយា ក សស្សុយា ក សាមិកេនាតិ
 ក តា ឯវំ ទុដាយតិ ឯវំ ទុក្ខតោ ហោតុ អយេរា
 ទុដាយំ ឯវំ ទុក្ខតោ ហោតុ អយេរា ទុដាយំ ឯវំ មា
 សុទំ លភតុ អយេរា ទុដាយំ យថា មយំ ទុក្ខតា
 ទុក្ខតា ន សុទំ លភតម ចាបិកាយ សស្សុយា

[១២៥] ត្រាពារេនិ ប្រាប្បហោរោនោ កំពាលោចោសតិវេជ្ជិវ
 បន្តបន្តិយំ ចាយិកិកុំ ធានិកុមារិកុមេនា ដល់ទូរសេចក្តីក្រីក្រលំបាក
 មិនបាទសេចក្តីសុខយ៉ាងណា ក៏ព្រោះតែម្តាយភ្នែកគ្រប់ ព្រោះតែ
 អាតុកភ្នែកគ្រប់ ព្រោះតែប្តីអាត្រី ចូរឲ្យលោកម្ចាស់ ចាយិក្រីក្រ
 ដូចយ៉ាងក្នុងអញ ចូរឲ្យលោកម្ចាស់ ចាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងក្នុងអញ ចូរ
 ឲ្យលោកម្ចាស់ ចាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងក្នុងអញ ទៅចុះ ចាំធានិ
 កុមារិកោ កំពាលោចោសតិវេជ្ជិវ បន្តបន្តិយំ ចាយិកិកុំ អញ
 ដល់ទូរសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបាទសេចក្តីសុខយ៉ាងណា ក៏ព្រោះ
 តែម្តាយភ្នែកគ្រប់ ព្រោះតែអាតុកភ្នែកគ្រប់ ព្រោះតែប្តីអាត្រី ឲ្យ
 លោកម្ចាស់ ចាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងអញ ឲ្យលោកម្ចាស់ ចាយិក្រីក្រដូច
 យ៉ាងអញ ឲ្យលោកម្ចាស់ ចាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងអញ ទៅចុះ ។
 ចាំធានិស្រីវិទេ ដែលម្តាយភ្នែក អាតុកភ្នែក ប្តីក្តី មិនច្រើន
 ស្រីចាំធានិផ្តុំទំពាថា យើងដល់ទូរសេចក្តីក្រីក្រលំបាកមិនបាទសេចក្តី
 សុខយ៉ាងណា ក៏ព្រោះតែម្តាយភ្នែកគ្រប់ ព្រោះតែអាតុកភ្នែក
 គ្រប់ ព្រោះតែប្តីអាត្រី ឲ្យលោកម្ចាស់ ចាយិក្រីក្រដូចយ៉ាង
 យើង ឲ្យលោកម្ចាស់ ចាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងយើង ឲ្យលោកម្ចាស់ ចាយិ

ចាមកេហ៍ សស្សុរេហ៍ ចាមកេហ៍ សាមិកេហ៍តិ ។
 យា បទ កា ភត្តិយោ សន្តិដ្ឋា សស្សុហ៍
 វា សស្សុរេហ៍ វា សាមិកេហ៍ វា កា ឯវ
 អាយាចន្តិ ឯវ សុទិគោ យោតុ អយ្យោ ឧទាយ
 ឯវ សន្តិគោ យោតុ អយ្យោ ឧទាយ ឯវ សុទ-
 មេតតុ អយ្យោ ឧទាយេ យថា មយំ សុទិកា
 សន្តិកា សុទមេតាថ វា ភត្តកាហ៍ សស្សុហ៍ ភត្ត-
 កេហ៍ សស្សុរេហ៍ ភត្តកេហ៍ សាមិកេហ៍តិ ។

[១២៩] អស្សោសុំ ទោ ភិក្ខុ ឯកត្ថានំ
 ភត្តិំ ឧយាចន្តិំ ឯកត្ថានំ ភត្តិំ អាយាចន្តិំ ។
 យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា សន្តិដ្ឋា ។ យេ ។ តេ
 ឧជ្ឈាយន្តិំ ចិយន្តិំ វិទាចន្តិំ កថំ ហំ ចាម
 អាយស្មា ឧទាយំ សញ្ជវត្តំ សមាចជ្ជស្មតិកំ ។
 អថទោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតបច្ចំ អណោតេសុំ ។
 អថទោ ភកវំ ឯតស្មំ ឯនរេនេ ឯតស្មំ បតារណោ ភិក្ខុ-
 សង្ឃំ សន្តិចាតាមេត្វា អាយស្មន្តិំ ឧទាយំ បដិប្បច្ចំ
 សន្តិំ កំវ ភំ ឧទាយំ សញ្ជវត្តំ សមាចជ្ជសីតិ ។

កុំទានសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងយើងទៅចុះ ។ ឯពួកស្រីណាដែលម្តាយភ្នែក
 អពុកភ្នែក ឬក៏ គ្រែកអាយើយ ពួកស្រីទាំងនោះក៏បង់ស្រទំយ៉ាងនេះ
 ថា យើងដល់ខ្ញុំសេចក្តីសុខបរិបូណ៌វាដោយគ្រឿងស្អិតស្អាត ដល់ខ្ញុំសេចក្តី
 សប្បាយយ៉ាងណា ។ ក៏ព្រោះវាម្តាយភ្នែក ព្រោះវាអពុកភ្នែក
 ព្រោះវាភ្នែក ឬមូឡាលោកម្ចាស់ទាំងនោះដល់ខ្ញុំសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងយើង
 សូមឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងនោះបរិបូណ៌វាដោយគ្រឿងស្អិតស្អាតដូចយ៉ាងយើង
 សូមឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងនោះដល់ខ្ញុំសេចក្តីសប្បាយដូចយ៉ាងយើងចុះ ។

[១២៩] ភិក្ខុទាំងឡាយព្រះគោលដ្ឋាន់ទាឲ្យវិទាស ស្រិច្ចៈ
 កាលបង់ស្រទំឲ្យបំរើ (ដល់ទាយភិក្ខុនោះ) ។ ពួកភិក្ខុណាដែល
 មានសេចក្តីប្រាថ្នាដឹង មានសេចក្តីសន្តោស ។ យេ ។ ពួកភិក្ខុនោះ គឺកាល
 គោលនិរម្យិលបន្តបន្តិចថា មិនសមរម័យទាយភិក្ខុដ៏មានអាយុប្រព្រឹត្ត
 និយាយដឹកនាំស្រិច្ចប្រស ដឹកនាំប្រសឲ្យស្រិសោះ ។ គ្រានោះឯង
 ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏គ្រាបចូលរឿងនេះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។
 ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃមកក្នុង
 គោលនោះ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ទាយភិក្ខុដ៏មានអាយុដូច្នោះថា ម្ចាស់
 ទាយ ពួកអ្នកឯង ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រិច្ចប្រសពិតមែនឬ ។

សច្ចំ កកវាតិ ។ វិសហំ ពុទ្ធា កកវំ អនុទ្ធវិកំ
 មោឃបុរិស អនុលោមិកំ អប្បជីវ្ហំ អស្សាមណកំ
 អកប្បិយំ អករណីយំ កងំ ហិ ធាម ភំ មោឃ-
 បុរិស សញ្ជាវត្តំ សមាមន្និស្សសំ ទេតំ មោឃបុរិស
 អប្បសន្តានំ វា បសាធាយ ។ មេ ។ វិវត្តា មន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសយ្យាម យោ បន
 ភិក្ខុ សញ្ជាវត្តំ សមាមន្នេយ្យ ឥត្តិយា វា បុរិស-
 មតិ បុរិសស្ស វា ឥត្តិមតិ ជាយត្តនេ វា
 ជាត្តនេ វា សង្ខារិសេសោតិ ។ វិវត្តិទំ
 កកវតា ភិក្ខុទំ សិក្ខាបទំ ចញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១២៦] តេន ទោ ចន សមយេន សន្តហុលា
 ទុត្តា ឧយ្យនេ បរិចារត្តា អញ្ញាតិស្សា វេសិយា
 សង្កិកេ ទ្ធតំ ចារោសុំ អាតច្ឆតុ ឧយ្យនេ
 បរិចារស្សាមាតិ ។ សា វិវាហា អរោ ទ្ធយ្យា ឡត្តេ
 ន ជាធម៌ កេ វា ឥមេ តស្ស វាតិ អហត្តត្ថិ

។ ពាយិកិក្ខុក្រាបទូលថា សម្មទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាសពិគរេបន ។ ព្រះសម្មុ
 ជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះថ្ងៃលថា ម្ចាស់មោឃបុរិស អំពើដែល
 អ្នកឯងធ្វើខ្លះមិនសមស្ប មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបប មិនមែនជាបេស
 សមណ មិនគួរសោះ មិនគប្បីធ្វើសោះឡើយ ម្ចាស់មោឃបុរិស គួរបើជា
 អ្នកឯង ហើយប្រព្រឹត្តខំយាយដឹកនាំស្រីប្រុស ម្ចាស់មោឃបុរិស អំពើនេះ
 មិនមែននាំឲ្យគេសេចក្តីដៃថ្លោះ ដល់ពួកជនដែលមិនចាត់ជ្រះថ្លោះនោះទេ
 ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីរស់ដឹងខ្លួនសិក្ខាបទ
 នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយប្រព្រឹត្តខំយាយដឹកនាំប្រាប់សេចក្តីប្រាប់
 ប្រុសដល់ស្រីក្តី ប្រាប់សេចក្តីប្រាប់ស្រីដល់ប្រុសក្តី ឲ្យមានគ្នាជាប្រពន្ធ
 ក្តី ជាប្តីឬជាសហយក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវអបក្កិសង្ខារិសេស ។ សិក្ខាបទ
 នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយ
 ប្រការដូច្នោះឯង ។

[១២៦] សម័យនោះឯង រាងពួកអ្នកលេងច្រើនអ្នក ជាអ្នកញ៉ាំងស្រី
 ឲ្យប្រើក្នុងទ្រព្យន បានប្រើប្រើទៅដល់សំណាក់ស្រីវាហស្ថាភក្តីថា ឲ្យ
 នាងបករយើងទាំងឡាយ ទាំងឲ្យនាងប្រើយើងក្នុងទ្រព្យន ។ ស្រីវាហស
 នោះ បានខំយាយគបយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ ខ្ញុំឯងឥតស្គាល់
 អស់បុគ្គលវត្តថា អ្នកទាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាកូនរបស់អ្នកណាទេ ប្រសិនឡើង

ពរុក្ខស្នា ពហុវិក្ខារ ពហិទក្សត្ត កន្លង់ ជា-
 ហំ កមិស្សមិត្ត ។ អថទោ សោ ទូតោ តេសំ
 ទុត្តានំ ឯតមត្តំ អាភេទេសិ ។ ឯវំ វុត្ត អញ្ញតរោ
 ចុវិសោ តេ ទុត្តេ ឯតទរោច កិស្ស ឡម្ពិ អយ្យា
 តំ វេសំ យាចិត្ត ទទុ អយ្យោ ទទាយំ
 វត្តញោ អយ្យោ ទទាយំ ឧយ្យោទេស្សតិកំ ។ ឯវំ
 វុត្ត អញ្ញតរោ ទុចាសកោ តំ ឫសំ ឯតទរោច
 យា អយ្យោ ឯវំ អវច ទ កត្សតិ សមណានំ
 សក្សបុត្តយានំ ឯវុចំ កាតុំ ជាយ្យោ ទទាយំ ឯវុចំ
 កវិស្សតិកំ ។ ឯវំ វុត្ត កវិស្សតិ ទ កវិស្សតិកំ
 អត្តតំ អតំសុ ។ អថទោ តេ ទុត្តា យេនាយស្នា
 ទទាយំ តេទុបសន្តមិសុ ឧបសន្តមិត្តា អាយស្ត្រង្គំ
 ទទាយំ ឯតទរោចំ ឥទ មយំ កន្លេ ឧយ្យោទ បរិចារត្តា
 អដុកាយ តាម វេសិយា សន្តិកេ ទ្ធតំ បហិណ្ឌុត្តា
 រកត្តត្ត ឧយ្យោទ បរិចារស្សាមាតិ សា ឯវំនាហ

ខ្ញុំជាអ្នកមានច្រកច្រើន មានបរិស្ថានច្រើន ពំនឹងមានកិច្ចព្រមព្រៀង
 ក្រែក្រែងផង ខ្ញុំនឹងទៅបិទបាខាទ ។ លំដាប់នោះឯង អ្នកបម្រើនោះ
 ក៏បានប្រាប់សេចក្តីខ្ញុំដល់ពួកអ្នកលេងទាំងនោះវិញ ។ កាលបើអ្នកបម្រើ
 ប្រាប់យ៉ាងនេះហើយ មានបុរសម្នាក់និយាយពាក្យនេះ នឹងពួកអ្នកលេង
 នោះថា ខែអ្នកពំនឹងខ្សោយ ចុះអ្នកពំនឹងអស់ភ្នែកស្រែក្តីមាសនោះឬ
 អ្វី ក្តីរកអ្នកពំនឹងខ្សោយនិយាយនឹងលោកម្ចាស់ទាយាទរោតិ លោកម្ចាស់
 ទាយាទនឹងបញ្ជូន (ស្រែក្តីមាសនោះ) មកឲ្យ ។ កាលបើបុរស
 នោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ទាន់ពុលកម្លាំងកោលពាក្យនេះនឹងបុរស
 នោះថា អ្នកកុំនិយាយយ៉ាងនេះ កិរិយារឿនរហ័សព្រោះមានសភាពយ៉ាងវែង
 មិនគួរដល់ពួកសមណជាកូនចៅព្រះគុដ្ឋជាសក្សបុត្រទេ លោកម្ចាស់
 ទាយាទក៏មិនធ្វើអំពើយ៉ាងនេះដែរ ។ កាលបើពុលកនោះ ពោលថ្លាច្នះ
 ហើយ នឹងពំនឹងខ្សោយពំនឹងគ្មានភ្នែក លោកម្ចាស់ទាយាទនឹងធ្វើអំពើ
 នេះ នឹងមិនធ្វើអំពើនេះ ។ ព្រោះនោះឯង ពួកអ្នកលេងកិច្ចលេងគ្រឿងទាំងវែល
 ទាយាទកុំទៅ ចុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងទាយា
 ទកុំបីមានតាមដំបូង បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកយើងកាលឲ្យស្រែក្តីមាស
 ទទួលបាន បានប្រើបម្រើទៅដល់លោកស្រែក្តីមាសឈ្មោះឯណោះថា ឲ្យ
 ស្រែក្តីមាសបកយើងនឹងឲ្យមានបម្រើក្តីទទួល តែស្រែក្តីមាសនោះឆ្ងើយ

អហំ ទ្ធិយ្យា កុម្មេ ឧ ជាបាមិ កេ វា ភមេ
 កស្ស វាភិ អហក្ខត្តិ ពហុកណ្ណា ពហុបរិក្ខារា
 ពហិទករក្ខ កន្ធាត្ថំ ធាហំ ភមិស្សាមិភិ សាទុ កន្តេ
 អយ្យោ ភិ វេសិ ឧយ្យោដេត្វតិ ។ អថទោ អាយស្សា
 ទុនាយំ យេន សា វេសិ រតនុបសង្កមិ ទុបសង្កមិភិ
 ភិ វេសិ ឯតនេវេច កស្ស វេសេ ឧ កន្ធាសិភិ ។
 អហំ ទ្ធិយ្យា ភមេ ឧ ជាបាមិ កេ វា ភមេ កស្ស
 វាភិ អហក្ខត្តិ ពហុកណ្ណា ពហុបរិក្ខារា ពហិទករក្ខ
 កន្ធាត្ថំ ធាហំ ភមិស្សាមិភិ ។ កន្ធា ភមេសំ អហំ ភមេ
 ជាបាមិភិ ។ សេច កន្តេ អយ្យោ ជាបាមិ ភមិស្សា-
 មិភិ ។ អថទោ រត ទុក្ខា ភិ វេសិ អាបាយ ឧយ្យាឯ
 អភមិស្ស ។ អថទោ សោ ទុនាសកោ ទុដ្ឋាយតិ
 ទំយតិ វិចារេតិ កេវិ ហំ បាម អយ្យោ ទុនាយំ

ភមហំនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ ខ្លួនខ្ញុំមិនប្រាប់ស្គាល់អ្នកទាំងឡាយថា
 អ្នកទាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាតូចទៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតខ្ញុំជាអ្នកមាន
 ទ្រព្យច្រើន មានគ្រឿងបរិក្ខារច្រើន ទាំងមានកិច្ចក្រៃទៅទាំងក្រៅក្រែង
 ផង ខ្ញុំនឹងមិនទៅទេ បព៌ក្រណែនដំបើង យើងសូមភិក្ខុលោកម្ចាស់ សូម
 លោកម្ចាស់បញ្ជូនស្រីផ្កាមាសនោះមកឱ្យយើង ។ គ្រាពោះឯងទេ ថាយំ
 ភិក្ខុដ៏មានអាយុក៏ចូលទៅក្រែងទំរំដែលស្រីផ្កាមាសនោះនៅ លុះចូលទៅ
 ផល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីផ្កាមាសនោះថា ហេតុដូចម្តេច
 បានជាបានឯងមិនទៅកម្មកាលទាំងនេះ ។ ស្រីផ្កាមាសនោះឆ្លើយថា
 បព៌ក្រណែនម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនស្គាល់អ្នកអស់នេះថា អ្នកទាំងនេះជាអ្វី
 ទេ ឬជាតូចទៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតខ្ញុំព្រះករុណាជាអ្នកមានទ្រព្យច្រើន
 មានគ្រឿងបរិក្ខារច្រើន ទាំងមានកិច្ចក្រៃទៅទាំងក្រៅក្រែងផង ខ្ញុំនឹងមិន
 ទៅទេ ។ ទេ ថាយំភិក្ខុឆ្លើយថា នាងចូរទៅកេអ្នកទាំងនេះចុះអាត្មាគ្រប់
 ស្គាល់អ្នកទាំងនេះវេរ ។ ស្រីផ្កាមាសឆ្លើយថា បព៌ក្រណែនម្ចាស់
 បើលោកម្ចាស់ស្គាល់ទេ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងទៅ ។ គ្រាពោះឯង ក្នុងអ្នក
 លេងនោះ ក៏នាំស្រីផ្កាមាសនោះទៅឯទ្រព្យ ។ វេលានោះទុនាសក
 នោះក៏ពោលទោសភិក្ខុនោះឱ្យបញ្ជប់ថា មិនសមមើលោកម្ចាស់ទេ ថាយំ

តំណែង ក្រសួង សមាជិកស្នងការ ។ អស្សាវរ្នន៍
 ទោ ភិក្ខុ កសិករ ឧបាសកស្ស ឧដ្ឋាយន្តស្ស ទិយន្តស្ស
 វិចារចេន្តស្ស ។ យេ ភេ ភិក្ខុ អប្បិទ្ធា ។ មេ ។ ភេ
 ឧដ្ឋាយន្ត ទិយន្ត វិចារចេន្ត កង ហិ ធាម អាយស្ស
 ឧទាយ តំណែង ក្រសួង សមាជិកស្នងការ ។ មហា
 ភេ ភិក្ខុ កសិករ ឧបាសក អស្សាវរ្នន៍ ។ មហា
 កសិករ ឧបាសក ឧទាយ ឧបាសក ភិក្ខុសម្បិ
 សន្តិចារាមេត្តា អាយស្សន្ត ឧទាយ មនិស្សន្ត សន្ត
 ភិក្ខុ ឧទាយ តំណែង ក្រសួង សមាជិកស្នងការ ។
 សន្ត កសិករ ។ វិចារហិ កុប្បា កសិករ អនុធុរិក
 មោឃបុរិស អនុធុលោមិក ។ មេ ។ កង
 ហិ ធាម ត្រ មោឃបុរិស តំណែង ក្រសួង
 សមាជិកស្នងការ នេក មោឃបុរិស មហាសន្តិ
 ក បសាធាយ ។ មេ ។ វិវាត មន ភិក្ខុវេ វិវ
 សិក្ខាបដិ ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ មន ភិក្ខុ សក្ការិក

ប្រតិក្ខន្ធមាយដឹកនាំស្រី ដែលបុរសគប្បីសពមួយរំពេចនោះសោះ ។
 ក៏ត្រូវទាំងឡាយទុកពេញ ។ បុរសក៏គ្មានពេញទោសនោះឡើយបន្តបន្តបន្ត
 (ដូច្នោះ) ។ ក្នុងកិច្ចការដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិក្ខុ ។ មេ ។ ក្នុងកិច្ចការ
 ពេញទោសនោះឡើយបន្តបន្តបន្ត មិនសមរម្យ ។ តាមដំណែងអាយុប្រតិក្ខ
 និយាយដឹកនាំស្រីដែលបុរសគប្បីសពមួយរំពេចនោះសោះ ។ គ្រានោះ
 ឯង ក្នុងកិច្ចការ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ឲ្យ
 ប្រជុំក្នុងសន្និក្ខន្ធពេញនោះ ហើយទ្រង់សូមបញ្ជាក់ ។ តាមដំណែងអាយុ
 ទៀតជា ម្ចាស់ ។ តាម ក្នុងកិច្ចការ ប្រតិក្ខន្ធមាយដឹកនាំស្រីដែល
 បុរសគប្បីសពមួយរំពេចនោះមែន ។ ។ តាមដំណែងក្រាបទូល
 ថា សូមទ្រង់ព្រះមន្ត្រីប្រាសព័ត៌មាន ។ ព្រះសម្តែងជាម្ចាស់ដ៏មាន
 ជោគទ្រង់និរៀយថា ម្ចាស់មោឃបុរស កំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ
 មិនសមគួរទេ មិនត្រូវទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់មោឃបុរស គួរមើ
 វែងអ្នកឯង ប្រតិក្ខន្ធមាយដឹកនាំស្រីដែលបុរសគប្បីសពមួយរំពេចនោះ
 ម្ចាស់មោឃបុរស កំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែនជាឲ្យជិះថ្នាំដល់ដង
 ដែលមិនទាន់ជិះថ្នាំទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់កិច្ចការទុក ក្នុងកិច្ចការ
 ត្រូវសំដែងឲ្យស្របទេនេះយ៉ាងនេះថា ក៏គួរណាមួយប្រតិក្ខន្ធមាយដឹកនាំ

សមាបទ្ទេយ្យ ឥត្តិយា វា បុរិសមតំ បុរិសស្ស វា
ឥត្តិមតំ ជាយត្តទេ វា ជាត្តទេ វា អន្តបសោ តំ ។
ណំ កាយមិ សង្ខារទំលេសសោតំ ។

(១២៧) យោ បនាតិ យោ យាទំសោ ។ ថេ ។
តំ ត្តតំ ។ ថេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្ត អនិប្បតោ
កំ ត្តតំ ។ សង្ខារិ ត្តិ សមាបទ្ទេយ្យាតំ ឥត្តិយា វា បដិសោ
បុរិសស្ស សង្ខារេ កត្តតំ បុរិសេ វា បដិសោ ឥត្តិយា
សង្ខារេ កត្តតំ ។ ឥត្តិយា វា បុរិសមតិ ត្តិ បុរិសស្ស
មតំ ឥត្តិយា វា អាហារេតិ ។ បុរិសស្ស វា ឥត្តិមតិ ត្តិ
ឥត្តិយា មតំ បុរិសស្ស វា អាហារេតិ ។ ជាយត្តទេ
វា តំ ជាយា ករិស្សសិ ។ ជាត្តទេ វា តំ ជាវិ ករិស្សសិ ។
អន្តបសោ តំ ណំ កាយមិ មុហុតិ កា ករិស្សសិ ។
សង្ខារទំលេសសោតំ ។ ថេ ។ តេ ធម៌ កុត្តតំ សង្ខារ-
សោសាតំ ។

និប្រាបំសេចក្តីប្រាបំប្រសវលំស្រិត្តិ ប្រាបំសេចក្តីប្រាបំស្រិត្តិ
ឲ្យបាទគ្នាជាប្រពន្ធក្តីជាប្តីឬជាសហាយក្តី ដោយហោចរេស្សម្បីត្រៃស្រៃ
ដែលបុរសគប្បីនៅម្តងសព្វមួយរំពេច^(១) រោះត្រៃពេបក្តីសង្ខារទំលេស។

(១២៨) ត្រីតិកាភូមិ តិកុណាមួយ បាទអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទ
ទី ១ ខែបបទបុរាណិក្ខេបាយ ។ ត្រីតិកាភូមិ ប្រព្រឹត្តមិយាយឯកនាំ
សេចក្តីថា គិតវិសេស្របន្តិបំឲ្យទៅកាន់សំណាក់ប្រសក្តិ គិតវិសេស្រ
បន្តិបំឲ្យទៅកាន់សំណាក់ស្រិត្តិ ។ ត្រីតិកាភូមិ ប្រាបំសេចក្តីប្រាបំ
ប្រសវលំស្រិត្តិ និប្រាបំបុណ្ណរបស់ប្រសវលំស្រិត្តិ ។ ត្រីតិកាភូមិ
ប្រាបំសេចក្តីប្រាបំស្រិត្តិ និប្រាបំបុណ្ណរបស់ស្រិត្តិ ។ ត្រីតិកាភូមិ
ប្រាបំសេចក្តីប្រាបំស្រិត្តិ និប្រាបំបុណ្ណរបស់ស្រិត្តិ ។ ត្រីតិកាភូមិ
ឲ្យបាទគ្នាជាប្រពន្ធក្តី និប្រាបំថា នាឯងនឹងនឹងជាប្រពន្ធកេ ។
ត្រីតិកាភូមិ ជាប្តីឬជាសហាយក្តី និប្រាបំថា អ្នកឯងនឹងនឹងជាសហាយកេ ។
ត្រីតិកាភូមិ ដោយហោចរេស្សម្បីត្រៃស្រៃដែលបុរសគប្បីសព្វមួយរំពេច
រោះ និប្រាបំថា នាឯងនឹងនឹងជាស្រីដែលបុរសគប្បីសព្វមួយស្របក់ ។ ត្រីតិ
កាភូមិ សង្ខារទំលេស បាទអធិប្បាយក្នុងសង្ខារទំលេសទី ១ ខែបាយ ។

១ នាឯងស្រីឲ្យឈ្មោះ ជីវិត្តិយោ ជីវិត្តិយោ ។

[១២៨] ឈរ ឥតិយោ មាតុភូតា បិតុភូតា
មាតាបិតុភូតា ភាតុភូតា ភតិធិភូតា ញាតិភូតា
តោត្តរភូតា ធម្មភូតា សាវក្ខា សហវណ្ណា ។

[១២៩] ឈរ ភរិយាយោ ធនត្ថិតា ធនវាសិនី
ភោគវាសិនី បដវាសិនី ឌុបបត្តតិនី ឌុបតតុដ្ឋង្គា ជាសិ
ប ភរិយា ច តត្ថុការី ច ភរិយា ច ធនាហោជា មុហុត្ថិតា ។

[១៣០] មាតុភូតា ជាម មាតា តោយតិ តោយតិ
ឥស្សរិយំ កាវេតិ វសំ វត្តតិ ។ បិតុភូតា ជាម បិតា
រត្តតិ តោយតិ ឥស្សរិយំ កាវេតិ វសំ វត្តតិ ។
មាតាបិតុភូតា ជាម មាតាបិតវេរ រត្តតិ តោយតិ
ឥស្សរិយំ កាវេតិ វសំ វត្តតិ ។ ភាតុភូតា ជាម
ភាតា រត្តតិ តោយតិ ឥស្សរិយំ កាវេតិ វសំ វត្តតិ ។
ភតិធិភូតា ជាម ភតិធិ រត្តតិ តោយតិ ឥស្សរិយំ
កាវេតិ វសំ វត្តតិ ។ ញាតិភូតា ជាម ញាតកា
រត្តតិ តោយតិ ឥស្សរិយំ កាវេតិ វសំ វត្តតិ ។
តោត្តរភូតា ជាម សតោត្តា រត្តតិ តោយតិ ឥស្សរិយំ
កាវេតិ វសំ វត្តតិ ។ ធម្មភូតា ជាម សហធម្មិតា

[១២៨] ស្រីមានទង្គក ឥ មាតុភូតា ១ បិតុភូតា ១ មាតាបិ-
តុភូតា ១ ភាតុភូតា ១ ភតិធិភូតា ១ ញាតិភូតា ១ តោត្តរភូតា ១
ធម្មភូតា ១ សាវកា ១ សហវណ្ណា ១ ។

[១២៩] ភរិយាមានទង្គក ធនត្ថិតា ១ ធនវាសិនី ១ ភោគវា-
សិនី ១ បដវាសិនី ១ ឌុបបត្តតិនី ១ ឌុបតតុដ្ឋង្គា ១ ជាសិភរិយា ១
តត្ថុការីភរិយា ១ ធនាហោជា ១ មុហុត្ថិតា ១ ។

[១៣០] ស្រីដែលម្តាយបែកគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា
មាតុភូតា ។ ស្រីដែលឪពុកបែកគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា
បិតុភូតា ។ ស្រីដែលម្តាយឪពុកបែកគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ
ហៅថា មាតាបិតុភូតា ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសបែកគ្រប់គ្រងជា
ធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ភាតុភូតា ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីបែកគ្រប់
គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ភតិធិភូតា ។ ស្រីដែលពួកញាតិបែកគ្រប់
គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ញាតិភូតា ។ ស្រីដែលជន
ហានតាត្រឡប់មកវិញបែកគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា តោត្ត-
រភូតា ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តមេត្រីភ្នំបែកគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ

រក្ខត្តិ តោយេន្តិ ឥស្សរិយំ កាវេន្តិ វសំ វក្ខត្តិ ។
 សារក្ខា ឆាម កត្តេ បរិក្ខហិតា ហោតិ មយ្ហំ ឯសាតិ
 អន្តបសោ មាលាតុលយវិក្ខត្តាបិ ។ សបរិទណ្ណា ឆាម
 កេមចិ ធន្លោ វេចិតោ ហោតិ យោ ឥត្តត្តាបិ ឥត្តិ
 ត្ថតិ វត្តតោ ធន្លោតិ ។

[១៧១] ធន្លោតិ ឆាម ធន្លោ តិណ្ឌិត្តា
 វសេតិ ។ ធន្លោសិទ្ធិ ឆាម ចំយោ ឯយំ វសេតិ ។
 កោតវសិទ្ធិ ឆាម កោតិ ធន្លា វសេតិ ។ មដ-
 វសិទ្ធិ ឆាម មដំ ធន្លា វសេតិ ។ ឱនេត្តតិទ្ធិ
 ឆាម ឱនេត្តតិទ្ធិ អាមសិក្ខា វសេតិ ។ ឱកតត្ថម្ភជា
 ឆាម ត្ថម្ភជំ ឱរោមេត្តា វសេតិ ។ តាសិ ឆាម
 តាសិ វេវ ហោតិ ភវិយា ច ។ កម្មការិ ឆាម កម្មការិ
 វេវ ហោតិ ភវិយា ច ។ ធនាហោតិ ឆាម ករមភាទិកា
 វត្តតិ ។ ឧហត្តិកា ឆាម តំណិកា វត្តតិ ។

ហោតិ ធម្មត្តិកា ។ សិវិវេលប្រសវេក្យទុកតាំងតំកតិវិវេរោយតំចិត្ត
 ជាតានិទេជាបេសំអញ ដោយហោចទៅសូម្បីវិក្ខិវេលប្រសបំពាក់ផ្កា
 កម្រិត្យ (ស្រែនេះឯង) ហោតិ សារក្ខា ។ កត្តាវេលស្តេអន្តិណា ១
 ច្រើតាំងទុកផ្សំច្នោះ បើបុរសណាមកម្នាក់ស្រែឈ្មោះនេះ ទំនិក្រវិទ្ធិយ
 ប៉ុណ្ណោះដល់បុរសនោះ (ស្រែនេះ) ហោតិ សបរិទណ្ណា ។

[១៧១] ភវិយាវេលបុរសនោះទំនិក្រវិទ្ធិហើយឲ្យនៅប្រជាមួយ
 ហោតិ ធន្លោតិ ។ ប្រសព្វស្រែទ្រព្យរបស់ស្រែ ឲ្យស្រែជាទ្រព្យទ្រព្យ
 នៅប្រជាមួយ ហោតិ ធន្លោសិទ្ធិ ។ ភវិយាវេលប្រសព្វកោត^(១)
 ហើយឲ្យនៅប្រជាមួយ ហោតិ កោតវសិទ្ធិ ។ ភវិយាវេលប្រសព្វ
 សប្បុរស្យកដណ្តប់ ហើយឲ្យនៅប្រជាមួយ ហោតិ មដវសិទ្ធិ ។
 ភវិយាវេលប្រសព្វតាហោតិដង្កុមជាមួយទំនិបុរសដែលកត្តិកាដទៃទៀត ហើយ
 ធន្លោឲ្យនៅប្រជាមួយ ហោតិ ធន្លោតិទ្ធិ ។ ភវិយាវេលប្រសព្វកំ
 ច្រឡំឲ្យ ហើយឲ្យនៅប្រជាមួយគ្នា ហោតិ កត្តត្ថម្ភជា ។ សិវិវេល
 ប្រើប្រាស់ចំខ្លួនឯងភវិយាដង ហោតិ តាសិភវិយា ។ សិវិវេលធ្វើការ
 ល្អល្អដងភវិយាដង ហោតិ កម្មការិភវិយា ។ សិវិវេលគេចាប់តែឯ
 ទំនិយកមកធ្វើភវិយា ហោតិ ធនាហោតិ ។ សិវិវេលប្រសព្វទៅប្រ-
 ជាមួយគេចនោះ ហោតិ ធម្មត្តិកា ។

• ត្រៀមធម្មបទដ្ឋកថា បិដកបិដកសម្មាសន្ត ៤១៣៨និយ ។

[១៣២] បុរិសោ ភិក្ខុំ ចហំណាតិ តទ្ធិ កន្ត្ត
 ឥត្តន្ទាមំ ហត្ថាភ្នំតំ ត្រៃហិ ហោហិ តិរ ឥត្តន្ទាមស្ស
 ភិយោ ធនត្តិកាតិ បដិក្កន្តាតិ វិមំសតិ បច្ឆាហរតិ
 អាមត្តំ សដ្ឋានិសេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ ចហំណាតិ
 តទ្ធិ កន្ត្ត ឥត្តន្ទាមំ វិក្កាភ្នំតំ ត្រៃហិ ។ មេ ។ មាតាមិ-
 ត្ថាភ្នំតំ ត្រៃហិ ។ កាត្ថាភ្នំតំ ត្រៃហិ ។ ភតិដីរភ្នំតំ
 ត្រៃហិ ។ ញាតិភ្នំតំ ត្រៃហិ ។ កោត្តាភ្នំតំ ត្រៃហិ ។
 ធម្មាភ្នំតំ ត្រៃហិ ។ សារភ្នំ ត្រៃហិ ។ សមវិទ្ធល្ហំ ត្រៃហិ
 ហោហិ តិរ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិយោ ធនត្តិកាតិ បដិក្កន្តាតិ
 វិមំសតិ បច្ឆាហរតិ អាមត្តំ សដ្ឋានិសេសស្ស ។

និព្វេចកមំ ។

[១៣២] បុរិសោភិក្ខុំ ចហំណាតិ តទ្ធិ កន្ត្ត
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលហោហារក្សដូច្នោះថា គេជាពាណិជ្ជករ
 ធនត្តិកាភិយោរបស់បុរិសោឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលបាន ទៅនិយាយ
 ល្យងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរិសនោះ) វិញ ត្រៃហេបក្កិសន្ធិទិ-
 សេស ។ បុរិសោភិក្ខុំ ចហំណាតិ តទ្ធិ កន្ត្ត ទៅនិយាយនឹងស្រី
 ដែលហោហារក្ស ។ មេ ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រី
 ដែលហោហារក្ស ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបដិប្បន
 ប្រិយភក្ស ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបដិប្បនស្រីភក្ស ។
 សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលញាតិភក្ស ។ សូមលោកទៅនិយាយ
 ដឹងស្រីដែលដេហោតាត្រៃវិទ្ធល្ហំភក្ស ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹង
 ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រៃវិទ្ធល្ហំភក្ស ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែល
 ប្រិយប្រកាន់ទុក ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលមានរាងស្តេច
 តាំងទុកដូច្នោះថា គេជា ពាណិជ្ជករដ៏ធំជាងគេរបស់បុរិសោឈ្មោះនេះ
 ទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលបាន ទៅនិយាយល្យងមើល ហើយវិលមក (ប្រាប់បុរិស
 នោះ) វិញ ត្រៃហេបក្កិសន្ធិទិសេស ។

និព្វេចកមំ ។

សេសសល់ បញ្ចូលសង្ខារសេសស្ស មនោនិយ វណ្ណចង្ក

[១៣៣] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ គុដ្ឋ
 កន្តេ ឥត្តន្តាមំ មាតុរក្ខិតតព្វ មិគ្គុរក្ខិតតព្វ ព្រហ្ម
 ហោថ កិរ ឥត្តន្តាមស្ស ករិយាយោ ធនក្ខីតាតិ
 បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ បច្ឆាហារតិ អាបត្តិ សង្ខារិ-
 សេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ គុដ្ឋ
 កន្តេ ឥត្តន្តាមំ មាតុរក្ខិតតព្វ មាតា មិគ្គុរក្ខិតតព្វ
 ព្រហ្ម ។ បេ ។ មាតុរក្ខិតតព្វ កាតុរក្ខិតតព្វ ។
 មាតុរក្ខិតតព្វ ភតិជំរក្ខិតតព្វ ។ មាតុរក្ខិតតព្វ
 ញាតិរក្ខិតតព្វ ។ មាតុរក្ខិតតព្វ កោតុរក្ខិតតព្វ ។
 មាតុរក្ខិតតព្វ ធម្មរក្ខិតតព្វ ។ មាតុរក្ខិតតព្វ សារក្ខិតតព្វ ។
 មាតុរក្ខិតតព្វ សមរណ្ណតព្វ ព្រហ្ម ហោថ កិរ
 ឥត្តន្តាមស្ស ករិយាយោ ធនក្ខីតាតិ បដិក្កណ្ណាតិ
 វិមំសតិ បច្ឆាហារតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

សេសសល់ សង្ខារសេសទី ៥ មនោនិយ ចំហាយព័រក្ខណ្ណ

[១៣៣] បុរិសោភិក្ខុរក្ខិតតព្វ បដិក្កណ្ណាតិ សូមរោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីវណ្ណះនេះដែលមាតារក្សាផង នឹងស្រីវណ្ណះនេះដែល
 បិតារក្សាផង គេថា ទាន់ព័រក្ខិតតព្វ ចូរជាធនក្ខិតតព្វយាបសំបុរិស
 វណ្ណះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលបាន ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក
 (ក្រាប់បុរិសោនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារសេស ។ បុរិសោភិក្ខុរក្ខិតតព្វ
 បដិក្កណ្ណាតិ សូមរោកទៅនិយាយនឹងស្រីវណ្ណះនេះដែលមាតា
 រក្សាផងនឹងស្រីវណ្ណះនេះដែលមាតាបិតារក្សាផង ។ បេ ។ ស្រីដែលមាតា
 រក្សាផងស្រីដែលបង្កូមប្រលោក្សផង ។ ស្រីដែលមាតារក្សាផងស្រីដែល
 បង្កូមស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតារក្សាផងស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។
 ស្រីដែលមាតារក្សាផងស្រីដែលជនមានតាត្រស្នើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែល
 មាតារក្សាផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតា
 រក្សាផង ស្រីដែលប្រសាហ្មធិវិហារផង ។ សូមរោកទៅនិយាយនឹងស្រី
 ដែលមាតារក្សាផងនឹងស្រីដែលស្តេចព័រក្ខិតតព្វផង ដូច្នោះថា គេថា ទាន់
 ព័រក្ខិតតព្វចូរជាធនក្ខិតតព្វយាបសំបុរិសវណ្ណះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលបាន
 ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ក្រាប់បុរិសោនោះ) វិញ ត្រូវ
 អាបត្តិសង្ខារសេស ។

(១៣៤) ធុរិសោ ភិក្ខុ បហិណ្ឌានិ កច្ច កន្តេ
 ឥន្ទន្ទាមំ បិក្ខុក្ខិតតញ្ច មាតាបិក្ខុក្ខិតតញ្ច ត្រុហិ ហោជ
 តិរ ឥន្ទន្ទាមស្ស ករិយាយោ ននក្ខិតតាតិ បដិក្ខណ្ណានិ
 វិមំសានិ បទ្វាហានិ អាមត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 ធុរិសោ ភិក្ខុ បហិណ្ឌានិ កច្ច កន្តេ ឥន្ទន្ទាមំ
 បិក្ខុក្ខិតតញ្ច មាតាបិក្ខុក្ខិតតញ្ច ។ បិក្ខុក្ខិតតញ្ច ភតិដិរក្ខិត-
 តញ្ច ។ បិក្ខុក្ខិតតញ្ច ញាតិក្ខិតតញ្ច ។ បិក្ខុក្ខិតតញ្ច
 វេតា ក្ខិតតញ្ច ។ បិក្ខុក្ខិតតញ្ច ធិប្បក្ខិតតញ្ច ។
 បិក្ខុក្ខិតតញ្ច សារក្ខិតតញ្ច ។ បិក្ខុក្ខិតតញ្ច សមរិ-
 ណ្ណាញ្ច ត្រុហិ ហោជ តិរ ឥន្ទន្ទាមស្ស ករិយាយោ
 ននក្ខិតតាតិ បដិក្ខណ្ណានិ វិមំសានិ បទ្វាហានិ អាមត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ធុរិសោ ភិក្ខុ បហិណ្ឌានិ
 កច្ច កន្តេ ឥន្ទន្ទាមំ បិក្ខុក្ខិតតញ្ច មាតាបិក្ខុក្ខិតតញ្ច

(១៣៤) បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បតិគ្រាលោកម្ចាស់ សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិក្ខុក្ខិតតញ្ច នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែល
 មាតាបិក្ខុក្ខិតតញ្ច ដូច្នោះគេថា នាងទាំងពីរនាក់ចូរជាជនក្តីតាភិយារបស់
 បុរសឈ្មោះនេះទៅ ។ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយ
 ត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវតាមក្តីសន្យាទិសេស ។ បុរសបញ្ចូន
 ភិក្ខុទៅថា បតិគ្រាលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ
 ដែលបិក្ខុក្ខិតតញ្ច នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបដិក្ខណ្ណប្រុសក្សត្រ ។ ស្រីដែល
 បិក្ខុក្ខិតតញ្ច ស្រីដែលបដិក្ខណ្ណប្រុសក្សត្រ ។ ស្រីដែលបិក្ខុក្ខិតតញ្ច ស្រី
 ដែលញាតិក្សត្រ ។ ស្រីដែលបិក្ខុក្ខិតតញ្ច ស្រីដែលធិបតាមាតាត្រ
 វេតាក្សត្រ ។ ស្រីដែលបិក្ខុក្ខិតតញ្ច ស្រីដែលធិបតាមាតាត្រ
 ក្សត្រ ។ ស្រីដែលបិក្ខុក្ខិតតញ្ច ស្រីដែលប្រុសហ្មឺនវោងផង ។ ស្រី
 ដែលបិក្ខុក្ខិតតញ្ច ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាផង ដូច្នោះគេថា នាងទាំង
 ពីរនាក់ចូរជាជនក្តីតាភិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ
 ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវ
 តាមក្តីសន្យាទិសេស ។ បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បតិគ្រាលោកម្ចាស់ សូម
 លោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលបិក្ខុក្ខិតតញ្ច នឹងស្រីឈ្មោះ

ធរណីយកម្ម បញ្ចក្ខណ្ឌសម្មាសន្តិកម្ម បទពាណិជ្ជយ ពុទ្ធចង្គ

ត្រៃហំ ហោដ តិរ វត្តន្តាមស្ស ករិយាយោ ធនត្តិ-
តាតិ បដិក្កណ្ណតិ វិមិសតិ បច្ឆាហារតិ អាបត្តិ-
សង្ឃិធិសេសស្ស ។

ពុទ្ធចង្គ ១ ។

(១៣៧) បុរិសា កិក្កំ បរិណាតិ កិច្ច កត្ត
វត្តន្តាមំ មាតាបិគុក្កិកញ្ច ភាគុក្កិកញ្ច ។ ហតាបិគុ-
ក្កិកញ្ច កតិវិក្កិកញ្ច ។ មាតាបិគុក្កិកញ្ច
ញាតិក្កិកញ្ច ។ មាតាបិគុក្កិកញ្ច តោន្តុក្កិកញ្ច ។
មាតាបិគុក្កិកញ្ច ធម្មក្កិកញ្ច ។ ហតាបិគុក្កិកញ្ច
សារក្កិកញ្ច ។ មាតាបិគុក្កិកញ្ច សំបរិណាតញ្ច ។
ហតាបិគុក្កិកញ្ច មាគុក្កិកញ្ច ។ មាតាបិគុ-
ក្កិកញ្ច បិគុក្កិកញ្ច ត្រៃហំ ហោដ តិរ
វត្តន្តាមស្ស ករិយាយោ ធនត្តិ តាតិ អមសាធិតោ
វិមិសតិ បច្ឆាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃិធិសេសស្ស ។

ទុំយំ ពុទ្ធចង្គ ។

១ ។ ២ ពុទ្ធចង្គ មុលំ សង្ឃិក្កំ ។ ៣ តា បរិ កញ្ច ទុំយំពុទ្ធចង្គិធិ អិកេនិក្កា អិសោនេនុ-
ច្ឆរោ វិក្កំ ។ ៤ វិសស្តិ កិច្ចក្កេ កត្ត ឧបោកេរក្កំ ។

ធរណីយកម្ម សង្ឃិធិសេសទី ៥ បទពាណិជ្ជយ បិយាយកំព័ពុទ្ធចង្គ

នេះដែលហតាភក្កាផង ដូច្នោះជា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ ចូរជាធនក្កិកា
ភិយាយរបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កិត្តក៏ទទួលបាន ទៅនិយាយល្បួងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ក្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវតាបក្កិសង្ឃិធិសេស ។

ពុទ្ធចង្គ ២ ។

(១៣៨) បុរសបញ្ជូនភិក្កុះទៅថា បរិក្រោលាកម្មាសំ សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលហតាភិក្កាភក្កាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះ
ដែលបដិប្បូនប្រិសភក្កាផង ។ ស្រីដែលហតាភិក្កាភក្កាផង ស្រីដែលបដិ
ប្បូនប្រិសភក្កាផង ។ ស្រីដែលហតាភិក្កាភក្កាផង ស្រីដែលញាតិភក្កាផង ។
ស្រីដែលមាតាភិក្កាភក្កាផង ស្រីដែលជនមាតាភិក្កាភក្កាផង ។
ស្រីដែលហតាភិក្កាភក្កាផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តិធម៌ត្រៃភក្កាភក្កាផង ។
ស្រីដែលហតាភិក្កាភក្កាផង ស្រីដែលប្រិសព្វនិវេហនិផង ។ ស្រីដែល
ហតាភិក្កាភក្កាផង ស្រីដែលស្តេចរេកំអាត្តផង ។ ស្រីដែលហតាភិក្កា
ភក្កាផង ស្រីដែលហតាភក្កាផង ។ ស្រីដែលហតាភិក្កាភក្កាផង ស្រី
ដែលបិក្កាភក្កាផង ដូច្នោះជា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ចូរជាធនក្កិកាភិយា
របស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កិត្តក៏ទទួលបាន ទៅនិយាយល្បួងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ក្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវតាបក្កិសង្ឃិធិសេស ។

ពុទ្ធចង្គ ២ ២ ។

វិធមបិដក មហាវិទ្យា

(១៣៦) បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ គុដ្ឋ ករុណោ
 ឥត្តញ្ញាមំ ភាគុវត្តិភព្វា ភតិបិវត្តិភព្វា ។ ភាគុវត្តិភព្វា
 ញាតិវត្តិភព្វា ។ ភាគុវត្តិភព្វា ពោស្តវត្តិភព្វា ។
 ភាគុវត្តិភព្វា ធម្មវត្តិភព្វា ។ ភាគុវត្តិភព្វា សា-
 វត្តិភព្វា ។ ភាគុវត្តិភព្វា សហវណ្ណភព្វា ។ ភាគុវត្តិ-
 ភព្វា ភាគុវត្តិភព្វា ។ ភាគុវត្តិភព្វា បិវត្តិភព្វា ។
 ភាគុវត្តិភព្វា ហតាបិវត្តិភព្វា ព្រិហិ ហោរា តិវ
 ឥត្តញ្ញាមស្ស ភវិយាយោ ធម្មត្តិភាតិ បដិក្កណ្ណាតិ
 វិមំសតិ បច្ចាហាតិ អាមត្តំ សដ្ឋិដិសសស្ស ។
 ឈិយំ កុរុញ្ញំ ។

(១៣៧) បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ គុដ្ឋ
 ករុណោ ឥត្តញ្ញាមំ ភតិបិវត្តិភព្វា ញាតិវត្តិភព្វា ។

[១៣៦] បុរិសោភិក្ខុវេទនា បតិក្រិណាតម្ចាស់ សុមរោភ
 ទេវទិយាយនិវិស្រិណ្ណាននៈ វេសបដិប្បូនប្រិសាក្សន៍ ធិនិវិស្រិណ្ណានៈ
 នេវវេសបដិប្បូនប្រិសាក្សន៍ ។ វិសិវេសបដិប្បូនប្រិសាក្សន៍ វិសិវេស
 ញាតិក្សន៍ ។ វិសិវេសបដិប្បូនប្រិសាក្សន៍ វិសិវេសជេមាណក្រ
 ភ្នេត្តិក្សន៍ ។ វិសិវេសបដិប្បូនប្រិសាក្សន៍ វិសិវេសជេប្រិវត្តិ
 ធម្មិក្រិក្សន៍ ។ វិសិវេសបដិប្បូនប្រិសាក្សន៍ វិសិវេសប្រិស
 ញាតិវត្តិភព្វា ។ វិសិវេសបដិប្បូនប្រិសាក្សន៍ វិសិវេសស្តេចដាក់
 ភព្វា ។ វិសិវេសបដិប្បូនប្រិសាក្សន៍ វិសិវេសហតារក្សន៍ ។ វិស
 វេសបដិប្បូនប្រិសាក្សន៍ វិសិវេសបិវត្តិភព្វា ។ វិសិវេសបដិប្បូ
 ប្រិសាក្សន៍ វិសិវេសហតាបិវត្តិភព្វា ដូច្នោះថា គេថា នាវិវត្តិភ
 ព្វាបិវត្តិភព្វា ភវិយាយោ ធម្មត្តិភាតិ បដិក្កណ្ណាតិ ទេវ
 ទិយាយស្សវិមំស ហើយត្រិទ្រវមក (ព្រិបបុរិសោនា) វិញ ត្រិភាបត្តិ
 សន្ធិវិសេស ។

កុរុញ្ញំ ៣ ចម ។

[១៣៧] បុរិសោភិក្ខុវេទនា បតិក្រិណាតម្ចាស់ សុមរោភ
 ទេវទិយាយនិវិស្រិណ្ណាននៈ វេសបដិប្បូនប្រិសាក្សន៍ ធិនិវិស្រិណ្ណានៈ

ឃោសនាស្ត្រ បញ្ចកសង្ខារទំសេសស្ស បទពាជនីយ ពុទ្ធចក្ក

កតិ ធីរក្ខតិ តណ្ហ គោ ឆ្ករក្ខតិ តណ្ហ ។ កតិ ធីរក្ខតិ តណ្ហ
 ធម្មរក្ខតិ តណ្ហ ។ កតិ ធីរក្ខតិ តណ្ហ សារក្ខតិ តណ្ហ ។
 កតិ ធីរក្ខតិ តណ្ហ សបរិទណ្ណតណ្ហ ។ កតិ ធីរក្ខតិ តណ្ហ
 មាតុរក្ខតិ តណ្ហ ។ កតិ ធីរក្ខតិ តណ្ហ បិទ្ការក្ខតិ តណ្ហ ។
 កតិ ធីរក្ខតិ តណ្ហ មាតា បិទ្ការក្ខតិ តណ្ហ ។ កតិ ធីរក្ខតិ តណ្ហ
 កាតុរក្ខតិ តណ្ហ ព្រហ្ម ហោជ កិរ ឥត្តន្ទាមស្ស ករិយា-
 យោ ធម្មត្ថិ តាតិ បដិក្ខណ្ណតិ វិមិសតិ បច្ឆាមាតិ
 រាមត្ថិ សង្ខារទំសេសស្ស ។

ចក្កំ ពុទ្ធចក្កំ ។

(១៣៨) បុរិសោ កិក្ខតិ បហិណាតិ កត្ត
 កន្លេ ឥត្តន្ទាមំ ញារិក្ខតិ តណ្ហ គោ ឆ្ករក្ខតិ តណ្ហ ។
 ញារិក្ខតិ តណ្ហ ធម្មរក្ខតិ តណ្ហ ។ ញារិក្ខតិ តណ្ហ

ឃោសនាស្ត្រ សង្ខារទំសេសស្ស ៥ បទពាជនីយ ឧបាយវារីពិទ្ធចក្ក

ដែលញាតិក្សេន ។ ស្រីដែលបដិប្បនិស្សិតស្រីក្សេន ស្រីដែលដទាន
 ភោគ្រស្មីត្ថាក្សេន ។ ស្រីដែលបដិប្បនិស្សិតស្រីក្សេន ស្រីដែលដទ
 ប្រព្រឹត្តបដិប្បនិស្សិតស្រីក្សេន ។ ស្រីដែលបដិប្បនិស្សិតស្រីក្សេន ស្រីដែល
 ប្រិសហ្មតិហោនផន ។ ស្រីដែលបដិប្បនិស្សិតស្រីក្សេន ស្រីដែលស្តេចដាក់
 ពង្សាទុកផន ។ ស្រីដែលបដិប្បនិស្សិតស្រីក្សេន ស្រីដែលមាតាក្សេន ។
 ស្រីដែលបដិប្បនិស្សិតស្រីក្សេន ស្រីដែលបិការក្សេន ។ ស្រីដែលបដិប្ប
 និស្សិតស្រីក្សេន ស្រីដែលមាតាបិការក្សេន ។ ស្រីដែលបដិប្បនិស្សិតស្រីក្សេ
 ន ស្រីដែលបដិប្បនិស្សិតស្រីក្សេន ដូច្នោះហ្ន៎ គេដឹងនឹងដឹងនឹង ចូ
 ដំណើរគិតគោរពរបស់បុរស ឈ្មោះនេះហ្ន៎ កិក្ខតិ ធីរក្ខតិ តណ្ហ ពេទិ-
 យាយល្ងនមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអប្ប
 សង្ខារទំសេស ។

ពុទ្ធចក្កំ ២ ចំ ។

(១៣៨) បុរិសោ កិក្ខតិ បហិណាតិ សូម
 លោកពេទិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលញាតិក្សេន នឹងស្រី
 ឈ្មោះនេះ ដែលដទានភោគ្រស្មីត្ថាក្សេន ។ ស្រីដែលញាតិក្សេ
 ន ស្រីដែលដទានប្រព្រឹត្តបដិប្បនិស្សិតស្រីក្សេន ។ ស្រីដែលញាតិក្សេន

សារក្កត្ត ។ ញាតិក្កត្ត ។ សហវិទ្យា ។ ញាតិក្កត្ត-
 ត្ត ។ មាតុក្កត្ត ។ ញាតិក្កត្ត ។ បិតុក្កត្ត ។
 ញាតិក្កត្ត ។ មាតាបិតុក្កត្ត ។ ញាតិក្កត្ត
 កាតុក្កត្ត ។ ញាតិក្កត្ត កតិយក្កត្ត ព្រហ្ម
 ហោជ កំ វន្តន្តាមស្ស ករិយាយោ ធន្តិកាតិ មដិក្ក-
 ណ្តាតិ វិមសតិ មទ្ធាហាតិ អាមត្តិ សន្សិសេសស្ស ។

ញាតិ ព្រហ្ម ។

[១៣៧] បុរិសោ កិក្កំ មហិណតិ កច្ច កន្ត
 វន្តន្តាម កោត្តក្កត្ត ធម្មក្កត្ត ។ កោត្តក្កត្ត-
 ត្ត សារក្កត្ត ។ កោត្តក្កត្ត សហវិទ្យា ។
 កោត្តក្កត្ត មាតុក្កត្ត ។ កោត្តក្កត្ត បិតុ-
 ក្កត្ត ។ កោត្តក្កត្ត មាតាបិតុក្កត្ត ។

ស្រីវេលប្រសហ្មវិហរិផន ។ ស្រីវេលញាតិក្កត្ត ។ ស្រីវេលស្តេ
 ដាក់កាត្តុក្កត្ត ។ ស្រីវេលញាតិក្កត្ត ។ ស្រីវេលមាតាភ្នំ ។
 ស្រីវេលញាតិក្កត្ត ។ ស្រីវេលបិតាភ្នំ ។ ស្រីវេលញាតិក្កត្ត
 ផន ស្រីវេលមាតាបិតាភ្នំ ។ ស្រីវេលញាតិក្កត្ត ស្រីវេលបរិ
 ប្បូនប្រសាភ្នំ ។ ស្រីវេលញាតិក្កត្ត ស្រីវេលបរិប្បូនប្រសាភ្នំ
 ដូច្នោះ គេជាតាតំណីតាតំ ឬជាធន្តិកាតិយាយសំបុរសា ឈ្មោះនេះ
 ទៅ ភិក្កុក្កត្ត ពាក្យ ទៅនិយាយល្អវិមល ហើយត្រឡប់មក (គ្រាប់
 បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាមត្តិសន្សិសេស ។

ព្រហ្ម ។

[១៣៨] បុរសបញ្ចូនភិក្កុក្កត្ត ។ បរិវេលាក្កត្ត ។ សូម
 លោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលផងមានគាត្រស្ម័គ្រភ្នំ
 ផងស្រីឈ្មោះនេះដែលផងប្រព្រឹត្តធម៌ត្រៃភ្នំភ្នំ ។ ស្រីវេលផង
 មានគាត្រស្ម័គ្រភ្នំ ។ ស្រីវេលប្រសហ្មវិហរិផន ។ ស្រីវេលផង
 មានគាត្រស្ម័គ្រភ្នំ ស្រីវេលស្តេដាក់កាត្តុក្កត្ត ។ ស្រីវេល
 ផងមានគាត្រស្ម័គ្រភ្នំ ស្រីវេលមាតាភ្នំ ។ ស្រីវេល
 ផងមានគាត្រស្ម័គ្រភ្នំ ស្រីវេលបិតាភ្នំ ។ ស្រីវេល
 ផងមានគាត្រស្ម័គ្រភ្នំ ស្រីវេលមាតាបិតាភ្នំ ។

សេនាបតីត្រូវបាន កាតុត្តិកត្រូវបាន ។ សេនាបតីត្រូវបាន កតិ-
 យោគីត្រូវបាន ។ សេនាបតីត្រូវបាន ញាតិកត្រូវបាន ព្រះហ្ម
 ហោថ តំរ ឥន្ទ្រាមស្ស ករិយាយោ ចន្ទ្រីតាតិ បដិទ្ធ-
 ណ្ណាតិ វិមសតិ បន្ទាហាតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 រដ្ឋ ពុទ្ធបញ្ញី ។

[១៤០] បុរិសោ ភិក្ខុ បដិណាតិ កង្ក កង្ក
 ឥន្ទ្រាម ចន្ទ្រត្រូវបាន សារក្កត្រូវបាន ។ ចន្ទ្រត្រូវបាន
 សបរិណណ្ណត្រូវបាន ។ ចន្ទ្រត្រូវបាន មាតុត្រូវបាន ។
 ចន្ទ្រត្រូវបាន បិទុត្រូវបាន ។ ចន្ទ្រត្រូវបាន មាតាបិ-
 ទុត្រូវបាន ។ ចន្ទ្រត្រូវបាន កាតុត្រូវបាន ។
 ចន្ទ្រត្រូវបាន កតិយោគីត្រូវបាន ។ ចន្ទ្រត្រូវបាន

ស្រីវេលជនមានភាពស្មើគ្នាក្នុងស្រីវេលបដិប្បូប្រសាក្នុង ។
 ស្រីវេលជនមានភាពស្មើគ្នាក្នុងស្រីវេលបដិប្បូប្រសាក្នុង ។
 ស្រីវេលជនមានភាពស្មើគ្នាក្នុងស្រីវេលញាតិក្នុង ដូច្នោះថា
 គេថាគាត់ពឹងពឹងគាត់ ចូរជាទន្ទឹមគាត់ហោរបស់បុរស ឈ្មោះខេរ ទៅ ភិក្ខុ
 ទទួលពាក្យ ទៅវិយាយល្បីមើល ហើយត្រឡប់មក (ក្រាប់បុរសនោះ)
 វិញ ត្រូវពេញសង្ឃាទិសេស ។
 ពុទ្ធបញ្ញី ៦ ចប់ ។

[១៤០] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បដិក្រិលាកម្មាវា សូមលោកទៅ
 វិយាយនឹងស្រីឈ្មោះខេរ វេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្នុង នឹងស្រី
 ឈ្មោះខេរវេលប្រសហ្មនីវេលជន ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្នុ
 ជន ស្រីវេលស្តេចដាក់ពង្សាទុកជន ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្ន
 ក្នុងស្រីវេលមាតាក្នុង ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្នុ
 ជន ស្រីវេលបិកាក្នុង ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្នុង
 ស្រីវេលមាតាបិកាក្នុង ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្នុង
 ស្រីវេលបដិប្បូប្រសាក្នុង ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្នុង
 ស្រីវេលបដិប្បូប្រសាក្នុង ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្នុង

ញាតិវត្តុតត្ត ។ ធម្មវត្តុតត្ត ។ តោន្តវត្តុតត្ត ។
 ព្រហ្មិ ហោថ តិវ ឥត្តន្តាមស្ស អវិយាយោ ធន-
 ធក្កីតាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ មជ្ជាហាតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាធិសេសស្ស ។

ឆ្លង ៣១០៧ ។

(១៤៤) បុរិសោ កិក្កុំ មហំណាតិ តទ្ធិ កន្ត
 ឥត្តន្តាមំ សារត្តត្ត ។ សារត្តត្ត ។ សារត្តត្ត
 មាត្រវត្តុតត្ត ។ សារត្តត្ត មិគ្រវត្តុតត្ត ។
 ហាត្តត្ត មាតាមិគ្រវត្តុតត្ត ។ សារត្តត្ត ហាត្រ-
 វត្តុតត្ត ។ សារត្តត្ត កតិវិវត្តុតត្ត ។ សារត្តត្ត
 ញាតិវត្តុតត្ត ។ សារត្តត្ត តោន្តវត្តុតត្ត ។
 សារត្តត្ត ធម្មវត្តុតត្ត ព្រហ្មិ ហោថ តិវ
 ឥត្តន្តាមស្ស អវិយាយោ ធនធក្កីតាតិ បដិក្កណ្ណាតិ
 វិមំសតិ មជ្ជាហាតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

ឆ្លង ៣១០៧ ។

ស្រីវេល ញាតិវត្តុតត្ត ។ ស្រីវេល ធនធក្កីតាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ មជ្ជាហាតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។
 ធនធក្កីតាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ មជ្ជាហាតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។
 ឆ្លង ៣១០៧ ។

(១៤៥) បុរិសោ កិក្កុំ មហំណាតិ តទ្ធិ កន្ត
 ឥត្តន្តាមំ សារត្តត្ត ។ សារត្តត្ត ។ សារត្តត្ត
 មាត្រវត្តុតត្ត ។ សារត្តត្ត មិគ្រវត្តុតត្ត ។
 ហាត្តត្ត មាតាមិគ្រវត្តុតត្ត ។ សារត្តត្ត ហាត្រ-
 វត្តុតត្ត ។ សារត្តត្ត កតិវិវត្តុតត្ត ។ សារត្តត្ត
 ញាតិវត្តុតត្ត ។ សារត្តត្ត តោន្តវត្តុតត្ត ។
 សារត្តត្ត ធម្មវត្តុតត្ត ព្រហ្មិ ហោថ តិវ
 ឥត្តន្តាមស្ស អវិយាយោ ធនធក្កីតាតិ បដិក្កណ្ណាតិ
 វិមំសតិ មជ្ជាហាតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

ឆ្លង ៣១០៧ ។

(១២២) បុរិសា ភិក្ខុ មហិណទិ គុដ្ឋ គន្ថេ
 ឥត្តន្ទាមំ សមរិទ្ធលាញ មាតុកុត្តិកញ ។ សមរិ-
 មល្លាញ បិតុកុត្តិកញ ។ សមរិទ្ធលាញ មាតាបិ-
 តុកុត្តិកញ ។ សមរិទ្ធលាញ កាតុកុត្តិកញ ។
 សមរិទ្ធលាញ កតិវិកុត្តិកញ ។ សមរិទ្ធលាញ
 ញាតិកុត្តិកញ ។ សមរិទ្ធលាញ តោត្តុកុត្តិកញ ។
 សមរិទ្ធលាញ ចន្ទាត្តិកញ ។ សមរិទ្ធលាញ សារត្តុកុត្តិ-
 ក្រមិ មោរេ ភិរ ឥត្តន្ទាមស្ស ពរិយោយោ ននត្តិ-
 តាតិ បដិក្កណាតិ វិមសតិ បន្ទាហរតិ អាបត្តិ
 សន្សំដិសសស្ស ។

ធម៌ ព្រះបញ្ជី ។
 ឯកច្បាប់ ធម៌ ។

(១២៣) ធុម្ពុលកំ ភិម្ពុលកំ ចតុម្ពុលកំ
 បញ្ចម្ពុលកំ ធម្មុលកំ សត្តម្ពុលកំ អដ្ឋម្ពុលកំ
 ទវម្ពុលកំ ជិវមេវ កាតត្បំ^(១) ។

១ ឯ ធុម្ពុលកំ ភិម្ពុលកំ ធម្មុលកំ កាតត្បំ ឧ. ម. ញោតេស្ស លំរិកំ ។

(១២៤) បុរសេបញ្ចុខតិក្ខុវេថា បតិក្រិយោកម្ពាសំ សូមលោកាទា
 និយាយឯកស្រីល្បះនេ ដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផងនឹងស្រីល្បះនេ
 ដែលមាតាក្សេម ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលមិកា
 ក្សេម ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលមាតាបិតាក្សេម ។
 ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបដិប្បូនប្រិសាក្សេម ។ ស្រី
 ដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបដិប្បូនស្រីក្សេម ។ ស្រីដែល
 ស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលញាតិក្សេម ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់
 អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលដទៃមាតាត្រាស័ន្ទាក្សេម ។ ស្រីដែលស្តេច
 ដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រិក្ខាក្សេម ។ ស្រីដែល
 ស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលប្រិសហ្មឺវិហារផង ដូច្នោះថា គេថា ទាន
 ហ័ងភិក្ខុជាចតុក្ខិកាវិយារបស់បុរសល្បះនេទៅភិក្ខុក៏ទទួលបានទេ
 និយាយល្បះនេ ហើយក្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ក្រិ
 រាបភិសន្តិក្ខិយសិលា ។

ព្រះបញ្ជីនៃបញ្ជី ៤ ធម៌ ។
 ចក្កមានមូល ៤ ធម៌ ។

(១២៥) ចក្កមានមូល ៦ មូល ៣ មូល ៤ មូល ៥ មូល ៦
 មូល ៧ មូល ៨ មូល ៩ ក្រិវិជ្ជិដូចចក្កមានមូល ១ ផង ។

ពិទ្ធិ ទស្សន្តរកំ ។

[១៤៤] បុរិសោ ភិក្ខុំ ចហិណាតិ កច្ច កន្តេ
ឥត្តន្ទាមំ មាតុរក្ខិតតព្វ បិតុរក្ខិតតព្វ មាតាបិតុរក្ខិតតព្វ
ភាតុរក្ខិតតព្វ កតិដីរក្ខិតតព្វ ញាតិរក្ខិតតព្វ តោត្តរក្ខិត-
តព្វ ធម្មារក្ខិតតព្វ សារក្ខិតតព្វ សមវេណ្ណតព្វ ព្រហ្មិ ហោជ
កិរ ឥត្តន្ទាមស្ស ករិយាយោ ធនត្តិវាតិ បដិក្កណ្ណាតិ
វិមសតិ ចច្ចាហាតិ អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

ធនត្តិវាតិ^(១) ចិដ្ឋិកំ ។

[១៤៥] បុរិសោ ភិក្ខុំ ចហិណាតិ កច្ច កន្តេ
ឥត្តន្ទាមំ មាតុរក្ខិតត ព្រហ្មិ ហោហិ កិរ ឥត្តន្ទា-
មស្ស ករិយា ធនត្តិវាសិដិ ភោតវាសិដិ បដវាសិដិ
ឱធនត្តិកិដិ ឱកតតុដ្ឋជា ជាសិ ច ករិយា ច
កម្មតារី ច ករិយា ច ធនជាហជា មុហ្មត្តិកាតិ

១ ៤ ៥. ធនត្តិវាតិ^(១) ចិដ្ឋិកំ ។

នេះចក្កោនមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ)

[១៤៦] បុរិសេចក្កោនកិក្ខុរេវេថា មតិក្រិលោកម្ចាស់ សូមាលោកេវ
និយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានការក្សេមក្សាន ខឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមិន
ក្សេមក្សាន ខឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានការក្សេមក្សាន ខឹងស្រីឈ្មោះនេះ
ដែលមិនម្នួនប្រិសក្សេមក្សាន ខឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមិនម្នួនស្រីក្សេមក្សាន ខឹង
ស្រីឈ្មោះនេះដែលញាតិក្សេមក្សាន ខឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលផលមានសោត្រ
ស្មើគ្នាក្សេមក្សាន ខឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលផលប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្សេមក្សាន ខឹង
ស្រីឈ្មោះនេះដែលប្រិសហ្មតិហាតិផង ខឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលស្តេចដាក់
ពាក្យទុកផង ដូច្នោះថា គេដាក់នាងចាំនិកស្តេច ចូរជាធនត្តិភាគិយា
របស់ចុរសាឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលបាន ទៅនិយាយល្បីនិមិល
ហើយត្រឡប់មក (ទ្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវពេញត្រូវសេស ។
ធនត្តិវាតិ ចំ ។

[១៤៧] បុរិសេចក្កោនកិក្ខុរេវេថា មតិក្រិលោកដំបំរើន សូមាលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានការក្សេមក្សាន ដូច្នោះថា គេដាក់នាងចូរជា
ធនត្តិវាសិកិយា ជាភោតវាសិកិយា ជាបដវាសិកិយា ជាធនត្តិកិដិ-
ភិយា ជាធនត្តិវាសិកិយា ជាពាសិផិ ជាភិយាផិ ជាធនត្តិវាសិផិ ជា
ភិយាផិ ជាធនជាហជាភិយា ជាមុហ្មត្តិភាគិយារបស់ចុរសាឈ្មោះនេះទៅ

បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ បញ្ចាហាតិ អាបត្តិ សដ្ឋាទិសេសសស្ស ។ បេ ។ បុរិសា កិក្កុំ បរិណាតិ កុដ្ឋ ករុណ្ណ ឥត្តញ្ញាមំ បិក្កុក្កុតំ ត្រឺហំ ។ មាតាបិក្កុក្កុតំ ត្រឺហំ ។ កាត្កុក្កុតំ ត្រឺហំ ។ ញាតិក្កុតំ ត្រឺហំ ។ គោត្តក្កុតំ ត្រឺហំ ។ ធម្មក្កុតំ ត្រឺហំ ។ សារក្កុតំ ត្រឺហំ ។ សមរិណ្ណំ ត្រឺហំ ហោហិ តិរ ឥត្តញ្ញមស្ស ករិយោ មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ បញ្ចាហាតិ អាបត្តិ សដ្ឋាទិសេសសស្ស ។
 នំរូបបទានំ ។

[១៤៦] បុរិសា កិក្កុំ បរិណាតិ កុដ្ឋ ករុណ្ណ ឥត្តញ្ញមំ មាត្កុក្កុតញ្ច បិក្កុក្កុតញ្ច ត្រឺហំ ហោ ឥ តិរ ឥត្តញ្ញមស្ស ករិយាយោ មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ បញ្ចាហាតិ អាបត្តិ សដ្ឋាទិសេសសស្ស ។

កិក្កុក្កុទ្ធកុលពាក្យ ទៅនិយាយល្បីនិមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្កាទិសេស ។ បេ ។ បុរសបញ្ជូនកិក្កុទៅជាបដិក្ករលាភដ៏ចំរើន សូមរលាកទៅនិយាយនឹងស្រីរណ្ណះនេះដែលបំភានក្ស ។ សូមរលាកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលភាពាបំភានក្ស ។ សូមរលាកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបដិប្បូនច្រសក្ស ។ សូមរលាកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលញាតិក្ស ។ សូមរលាកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តចម្រិត្តក្ស ។ សូមរលាកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តចម្រិត្តក្ស ។ សូមរលាកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលប្រសព្វនិវាស ។ សូមរលាកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកជាដូច្នោះគេជាមានចូរជាមុហុត្តិកាតិយា នៃបុរសរណ្ណះនេះទៅ កិក្កុក្កុទ្ធកុលពាក្យ ទៅនិយាយល្បីនិមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្កាទិសេស ។
 នំរូបបទានំ ចប់ ។

[១៤៦] បុរសបញ្ជូនកិក្កុទៅជា បដិក្ករលាភដ៏ចំរើន សូមរលាកទៅនិយាយនឹងស្រីរណ្ណះនេះដែលបំភានក្សផង នឹងស្រីរណ្ណះនេះដែលបំភានក្សផង ជាដូច្នោះ គេជាមានចំណិតដាក់ ចូរជាមុហុត្តិកាតិយា នៃបុរសរណ្ណះនេះទៅ កិក្កុក្កុទ្ធកុលពាក្យ ទៅនិយាយល្បីនិមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្កាទិសេស ។

បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ ឥច្ឆ កឡេ ឥត្តន្ទាមំ
 មាគុវត្តិឥត្ត មាតាបិគុវត្តិឥត្ត ។ មាគុវត្តិឥត្ត
 កាគុវត្តិឥត្ត ។ មាគុវត្តិឥត្ត ភតិដីវត្តិឥត្ត ។
 មាគុវត្តិឥត្ត ញាតិវត្តិឥត្ត ។ មាគុវត្តិឥត្ត តោត្ត-
 វត្តិឥត្ត ។ មាគុវត្តិឥត្ត ជម្មវត្តិឥត្ត ។ មាគុវត្តិ-
 ឥត្ត សារត្ត ។ មាគុវត្តិឥត្ត សបរិណ្ណត្ត ព្រហ្មំ
 ហោថ ភិវ ឥត្តន្ទាមស្ស កវិយាយោ មុហុត្តិកាភិ បដិ-
 ក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ បច្ចាហាតិ អាមត្តិ សង្ខារិនិសេសស្ស ។

ឧទ្ធចត្តំ ។

(១២៨) បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ ឥច្ឆ កឡេ
 ឥត្តន្ទាមំ មាគុវត្តិឥត្ត មាតាបិគុវត្តិឥត្ត ព្រហ្មំ ហោថ
 ភិវ ឥត្តន្ទាមស្ស កវិយាយោ មុហុត្តិកាភិ បដិក្កណ្ណាតិ
 វិមំសតិ បច្ចាហាតិ អាមត្តិ សង្ខារិនិសេសស្ស ។

បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកអ័ចំវិទេ សូមលោកទៅនិយាយនឹង
 ស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាក្សេមន មិនស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាបិតាក្សេ-
 មន ។ ស្រីដែលមាតាក្សេមន ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសក្សេមន ។
 ស្រីដែលមាតាក្សេមន ស្រីដែលបងប្អូនស្រីក្សេមន ។ ស្រីដែលមាតា-
 ក្សេមន ស្រីដែលញាតិក្សេមន ។ ស្រីដែលមាតាក្សេមន ស្រី
 ដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នាក្សេមន ។ ស្រីដែលមាតាក្សេមន ស្រី
 ដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រៃធាក្សេមន ។ ស្រីដែលមាតាក្សេមន ស្រី
 ដែលប្រុសហ្មតិហធនផង ។ ស្រីដែលមាតាក្សេមន ស្រីដែលស្តេច
 ដាក់អាជ្ញាពុកផង ជាដូច្នោះ គេថាមានកលំភ្នំ ចូរជាមុហុត្តិកាភិយា នៃ
 បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយ
 ត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវពេចក្តីសន្យាទិសេស ។

ឧទ្ធចត្ត ២៦ ។

(១២៨) បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកអ័ចំវិទេ សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាក្សេមន មិនស្រីឈ្មោះនេះដែល
 មាតាបិតាក្សេមន ជាដូច្នោះ គេថាមានកលំភ្នំ ចូរជាមុហុត្តិកាភិយា នៃ
 បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយ
 ត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវពេចក្តីសន្យាទិសេស

មុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្តេ ឥន្ទ្រាមិ
 មិគុត្តិភព្វ កាតុត្តិភព្វ ។ មិគុត្តិភព្វ កតំនិ-
 ភព្វ ។ មិគុត្តិភព្វ ញាតិភព្វ ។ មិគុត្តិ-
 ភព្វ គោត្តិភព្វ ។ មិគុត្តិភព្វ ធម្មត្តិភព្វ ។
 មិគុត្តិភព្វ សារត្តិភព្វ ។ មិគុត្តិភព្វ សមរិទ-
 ណ្ឌព្វ ។ មិគុត្តិភព្វ មាតុត្តិភព្វ ព្រហ្មិ ហោជ
 កំរ ឥន្ទ្រាមស្ស ករិយាយោ មុហុត្តិភាតិ បដិក្កណ្ណាតិ
 រិមិសតិ បញ្ចាហាតិ អាមត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

កម្មវត្ថុ ។

មូលំ សន្តិកំ ។

[១២៧] មុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥន្ទ្រាមិ សមរិទណ្ឌព្វ មាតុត្តិភព្វ ព្រហ្មិ ហោជ កំរ
 ឥន្ទ្រាមស្ស ករិយាយោ មុហុត្តិភាតិ បដិក្កណ្ណាតិ រិមិសតិ

បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅវិជយាយវិទិស្ត
 ស្រែឈ្មោះនេះដែលបិការក្សេន វិទិស្តស្រែឈ្មោះនេះដែលបដិប្បូនប្រែសក្ស
 ផង ។ ស្រែដែលបិការក្សេន ស្រែដែលបដិប្បូនស្រែក្សេន ។ ស្រែដែល
 បិការក្សេន ស្រែដែលញាតិក្សេន ។ ស្រែដែលបិការក្សេន ស្រ
 ដែលជនមានគោត្រស្មីក្សេន ។ ស្រែដែលបិការក្សេន ស្រែដែល
 ជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រឡាត្រក្សេន ។ ស្រែដែលបិការក្សេន ស្រែដែលបុរស
 យូរវិហារផង ។ ស្រែដែលបិការក្សេន ស្រែដែលស្តេចដាក់រាជ្យទុកផង ។
 ស្រែដែលបិការក្សេន ស្រែដែលមាតាក្សេន ថាដូច្នោះ គេថា មាន
 រាល់គ្នាចូរជាមុហុត្តិភាតិយា ខែបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុកំទទួលពាក្យ ទៅ
 វិជយាយវិទិស្ត ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវ
 ពេលភិក្ខុសង្ឃទិសេស ។

កម្មវត្ថុ ចប់ ។

នេះគឺចូលដែលព្រះនិមន្តព្រះភាគលំណែងដោយសង្ខេប ។

(១២៧) បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
 ទៅវិជយាយវិទិស្តស្រែឈ្មោះនេះដែលស្តេចដាក់រាជ្យទុកផង វិទិស្តស្រែឈ្មោះ
 នេះដែលមាតាក្សេន ថាដូច្នោះ គេថាមានវិទិស្ត ចូរជាមុហុត្តិភា-
 តិយា ខែបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុកំទទួលពាក្យ ទៅវិជយាយវិទិស្ត

បច្ឆាហានំ អាចត្តំ សង្ឃទិសេសសស្ស ។ បុរិសោ
 កិក្កុំ បហិណាតិ កច្ឆ កន្ត ឥត្តន្ទាមំ សបរិទណ្ណញ្ច
 បិក្កុក្កិតញ្ច ។ សបរិទណ្ណញ្ច មាតាបិក្កុក្កិតញ្ច ។
 សបរិទណ្ណញ្ច កាត្តុក្កិតញ្ច ។ សបរិទណ្ណញ្ច កក-
 ដិក្កិតញ្ច ។ សបរិទណ្ណញ្ច ញាតិក្កិតញ្ច ។
 សបរិទណ្ណញ្ច គោត្តុក្កិតញ្ច ។ សបរិទណ្ណញ្ច
 ធម្មក្កិតញ្ច ។ សបរិទណ្ណញ្ច សារក្កិតញ្ច ព្រហ្មិ ហោជ
 តិរ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិយាយោ មុហុត្តិកាតំ ចដិក្កណ្ណាតិ
 វិបស្សនិ បច្ឆាហានំ អាចត្តំ សង្ឃទិសេសសស្ស ។

ឯកបុលំ ខ្ញុំតំ ។

(១៤៧) ទុម្ពលកំ វិម្ពលកំ ធនុម្ពលកំ
 បញ្ចម្ពលកំ ធម្មលកំ សត្តម្ពលកំ អដ្ឋម្ពលកំ
 ទវម្ពលកំ ឯវមេវ កាតត្ថំ ។

ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវតែបក្កិសង្ឃទិសេស ។
 បុរសបញ្ជូនកិក្កុទៅថា ចរិតគ្រាលោកដ៏ចំរើន សូមរលាកទៅនិយាយនឹង
 ស្រីឈ្មោះនេះដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលចំក
 ក្បាលផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលមាតាចំកក្បាលផង ។
 ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលចង់ប្តូរស្រីក្បាលផង ។ ស្រី
 ដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបង់ប្តូរស្រីក្បាលផង ។ ស្រីដែល
 ស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលញាតិក្បាលផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់
 អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្ម័គ្រក្បាលផង ។ ស្រីដែល
 ស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តនិមិត្តិក្បាលផង ។ ស្រី
 ដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលប្រសហ្មតិវិហរិផង ថាដូច្នោះ
 គេថា មានរាល់គ្នាចូរជាមុហុត្តិកាភិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅនឹកក៏ទទួល
 ពាក្យ ទៅនិយាយល្បីនិមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ
 ត្រូវតែបក្កិសង្ឃទិសេស ។

ចក្កមាន់ចូល១ចប់ ។

(១៤៧) ចក្កមាន់ចូល ២ មានម្សល ៣ មានម្សល ៤ មានម្សល ៥
 មានម្សល ៦ មានម្សល ៧ មានម្សល ៨ មានម្សល ៩ ចក្កិកសប្បិរិដ្ឋិដូ
 ចក្កិដែលមានម្សល ១ ផងចុះ ។

កាលណា ចក្ខុវិស័យសេសស្ស បរិវារនិល មុហុត្តិកាច្បុំ

កាលណា សង្ខារសេស ៥ បរិវារនិល ចិណ្ឌយន្តិមុហុត្តិកាច្បុំ

ទី១ ទស្សនៈ ។

(១៥០) បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្តេ
ឥន្ទ្រាមំ មាគុក្កំតត្ថ បិគុក្កំតត្ថ មាតាបិគុក្កំតត្ថ
កាគុក្កំតត្ថ កតិដំតត្ថ ញាតំតត្ថ តោត្តុក្កំ-
តត្ថ ធម្មត្ថំតត្ថ សារត្ថត្ថ សមវណ្ណត្ថ ព្រហ្ម
ហោជ កិរ ឥន្ទ្រាមស្ស កវិយាណោ មុហុត្តិកាតិ
បដិក្កណាតិ វិមំសតិ បច្ចាហាតិ អាបត្តិ សង្ខារនិសេ-
សស្ស ។

មុហុត្តិកាច្បុំ ទី១ ។

(១៥១) បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្តេ
ឥន្ទ្រាមំ មាគុក្កំត ព្រហ្ម ហោហំ កិរ ឥន្ទ្រា-
មស្ស កវិយា ធម្មត្ថំតត្ថ បដិក្កណាតិ វិមំសតិ
បច្ចាហាតិ អាបត្តិ សង្ខារនិសេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ
បហំណាតិ កច្ច កន្តេ ឥន្ទ្រាមំ មាគុក្កំត ព្រហ្ម

នេះ ចក្ខុវិស័យ ១០ (ដូចមានសេចក្តីទៅទៀត)

(១៥០) បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្តេ
លោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានកាយសម្រស់ ខឹងស្រីឈ្មោះ
នេះដែលបំភាន់កាយសម្រស់ ខឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានកាយសម្រស់ ខឹងស្រី
ឈ្មោះនេះដែលបដិប្បូនប្រសារកាយសម្រស់ ខឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបដិប្បូនស្រី
កាយសម្រស់ ខឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលញាតិកាយសម្រស់ ខឹងស្រីឈ្មោះនេះដែល
ជនមានគាត្រស្និក្ខាកាយសម្រស់ ខឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលជនប្រព្រឹត្តបដិស្រី
កាយសម្រស់ ខឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលប្រសហ្មត្តិហាតិសម្រស់ ខឹងស្រីឈ្មោះនេះ
ដែលស្តេចជាតិអាជ្ញាចក្ខុសម្រស់ ជាដូច្នោះ គេថាមានវល្លិក្ខត ចូរជាមុហុត្តិកា-
តិយានៃបុរិសោឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរិសោនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារនិសេស ។

មុហុត្តិកាច្បុំ ០២ ។

(១៥១) បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្តេ
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានកាយសម្រស់ ជាដូច្នោះ គេថាមានវល្លិក្ខត
ក្តីភាគិយានៃបុរិសោឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរិសោនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារនិសេស ។
បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្តេ ឥន្ទ្រាមំ មាគុក្កំត ព្រហ្ម

វិធីបំណាច់ មហាវិញ្ញាណ

ហោហិ កិរ ឥត្តន្ទាមស្ស ករិយា ធន្តវសិដិ កោ-
កវសិដិ បដវសិដិ ឌុធបត្តតិដិ ឌុភតបុម្ពដា ធាសី
ធករិយា ច កម្មកាវី ច ករិយា ច ធជាហដា
ឫហុត្តិកាតិ បដិក្កណាតិ វិមិសតិ បច្ឆាហាតិ អាបត្តិ
សឌ្ឍាធិសេសស្ស ។

និព្វេចកមិ ។

[១៩២] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កដ្ឋ កន្ត្រ
ឥត្តន្ទាមំ មាតុរក្ខតំ ត្រៃហំ ហោហិ កិរ ឥត្តន្ទាមស្ស
ករិយា ធន្តក្កិកា ច ធន្តវសិដិ ចាតិ បដិក្កណាតិ
វិមិសតិ បច្ឆាហាតិ អាបត្តិ សឌ្ឍាធិសេសស្ស ។
បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កដ្ឋ កន្ត្រ ឥត្តន្ទាមំ
មាតុរក្ខតំ ត្រៃហំ ហោហិ កិរ ឥត្តន្ទាមស្ស
ករិយា ធន្តក្កិកា ច កោកវសិដិ ច ។ ធន្តក្កិកា
ច បដវសិដិ ច ។ ធន្តក្កិកា ច ឌុធបត្តតិដិ
ច ។ ធន្តក្កិកា ច ឌុភតបុម្ពដា ច ។ ធន្តក្កិកា
ច ធាសី ច ករិយា ច ។ ធន្តក្កិកា ច

និវិស្រិណ្ណារទេវវេលមាតារក្ស ជាដូច្នោះ គេថាមាន ចូរជាធន្តវសិដិ-
ករិយា ចូរជាភោគវសិដិករិយា ចូរជាបដវសិដិករិយា ចូរជាធម្មត្តកិ-
ករិយា ចូរជាធម្មត្តករិយា ចូរជាពាសិដិ ករិយាផង ចូរជាគម្មការផង
ជាភិយាផង ចូរជាធជាហដាភិយា ចូរជាឫហុត្តិកាភិយា វៃបុរសេធារ
នេះទៅ កិក្ខុកិទ្ធក្សេតក្ស ទៅនិយាយល្បីមើល ហើយត្រឡប់មក
(ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវតែបត្តិសន្យាទិសេស ។

និព្វេចកមិ ក្សយ ពប ។

[១៩២] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ វេលមាតារក្ស ជាដូច្នោះ គេថាមាន ចូរ
ជាធម្មត្តិកាភិយាផង ជាធន្តវសិដិករិយាផង វៃបុរសេធារនេះទៅ កិក្ខុ
កិទ្ធក្សេតក្ស ទៅនិយាយល្បីមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរស
នោះ) វិញត្រូវតែបត្តិសន្យាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោក
ដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះវេលមាតារក្ស ជាដូច្នោះ
គេថា មានចូរជាធម្មត្តិកាភិយាផង ជាភោគវសិដិករិយាផង ។ ជាធម្មត្តិកា-
ភិយាផង ជាបដវសិដិករិយាផង ។ ជាធម្មត្តិកាភិយាផង ជាធម្មត្តកិ-
ករិយាផង ។ ជាធម្មត្តិកាភិយាផង ជាធម្មត្តករិយាផង ។ ជាធម្មត្តិ-
កាភិយាផង នឹងជាពាសិដិ ករិយាផង ។ ជាធម្មត្តិកាភិយាផង

ចោលពេល ចក្ខុសង្ខតិសេសស្ស ចរាវនិយម វល្លចក្ខុ

កម្មកាវី ច ភវិយា ច ។ ធនក្ខីតា ច
ធនិយា ច ។ ធនក្ខីតា ច មុហុត្តិកា
ពាតិ បដិក្ខណ្ឌាតិ វិមិសតិ បញ្ចាហាតិ អាមត្តិ
សង្ខតិសេសស្ស ។

វល្លចក្ខុ ធិតិ ។

[១៩៣] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ ឧច្ឆ ករណ្ណ
ឥន្ទន្ទាមំ មាតុរុក្ខិកំ ព្រុហិ ហោហិ តិវរ ឥន្ទន្ទាមស្ស
ភវិយា ធនិកសិដិ ច កោកាសិដិ ច ។ បេ ។
ធនិកសិដិ ច មុហុត្តិកា ច ។ ធនិកសិដិ ច
ធនក្ខីតា ពាតិ បដិក្ខណ្ឌាតិ វិមិសតិ បញ្ចាហាតិ
អាមត្តិ សង្ខតិសេសស្ស ។

ពុទ្ធចក្ខុ ។

មុយំ លទ្ធិក្ខំ ។

[១៩៤] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ ឧច្ឆ
ករណ្ណ ឥន្ទន្ទាមំ មាតុរុក្ខិកំ ព្រុហិ ហោហិ តិវរ
ឥន្ទន្ទាមស្ស ភវិយា មុហុត្តិកា ច ធនក្ខីតា ច ។

ចោលពេល សង្ខតិសេសទី ២ បរាវនិយម វិយាយវិវាទល្អចក្ខុដើម

ធិតិជាម្មការិវនិ ភវិយាវនិ ។ ជាធនក្ខីតាភវិយាវនិជាធនិយាភវិយា
វនិ ។ ជាធនក្ខីតាភវិយាវនិ ជាមុហុត្តិកាភវិយាវនិ នៃបុរសល្បោះនេះទៅ
ភិក្ខុកំទទួលពាក្យ ទៅវិយាយព្យាបាល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរស
នោះ) វិញ ត្រូវអាមត្តិសង្ខតិសេស ។

វល្លចក្ខុ ចប់ ។

[១៩៣] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
ទៅវិយាយធិតិស្រីល្បោះនេះ ដែលមាតាភក្ស ជាដូច្នោះ គេថាខាត ឬ
ជាធនិកសិដិភវិយាវនិ ជាភាគវសិដិភវិយាវនិ នៃបុរសល្បោះនេះទៅ
។ បេ ។ ជាធនិកសិដិភវិយាវនិ ជាមុហុត្តិកាភវិយាវនិ ។ ជាធនិក-
សិដិភវិយាវនិ ជាធនក្ខីតាភវិយាវនិ នៃបុរសល្បោះនេះ ភិក្ខុកំទទួល
ពាក្យ ទៅវិយាយព្យាបាល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ)
វិញ ត្រូវអាមត្តិសង្ខតិសេស ។

ពុទ្ធចក្ខុ ចប់ ។

នេះជាបុលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាសន៍ដ៏ត្រឡប់មក ។

[១៩៤] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
ទៅវិយាយធិតិស្រីល្បោះនេះ ដែលមាតាភក្ស ជាដូច្នោះ គេថា ខាត
ឬជាមុហុត្តិកាភវិយាវនិ ជាធនក្ខីតាភវិយាវនិ នៃបុរសល្បោះនេះទៅ ។

មុហុត្តិកា ច ធនុវសិទិ ច ។ មេ ។ មុហុត្តិកា
ច ធនាហជា ចាតិ បដិក្កុល្លាតិ វិមិសតិ មច្ឆាហាតិ
អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

ឯកទុលកំ ឌីដិ ។

(១៥៥) ទុម្ពលកំ ធិម្ពលកំ ធនុម្ពលកំ
បញ្ចម្ពលកំ ធម្មលកំ សុត្តម្ពលកំ អដ្ឋម្ពលកំ
យម្ពលកំ ឯកមេវ តោតត្ថំ ។

ធិទិ ទុលម្ពលកំ ។

(១៥៦) មុរិសា ភិក្ខុំ មហិលាតិ ឧច្ច ករន្ត
សត្តន្តាមំ មាត្រុក្ខំតំ ព្រហ្មំ ហោហំ តិរ វស្តន្តាបស្ស
ករិយា ធនុក្កិកា ច ធនុវសិទិ ច កោតវសិទិ
ច បដវសិទិ ច ធិធមត្តកំធិ ច ធិភតទុម្ពតា ច
តាសី ច ករិយា ច តម្មតារី ច ករិយា ច
ធនាហជា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្កុល្លាតិ វិមិសតិ
មច្ឆាហាតិ អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

ជាមុហុត្តិកាករិយាផង ជាធនុវសិទិករិយាផង ។ មេ ។ ជាមុហុត្តិកាករិយា
ផង ជាធនាហជាភរិយាផង វិបុសេសឈ្មោះនេះ ភិក្ខុកិទុល្លពាក្យ
ទៅនិយាយល្បីមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ
ត្រូវតាមភ្នំសង្ឃាធិសេស ។

ចក្កមានមូល ៥ ចប់ ។

(១៥៧) ចក្កមានមូល ២ មានមូល ៣ មានមូល ៤ មានមូល ៥
មានមូល ៦ មានមូល ៧ មានមូល ៨ មានមូល ៩ បណ្ឌិតអប្បិដ្ឋដូច
ចក្កមានមូល ១ ផងចុះ ។

នេះចក្កមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីនៅទីនេះ) ។

(១៥៨) បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅជា មតិក្រិលោកដ៏ចំរើន សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលម្តាយរក្សា ម៉ែដូច្នោះ គេថា នាង
ចូរជាធនុក្កិកាករិយាផង ជាធនុវសិទិករិយាផង ជាភោគវសិទិករិយា
ផង ជាបដវសិទិករិយាផង ជាឧបត្តកិទិករិយាផង ជាឧកកចម្ពតា-
ករិយាផង នឹងជាបសិដ្ឋនិករិយាផង នឹងជាតម្មករិយាផង ជា
ធនាហជាភរិយាផង ជាមុហុត្តិកាករិយាផង វិបុសេសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុ
កិទុល្លពាក្យ ទៅនិយាយល្បីមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរស
នោះ) វិញ ត្រូវតាមភ្នំសង្ឃាធិសេស ។

(១៥៧) បុរិសោ ភិក្ខុ បហិណ្ឌតិ កច្ច កន្ត
 ឥត្តន្ទាមំ បិទ្កុក្កតំ ព្រហ្មំ ។ មាតាបិទ្កុក្កតំ ព្រហ្មំ ។
 អាទ្យុក្កតំ ព្រហ្មំ ។ កតិដិវក្កតំ ព្រហ្មំ ។ ញាតិ-
 ក្កតំ ព្រហ្មំ ។ តោត្តរក្កតំ ព្រហ្មំ ។ ធម្មក្កតំ
 ព្រហ្មំ ។ សារក្កតំ ព្រហ្មំ ។ សបរិទណ្ណំ ព្រហ្មំ
 ហោហិ ក៏វ ឥត្តន្ទាមស្ស កវិយា ធនត្ថ្ថតាតិ ម-
 ធីត្តណ្ណតិ វិមំសតិ បច្ឆាហរតិ អាបត្ថិ សង្ខារិសេស-
 ស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុ បហិណ្ឌតិ កច្ច កន្ត ឥត្តន្ទាមំ
 សបរិទណ្ណំ ព្រហ្មំ ហោហិ ក៏វ ឥត្តន្ទាមស្ស កវិយា
 ធនត្ថវសិទិ ភោគវសិទិ បដវសិទិ ធិនមទុកិទិ
 ធិកតច្ចុម្ពជា ធាសិ ច កវិយា ច ឧទ្ធការិ ច
 កវិយា ច ធនាហតិ មុហ្មត្ថតាតិ មធីត្តណ្ណតិ
 វិមំសតិ បច្ឆាហរតិ អាបត្ថិ សង្ខារិសេសស្ស ។

ធីត្រូបពោធិ ។

(១៥៧) បុរិសោ ភិក្ខុ បហិណ្ឌតិ កច្ច កន្ត
 ឥត្តន្ទាមំ បិទ្កុក្កតំ ព្រហ្មំ ។ មាតាបិទ្កុក្កតំ ព្រហ្មំ ។
 អាទ្យុក្កតំ ព្រហ្មំ ។ កតិដិវក្កតំ ព្រហ្មំ ។ ញាតិ-
 ក្កតំ ព្រហ្មំ ។ តោត្តរក្កតំ ព្រហ្មំ ។ ធម្មក្កតំ
 ព្រហ្មំ ។ សារក្កតំ ព្រហ្មំ ។ សបរិទណ្ណំ ព្រហ្មំ
 ហោហិ ក៏វ ឥត្តន្ទាមស្ស កវិយា ធនត្ថ្ថតាតិ ម-
 ធីត្តណ្ណតិ វិមំសតិ បច្ឆាហរតិ អាបត្ថិ សង្ខារិសេស-
 ស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុ បហិណ្ឌតិ កច្ច កន្ត ឥត្តន្ទាមំ
 សបរិទណ្ណំ ព្រហ្មំ ហោហិ ក៏វ ឥត្តន្ទាមស្ស កវិយា
 ធនត្ថវសិទិ ភោគវសិទិ បដវសិទិ ធិនមទុកិទិ
 ធិកតច្ចុម្ពជា ធាសិ ច កវិយា ច ឧទ្ធការិ ច
 កវិយា ច ធនាហតិ មុហ្មត្ថតាតិ មធីត្តណ្ណតិ
 វិមំសតិ បច្ឆាហរតិ អាបត្ថិ សង្ខារិសេសស្ស ។

១ ស្រីតាំង ១០ ចំពូក យើងបានប្រែជាសេចក្តីពិរាងដើម្បីឲ្យអានហើយ ព័ត៌មានទៅ
 មិនចាប់ប្រទេសទេ ពេលវេលាវិញ ដើម្បីស្រាវជ្រាវជាទូទៅផងដែរ ។

(១៨៤) បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កុច្ឆ កន្ត្រ
 ឥត្តន្ទាមំ សមរិទ្ធល្ហំ ព្រហ្មំ ហោហំ ករិ ឥត្តន្ទាមស្ស
 ករិយា ធនក្កិកា ច ធនកិសិទិំ ធាតិ បដិក្កណាតិ
 វិមំសតិ បច្ចាហរតិ អាចត្តិ សឡាទិសេសស្ស ។
 បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កុច្ឆ កន្ត្រ ឥត្តន្ទាមំ
 សមរិទ្ធល្ហំ ព្រហ្មំ ហោហំ ករិ ឥត្តន្ទាមស្ស ករិយា
 ធនក្កិកា ច កោតវិសិទិំ ច ។ ធនក្កិកា ច
 បដវិសិទិំ ច ។ ធនក្កិកា ច ឡិទបត្តកិទិំ ច ។
 ធនក្កិកា ច ឡិទតច្ចុដ្ឋជា ច ។ ធនក្កិកា ច
 តាសិ ច ករិយា ច ។ ធនក្កិកា ច កម្មតារិ
 ច ករិយា ច ។ ធនក្កិកា ច ធាហាជា ច ។
 ធនក្កិកា ច មុហុតិកា ធាតិ បដិក្កណាតិ វិមំសតិ
 បច្ចាហរតិ អាចត្តិ សឡាទិសេសស្ស ។

ទណ្ឌច្ឆំ ។

(១៨៥) បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កុច្ឆ កន្ត្រ
 ឥត្តន្ទាមំ សមរិទ្ធល្ហំ ព្រហ្មំ ហោហំ ករិ ឥត្តន្ទាមស្ស

(១៨៤) បុរិសោភិក្ខុទៅជា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីសមរិទ្ធល្ហារឈ្មោះនេះ ជាដូច្នោះ គេជាខាង ចូរជា
 ធនក្កិកាករិយាផង ជាធនកិសិទិករិយាផង ខែបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុភិ
 ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ)
 វិញ ត្រូវរកបក្កិសន្សំទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅជា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីសមរិទ្ធល្ហារឈ្មោះនេះ ជា
 ដូច្នោះ គេជា ខាងចូរជាធនក្កិកាករិយាផង ជារកតវិសិទិករិយាផង ខែ
 បុរសឈ្មោះនេះទៅ ។ ជាធនក្កិកាករិយាផង ជាបដវិសិទិករិយាផង ។
 ជាធនក្កិកាករិយាផង ជាឡិទបត្តកិទិករិយាផង ។ ជាធនក្កិកាករិយាផង ជា
 ឡិទតច្ចុដ្ឋជាករិយាផង ។ ជាធនក្កិកាករិយាផង នឹងជាតាសិវិសិទិករិយាផង ។
 ជាធនក្កិកាករិយាផង នឹងជាកម្មតារិវិសិទិករិយាផង ។ ជាធនក្កិកាករិយា
 ផង ជាធាហាជាករិយាផង ។ ជាធនក្កិកាករិយាផង ជាមុហុតិកា
 ករិយាផង ខែបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុភិទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួង
 មើល ហើយត្រឡប់មក(ប្រាប់បុរសនោះ)វិញ ត្រូវរកបក្កិសន្សំទិសេស ។
 ទណ្ឌច្ឆំ ចម្រើ ។

(១៨៥) បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅជា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូម
 លោកទៅនិយាយនឹងស្រីសមរិទ្ធល្ហារឈ្មោះនេះ ជាដូច្នោះ គេជា ខាង

ភវិយា ធន្តវសិទ្ធិ ច ហោភវសិទ្ធិ ច ធន្តវសិទ្ធិ
ច បដវសិទ្ធិ ច ។ មេ ។ ធន្តវសិទ្ធិ ច មុហុត្តិកា
ច ធន្តវសិទ្ធិ ច ធន្តក្កិកា ចាតិ បដិក្កណាតិ វិម័សនិ
ច ចាហាតិ អាមត្តិ សង្ឃាទិសេសសង្ឃ ។

ពុទ្ធបង្គំ ។
ម្ចាស់ សង្កតំ ។

[១៦០] មុតិសា ភិក្ខុំ ចហិណាតិ តទ្ធិ កន្ត
នត្ថុញ្ញាមំ សមវន្តាណំ ត្រុហិ ហោហិ តិរ ឥត្ថុញ្ញាមស្ស
ភវិយា មុហុត្តិកា ច ធន្តក្កិកា ច ។ មេ ។
មុហុត្តិកា ច ធន្តក្កិកា ចាតិ បដិក្កណាតិ
វិម័សនិ ច ចាហាតិ អាមត្តិ សង្ឃាទិសេសសង្ឃ ។

ធាមុលកំ ឧទ្ទិកំ ។

[១៦១] ទុម្ពលកំ តិម្ពលកំ ចតុម្ពលកំ
បញ្ចម្ពលកំ ធម្មលកំ សត្តម្ពលកំ អដ្ឋម្ពលកំ
ទវម្ពលកំ វរាមេវ កាតត្ថំ ។

ច្រូរជាធន្តវសិទ្ធិភវិយាផង ជាភោគវសិទ្ធិភវិយាផង ជាធន្តវសិទ្ធិភវិយាផង
ជាបដវសិទ្ធិភវិយាផង ។ មេ ។ ជាធន្តវសិទ្ធិភវិយាផង ជាមុហុត្តិកា-
ភវិយាផង ជាធន្តវសិទ្ធិភវិយាផង ជាធន្តក្កិកាភវិយាផង ខែបុរសស្មោះ
នេះទៅ ភិក្ខុកិច្ចលតាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក
(ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពុទ្ធបង្គំ ចប់ ។

នេះជាមូលដែលព្រះជំនាន់ព្រះរាជសំដែងនិយាយសង្ខេប ។

[១៦០] បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅជា បដិគ្រិលោកនីចិរិមេ សូម
លោកទៅនិយាយនឹងស្រីសម័វណ្ណស្មោះនេះ ជាដូច្នោះ គេថា ទានិច្ចរូប
មុហុត្តិកាភវិយាផង ជាធន្តក្កិកាភវិយាផង ។ មេ ។ ជាមុហុត្តិកាភវិយាផង
ជាធន្តក្កិកាភវិយាផង ខែបុរសស្មោះនេះទៅ ភិក្ខុកិច្ចលតាក្យ ទៅ
និយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាមត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមូល ១ ចប់ ។

[១៦១] ចក្កមានមូល ៦ មានមូល ៣ មានមូល ៤ មានមូល ៥
មានមូល ៦ មានមូល ៧ មានមូល ៨ មានមូល ៩ បណ្ឌិតប្បវិទ្ធិដូច
ចក្កមានមូល ១ ផងចុះ ។

ជំទំ ទសម្បូលកំ ។

(១៦២) បុរិសោ ភិក្ខុំ បរិណាតិ កុច្ឆ កន្ថេ
 ឥន្ទ្រាមំ សមវិទន្តំ ព្រហ្មំ ហោមិ តិរ ឥន្ទ្រាមស្ស
 ករិយា ធនត្ថិតា ច ធន្តវសំធិ ច កោតវសំធិ
 ច បដវសំធិ ច ឧធមត្តតំធិ ច ឧកតតុប្បដា
 ច ធាសិ ច ករិយា ច តាម្មតារិ ច ករិយា ច
 ធនាហជា ច បុហ្មត្ថិតា ធាតិ បដិក្កណាតិ
 វិមិសតិ បច្ចាហាតិ អាបត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

(១៦៣) បុរិសោ ភិក្ខុំ បរិណាតិ កុច្ឆ កន្ថេ
 ឥន្ទ្រាមំ មាតុកុតិ ព្រហ្មំ ហោមិ តិរ ឥន្ទ្រាមស្ស
 ករិយា ធនត្ថិតាតិ បដិក្កណាតិ វិមិសតិ បច្ចាហាតិ
 អាបត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ បរិណាតិ
 កុច្ឆ កន្ថេ ឥន្ទ្រាមំ មាតុកុតិ បិតុកុតិ ព្រហ្មំ
 ហោមិ តិរ ឥន្ទ្រាមស្ស ករិយាយោ ធនត្ថិតា ច
 ធន្តវសំធិ ធាតិ បដិក្កណាតិ វិមិសតិ បច្ចាហាតិ
 អាបត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ បរិណាតិ

នេះចក្កមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

(១៦២) បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅ
 និយាយនឹងស្រីសប្តែងណាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នោះ គេជាបាន ចូរជាធនក្តីតា-
 ភិយាផង ជាធន្តវសំធិភិយាផង ជាភោគវសំធិភិយាផង ជាបដវសំធិ-
 ភិយាផង ជាឧធមត្តភិយាផង ជាឧកតតុប្បដាភិយាផង នឹងជាមាសផង
 ភិយាផង នឹងជាធម្មតារិផងភិយាផង ជាធនាហជាភិយាផង ជាមុហ្មត្តិ-
 តាភិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួង
 មើល ហើយត្រឡប់មក(ប្រាប់បុរសនោះ)វិញ ត្រូវតាមភ្នំសង្ឃទិសេស ។

(១៦៣) បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីមាតុកុតិណាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នោះ គេជា បានចូរជាធនក្តីតា-
 ភិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល
 ហើយត្រឡប់មក(ប្រាប់បុរសនោះ)វិញ ត្រូវតាមភ្នំសង្ឃទិសេស ។ បុរស
 បញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រី
 មាតុកុតិណាឈ្មោះនេះផង បិតុកុតិណាឈ្មោះនេះផង ថាដូច្នោះ គេជាបានរាល់
 គ្នាចូរជាធនក្តីតាភិយាផង ជាធន្តវសំធិភិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ
 ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់
 បុរសនោះ) វិញ ត្រូវតាមភ្នំសង្ឃទិសេស ។ បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា

កង កង ឥត្តញ្ញាមំ មាតុត្តិតត្តា បិទុត្តិតត្តា
មាតាបិទុត្តិតត្តា ត្រូហំ ហោឥ តិរ ឥត្តញ្ញាមស្ស
ករិយោយោ ឧទត្តិតា ច ធន្តវសិដិ ច កោតវសិដិ
ចាតំ បដិទ្ធត្តិតា វិមសតិ បច្ចាមាតិ អាមត្តិ
សង្ករិសេសស្ស ។

ឯវំ ឧបោកទ្រូក កាតព្វំ ។

នីទិ សុព្វិម្ពលិកំ ។

[១៦៤] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កង កង
ឥត្តញ្ញាមំ មាតុត្តិតត្តា បិទុត្តិតត្តា មាតាបិទុត្តិតត្តា
កាតុត្តិតត្តា កតិយត្តិតត្តា ញាតិវត្តិតត្តា ខោត្តិតត្តិ
តត្តា ឧទ្ទាត្តិតត្តា សារត្តិតត្តា សមរិទ្ធត្តិតត្តា ត្រូហំ
ហោឥ តិរ ឥត្តញ្ញាមស្ស ករិយោយោ ឧទត្តិតា ច ធន្ត
វសិដិ ច កោតវសិដិ ច បដវសិដិ ច ឱមមត្តិតតិដិ
ច ឱកតត្តិតតា ច ធាសី ច ករិយោ ច កេម្មតារិ ច

១ កត្តិក កត្តិក កោតព ច មម្ពយោតេ ០ ឧបោកទ្រូក ទិស្សតិ ។ ២ មម្ពយោតេ កត្តិ បាទ្រយំ ៤ ហេតិ ។

ពំត្រៃលោកដ៏ចម្រើន សូម្បាលកៅទិយាយនិងស្រីមាតុក្កិការឈ្មោះនេះ
និងបិទុក្កិការឈ្មោះនេះផង ស្រីមាតាបិទុក្កិការឈ្មោះនេះផង ជាដូច្នោះ គេថា
តាងរាល់គ្នា ចូរជាធម្មតាភិយាផង ជាធន្តវសិដិភិយាផង ជាភោតវសិដិ
ភិយាផង ខែបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលរក្ស ទៅទិយាយល្បួងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវកម្មតិសង្ករិសេស ។
ឧបោកទ្រូក បណ្ឌិតប្បុរិស្តិកនេះ ។

នេះចក្កមាតុមូលគ្រប់ទាំងស្រុង (ដូចមានសេចក្តីនៅទេ) ។

[១៦៥] បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូម្បាលក
ទៅទិយាយនិងស្រីមាតុក្កិការឈ្មោះនេះផង បិទុក្កិការឈ្មោះនេះផង មាតា
បិទុក្កិការឈ្មោះនេះផង កាតុក្កិការឈ្មោះនេះផង ភិក្ខុក្កិការឈ្មោះនេះផង
ញាតិក្កិការឈ្មោះនេះផង ភោតុក្កិការឈ្មោះនេះផង ធម្មតុក្កិការឈ្មោះនេះ
ផង សារតុក្កិការឈ្មោះនេះផង សមរិទ្ធតុក្កិការឈ្មោះនេះផង ជាដូច្នោះ គេថាតាង
រាល់គ្នា ចូរជាធម្មតាភិយាផង ជាធន្តវសិដិភិយាផង ជាភោតវសិដិ
ភិយាផង ជាបដវសិដិភិយាផង ជាឧបត្តិតិភិយាផង ជាឧកតត្តិ
ភិយាផង នឹងជាទាសិដិភិយាផង នឹងជាកម្មតារិដិភិយាផង

១ ស្រី១០ចំពូក ហៅថាមាតុមូល១០ ភិយា១០ចំពូក ហៅថាមាតុមូល១០ ឬមម្ពល
ទាំងពីរពូក ហៅថាមាតុមូលគ្រប់ទាំងស្រុង ។

ភវិយា ច ធនាហជា ថ បុប្ផត្តិកា តានិ បដិក្ក-
ណ្ណានិ វិម័សនំ បច្ឆាហរតិ អាបត្តិ សន្និវាទិសេសស្ស ។

អាណាគរុតិ និម្មិតំ ។

[១៦៤] បុរិសស្ស មាតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ មេ ។

បុរិសស្ស មិតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ មេ ។ បុរិសស្ស

មាតា មិតារោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ មេ ។ បុរិសស្ស ភាតា

ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ មេ ។ បុរិសស្ស កភិទី ភិក្ខុំ

បហិណាតិ ។ មេ ។ បុរិសស្ស ញាតតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ

។ មេ ។ បុរិសស្ស តោត្តា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ មេ ។

បុរិសស្ស សហជន្មិកា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ (បុរិសស្ស

មេយ្យាលោ វិគ្គាមេតត្ថោ ។ ឧបេតោ ពទ្ធកំ យជា

បុរិសស្ស តេជោ វិគ្គាមេតត្ថំ^(១) ។

១ ឧបេតោត្ថោ បុរិសស្ស មេយ្យាលោត្ថោ តេជោ បារា ម ហរតិ ។

ជាធនាហជាភវិយាជនិ ជាបុប្ផត្តិកាភវិយាជនិ ខៃបុរសាល្ហារខេរេវៅ

ភិក្ខុនាភេតិច្ឆុលពាក្យ ទៅនិយាយល្បីមើល ហើយត្រឡប់មក

(ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវតាមភិក្ខុសន្និវាទិសេស ។

អាណាគរុត ចមំ ។

[១៦៥] មួយបុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ មេ ។ ឥកុកបុរសបញ្ជូនភិក្ខុ

ទៅ ។ មេ ។ មួយឥកុកបុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ មេ ។ បដិប្បនប្រសរបស់

បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ មេ ។ បដិប្បនស្រីរបស់បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ មេ ។

ពួកញាតិរបស់បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ មេ ។ ពួកភាតាប្រសរបស់បុរស

បញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ មេ ។ ពួកជនប្រព្រឹត្តិបដិប្បនប្រសរបស់បុរសបញ្ជូន

ភិក្ខុទៅ ។ (សេចក្តីបំប្រែញាតិភិក្ខុបុរស បណ្ឌិតឧប្បវិទ្យាពិស្តារចុះ ។

កោតាពទ្ធក^(១)វិសេសត្រិសេនិភិក្ខុពារុទ្ធពិស្តារហើយយ៉ាងណា បណ្ឌិត

ឧប្បវិទ្យាពិស្តារយ៉ាងនោះផងចុះ) ។

១ ប្រែថា បទដំបូងគោយមូលតាំងពី ឯចូលតាំងពីតេជោ ព្រឹ ១០ ចំពួកមានមាត្រដ្ឋកា ជាដើម យោងចូល ១ ហិយា ១០ ចំពួក មានពន្លឹកជាដើម យោងចូល ។ ប្រមូលតាំងពីនេះ ចូលត្នាជាតិយ ១ ហើយ វេទកោតទ្ធក ។

(១៦៦) មាតុភ័យ មាតា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ
 កង្ក កង្ក ឥត្តន្ទាមំ ត្រូហិ ហោតុ ឥត្តន្ទាមស្ស
 ភរិយា ច ធន្តីតាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមិសតិ បច្ឆាហាតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ មាតុភ័យ មាតា
 ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ កង្ក កង្ក ឥត្តន្ទាមំ ត្រូហិ
 ហោតុ ឥត្តន្ទាមស្ស ភរិយា ធន្តកសិធិ ហោតកសិធិ
 បដកសិធិ ឱនបត្តតិធិ ឱតតត្តម្ហា ធាសិ ច
 ភរិយា ច កង្កតារិ ច ភរិយា ច ធនាហាជា
 មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមិសតិ បច្ឆាហាតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

ខំលេងកំចៃ ។

(១៦៧) មាតុភ័យ មាតា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ កង្ក
 កង្ក ឥត្តន្ទាមំ ត្រូហិ ហោតុ ឥត្តន្ទាមស្ស ភរិយា ច ធន្តីតា
 ច ធន្តកសិធិ ចាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមិសតិ បច្ឆាហាតិ

(១៦៦) ម្តាយរបស់ស្រីមាតុភ័យ បញ្ចូនភិក្ខុទៅជា បតិក្រ
 លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន
 ចូរជាធម្មតាភរិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិ-
 យាយល្បីមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
 សេស ។ ម្តាយរបស់ស្រីមាតុភ័យ បញ្ចូនភិក្ខុទៅជា បតិក្រលោកដ៏ចម្រើន
 សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជាធន្តកសិ-
 ធិយា ជាភោគកសិធិភរិយា ជាបដកសិធិភរិយា ជាឧបត្តតិធិភរិយា ជា
 កង្កត្តម្ហាភរិយា នឹងជា ចាសិធិភរិយាផង ជាបុគ្គលិកភរិយាផង
 ជាធនាហាជាភរិយា ជាមុហុត្តិកាភរិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏
 ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បីមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ
 ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ខំលេងកំចៃឡាយ ចប់ ។

(១៦៧) ម្តាយរបស់ស្រីមាតុភ័យ បញ្ចូនភិក្ខុទៅជា បតិក្រ
 លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន
 ចូរជាធម្មតាភរិយាផង ជាធន្តកសិធិភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ
 ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បីមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ

អាចត្តិ សង្ខារិសេសសស្ស ។ មាតុកុតិកាយ មាតា
 ភិក្ខុំ បហិណតិ កច្ច កន្ត ឥន្ទ្រាមំ ព្រហ្ម
 ហោតុ ឥន្ទ្រាមស្ស ភវិយា ទទក្ខីតា ច ភោ
 គវសិដិ ច ។ ទទក្ខីតា ច បដវសិដិ ច ។
 ទទក្ខីតា ច ឱទបត្តកំដិ ច ។ ទទក្ខីតា ច
 ឱភតព្វម្ពជា ច ។ ទទក្ខីតា ច ធាសី ច
 ភវិយា ច ។ ទទក្ខីតា ច កង្កការី ច ភវិយា
 ច ។ ទទក្ខីតា ច ទដាហាជា ច ។ ទទក្ខីតា
 ច មុហ្មត្តិកា ចាតិ បដិក្ខណ្ហាតិ វីមំសតិ បច្ចាហាតិ
 អាចត្តិ សង្ខារិសេសសស្ស ។

វប្បព្វំ ។

(១៦៥) មាតុកុតិកាយ មាតា ភិក្ខុំ បហិណតិ កច្ច
 កន្ត ឥន្ទ្រាមំ ព្រហ្ម ហោតុ ឥន្ទ្រាមស្ស ភវិយា ទទវសិដិ
 ច ភោគវសិដិ ច ។ បេ ។ ទទវសិដិ ច មុហ្មត្តិកា ច ។

ត្រៃភាបត្តិសង្ខារិសេស ។ ម្តាយរបស់ស្រីមាតុកុតិកា បញ្ជូនភិក្ខុទៅ
 ជា បតិក្រិលោកដំបំរើស សូមលោកទៅខំយាយនឹងស្រីរឿងនេះជា
 ខាងដំបំរើស ចូរជាដំបូន្តិភាវិយាផង ជាភោគវសិដិភិយាផង ខែបុរស
 រឿងនេះទៅ ។ ជាទទក្ខីតាភិយាផង ជាបដវសិដិភិយាផង ។
 ជាទទក្ខីតាភិយាផង ជាឱទបត្តិភិយាផង ។ ជាទទក្ខីតាភិយាផង
 ជាឱភតព្វម្ពជាភិយាផង ។ ជាទទក្ខីតាភិយាផង នឹងជាចាសីផងភិយា
 ផង ។ ជាទទក្ខីតាភិយាផង នឹងជាភយុភាវីផងភិយាផង ។ ជាទទក្ខីតា
 ភិយាផង ជាទដាហាជាភិយាផង ។ ជាទទក្ខីតាភិយាផង ជាមុហ្មត្តិកា
 ភិយាផង ភិក្ខុកិច្ចបុរោហិត ទៅខំយាយស្រីមើល ហើយត្រឡប់មក
 (ប្រាប់)វិញ ត្រៃភាបត្តិសង្ខារិសេស ។

វប្បព្វំ ចប់ ។

(១៦៥) ម្តាយរបស់ស្រីមាតុកុតិកា បញ្ជូនភិក្ខុទៅជា បតិក្រិលោក
 ដំបំរើស សូមលោកទៅខំយាយនឹងស្រីរឿងនេះជា ខាងដំបំរើស ចូរ
 ជាទទវសិដិភិយាផង ជាភោគវសិដិភិយាផង ខែបុរសរឿងនេះ
 ទៅ ។ បេ ។ ជាទទវសិដិភិយាផង ជាមុហ្មត្តិកាភិយាផង ។

កាលកាល បញ្ចមសង្ខារទិសេសស្ស ពុទ្ធចក្កំ

ធន្តវសិដ្ឋិ ច ធន្តក្កិកា ចាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ
បច្ឆាហារតិ អាបត្តិ សង្ខារទិសេសស្ស ។

ពុទ្ធចក្កំ ។

ម្លប់ សន្តិកំ ។

[១៦៧] មាតុរុត្តិកាយ មាតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ
កច្ច កន្តេ ឥន្តន្តាមំ ព្រិហិ ហោតុ ឥន្តន្តាមស្ស
ភវិយា មុហុត្តិកា ច ធន្តក្កិកា ច ។ បេ ។
មុហុត្តិកា ច ធនិហាដា ចាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ
បច្ឆាហារតិ អាបត្តិ សង្ខារទិសេសស្ស ។

ឯកម្មសកំ ធិដ្ឋំ ។

ធិំ ម្មសកំ យាវេម្មសកំ ពាតកំ ។

ធិទំ ទសម្មលកំ ។

[១៧០] មាតុរុត្តិកាយ មាតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ
កច្ច កន្តេ ឥន្តន្តាមំ ព្រិហិ ហោតុ ឥន្តន្តាមស្ស
ភវិយា ធន្តក្កិកា ច ធន្តវសិដ្ឋិ ច កោតវសិដ្ឋិ ច

កាលកាល សង្ខារទិសេសទី ២ វិហាយអំតំពុទ្ធចក្កជាតើប

ជាធន្តវសិដ្ឋិភិយាផនិ ជាធន្តក្កិកាភិយាផនិ ខៃបុរសរណ្ណាននេរេវ ភិក្ខុ
ភំទទ្ធកតាត្យ ទៅវិហាយេស្សនិម័ល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ខារទិសេស ។

ពុទ្ធចក្ក ៣០ ។

នេះជាមូលដែលប្រឹងមានប្រយោជន៍ដែលយល់ខ្លួន ។

[១៦៧] ត្រាយរបស់ស្រីមាតុរុត្តិកា បញ្ជូនភិក្ខុទៅជា បតិក្រលោក
ដំបំរើន សូមរលាកទៅវិហាយនឹងស្រីរណ្ណាននេរេវ មានដំបំរើន ចូរជា
មុហុត្តិកាភិយាផនិ ជាធន្តក្កិកាភិយាផនិ ខៃបុរសរណ្ណាននេរេវ ។ បេ ។
ជាមុហុត្តិកាភិយាផនិ ជាធនិហាដាភិយាផនិ ខៃបុរសរណ្ណាននេរេវ
ភិក្ខុភំទទ្ធកតាត្យ ទៅវិហាយេស្សនិម័ល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ខារទិសេស ។

ពុទ្ធចក្ក ១០០ ។

ពាំងចក្កមាតុរុត្តិកា ២ ឯកម្មសកំ យាវេម្មសកំ ពាតកំ ។

នេះចក្កមាតុរុត្តិកា ១០០ (ដូចមានសេចក្តីក្រៅនេះ) ។

[១៧០] ត្រាយរបស់ស្រីមាតុរុត្តិកា បញ្ជូនភិក្ខុទៅជា បតិក្រ
លោកដំបំរើន សូមរលាកទៅវិហាយនឹងស្រីរណ្ណាននេរេវ មានដំបំរើន
ចូរជាធន្តក្កិកាភិយាផនិ ជាធន្តវសិដ្ឋិភិយាផនិ ជាភោតវសិដ្ឋិភិយាផនិ

បដសំនិ ច ធិនបត្តតំនិ ច ធិនតតុម្ពជា ច
 ធាសិ ច ករិយា ច កម្មការិ ច ករិយា ច
 ធានាជា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមសតិ
 បច្ចាហាតិ អាបត្តិ សន្និទ្ធិសេសស្ស ។

[១៧០] ចិត្តុត្តិកាយ ចិត្តា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។
 ធានា ចិត្តុត្តិកាយ ធានា ចិត្តរោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។
 កាតុត្តិកាយ កាតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ ភតិធិត្តិកា-
 យ ភតិធិ ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ ញាតិក្កត្តិកាយ
 ញាតកា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ កោត្តុត្តិកាយ កោត្តា
 ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ ធម្មត្តិកាយ សហធម្មិកា
 ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ សារត្តាយ យេន មរិត្តហិកា ហោតិ
 សោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ សបរិទ្ធគ្នាយ យេន ធន្តោ
 វរិទេ ហោតិ សោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ ឧទ្ធករិ
 ឥត្តុម្ពាចិ ត្រាហិ ហោតុ ឥត្តុម្ពាស្ស ករិយា
 ធន្តិកាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមសតិ បច្ចាហាតិ អាបត្តិ
 សន្និទ្ធិសេសស្ស ។ សបរិទ្ធគ្នាយ យេន ធន្តោ

ជាបដសំនិករិយាផន ជាធិនបត្តតំនិករិយាផន ជាធិនតតុម្ពជា ករិយាផន
 និវិជាតសំនិករិយាផន និវិជាតកម្មការិផនករិយាផន ជាធានាជា-
 ករិយាផន ជាមុហុត្តិកាករិយាផន ខែបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ខ្ពស់
 ពាក្យ ទៅនិយាយល្បីនិម្មល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិ
 សន្និទ្ធិសេស ។

[១៧១] ចិត្តាបេស្រិប្រិប្រិក្ខុតា បញ្ចនក្កុទៅ ។ មាតាចិត្តា
 បេស្រិប្រិមាតាចិត្តុត្តិកា បញ្ចនក្កុទៅ ។ បដិប្បនប្រិសេស្រិប្រិកាតុ-
 ក្កេតា បញ្ចនក្កុទៅ ។ បដិប្បនស្រិបេស្រិប្រិភតិធិត្តិកា បញ្ចនក្កុទៅ ។
 ក្កុតញាតិបេស្រិប្រិក្កេតា បញ្ចនក្កុទៅ ។ ក្កុតកោត្របេស្រិប្រិ
 កោត្តុត្តិកា បញ្ចនក្កុទៅ ។ ក្កុតជនប្រត្រិក្កុតម្ពិត្រាបេស្រិប្រិធម្ម-
 ក្កេតា បញ្ចនក្កុទៅ ។ ស្រិវេស្រិប្រិស្កុតាបាចប្រកាន់ខុកហើយ អ្នក
 ចោរបញ្ចនក្កុទៅដើម្បីស្រិវេស្រិប្រិស្កុតាបាច (នោះ) ។ ដោយវេស្រិ
 ស្កុតម្ពិត្រាបាចដាក់កំហិតហើយ ស្កុតម្ពិត្រាបាចបញ្ចនក្កុទៅដើម្បីស្រិ
 វេស្រិប្រិស្កុតាដាក់កំហិតហើយ (នោះ) ជា បដិសេសសេសបដិវេស ក្នុង
 លោកទៅនិយាយនឹងស្រិវេស្រិប្រិស្កុតា បានដឹងដឹង ចូរជាធីតាករិយា
 ខែបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ខ្ពស់ពាក្យ ទៅនិយាយល្បីនិម្មល ហើយត្រ-
 ឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសន្និទ្ធិសេស ។ អាច្នាវេស្រិស្កុតា

វេទិកា យោគី សោ ភិក្ខុ បហិណ្ឌតិ កច្ច កន្ត្រ
 ឥត្តន្តាមំ ត្រូហិ ហោតុ ឥត្តន្តាមស្ស ភវិយា
 ធម្មាភិ សិរិ ភោតភិសិរិ មដភិសិរិ ទិធម្មត្តភិរិ
 ធម្មត្តភិសិរិ ភាសិ ធម ភវិយា ច ធម្មតា វិ ម
 ភវិយា ធម ធម្មតា មុហុត្តិភាតិ មដិក្ខន្តាតិ
 វិមេសតិ មច្ចាហាតិ អាមត្តិ សម្ពុទ្ធិសេសស្ស ។
 ឧប្បថេតិ ។

[១៧២] សម្រេចល្អាយ យេន ធម្មោ វេទិកា
 យោគី សោ ភិក្ខុ បហិណ្ឌតិ កច្ច កន្ត្រ ឥត្តន្តាមំ
 ត្រូហិ ហោតុ ឥត្តន្តាមស្ស ភវិយា ធម្មត្តិភា ធម
 ធម្មាភិសិរិ ធម ។ មេ ។ ធម្មតា ច មុហុត្តិភា
 តាតិ មដិក្ខន្តាតិ វិមេសតិ មច្ចាហាតិ អាមត្តិ
 សម្ពុទ្ធិសេសស្ស ។

បានដាក់កិច្ចការហើយ ស្តេចគន្លងនាមបញ្ជូនកុំទៅដើម្បីស្រីដែលទ្រង់
 បានដាក់កិច្ចការហើយ (ទោះ) ថា បត់គ្រលោកដំបើង សូមលោកទៅ
 ម៉ាយាមិនស្រឡាញ់នោះថា នាងដំបើង ចូរជាធម្មតាសិទ្ធិភរិយា ជា
 ចោតភិសិរិភរិយា ជាបដកសិទ្ធិភរិយា ជាឧបត្ថម្ភភិរិយា ជាឧបត្ថម្ភ
 ភរិយា មិនជាភាសិរិភរិយាផង មិនជាឧត្តភរិយាផង ជា
 ឧបាយកិរិយា ជាមុហុត្តិភរិយា នៃបុរសឈ្មោះទេរទៅ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុមូលពាក្យ ទៅម៉ាយាស្រឡាតែម្តង ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ
 ត្រឡប់មកសម្ពុទ្ធិសេសស ។

ឧប្បថេតិក្សយ ចថ ។

[១៧២] ពង្សាវតីស្តេចអង្គរព្រហ្មវរ្ម័នបានដាក់កិច្ចការហើយ ស្តេច
 អង្គរនាមបញ្ជូនកុំទៅដើម្បីស្រីដែលទ្រង់ដាក់កិច្ចការហើយ (ទោះ) ថា
 បត់គ្រលោកដំបើង សូមលោកទៅម៉ាយាមិនស្រឡាញ់នោះថា នាង
 ដំបើង ចូរជាធម្មតាភរិយាផង ជាឧត្តភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះ
 ទេរទៅ ។ មេ ។ ជាឧត្តភរិយាផង ជាមុហុត្តិភរិយាផង ភិក្ខុភិក្ខុមូល
 ពាក្យ ទៅម៉ាយាស្រឡាតែម្តង ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រឡប់មក
 សម្ពុទ្ធិសេសស ។

(១៧៣) សមវិនិច្ឆ័យ យេន ធន្តោ វេទិកា
 ហោតិ សោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្តេ ឥន្ទ្រាម៌
 (ត្រូហំ ហោតុ ឥន្ទ្រាមស្ស ករិយោ ធន្តវសិទ៌ ធន
 ភោគវសិទ៌ ច ។ មេ ។ ធន្តវសិទ៌ ច មុហុត្តិកា
 ច ។ ធន្តវសិទ៌ ច ធន្តិកា ហោតិ បដិក្កណាតិ
 វិម៌សតិ បច្ឆាហាតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

កន្ទុក្កំ ។
 មូលំ សន្តិក្កំ ។

(១៧៤) សមវិនិច្ឆ័យ យេន ធន្តោ វេទិកា
 ហោតិ សោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្តេ ឥន្ទ្រាម៌ (ត្រូហំ
 ហោតុ ឥន្ទ្រាមស្ស ករិយោ មុហុត្តិកា ច ធន្តិកា
 ច ។ មេ ។ មុហុត្តិកា ច ធនិហោតា ហោតិ បដិក្កណា-
 តិ វិម៌សតិ បច្ឆាហាតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

ធន្តលកិ និដ្ឋិតំ ។
 ឯវំ ទុល្លភិមិ យាវេស្សលកិ កាត្យំ ។

(១៧៣) ភាគ្យំវេសស្តេចអន្តិណាបានដាក់កំហិតហើយ ស្តេច
 អន្តិណាបញ្ជូនភិក្ខុទៅដើម្បីស្រវែងស្រងាត់ដាក់កំហិតហើយ (នោះ) ថា
 បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីវណ្ណះនេះថា មានដំ
 ចំរើន ចូរជាមុខកុំសន្សំកិរិយាផង ជាភោគវសិទ៌កិរិយាផង ខែបុរស
 ឈ្មោះនេះទៅ ។ មេ ។ ជាមុខកុំសន្សំកិរិយាផង ជាមុហុត្តិកាភិយាផង ។
 ជាមុខកុំសន្សំកិរិយាផង ជាធន្តិកាភិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យទៅនិយាយ
 ល្ងងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ (ក្រែងបង្ក សន្សំវិសេស ។
 កន្ទុក្កំ ចប់ ។

ទេះជាមូលដែលត្រូវដឹងមានក្លែងភោគស៌ដៃដៃយល់ថ្លេ ។

(១៧៤) ភាគ្យំវេសស្តេចអន្តិណាបានដាក់កំហិតហើយ ស្តេចអន្តិ
 នោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅដើម្បីស្រវែងស្រងាត់ដាក់កំហិតហើយ (នោះ) ថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីវណ្ណះនេះថា មានដំ
 ចំរើន ចូរជាមុខកុំសន្សំកិរិយាផង ជាធន្តិកាភិយាផង ខែបុរសឈ្មោះនេះ
 ។ មេ ។ ជាមុខកុំសន្សំកិរិយាផង ជាធនិហោតាភិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ
 ទៅនិយាយល្ងងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ (ក្រែងបង្ក
 សន្សំវិសេស ។

ធន្តលក្ខណ៍ ចប់ ។

កតិកាធម្មបទ ២ វិញ្ញាណបដិសេធម្មបទ ៧ ឈ្មោះបញ្ញត្តិធម្មបទ ៧ ផង ។

ធិទំ ទសម្បទា ។

[១៧៤] សហវិទ្ធគណ្ណាយ យេន ធន្តោ មហិសោ
ហោតិ សោ កិក្ខុំ មហិណាតិ កត្ត កន្តេ ឥត្តិដ្ឋាមំ
ត្រៃហំ ហោតុ ឥត្តិដ្ឋាមស្ស ភវិយា ធន្តិកា ច
ធន្តវសិទិ ច រោគវសិទិ ច មជ្ជវសិទិ ច
ទិធមត្តតិទិ ច ទិកតច្ច្ហជា ច ធាសី ច ភវិយា ច
កម្មណារី ច ភវិយា ច មជ្ជាជា ច មុហុត្តិកា
ចាតិ មជ្ជិក្កណាតិ វិមសតិ មច្ឆាហោតិ អាមត្តិ
សម្បទិសេសស្ស ។

[១៧៦] មាតុកុត្តិកា កិក្ខុំ មហិណាតិ កត្ត
កន្តេ ឥត្តិដ្ឋាមំ ត្រៃហំ ហោមិ ឥត្តិដ្ឋាមស្ស ភវិយា
ធន្តិកាតិ មជ្ជិក្កណាតិ វិមសតិ មច្ឆាហោតិ អាមត្តិ
សម្បទិសេសស្ស ។ មាតុកុត្តិកា កិក្ខុំ មហិណាតិ
កត្ត កន្តេ ឥត្តិដ្ឋាមំ ត្រៃហំ ហោមិ ឥត្តិដ្ឋាមស្ស
ភវិយា ធន្តវសិទិ រោគវសិទិ មជ្ជវសិទិ ទិធមត្ត-
តិទិ ទិកតច្ច្ហជា ធាសី ច ភវិយា ច កម្មណារី ច

នេរចក្កមាធម្មស ១០ (ដូចមានសេចក្តីក្រៅនេះ) ។

[១៧៧] មាតុកុត្តិកា កិក្ខុំ មហិណាតិ កត្ត
នេរចក្កមាធម្មស ១០ បំពិគ្រលោកមិចំរឹន សូមាលាកៅទិយាយទិទិស្រ
ឃ្មោននេរ ធានីមិចំរឹន ប្លុជាធន្តិកាភវិយាធនិ ជាធន្តវសិទិភវិយាធនិ
រោគវសិទិភវិយាធនិ ជាមជ្ជវសិទិភវិយាធនិ ជាទុបក្កតិភវិយាធនិ
ជាទុកតច្ច្ហជាភវិយាធនិ ទិទិជាភសិធនិភវិយាធនិ ទិទិជាភម្មការិធនិ
ភវិយាធនិ ជាមហាភវិយាធនិ ជាមុហុត្តិកាភវិយាធនិ វៃបុរសស្សៈ
នេរ ៧ កិក្ខុកិច្ចបុរោក្ស កៅទិយាយស្សនិមិល ហើយត្រឡប់មក
(ប្រាប់) វិញ ត្រៃកាបក្តិសន្ធិទិសេស ។

[១៧៦] ស្រីមាតុកុត្តិកាបញ្ញាសម្បទា ១០ បំពិគ្រលោកមិចំរឹន
សូមាលាកៅទិយាយទិទិបុរសឃ្មោននេរ ប្លុជាធន្តិកាភវិយាវៃបុរស
ឃ្មោននេរ កិក្ខុកិច្ចបុរោក្ស កៅទិយាយស្សនិមិល ហើយត្រឡប់មក
(ប្រាប់) វិញ ត្រៃកាបក្តិសន្ធិទិសេស ។ ស្រីមាតុកុត្តិកាបញ្ញាសម្បទា ១០
បំពិគ្រលោកមិចំរឹន សូមាលាកៅទិយាយទិទិបុរសឃ្មោននេរ ប្លុជា
ធន្តវសិទិភវិយា រោគវសិទិភវិយា ជាមជ្ជវសិទិភវិយា ជាទុបក្កតិ-
ភវិយា ជាទុកតច្ច្ហជាភវិយា ទិទិជាភសិធនិភវិយាធនិ ទិទិជាភម្មការិធនិ

ភវិយា ធម៌ ធម៌ហោជា មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ
បច្ឆាហាតិ អាមត្តិ សង្ករាជិសេសស្ស ។

នំក្រុបបទានំ ។

(១៧៧) ហត្ថុក្កិកា ភិក្កុំ បហិណាតិ កុច្ឆ កន្ត
កន្ត្រាមំ ត្រិហិ ហោមិ កន្ត្រាមស្ស ភវិយា ធម៌ក្កិកា
ធម៌ ធម៌សិទិ ធម៌ ។ បេ ។ ធម៌ក្កិកា ធម៌ មុហុត្តិកា
តាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ បច្ឆាហាតិ អាមត្តិ
សង្ករាជិសេសស្ស ។

វណ្ណញ្ចំ ។

(១៧៨) ហត្ថុក្កិកា ភិក្កុំ បហិណាតិ កុច្ឆ
កន្ត កន្ត្រាមំ ត្រិហិ ហោមិ កន្ត្រាមស្ស ភវិយា
ធម៌សិទិ ធម៌ ភោគភិសិទិ ធម៌ ។ បេ ។ ធម៌សិទិ ធម៌
មុហុត្តិកា ធម៌ ។ ធម៌សិទិ ធម៌ ធម៌ក្កិកា
តាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ បច្ឆាហាតិ អាមត្តិ
សង្ករាជិសេសស្ស ។

កុច្ឆញ្ចំ ។

មុសំ សង្កុំ ។

ភវិយាធម៌ ធម៌ហោជាភវិយា ជាមុហុត្តិកាភវិយា វិមុសេសោ
ភិក្កុំកុច្ឆភោគ ទៅនិយាយល្បីមើល ហើយត្រឡប់មក (ត្រាប់) វិញ
ត្រូវអាបក្កិសិទ្ធិទិសេស ។

នំក្រុបបទានំ កុច្ឆ ធម៌ ។

(១៧៩) សិហត្ថុក្កិកាបញ្ចមភិក្កុំទៅជា បតិក្រិលោកដំបើម
សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសណ្ហារនេះថា ខ្ញុំជាធម៌ក្កិកាភវិយាធម៌ ជា
ធម៌សិទិភវិយាធម៌ វិមុសេសោនេះ ។ បេ ។ ជាធម៌ក្កិកាភវិយាធម៌
ជាមុហុត្តិកាភវិយាធម៌ ភិក្កុំកុច្ឆភោគ ទៅនិយាយល្បីមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ត្រាប់) វិញ ត្រូវអាបក្កិសិទ្ធិទិសេស ។

វណ្ណញ្ចំ ធម៌ ។

(១៨០) សិហត្ថុក្កិកាបញ្ចមភិក្កុំទៅជា បតិក្រិលោកដំបើម
សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសណ្ហារនេះថា ខ្ញុំជាធម៌សិទិភវិយាធម៌
ជាភោគភិសិទិភវិយាធម៌ វិមុសេសោនេះ ។ បេ ។ ជាធម៌សិទិ
ភវិយាធម៌ ជាមុហុត្តិកាភវិយាធម៌ ។ ជាធម៌សិទិភវិយាធម៌ ជាធម៌ក្កិកា
ភវិយាធម៌ ភិក្កុំកុច្ឆភោគ ទៅនិយាយល្បីមើល ហើយត្រឡប់មក
(ត្រាប់) វិញ ត្រូវអាបក្កិសិទ្ធិទិសេស ។

កុច្ឆញ្ចំ ធម៌ ។

នេះជាមូលនៃលទ្ធិនៃមហាវិក្កនៃសិវិក្កនៃសិវិក្ក ។

(១៧៧) មាតុរត្តិកា កំត្រុំ បហំណាតំ កុដ្ឋ
 ករុត្តំ ឥន្ទ្រាមំ ត្រូហំ ហោមិ ឥន្ទ្រាមស្ស ក-
 រិយា មុហុត្តិកា ច ធនុត្តិកា ច ។ បេ ។
 មុហុត្តិកា ច ធនាហាដា ចាតិ បដិក្កណាតិ
 រិមំសតិ ចច្ចាហាតិ អាចត្តិ សឡាទំសេសស្ស ។

ឯកមូលំ ខំខ្ពំ ។
 ទុក្ខលកាវិមិ ឯវំ កក្កាធំ ។

ធីទំ ទុសម្បលកំ ។

(១៧៨) មាតុរត្តិកា កំត្រុំ បហំណាតំ កុដ្ឋ
 ករុត្តំ ឥន្ទ្រាមំ ត្រូហំ ហោមិ ឥន្ទ្រាមស្ស ករិយា
 ធនុត្តិកា ច ធនុភិសំមិ ច កោតវាសិមិ ច
 បដកសិមិ ច ឧំធនុត្តិកំ ច ទិកតទុដ្ឋដា ច
 អាសិ ច ករិយា ច តេដ្ឋកាវិ ច កុរិយា ច
 ធនាហាដា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្កណាតិ
 រិមំសតំ ចច្ចាហាតិ អាចត្តិ សឡាទំសេសស្ស ។

(១៧៩) ស្រីមាតុរត្តិកាបញ្ចុសស្យាទំសេស បតិក្រិណាភដិបិកំ
 សុបរណាភទៅឱយាយនិវិប្រិសរណ្ណាននេថា ខ្ញុំជាមុហុត្តិកាភិយាផង
 ជាធនុត្តិកាភិយាផង ខែបុរសរណ្ណាននេ ។ បេ ។ ជាមុហុត្តិកាភិយា
 ផង ជាធនាហាដាភិយាផង កំត្រុំទុក្ខលកា ទៅឱយាយល្បងរើល
 ហើយត្រឡប់មក (ត្រាប់) វិញ ត្រូវអាចត្តិសង្កាទំសេស ។

ច្បាប់មូល ១ ចប់ ។

ក្នុងន័យសាស្ត្រច្បាប់មូល ២ គាតើម បណ្ឌិតប្បវ្រឹឡឡិចច្បាប់មូល ១ ផងចុះ ។

នេះបក្កមាតមូល ១១ (ដូចមាតាសចក្កៈទៅនេះ) ។

(១៨០) ស្រីមាតុរត្តិកាបញ្ចុសស្យាទំសេស បតិក្រិណាភដិបិកំ
 សុបរណាភទៅឱយាយនិវិប្រិសរណ្ណាននេថា ខ្ញុំជាធនុត្តិកាភិយាផង ជា
 ធនុភិសំមិភិយាផង ជាភោតវិសិមិភិយាផង ជាបដកសិមិភិយាផង
 ជាឧំធនុត្តិកំភិយាផង ជាឧកតទុដ្ឋដាភិយាផង នឹងជាភាសិមិភិយា
 ផង នឹងជាតេដ្ឋកាវិភិយាផង ជាគរិយា ច តេដ្ឋកាវិ ច កុរិយា ច
 នឹងជាធនាហាដាភិយាផង ជាមុហុត្តិកា-
 ភិយាផង ខែបុរសរណ្ណាននេទៅ កំត្រុំទុក្ខលកា ទៅឱយាយល្បង
 រើល ហើយត្រឡប់មក (ត្រាប់) វិញ ត្រូវអាចត្តិសង្កាទំសេស ។

[១៨០] បិទ្ការត្តិកា ភិក្ខុំ មហិណទិ ។
 មាតាបិទ្ការត្តិកា ភិក្ខុំ មហិណទិ ។ កាទ្ការត្តិកា
 ភិក្ខុំ មហិណទិ ។ កតិយ្យត្តិកា ភិក្ខុំ មហិណទិ ។
 ញាតិរត្តិកា ភិក្ខុំ មហិណទិ ។ ភោទ្ការត្តិកា ភិក្ខុំ
 មហិណទិ ។ ធម្មារត្តិកា ភិក្ខុំ មហិណទិ ។
 សារត្តា ភិក្ខុំ មហិណទិ ។ សមវិនិច្ឆ័យ ភិក្ខុំ
 មហិណទិ កច្ច កន្តេ ឥន្ទន្ទាមិ ត្រិហិ ហោមិ
 ឥន្ទន្ទាមស្ស ករិយា ធម្មត្តិកាតិ មជ្ជិក្កន្ទាតិ វិប-
 សតិ មត្តាហារតិ អាមត្តិ សដ្ឋានិសេសស្ស ។
 សមវិនិច្ឆ័យ ភិក្ខុំ មហិណទិ កច្ច កន្តេ ឥន្ទន្ទាមិ
 ត្រិហិ ហោមិ ឥន្ទន្ទាមស្ស ករិយា ធម្មតិសិទ្ធ
 ភោគតិសិទ្ធ មនកសិទ្ធ ឥន្ទន្ទតិទ្ធ ទុកតទុម្ហជា
 នាសិ ច ករិយា ច កម្មភោទិ ច ករិយា ច
 ធម្មាហាជា មុរាត្តិកាតិ មជ្ជិក្កន្ទាតិ វិបសតិ មត្តា-
 ហារតិ អាមត្តិ សដ្ឋានិសេសស្ស ។

ខំក្នុងមគ្គំ ។

[១៨១] ស្រីបិទ្ការត្តិកាបញ្ចនភិក្ខុទេវ ។ ស្រីមាតាបិទ្ការត្តិកាបញ្ចន
 ភិក្ខុទេវ ។ ស្រីកាទ្ការត្តិកាបញ្ចនភិក្ខុទេវ ។ ស្រីកតិយ្យត្តិកាបញ្ចនភិក្ខុទេវ ។
 ស្រីញាតិរត្តិកាបញ្ចនភិក្ខុទេវ ។ ស្រីភោទ្ការត្តិកាបញ្ចនភិក្ខុទេវ ។ ស្រី
 ធម្មារត្តិកាបញ្ចនភិក្ខុទេវ ។ ស្រីសារត្តាបញ្ចនភិក្ខុទេវ ។ ស្រីសមវិនិច្ឆ័យ
 បញ្ចនភិក្ខុទេវថា មតិក្រិលោកជីវិកោ សូមលោកទៅនិយាយនឹងប្រស
 ឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធម្មត្តិកាភិក្ខុយា របស់បុរសវណ្ណៈនេះ ភិក្ខុកិទ្ធុសពាគ្យ
 ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ត្រាប់) វិញ ត្រូវរកបក្កិ
 សន្និដ្ឋានសេស ។ ស្រីសមវិនិច្ឆ័យបញ្ចនភិក្ខុទេវថា មតិក្រិលោកជីវិកោ
 សូមលោកទៅនិយាយនឹងប្រសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធម្មតិសិទ្ធិភិក្ខុ ជា
 ភោគតិសិទ្ធិភិក្ខុ ជាមនកសិទ្ធិភិក្ខុ ជាឥន្ទន្ទតិទ្ធិភិក្ខុ ជាទុកតទុម្ហ-
 ហារតិ មតិជាធម្មតិសិទ្ធិភិក្ខុ មតិជាភិក្ខុភិក្ខុភិក្ខុ មតិជាភិក្ខុភិក្ខុភិក្ខុ មតិជាភិ-
 ក្ខុភិក្ខុ ជាបុហ្មត្តិកាភិក្ខុយា វិទុរសវណ្ណៈនេះ ភិក្ខុកិទ្ធុសពាគ្យ ទៅ
 និយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ត្រាប់) វិញ ត្រូវរកបក្កិសន្និដ្ឋា-
 នសេស ។

ខំក្នុងមគ្គំ ។

[១៧២] សមវិនិច្ឆ័យា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ កុច្ច
កន្តេ ឥន្ទ្រញមំ ត្រ្យហំ ហោមិ ឥន្ទ្រញមស្ស ភវិយា
ធនត្ថិតា ច ធនត្ថិតិសិទិ ច ។ មេ ។ ធនត្ថិតា
ច មុហុត្ថិតា ចាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមិសតិ បច្ឆា-
ហោតិ អាបត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

ទណ្ឌចក្ក ។

[១៧៣] សមវិនិច្ឆ័យា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ កុច្ច
កន្តេ ឥន្ទ្រញមំ ត្រ្យហំ ហោមិ ឥន្ទ្រញមស្ស ភវិយា
ធនត្ថិតិសិទិ ច ហោត្ថិតិសិទិ ច ។ មេ ។ ធនត្ថិតិសិទិ
ច មុហុត្ថិតា ច ។ ធនត្ថិតិសិទិ ច ធនត្ថិតា
ចាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមិសតិ បច្ឆាហោតិ អាបត្តិ
សង្ឃានិសេសស្ស ។

ទណ្ឌចក្ក ។

បូរំ សង្កតំ ។

[១៧៤] សមវិនិច្ឆ័យា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ កុច្ច
កន្តេ ឥន្ទ្រញមំ ត្រ្យហំ ហោមិ ឥន្ទ្រញមស្ស ភវិយា
មុហុត្ថិតា ច ធនត្ថិតា ច ។ មេ ។ មុហុត្ថិតា ច

[១៧៥] ស្រិសបរិទណ្ឌបក្សនភិក្ខុទៅថា បតិក្រិលោកដ៏ចំរើន
សូមលោកទៅឱយាយនំនិប្រសារឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនត្ថិតាភវិយាផង ជា
ធនត្ថិតិសិទិភវិយាផង ខែបុរសឈ្មោះនេះ ។ មេ ។ ជាធនត្ថិតាភវិយាផង
ជាមុហុត្ថិតាភវិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅឱយាយល្បួនមើល ហើយ
ក្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវកាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

ទណ្ឌចក្ក ចប់ ។

[១៧៦] ស្រិសបរិទណ្ឌបក្សនភិក្ខុទៅថា បតិក្រិលោកដ៏ចំរើន
សូមលោកទៅឱយាយនំនិប្រសារឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនត្ថិតិសិទិភវិយាផង
ជាភាគត្ថិតិសិទិភវិយាផង ខែបុរសឈ្មោះនេះ ។ មេ ។ ជាធនត្ថិតិសិទិភវិយា
ផង ជាមុហុត្ថិតាភវិយាផង ។ ជាធនត្ថិតិសិទិភវិយាផង ជាធនត្ថិតាភវិយា
ផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅឱយាយល្បួនមើល ហើយក្រឡប់មក (ប្រាប់)
វិញ ត្រូវកាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

ទណ្ឌចក្ក ចប់ ។

នេះជាចូលដែលត្រូវដំអាចត្រូវកាតសំដែងទោយសង្ខេប ។

[១៧៧] ស្រិសបរិទណ្ឌបក្សនភិក្ខុទៅថា បតិក្រិលោកដ៏ចំរើន
សូមលោកទៅឱយាយនំនិប្រសារឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាមុហុត្ថិតាភវិយាផង
ជាធនត្ថិតាភវិយាផង ខែបុរសឈ្មោះនេះ ។ មេ ។ ជាមុហុត្ថិតាភវិយាផង

ជាជាហេតុ ចាត់ បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ បច្ឆាហរតិ អាបត្តិ
សដ្ឋានិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ ឧដ្ឋានំ ។
ឧប្បសារវិធិ ឯកម កាព្វាធិ ។

ធិទំ ទូលមូលកំ ។

[១៨៥] សមវិនិច្ឆ័យ កិក្ខុំ បដិសាតិ កិច្ច
កន្ល ឥត្តន្តាមំ ព្រហ្មំ ហោមំ ឥត្តន្តាមស្ស ភវិយា
ធនក្កិកា ច ធន្តវសិធិ ច កោតវសិធិ ច បដវសិធិ
ច ឧបបត្តកំធិ ច ឧកតតុប្បដា ច ធាសិ ច ភវិយា
ច តាធម្មការិ ច ភវិយា ច ជាហេតុ ច មុហុត្តិកា
ចាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ បច្ឆាហរតិ អាបត្តិ
សដ្ឋានិសេសស្ស ។

សត្វំ ច្បារច្បាលំ ឧដ្ឋានំ ។

[១៨៦] បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ បច្ឆាហរតិ អាបត្តិ
សដ្ឋានិសេសស្ស ។ បដិក្កណ្ណាតិ វិមំសតិ ធម្មត្ថាហរតិ

ជាជាហេតុភវិយាធនំ កិក្ខុំឧប្បសារក្ស ទៅនិយាយល្បីមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវតែបក្កិសន្យាទិសេស ។

ច្បារច្បាល ១ ចប់ ។
ច្បារច្បាល ២ ដើម ច្បារច្បាលធ្វើឲ្យច្បារច្បាល ១ ជិតចុះ ។

រដ្ឋបក្កិមាធម្មល ១១ (ដូចមានសេចក្តីនៅនេះ) ។

[១៨៧] ស្រីសមិទ្ធក្សបញ្ជូនកិក្ខុំទៅថា បតិក្រាហោកដ៏ចំរើន
សូមរោកទៅនិយាយនឹងមុសេរោយ រនេះថា ខ្ញុំជាធម្មក្តិភាភវិយាធនំ ជា
ធន្តវសិភវិយាធនំ ជាភោតវសិភវិយាធនំ ជាបដវសិភវិយាធនំ
ជាឧបបក្កិភវិយាធនំ ជាឧកតតុប្បដាភវិយាធនំ នឹងជាចាសិវនភវិយា
ធនំ នឹងជាតម្កការិវនភវិយាធនំ ជាជាហេតុភវិយាធនំ ជាមុហុត្តិកា
ភវិយាធនំ មែមុសេរោយរនេះ កិក្ខុំឧប្បសារក្ស ទៅនិយាយល្បីមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវតែបក្កិសន្យាទិសេស ។
ច្បារច្បាលគ្រប់ទាំងអស់ ចប់ ។

[១៨៨] កិក្ខុំឧប្បសារក្ស ទៅនិយាយល្បីមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវតែបក្កិសន្យាទិសេស ។ កិក្ខុំឧប្បសារ
ក្ស ទៅនិយាយល្បីមើល តែប៉ុន្មានវិលមក (ប្រាប់) វិញ

អាចត្តិ ធុល្យច្ចយស្ស ។ បដិក្កណ្ណាតិ ន វីមំសតិ
 បច្ចាហាវតិ អាចត្តិ ធុល្យច្ចយស្ស ។ បដិក្កណ្ណាតិ
 ន វីមំសតិ ធម្មត្ថាហាវតិ អាចត្តិ ធុក្កដស្ស ។ ធម្ម-
 ដិក្កណ្ណាតិ វីមំសតិ បច្ចាហាវតិ អាចត្តិ ធុល្យច្ចយស្ស ។
 ធម្មដិក្កណ្ណាតិ វីមំសតិ ធម្មត្ថាហាវតិ អាចត្តិ
 ធុក្កដស្ស ។ ធម្មដិក្កណ្ណាតិ ន វីមំសតិ បច្ចាហាវតិ
 អាចត្តិ ធុក្កដស្ស ។ ធម្មដិក្កណ្ណាតិ ន វីមំសតិ
 ធម្មត្ថាហាវតិ អាចត្តិ ។

[១៧៧] បុរិសោ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អាណាមេតិ
 កច្ចថ កន្លេ កត្តន្ទាមំ កត្តំ វីមំសថាតិ សាទ្វេ បដិ-
 ក្កណ្ណាតិ សាទ្វេ វីមំសតិ សាទ្វេ បច្ចាហាវតិ អាចត្តិ
 សាទ្វេសំ សម្ពាធិសេសស្ស ។ បុរិសោ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ
 អាណាមេតិ កច្ចថ កន្លេ កត្តន្ទាមំ កត្តំ វីមំសថាតិ សាទ្វេ

(ត្រីកោបក្កិដ្ឋល្ល័យ ។ ភិក្ខុទទួលពាក្យ ប្រមុខទាននិយាយល្បីរមិល
 ឡើយ គ្រាន់តែត្រឡប់មក(ប្រាប់) វិញ ត្រីកោបក្កិដ្ឋល្ល័យ ។ ភិក្ខុ
 ទទួលពាក្យ គ្រមុខទាននិយាយល្បីរមិល មិនបានត្រឡប់មក (ប្រាប់)
 វិញឡើយ ត្រីកោបក្កិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមិនទទួលពាក្យ តែទាននិយាយល្បី
 រមិល ហើយនាំសេចក្តីមក(ប្រាប់) វិញ ត្រីកោបក្កិដ្ឋល្ល័យ ។ ភិក្ខុ
 មិនទានទទួលពាក្យ តែទាននិយាយល្បីរមិល ហើយមិនបានត្រឡប់មក
 (ប្រាប់) វិញឡើយ ត្រីកោបក្កិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមិនទានទទួលពាក្យ
 មិនទាននិយាយល្បីរមិល តែទាននាំសេចក្តីមក(ប្រាប់) ត្រីកោបក្កិ
 ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមិនទទួលពាក្យ មិនទាននិយាយល្បីរមិល មិនបានត្រឡប់
 មក(ប្រាប់) វិញទេ មិនត្រីកោបក្កិឡើយ ។

[១៧៧] បុរិសោសម្ពហុលេ ភិក្ខុ ច្រើនប្រថា បតិក្រិលោកដ៏ចំរើនចាំឡាយ
 សូមលោកគ្រប់អង្គនៅនិយាយល្បីរមិលនឹងស្រីវាយ្យាននេះ ភិក្ខុចាំអស់
 ក៏ទទួលពាក្យ ភិក្ខុចាំអស់និយាយល្បីរមិល ភិក្ខុចាំរស់នាំសេចក្តី
 មក(ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុចាំអស់(ខាង) ត្រីកោបក្កិសង្ខារវិសេស ។ បុរិស
 បដ្ឋាប់ភិក្ខុច្រើនប្រថា បតិក្រិលោកដ៏ចំរើនចាំឡាយ សូមលោកគ្រប់
 អង្គនៅនិយាយល្បីរមិលនឹងស្រីវាយ្យាននេះ ភិក្ខុចាំអស់ក៏ទទួលពាក្យ

បដិគ្គណ្ណាតិ សទ្ធវ វិមសន្តិ ឯកំ បច្ឆាហារាបេន្តិ អាបត្តិ
 សទ្ធវសំ សង្ឃាទិសេសសស្ស ។ បុរិសោ សម្ពហុលេ
 កំក្ក អាណាបេតិ កច្ឆ កន្ត ឥត្តន្ទាមំ ឥត្តិ
 វិមសនាតិ សទ្ធវ បដិគ្គណ្ណាតិ ឯកំ វិមសាបេត្តា
 សទ្ធវ បច្ឆាហារាតិ អាបត្តិ សទ្ធវសំ សង្ឃាទិសេសសស្ស ។
 បុរិសោ សម្ពហុលេ កំក្ក អាណាបេតិ កច្ឆ កន្ត
 ឥត្តន្ទាមំ ឥត្តិ វិមសនាតិ សទ្ធវ បដិគ្គណ្ណាតិ ឯកំ
 វិមសាបេត្តា ឯកំ បច្ឆាហារាបេន្តិ អាបត្តិ សទ្ធវសំ
 សង្ឃាទិសេសសស្ស ។ បុរិសោ កំក្ក អាណាបេតិ
 កច្ឆ កន្ត ឥត្តន្ទាមំ ឥត្តិ វិមសាតិ បដិគ្គណ្ណាតិ
 វិមសនិ បច្ឆាហារាតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសសស្ស ។
 បុរិសោ កំក្ក អាណាបេតិ កច្ឆ កន្ត ឥត្តន្ទាមំ
 ឥត្តិ វិមសាតិ បដិគ្គណ្ណាតិ វិមសនិ អាណាសិ
 បច្ឆាហារាបេតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសសស្ស ។ បុរិសោ

ភិក្ខុតាំងអស់ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយបានឱ្យភិក្ខុមួយរូបវិលមក
 (ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុតាំងអស់ (នោះ) ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ បុរស
 បង្គាប់ភិក្ខុច្រើនរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនចាំឱ្យយ សូមលោកគ្រប់
 អង្គទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុតាំងអស់ក៏ទទួលពាក្យ
 បានឱ្យភិក្ខុមួយរូបទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយភិក្ខុតាំងអស់ក៏វិលមក
 (ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុតាំងអស់ (នោះ) ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ បុរស
 បង្គាប់ភិក្ខុច្រើនរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនចាំឱ្យយ សូមលោកគ្រប់
 អង្គទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុតាំងអស់ក៏ទទួលពាក្យ បាន
 ចាត់ភិក្ខុមួយរូបទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយឱ្យភិក្ខុមួយរូបនាំដំណឹង
 មក (ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុតាំងអស់ (នោះ) ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ បុរស
 បង្គាប់ភិក្ខុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បួងមើលនឹង
 ស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយវិលមក
 (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ បុរសបង្គាប់ភិក្ខុថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុ
 ក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយប្រឹក្សានិស្សឱ្យវិល
 មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ បុរសបង្គាប់ភិក្ខុថា

កិក្ខុ អាណាបេតិ កច្ច កន្ត ឥត្តញ្ញាមំ ឥត្តំ វិមំសាតិ
 បដិក្កណ្ណាតិ អន្តោវាសិ វិមំសាបេត្តា អត្តនា បច្ឆាហាតិ
 អាបត្តិ សឡាទិសេសស្ស ។ បុរិសា កិក្ខុ អាណាបេតិ
 កច្ច កន្ត ឥត្តញ្ញាមំ ឥត្តំ វិមំសាតិ បដិក្កណ្ណាតិ
 អន្តោវាសិ វិមំសាបេតិ អន្តោវាសិ វិមំសិគ្គា តហិគ្គា
 បច្ឆាហាតិ អាបត្តិ ឧភិណ្ណំ ធុល្លច្ចយស្ស ។

(១៧៥) កច្ចញ្ញោ សម្មាទេតិ អាគច្ចញ្ញោ វិសំវាទេតិ
 អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។ កច្ចញ្ញោ វិសំវាទេតិ អាគច្ចញ្ញោ
 សម្មាទេតិ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។ កច្ចញ្ញោ សម្មាទេតិ
 អាគច្ចញ្ញោ សម្មាទេតិ អាបត្តិ សឡាទិសេសស្ស ។
 កច្ចញ្ញោ វិសំវាទេតិ អាគច្ចញ្ញោ វិសំវាទេតិ អនាបត្តិ ។

បពិត្រោលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ
 គិតកុំខ្វល់ពាក្យ ចូរប្រឹក្សសំស្សន្ទ្រទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយ
 វិលមក (ប្រាប់) ។ ដោយខ្លួនឯងវិញ ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។
 បុរសបង្គាប់កិក្ខុថា បពិត្រោលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បួង
 មើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ គិតកុំខ្វល់ពាក្យ ចូរប្រឹក្សសំស្សន្ទ្រទៅ
 និយាយល្បួងមើល ឯកូនសំស្សន្ទ្រនោះបាននិយាយល្បួងមើល ហើយក៏
 ត្រឡប់មកទៅប្រាប់បុរសដើមត្រីព័ណ្ណាជ្យវិញដល់ប្រិយនោះ ត្រូវអាបត្តិ
 វេទច្បាប់យ៉ាងណា ។

(១៧៦) គិតកុំខ្វល់ពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក
 ប្រាប់វិញដោយពាក្យកុហក^១ ត្រូវអាបត្តិវេទច្បាប់ ។ គិតកាលទៅមិន
 ខ្វល់បង្គាប់ តែបាននិយាយល្បួងផង វិលមកប្រាប់វិញផង ត្រូវអាបត្តិ
 វេទច្បាប់ ។ គិតកាលទៅក៏បានខ្វល់ពាក្យបង្គាប់ និយាយល្បួងមើល
 ហើយវិលមកប្រាប់វិញ ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ គិតកាលទៅក៏មិន
 បានខ្វល់បង្គាប់ កាលមកមិនទាន់ដឹងកិច្ចប្រាប់វិញ មិនត្រូវអាបត្តិ
 ឡើយ ។

១ ពន្លឺយ៉ាងអង្គុកថា មិនបានវិសេសប្រាប់វិញទេ ។

[១៧៧] អនាមត្តិ សង្ឃស្ស វា ទេតិយស្ស
វា តិលានស្ស វា កាលាយេន គច្ឆតិ ឧប្បត្តកស្ស
អាទិកម្មកស្សតិ ។

[១៧៨] សុត្តា មតា ច វិក្កត្តា
អធិត្តិ វត្តិបណ្ឌិតា
កលហំ កត្តាន សម្មាដិ
សន្ធឹត្តញ បណ្ឌិតេ ។

[១៧៩] គេន ខោ ចន សមយេន អញ្ញាគរ
មុវិសោ អញ្ញាវ ភិក្ខុំ អាណាបេតិ គច្ឆ គន្ត
វត្តត្ថាមំ វត្តិ វិវិសាតិ ។ សោ គត្ត មនុស្ស
បុត្តិ កហំ វត្តត្ថាមាតិ ។ សុត្តា កន្តេតិ ។ តស្ស
កុក្កុប្បំ អហោសំ កត្តំ ទុខោ មហំ សង្ឃនិសេសំ
អាមត្តិ អាមន្នាតិ ។ កកវិតា ឯតមត្តំ អាណេសិ ។
អនាមត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃនិសេសស្ស អាមត្តិ ធុក្កដស្សតិ ។

[១៨៧] ភិក្ខុវេលាខេ (កាន់សំណាត់ស្រីនីមិត្ត) ដោយភិក្ខុ
វេលាត្រូវធ្វើ ចំពោះសង្ឃក្តី ចំពោះចេតិយក្តី ចំពោះបុគ្គលឃីក្តី
ភិក្ខុគួន ភិក្ខុអធិបត្តិក្តី មិនត្រូវអាមត្តិឡើយ ។

[១៨៨] (ខាតកាមត្រឹម ភិបញ្ញាវ្យាប័នភាមសំដាប់ហ្វូរវេលាវេលានិវ
សំផងករខេ ដូចមានខាងក្រោមនេះ)

រឿងស្រីផសតំ រឿងស្រីស្លាបំ រឿងស្រីចញ្ចតិលំទៅខេ
រឿងប្រសច្រវ័ងស្រី រឿងស្រីឡើយ រឿងឈ្មោះគ្នា ភិក្ខុ
បុរាណិយាយច្បះដ្ប រឿងភិក្ខុតាភារិទ្ធសុរុឡើយ ។

[១៨៩] សម័យនោះនឹង បុរសម្នាក់ម្តងភិក្ខុមួយរូបថា វេទិត្រ
លោកដំបែន សូមលាភខេនិយាយល្បីមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុ
នោះក៏ទៅហើយសូមទុក្ខស្សវាំងឡើយថា ស្រីឈ្មោះនេះនៅឯណា ។
បុរសស្សវាំងឡើយថា នាងនោះផសតំទៅហើយ លោកម្តងសំ ។
ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយថា អញត្រូវរកបតិសិទ្ធិទិសសហើយដឹង ។
ភិក្ខុនោះក៏ត្រាចូលសេចក្តីនេះសំព្រះដំបែនព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាមត្តិសិទ្ធិទិសសខេ ត្រូវតែត្រឹមតាមភិក្ខុគួន ។

ពោលពោល បញ្ចសញ្ញាទិសេសស្ស វិសេស្ណ

គេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតោ បុរិសោ អញ្ញតរិ
 ភិក្ខុំ អាណាបេតិ កច្ច កន្ថេ ឥត្តញ្ញមំ ឥត្តិ វិមំសាតិ ។
 សោ កត្តា មទុស្សេ បុច្ឆិ កហំ ឥត្តញ្ញមាតិ ។
 មតា កន្ថេតិ ។ ឥស្ស កុក្កុច្ឆំ អយោសិ ។ មេ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ករាជិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ
 តិ ។ គេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតោ
 បុរិសោ អញ្ញតរិ ភិក្ខុំ អាណាបេតិ កច្ច កន្ថេ
 ឥត្តញ្ញមំ ឥត្តិ វិមំសាតិ ។ សោ កត្តា មទុស្សេ
 បុច្ឆិ កហំ ឥត្តញ្ញមាតិ ។ ឥត្តញ្ញ កន្ថេតិ ។ មេ ។
 អនិក្ខំ កន្ថេតិ ។ មេ ។ ឥត្តិបណ្ឌិតា កន្ថេតិ ។
 ឥស្ស កុក្កុច្ឆំ អយោសិ ។ មេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ករាជិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ពោលពោល សង្កាទិសេសទំ ដ វិសេស្ណ

សម័យនោះឯង បុរសម្នាក់បង្កប់ភិក្ខុមួយរូបថា បពិត្រលោកដំបំរើន សូម
 លោកទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ទៅ ហើយសួរ
 បទុស្សតាំងឡាយថា ស្រីឈ្មោះនោះនៅឯណា ។ មទុស្សតាំងឡាយឆ្លើយ
 ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ស្រីនោះស្ងាប់ហើយ ។ ភិក្ខុនោះបានសេចក្តីសង្ស័យ
 ។ មេ ។ ព្រះដំបំរើនព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ករា-
 ជិសេសទេ ត្រូវតែត្រិមតាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់
 បង្កប់ភិក្ខុមួយរូបថា បពិត្រលោកដំបំរើន សូមលោកទៅនិយាយល្បួង
 មើលនឹងស្រីឈ្មោះនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ទៅ ហើយសួរមទុស្សតាំង-
 ឡាយថា ស្រីឈ្មោះនោះនៅឯណា ។ មទុស្សតាំងឡាយឆ្លើយថា
 បាននោះចេញពីទីនេះទៅហើយ លោកម្ចាស់ ។ មេ ។ មទុស្សនោះ
 មិនបែងចែកស្រីនោះ លោកម្ចាស់ ។ មេ ។ មទុស្សនោះដោយស្រីឃ្លីយាទ
 លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនោះបានសេចក្តីសង្ស័យ ។ មេ ។ ព្រះដំបំរើន
 ព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ករាជិសេសទេ ត្រូវតែត្រិម
 តាបត្តិទុក្កដ ។

[១៧២] តេជ ទេវ បទ សមយេន អញ្ញតរា
 ឥន្ទ្រិ សាមិកេន មហា ភណ្ឌិតា មាតុយវ អគមាសិ ។
 កុល្យបតោ ភិក្ខុ សម្មោទនិយំ អកាសិ ។ តស្ស
 កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អលំវចនិយោ ភិក្ខុតិ ។
 ទាលំវចនិយោ ភកភតិ ។ អបាមត្តិ ភិក្ខុ ទាលំវច-
 និយេតិ ។

[១៧៣] តេជ ទេវ បទ សមយេន អញ្ញតរា
 ភិក្ខុ បណ្ឌិតេ សញ្ញវត្តំ សមាបដ្ឋិ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ
 អហោសិ ។ បេ ។ អបាមត្តិ ភិក្ខុ សទ្ធិ្យានិសេសស្ស
 អាមត្តិ ដុល្លុដ្ឋយស្សតិ ។

ចក្កបស្សន្តរិសេសំ ធិដ្ឋិតំ ។

[១៧៤] សម័យោនោធិនំ ស្រីម្នាក់ល្បះគ្នានឹងប្តីហើយរត់ទៅ
 ផ្ទះម្តាយ ។ ភិក្ខុជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូលបាននិយាយឱ្យដឹង ។
 ភិក្ខុនោះបានសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុស្រីនោះប្តីបានលែងលះគ្នាដាច់ខាតហើយឬ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា
 សូមជ្រងំព្រះមេត្តាប្រោស មិនទាន់លែងដាច់ទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនបានសេចក្តីទេ ព្រោះតមិនទាន់លែងគ្នា
 ដាច់ខាត ។

[១៧៥] សម័យោនោធិនំ ភិក្ខុមួយរូបប្រើព្រឹក្សនិយាយដឹកនាំការ
 ឱ្យមនុស្សខ្ចើយទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនោះបានសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាមត្តិសន្សំទិសេសទេ
 ត្រូវតែត្រឹមអាមត្តិដុល្លុដ្ឋយ ។

នាឡិករិសេស ទី៥ ចប់ ។

ឆដ្ឋសង្ឃទិសេសំ

[១៧២] ខេន សមយេន តុន្ទា កតក រាជគមេ
វិហារតំ វេជ្ជវរេន កលទ្កតតិកមេ ។ ខេន ខេ
បន សមយេន អាជ្ឈវិកា^(១) ភិក្ខុ សញ្ញាវិកាយោ
កុដិកាយោ^(២) កាវមេន្ទិ អស្សាវិកាយោ អន្តរ
សិកាយោ អប្បមាណិកាយោ ។ តាយោ ន ធិដ្ឋានំ
កច្ឆន្ទិ ។ ភេ យាទនពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហារន្ទិ
បុរិសំ នេន បុរិសត្ថករំ នេន កោណំ នេន សកដំ
នេន ភិសិំ នេន ជរសុំ នេន តុហិវំ នេន តុន្ទាលំ
នេន ធិទានំ នេន វល្លិំ នេន វេជ្ជំ នេន មុត្តំ នេន
បត្តិដំ នេន តិណំ នេន មត្តិកំ នេថាតិ ។ មនុស្ស
ទុបទ្កតា យាចនាយ ទុបទ្កតា វិញ្ញត្តិយា ភិក្ខុ ធិស្វា
ទុត្តិដ្ឋន្ទិមិ ទុត្តសន្ទិមិ បលាយន្ទិមិ អញ្ញាទមិ កច្ឆន្ទិ
អញ្ញាទមិ មុទំ គរោន្ទិ ទ្វារិមិ ជគោន្ទិ តារិមិ ធិស្វា
បលាយន្ទិ ភិក្ខុតិ មញ្ញាមាថា ។

១ ខ. ម. អាជ្ឈវិកា ។ ២ ខ. ម. សំយាមិកាយោ កុដិកាយោ ។

សង្ឃទិសេសទី ៦

[១៧២] សមីយាតា ព្រះកុដ្ឋជាម្ចាស់ដ៏តានជោគ ច្រើននឹងនៅ
ត្រូវត្រូវទេ កលទ្កតតិកមេ (កវិនិវេសនស្តេចប្រធានអភ័យនិវេសនំ
ផលសក្កកវិន្ទន) ជីកក្រីក្រដំត្រីះ ។ ត្រាតានឯង ត្រូវកិច្ចនៅក្នុងវិជេ
កច្ឆរិ ប្រើគេឲ្យសាទិឲ្យកុដិទាំងឡាយ ដែលមានត្រៀងឧបករណ
(ត្រៀងប្រដាប់សន្តិដ្ឋះ) សូមពាំតែមកខ្លួនឯង ឥតមានពាយកជាម្ចាស់
មេសំ ចំពោះជំនាញរបស់ខ្លួន ចំហូសប្រមាណ ។ កុដិទាំងនោះ
មិនចាប់សម្រេច ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ចេះតែសូមញឹក ។ ញាយ ។ របាយ
ពាក្យសូមថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យឲ្យបុរេស ឲ្យត្រៀងហត្ថកម្មឧបុរេស ឲ្យ
រោ ឲ្យរេន ឲ្យកំបិក ឲ្យព្វយេ ឲ្យដីនិ ឲ្យចប ឲ្យពន្ធាក ឲ្យវល្លិ ឲ្យ
បុស្សិ ឲ្យស្មៅយំប្លង ឲ្យស្មៅដំណាចច្បាយ ឲ្យស្មៅ ឲ្យដីស្អិត (ផល
យើងទាំងឡាយ) ។ ត្រូវមនុស្សដែលភិក្ខុទាំងនោះចេះគម្រោង
ដោយការសូមញឹកញាយហួសពេក លុះដល់ឃើញភិក្ខុភិក្ខុហើយ ភិក្ខុក
ម្តើមខ្លះ កត់ស្មុគខ្លះ លបកំទៅខ្លះ គេចៅទំដីខ្លះ បែបុទៅទី
លំខ្លះ បិទគ្នាផ្ទះខ្លះ សូម្បីគ្រាន់តែឃើញដូរគាត់ទាំងឡាយក៏គេចក
ដោយស្មានថាជាភិក្ខុភិក្ខុ ។

[១៧៥] អថោ អាយស្មា មហាតស្សចោ រាជ-
 កយោ វស្សំ វុត្តោ យេន អាឡវី តេន មត្តាមិ
 អនុបុត្វេន ចារឹកំ ចរមាណោ^(១) យេន អាឡវី
 គវេសវិ ។ តត្រិ សុខំ អាយស្មា មហាតស្សចោ
 អាឡវីយំ វិលាតិ អត្តាឡវេ ធនិយេ ។ រាមាទា
 អាយស្មា មហាតស្សចោ បុព្វត្តសមយំ និវាសេត្ថា
 វត្តិវិវាសាយ អាឡវី បិណ្ណាយ ចារឹសំ ។
 មនុស្សា អាយស្មត្ថំ មហាតស្សចំ មនុវុត្តា
 ទុត្តិដ្ឋិយំ ទុត្តសន្តិវិ មលាយន្តិយិ មត្តេនមិ កត្តន្តិ
 អាត្មានមិ ឌុទំ តារាត្ថំ ឡវិវិ ជេតេន្តំ ។ រាមាទា
 អាយស្មា មហាតស្សចោ អាឡវីយំ បិណ្ណាយ ចារឹត្ថា
 ចត្តាកត្តំ បិណ្ណោតឡវិក្កត្តោ កិក្ខុ អាមន្តេសិ បុព្វាយំ
 អាវុសោ អាឡវី សុកិក្ខា អយោសិ សុលកបិណ្ណា
 សុត្តរា ទុញ្ញោន មត្តហោន យាចនុំ ឋេសហិ រា^(២)
 បទាយំ អាឡវី ទុត្តិក្ខា ទុល្លភបិណ្ណា ន សុត្តរា
 ទុញ្ញោន មត្តហោន យាចនុំ រោត ទុ ទោ អាវុសោ

១ ឆ្នាំ ចារឹយំ ឧត្តុន ម ទិស្សតិ ។ ២ ទ. ម ហេតុតស្ស ធម៌ ចារឹក ម ចារឹក ។

[១៧៦] ទតពៈនោះ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ គង់ចាំស្សា
 គង់ក្រុងកង្កែ (គ្រប់គ្រិមាស) ហើយ គង់មន្តាចេញទៅដល់ផែនកាឡវី
 គ្របទៅកាន់ចារឹកតាមលំដាប់ សំដៅទៅកាន់ផែនកាឡវីនោះ ។ បាន
 សេចក្តីដំណាលថា ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ សម្រេចវិធានបថ
 នៅនាអត្តាឡវីរបស់ក្នុងផែនកាឡវីនោះ ។ គ្រានោះជាវេលាព្រឹក ព្រះ
 មហាកស្សបដ៏មានអាយុ រស្សៀកស្សន៍ទ្រង់បាត្រនឹងចាំចូលទៅកាន់ផែន
 កាឡវីដើម្បីបិណ្ណបាត ។ មនុស្សចាំទ្រាយបានឃើញព្រះមហាកស្សប
 ដ៏មានអាយុ ក៏ភ្ញាក់ផ្អើលខ្លះ គក់ស្លុកខ្លះ លបរត់ទៅខ្លះ គេចៅវិវាទខ្លះ
 វែរបុទៅចងខ្លះ បិទទ្វារផ្ទះខ្លះ ។ គ្រានោះ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ
 ត្រាច់ទៅបិណ្ណបាតក្នុងផែនកាឡវីធ្វើកត្តកិច្ចាស្រេចហើយ ផល់កាលជា
 ទានស្រាយកំភីកត្តកិច្ច កំហៅពួកកំភីកមកហើយសួរថា ម្ចាស់លោកដ៏មាន
 អាយុចាំទ្រាយ កាលពីដើមផែនកាឡវីនេះសម្បូរលាចន្តិកំ បិណ្ណបាត
 បាននិយ ដោយនឹងព្រាយាមស្រួនិកការចំភ្លឹមនីវិត ប៉ុន្តែផ្សំនេះ ផែន
 កាឡវីនេះ វិប្រដារកំភីកត្តកិច្ច បិណ្ណបាតបានដោយគម្រ លំបាកនឹងព្រា-
 យាមស្រួនិកការចំភ្លឹមនីវិតទៅវិញ ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុចាំទ្រាយ

ឃោតុ កោ មច្ចយោ យេនាយំ អាឡារិ ធម្មំក្កា
ធម្មិកមិណ្ណា ន សុត្តន ធម្មោ ន មគ្គហោ ន យោ-
ថេតុដ្ឋំ ។ អថោ តេ ភិក្ខុ អាយស្មតោ មហា-
កស្សរស្ស ឯកមដ្ឋំ អាណោស្សំ ។

[១៧៦] អថោ កកា វជនាហ យថាគំរុំ
វិហារិក្កា យេន អាឡារិ កោ ន ចារិកំ មគ្គាមិ
អនុបុត្រេន ចារិកំ ចារិកោ យេន អាឡារិ គមរសរិ ។
នត្រិ សុដំ កកា អាឡារិយំ វិហារិ អគ្គាឡារិ
ថេតិយេ ។ អថោ អាយស្មា មហាកស្ស-
ចោ យេន កកា តេនុបស្ក័មិ ឧបស្ក័មិថា
កកាដ្ឋំ អភិវទេត្វា ឯកមដ្ឋំ ចិសីមិ ។ ឯកមដ្ឋំ
ចិសីមោ ទោ អាយស្មា មហាកស្សចោ កកាតា
ឯកមដ្ឋំ អាណោស្សំ ។ អថោ កកា ឯកស្មិ
ចំនាយេ ឯកស្មិ មគ្គរណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សង្កាតាមត្វា
អាឡារិកេ ភិក្ខុ មជ្ជិមុច្ឆិ សច្ចំ កិវ គុប្បេ ភិក្ខុវ
សត្វាចិកាយោ កុដិកាយោ កាវាចេថ អស្សា-
មិកាយោ អគ្គុទ្ទេសិកាយោ អប្បមាណិកាយោ

អ្វីហ្ន៎ជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ដែលនាំឱ្យផែនការនៃប្រជាពិភពលោក
បំណុលបានដោយកម្រី លំបាកនឹងព្យាយាមស្វែងរកការចិញ្ចឹមជីវិតទៅ
វិញ ។ ទើបតែចំពោះនោះភិក្ខុវ្យាងខ្លះដល់ព្រះមហាកស្សបដិមានកាយ ។

[១៧៦] គ្រាពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនៃវត្តក្នុងក្រុងក្រុងត្រៃត្រៃ
ដល់ពុទ្ធអន្តរាស្រ័យ ហើយក៏យាងចេញទៅឯផែនការទី យាង
ទៅកាន់ចិញ្ចឹមជីវិត រស់នៅទៅកាន់ផែនការទីនោះ ។ មាន
សេចក្តីដំណាលថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្រេចចិត្តយាងទៅ
រកពុទ្ធអន្តរាស្រ័យផែនការទីនោះ ។ ខណៈពោះ ព្រះមហាកស្សប
ដិមានកាយ ចូលទៅកាន់ព្រះអង្គ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយក្រុយខាងទិសមគ្គ ។ លុះអង្គុយក្នុងទិសម-
គ្គហើយ ព្រះមហាកស្សបដិមានកាយបានត្រាបចូលរឿងខ្លះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនោះនោះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ឱ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ភ្នាក់ភ្នកផែន
ការទីនោះ ហួសភ្នាក់ភ្នកផែនការ ចាម្បាច់ អ្នករស់នៅទីនោះកុំបំណុល
ខ្លះទៀតដែលបានត្រៀមរួចរាល់ស្រេចរួចហើយខ្លះនឹង មិន
មានពាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជំនាញរបស់ខ្លួន ចំហួសប្រហារ

ការយោ ឧ ធិដ្ឋានំ ឥច្ឆន្តំ តេ ឥឡេ យោចនតហុ-
 ណា វិញ្ញត្តិពហុណា វិហារេ បុរិសំ ទេថ បុរិសត្ថការំ
 ទេថ តោណំ ទេថ សកេដំ ទេថ វាសិ ទេថ
 វេសុំ ទេថ កុហរិ ទេថ កុដ្ឋានំ ទេថ ឧទានំ
 ទេថ វល្លិ ទេថ វេន្យំ ទេថ មុត្តំ ទេថ បទ្ធានំ
 ទេថ តិណំ ទេថ មត្តិកំ ទេថាតិ មនុស្សា
 ឧបទ្ធានា យោចនាយ ឧបទ្ធានា វិញ្ញត្តិយា ភិក្ខុ ធិស្វា
 ឧត្តិដ្ឋានំ ឧត្តសុដ្ឋានំ បណាយដ្ឋានំ អន្តរាយដ្ឋានំ កុដ្ឋានំ
 វេញ្ញានំ មុទំ ករោដ្ឋានំ ប្រាជ្ញានំ វេញ្ញានំ ករិយំ ធិស្វា
 បណាយដ្ឋានំ ភិក្ខុតិ មត្តិកាបាតិ ។ សត្វំ ភកវតិ ។
 វិការហិ កុទ្ធា ភកវ អនុទ្ធវិកំ មោឃបុរិសា ។ មេ ។
 អករណីយំ កងំ ហិ ទាម ឥឡេ មោឃបុរិ-
 សា សត្តានិកាយោ កុដ្ឋានាយោ កាណមេស្សថ
 អស្សាមិកាយោ អត្តទ្ធាសិកាយោ អប្បវណិកាយោ
 កាយោ ឧ ធិដ្ឋានំ ឥច្ឆន្តំ តេ ឥឡេ យោចនតហុណា
 វិញ្ញត្តិពហុណា វិហារេស្សថ បុរិសំ ទេថ បុរិសត្ថការំ
 ទេថ តោណំ ទេថ សកេដំ ទេថ វាសិ ទេថ

កុដ្ឋានំនារមិទតានំសាម្រេ អ្នកពល់គ្នាចេះតែសូមកេញយាង អ្នក
 ចាំទ្បយចូរឲ្យឲ្យបុរេ ឲ្យត្រឡឹងហត្ថកម្មនៃបុរេ ឲ្យគោ ឲ្យរះ
 ឲ្យកំបិក ឲ្យក្នុង ឲ្យដំបូ ឲ្យចប ឲ្យពន្លាត ឲ្យល្អ ឲ្យប្រសើរ
 ឲ្យស្រយាប់បូង ឲ្យស្រដំណេកទ្បយ ឲ្យស្រ ឲ្យដំស្អិត ក្នុងមនុស្ស
 ដែលអ្នកចាំទ្បយចេះតែប្រើប្រាស់ដោយការសូមត្រឹមត្រូវយូរស្រេក
 លុះដល់ឃើញភ្នែកចាំទ្បយហើយ ក៏ភ្នែកផ្តើមខ្លះ ភ្នែកស្អុតខ្លះ លប
 កំទៅខ្លះ គេទៅទ័ងទ័ងខ្លះ បែរមុខទៅទ័ងទ័ងខ្លះ បិទគ្នាផ្ទះខ្លះ សម្បូរគ្រាន់
 តែឃើញខ្លះត្រឡឹងចាំទ្បយហើយសំភាស់ថាភ្នែក ក៏រត់ចាកទៅ សេចក្តី
 ទេវភិក្ខុមនុស្ស ។ ភ្នែកចាំទ្បយគ្រាបចូលថា សូមច្រើនព្រះមេត្តាប្រោស ពិភ
 បែន ។ ព្រះកុដ្ឋានំនារមិទតានំដ៏មានដោយច្រើនតែងត្រឡប់មក ម្ចាស់មោឃបុរេចាំទ្ប-
 យ ដំណើរនេះមិនសមគួរទេ ។ ហេ មិនមែនដំណើរដែលត្រូវត្រឡប់ ម្ចាស់
 មោឃបុរេចាំទ្បយ មិនសមបើ អ្នកបំណងពល់គ្នាប្រើគេឲ្យសាន់កុដ្ឋានំ-
 ទ្បយ ដែលបានត្រឡឹងបណ្តើរសូមត្រឹមត្រូវមកខ្លួនឯង ឥតមានតាយកថា
 ម្ចាស់របស់ ចំពោះពេទ័យរបស់ខ្លួន ធិហុសប្រមាណ កុដ្ឋានំនារមិទតានំ
 សាម្រេ អ្នកចាំទ្បយចេះតែសូមកេញយាងដោយពាក្យសូមថា អ្នកចាំទ្ប-
 យចូរឲ្យឲ្យបុរេ ឲ្យត្រឡឹងហត្ថកម្មនៃបុរេ ឲ្យគោ ឲ្យរះ ឲ្យកំបិក

ធរណីយោ ធម្មិសង្ខារិសេសស្ស ធរណីយោធាតាធាវិជ្ជា

យស្សំ ទេវេ តុហារំ ទេវេ កុដ្ឋាលំ ទេវេ ធិទានំ ទេវេ
ស្សំ ធមេ វេធូរំ ទេវេ បុត្តំ ទេវេ បព្វជំ ទេវេ តំណំ
ទេវេ មន្តិទំ ទេវេតិ ទេវេ មោយបុរិសា អុប្បសន្ទាធំ
តិ បសាទាយ ។ បេ ។ អន្តាជត្តាយាតិ ។ អដទោ
គតវា អាឡវិគោ ភិក្ខុ អនេកបរិយាយេន វិកា-
ហិត្វា ។ បេ ។ ភិក្ខុនំ គននុច្ឆរិតំ គននុលោមិតំ
ធម្មំ កតំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ^១ ។

[១៨៧] ភូតបុត្តំ ភិក្ខុវេ ទ្វេ កាតរោ ឥសិយោ
កង្កិ ទទំ ឧបដិសន្ធិយ វិហារិសុ ។ អដទោ ភិក្ខុវេ
ធរណីយោ ធាតវាចា កង្កិ ទទំ ឧត្តរិត្វា យេន
កេធិដ្ឋា ឥសិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តាធិដ្ឋំ ឥសិ
សត្តកុត្តំ កាតេហិ បរិកុត្តិបិត្វា ឧបរិ ឧទ្ធចំ មហាន្តិ
ដណំ ករិត្វា អដ្ឋាសិ ។ អដទោ ភិក្ខុវេ កេធិដ្ឋា
ឥសិ តេនុ ធាតុស្ស កយា តិសោ អហោសិ លុវាចា
ឧត្តលោកា ឧប្បន្តិឧប្បន្តិ កតាតោ ធមដិសន្តតតោ ។

១ ទេវេ មោយបុរិសា អុប្បសន្ទាធំ តិ បសាទាយ ។ បេ ។ វិកេហិត្វា ធម្មំ កតំ កត្វា
ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ។ បេ ។ បេត្តេសុ វិស្សតិ ។

ធរណីយោ សង្ខារិសេសទំ ៦ វៀរធរណីយោធាតាធាវិជ្ជា

ទ្វេត្វាថេ ទ្វេនិទំ ទ្វេបប ទ្វេពន្ធាក ទ្វេល្អំ ទ្វេប្បស្សិ ទ្វេស្មេយ្យំ
ទ្វេស្មេយ្យំដំណេកទទ្សយ ទ្វេស្មេ ទ្វេដិស្តិក (ដល់យើងទាំងឡាយ
ប្រាសមោយបុរេទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកធ្វើនេះ មិនអាចជ្រើស
ជ្រាបដល់ដទៃទាំងឡាយដែលមិនបានជ្រើសថ្នាំ (ទោះ) ទេ ។ បេ ។ មាន
វិកេហិត្វាច្នៃចិត្ត ដល់ដទៃទាំងឡាយដែលមានសេចក្តីជ្រើសហើយ ។
គ្រាទោះ ព្រះដីមានព្រះភេតទ្រង់តែរៀបពួកភិក្ខុដែលមានជំនាញដោយអារម្ម-
ហិយាយ ។ បេ ។ ហើយទ្រង់សំដែងម្នីកថាអាបសមគួរដល់ហេតុទោះ ។
ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយទ្រង់រាប់ពួកភិក្ខុមកហើយ (គ្រាសំថា) ។

[១៨៧] ប្រាសភិក្ខុទាំងឡាយ គួរកាលពិធីមានឥសិវិភាគ
ជាបដិប្បនិទ្ទាសំណាត់ទៅក្រសែនិទំស្មេនិទ្ទិ ។ ប្រាសភិក្ខុទាំង-
ឡាយ វេលាទោះ មានស្តេចនាគម្មយោធាធរណីយោ ច្រើនមកអំពី
ស្មេនិទ្ទិហើយចូលមកកេសិជាប្បូន លុះចូលមកដល់ហើយក៏ចំនួន
ឥសិប្បូនដោយក្មេង ៧ ដុំហើយចេតពររាជីដំបូងគឺមានសិស្សៗនៃឥសិ
ប្បូនទោះ ។ ប្រាសភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រាទោះ ឥសិប្បូនហេតុ
នៃមានសេចក្តីខ្លាចអំពីនាគទោះក៏ចេតស្តិទិស្តុហសាហ្មនិ មានសប្បុរ-
កេត្រតំ កេតាទៅជាភេតល្បីនិស្សេតស្តិទិ មានខ្លួនរើមដោយសរសៃ ។

អន្តរា ។ ខា កិច្ចវេ ជេដ្ឋោ វសិ កាចិដ្ឋំ វសិ
 កិសំ ល្វា ធុត្តន្តោ ធុត្តន្តោ ធុត្តន្តោ កាដាតំ ធុម-
 ជិសទ្ធកត្តំ ជិស្វា កាចិដ្ឋំ វសិ ឯតទោត កិស្ស
 ត្ថំ កោ កិសោ ល្វា ធុត្តន្តោ ធុត្តន្តោ ធុត្តន្តោ-
 កាដាតោ ធុមជិសទ្ធកត្តោតំ ។ វស មេ កោ
 មណិកល្លោ ធាតវាជា កត្តំ ធាតុ ធុត្តន្តោ យេហេហិ
 តេធុមស្ត្រំ ធុមស្ត្រំ ធុត្តន្តោ ធុម សត្តន្តន្តំ កោតេហិ
 ហិក្ខិមិត្តា ធុមិ មុត្តនិ មហាដ្ឋំ មណំ កាវិត្តា អដ្ឋាសិ
 កស្សាណំ កោ ធាតុស្ស កយោ កិសោ ល្វា ធុត្ត-
 ន្តោ ធុត្តន្តោ ធុត្តន្តោ កាដាតោ ធុមជិសទ្ធកត្តោតំ ។
 វសិសិ មន ត្ថំ កោ កស្ស ធាតុស្ស អនាគមន្តំ ។ វ-
 ត្តាមហំ កោ កស្ស ធាតុស្ស អនាគមន្តំ ។ មនិ មន
 ត្ថំ កោ កស្ស ធាតុស្ស កិក្ខិ មស្សសិ ។ មស្សាម-
 ហំ កោ មណិមស្ស កល្លោ មិល្លមន្តំ ។ កេហិ
 ត្ថំ កោ តំ ធាតុ មណិ យោច មណិ មេ កោ ធាតុ
 មណិ មេ អក្កោតំ ។ វសិ កិច្ចវេ មណិកល្លោ

ហ្មលកិក្ខុតំ ធុត្តន្តោ វសិជាបទិ បានឃើញវសិប្អូន ភ្នំនិស្សមសេវហ្មនិ
 មានសម្បុរោត្រកំ កើតជាភោគល្បិក្ខិស្មកស្មំ មានខ្លួនរោមដោយ
 សារសេ លុះឃើញហើយកិស្សទៅវសិប្អូនថា ហ្មលអ្នកដំបំរើ ហេតុអ្វី
 កិស្សភ្នំនិស្សមសេវហ្មនិ មានសម្បុរោត្រកំ កើតជាភោគល្បិក្ខិស្មកស្មំ
 បានខ្លួនរោមដោយសារសេ (ដូច្នោះ) ។ វសិជាប្អូនប្រាប់ថា បពិត្រលោកចង
 ដំបំរើ ខាតរាជឈ្មោះមណិកល្លោ ទ្រើនិមកអំពីស្មំនិក្ខិហើយចូលមកក្នុង
 ក្នុងទីនេះ លុះចូលមកដល់ហើយកិក្ខុនិទ្ធិជាយាភូនស្មំ ហើយមក
 ពពារដំបំរើនិក្ខិហើយលើក្បាលនិ ព្រោះសម្បុរខ្លួនខាតរាជនោះ បានជា
 និស្សភ្នំនិស្សមសេវហ្មនិ មានសម្បុរោត្រកំ កើតជាភោគល្បិក្ខិស្មកស្មំ
 បានខ្លួនរោមដោយសារសេ វសិបទិស្មថា ហ្មលអ្នកដំបំរើ អ្នកដំបំរើមន្ត
 ខាតរាជនោះមកដំបូរ ។ វសិប្អូនបថា បពិត្រលោកចងដំបំរើ ខ្ញុំបងមន
 មន្តខាតរាជនោះមកទេ ។ វសិបទិស្មថា ហ្មលអ្នកដំបំរើ បុរសដំបំរើបាន
 ឃើញកិក្ខុជាមេសំខាតរាជនោះខ្លះ ។ វសិប្អូនបថា បពិត្រលោកចង
 ដំបំរើ ខ្ញុំបានឃើញកែវមណិជាត្រៀមប្រដាប់ពូជនិខាតរាជនោះ ។
 វសិបទិស្មថា ហ្មលអ្នកដំបំរើ ហើយនោះ អ្នកចូលស្រុកមក
 ចំពោះខាតរាជនោះថា អ្នកដំបំរើសូមអ្នកទិកែវមណិដល់អាត្មា អាត្មា
 ត្រៀមរោមយកកែវមណិ ។ ហ្មលកិក្ខុតំ ធុត្តន្តោ ធាតុ មណិកល្លោ

នាគរាជ កង្កំ ធម៌ ទុត្តរិក្ខា យេន កានិដ្ឋោ វសិ
 តេនុបសង្កម្ពិ ទុបសង្កម្ពិក្ខា ឯកមង្គំ អដ្ឋាសំ ។
 ឯកមង្គំ មិតំ ទោ ភិក្ខុវេ មណីកណ្ណំ នាគរាជានំ
 កានិដ្ឋោ វសិ ឯកនរោច មណី មេ កោ ទេហិ
 មណីនា មេ អន្តោតិ ។ អដទោ ភិក្ខុវេ មណិ-
 កណ្ណោ នាគរាជា ភិក្ខុ មណី យាចតិ ភិក្ខុស្ស
 មណីនា អន្តោតិ ចិច្ចមេវ អភហសំ ។ ទុតិយម្បិ
 ទោ ភិក្ខុវេ មណីកណ្ណោ នាគរាជា កង្កំ ធម៌
 ទុត្តរិក្ខា យេន កានិដ្ឋោ វសិ តេនុបសង្កម្ពិ ។
 អន្តសា ទោ ភិក្ខុវេ កានិដ្ឋោ វសិ បណ៌កណ្ណំ
 នាគរាជានំ នូរោ ។ អាត្មច្ឆង្គំ ជិស្វាម មណីកណ្ណំ
 នាគរាជានំ ឯកនរោច មណី មេ កោ ទេហិ
 មណីនា មេ អន្តោតិ ។ អដទោ ភិក្ខុវេ មណីកណ្ណោ
 នាគរាជា ភិក្ខុ មណី យាចតិ ភិក្ខុស្ស មណិ-
 នា អន្តោតិ នរោ ។ មដំនំវត្ថុ ។ តតិយម្បិ
 ទោ ភិក្ខុវេ មណីកណ្ណោ នាគរាជា កង្កំ ធម៌
 ទុត្តរិក្ខា ។ អន្តសា ទោ ភិក្ខុវេ កានិដ្ឋោ វសិ

នាគរាជកំឡើងមកអំពីស្នឹងគង្គិ ហើយចូលមករកវសិប្អូន លុះចូលមក
 ដល់ហើយ ក៏ស្ថិតនៅក្នុងទីសមម្ប ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំទិច្ចាយ វសិប្អូនក៏
 បានពោលពាក្យនេះនឹងមណីកណ្ណនាគរាជដែលស្ថិតនៅក្នុងទីសមម្ប
 ហើយថា ម្ចាស់អ្នកដំបើង សូមអ្នកឲ្យតែមណីដល់អាត្មា អាត្មាត្រូវការ
 ដោយតែមណី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំទិច្ចាយ ត្រាវនាវង្គ មណីកណ្ណនាគរាជ
 គិតថា ភិក្ខុនេះវេសូម្បតែមណី ភិក្ខុត្រូវការដោយតែមណី គិតដូច្នេះ
 ហើយក៏លាទៅវិញយ៉ាងឆាប់ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំទិច្ចាយ ត្រាវ ២
 មណីកណ្ណនាគរាជកំឡើងមកអំពីស្នឹងគង្គិ ហើយចូលមករកវសិប្អូន ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុចាំទិច្ចាយ វសិប្អូនបានឃើញមណីកណ្ណនាគរាជមកអំពី
 ចហូយ លុះឃើញហើយក៏ពោលពាក្យសូមតែមណីនឹងមណីកណ្ណនាគ-
 រាជថា ម្ចាស់អ្នកដំបើង សូមអ្នកឲ្យតែមណីដល់អាត្មា អាត្មាត្រូវការ
 ដោយតែមណី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំទិច្ចាយ ត្រាវនាវង្គ មណីកណ្ណនាគរាជ
 គិតរំពឹងថា ភិក្ខុនេះវេសូម្បតែមណី ភិក្ខុត្រូវការដោយតែមណី ហើយ
 ត្រឡប់អំពីទីនោះទូលំវេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំទិច្ចាយ ត្រាវ ៣ មណីកណ្ណ-
 នាគរាជកំឡើងមកអំពីស្នឹងគង្គិ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំទិច្ចាយ វសិប្អូន

បណ្ឌិតណ្ឌំ ឆាភរជាតំ កង្កំ ធម៌ ឧត្តរង្គំ ធិស្វាទ
 បណ្ឌិតណ្ឌំ ឆាភរជាតំ ឯតនភេទ មណី មេ កោ
 មេហិ មណិធា មេ អន្តោតំ ។ អថេចា កិច្ចវេ មណិក-
 ណ្ឌោ ឆាភរជា កង្កិដ្ឋំ ឥសី តាណិហិ អដ្ឋកាសិ ។

បមន្តតាតំ វិបុលំ ឧឡារិ
 ឧប្បជ្ឈីមស្ស មណិស្ស ហេតុ
 ឯម្ពេ ឧ ធីស្សំ អតិយោធិកោសិ
 ឧ តាមិ តេ អស្សមនាគមិស្សំ ។
 សុស្ស យថា សត្តុរោគនាណិ
 តាសសិ មិ សេលមយោធិមាតោ^(១)
 ឧម្ពេ ឧ ធីស្សំ អតិយោធិកោសិ
 ឧ តាមិ តេ អស្សមនាគមិស្សំ^(២) ។

១ លេខ ៦ យោធាចោតិ បទ្ខេវោ ។

បាទេយ្យមណិកណ្ឌនាភរដេឡើនីមកអំកិស្សិនិគ្គិ លុះយេត្តេយេកិ
 លោលពាក្យសូម្បកែវមណីនីមណិកណ្ឌនាភរដេថ ម្ចាស់អ្នកដំបើរេន
 សូម្បកែវមណីដល់គត្ត រាត្រត្រកែវមណី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ចំនិច្ចរយ ត្រានោះឯង មណិកណ្ឌនាភរដេពាលនីស្សិច្ច ដោយ
 ភាវចំនិច្ចរយថា

បាយនីនីចំកដំដូងដូងដៅទ្រៃ កែវកែវឡើនីដល់ខ្ញុំ
 ក្រែវកែវស្រយកែវមណីនេះ ខ្ញុំនឹងឲ្យកែវមណីចោះ
 ដល់លោកមិនបាទទេ លោកជាអ្នកស្រួលស្រួលសរសេរ
 ខ្ញុំនឹងលែងមកកាន់កាស្រមរបស់លោកទៀតហើយ ។
 មនុស្សកំរេច្យវេសលមានដៅសំលៀងដោយដួរខ្មៅយ៉ាងបុរ
 ក្នុងដៃ នឹងឥប្បវិធីនាណា ។ ឲ្យស្រុកខ្លាចបានដូចម្តេចមិញ
 លោកសូមកែវមណីនីខ្ញុំ ធ្វើខ្ញុំឲ្យស្រុកខ្លាចក៏ដូចខ្លាចវេស
 ខ្ញុំនឹងឲ្យកែវមណីនោះដល់លោកមិនបាទទេ លោកជាអ្នក
 ស្រួលស្រួលសរសេរ ខ្ញុំនឹងលែងមកកាន់កាស្រមរបស់លោក
 ទៀតហើយ ។

ធរណីយ៍ ធម្មសង្ខារីយសស្ស ធរណីយ៍ធម្មសង្ខារីយ

អថោ ភិក្ខុវេ មណិកព្ពន្ធានាគរជា ភិក្ខុ មណិ
 យាជតិ ភិក្ខុស្ស មណិជា រក្ខេតិ បក្កាមិ ។
 តថា បក្កាមិ ។ អយោសិ ឧ បុន បច្ឆាតត្ថិ ។
 អថោ ភិក្ខុវេ កង្ការិ ឥសិ តស្ស ធាតស្ស
 ធស្សនិយស្ស អធស្សនេន កិយ្យោសោ មត្តាយ
 កិសោ អយោសិ លូទោ ធុត្ថន្តោ ធុប្បណុប្បណុ
 កជាតោ ធម្មនិសន្តតតត្ថោ ។ អន្ធសា ទោ ភិក្ខុវេ
 ជេដ្ឋោ ឥសិ កង្ការិ ឥសិ កិយ្យោសោ មត្តាយ
 កិសិ លូទំ ធុត្ថន្តោ ធុប្បណុប្បណុកជាតិ ធម្មនិ
 សន្តតតត្ថំ ធិស្វាន កង្ការិ ឥសិ វេតនេវេច កិស្ស
 រិ ភោ កិយ្យោសោ មត្តាយ កិសោ លូទោ
 ធុត្ថន្តោ ធុប្បណុប្បណុកជាតោ ធម្មនិសន្តតតត្ថោ ។
 តស្សាហំ ភោ ធាតស្ស ធស្សនិយស្ស អធស្ស
 នេន កិយ្យោសោ មត្តាយ កិសោ លូទោ
 ធុត្ថន្តោ ធុប្បណុប្បណុកជាតោ ធម្មនិសន្តតតត្ថោ ។
 អថោ ភិក្ខុវេ ជេដ្ឋោ ឥសិ កង្ការិ ឥសិ
 តាតាយ អដ្ឋកាសិ

ធរណីយ៍ សង្ខារិយសស្ស ៥ និយាយអំពីវៀងចលោតព្ពន្ធានាគរ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មណិកព្ពន្ធានាគរដ៏ដ៏ថា ភិក្ខុ
 ចេះតស្សមកមណិ ភិក្ខុត្រូវការដោយតែមណិ ហើយទៀសចេញទៅ ។
 មណិកព្ពន្ធានាគរ តាសវដលទៀសចេញទៅដូច្នោះហើយក៏លែងត្រឡប់
 មកវិញទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះតាសតមកដល់ដូច ព្រោះ
 មិនបានឃើញនាគវដល់ឃើញនោះ ក៏នឹកតែស្តាំនិស្សមសៅហ្មងមាន
 សម្បុរពេក កើតជារោគល្បឿនស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសវស ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដល់មិនបានឃើញដល់ដូចនឹកតែស្តាំនិស្ស
 សៅហ្មងមានសម្បុរពេក កើតជារោគល្បឿនស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាម
 ដោយសវស លុះឃើញហើយបានស្តាប់ដល់ដូចថា ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន
 ហេតុអ្វីបានជាអ្នកនឹកតែស្តាំនិស្សមសៅហ្មងមានសម្បុរពេក កើតជា
 រោគល្បឿនស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសវស ។ ដល់ដូចឆ្លើយថា
 បពិត្រលោកបដិច្ចរើន ព្រោះមិនបានឃើញនាគវដល់ឃើញ
 បានថា ម្នាលភិក្ខុនឹកតែស្តាំនិស្សមសៅហ្មងមានសម្បុរពេក កើតជារោគល្បឿន
 ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសវស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រា
 នោះ ដល់មិនបានរោគវាថា មិនដល់ដូច

ន តំ យោចេ យស្ស មិយំ ជិសំសេ
 អេស្សេ ច^(១) ហោតិ អតិយោចាយ
 ជាតោ មណំ យោចំតោ ព្រាហ្មណោ
 អនុស្សនញ្ញោ តនជ្ឈិតមាតិ ។

គេសំ ហិ ជាម ភិក្ខុវេ វិញ្ញាណតតាមំ ចាណាមំ
 អមជាតា ភវិស្សតិ យាចនា អមជាតា វិញ្ញាតិ
 តិចង្គំ មន មនុស្សាតាមំ ។

(១៨៨) ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ អញ្ញានោ ភិក្ខុ
 ហិមវត្តបស្សេ វិហារតិ អញ្ញាតាស្មី វេសស្មោ ។ តស្ស
 ទោ ចន^(២) ភិក្ខុវេ វេសសស្មស្ស អវិទូវេ មហាង្គ
 ជំដ្ឋំ បល្លលំ ។ អដទោ ភិក្ខុវេ មហាសកុណសដ្ឋោ
 តស្មំ បល្លលេ ជិវសំ តោជំ ចរិត្វា សាយំ តំ វេ
 សស្មំ ភិសាយ ឧបគម្ពតិ ។ អដទោ ភិក្ខុវេ សោ
 ភិក្ខុ តស្ស សកុណសដ្ឋស្ស សន្នេន ទុត្តារ្យោ
 យេយាហំ តេទុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មំ អតិកាទេត្វា

១ ឧ. វិទូស្សាហោតិ អតិយោចាយ ។ ២ ឧ. ម. ធម្មតេស្សយ ជាតំ ម បញ្ញាធម៌ ។

បុគ្គលដ៏ធំជាបេសំណា ជាទីស្រឡាញ់របស់គេមិនគួរ
 សូមបេសំនោះអំពីគេ បុគ្គលជាទីស្អប់ខ្ពើមរបស់គេ
 ក៏ព្រោះសូមឃុំសុភពក ខាងដែលព្រាហ្មណ៍សូមកែមណី
 ហើយលែងត្រឡប់មកកាន់ទីនោះឲ្យឃើញទៀត ។

ម្ចាស់ភិក្ខុចាំទីឡាយ អម្បាលយ៉ាងក្អកសត្វតិរច្ឆានចាំទីនោះ ក៏មិនពេញ
 ចិត្តនឹងការសូម មិនពេញចិត្តនឹងការសេដ្ឋីស ទើបចាប់ពោលថ្វីដល់
 មនុស្ស ។

(១៨៨) (រឿងទី២២) ម្ចាស់ភិក្ខុចាំទីឡាយ រឿងដែលមានអំពី
 អតីតកាលថា មានភិក្ខុមួយរូប សម្រេចអវិយាបថនៅក្នុងដងវិញ្ញាមួយនា
 ខាងភ្នំប៉ាបវត្ត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំទីឡាយ ក្នុងទីដឹកដងវិញ្ញានោះឯង មានបំរើ
 មួយជាទំនាបធំ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំទីឡាយ ត្រាវនោះឯង មានហ្វូងសត្វស្លាប
 ជាច្រើន វេលាថ្ងៃត្រាចរកអាហារពូជមីនីដែលនៅជិតដងវិញ្ញានោះ ដល់
 វេលាព្រឹកនាំគ្នាមកស្រ្តីយាទៅខាងដងវិញ្ញានោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំទីឡាយ
 ត្រាវនោះឯង ភិក្ខុនោះដូច្នោះត្រាច់អង្កុរគេដោយសំឡេងខ្លះហ្វូងសត្វស្លាប
 នោះ ក៏ចូលមករកថាគក លុះចូលមកដល់ហើយជួយបង្កើតថាគក

ឯកមង្គ្គំ ធិសីធិ ។ ឯកមង្គ្គំ ធិសីធិ ទោ អហំ
 ភិក្ខុវេ តំ ភិក្ខុំ ឯកធម៌ោធំ កត្តិ ភិក្ខុ ទមនីយំ
 កត្តិ យាចនីយំ កត្តិសិ អប្បកិលមដេន អន្ទាធំ
 អាគតោ កុតោ ច ភ្នំ ភិក្ខុ អាគន្ធសីតិ ។
 ទមនីយំ កកវា យាចនីយំ កកវា អប្បកិលមដេន
 បាហំ កន្តេ អន្ទាធំ អាគតោ អត្ថិ កន្តេ ហិមវន្តបស្ស
 អហាវនសន្នេកា តស្ស ទោ មន កន្តេ វនសន្តាស្ស
 អវិទូវេ មហាន្តំ ធិន្តំ មល្យលំ អដេទោ កន្តេ
 មហាសកុណសង្ឃោ តស្សី មល្យលេ ធិវសំ កោចរំ
 ចរិត្យា សាយំ តំ វនសន្តំ វិសាយ ឧបកន្តតិ
 តតោ អហំ កកវា អាគន្ធាមិ តស្ស សកុណសង្ឃស្ស
 សន្ទេន ធម្មាន្តោតិ ។ វន្តសំ មន ភ្នំ ភិក្ខុ
 តស្ស សកុណសង្ឃស្ស អនាគមន្តិ ។ វន្តាមហំ
 កន្តេ តស្ស សកុណសង្ឃស្ស អនាគមន្តិ ។

ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីជីសមគ្គ ។ ម្នាលភិក្ខុចាងទ្បាយ ពុទ្ធវេលកិក្ខុ
 នោះអង្គុយសិបំហើយ គយ៍គគបាទពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាល
 ភិក្ខុ ខន្ធបញ្ចកវេលមានចក្ក ២ មានទ្វារ ៧ អ្នកល្មមអត់ធ្ងន់បាទទេឬ
 ខន្ធបញ្ចកវេលមានចក្ក ២ មានទ្វារ ៧ អ្នកល្មមច្បើប្រព្រឹត្តទៅបាទទេឬ អ្នក
 ជាបុគ្គលមកកាន់ផ្លូវត្រូវយោងយកមានលំបាកទេឬ ម្នាលភិក្ខុ ចុះអ្នកមក
 ព័ត៌មាន ។ ភិក្ខុនោះពោលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខន្ធបញ្ចក
 វេលមានចក្ក ២ មានទ្វារ ៧ ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមអត់ធ្ងន់បាទ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ខន្ធបញ្ចកវេលមានចក្ក ២ មានទ្វារ ៧ ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមច្បើប្រព្រឹត្តទៅ
 បាទ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយសោត ខ្ញុំព្រះអង្គជាបុគ្គលមកកាន់ផ្លូវត្រូវយោង
 យោងគតមានលំបាកឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខាងក្នុងមាត់ខ្ញុំមាន
 ជនវិប្រមូលចំ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនិទ័ជិតនៃជនវិប្រពោះមានបីថ្វីជា
 ទំនាបធំ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រានោះ មានហ្វូងសត្វស្វាបម្រើន វេលា
 ថ្ងៃត្រាច់កេតហារនៅបីថ្ងៃនោះ លុះដល់វេលាព្រឹកគាំគ្នាបករាស្រីយ
 ទៅចាងវិប្រពោះ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គបាទជាមកអំពីទី
 ពោះ ព្រោះអង្កុកនឹងលំឡើងនៃហ្វូងសត្វស្វាបោះ ។ គយ៍គគបាទស្នេហា
 ម្នាលភិក្ខុ ចុះអ្នកបដិមិចឲ្យហ្វូងសត្វស្វាបោះមេទេឬ ភិក្ខុនោះពោលថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនមិចឲ្យហ្វូងសត្វស្វាបោះមេទេ ។

។ មេ ។ វត្តិយា មច្ឆិមំ យាមំ ភិក្ខុភ្នំ សន្ទុះ
 នុស្សវេសិ សុណានុ មេ កោន្តោ សកុណា យា
 ភិកា ឥមស្មី វេសស្លោ ភិសំ ឧបគតា បត្តោ
 មេ អន្តោ វិកេតកំ មេ កោន្តោ មត្តំ នន្ទតិ
 អថទោ ភិក្ខុវេ សោ សកុណាសង្ខេប ភិក្ខុ បុ
 យា ចតិ ភិក្ខុស្ស បត្តេន អន្តាតិ តត្តា វេសស្លោ
 បត្តាមិ តថា បត្តន្តោ វ អហោសិ ន បុ
 បច្ចាគញ្ចិ ។ តេសំ ហំ ជាម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនាមកតាណំ
 បាលារាណំ អមនាថា ភវិស្សតិ យោជនា អមនាថា
 វិញ្ញាតិ តិមន្តំ បទ បនុស្សក្ខតានំ ។

[១៧៧] ភូតបុត្តំ ភិក្ខុវេ រដ្ឋបាលស្ស កុលបុត្តស្ស
 ចំតា រដ្ឋបាលំ កុលបុត្តំ តាថាយ អដ្ឋកាសិ
 អនាហន្តេ ន ជាតាមិ រដ្ឋបាល តត្ថ ជនា^(១)
 យេ មិ សង្កម្ម យោជន្តិ តស្សា មិ ច្ចំ ន យោចសីតិ ។

១ ឧ. ច. លាភ្នំតា ។

។ មេ ។ រដ្ឋបាលប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់ចម្លើយបរិច្ចាគក្រិច
 វិទេបក្ខបក្សីដំបើងតាំងឡាយ បណ្តាសក្ខបក្សីដែលអាស្រ័យនៅក្នុងដង
 ព្រៃនេះតាំងអម្បាលចាំណា ចូរស្តាប់យើង ។ ត្រូវការដោយស្តាប់របស់
 សក្ខបក្សីតាំងឡាយ ម្ចាស់សក្ខបក្សីដំបើងតាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នា
 ចូរឲ្យស្តាប់មួយ ។ ម្នាក់ដល់យើង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ត្រូវនោះ
 ត្រូវសក្ខបក្សីភិក្ខុនាម ភិក្ខុចេះតែសូមស្តាប់ ភិក្ខុត្រូវការដោយស្តាប់
 (លុះនិគ្រហ័យ) តិច្ងៃសាចេញទៅចាកដងព្រៃនោះ គាលដែលត្រូវសក្ខ
 បក្សីច្រៀសចេញទៅដូច្នោះហើយ ក៏លែងតែច្របូបវិលមកចៀត ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុតាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងសក្ខបក្សីច្របូបតាំងឡាយនោះម្តេចគង់មិនចេញ
 ចំក្នុងការសូម មិនចេញចំក្នុងការវែងក្លាស ចំណាស់បើមនុស្សតាំង
 រូប ។ មិនបាច់ចិញ្ចឹមវេទ្ធិ ។

[១៧៨] ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ មានរឿងគំរើមបកថា បិការបស់
 រូបបុត្តឈ្មោះរដ្ឋបាល បុត្តាភាលតាថាមិនរដ្ឋបាលកុលបុត្តថា
 ម្ចាស់រដ្ឋបាល ដទៃតាំងឡាយណា ច្រើននាក់មែនមកពោមសូមអ្វី
 នឹងក្រាប តែក្រាបមិនស្គាល់ដទៃតាំងឡាយឡើយ ហេតុអ្វី
 បុត្តជាអ្នកមិនសូមអ្វីនឹងក្រាបខ្លះ ។

យោធនគោ អប្បិយោ ហោតិ យោតិ អនន្តមប្បិយោ

តស្មាហន្តំ ន យោតាមិ ហា មេវំនិទ្ទសនា អហ្មតិ ។

សោ ហិ ធាម ភិក្ខុវេ រដ្ឋចាលោ តុលបុត្តោ សកំ
ចិវវំ ឃិវ វក្កតិ តិមន្តិ បន ជេតោ ជនំ ។

(២០០) តិហិជំ ហិ^(១)ភិក្ខុវេ នុស្សិហវាជំ គោតាជិ
សម្ពតានិចិ ទុរទុរត្តិយោជំ តត្ថ ធាម តុប្លេ ហោយ-
បុរិសា ឃិវ នុស្សិហវេសុ គោតេសុ សម្ពតេសុចិ
ទុរទុរត្តិយេសុ យោចនតហុលា វិញ្ញត្តិតហុលា វិហរិ-
ស្ស័យ បុរិសំ ទេថ បុរិសត្ថវវិ ទេថ គោលំ
ទេថ សគងំ ទេថ វាសំ ទេថ ជេសុំ ទេថ តុ-
ហារិ ទេថ តុទ្ធាលំ ទេថ ជំទានំ ទេថ វល្លិ
ទេថ វេទ្យំ ទេថ មុញ្ញំ ទេថ បទ្ធានំ ទេថ តិលំ
ទេថ មត្តិកំ ទេថាតិ ។ ទេតិ ហោយបុរិសា

១ ១. ឃ ពេទ្ធពស្សយំ ពាហ ៩ ចញ្ញយតិ ។

វេទ្ធាលកុលបុត្តកំនិយាយថ

អ្នកស្មោះស្មើមិនមែនជាច្រើនទ្បាញរបស់អ្នកទ្ប
អ្នកមិនទ្បរបស់បែរលកស្មើ ក៏មិនជាច្រើនទ្បាញ
របស់អ្នកស្មើ ព្រោះហេតុនោះទើបច្រើនស្មើអ្វីៗ នឹងអ្នក
ដោយគិតថាមិនទ្បជាច្រើនស្មើទេដល់ខ្ញុំ

ឃ្លាសិក្ខុតាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងវេទ្ធាលកុលបុត្តនោះម្តេចដល់ពុទ្ធពោល
យ៉ាងនេះនឹងបិទរបស់ខ្លួន នឹងបាច់ពោលទៅច្រើនដល់នឹងដទៃ (នឹងខាន
ស្តីហេតុក្នុងលាបាទ) ។

(២០០. ឃ្លាសិក្ខុតាំងឡាយ តំភោគតាំងឡាយដែលពួក
គ្រហស្ថសន្យុកបានដោយកម្រ សូម្បីគេបានបរិភោគក៏មិននឹងថែរក្សា
ទុកឲ្យគង់បាន ឃ្លាលោយបុរសតាំងឡាយ គាលបើភោគតាំងឡាយ
ដែលពួកគ្រហស្ថសន្យុកបានដោយកម្រ សូម្បីគេបានបរិភោគក៏មិន
នឹងថែរក្សាយ៉ាងនេះ អ្នកតាំងឡាយច្រើនក្នុងសម្បទាសពោក វាអង្គិស
ហួសពេក ចំពោះភោគតាំងនោះថា អ្នកតាំងឡាយសូមឲ្យបុរស ឲ្យ
រៀនហត្ថកម្មនៃបុរស ឲ្យគោ ឲ្យរទេះ ឲ្យកាំបិតឲ្យក្បាច់ ឲ្យជីវ ឲ្យចប
ឲ្យពន្លាត ឲ្យរឿ ឲ្យប្រស្សី ឲ្យរដ្ឋយ៉ាប្រុង ឲ្យរដ្ឋដំណេកឲ្យឃ្លា
ឲ្យរដ្ឋ (ធម្មតា) ឲ្យជីស្លឹក ។ ឃ្លាលោយបុរសតាំងឡាយ កំពើវដស

ឈោសពក្ស ឆ្នុសង្ខទំសេសស្ស បញ្ចក្កិសិកុបរវៃវោ

អប្បសន្ធាធំ កំ បសាធាយ ។ បេ ។ ឃីក្ខុ បទ
 កិក្ខុវេ ឥវំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាម សន្ធាចិកាយ
 បទ កិក្ខុនា កុដិ ការយមាទេន អស្សាមិកំ អ
 ត្តុទ្ទិសំ បមាណិកា ការេតព្វា តត្រិធំ បមាលំ
 ធិយសោ ត្វានស វិទត្តិយោ សុតតវិទត្តិយោ តិវិយំ
 សត្តន្តរា កិក្ខុ អភិទេតព្វា វត្តានសធាយ ។ តេហំ
 កិក្ខុហំ វត្តំ ធម្មេតត្ថំ អយាវ្ហំ សមរិក្ខមធំ សារម្ហ
 ទេ កិក្ខុ វត្តិស្មី អមរិក្ខមទេ សន្ធាចិកាយ កុដិ
 ការេយ្យ កិក្ខុ កំ អទតិទេយ្យ វត្តានសធាយ ប
 មាលំ កំ អតិក្ខាមេយ្យ សង្ខទំសេសោតិ ។

[២០០] សន្ធាចិកា នាម សយំ យាចិត្តា
 បុរិសំបិ បុរិសត្តតវបិ តោណំបិ សក្កដំបិ កំសិបិ
 យាសុំបិ តុហរិបិ តុត្តាលំបិ ចិទានធំបិ ។ បេ ។
 តិណំបិ មត្តតិបិ ។ កុដិ^(១)នាម ឧល្លិត្តា កំ
 យោតិ អវលិត្តា កំ ឧល្លិត្តាវលិត្តា កំ ។ ការ
 យមាទេតាតិ តេហេត្តោ កំ តារាមេត្តោ កំ ។

១. ឧ. ប ៧៧ ។

ឈោសពក្ស សង្ខទំសេសទិ ៦ សេច្ចំបញ្ចក្កិ ធិសិកុបរវៃវោ

អ្នកទាំងអស់គ្នាធ្វើនេះមិនមែនម៉ែនម៉ែនដូចជាដល់ដៃគូទ្បាយដែលមិនទាន់បាន
 ដឹងថា ។ បេ ។ ប្រាណកិក្ខុទាំងទ្បាយ អ្នកទាំងទ្បាយអប្សិសំដែនទៀត
 ទូរសិក្ខាបទរយោធិ្ឋនេះថា កាលកិក្ខុទ្បិកេធ្វើកុដិដែលមិនមានទាយក
 ជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួនដោយការសូម(ត្រៀង)បករណ៍មក
 ខ្លួនឯង គប្បីធ្វើឱ្យច្រកបដោយប្រមាណ ប្រហោណកុដិនោះគឺ បរណ្ណាយ
 ១២ចំអាម ទទឹងលំដាប់តាមដោយចំតាមព្រះសុគតវសំទានក្នុង ក្រៅនាំពួក
 កិក្ខុមកដើម្បីសំដែនឱ្យ កិក្ខុទាំងនោះអប្សិសំដែនទីដែលមិនមានក្នុងយំ
 ធិនីមាន៤បទ លើកិក្ខុទ្បិកេធ្វើកុដិដោយការសូម(ត្រៀង)បករណ៍មក
 ខ្លួនឯង ក្នុងទីដែលមានអង្គកយធិនីមិនមាន៤បទក្តី មិនបាននាំពួកកិក្ខុមក
 ដើម្បីសំដែនឱ្យក្តី ធ្វើឱ្យខ្លួនឃ្លាសប្រមាណក្តី ក្រៅអាមកិសង្ខទិសេស។

[២០១] កិក្ខុបានសូមបុរសក្តី ត្រៀងហត្ថកម្មនៃបុរសក្តី
 គោក្តី រោងក្តី កំប៉ិតក្តី ពូថៅក្តី ដីនីក្តី ចេតក្តី តន្ត្រាតក្តី ។ បេ ។
 រស្មីក្តី ដីស្មិតក្តី ដោយខ្លួនឯង រយ្យះជាសូម(ត្រៀង)បករណ៍
 មកខ្លួនឯង ។ ដែលរយ្យះជាគុដិនោះ គិតុដិដែលលាប
 ទានក្នុងបូកុដិដែលលាបទាន(ត្រា) ឬកុដិដែលលាបទានក្នុងកុដិទាំងទាន
 ត្រា ។ គ្រឿងពាក្យថា កាលឱ្យគេធ្វើ គឺធ្វើខ្លួនឯងក្តី ឱ្យគេធ្វើក្តី ។

អស្ស្រមិគ្គន្តិ ឧ អញ្ញោ គោចិ សាមិគោ ហោតិ
 ភទ្កិ ណ បុរិសា វា កហាដ្ឋា វា បព្វដិគោ ណ ។
 អត្តុទ្កេសន្តិ អត្តុនោ អត្តាយ ។ បហាលិកា កាវេត្តា
 តត្រិទំ បហាលំ ធិយសោ ឆ្វានស វិទត្តិយោ សុត-
 តវិទត្តិយាទិ ពាហិវិមេន ហានេន ។ តិរិយំ សត្តន្តុរតិ
 អត្តន្តុរិមេន ហានេន ។

[២០២] ភិក្ខុ អតិទេត្តា វត្តទេសនាយាទិ
 តេន កុដិការាតេន ភិក្ខុនា កុដិវត្តំ សោទេត្តា
 សង្ឃំ ឧបសន្តមិត្តា ឯកំសំ ឧត្តភសន្តិ ករិត្តា
 វុឌ្ឍិទំ ភិក្ខុទំ ចានេ វិទិត្តា ឧត្តដិកំ ឯសិទិត្តា
 អត្តសំ បត្តហេតុ ឯវមស្ស វចនិយោ អហំ កន្តេ
 សញ្ញាចិកាយ កុដិ កត្តកាយោ អស្ស្រមិកំ អ-
 ត្តុទ្កេសំ សោហំ កន្តេ សង្ឃំ កុដិវត្តិណេកេនំ
 យាទាមិកំ ។ ទុតិយេម្បិ យាចិត្តា តតិយេម្បិ
 យាចិត្តា ។ សទេ សាញា សង្ឃិ ឧស្សហេតិ
 កុដិវត្តំ ឧណោកត្តំ សទ្ធលេន សង្ឃេន ឧណោក-
 តត្តំ ។ នោ ទេ សទ្ធា សទ្ធា ឧស្សហេតិ

ត្រង់ពាក្យថា មិនមានពាយកដំណាស់របស់ សេចក្តីចា មិនមានអ្នកដទៃ
 ណាមួយចោះស្រីក្តី ប្រុសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វដិគក្តី ជាម្ចាស់របស់ ។
 ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះជាំវិទៅនៃខ្លួន គឺដើម្បីដំប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ។
 ត្រង់ពាក្យថា គប្បីធ្វើឲ្យប្រកបដោយប្រមាណ ប្រមាណកុដិនោះគឺ
 បរក្កាយ ១២ ចំពោះដោយចំអាមព្រះសុតត គឺវិស័តាមទិដែលជាទាវ
 ក្រៅកុដិ ។ ត្រង់ពាក្យថា ទទឹងវិចំពេប វិស័តាមទិ គឺវិស័តាមទិ
 ដែលជាទាវកុដិកុដិ ។

[២០២] ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវនាំពួកកុមារដើម្បីសំដែងវិទ្យ សេចក្តី
 ថា ប្រតិកុមារធ្វើកុដិនោះ ត្រូវដំរើកុដិច្បូរច្បុរចៅកេសនិរ ហើយ
 ធ្វើចំរើត្រឡឹងស្នូតាង ញាយបន្តិច្បាតកុមារសំពាំងទ្បាយ ហើយអង្គុយ
 ប្រហោងប្រណម្យអញ្ចាសិ ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើ
 ទាំងទ្បាយ ខ្ញុំកុណាចង់ធ្វើកុដិមិនមានពាយកដំណាស់របស់ ចំពោះជាំ
 វិទៅនៃខ្លួនដោយការសូមត្រឡឹងបករណ៍តមកខ្លួនឯង បពិត្រលោក
 ដ៏ចំរើទាំងទ្បាយ ខ្ញុំកុណាឯង សូមឲ្យសង្ឃកុដិក្រមើលទីធ្វើកុដិឲ្យ
 ទាន ។ កុដិកុមារធ្វើកុដិនោះ គប្បីសូមជាំវិចំពេបនឹង គប្បីសូមជា
 គំរប់ដំនឹង ។ បើសង្ឃទាំងអស់ ពេចរដើម្បីកុដិក្រមើលទីធ្វើកុដិ
 ទាន សង្ឃទាំងអស់ប្រវិទិត្រមើល ។ បើសង្ឃទាំងអស់មិនពេច

លេសកណ្តុ សង្ខតសេសទី ៦ សិក្ខាបទខ្ពង់ ខ្ពស់វិចិត្រ

កុដីវត្ថុ ឱណោកេតុំ យេ វត្ថុ យោន្តិ ភិក្ខុ ព្យត្តា
 បដិពាលា សារត្ថំ អបារត្ថំ សយវិក្កាបដំ អយវិក្កាបដំ
 ដានិកុំ ភេ យាចិត្តា សម្មន្តិកត្តា ។ ឯវត្ថុ បទ ភិក្កុវ
 សម្មន្តិកត្តា ព្យត្តេន ភិក្កុយា បដិពាលេន សង្កេ
 ញ្ញាយេកេត្តា សុណាតុ មេ កន្តេ សង្កេ អយំ
 វត្តន្តាមោ ភិក្កុ សញ្ញាចិកាយ កុដី កត្តុកាមោ
 អស្សាមិកំ អត្តន្តសំ សោ សង្ឃំ កុដីវត្ថុឱណោ
 កដំ យាចតិ ។ យដិ សង្ឃិស្ស បត្តកល្យំ
 សង្កេ វត្តន្តាមត្តា វត្តន្តាមត្តា ភិក្កុ សម្មន្តេយ្យ
 វត្តន្តាបស្ស ភិក្កុយោ កុដីវត្ថុ ឱណោកេតុំ ។ ឯសា
 ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្កេ អយំ វត្តន្តាមោ
 ភិក្កុ សញ្ញាចិកាយ កុដី កត្តុកាមោ អស្សាមិកំ
 អត្តន្តសំ សោ សង្ឃំ កុដីវត្ថុឱណោកដំ យាចតិ ។
 សង្កេ វត្តន្តាមត្តា វត្តន្តាមត្តា ភិក្កុ សម្មន្តិ
 វត្តន្តាបស្ស ភិក្កុយោ កុដីវត្ថុ ឱណោកេតុំ ។

លេសកណ្តុ សង្ខតសេសទី ៦ សិក្ខាបទខ្ពង់ ខ្ពស់វិចិត្រ

ដើម្បីពិនិត្យមើលទ័រធ្វើកុដីបាខេ ភិក្កុទាំងឡាយឯណាមាននៅក្នុងទីនោះ
 ជាអ្នកត្រូវសម្រេចនឹងដឹងទ័រដែលមានហេតុទាំង នឹងទ័រដែលមិនមានហេតុ
 ទាំង នឹងទ័រដែលមានឧបទាននឹងមិនមានឧបទាន សន្សំស្រីសាកពនា
 ហើយសម្រេចភិក្កុទាំងនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្កុទាំងឡាយ សន្សំស្រីសម្រេចភិក្កុទាំង
 នោះយ៉ាងនេះ គឺភិក្កុដែលត្រូវសម្រេចស្រីស្រីសន្សំ (ដោយ
 ញត្តិកុដីយកម្នាក់) ថា មតិគ្រូព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្កុ
 ប្រទេស ឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដីដែលឥតមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជា
 ទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបទានលើគេក្នុងខ្លួន ភិក្កុនោះសូម
 ការពិនិត្យមើលទ័រធ្វើកុដីនឹងសង្ឃ ។ បើការពិនិត្យមើលទ័រធ្វើកុដីមានការ
 សម្រេចដល់សង្ឃហើយ សង្ឃស្រីសម្រេចភិក្កុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង ។
 ដើម្បីពិនិត្យមើលទ័រធ្វើកុដីរបស់ភិក្កុឈ្មោះនេះ ។ ទេដាក់ទាយសម្រាប់
 ញត្តិសង្ឃសន្សំ ។ មតិគ្រូព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ
 ភិក្កុប្រទេស ឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដីដែលឥតមានទាយកជាម្ចាស់របស់
 ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបទានលើគេក្នុងខ្លួន ភិក្កុ
 នោះសូមការពិនិត្យមើលទ័រធ្វើកុដីនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃសម្រេចភិក្កុទាំងឡាយ
 មានឈ្មោះនេះផង ដើម្បីពិនិត្យមើលទ័រធ្វើកុដីរបស់ភិក្កុឈ្មោះនេះ ។

យស្សយស្សតោ ទមតំ ឥន្ទន្ទាមស្ស ច ឥន្ទន្ទាមស្ស
 ច កិក្ខុនំ សម្មតិ ឥន្ទន្ទាមស្ស កិក្ខុនា កុដិវត្តំ
 ឧលោកេត្តំ សោ ឡាណាស្ស យស្ស ធម្មមតំ សោ
 កាសយ្យ ។ សម្មតា សង្ឃេន ឥន្ទន្ទាមោ ច ឥន្ទន្ទាមោ
 ច កិក្ខុ ឥន្ទន្ទាមស្ស កិក្ខុនា កុដិវត្តំ ឧលោកេត្តំ ។
 ទមតំ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ណំ ។ ឯវេតំ ឯវាយាមីតិ ។

[២០៣] ភសិ សម្មតេហិ កិក្ខុហិ តត្ថ កត្តា
 កុដិវត្តំ ឧលោកេត្តំ ហារម្ហំ អនារម្ហំ សមរិក្ខមធំ
 អមរិក្ខមធំ ជាដំនត្តំ ។ សរេ សារម្ហំ ហោតិ
 អមរិក្ខមធំ មា យំ ឯ ករិតិ វត្តត្វោ ។ សរេ
 អនារម្ហំ ហោតិ សមរិក្ខមធំ សង្ឃស្ស រោរោចតត្តំ
 អនារម្ហំ សមរិក្ខមធំ ។ តេន កុដិវត្តោតេន
 កិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្តា ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តិ
 ករិក្ខា វុឡាធំ កិក្ខុនំ ធាដេ វត្តត្វោ ឧត្តមិត្តំ
 ដំសំដំត្តា អត្តាលំ មត្តហេត្វា ឯវេស្ស វេទិយោ
 មហំ កន្តិ សញ្ញាចិកាយ កុដិ តត្ថុកាយា

ការសម្មតិក្ខុនំតំឡាយឈ្មោះនេះផង ។ ដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិ
 របស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានកាយុអន្តណា លោកដ៏មាន
 កាយុអន្តនោះឲ្យស្រៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានកាយុអន្តណា
 លោកដ៏មានកាយុអន្តនោះឲ្យរំលាយ ។ កិក្ខុនំតំឡាយឈ្មោះនេះផង
 សព្វបានសម្មតិដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិរបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ គិរិយា
 សម្មតិនេះសមគួរដល់សព្វ ព្រោះហេតុនោះ សន្សំទើបស្រៀម ។ ខ្ញុំ
 កុណាសូមចាំទុកទូរសេចក្តីនេះដោយគិរិយាស្រៀមយ៉ាងនេះ ។

[២០៣] ពួកកិក្ខុដែលសន្សំបានសម្មតិហើយចាំនោះត្រូវទៅក្នុង
 ទីនោះហើយពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិ រួចត្រូវដឹងថាជាទីមានហេតុជាសំ ទីឥត
 មានហេតុជាសំ ទីមានមហា ទីឥតមានមហា ។ បើទីមានហេតុ
 ជាសំ ទីឥតមានមហា គប្បីប្រាប់ថា លោកកុដិក្នុងទីនោះឡើយ ។
 បើទីឥតមានហេតុជាសំ ទីមានមហា គប្បីប្រាប់សព្វថា ទីនេះឥតមាន
 ហេតុជាសំ មានមហា ។ កិក្ខុអ្នកធ្វើកុដិនោះត្រូវចូលទៅរកសព្វ
 ហើយធ្វើបីទៀងស្តាប់ ថ្វាយបង្គំបាត់កិក្ខុនំតំឡាយ ហើយ
 អន្តយច្រហោងប្រណម្យអក្ខរណ៍ ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោក
 ព័ន្ធាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំកុណាចង់ធ្វើកុដិមិនបានទាយកដោយសំរបស់
 ចំពោះជាទីបរិទេស្ត ដោយការសូមត្រឡឹងមកណ៍គេមកខ្លួនឯង

អស្សាមិកំ អត្តទ្ទេសំ សោហំ កន្តុ សង្ឃំ កុដិ-
 វត្តុទេសធំ យាចតិ ។ ធុតិយម្យំ យាចិត្តា
 កតិយម្យំ យាចិត្តា ។ ឡត្តេន ភិក្ខុនា បដិគលេន
 សង្ឃោ ញាបេតញោ សុណានុ មេ កន្តុ សង្ឃោ
 អយំ ឥត្តន្តាមោ ភិក្ខុ សញ្ញាចិត្តាយ កុដិ កត្តុ-
 កាមោ អស្សាមិកំ អត្តទ្ទេសំ សោ សង្ឃំ កុដិ-
 វត្តុទេសធំ យាចតិ ។ យតិ សង្ឃស្ស បត្តកាលំ
 សង្ឃោ ឥត្តន្តាមស្ស ភិក្ខុនា កុដិវត្តំ ទេសេយ្យ ។
 វសា ញត្តំ ។ សុណានុ មេ កន្តុ សង្ឃោ អយំ
 ឥត្តន្តាមោ ភិក្ខុ សញ្ញាចិត្តាយ កុដិ កត្តុកាមោ
 អស្សាមិកំ អត្តទ្ទេសំ សោ សង្ឃំ កុដិវត្តុទេសធំ
 យាចតិ ។ សង្ឃោ ឥត្តន្តាមស្ស ភិក្ខុនា កុដិវត្តំ
 ទេសេតិ ។ យស្សយស្សតោ ទមតំ ឥត្តន្តាមស្ស
 ភិក្ខុនា កុដិវត្តស្ស ទេសនា សោ គុណ្ណស្ស យស្ស
 ឧត្តមតិ សោ កាសេយ្យ ។ ទេសិតំ សង្ឃេន ឥត្តន្តា-
 មស្ស ភិក្ខុនា កុដិវត្តំ ។ ទមតិ សង្ឃស្ស តស្សា
 គុណ្ណំ ។ វិវមេតំ ជារយាបិតំ ។

បតិព្រលោកទាំងឡាយដ៏ចំរើន ខ្ញុំកុណា សូមការសំដែងទិដ្ឋិកុដិវត្ត
 សង្ឃ ។ ភិក្ខុអត្ថកុដិវត្តនោះ គប្បីសូមជាតំបំពិវេសនីផង គប្បីសូមជាតំបំបិ-
 វេសនី ។ ភិក្ខុអត្ថកុដិវត្តប្រតិពល គប្បីញ៉ាំងសង្ឃទ្យដឹង (ដោយញត្តិកុដិ-
 យកម្មតា) ថា បតិព្រលោកទាំងឡាយ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុប្រទេ-
 រឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដិវត្តមានតាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន
 ដោយសូមគ្រឿងបេករណ៍តែមួយគូនឯង ភិក្ខុនោះសូមការសំដែងទិដ្ឋិកុដិ-
 វត្តសង្ឃ ។ បើការសំដែងទិដ្ឋិកុដិវត្តមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃ
 គប្បីសំដែងទិដ្ឋិកុដិវត្តដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ (វិចារប្រកាសឲ្យ
 សង្ឃដឹង) ។ បតិព្រលោកទាំងឡាយ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុប្រទេ-
 រឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដិវត្តមានតាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន
 ដោយការសូមគ្រឿងបេករណ៍តែមួយគូនឯង ភិក្ខុនោះសូមការសំដែងទិដ្ឋិ-
 កុដិវត្តសង្ឃ សង្ឃសំដែងទិដ្ឋិកុដិវត្តដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការសំដែងទិដ្ឋិ-
 កុដិវត្តដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មាន
 អាយុអង្គុនោះគប្បីស្រៀម (បើ) ចំនសបគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា
 លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះគប្បីពាល ។ សង្ឃទុកសំដែងទិដ្ឋិកុដិវត្តដើម្បីភិក្ខុ
 ឈ្មោះនេះហើយ ។ ការនេះសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ សង្ឃទើប
 ស្រៀម ខ្ញុំកុណា សូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយភិយោស្រៀមយ៉ាងនេះ ។

[២០២] សារង្គំ ចាម តំបំប្លំតាងំ វា អាសយោ
 ហោតិ ឧបចិកាងំ វា អាសយោ ហោតិ ឧទ្ធករំ
 វា អាសយោ ហោតិ អហំដំ វា អាសយោ ហោតិ
 វិជ្ជិកាងំ វា អាសយោ ហោតិ សតបដិដំ វា
 អាសយោ ហោតិ ហត្ថិដំ វា អាសយោ ហោតិ
 អស្សក្ខំ វា អាសយោ ហោតិ សីហាដំ វា អាសយោ
 ហោតិ ឡត្តក្ខំ វា អាសយោ ហោតិ ធិបិដំ វា
 អាសយោ ហោតិ អច្ឆាដំ វា អាសយោ ហោតិ
 តាច្ឆាដំ វា អាសយោ ហោតិ យេសំ តេសត្ថិ
 តិច្ឆាដំ វា អាសយោ ហោតិ អាសយោ ហោតិ
 ឧត្តស្លាដិស្សិតំ វា ហោតិ អបរស្លាដិស្សិតំ វា ហោតិ
 អត្តយោធនិស្សិតំ វា ហោតិ អាហោតនិស្សិតំ វា
 ហោតិ សុសាធនិស្សិតំ វា ហោតិ ឧយ្យាដិស្សិតំ
 វា ហោតិ វាដិវុដិស្សិតំ វា ហោតិ ហត្ថិសាលាដិស្សិតំ
 វា ហោតិ អស្សសាលាដិស្សិតំ វា ហោតិ តទ្ធិនាតា
 រេស្សិតំ វា ហោតិ ចានាតារិស្សិតំ វា ហោតិ
 សុដិស្សិតំ វា ហោតិ រុច្ឆាដិស្សិតំ វា ហោតិ

[២០២] វេសហៅជាទីមានហេតុខាស់នោះ និទាននឹងកន្លែងជាទី
 ពស្រីយនៅនៃពួកសត្វស្រមោចត្រហមក្តិ ជាទីពស្រីយនៅនៃពួកសត្វ
 កណ្តៀក្តិ ជាទីពស្រីយនៅនៃពួកសត្វកណ្តុរក្តិ ជាទីពស្រីយនៅ
 នៃពួកសត្វតសក្តិ ជាទីពស្រីយនៅនៃពួកសត្វទ្ធាយក្តិ ជាទីពស្រីយ
 នៅនៃពួកសត្វក្រូចក្តិ ជាទីពស្រីយនៅនៃពួកដំរីក្តិ ជាទីពស្រីយ
 នៅនៃពួកសេះក្តិ ជាទីពស្រីយនៅនៃពួកសីហក្តិ ជាទីពស្រីយ
 នៅនៃពួកខ្នាតក្តិ ជាទីពស្រីយនៅនៃពួកខ្នាតដំបងក្តិ ជាទីពស្រីយនៅនៃ
 ពួកខ្នាតយ៉ក្តិ ជាទីពស្រីយនៅនៃពួកខ្នាតទងក្តិ ជាទីពស្រីយនៅនៃពួក
 សត្វតិច្ឆានណាមួយក្តិ ជាទីតាំងនៅនៃបុព្វណ្ណ^(៤) ពាក្យក្តិ ជាទីតាំងនៅនៃ
 អបរណ្ណ^(៥) ពាក្យក្តិ ជាទីវេសនេសម្លាប់ចោក្តិ ជាទីសម្រាប់បាលេស^(៦)
 ក្តិ ជាទីច្រកស្ថានក្តិ ជាទីឧទ្យានក្តិ ជាទីស្រែចំការស្តុចក្តិ ជាទីវេស
 តេសនីរេនីដិក្តិ ជាទីវេសតេសនីរេនីសេះក្តិ ជាទីវេសតេស្តីកុកក្តិ
 ជាទីវេសតេស្តីរេនីសុកក្តិ ជាទីពស្រីយនៅនៃមូលកំសាចក្តិ ជាទីច្រកក្តិ

១ ពុទ្ធសម្រាប់បិកោតមុត ចានេលំស្រូវ ៧ យ៉ាងមានស្រូវស្រូវច្រហមជាដើម ។ ២ ពុទ្ធសម្រាប់បិកោតខាងក្រោយបាននិយាយ សណ្តែក ចេតអំពៅ ជាដើម ។ ៣ ទំសម្រាប់ប្រាយ ពោល និទាននៃសម្រាប់វាយឧប្បដាល ។

ចន្ទរាជ្យស្រ្តី វា ហោតិ សភាជ្យស្រ្តី វា ហោតិ
សំសរណាជ្យស្រ្តី វា ហោតិ ឯតំ សារម្ពំ ធាម ។

[២០៥] អបរិក្ខមនំ ធាម ឧ សត្តា ហោតិ
យថាយុត្តេន សករេន អនុបរិក្ខន្តំ សមត្តា ធិស្សៈ
ណិយា អនុបរិក្ខន្តំ ឯតំ អបរិក្ខមនំ ធាម ។

[២០៦] អបរិក្ខមនំ ធាម ឧ តិច្ឆិកានាជំ វា
អាសយោ ហោតិ ឧ ទុច្ឆិកានាជំ វា ពសយោ
ហោតិ ឧ ទុក្ខនាជំ វា ពសយោ ហោតិ ឧ អហិមំ វា
អាសយោ ហោតិ ឧ វិជ្ជិកានាជំ វា អាសយោ ហោតិ
ឧ សត្តមនិមំ វា អាសយោ ហោតិ ។ បេ ។ ឧ
សំសរណាជ្យស្រ្តី វា ហោតិ ឯតំ អបរិក្ខមនំ ធាម ។

[២០៧] សបរិក្ខមនំ ធាម សត្តា ហោតិ
យថាយុត្តេន សករេន អនុបរិក្ខន្តំ សមត្តា ធិស្សៈ
ណិយា អនុបរិក្ខន្តំ ឯតំ សបរិក្ខមនំ ធាម ។

[២០៨] សត្តាចិកា ធាម សយំ យាចិត្តា
បុរិសំបិ បុរិសត្តករំបិ ។ បេ ។ ធិតាននិមំ ។

ជាទីកលសម្រាប់លេងក្តី ជាទីពេលប្រជុំក្តី ជាទីកន្លងផ្លូវទៅមកក្តី ចំប៉ុណ្ណោះ
ហៅថាទីមានរបារកុចាសំ គឺទីមានសេចក្តីអន្តរាយ ។

[២០៩] វេលាហៅថា ទីមិនមានរបារពោះ គឺបានទំនិច្ចិវេលា
មិនអាចទំនិច្ចិវេលាទេ បន្តិសបរិក្ខន្តិវេលាដោយស្រួលបាន ចំប៉ុណ្ណោះ
ហៅថាទីមិនមានរបារ ។

[២១០] វេលាហៅថាទីមិនមានអន្តរាយពោះ គឺបានទំនិច្ចិវេលា
មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វស្រមោចក្រហមក្តី មិនមែនជាទីអា-
ស្រ័យនៅនៃពួកសត្វកណ្តៀរក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វ
ណក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វស្រីក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យ
នៅនៃពួកទុយក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកក្របីក្តី ។ បេ ។ មិនមែន
ជាទីកន្លងផ្លូវទៅមកក្តី ចំប៉ុណ្ណោះ ហៅថាទីមិនមានអន្តរាយ ។

[២១១] វេលាហៅថាទីមានរបារពោះ គឺបានទំនិច្ចិវេលា
បន្តិវេលាទេ បន្តិសបរិក្ខន្តិវេលាដោយផ្សំវិញ្ញាណស្រួលបាន ចំប៉ុណ្ណោះ ហៅ
ថាទីមានរបារ ។

[២១២] ភិក្ខុសូមបុរសក្តី ត្រៀមហត្ថកម្មនៃបុរសក្តី ។ បេ ។
ពន្ធកក្តី ដោយខ្លួនឯង ហៅថាសូមត្រៀមបុរសក្តី គេមកខ្លួនឯង ។

កុដី ធាម ឧល្ល័ត្តា វិ ហោតិ អរសិក្ខា វិ ឧល្ល័ត្តា-
 លិក្ខា វិ ។ កាមយ្យានិ តរោតិ វិ កាភាយេតិ វិ ។
 វិកុដ្ឋ វិ អនិកេយ្យ វុត្តុទេសនាយ បថាណំ វិ
 អតិក្ការមេយ្យានិ ញត្តិទុតិយេន តក្កេន កុដិវត្តុ វិ
 ទេសាយេត្តា អាណាមកោ វិ វិគ្គារោ វិ អន្តរាសា
 កោសន្តបន្តម្យិ អតិក្ការមេត្តា តរោតិ វិ កាភាយេតិ
 វិ បយោគេ(១) ទុក្ខដំ ឯកចំស្វំ អនាគត អាមត្តិ
 ឧល្ល័ត្តយស្ម វិ ស្មី បិណ្ណា អនាគត អាមត្តិ សង្ឃាធិសេ-
 សស្ស ។ សង្ឃាធិសេសោតិ ។ បេ ។ តេមម វុត្តុតិ
 សង្ឃាធិសេសោតិ ។

[២០៧] វិកុដ្ឋ កុដី តរោតិ អនេសិកវត្តុតំ
 សារម្ពំ អបរិក្កមមំ អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសេន វិទ្ធិ
 ទុក្ខដំ ។ វិកុដ្ឋ កុដី តរោតិ អនេសិកវត្តុតំ
 សារម្ពំ សបរិក្កមមំ អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសេន ទុក្ខដំ-
 ស្ស ។ វិកុដ្ឋ កុដី តរោតិ អនេសិកវត្តុតំ អនារម្ពំ
 អបរិក្កមមំ អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសេន ទុក្ខដំស្ស ។

១ បយោគេ បយោគេតិ កុដិវ ហោតិ អរសិក្ខា វិស្សំ ។

សំខេរបសំភិក្កុវេលលាបទានកុដិ បុណបទានិក្រា បុវេលលាបទានំ
 ទានកុដិទំទានិក្រា ហោតិកុដិ ។ ត្រីវិញ្ញាណុ ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើខ្លួនឯងក្តី
 ឲ្យគេធ្វើក្តី ។ ត្រីវិញ្ញាណុ មិនបានទានំពួកភិក្កុមកេដិម្បិសំវេនិទិឡក្តី
 ធ្វើឲ្យកុដិហូសប្រមាណក្តី សេចក្តីថា មិនបានឲ្យសន្ធិសំវេនិទិធ្វើកុដិ
 ដោយបណ្តោយក្តី ដោយទំនឹកក្តី ដោយញត្តិទុតិយកម្ម ហើយធ្វើខ្លួនឯង
 ក្តី ប្រើកឲ្យធ្វើក្តី ឲ្យកុដិហូសប្រមាណ សូម្បីប្រមាណប៉ុនប៉ុណ្ណោះ
 ត្រូវអាបក្តិទុក្ខដំសំប្រយោគ កាលនៅតែបូក ១ អំនឹងហើយ ត្រូវអាបក្តិ
 វេលាច្រើន កាលបើបូក ១ ដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបក្តិសន្ធិទំ-
 សេស ។ ត្រីវិញ្ញាណុ សន្ធិទំសេស មានសេចក្តីអធិប្បាយទិស្តារក្ស
 សន្ធិទំសេសសិក្ខាបទទិ ១ ច្រើនហើយ ។

[២០៧] វិកុដ្ឋធ្វើកុដិវេលវេលាទានកុដិសំវេនិទិឡ មាន
 ហេតុទានំ គឺទំមានអន្តរាយ មិនមានបទារ ត្រូវអាបក្តិទុក្ខដំគឺវិនិ
 កបក្តិសន្ធិទំសេស ។ វិកុដ្ឋធ្វើកុដិវេលវេលាទានកុដិសំវេនិទិឡ
 មានហេតុទានំ តែមានបទារ ត្រូវអាបក្តិទុក្ខដំគឺវិនិកបក្តិសន្ធិ-
 ទំសេស ។ វិកុដ្ឋធ្វើកុដិវេលវេលាទានកុដិសំវេនិទិឡ មិនមាន
 ហេតុទានំ មិនមានបទារ ត្រូវអាបក្តិទុក្ខដំគឺវិនិកបក្តិសន្ធិទំសេស ។

កិក្ខុ កុដំ ករោតិ ទេសិវត្ថុកំ អបារម្ភំ សបរិក្កមមំ
 អាបត្តិ សង្ខារទិសេសស្ស ។ កិក្ខុ កុដំ ករោតិ
 ទេសិវត្ថុកំ សារម្ភំ អបរិក្កមមំ អាបត្តិ ទ្ធិន្តំ ទុក្ខជា-
 តំ ។ កិក្ខុ កុដំ ករោតិ ទេសិវត្ថុកំ សារម្ភំ
 សបរិក្កមមំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ កិក្ខុ កុដំ ករោតិ
 ទេសិវត្ថុកំ អបារម្ភំ អបរិក្កមមំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 កិក្ខុ កុដំ ករោតិ ទេសិវត្ថុកំ អបារម្ភំ សបរិក្កមមំ
 អបារម្ភំ ។

[២០១] កិក្ខុ កុដំ ករោតិ បទណាតិក្កន្តំ
 សារម្ភំ អបរិក្កមមំ អាបត្តិ សង្ខារទិសេសស ទ្ធិន្តំ
 ទុក្ខជាតំ ។ កិក្ខុ កុដំ ករោតិ បទណាតិក្កន្តំ
 សារម្ភំ សបរិក្កមមំ អាបត្តិ សង្ខារទិសេសស ទុក្ខជ-
 ស្ស ។ កិក្ខុ កុដំ ករោតិ បទណាតិក្កន្តំ អបារម្ភំ
 អបរិក្កមមំ អាបត្តិ សង្ខារទិសេសស ទុក្ខជស្ស ។ កិក្ខុ
 កុដំ ករោតិ បទណាតិក្កន្តំ អបារម្ភំ សបរិក្កមមំ
 អាបត្តិ សង្ខារទិសេសស្ស ។ កិក្ខុ កុដំ ករោតិ
 បទណាតិក្កន្តំ សារម្ភំ អបរិក្កមមំ អាបត្តិ ទ្ធិន្តំ ទុក្ខជាតំ ។

កិក្ខុធ្វើកុដិវេលវេសនាពួកកិក្ខុសំវែងទិវ្យ មិនមានហេតុទាន់ តែមាន
 បេចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើកុដិវេលមានពួកកិក្ខុសំវែង
 ទិវ្យ មានហេតុទាន់ មិនមានបេចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជីវី ។ កិក្ខុធ្វើកុដិ
 វេលវេសនាពួកកិក្ខុសំវែងទិវ្យ មានហេតុទាន់ តែមានបេចារ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខជីវី ។ កិក្ខុធ្វើកុដិវេលវេសនាពួកកិក្ខុសំវែងទិវ្យ មិនមានហេតុទាន់
 មិនមានបេចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជីវី ។ កិក្ខុធ្វើកុដិវេលវេសនាពួកកិក្ខុសំវែងទិវ្យ
 មិនមានហេតុទាន់ តែមានបេចារ ជាអាបត្តិ (មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ) ។

[២០២] កិក្ខុធ្វើកុដិវេលវេសប្រិហោណ មានហេតុទាន់ មិនមានបេ-
 ចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជីវីនិងអាបត្តិសង្ខារទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើកុដិវេលវេស
 ប្រិហោណ មានហេតុទាន់ តែមានបេចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជីវីនិងអាបត្តិសង្ខារ-
 ទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើកុដិវេលវេសប្រិហោណ មិនមានហេតុទាន់ មិនមិនមានបេ-
 ចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជីវីនិងអាបត្តិសង្ខារទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើកុដិវេលវេសប្រិហោណ
 តែមិនមានហេតុទាន់ មានបេចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើ
 កុដិវេលវេសប្រិហោណ តែមានហេតុទាន់ មិនមានបេចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជីវី ។

ភិក្ខុ ក្នុង ករោតិ បមាណិកំ សារម្ពំ សមរក្ខមធំ
 អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ ក្នុង ករោតិ បមាណិកំ
 អនារម្ពំ អបរក្ខមធំ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ
 ក្នុង ករោតិ បមាណិកំ អនារម្ពំ សមរក្ខមធំ
 អនាមត្តិ ។

[២០០] ភិក្ខុ ក្នុង ករោតិ អនេសិទ្ធិត្ថកំ
 បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ពំ បមរក្ខមធំ អាមត្តិ ទ្ធិន្តំ
 សង្ឃាទិសេសេន ទ្ធិន្តំ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ ក្នុង
 ករោតិ អនេសិទ្ធិត្ថកំ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ពំ បម-
 រក្ខមធំ អាមត្តិ ទ្ធិន្តំ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខដស្ស ។
 ភិក្ខុ ក្នុង ករោតិ អនេសិទ្ធិត្ថកំ បមាណាតិក្កន្តំ
 អនារម្ពំ អបរក្ខមធំ អាមត្តិ ទ្ធិន្តំ សង្ឃាទិសេសេន
 ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ ក្នុង ករោតិ អនេសិទ្ធិត្ថកំ
 បមាណាតិក្កន្តំ អនារម្ពំ សមរក្ខមធំ អាមត្តិ ទ្ធិន្តំ
 សង្ឃាទិសេសេន ។

។ អាមត្តិ ទ្ធិន្តំ សង្ឃាទិសេសេន ទ្ធិន្តំ ទុក្ខដស្ស អាទិស ឬ ទ្ធិន្តំ សង្ឃាទិសេសេន
 សុទ្ធ ទ្ធិន្តំ ទុក្ខដស្ស អាទិស ឈយ អនា វេទិកា ធម្មស្ថាន ។

ភិក្ខុធ្វើកុដិក្រូប្រមាណ តែមានហេតុទាន មានទិបចារ ត្រូវអាមត្តិ
 ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិប្រកបដោយប្រមាណ ឥតមានហេតុទាន តែឥត
 មានទិបចារ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិប្រកបដោយប្រមាណ ឥត
 មានហេតុទាន មានទិបចារ ជាអនាមត្តិ ។

[២០១] ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែនទិវិទ្យ ហួសប្រមាណ
 មានហេតុទាន មិនមានទិបចារ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដព័រនិទិកបត្តិសិទ្ធិទិ-
 សេសេន ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែនទិវិទ្យ ហួសប្រមាណ
 មានហេតុទាន តែមានទិបចារ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដមួយនិទិកបត្តិសិទ្ធិទិ-
 សេសេន ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែនទិវិទ្យ ហួសប្រមាណ
 ឥតមានហេតុទាន មិនមានទិបចារ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដមួយនិទិកបត្តិសិទ្ធិទិ-
 ទិសេសេន ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែនទិវិទ្យ ហួសប្រមាណ
 តែឥតមានហេតុទាន មានទិបចារ ត្រូវអាមត្តិសិទ្ធិទិសេសេន ។

[២០២] ភិក្ខុ ក្រុម ក្រុម ក្រុម ទេសស៊ីវិល ប. មាណីកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ ក្រុម ក្រុម ក្រុម ទេសស៊ីវិល ប. មាណីកំ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ ក្រុម ក្រុម ក្រុម ទេសស៊ីវិល ប. មាណីកំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ ក្រុម ក្រុម ក្រុម ទេសស៊ីវិល ប. មាណីកំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ។

[២០៣] ភិក្ខុ សមាទិសតិ ក្រុម មេ ក្រុម មេ ។ ទស្ស ក្រុម ក្រុម ក្រុម ទេសស៊ីវិល សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សម្មាទិសសេស ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សម្មាទិសសេស ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សម្មាទិសសេស ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សម្មាទិសសេស ក្រុម មេ ក្រុម មេ ។ ទស្ស ក្រុម ក្រុម ក្រុម ទេសស៊ីវិល សារម្ភំ អបរិក្កមនំ

[២០៤] ភិក្ខុភិក្ខុដីដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិវិទ្យ ប្រកបដោយ ប្រមាណ តែមានហេតុព្រឹក្សា មិនមានទីបញ្ចា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុដីដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិវិទ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុ ព្រឹក្សា មានទីបញ្ចា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុភិក្ខុដីដែលមានពួកភិក្ខុ សំដែងទិវិទ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ ឥតមានហេតុព្រឹក្សា តែមិនមានទី បញ្ចា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុភិក្ខុដីដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិវិទ្យ ប្រកប ដោយប្រមាណ ឥតមានហេតុព្រឹក្សា មានទីបញ្ចា ជាអនាបត្តិ ។

[២០៥] ភិក្ខុបន្ទាប (ពួកភិក្ខុដី) ជាអ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើ កុដិទ្យន្តំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលឥតមានពួកភិក្ខុ សំដែងទិវិទ្យ មានហេតុព្រឹក្សា មិនមានទីបញ្ចា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ មានហេតុព្រឹក្សា មានទីបញ្ចា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ ឥតមានហេតុព្រឹក្សា មិនមានទីបញ្ចា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ ឥតមានហេតុព្រឹក្សា តែ មានទីបញ្ចា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុបន្ទាប (ពួកភិក្ខុដី គ្មាន) ជា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទ្យន្តំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បី ភិក្ខុនោះដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិវិទ្យ មានហេតុព្រឹក្សា ឥតមានទីបញ្ចា

អាចត្តិ ទិដ្ឋិ ទុក្ខដង្ហំ ។ មេ ។ សារម្ហំ សមរិក្ខមនំ
អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ អនាម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាចត្តិ
ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ អនាម្ហំ សមរិក្ខមនំ អនាមត្តិ ។
ភិក្ខុ សមាទិសតិ កុដំ មេ ករោជាតិ ។ វស្ស
កុដំ ករោទ្ធិ បដាណាតិក្ខន្តំ សារម្ហំ អមរិក្ខមនំ
អាចត្តិ សង្ខារិសេសេន ទិដ្ឋិ ទុក្ខដង្ហំ ។ មេ ។
សារម្ហំ សមរិក្ខមនំ អាចត្តិ សង្ខារិសេសេន ទុក្ខ-
ដស្ស ។ មេ ។ អនាម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាចត្តិ សង្ខា-
រិសេសេន ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ អនាម្ហំ សមរិក្ខមនំ
អាចត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសតិ
កុដំ មេ ករោជាតិ ។ វស្ស កុដំ ករោទ្ធិ បដាណា-
តិ សារម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាចត្តិ ទិដ្ឋិ ទុក្ខដង្ហំ ។ មេ ។
សារម្ហំ សមរិក្ខមនំ អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។
អនាម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។
អនាម្ហំ សមរិក្ខមនំ អនាមត្តិ ។ ភិក្ខុ សមាទិសតិ
កុដំ មេ ករោជាតិ ។ វស្ស កុដំ ករោទ្ធិ
អនាមត្តិ បដាណាតិក្ខន្តំ សារម្ហំ អមរិក្ខមនំ

ត្រូវរកបង្កើតផ្សេងៗ របេវ មានហេតុទាន តែមានទីបេវា ត្រូវរកបង្កើត
ទុក្ខដ របេវ ឥតមានហេតុទាន ឥតមានទីបេវា ត្រូវរកបង្កើតទុក្ខដ របេវ
ឥតមានហេតុទាន មានទីបេវា ជាអនាមត្តិ ។ ភិក្ខុបង្កាប់ (ភ្នកភិក្ខុផងគ្នា) ជា
អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទ្យង្គំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែល
ហួសប្រមាណ មានហេតុទាន មិនមានទីបេវា ត្រូវរកបង្កើតទុក្ខដពីរនឹង
កាបត្តិសង្ខារិសេស ។ មេ ។ មានហេតុទាន តែមានទីបេវា ត្រូវរក-
បង្កើតទុក្ខដពីរនឹងកាបត្តិសង្ខារិសេស ។ មេ ។ មិនមានហេតុទាន មិនមានទី
បេវា ត្រូវរកបង្កើតទុក្ខដពីរនឹងកាបត្តិសង្ខារិសេស ។ មេ ។ មិនមានហេតុ
ទាន តែមានទីបេវា ត្រូវរកបង្កើតសង្ខារិសេស ។ ភិក្ខុបង្កាប់ (ភ្នកភិក្ខុផង
គ្នា) ជា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទ្យង្គំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ
ដែលប្រកមជាយប្រមាណ មានហេតុទាន មិនមានទីបេវា ត្រូវរក-
បង្កើតទុក្ខដពីរ របេវ មានហេតុទាន តែមានទីបេវា ត្រូវរកបង្កើតទុក្ខដ
របេវ មិនមានហេតុទាន មិនមានទីបេវា ត្រូវរកបង្កើតទុក្ខដ របេវ មិនមាន
ហេតុទាន មានទីបេវា ជាអនាមត្តិ ។ ភិក្ខុបង្កាប់ (ភ្នកភិក្ខុផងគ្នា) ជា អ្នក
ទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទ្យង្គំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលមិន
មានហេតុទាន តែមានទីបេវា ហួសប្រមាណ មានហេតុទាន មិនមានទីបេវា

អាមត្តិ ទ្ធិន្ទំ សង្ឃានិសេសេន ទ្ធិន្ទំ ទុក្ខដង្ហា ។ បេ ។
 សារម្ហំ សមរិក្ខមនំ អាមត្តិ ទ្ធិន្ទំ សង្ឃានិសេសេន
 ទុក្ខដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាមត្តិ
 ទ្ធិន្ទំ សង្ឃានិសេសេន ទុក្ខដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ហំ
 សមរិក្ខមនំ អាមត្តិ ទ្ធិន្ទំ សង្ឃានិសេសេន ។ ភិក្ខុ
 សមាទិសតិ កុដិ មេ ករោថាតិ ។ ឥស្ស កុដិ
 ករោថំ ធនសិវត្ថុកំ បមាណិកំ សារម្ហំ អមរិក្ខមនំ
 អាមត្តិ ទ្ធិន្ទំ ទុក្ខដង្ហា ។ បេ ។ សារម្ហំ សមរិក្ខមនំ
 អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាមត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ហំ សមរិក្ខមនំ អនាមត្តិ ។

[២០២] ភិក្ខុ សមាទិសិត្តា បក្កមតិ កុដិ មេ
 ករោថាតិ ន ច សមាទិសតិ ធនសិវត្ថុកា ច ហោតុ
 អនារម្ហា ច សមរិក្ខមនា ចាតិ ។ ឥស្ស កុដិ ករោថំ
 អធនសិវត្ថុកំ សារម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាមត្តិ សង្ឃានិសេ-
 សេន ទ្ធិន្ទំ ទុក្ខដង្ហា ។ បេ ។ សារម្ហំ សមរិក្ខ-
 មនំ អាមត្តិ សង្ឃានិសេសេន ទុក្ខដស្ស ។ បេ ។

ត្រៃភាបត្តិទុក្ខដង្ហានិកាភាបត្តិសង្ឃានិសេសេន ។ បេ ។ មានហេតុតាស់
 តែមានទ័បបារ ត្រៃភាបត្តិទុក្ខដមួយនិងភាបត្តិសង្ឃានិសេសេន ។ បេ ។
 មិនមានហេតុតាស់ មិនមានទ័បបារ ត្រៃភាបត្តិទុក្ខដមួយនិងភាបត្តិសង្ឃា-
 និសេសេន ។ បេ ។ មិនមានហេតុតាស់ តែមានទ័បបារ ត្រៃភាបត្តិ
 សង្ឃានិសេសេន ។ ភិក្ខុបន្តិបំ (ពួកភិក្ខុផង្ហា) ជា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើ
 ភ្នំដង្ហា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទ័បបារ ប្រកបដោយប្រមាណ មានហេតុតាស់ មិនមានទ័បបារ
 ត្រៃភាបត្តិទុក្ខដង្ហា ។ បេ ។ មានហេតុតាស់ តែមានទ័បបារ ត្រៃ
 ភាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមានហេតុតាស់ មិនមានទ័បបារ ត្រៃ
 ភាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមានហេតុតាស់ មានទ័បបារ ជាអនាមត្តិ ។

[២០២] ភិក្ខុបន្តិបំ (ពួកភិក្ខុផង្ហា) ជា អ្នកទាំងឡាយចូរ
 ធ្វើភ្នំដង្ហា ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានបន្តិបំដោយពាក្យថា
 កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទ័បបារផង មិនមានហេតុតាស់ផង
 មានទ័បបារផងចូរចៀយ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលផត
 មានពួកភិក្ខុសំដែងទ័បបារ មានហេតុតាស់ មិនមានទ័បបារ (ភិក្ខុនោះ)
 ត្រៃភាបត្តិទុក្ខដង្ហានិកាភាបត្តិសង្ឃានិសេសេន ។ បេ ។ មានហេតុតាស់
 តែមានទ័បបារ ត្រៃភាបត្តិទុក្ខដង្ហានិកាភាបត្តិសង្ឃានិសេសេន ។ បេ ។

អនាមិក្ខំ អបរិក្ខមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខដស្ស
 ។ មេ ។ អនាមិក្ខំ សបរិក្ខមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសំគ្នា បក្កមតិ កុដិ
 មេ ករោថាតិ ន ច សមាទិសតិ ទេសិក-
 វត្តកា ច ហោតុ អនាមិក្ខំ ច សបរិក្ខមនា
 ចាតិ ។ តស្ស កុដិ ករោត្តិ ទេសិកវត្តកំ
 សារម្ពំ អបរិក្ខមនំ អាបត្តិ ទ្ធិនំ ទុក្ខដាមំ ។ មេ ។
 សារម្ពំ សបរិក្ខមនំ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។
 អនាមិក្ខំ អបរិក្ខមនំ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។
 អនាមិក្ខំ សបរិក្ខមនំ អនាមិក្ខំ ។ ភិក្ខុ សមាទិសំគ្នា
 បក្កមតិ កុដិ មេ ករោថាតិ ន ច សមាទិសតិ
 បមាណំកា ច ហោតុ អនាមិក្ខំ ច សបរិក្ខមនា
 ចាតិ ។ តស្ស កុដិ ករោត្តិ បមាណាតិក្ខុនំ
 សារម្ពំ អបរិក្ខមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទ្ធិនំ
 ទុក្ខដាមំ ។ មេ ។ សារម្ពំ សបរិក្ខមនំ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ អនាមិក្ខំ
 អបរិក្ខមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។

មិនមានហេតុទាន់ មិនមានទ័បបារា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដនឹងអាបត្តិសន្យាទិ-
 សេស ។ មេ ។ មិនមានហេតុទាន់ មានទ័បបារា ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិ-
 សេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុដនឹង) ថា អ្នកចាំនិទ្យាយចូរធ្វើកុដិឱ្យខ្ញុំ ហើយ
 ចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិមានគួរជាប់
 ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទ័បបារា ឥតមានហេតុទាន់ដង មានទ័បបារាដង
 ដូចខ្លះទៀត ។ ភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកុដិទាន់ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទ័បបារា
 មានហេតុទាន់ មិនមានទ័បបារា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មេ ។
 មានហេតុទាន់ តែមានទ័បបារា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មេ ។ ឥតមានហេតុ
 ទាន់ ឥតមានទ័បបារា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មេ ។ ឥតមានហេតុទាន់ មាន
 ទ័បបារា ជាអនាមិក្ខំ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុដនឹង) ថា អ្នកចាំនិទ្យាយចូរធ្វើ
 កុដិឱ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិ
 នោះត្រូវប្រកបដោយប្រមាណដង ឥតមានហេតុទាន់ដង មានទ័បបារា
 ដងដូចខ្លះទៀត ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកុដិទាន់ដែលហួសប្រមាណ
 មានហេតុទាន់ មិនមានទ័បបារា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ
 នឹងអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ មេ ។ មានហេតុទាន់ តែមានទ័បបារា
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដនឹងអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ មេ ។ ឥតមានហេតុទាន់
 ឥតមានទ័បបារា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដនឹងអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ មេ ។

អនាមិកំ សមរិក្ខមមំ អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។
 ភិក្ខុ សមាធិសិក្ខា បក្កមតិ កុដិ មេ ករោថាតិ
 ន ច សមាធិសតិ បមាណិកា ច ហោតុ អនាមិកា
 ច សមរិក្ខមមា ចាតិ ។ តស្ស កុដិ ករោត្តិ
 បមាណិកំ សារម្មំ អបរិក្ខមមំ អាមត្តិ ទ្ធិដ្ឋំ ទុក្កដាធិ
 ។ មេ ។ សារម្មំ សមរិក្ខមមំ អាមត្តិ ទុក្កដស្ស ។ មេ ។
 អនាមិកំ អបរិក្ខមមំ អាមត្តិ ទុក្កដស្ស ។ មេ ។ អនាមិកំ
 សមរិក្ខមមំ អនាមត្តិ ។ ភិក្ខុ សមាធិសិក្ខា បក្កមតិ
 កុដិ មេ ករោថាតិ ន ច សមាធិសតិ ទេសិក-
 វត្តកា ច ហោតុ បមាណិកា ច អនាមិកា ច
 សមរិក្ខមមា ចាតិ ។ តស្ស កុដិ ករោត្តិ
 អនេសិកវត្តកំ បមាណិកិក្កដ្ឋំ សារម្មំ អបរិក្ខមមំ
 អាមត្តិ ទ្ធិដ្ឋំ សង្ឃាធិសេសេន ទ្ធិដ្ឋំ ទុក្កដាធិ ។ មេ ។
 សារម្មំ សមរិក្ខមមំ អាមត្តិ ទ្ធិដ្ឋំ សង្ឃាធិសេ-
 សេន ទុក្កដស្ស ។ មេ ។ អនាមិកំ អបរិក្ខមមំ
 អាមត្តិ ទ្ធិដ្ឋំ សង្ឃាធិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ មេ ។

ឥតមានហេតុទានំ កែមានទីបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេស ។ ភិក្ខុ
 បក្កិបំ (ពួកភិក្ខុផង្គា) ជា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញ
 ទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរដាក់កុដិប្រកបដោយ
 ប្រិយណាផង ឥតមានហេតុទានំផង មានទីបចារផងដូច្នោះឡើយ ។
 ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីគិតនោះដែលប្រកបដោយប្រិយណា មានហេតុទានំ
 មិនមានទីបចារ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដា ។ មេ ។ មាន
 ហេតុទានំ មានទីបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មេ ។ ឥតមានហេតុទានំ
 ឥតមានទីបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មេ ។ ឥតមានហេតុទានំ មានទីបចារ
 ធារណបត្តិ ។ ភិក្ខុបក្កិបំ (ពួកភិក្ខុផង្គា) ជា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិ
 ឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិ
 នោះគួរដាក់កុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រិយណា
 ផង ឥតមានហេតុទានំផង មានទីបចារផងដូច្នោះឡើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏
 ធ្វើកុដិដើម្បីគិតនោះដែលមិនមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រិយណា
 មានហេតុទានំ ឥតមានទីបចារ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដាផង
 អាបត្តិសង្ឃាធិសេសសី ។ មេ ។ មានហេតុទានំ កែមានទីបចារ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្កដផងអាបត្តិសង្ឃាធិសេសសី ។ មេ ។ មិនមានហេតុទានំ មិន
 មានទីបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដផងអាបត្តិសង្ឃាធិសេសសី ។ មេ ។

អនាម័យ សម្រក្កមនំ អាមត្តិ ធ្វើន្តំ សាធិសតិ ។
 ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដិ មេ ករោថាតិ ១
 ៨ សមាធិសតិ ទេសិវត្ថុកា ៨ ហោតុ មហាលិកា
 ៨ អនាម័យ ៨ សម្រក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដិ
 ករោធំ ទេសិវត្ថុកំ បមាលិកំ សារម្ពំ អបរក្កមនំ
 អាមត្តិ ធ្វើន្តំ ធុត្តនាមំ ។ បេ ។ សារម្ពំ សម្រក្កមនំ
 អាមត្តិ ធុត្តនស្ស ។ បេ ។ អនាម័យ អបរក្កមនំ អាមត្តិ
 ធុត្តនស្ស ។ បេ ។ អនាម័យ សម្រក្កមនំ អនាមតិ ។

(២០៨) ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដិ
 មេ ករោថាតិ សមាធិសតិ ៨ ទេសិវត្ថុកា
 ៨ ហោតុ អនាម័យ ៨ សម្រក្កមនា ចាតិ ។
 តស្ស កុដិ ករោធំ អទេសិវត្ថុកំ សារម្ពំ អបរក្ក-
 មនំ ។ សោ សុណាតិ កុដិ កំ មេ កយេវតិ
 អទេសិវត្ថុកា សារម្ពំ អបរក្កមនាតិ ។ តេន
 ភិក្ខុនា សាមំ វា តទ្ធនំ ទូណា វា ចារាសោ

មិនមានហេតុទាន់ តែមានទីបេចារ ត្រូវអាមត្តិសិទ្ធិទិសសពីរ ។ ភិក្ខុ
 បក្កិបំ (ពួកភិក្ខុធិន្ទ) ជា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញ
 ទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួក
 ភិក្ខុសំដែងទិញផង ប្រកបដោយប្រមាណផង មិនមានហេតុទាន់
 ផង មានទីបេចារផងដូច្នោះឡើយ ។ ពួកភិក្ខុកិរិយ្យកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែល
 មានពួកភិក្ខុសំដែងទិញ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុទាន់ មិន
 មានទីបេចារ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាមត្តិកុដិពីរ ។ បេ ។ មានហេតុទាន់
 តែមានទីបេចារ ត្រូវអាមត្តិកុដិ ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាន់ មិនមានទី
 បេចារ ត្រូវអាមត្តិកុដិ ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាន់ មានទីបេចារ មិន
 ត្រូវអាមត្តិឡើយ ។

(២០៩) ភិក្ខុបក្កិបំ (ពួកភិក្ខុធិន្ទ) ជា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិ
 ឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះ
 គួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិញផង វាមានហេតុទាន់ផង មាន
 ទីបេចារផង ។ ពួកភិក្ខុកិរិយ្យកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលឥតមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទិញ មានហេតុទាន់ មិនមានទីបេចារ ។ ភិក្ខុនោះរូងណឹងថា
 ពួកភិក្ខុកិរិយ្យកុដិដែលមិនមានពួកភិក្ខុសំដែងទិញ មានហេតុទាន់ មិនមានទី
 បេចារ ដើម្បីអាត្មាអញ ។ ភិក្ខុនោះ ឆប្បិទៅខ្លួនឯងគឺ ប្រែប្រាស់ទៅភិក្ខុ

ទេសិវត្តកា ច ហោតុ អនាម្ពា ច សមវិក្កមថា
 ចាតិ ។ នោ ចេ សាមំ វា តច្ឆេយ្យ ទ្ធពំ វា
 បហិណោយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិ-
 សិក្ខា បក្កមតិ កុដំ មេ តកោថាតិ សមាទិសតិ ច
 ទេសិវត្តកា ច ហោតុ អនាម្ពា ច សមវិក្កមថា
 ចាតិ ។ តស្ស កុដំ តកោទ្ធិ អទេសិវត្តកំ
 សារម្ពំ សមវិក្កមធំ ។ សោ សុណាតិ កុដំ កិរ មេ
 កយិវតិ អទេសិវត្តកា សារម្ពា សមវិក្កមថាតិ ។
 តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា តទ្ធពំ ទ្ធពតា វា ចាយោតព្វោ
 ទេសិវត្តកា ច ហោតុ អនាម្ពា ចាតិ ។
 នោ ចេ សាមំ វា តច្ឆេយ្យ ទ្ធពំ វា បហិ-
 ណោយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិក្ខា
 បក្កមតិ កុដំ មេ តកោថាតិ សមាទិសតិ ច
 ទេសិវត្តកា ច ហោតុ អនាម្ពា ច សមវិក្កម-
 ថា ចាតិ ។ តស្ស កុដំ តកោទ្ធិ អទេសិវត្ត-
 កំ អនាម្ពំ អបវិក្កមធំ ។ សោ សុណាតិ
 កុដំ កិរ មេ កយិវតិ អទេសិវត្តកា អនាម្ពា

ឃោសនា សង្ឃាទំសេសស្ស ២ បទភាជនីយេ ឃីយោយដិក្កុដិវេសសស្ស មិទានសំដៃធិទ្យ
 ដោយពាក្យថា កុដិវេសនាគួរថាកុដិវេសមានពួកភិក្ខុសំដៃធិទ្យផង ឥតមាន
 ហេតុទាន់ផង មានទិបបារផង ។ បើភិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបាន
 ប្រើប្រាស់ទ្រព្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុបណ្ឌិត (ពួកភិក្ខុផងនា) ថា អ្នក
 ទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយ
 ពាក្យថា កុដិវេសនាគួរថាកុដិវេសមានពួកភិក្ខុសំដៃធិទ្យផង ឥតមានហេតុ
 ទាន់ផង មានទិបបារផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលឥតមាន
 ពួកភិក្ខុសំដៃធិទ្យ មានហេតុទាន់ តែមានទិបបារ ។ ភិក្ខុនោះក្នុងវិណ័យ
 ថា ភិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដៃធិទ្យ មាន
 ហេតុទាន់ តែមានទិបបារ ។ ភិក្ខុនោះមកទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើប្រាស់ទ្រព្យទៅក្តី
 ដោយពាក្យថា កុដិវេសនាគួរថាកុដិវេសមានពួកភិក្ខុសំដៃធិទ្យផង ឥតមាន
 ហេតុទាន់ផង ។ បើភិក្ខុនោះមិនទៅខ្លួនឯងក្តី មិនប្រើប្រាស់ទ្រព្យទៅក្តី ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុបណ្ឌិត (ពួកភិក្ខុផងនា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទ្យខ្ញុំ
 ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិវេសនាគួរថា
 កុដិវេសមានពួកភិក្ខុសំដៃធិទ្យផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មានទិបបារ
 ផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដៃធិទ្យឥត
 មានហេតុទាន់ ឥតមានទិបបារ ។ ភិក្ខុនោះក្នុងវិណ័យថា ពួកភិក្ខុ
 ធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដៃធិទ្យ ឥតមានហេតុទាន់

អបរិក្កម្ភចាតិ ។ តេជ ភិក្ខុជា សាមី វា
 កន្ត្រំ ធូរតា វា ជាហោតញ្ចេ ទេសំវត្តកា ច
 ហោតុ សបរិក្កម្ភចា ចាតិ ។ ឆោ ចេ សាមី វា
 កច្ឆេយ្យ ទ្ធាតំ វា បហិណោយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
 ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ កុដិ មេ កកោចាតិ
 សមាទិសតិ ច ទេសំវត្តកា ច ហោតុ អនាម្បា
 ច សបរិក្កម្ភចា ចាតិ ។ តស្ស កុដិ កកោច្ឆំ
 អនិសំវត្តកំ អនាម្បំ សបរិក្កម្ភចំ ។ សោ
 សុណាតិ កុដិ កក មេ កយិរតិ អទេសំវត្តកា
 អនាម្បា សបរិក្កម្ភចាតិ ។ តេជ ភិក្ខុជា សាមី
 វា កន្ត្រំ ធូរតា វា ជាហោតញ្ចេ ទេសំវត្តកា
 ហោតុតិ ។ ឆោ ចេ សាមី វា កច្ឆេយ្យ ទ្ធាតំ វា
 បហិណោយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា
 បក្កមតិ កុដិ មេ កកោចាតិ សមាទិសតិ ច
 ទេសំវត្តកា ច ហោតុ អនាម្បា ច សបរិក្ក-
 ម្ភចា ចាតិ ។ តស្ស កុដិ កកោច្ឆំ ទេសំ
 វត្តកំ សាម្បំ អបរិក្កម្ភចំ ។ សោ សុណាតិ

ភក្កានទីមហា ។ ភិក្ខុនារគប្បិទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រែប្រែទ្រព្យទៅក្តី ដោយ
 ពាក្យថា កុដិនារគប្បិទៅខ្លួនឯងក្តី ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីទ្រព្យផង មានទីមហា
 ផង ។ បើភិក្ខុនារមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រែប្រែទ្រព្យទៅក្តី ត្រូវ
 ភាបក្តីទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបន្តិប្រ (ពួកភិក្ខុផងនា) ថា អ្នកចាំប្រយោជន៍យូរ
 ធ្វើកុដិទ្រព្យ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនារគប្បិ
 កុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីទ្រព្យផង ភក្កានហេតុពាសផង មានទី
 មហាផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនារ ដែលមិនមានពួកភិក្ខុសំដែង
 ទីទ្រព្យ ភក្កានហេតុពាស មានទីមហា ។ ភិក្ខុនារក្នុងសំដែងថា
 ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលមិនមានពួកភិក្ខុសំដែងទីទ្រព្យ
 ភក្កានហេតុពាស មានទីមហា ។ ភិក្ខុនារគប្បិទៅខ្លួនឯងក្តី
 ប្រែប្រែទ្រព្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនារគប្បិទៅខ្លួនឯងក្តី ដែលមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទីទ្រព្យ ។ បើភិក្ខុនារមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រែប្រែទ្រព្យទៅក្តី
 ត្រូវភាបក្តីទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបន្តិប្រ (ពួកភិក្ខុផងនា) ថា អ្នកចាំប្រយោជន៍យូរ
 ធ្វើកុដិទ្រព្យ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា
 កុដិនារគប្បិទៅខ្លួនឯងក្តី ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីទ្រព្យផង ភក្កានហេតុពាសផង
 មានទីមហាផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនារ ដែលមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទីទ្រព្យ ភក្កានហេតុពាស មានទីមហា ។ ភិក្ខុនារក្នុងសំដែងថា

កុដិ កិរ មេ កយិរតិ ទេសិកវគ្គកា សាវម្ពា សបរិក្កម-
 មនាតិ ។ ភេទ វិកុត្តា សាមំ វា កន្ត្រំ ទូតោ វា
 ចាហេតញ្ចោ អនាវម្ពា ច ហោតុ សបរិក្កមនា ចាតិ ។
 ចោ ចេ សាមំ វា កច្ឆេយ្យ ទូតំ វា មហិណោយ្យ អាមត្តិ
 ទុក្កដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិកា បក្កមតិ កុដិ
 មេ ករោថាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិកវគ្គកា ច
 ហោតុ អនាវម្ពា ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ ឥស្ស កុដិ
 ករោត្តិ ទេសិកវគ្គកំ សាម្ពំ សបរិក្កមនំ ។ សោ
 សុណាតិ កុដិ កិរ មេ កយិរតិ ទេសិកវគ្គកា
 សាវម្ពា សបរិក្កមនាតិ ។ ភេទ វិកុត្តា សាមំ វា
 កន្ត្រំ ទូតោ វា ចាហេតញ្ចោ អនាវម្ពា ហោតុតិ ។ ចោ
 ចេ សាមំ វា កច្ឆេយ្យ ទូតំ វា មហិណោយ្យ អាមត្តិ
 ទុក្កដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិកា បក្កមតិ កុដិ មេ ករ-
 ោថាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិកវគ្គកា ច ហោតុ អនាវម្ពា
 ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ ឥស្ស កុដិ ករោត្តិ ទេសិកវគ្គកំ

ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិព្វ តែមាន
 ហេតុទាន់ ឥតមានទីបេចារ ។ ភិក្ខុនោះគេប្តូរទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើប្រាស់ប្រិយ
 ទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះគេដាក់កុដិឥតមានហេតុទាន់ផង មាន
 ទីបេចារផង ។ បើភិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រើប្រាស់ប្រិយ
 ទៅក្តី ត្រូវហេតុខ្ពស់ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយ
 ចូរធ្វើកុដិទ្បង ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានតម្រូវដោយពាក្យថា
 កុដិនោះគេដាក់កុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទិព្វផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មាន
 ទីបេចារផង ។ ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលមានពួកភិក្ខុសំដែង
 ទិព្វ តែមានហេតុទាន់ មានទីបេចារ ។ ភិក្ខុនោះកុដិហើយថា
 ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិព្វ តែមាន
 ហេតុទាន់ មានទីបេចារ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើ
 ប្រាស់ប្រិយទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះគេដាក់កុដិឥតមានហេតុទាន់ ។
 បើភិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រើប្រាស់ប្រិយទៅក្តី ត្រូវហេតុ
 ខ្ពស់ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើ
 កុដិទ្បង ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានតម្រូវដោយពាក្យថា កុដិ
 នោះគេដាក់កុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទិព្វផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មាន
 ទីបេចារផង ។ ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិព្វ

អនាមិក្ខំ អបរិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ កុដិ កិរ
 មេ កាយិវតិ ទេសិវត្ថុកា អនាមិក្ខំ អបរិក្កមនាតិ ។
 ភេទ កិកុដា សាមំ វា កុដ្ឋំ ទូតោ វា ចាហេតតោ
 សបរិក្កមនា ហោត្ថតំ ។ ឆោ ទេ សាមំ វា
 កង្កេយ្យ ទូតំ វា បថាណេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 កិកុដុ សមាទិសិក្ខា បក្កមតិ កុដិ មេ ករោជាតិ
 សមាទិសតិ ច ទេសិវត្ថុកា ច ហោតុ អនាមិក្ខំ
 ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដិ ករោដ្ឋំ
 ទេសិវត្ថុកំ អនាមិក្ខំ សបរិក្កមនំ អនាមត្ថិ ។

(២០៦) កិកុដុ សមាទិសិក្ខា បក្កមតិ កុដិ
 មេ ករោជាតិ សមាទិសតិ ច បមាណិកា ច
 ហោតុ អនាមិក្ខំ ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស
 កុដិ ករោដ្ឋំ បមាណាតិក្កំ សាមិក្ខំ អបរិក្កមនំ ។
 សោ សុណាតិ កុដិ កិរ មេ កាយិវតិ បមាណា-
 តិក្កុដា សាមិក្ខំ អបរិក្កមនាតិ ។ ភេទ កិកុដា
 សាមំ វា កុដ្ឋំ ទូតោ វា ចាហេតតោ បមាណិកា
 ច ហោតុ អនាមិក្ខំ ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ មេ ។

ឥតមានហេតុទាន ឥតមានទិបបារ ។ កិកុដានុដំណើរថា ពួក
 កិកុដិកុដិដើម្បីខ្លួនអញ មានពួកកិកុដិដងទិវ្យ ឥតមានហេតុទាន កែ
 ឥតមានទិបបារ ។ កិកុដានុដំណើរថា កិកុដានុដំណើរថា កិកុដានុដំណើរថា កិកុដានុដំណើរថា
 ពាក្យថា កុដិនោះគួរថាកុដិមានទិបបារ ។ បើកិកុដានុដំណើរថា កុដិមានទិបបារ
 ក្តី មិនបានប្រើប្រាស់កិកុដិ ក្រែងបក្កិកុដិ ។ កិកុដិបក្កិកុដិ (ពួកកិកុដិដងគា)
 ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទិវ្យ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានទានស្រស់
 ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរថាកុដិមានពួកកិកុដិដងទិវ្យផង ឥតមានហេតុ
 ទានផង មានទិបបារផង ។ ពួកកិកុដិដើម្បីកិកុដានុដំណើរថា ពួក
 កិកុដិដងទិវ្យ ឥតមានហេតុទាន មានទិបបារ មិនក្រែងបក្កិកុដិទ្រិយ ។

(២០៦) កិកុដិបក្កិកុដិ (ពួកកិកុដិដងគា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទិវ្យ
 ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានទានស្រស់ថា កុដិនោះគួរថាកុដិប្រកប
 ដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទានផង មានទិបបារផង ។ ពួក
 កិកុដិដើម្បីកិកុដានុដំណើរថា ពួកកិកុដិដើម្បីកិកុដានុដំណើរថា ពួក
 កិកុដានុដំណើរថា កិកុដានុដំណើរថា កិកុដានុដំណើរថា កិកុដានុដំណើរថា
 ពាក្យថា កុដិនោះគួរប្រកប ដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទានផង មានទិបបារផង ។ មេ ។

បណ្ឌិត ច ហោតុ អនាម្បា ចាតិ ។ បេ ។
 បណ្ឌិត ច ហោតុ សម្បត្តិមនា ចាតិ ។ បេ ។
 បណ្ឌិត ហោតុតិ ។ បេ ។ ច សាមំ វា កច្ឆេយ្យ
 ទ្ធាតំ វា បរិណេយ្យ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ
 សមាទិសិត្តា ចក្កមតិ កុដិ មេ ករោជាតិ សមា-
 ទិសតិ ច បណ្ឌិត ច ហោតុ អនាម្បា ច
 សម្បត្តិមនា ចាតិ ។ ឧស្ស កុដិ ករោទ្ធិ បណ-
 លីកំ សារម្ពំ អបិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ
 កុដិ ករ មេ ករោជាតិ បណ្ឌិត សារម្បា
 អបិក្កមនាតិ ។ ភេទ ភិក្ខុនា សាមំ វា កច្ឆេយ្យ
 ទ្ធាតោ វា ចាហោតុ អនាម្បា ច ហោតុ សម្បត្តិមនា
 ចាតិ ។ បេ ។ អនាម្បា ហោតុតិ ។ បេ ។ សម្បត្តិមនា
 ហោតុតិ ។ បេ ។ អនាម្បា ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្តា
 ចក្កមតិ កុដិ មេ ករោជាតិ សមាទិសតិ ច
 ទេសិកាត្ថកា ច ហោតុ បណ្ឌិត ច អនាម្បា ច
 សម្បត្តិមនា ចាតិ ។ ឧស្ស កុដិ ករោទ្ធិ
 អទេសិកាត្ថកំ បណ្ឌិតក្ក ច សារម្ពំ អបិក្កមនំ ។

ក្រប្រកបដោយប្រមាណផល វាមានហេតុចាស់ផល ។ បេ ។ ក្រប្រកប
 ដោយប្រមាណផល ក្រមានទីបបាផល ។ បេ ។ ក្រប្រកបដោយ
 ប្រមាណ ។ បើកុំនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រែប្រួលទៅក្តី
 ត្រូវតាមក្តីក្តី ។ ភិក្ខុបន្តិបំ(ភូតភិក្ខុផលិត្ត)ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើ
 កុដិទ្បំ ហើយច្រៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានទទួលថា កុដិនោះក្រប្រកប
 ដោយប្រមាណផល វាមានហេតុចាស់ផល មានទីបបាផល ។ ភូត
 ភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិទ្បំភិក្ខុនោះ ប្រកបដោយប្រមាណ វាមានហេតុចាស់ វា
 មានទីបបា ។ ភិក្ខុនោះក្តីដំណឹងថា ភូតភិក្ខុធ្វើកុដិទ្បំអាត្មា
 វាញ ប្រកបដោយប្រមាណ មានហេតុចាស់ វាមានទីបបា ។
 ភិក្ខុនោះត្រូវទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រែប្រួលទៅក្តី ដោយភាគ្យថា កុដិនោះ
 គួរដាក់កុដិវាមានហេតុចាស់ផល មានទីបបាផល ។ បេ ។ ក្រប្រកប
 វាមានហេតុចាស់ ។ បេ ។ មានទីបបា ។ បេ ។ ដាវាមតិ ។
 ភិក្ខុបន្តិបំ(ភូតភិក្ខុផលិត្ត)ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទ្បំ ហើយច្រៀស
 ចេញទៅ ប៉ុន្តែបានទទួលដោយភាគ្យថា កុដិនោះគួរដាក់កុដិមានភូត
 ភិក្ខុសំផលទីទ្បំផល ប្រកបដោយប្រមាណផល វាមានហេតុចាស់ផល
 មានទីបបាផល ។ ភូតភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិទ្បំភិក្ខុនោះ វាកុដិវាមានភូតភិក្ខុ
 សំផលទីទ្បំ ហួសប្រមាណ មានហេតុចាស់ វាមានទីបបា ។

សោ សុណាតិ កុដិ តិវ មេ កយិវតិ អនេសិវត្តកា
 បមាណាតិក្កន្តា សារម្ហា អបរិក្កមនាតិ ។ តេន
 ភិក្ខុនា សាមំ វា កទ្ធកំ ទ្ធកោ វា ចាហេតុញ្ច
 នេសិវត្តកា ច ហោតុ បមាណិកា ច អនារម្ហា ច
 សបរិក្កមនា ចាតិ ។ មេ ។ នេសិវត្តកា ច ហោតុ
 បមាណិកា ច អនារម្ហា ចាតិ ។ មេ ។ នេសិវត្តកា
 ច ហោតុ បមាណិកា ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ មេ ។
 នេសិវត្តកា ច ហោតុ បមាណិកា ចាតិ ។
 នោ ចេ សាមំ វា កទ្ធកយ្យ ទ្ធកំ វា បដិណោយ្យ
 អាបត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិកា បក្កមតិ
 កុដិ មេ ករិវេតាតិ សុមាទិសតិ ច នេសិវត្តកា
 ច ហោតុ បមាណិកា ច អនារម្ហា ច សបរិក្កមនា
 ចាតិ ។ ភស្ស កុដិ កហេត្ថំ នេសិវត្តកំ បមា-
 ណិកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ កុដិ
 តិវ មេ កយិវតិ នេសិវត្តកា បមាណិកា សារម្ហា
 អបរិក្កមនាតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា កទ្ធកំ

ភិក្ខុនាព្រមណីនំថា ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិឲ្យអាត្មាអញ ជាកុដិអំបាខ
 ពួកភិក្ខុសំដែងទិឲ្យ ហួសប្រមាណ មានហេតុគាស់ អតមានទ័បបារ ។
 ភិក្ខុនាគ្រូពៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើប្រើឲ្យពៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះ
 គួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទិឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង អតមាន
 ហេតុគាស់ផង មានទ័បបារផង ។ មេ ។ គួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទិឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង អតមានហេតុគាស់ផង ។ មេ ។
 គួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទិឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង មានទ័
 បបារផង ម មេ ។ គួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទិឲ្យផង ប្រកប
 ដោយប្រមាណផង ។ បើភិក្ខុនោះមិនបានពៅខ្លួនឯងក្តី មិនបាន
 ប្រើប្រើឲ្យពៅក្តី គ្រូអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុសម្តាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា
 អ្នកគាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ច្រៅស្រពញាពៅ ប៉ុន្តែបានពាក្យសំថា
 កុដិនោះគួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទិឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង
 អតមានហេតុគាស់ផង មានទ័បបារផង ។ ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនា
 ជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទិឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុគាស់
 អតមានទ័បបារ ។ ភិក្ខុនាព្រមណីនំថា ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិឲ្យ
 អាត្មាអញ ជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ
 តែមានហេតុគាស់ អតមានទ័បបារ ។ ភិក្ខុនាគ្រូពៅខ្លួនឯងក្តី

ពេសាណា ជួសស្លៀកសេសស្ស ចរកាជំរើយ អទេសំវត្តុក

ធូតោ ភិ កោយោតតោ អនាវម្ពា ច ហោតុ សបរិក្កមថា
ចាតិ ។ បេ ។ អនាវម្ពា ហោតុតិ ។ បេ ។ សបរិក្កមថា
ហោតុតិ ។ បេ ។ អនាវម្ពា ។

(២១៧) ភិក្ខុ សមាទិសិក្ខា បក្កមតិ កុដ៍
មេ ករោជាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិវត្តុកា ច
ហោតុ អនាវម្ពា ច សបរិក្កមថា ចាតិ ។ ឧស្ស
កុដ៍ ករោទ្ធិ អទេសិវត្តុកំ សារម្ពំ អបរិក្កមធំ
អាបត្តិ កាវុកាធំ ទិដ្ឋំ ទុក្ខដាធំ ។ បេ ។
សារម្ពំ សបរិក្កមធំ អាបត្តិ កាវុកាធំ ទិដ្ឋំ ទុក្ខដាធំ
។ បេ ។ អនាវម្ពំ អបរិក្កមធំ អាបត្តិ កាវុកាធំ ទិដ្ឋំ
ទុក្ខដាធំ ។ បេ ។ អនាវម្ពំ សបរិក្កមធំ អាបត្តិ កាវុកាធំ
ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិក្ខា បក្កមតិ កុដ៍ មេ
ករោជាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិវត្តុកា ច ហោតុ
អនាវម្ពា ច សបរិក្កមថា ចាតិ ។ ឧស្ស កុដ៍
ករោទ្ធិ ទេសិវត្តុកំ សារម្ពំ អបរិក្កមធំ អាបត្តិ
កាវុកាធំ ទិដ្ឋំ ទុក្ខដាធំ ។ បេ ។ សារម្ពំ សប-
រិក្កមធំ អាបត្តិ កាវុកាធំ ទុក្ខដស្ស ។ បេ ។

ពេសាណា ស្លៀកសេសទី ២ បទកាជំរើយ អំពីកុដ៍ដែលបង្ហាញពីទេសសិក្ខាទិញ

ប្រែប្រៀសទៅក្នុង ដោយពាក្យថា កុដ៍នោះគួរជាកុដ៍ឥតមានហេតុទាន់ផង
មានទីបញ្ចប់ផង ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាន់ ។ បេ ។ មានទី
បញ្ចប់ ។ បេ ។ ថាអនាវម្ពា ។

(២១៧) ភិក្ខុបដិវាប័ (ពួកភិក្ខុផងនា) ថា អ្នកទាំងឡាយប្តូរធ្វើកុដ៍
ឲ្យខ្ចី ប្រៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដ៍នោះគួរជាកុដ៍
មានពួកភិក្ខុសំដែងទិញផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មានទីបញ្ចប់ផង ។
ពួកភិក្ខុធ្វើកុដ៍ឲ្យភិក្ខុនោះ ជាកុដ៍ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទិញ មានហេតុ
ទាន់ ឥតមានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអករធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី ។ បេ ។ មាន
ហេតុទាន់ មានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអករធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី ។ បេ ។
ឥតមានហេតុទាន់ ឥតមានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអករធ្វើ ត្រូវឈប់ភិក្ខុដំរី
។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាន់ មានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអករធ្វើ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដំ ។ ភិក្ខុបដិវាប័ (ពួកភិក្ខុផងនា) ថា អ្នកទាំងឡាយប្តូរធ្វើកុដ៍ឲ្យខ្ចី
ប្រៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដ៍នោះគួរជាកុដ៍មានពួកភិក្ខុ
សំដែងទិញផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មានទីបញ្ចប់ផង ។ ពួក
ភិក្ខុធ្វើកុដ៍ឲ្យភិក្ខុនោះ ជាកុដ៍មានពួកភិក្ខុសំដែងទិញ ឥតមានហេតុ
ទាន់ ឥតមានទីបញ្ចប់ ភិក្ខុអករធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី ។ បេ ។ មាន
ហេតុទាន់ មានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអករធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំ ។ បេ ។

ភិក្ខុ សមាទិសត្វា បញ្ចមតិ កុដី មេ កកោជាតិ
 សមាទិសតិ ច ទេសិវត្ថុតា ច ហោតុ បមាណិកា
 ច អនាម្ហា ច សមរិក្ខមថា ចាតិ ។ តស្ស កុដី កកោ
 ច ទេសិវត្ថុតិ បមាណិកិក្ខុន្តំ សារម្ហំ អបរិ-
 ក្ខមចំ អាបត្តិ កាវុកាចំ ចត្ថំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។
 សារម្ហំ សមរិក្ខមចំ អាបត្តិ កាវុកាចំ តិណ្ឌំ ទុក្ខដានំ
 ។ បេ ។ អនាម្ហំ អបរិក្ខមចំ អាបត្តិ កាវុកាចំ
 តិណ្ឌំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។ អនាម្ហំ សមរិក្ខមចំ អាបត្តិ
 កាវុកាចំ ទិណ្ឌំ ទុក្ខដានំ ។ ភិក្ខុ សមាទិសិក្ខា
 បញ្ចមតិ កុដី មេ កកោជាតិ សមាទិសតិ ច
 ទេសិវត្ថុតា ច ហោតុ បមាណិកា ច អនាម្ហា
 ច សមរិក្ខមថា ចាតិ ។ តស្ស កុដី កកោ
 ទេសិវត្ថុតិ បមាណិកំ សារម្ហំ អបរិក្ខមចំ អាបត្តិ
 កាវុកាចំ ទិណ្ឌំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។ សារម្ហំ សមរិក្ខមចំ
 អាបត្តិ កាវុកាចំ ទុក្ខដស្ស ។ បេ ។ អនាម្ហំ អបរិក្ខមចំ
 អាបត្តិ កាវុកាចំ ទុក្ខដស្ស ។ បេ ។ អនាម្ហំ សមរិក្ខមចំ
 អនាបត្តិ ។

ភិក្ខុបដិបំ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកចាំឱ្យយ បូរធ្វើកុដិទ្យង្គំ រូបាទ្រៀស
 ចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដិខាងគ្នាថា កុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទិទ្យ
 ផង ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទានសំដែង មានទិបចារផង ។
 ពួកភិក្ខុកុដិទ្យង្គំកុដិខាង ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទិទ្យ ហួសប្រមាណ មាន
 ហេតុទាន ឥតមានទិបចារ ពួកភិក្ខុអករធ្វើ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ២ ។ បេ ។
 មានហេតុទាន តែមានទិបចារ ពួកភិក្ខុអករធ្វើ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ២ ។ បេ ។
 ឥតមានហេតុទាន ឥតមានទិបចារ ពួកភិក្ខុអករធ្វើ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ២
 ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាន មានទិបចារ ពួកភិក្ខុអករធ្វើ (ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ ២ ។ ភិក្ខុបដិបំ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកចាំឱ្យយ បូរ
 ធ្វើកុដិទ្យង្គំ រូបាទ្រៀស ចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដិខាងគ្នា
 កុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទិទ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុ
 ទានសំដែង មានទិបចារផង ។ ពួកភិក្ខុកុដិទ្យង្គំកុដិខាង មានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទិទ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុទាន ឥតមានទិបចារ
 ពួកភិក្ខុអករធ្វើ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ២ ។ បេ ។ មានហេតុទាន តែមានទិ
 បចារ ពួកភិក្ខុអករធ្វើ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាន
 ឥតមានទិបចារ ពួកភិក្ខុអករធ្វើ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ឥតមាន
 ហេតុទាន មានទិបចារ ជាអនាបត្តិ ។

(២១៨) ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី មេ
 ករោជាតិ ។ តស្ស កុដី ករោធិ៍ អនេសិវត្ថុក្ក
 សារម្ហំ អបរិក្កមធំ ។ សោ ទេ វិប្បកកេ អាគ
 ច្និតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សា កុដី អញ្ញាស្ស វា ឆាតត្វា ភិក្ខុត្វា
 វា បុន កាតត្វា ។ ខេ ទេ អញ្ញាស្ស វា ឆាយ្យ
 ភិក្ខុត្វា វា បុន កាតត្វា អាបត្តិ សម្មាធិសេសេន
 ទិដ្ឋំ ទុក្កដាធំ ។ ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី
 មេ ករោជាតិ ។ តស្ស កុដី ករោធិ៍ អនេសិវត្ថុក្ក
 សារម្ហំ សបរិក្កមធំ ។ សោ ទេ វិប្បកកេ អាគ
 ច្និតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សា កុដី អញ្ញាស្ស វា ឆាតត្វា
 ភិក្ខុត្វា វា បុន កាតត្វា ។ ខេ ទេ អញ្ញាស្ស វា
 ឆាយ្យ ភិក្ខុត្វា វា បុន កាតត្វា អាបត្តិ សម្មាធិសេ-
 សេន ទុក្កដស្ស ។ មេ ។ អនារម្ហំ អបរិក្កមធំ.. អាបត្តិ
 សម្មាធិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ មេ ។ អនារម្ហំ សបរិក្ក-
 មធំ.. អាបត្តិ សម្មាធិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា

(២១៨) ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផង្គា) ថា អ្នកចាំឯទ្រាយ ចូរធ្វើ
 កុដីឱ្យខ្ញុំ រួចទៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដីឱ្យភិក្ខុនោះ ឥតមានពួក
 ភិក្ខុសរីរផងឱ្យ មានហេតុចាស់ ឥតមានទីបំបាច ។ កាលបើការដែល
 ធ្វើកុដីមិនចាស់ស្រេច គឺស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវឱ្យកុដី
 នោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬត្រូវទំលាយចង់ហើយឱ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះ
 មិនបានឱ្យកុដីនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទំលាយចង់ហើយឱ្យធ្វើជាថ្មី
 ទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដទាំងអស់ក្នុងសិទ្ធិទិសេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់
 (ពួកភិក្ខុផង្គា) ថា អ្នកចាំឯទ្រាយ ចូរធ្វើកុដីឱ្យខ្ញុំ រួចទៀសចេញទៅ ។
 ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដីឱ្យភិក្ខុនោះ ឥតមានពួកភិក្ខុសរីរផងឱ្យ មានហេតុចាស់
 តែមានទីបំបាច ។ កាលបើការដែលធ្វើកុដីមិនចាស់ស្រេច គឺស្រាប់តែ
 ភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវឱ្យកុដីនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬត្រូវទំលាយ
 ចង់ហើយឱ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះមិនបានឱ្យកុដីនោះដល់ភិក្ខុដទៃ
 ទេ ឬមិនបានទំលាយចង់ហើយឱ្យធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដទាំង
 អស់ក្នុងសិទ្ធិទិសេស ។ មេ ។ ឥតមានហេតុចាស់ តែឥតមានទីបំបាច ..
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដទាំងអស់ក្នុងសិទ្ធិទិសេស ។ មេ ។ ឥតមានហេតុចាស់
 មានទីបំបាច ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដទាំងអស់ក្នុងសិទ្ធិទិសេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផង្គា) ថា

បញ្ញត្តិ កុដី មេ ករោថាតិ ។ ធម្មស្ស កុដី ករោថ្និ
 ធម្មត្ថុកំ សារម្ពំ អបរិក្កមនំ ។ សោ ចេ វិប្បកតេ
 អាត្មតិ ។ តេជ ភិក្ខុនា សា កុដី អញ្ញស្ស វា
 ធាតព្វា ភិក្ខុត្វា វា បុជ កាតព្វា ។ ឆោ ចេ
 អញ្ញស្ស វា ធម្មយ្យ ភិក្ខុត្វា វា បុជ កាតព្វយ្យ
 អាបត្តិ ភិក្ខុនំ ធម្មតា ។ មេ ។ សារម្ពំ សបរិក្កមនំ...
 អាបត្តិ ធម្មតា ។ មេ ។ អនាម្ពំ អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ
 ធម្មតា ។ មេ ។ អនាម្ពំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។
 ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា បញ្ញត្តិ កុដី មេ ករោថាតិ ។
 ធម្មស្ស កុដី ករោថ្និ បមាណាភិក្កន្តំ សារម្ពំ អបរិក្កម-
 នំ ។ សោ ចេ វិប្បកតេ អាត្មតិ ។ តេជ ភិក្ខុនា
 សា កុដី អញ្ញស្ស វា ធាតព្វា ភិក្ខុត្វា វា បុជ កាតព្វា ។
 ឆោ ចេ អញ្ញស្ស វា ធម្មយ្យ ភិក្ខុត្វា វា បុជ កាតព្វយ្យ
 អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសេន ភិក្ខុនំ ធម្មតា ។ មេ ។ សារម្ពំ
 សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសេន ធម្មតា ។ មេ ។

អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើកុដីឲ្យខ្ញុំ ទ្រព្យសច្ចៈ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដីឲ្យ
 ភិក្ខុនារ មានពួកភិក្ខុសំដែងឲ្យ តែមានហេតុទាំង ឥតមានទីបញ្ចេញ ។
 កាលបើការធ្វើកុដីមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនារមកដល់ ។ ភិក្ខុនារ
 ឆ្ងល់ឲ្យកុដីនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬឆ្ងល់ឲ្យកុដីនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ។
 បើភិក្ខុនារមិនបានឲ្យកុដីនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទំលាយបដិហើយ
 ឲ្យធ្វើជាដ្ឋានទេ ត្រូវអាបត្តិទុកដំពីរ ។ មេ ។ មានហេតុទាំង តែ
 មានទីបញ្ចេញ... ត្រូវអាបត្តិទុកដំ ។ មេ ។ ឥតមានហេតុទាំង តែឥត
 មានទីបញ្ចេញ... ត្រូវអាបត្តិទុកដំ ។ មេ ។ ឥតមានហេតុទាំង មានទី
 បញ្ចេញ ជាអាបត្តិ ។ ភិក្ខុបង្គាប់(ពួកភិក្ខុដទៃ) ជា អ្នកទាំង-
 ឡាយ ចូរធ្វើកុដីឲ្យខ្ញុំ ទ្រព្យសច្ចៈ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដីឲ្យភិក្ខុនារ
 ហួសប្រមាណ មានហេតុទាំង ឥតមានទីបញ្ចេញ ។ កាលបើការ
 ធ្វើកុដីមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនារមកដល់ ។ ភិក្ខុនារឆ្ងល់
 នោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬឆ្ងល់ឲ្យកុដីនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ។ បើភិក្ខុនារ
 មិនបានឲ្យកុដីនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទំលាយបដិហើយឲ្យធ្វើជា
 ដ្ឋានទេ ត្រូវអាបត្តិទុកដំពីរនិងអាបត្តិសង្ឃាធិសេស ។ មេ ។ មានហេតុ
 ទាំង តែមានទីបញ្ចេញ... ត្រូវអាបត្តិទុកដំពីរនិងអាបត្តិសង្ឃាធិសេស ។ មេ ។

អនាមិក្ខំ អបរិក្ខមនំ... អាចត្តិ សន្និដ្ឋានិសេសេន ទុក្ខ-
 ជស្ស ។ មេ ។ អនាមិក្ខំ សបរិក្ខមនំ... អាចត្តិ សន្និដ្ឋា-
 នេសសស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ តុដំ មេ
 ករោជាតិ ។ ឥស្ស តុដំ ករោន្តិ បមាណិកំ សារម្ហំ
 អបរិក្ខមនំ ។ សោ ទេ វិប្បកតេ អាគច្ឆតិ ។ នេន
 ភិក្ខុនា សា តុដំ អញ្ញាស្ស វា នាតត្វា ភិក្ខុត្វា វា
 បុន កាតត្វា ។ នោ ទេ អញ្ញាស្ស វា នទេយ្យ ភិក្ខុ-
 ត្វា វា បុន កាតេយ្យ អាចត្តិ ម្ពិទ្ធំ ទុក្ខដានំ ។ មេ ។
 សារម្ហំ សបរិក្ខមនំ... អាចត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ មេ ។
 អនាមិក្ខំ អបរិក្ខមនំ... អាចត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ មេ ។
 អនាមិក្ខំ សបរិក្ខមនំ អនាមត្តិ ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា
 បក្កមតិ តុដំ មេ ករោជាតិ ។ ឥស្ស តុដំ ករោន្តិ
 អនេសំវត្តកំ បមាណិកិក្ខន្តំ សារម្ហំ អបរិក្ខមនំ ។
 សោ ទេ វិប្បកតេ អាគច្ឆតិ ។ នេន ភិក្ខុនា សា
 តុដំ អញ្ញាស្ស វា នាតត្វា ភិក្ខុត្វា វា បុន កាតត្វា ។

ឥតមានហេតុជាសំ តែឥតមានទីបញ្ចា... ត្រូវតែបញ្ជាក់ទុក្ខជនីសេសភិ
 សន្និដ្ឋានិសេស ។ មេ ។ ឥតមានហេតុជាសំ មានទីបញ្ចា... ត្រូវតែបញ្ជាក់
 សន្និដ្ឋានិសេស ។ ភិក្ខុបន្តិប័(ពួកភិក្ខុជនីសេស)ជា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិ
 ឲ្យរួចហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុភិក្ខុដិឲ្យភិក្ខុនោះ ប្រកបដោយ
 ប្រមាណ មានហេតុជាសំ ឥតមានទីបញ្ចា ។ កាលបើការធ្វើកុដិមិន
 បានស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះឆប្បិឲ្យកុដិនោះដល់
 ភិក្ខុដទៃ ឬឆប្បិទំលាយបដិហើយឲ្យធ្វើជាដ្ឋិទៀត ។ បើភិក្ខុនោះ
 មិនបានឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬមិនបានទំលាយបដិហើយឲ្យធ្វើជាដ្ឋិ
 ទៀតទេ ត្រូវតែបញ្ជាក់ទុក្ខជនីសេស ។ មេ ។ ឥតមានហេតុជាសំ តែឥតមានទីបញ្ចា ..
 ត្រូវតែបញ្ជាក់ទុក្ខជនីសេស ។ មេ ។ ឥតមានហេតុជាសំ តែឥតមានទីបញ្ចា...
 ត្រូវតែបញ្ជាក់ទុក្ខជនីសេស ។ មេ ។ ឥតមានហេតុជាសំ មានទីបញ្ចា ជា
 អនាមត្តិ ។ ភិក្ខុបន្តិប័(ពួកភិក្ខុជនីសេស)ជា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យរួច
 ហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុភិក្ខុដិឲ្យភិក្ខុនោះ មិនមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ មានហេតុជាសំ ឥតមានទីបញ្ចា ។
 កាលបើការធ្វើកុដិមិនបានស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។
 ភិក្ខុនោះឆប្បិឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬឆប្បិឲ្យរុះរើធ្វើជាដ្ឋិទៀត ។

នោ ចេ អញ្ញស្ស វា នធម្មេ កិច្ចិត្តា វា មុន កាវេយ្យ
 អាចត្តំ ទ្ធិន្នំ សង្កាមិសេសេន ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ មេ ។
 សារម្មំ សបរិក្កមដំ . អាចត្តំ ទ្ធិន្នំ សង្កាមិសេសេន
 ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ អនារម្មំ អបរិក្កមដំ... អាចត្តំ ទ្ធិន្នំ
 សង្កាមិសេសេន ទុក្ខដស្ស ។ អនារម្មំ សបរិក្កមដំ...
 អាចត្តំ ទ្ធិន្នំ សង្កាមិសេសានំ ។ ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា
 បក្កមនិ កុដិ មេ កាវេយ្យំ ។ ធម្មេ កុដិ
 ករោន្តំ ទេសិទ្ធិត្តំ បរិក្កមនិ សារម្មំ អបរិក្ក-
 មដំ ។ សោ ចេ វិប្បកតេ អាគច្ឆនំ ។ នេន
 ភិក្ខុនា សា កុដិ អញ្ញស្ស វា នាតត្តា កិច្ចិត្តា វា
 មុន កាវេយ្យ ។ នោ ចេ អញ្ញស្ស វា នធម្មេ
 កិច្ចិត្តា វា មុន កាវេយ្យ អាចត្តំ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ
 ។ មេ ។ សារម្មំ សបរិក្កមដំ... អាចត្តំ ទុក្ខដស្ស ។
 អនារម្មំ អបរិក្កមដំ... អាចត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ អនារម្មំ
 សបរិក្កមដំ អនាចត្តំ ។

ឆេលេស្កា ធម្មសិទ្ធិទិសេសស្ស ៦ បរកាណិយេ ភិក្ខុសង្ការុនិធម្មោធម្មោតាសំនាដេម
 បើភិក្ខុនោះមិនបានឱ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានឱ្យរុករើធ្វើជាថ្មី
 ទៀតទេ [ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដពីរនឹងអាចត្តិសង្ការទិសេសសីតិ ។ មេ ។ មាន
 ហេតុទាន់ តែមានទីមេធា... [ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដនឹងអាចត្តិសង្ការទិសេសសីតិ
 ។ មេ ។ ឥតមានហេតុទាន់ តែឥតមានទីមេធា... [ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ
 នឹងអាចត្តិសង្ការទិសេសសីតិ ។ ឥតមានហេតុទាន់ មានទីមេធា...
 [ត្រូវអាចត្តិសង្ការទិសេសសីតិ ។ ភិក្ខុបន្ទាប់(ពួកភិក្ខុដទៃទៀត) ជា
 អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើកុដិឱ្យខ្ញុំ ច្រើនៗទៅ ។ ពួកភិក្ខុកុដិធ្វើកុដិ
 ឱ្យភិក្ខុនោះ មានពួកភិក្ខុសំដែងទិញ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមាន
 ហេតុទាន់ ឥតមានទីមេធា ។ កាលបើការធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រប
 គឺស្រាប់តែភិក្ខុនោះមេកដល់ ។ ភិក្ខុនោះធម្មសិទ្ធិកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ
 ឬធម្មសិទ្ធិរុករើធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះមិនបានឱ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុ
 ដទៃទេ ឬមិនបានឱ្យរុករើធ្វើជាថ្មីទៀតទេ [ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដពីរ ។ មេ ។
 មានហេតុទាន់ តែមានទីមេធា... [ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ ។ ឥតមានហេតុទាន់
 ឥតមានទីមេធា... [ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ ។ ឥតមានហេតុទាន់ មានទី
 មេធា ជាអាចត្តិ ។

(៤១៧) អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាយេតិ
 អាមត្តិ សង្ការិនេសសស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ
 បរេហំ បរិយោសាយេតិ អាមត្តិ សង្ការិនេសសស្ស ។
 បរេហំ វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាយេតិ អាមត្តិ
 សង្ការិនេសសស្ស ។ បរេហំ វិប្បកតំ បរេហំ
 បរិយោសាយេតិ អាមត្តិ សង្ការិនេសសស្ស ។

(៤២២) អនាមត្តិ លោណា កុហាយ តិណកុ-
 ដិកាយ អញ្ញាស្សក្កាយ វិសាគារិ វេរេត្វា សត្វត្ត
 អនាមត្តិ ឧត្តត្តកស្ស អាទំកម្មិត្តកស្សតិ ។

ធម្មសង្ករិទ្ធសំ ឧត្តំ ។

(២១៧) ភិក្ខុធ្វើកុដិមិនបានស្រេចដោយខ្លួនឯង ហើយធ្វើបង្ហើយ
 ដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាមត្តិសង្ករិទ្ធិសេស ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិមិនបានស្រេចដោយ
 ខ្លួនឯង ហើយឱ្យភិក្ខុដទៃធ្វើបង្ហើយ (ភិក្ខុអាក្រិប្រិ) ត្រូវអាមត្តិសង្ករិ-
 ទ្ធិសេស ។ ក្នុងភិក្ខុដទៃធ្វើកុដិ (ឱ្យភិក្ខុប្រណា) មិនបានស្រេច ហើយភិក្ខុ
 (ប្រធាន) ធ្វើបង្ហើយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាមត្តិសង្ករិទ្ធិសេស ។ ក្នុងភិក្ខុ
 ដទៃធ្វើកុដិ (ឱ្យភិក្ខុប្រណា) មិនបានស្រេច ហើយភិក្ខុ (ប្រធាន) ឱ្យក្នុង
 ភិក្ខុដទៃទៀតធ្វើបង្ហើយ ត្រូវអាមត្តិសង្ករិទ្ធិសេស ។

(២២០) ដំណើរដែលមិនត្រូវអាមត្តិនោះ គឺភិក្ខុធ្វើលេណ^(១)កុហា^(២)
 កុដិស្មៅចិញ្ចឹមសម្រាប់ភិក្ខុដទៃ (មានឧបដ្ឋាយិកាជាដើម) ខ័ន្ទិសតាសន
 ទាំងពួង (មានភេទទាំងឡាយជាដើម) រឿរលេងភិក្ខុដទៃសម្រាប់ទៅ
 របស់ខ្លួន (ម្យ៉ាងទៀត) ដំណើរដែលមិនត្រូវអាមត្តិនោះ គឺភិក្ខុធ្វើ ខ័ន្ទ
 ភិក្ខុដើបបញ្ជាតិ ។

សង្ករិទ្ធសេសទី ៦ ចប់ ។

* ទំសម្រាប់ត្រីកា ស្មៅទៅបាន ។ ២ ទំដំបូង ល្មមទៅបាន ។ ពាក្យថា លេណ
 តិក្ខុហា ទាំងពីរនេះ ជាបរិយាយ ពីការចូលយកសំបូរក្នុងបាន ។

សព្ទមសព្ទាទិសេសី

(២២០) តេជ សមយេន គុទ្ធា ភគវ កោ-
សម្ព័យំ វិហាតិ យោសិតាភមេ ។ តេជ ចោ បទ
សមយេន អាយស្មកោ ធម្មស្ស ឧបដ្ឋាកោ ភហមតិ
អាយស្មន្តំ ធន្តំ ឯកទេវេន វិហារត្ថំ កន្តេ ជាតាហិ
អយ្យស្ស វិហារំ កាការេស្សានីតិ ។ អថចោ អាយស្មា
ធម្មេ វិហារត្ថំ សោធនេន្តា អញ្ញាតំ ទេតិយុត្ថំ
ធនោចេសិ កាមប្បជិតំ ធិកមប្បជិតំ ទកាមប្បជិតំ ជន-
បទប្បជិតំ រដ្ឋប្បជិតំ ។ មនុស្សា ឧដ្ឋាយន្តំ ទិយេន្តំ
វិចារេន្តំ កថំ ហិ តាម សមណា សក្យបុត្តិយា
ទេតិយុត្ថំ ធនោចេស្សន្តំ កាមប្បជិតំ ធិកមប្បជិតំ
ទកាមប្បជិតំ ជនបទប្បជិតំ រដ្ឋប្បជិតំ ឯកត្រិយំ សមណា
សក្យបុត្តិយា ធីវំ វិហោចេន្តិតំ ។ អស្សោសុំ ចោ ភិក្ខុ
តេសំ មនុស្សាចំ ឧដ្ឋាយន្តាចំ ទិយេន្តាចំ វិចារេន្តាចំ ។

សព្ទាទិសេស ទី ៧

(២២១) សម័យានោះ ព្រះសព្ទញ្ញក្នុងជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភោគ
ទ្រង់នឹងទៅក្នុងវិហារសំភារកម្ម^(១) ទៀបគ្រឿងកោសម្តី ។ សម័យានោះឯង
មានភហមតិជាម្ចាស់ក្នុងនីកុដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះ ទ្រង់
នឹងនិកុដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ប្រាប់ ទី
សម្រាប់សន្តិវិហារ^(២) ខ្ញុំព្រះករុណាទ្រង់ឲ្យមនុស្សធ្វើវិហារប្រករលោក
ម្ចាស់ ។ នឹងនិកុដ៏មានអាយុកាលដែលជម្រះវិសម្រាប់សន្តិវិហារ ក៏
ឲ្យមនុស្សកាប់ឈើប្តូរយើម ដែលគេសន្មតជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នក
ស្រុក អ្នកនិគម អ្នកគ្រឿង អ្នកជលបទ អ្នកដែលធ្លាប់គោរពបូជា ។
មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស ទំនា ភិរដ្ឋិលថា ចុះហេតុអ្វី បានជា
សមណទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ ឲ្យមនុស្សកាប់ឈើ
ដែលគេសន្មតជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុក អ្នកនិគម អ្នកគ្រឿង
អ្នកជលបទ អ្នកដែលធ្លាប់គោរពបូជា សមណទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ
ជាសក្យបុត្រ បៀតបៀនដើមឈើរស់ដែលមានទន្រ្ទិយវិធមួយ ។ ពួកនិកុ
បានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយនោះ ពោលទោស ទំនា ភិរដ្ឋិល(ដូច្នោះ)

១ បានដាក់ថា យោសិតាភមេ ព្រះអាមាមនេះ យោសិតសេន្តិស ធីតាយព្រះចារិត្រ ។
២ ទីសម្រាប់សន្តិវិហារសំភារកម្ម ដែលមានទាយាម្ចាស់របស់ទេវតា ។

យេ ភេ ភិក្ខុ អប្បដ្ឋានំ ។ យេ ។ ភេ ឧដ្ឋាយន្តំ ទ័យន្តំ
 វិទានេន្តំ កាមំ ហិ ធាម អាយស្សា ធម្មោ ចេតិយុត្តំ
 ទេណាមស្សតិ កាមប្បជិតំ ។ យេ ។ រដ្ឋប្បជិតន្តំ ។
 អថចោ ភេ ភិក្ខុ កកវាតា វតមត្ថំ អារាមេសុំ ។ យេ ។
 សទ្ធិំ កំ ត្វំ ធន ចេតិយុត្តំ ទេណាមស្សសិ កាម-
 ប្បជិតំ ។ យេ ។ រដ្ឋប្បជិតន្តំ ។ សទ្ធិំ កកវាតំ ។ វិទាហិ
 តុដ្ឋោ កកវំ ។ យេ ។ កាមំ ហិ ធាម ត្វំ មោយបុរិស
 ចេតិយុត្តំ ទេណាមស្សសិ កាមប្បជិតំ ធិកមប្បជិតំ
 ធនប្បជិតំ ជនបទប្បជិតំ រដ្ឋប្បជិតំ ជីវសញ្ញាចោ ហិ
 មោយបុរិស មនុស្សា វុត្តុស្មិ នេតំ មោយបុរិស
 អប្បសន្តានំ វា បសាធាយ ។ យេ ។ វិវត្តា ចន
 ភិក្ខុវេ វសំ សំគុត្តចនំ ឧដ្ឋិសេយ្យច មហាល្មតំ ចន
 ភិក្ខុនា វិហារំ កាវយមាទេន សស្សាមិកំ អក្កទ្កេសំ

ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាពីច ។ យេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ គឺ
 កាលទោសនិទ្ធាតិរដៀលថា ចុះហេតុអ្វី បានជាឧត្តក្ខត្តដ៏មានអាយុ
 ឲ្យមនុស្សកាប់ឈើដែលគេសន្មតជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុកគេបូជា
 ។ យេ ។ អ្នកដែលចាប់គោរពបូជា ។ ត្រាវាទេន ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
 ក្រាបទូលសេចក្តីខ្លះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ យេ ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ធម្ម ត្រូវអ្នកឯងឲ្យមនុស្សកាប់ឈើដែលគេសន្មតជា
 ចេតិយ ដែលអ្នកស្រុកគេបូជា ។ យេ ។ អ្នកដែលចាប់គោរពបូជា មែនឬ ។
 ឧត្តក្ខត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់និរដៀលថា ។ យេ ។ ឧបុរស
 ទេវ ចុះហេតុអ្វីបានជាអ្នកឯងឲ្យមនុស្សកាប់ឈើ ដែលគេសន្មត
 ជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុក អ្នកនិកម អ្នកក្រិន អ្នកជនបទ
 អ្នកដែលកែងគោរពបូជា (ផ្លូវច្នោះ) ម្ចាស់មោយបុរស ព្រោះមនុស្ស
 ទាំងឡាយ មានសេចក្តីសំគាល់ថា ឈើជាសកាវមានជីវិត ឧបុរសសោះ
 សូន្យ ហេតុនេះមិនគាំទ្រជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ យេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឲ្យនិទ្ទេសិក្ខុបទនេះ
 យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុកាលឲ្យគេធ្វើហោរាមានម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន

១ ពាក្យដែលហៅថាវិហារនោះ តាមភាសាបារាំង សំដៅយកទៅតាំងដល់របស់ល្អៗ គឺ
 ពុទ្ធិវិទ្យាល័យ សម្រាប់សិក្សានោះ ឬទីតាំងបូជានោះឯង ហៅថាវិហារ ។

ពោសពល្លា សង្កមសង្កាមសេសស្ស សិក្ខាបទវិហារ វិហារវន្តិណោកលោកនំ

កិក្ខុ អភិទេតត្វា វន្តិទេសនាយ តេហិ កិក្ខុហិ
វន្តិ ទេសេតត្វំ អបារម្ភំ សបរិក្ខមនំ សារម្ភ ចេ កិក្ខុ
វន្តិ អបរិក្ខមនេ មហាល្លកំ វិហារំ ការាយ្យ កិក្ខុ
វ អនភិទេយ្យ វន្តិទេសនាយ សង្កាមសេសោតិ ។

(២២២) មហាល្លកោ ធាម វិហារេ សស្សាមិកោ
វុច្ចតិ ។ វិហារេ ធាម ឧល្លត្តោ វ ហោតិ អវល្លត្តោ
វ ឧល្លត្តាវល្លត្តោ វ ។ ការាយមនេធាតិ កោលត្តោ
វ កាកមេត្តោ វ ។ សស្សាមិកន្តិ អញ្ញោ កោនិ
សាមិកោ កោតិ ឥត្តិ វ បុរិសោ វ ឧហាន្នោ វ
ចត្វជីវោ វ ។ អត្តទ្ទេសន្តិ អត្តនោ អត្តាយ ។

(២២៣) កិក្ខុ អភិទេតត្វា វន្តិទេសនាយោតិ
តេន វិហារការកេន កិក្ខុហិ វិហារវន្តិ សោទេត្វា
សង្កំ ឧបសង្កមិក្ខា ឯតំសំ ឧត្តវាសង្កំ តេវិក្ខា
វុច្ចានំ កិក្ខុនំ ចានេ វន្តិក្ខា ឧត្តដិកំ និសិទិក្ខា
អញ្ញាសំ ចត្តហេត្វា ឯវមស្ស វចនិយោ អហំ កល្លេ
មហាល្លកំ វិហារំ កត្តកាមោ សស្សាមិកំ អត្តទ្ទេសំ
សោហំ កន្តេ សង្កំ វិហារវន្តិណោកនំ យោចាចិតិ ។

ពោសពល្លា សង្កាមសេសទំ សិក្ខាបទវិហារ វិហារវន្តិណោកលោកនំ

ត្រៃតាកុត្តំ តំនិទ្ធាយមកសំ វេនិទិទ្ធិកុត្តំ តំនិទ្ធាយនោះ ត្រៃសំ វេនិទិទ្ធិ
មិនមានសេចក្តីរឿន មានបច្ចា ជាបើទីដីប្រកបជាយោសេចក្តីរឿន
មិនមានបច្ចារហើយ កិក្ខុស្សិទ្ធិធ្វើហារំ បូមនំ កិក្ខុតំនិទ្ធាយទៅ
ដើម្បីសំ វេនិទិទ្ធិ ត្រៃតាបត្តិសង្កាមសេស ។

(២២៤) វិហារវេនិទិទ្ធិ អនាគតត្រាសំ ហោវិហារំ ។
(ទីនាបេសំសង្កិ) តិទិវេនិទិទ្ធិ លាបនាគិតក្នុង លាបនាគិតត្រៃត្តិ លាបនាគិត
នាគិតតំនិទ្ធាយ ត្រៃត្តិ ហោវិហារ ។ ត្រៃតាក្សថា កាលទ្យនេធ្វើ
សេចក្តីថាធ្វើឯក្តី ប្រែកេវិទិទ្ធិធ្វើក្តី ។ ត្រៃតាក្សថា មានម្ចាស់ តិអ្នក
ណាមួយដទៃ ចោះស្រីក្តី ប្រសក្តី ត្រៃតាក្តី អ្នកប្រសក្តី ជាម្ចាស់ ។
ត្រៃតាក្សថា ចំពោះជាទីនាបេសំខ្លួន គឺដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ។

(២២៥) ត្រៃតាក្សថា ត្រៃតាកុត្តំ តំនិទ្ធាយមកសំ វេនិទិទ្ធិ តិទ្រៃ
កិក្ខុអធ្វើហារនោះ ប្រទេសប្រាប់ធ្វើហារ រួចហើយចូលទៅកេសង្កិ
ហើយធ្វើសម្តែងក្នុងសង្កិ រឿនស្មាមាតិ ហើយថ្វាយចង្ហំដើររបស់កិក្ខុ
ចាស់តំនិទ្ធាយ ហើយអង្គុយច្របាច់ផ្តងអញ្ញាសំ ហើយពោលយ៉ាងនេះ
ថា បពិត្រលោកតំនិទ្ធាយដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បី
ធ្វើហារំ មានពាក្យជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនាបេសំខ្លួន បពិត្រលោក
តំនិទ្ធាយដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណានោះ សូមសង្កិក្រតត្រៃតាមីលទ័សប្រាប់

• សម្តែងសម្រាប់ពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗស្រាប់តែ (វិចារ) ។

នុតិយឡំ យាចិកត្វា តតិយឡំ យាចិកត្វា ។
 សាច សាត្វា សង្កេត ឧស្សហតិ វិហារវត្តំ ឱលោកេតុំ
 សទ្ធន សង្កេត ឱលោកេតុំ ។ ខោ ខេ សាត្វា
 សង្កេត ឧស្សហតិ វិហារវត្តំ ឱលោកេតុំ យេ
 តត្ថ ហោត្តិ កិក្ខុ ព្យត្តា បដិពលា សាវត្តំ
 អនាវត្តិ សបរិក្កមនំ អបរិក្កមនំ ជាទិវតុំ តេ
 យាចិត្វា សម្មត្តិកត្វា ។ ឋវេត្វ បទ កិក្ខុវេ សម្មត្តិ-
 កត្វា ។ ព្យត្តន កិក្ខុតា បដិពលេន សង្កេត
 ញាបេតត្វោ សុណាតុ មេ កន្លេ សង្កេត អយំ ឥត្តន្ទា-
 មោ កិក្ខុ មហល្លតំ វិហារំ កត្តកាមោ សស្សាមិកំ
 អត្តន្តេសំ លោ សង្ឃំ វិហារវត្តំឱលោកេតុំ យាចតិ ។
 យនិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្កេត ឥត្តន្ទាមត្វា ឥត្តន្ទា-
 មត្វា កិក្ខុ សម្មន្តេយ្យ ឥត្តន្ទាមស្ស កិក្ខុលោ វិហារវត្តំ
 ឱលោកេតុំ ។ ឋសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្លេ

ធ្វើវិហារឲ្យ ។ កិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារត្រូវសូមជាដំបូងដឹងសូមជាដំបូងដឹង
 ផង ។ បើសង្ឃចាំអស់អាចត្រូវត្រាមើលទិសប្រាប់សនិវិហារបាន ត្រូវ
 សង្ឃចាំអស់ត្រូវតមើល ។ បើសង្ឃចាំអស់មិនអាចត្រូវតមើលទិសប្រាប់
 សនិវិហារបានទេ ហើយក្នុងទីនោះមានកិក្ខុចាំទ្បាយណា ឈ្មោះសប្រតិ-
 ពល ដឹងទីដែលមានសេចក្តីភ្លៀស^(១) ទីដែលមិនមានសេចក្តីភ្លៀស ទី
 មានឧបទេស ទីមិនមានឧបទេស កិក្ខុសង្ឃត្រូវសូមកិក្ខុចាំទ្បាយនោះហើយ
 សន្មត ។ ម្នាក់កិក្ខុចាំទ្បាយ កិក្ខុចាំទីនោះសង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។
 កិក្ខុអ្នកឈ្មោះសប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងដោយពាក្យថា បតិក្រព្រះសង្ឃ
 ដំបូង សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ កិក្ខុឈ្មោះនេះមានទីធ្វើវិហារធំ មាន
 ពាយកដាម្លាស់ ចំពោះទីនៅរបស់ខ្លួន កិក្ខុនោះសូមសង្ឃត្រូវមើលទិ-
 សប្រាប់សនិវិហារឲ្យ ។ បើការត្រូវមើលទិសប្រាប់សនិវិហារមានការ
 ដ៏គួររស់សង្ឃហើយ សង្ឃឧប្បិសន្តខ្ញុំកិក្ខុចាំទ្បាយ ឈ្មោះនេះផង
 ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីត្រូវមើលទិសប្រាប់សនិវិហាររបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ
 ពាក្យនេះជាពាក្យសម្រាប់ញុំកិក្ខុឲ្យដឹង ។ បតិក្រព្រះសង្ឃដំបូង

• សព្វនេះស្របគត់ចាំឲ្យជា សារធុ ។ នេះប្រែច្រកចេញដោយសេចក្តីអន្តរាយ ជាមាន
 ហេតុផល ចាំប្រែចេញដោយសេចក្តីភ្លៀស ឬមានសេចក្តីភ្លៀស ។

សង្ខារ អយំ ឥន្ទ្រញាមោ ភិក្ខុ មហាល្លកំ វិហារំ
 កក្កុកាមោ សស្សាមិកំ អក្កុទ្ធីសំ សោ សង្ឃំ
 វិហារវត្តំ ឱលោកេតុំ ។ សង្ខារ ឥន្ទ្រញាមត្តា
 ឥន្ទ្រញាមត្តា ភិក្ខុ សម្មាសម្ពុតិ ឥន្ទ្រញាមស្ស ភិក្ខុនោ
 វិហារវត្តំ ឱលោកេតុំ ។ យស្សាយស្សតោ ទមតិ ឥន្ទ្រ
 ញាមស្ស ច ឥន្ទ្រញាមស្ស ច ភិក្ខុនំ សម្មតិ ឥន្ទ្រញា
 មស្ស ភិក្ខុនោ វិហារវត្តំ ឱលោកេតុំ សោ វុណ្ណាស្ស
 យស្ស ចក្កុមតិ សោ កាសេយ្យ ។ សម្មតា
 សង្ខារ ឥន្ទ្រញាមោ ច ឥន្ទ្រញាមោ ច ភិក្ខុ ឥន្ទ្រញាមស្ស
 ភិក្ខុនោ វិហារវត្តំ ឱលោកេតុំ ។ ទមតិ សង្ឃស្ស
 វស្សា វុណ្ណំ ។ ឯវិចេតិ ជារយាមិកិ ។

(២២២) ភេហំ សម្មភេហំ ភិក្ខុហំ វត្ត វត្តា
 វិហារវត្តំ ឱលោកេតុំ ។ សារម្ហំ អនារម្ហំ សបរិក្កមនំ
 អបរិក្កមនំ ជាតិវត្តំ ។ សចេ សារម្ហំ ហោតិ
 អបរិក្កមនំ មា យិច ករិវតិ វត្តោ ។ សចេ
 អនារម្ហំ ហោតិ សបរិក្កមនំ សង្ឃស្ស អាណេចេតុំ

សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុវណ្ណះនេះនេះបង្កើតវិហារធំ មានតាយក
 ជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ភិក្ខុនោសូមការត្រួតមើលទ័សម្រាប់ធ្វើ
 វិហារធំសង្ឃ ។ ព្រះសង្ឃសម្មតត្រូវតែតាំងទុកយោឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះ
 នេះផង ដើម្បីត្រួតមើលទ័សម្រាប់សន្តិវិហាររបស់ភិក្ខុវណ្ណះនេះ ។ ការ
 សម្មតត្រូវតែតាំងទុកយោឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីត្រួតមើលទ័
 សម្រាប់សន្តិវិហាររបស់ភិក្ខុវណ្ណះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអន្តិណា
 លោកដ៏មានអាយុអន្តិខាងឆ្វេងស្រៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុ
 អន្តិណាលោកដ៏មានអាយុអន្តិខាងស្រីស្រៀម ភិក្ខុតាំងទុកយោឈ្មោះ
 នេះផង ឈ្មោះនេះផង សង្ឃទានសន្មតហើយ ដើម្បីត្រួតមើលទ័សម្រាប់
 សន្តិវិហាររបស់ភិក្ខុវណ្ណះនេះ ។ (ការសម្មតដើម្បីត្រួតមើលទ័សម្រាប់សន្តិ
 វិហាររបស់ភិក្ខុវណ្ណះនេះ) គួរដល់សង្ឃ ព្រះហេតុខាងទានជាសង្ឃ
 ស្រៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណា បំពុកទូរដំណើរនេះដោយគិរិយាស្រៀមយ៉ាងនេះ ។

(២២២) ភិក្ខុតាំងទុកយោឈ្មោះសង្ឃទានសន្មតហើយខាង ត្រូវទៅក្នុង
 ទីនោះ ហើយត្រួតមើលទ័សម្រាប់សន្តិវិហារ ។ ភិក្ខុតាំងខាងត្រូវផងទី
 ដែលមានសេចក្តីរឿសនឹងទីដែលមិនមានសេចក្តីរឿស ទីមានឧបចារ
 ទីមិនមានឧបចារ ។ បើទីមានសេចក្តីរឿស មិនមានឧបចារ ឆ្វេងប្រាប់ថា
 លោកកុំធ្វើក្នុងទីនេះ ។ បើទីមិនមានសេចក្តីរឿស មានឧបចារ ឆ្វេងប្រាប់

អនាមិក្ខំ សម្រក្ខមនន្តិ ។ គេន វិហារការករណ
 កិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្តា ឯកសំ ឧត្តរាសង្កំ
 កក្កា វិញ្ញាណំ កិក្ខុនំ ធានេ វិទ្ធិត្តា ឧត្តមិកំ
 ឯសិទិក្ខា អញ្ញលំ បត្តហេត្វា ឯវេស្ស វេនិយោ
 អហំ កន្តេ មហាល្មតំ វិហារំ កក្កុកាមោ សស្សមិកំ
 អត្តន្តេសំ សោហំ កន្តេ សង្ឃំ វិហារវត្តនេសំ
 យាចតិ ។ ធុតិយម្យំ យាចិត្តា ភតិយម្យំ យាចិត្ត-
 ត្វា ។ ព្យត្តនំ កិក្ខុនា បដិពាលេន សង្កេត្តំ
 ញាបេតញោ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្កេត អយំ
 ឥត្តន្តាមោ កិក្ខុ មហាល្មតំ វិហារំ កក្កុកាមោ
 សស្សមិកំ អត្តន្តេសំ សោ សង្ឃំ វិហារវត្តនេសំ
 យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្កេត
 ឥត្តន្តាមស្ស កិក្ខុនោ វិហារវត្តំ នេសេយ្យ ។ ឯសា
 ញត្តំ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្កេត អយំ ឥត្តន្តាមោ
 កិក្ខុ មហាល្មតំ វិហារំ កក្កុកាមោ សស្សមិកំ
 អត្តន្តេសំ សោ សង្ឃំ វិហារវត្តនេសំ យាចតិ ។
 សង្កេត ឥត្តន្តាមស្ស កិក្ខុនោ វិហារវត្តំ នេសេតិ ។

ដល់សិក្សាជាដំបូងមានសេចក្តីស្រឡាត់ មានបទ ។ កិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារការ
 អប្បិច្ឆន្តេវេរកសិក្ស ហើយធ្វើទូរិច្ឆារឿនស្នាម្នាក់ ហើយថ្វាយបង្គំជើង
 នៃកិក្ខុជាសំខាន់ឡើយ រួចអង្គុយច្របោងផ្តុំអញ្ជូល ពោលយ៉ាងនេះថា
 បតិក្រលោកតាំងឡើយដំបូង ខ្ញុំព្រះករុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាធ្វើវិហារធំ
 មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីទៅរបស់ខ្លួន បតិក្រលោកតាំងឡើយដំ
 បូង ខ្ញុំព្រះករុណានោះ សូមសិក្សាសំដែងវិសម្រាប់សិវិហារឲ្យ ។ កិក្ខុ
 អ្នកធ្វើវិហារ ត្រូវសូមជាតំបើបដិវេន សូមជាតំបើបដិវេន ។ កិក្ខុអ្នក
 ល្ងាសប្រតិបត្តិ ត្រូវឲ្យសិក្សាដឹងដោយពាក្យថា បតិក្រលោកសិក្សាដំបូង
 សូមព្រះសិក្សាស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ កិក្ខុឈ្មោះនេះនេះនឹងធ្វើវិហារធំ មានទាយក
 ជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីទៅរបស់ខ្លួន កិក្ខុនោះសូមឲ្យសិក្សាសំដែងវិសម្រាប់
 សិវិហារឲ្យ ។ បើការសំដែងវិសម្រាប់សិវិហារ មានការដឹកនាំដល់
 សិក្សាហើយ សិក្សាអប្បិច្ឆន្តិសម្រាប់ធ្វើវិហាររបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ។
 ពាក្យនេះជាពាក្យសម្រាប់ញុំកិសិក្សាឲ្យដឹង ។ បតិក្រលោកសិក្សាដំបូង
 សូមព្រះសិក្សាស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ កិក្ខុឈ្មោះនេះនេះនឹងធ្វើវិហារធំ មានទាយក
 ជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីទៅរបស់ខ្លួន កិក្ខុនោះសូមឲ្យសិក្សាសំដែងវិសម្រាប់ធ្វើ
 វិហារឲ្យ ។ ព្រះសិក្សាសំដែងវិសម្រាប់ធ្វើវិហារ ដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ។

យស្សាយស្សាកា មមតិ ឥន្ទ្រាមស្ស កិច្ចុនោ វិហារវត្ថុ-
នេសនា សោ គុណ្ណស្ស យស្ស ធម្មមតិ សោ
ភាសេយ្យ ។ នេសិតំ សង្ឃេន ឥន្ទ្រាមស្ស កិច្ចុនោ
វិហារវត្ថុ ។ មមតិ សង្ឃស្ស គស្នា គុណ្ណំ ។ ឯវមតិ
នាយាមីតិ ។

[២២៧] សារម្ពំ នាម តិច្ឆិកានំ កំ អាសយោ
ហោតិ ឧបទិកានំ កំ អាសយោ ហោតិ ឧទ្ធកានំ
កំ អាសយោ ហោតិ អបិទិកំ កំ អាសយោ ហោតិ
វិច្ឆិកានំ កំ អាសយោ ហោតិ សត្តមទិទំ កំ
អាសយោ ហោតិ ហត្ថិទំ កំ អាសយោ ហោតិ
អស្សាទំ កំ អាសយោ ហោតិ ព្យាគ្រាទំ កំ
អាសយោ ហោតិ ធិបិទំ កំ អាសយោ ហោតិ
អន្តាទំ កំ អាសយោ ហោតិ គរាទំ កំ អាសយោ
ហោតិ យេសំ គេសញ្ចំ វិញ្ញាណតានំ កំ នាលានំ
អាសយោ ហោតិ បុព្វុណ្ណិស្សិតំ កំ ហោតិ អប-
រណ្ណិស្សិតំ កំ ហោតិ អញ្ញាយាតិស្សិតំ កំ ហោតិ
វិញ្ញាណិស្សិតំ កំ ហោតិ សុសានិស្សិតំ កំ ហោតិ

ការដែលសង្ឃសំដែនទិស (ម្រាប់ធ្វើវិហាររបស់កិច្ចុនោនោះ គួរដល់លោក
ដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ ធម្មវិស្សិម (បើ) មិនគួរ
ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ ធម្មវិស្សិម
ទៀត ។ ទិស (ម្រាប់សង្ឃវិហាររបស់កិច្ចុនោនោះ សង្ឃបាទសំដែន
ហើយ ។ ការសំដែនទិស (ម្រាប់សង្ឃវិហារនោះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុ
នោះបានជាសង្ឃវិស្សិម ។ ខ្ញុំព្រះករុណា ចាំទុកឲ្យដំណើរនេះដោយកិរិយា
ស្រៀមយ៉ាងនេះ ។

[២២៨] ទិសលេហោថា ប្រគល់ដោយសេចក្តីអង្វៀស (នោះ) គឺ
ជាលំនៅនៃពួកស្រីមាត្រីយាមក្តី ជាលំនៅនៃពួកករណ្ណិក្តី ជាលំនៅ
នៃពួកកណ្តុរក្តី ជាលំនៅនៃពួកពស់ក្តី ជាលំនៅនៃពួកធូយក្តី ជាលំនៅ
នៃពួកក្របីក្តី ជាលំនៅនៃពួកដំរីក្តី ជាលំនៅនៃពួកសេះក្តី ជាលំនៅ
នៃពួកខ្លាចក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្លាថ្មបងក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្លាឃុំក្តី ជាលំនៅ
នៃពួកខ្លាចិល^(១)ក្តី ជាលំនៅរបស់ពួកសត្វតិរច្ឆាន៍ណា ធិមួយក្តី ទិស (ម្រាប់
ជាបុព្វុណ្ណ^(២)ជាតិក្តី ទិស (ម្រាប់ជាអបរណ្ណ^(៣)ជាតិក្តី កវិនិស (ម្រាប់
សម្លាប់បាតក្តី កវិនិស (ម្រាប់ផ្តួលទោស^(៤)ក្តី កវិនិស (ម្រាប់ព្រៃស្នាមក្តី

១ ករណ្ណ ធូរច្រូច ច្រូច ។ ២ វត្ថុដែលត្រូវចាំ កាតមុន បានដល់ស្រែ ៣ យ៉ាង មានស្រែ
សាលីជាដើម ហៅថា បុព្វុណ្ណជាតិ ។ ៣ វត្ថុដែលត្រូវចាំកោតក្រែយបានដល់លក្ខណៈល្អជា
ដើម ហៅថា អបរណ្ណជាតិ ។ ៤ កវិនិស គេចង់វាយកំ ។

ឧប្បន្ទនិស្សិតំ វា ហោតិ ពាជ្រត្តនិស្សិតំ វា ហោតិ
 មាត្រីសាលានិស្សិតំ វា ហោតិ អស្សសាលានិស្សិតំ
 វា ហោតិ ពទ្ធពាគារនិស្សិតំ វា ហោតិ ចាតាគារនិស្សិតំ
 វា ហោតិ ស្វននិស្សិតំ វា ហោតិ រច្ចានិស្សិតំ វា
 ហោតិ ចត្វានិស្សិតំ វា ហោតិ សកានិស្សិតំ វា ហោតិ
 សំសារណានិស្សិតំ វា ហោតិ ឯតំ សារម្ពំ ចាម ។

[២២៦] អបរិក្កមនំ ចាម ន សន្តា ហោតិ
 យថាយុត្តន សកដេន អនុបរិក្កន្តំ សមន្តា និស្សេ
 ណិយា អនុបរិក្កន្តំ ឯតំ អបរិក្កមនំ ចាម ។

[២២៧] អនារម្ពំ ចាម ន តិបិល្លិកានំ វា អាសា
 យោ ហោតិ ។ រេ ។ ន សំសារណានិស្សិតំ វា ហោតិ
 ឯតំ អនារម្ពំ ចាម ។

[២២៨] សបរិក្កមនំ ចាម សន្តា ហោតិ យថា
 យុត្តន សកដេន អនុបរិក្កន្តំ សមន្តា និស្សេណិយា
 អនុបរិក្កន្តំ ឯតំ សបរិក្កមនំ ចាម ។

កន្ទនិទ្ធស្តានក្កំ កន្ទនិវិស្រស្តានក្កំ កន្ទនិភេនិដិវិក្កំ កន្ទនិពេនិសេនក្កំ
 កន្ទនិសម្រាប់វុំវាគិមមុស្សរោសក្កំ កន្ទនិរោនិសុក្កំ កន្ទនិម្ពុលេកំ
 សាចក្កំ កន្ទនិក្កិច្ចក្កំ កន្ទនិវិលសម្រាប់វេនិក្កំ កន្ទនិភេនិប្រជុំនិ
 យាយក្កំ កន្ទនិផ្កុវាចិដិវេចេមក្កំ ចិវាជិបុំខាននេ ហៅថាប្រិកប
 ដោយសេចក្តីរន្សិស ។

[២២៦] ចិវិលហៅថា មិនមានឧបចារ(នោះ) គឺចិវិលនេះ
 រេតិមស្រពោយេយកំមិនបាន ឬបន្តិលបរិក្កន្តិដុំក្រាមិនបាន ចិវាជិមេ
 ហៅថាចិមិនមានឧបចារ ។

[២២៧] ចិវិលហៅថា មិនមានសេចក្តីរន្សិស(នោះ)គឺចិវិល
 មិនមែនជាលំអៅខេត្តក្រសែមាចក្រហេមក្កំ ។ រេ ។ ចិមិនមែនជាផ្លូវវិល
 គេដើរទៅមកក្កំ ចិវាជិនេហៅថាចិមិនមានសេចក្តីរន្សិស ។

[២២៨] ចិវិលហៅថា មានឧបចារ(នោះ)គឺចិវិលនេះរេតិម
 ស្រពោយេយកំបាន ឬបន្តិលបរិក្កន្តិដុំក្រាបាន ចិវាជិនេហៅថាចិមាន
 ឧបចារ ។

[២២៧] មហាល្លោកោ ធាម វិហារោ សស្សនិកោ
 វុទ្ធកំ ។ វិហារោ ធាម ឧល្លិក្កោ វា ហោតិ អនេសិក្កោ វា
 ឧល្លិក្ការលិក្កោ វា ។ កាមយ្យានំ កាមោតំ វា កាមាបេតំ
 វា ។ កិក្ខុ វា អនេសិទេយ្យវន្តុទេសធាយាតិ ញត្តិទុតិ-
 យេន កម្មេន វិហារវន្តំ ន ទេសាបេត្វា កាមោតំ វា
 កាមាបេតំ វា បយោតេ ដុក្កនំ ឯ ឯកាបិណ្ណំ អនាគតេ
 អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស តស្មំ វិញ្ញា អាគតេ អាបត្តិ
 សង្ខារិសេសស្ស ។ សង្ខារិសេសាតិ ។ បេ ។
 តេនបិ វុទ្ធកំ សង្ខារិសេសាតិ ។

[២៣១] កិក្ខុ វិហារំ កាមោតិ អនេសិទ្ធកុក្ក
 សារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ខារិសេសេន ធ្មិច្ចំ
 ទុក្កដាមំ ។ កិក្ខុ វិហារំ កាមោតិ អនេសិទ្ធកុក្ក
 សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ខារិសេសេន
 ទុក្កដស្ស ។ កិក្ខុ វិហារំ កាមោតិ អនេសិទ្ធកុក្ក
 អនារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ខារិសេសេន
 ទុក្កដស្ស ។ កិក្ខុ វិហារំ កាមោតិ អនេសិទ្ធកុក្ក
 អនារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

[២២៧] វិហារិវេលមានោយកថាម្ហូសំ គថាគករោវេវិហារិវេ ។
 វិវេលាគលាបនាគកុក្កិ លាបនាគក្រវិក្កិ លាបនាគកុក្កិវាគកុក្កិ
 ក្រវិក្កិ ហេវេវិហារិ ។ គ្រងោក្យថា គប្បិទ្យុរោធ្មិ គិធ្មិទ្ធកង្កិ ទ្យ
 គេវិក្កិ ។ គ្រងោក្យថា បូមិននាំគិកុតំនិទ្យុយេវាដិប្បិសំវេនិទ្វិទ្យ
 សេចក្តីថា គិកុក្ករោវិហារិមិនទ្យកុកុតំនិទ្យុយេវាដិប្បិសំវេនិទ្វិទ្យ
 វិហារិវេវាយកម្មមានញក្កិវាគំរេវិ ហើយធ្មិទ្ធកង្កិ ទ្យុរោវិក្កិ គ្រ
 អាបត្តិទុក្កដស្របប្រយោន នៅបាយអនុវេទ្យនិវេសនិម្រេច គ្រ
 អាបត្តិ ធុល្លច្ចយ លុះយកដំនោះបូកសម្រេច គ្រ
 អាបត្តិសង្ខារិសេស ។ គ្រង
 ោក្យថា សង្ខារិសេស មានសេចក្តីអធិប្បាយកុក្កិសង្ខារិសេសសិក្ខាបទ
 ទី១១៤ហើយ ។

[២៣១] គិកុក្ករោវិហារិវេលសង្ខារិមិនបានសំវេនិទ្វិទ្យ ប្រកបដោយ
 សេចក្តីឆ្លៀស មិនមានឧបចារ គ្រ
 អាបត្តិទុក្កដស្របប្រយោន ។ គិកុក្ករោវិហារិវេលសង្ខារិមិនបានសំវេនិទ្វិទ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីឆ្លៀស
 តែជាទីមានឧបចារ គ្រ
 អាបត្តិទុក្កដស្របប្រយោន ។ គិកុក្ករោវិហារិវេល
 សង្ខារិមិនបានសំវេនិទ្វិទ្យ ជាទីមិនមានសេចក្តីឆ្លៀស តែមិនមានឧបចារ
 គ្រ
 អាបត្តិទុក្កដស្របប្រយោន ។ គិកុក្ករោវិហារិវេលសង្ខារិមិនបានសំវេនិ
 ទ្វិទ្យ ជាទីមិនមានសេចក្តីឆ្លៀស មានឧបចារ គ្រ
 អាបត្តិសង្ខារិសេស ។

វិធម៌ដំបូង មហានិកាយ

កិច្ច វិហារ ករោតិ ទេសិកវត្តកំ សារម្ពំ អបរិក្កមធំ
 អាបត្តិ ទ្ធិធំ ទុក្ខជាធំ ។ កិច្ច វិហារ ករោតិ
 ទេសិកវត្តកំ សារម្ពំ សបរិក្កមធំ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
 កិច្ច វិហារ ករោតិ ទេសិកវត្តកំ អនាម្ពំ អបរិក្កមធំ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ កិច្ច វិហារ ករោតិ ទេសិកវត្តកំ
 អនាម្ពំ សបរិក្កមធំ អនាមត្តិ ។

[២៣១] កិច្ច សមាទិសតិ វិហារ មេ ករោតិ ។
 ធន្ស វិហារ ករោតិ អទេសិកវត្តកំ សារម្ពំ អបរិក្កមធំ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសសេន ទ្ធិធំ ទុក្ខជាធំ ។ មេ ។
 សារម្ពំ សបរិក្កមធំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសសេន ទុក្ខដស្ស
 ។ មេ ។ អនាម្ពំ អបរិក្កមធំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសសេន
 ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ អនាម្ពំ សបរិក្កមធំ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសសស្ស ។ កិច្ច សមាទិសតិ វិហារ មេ
 ករោតិ ។ ធន្ស វិហារ ករោតិ ទេសិកវត្តកំ
 សារម្ពំ អបរិក្កមធំ អាបត្តិ ទ្ធិធំ ទុក្ខជាធំ ។ មេ ។

វិធម៌ដំបូង មហានិកាយ

កិច្ច វិហារ ដែលសង្ឃបានសំដែងទិព្វ ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរឿន
 មិនមានឧបទា ត្រូវតាមក្តីទុក្ខដតិ ។ កិច្ច វិហារ ដែលសង្ឃបាន
 សំដែងទិព្វ ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរឿន តែមានឧបទា ត្រូវ
 តាមក្តីទុក្ខដ ។ កិច្ច វិហារ ដែលសង្ឃបានសំដែងទិព្វ ជាទីមិនមានសេចក្តី
 រឿន តែមិនមានឧបទា ត្រូវតាមក្តីទុក្ខដ ។ កិច្ច វិហារ ដែលសង្ឃ
 បានសំដែងទិព្វ ជាទីមិនមានសេចក្តីរឿន មានឧបទា មិនត្រូវ
 តាមក្តីទ្រុឌ ។

[២៣១] កិច្ចបង្គាប់កិច្ចផងនាថា អ្នកតាំងឡាយចូរធ្វើហោរឡើង ។
 កិច្ចតាំងឡាយក៏ធ្វើហោរឡើងក្តីនោះ ដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទិព្វ ប្រកប
 ដោយសេចក្តីរឿន មិនមានឧបទា (កិច្ចអ្នកប្រើនោះ) ត្រូវតាមក្តី
 ទុក្ខដតិទំនិសិទ្ធិទិសេស ។ មេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរឿន
 តែមានឧបទា ត្រូវតាមក្តីសិទ្ធិទិសសន្តិកាបត្តិទុក្ខដ ។ មេ ។ មិនមាន
 សេចក្តីរឿន មិនមានឧបទា ត្រូវទុក្ខដទំនិសិទ្ធិទិសេស ។ មេ ។
 មិនមានសេចក្តីរឿន តែមានឧបទា ត្រូវតាមក្តីសិទ្ធិទិសេស ។
 កិច្ចបង្គាប់កិច្ចផងនាថា អ្នកតាំងឡាយចូរធ្វើហោរឡើង ។ កិច្ច
 តាំងឡាយក៏ធ្វើហោរឡើងក្តីនោះ ដែលសង្ឃបានសំដែងទិព្វ ជាទីប្រកប
 ដោយសេចក្តីរឿន មិនមានឧបទា ត្រូវតាមក្តីទុក្ខដតិ ។ មេ ។

ឆោសកក្កា សង្ខមសង្ខាទំសេសស្ស បរោកដិយេ អនេសិវត្ថុកាទំ

សារម្មំ សមវត្តមនំ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។
អនារម្មំ អមវត្តមនំ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។
អនារម្មំ សមវត្តមនំ អនាមត្តំ ។

(២៣២) ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ វិហារំ
មេ គារោជាតិ ន ច សមាទិសតិ ធមេសិវត្ថុកោ
ច ហោតុ អនារម្មោ ន សមវត្តមនោ ចាតិ ។
នស្ស វិហារំ គារោជ្ជំ អនេសិវត្ថុកា សារម្មំ អម-
វត្តមនំ អាមត្តំ សង្ខាទំសេសេន មិទ្ធិ ទុក្ខដាទំ
។ មេ ។ សារម្មំ សមវត្តមនំ អាមត្តំ សង្ខាទំសេ-
សេន ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ អនារម្មំ អមវត្តមនំ
អាមត្តំ សង្ខាទំសេសេន ទុក្ខដស្ស ។ មេ ។ អ-
នារម្មំ សមវត្តមនំ អាមត្តំ សង្ខាទំសេសស្ស ។
ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ វិហារំ មេ គារោជាតិ ន
ច សមាទិសតិ ធមេសិវត្ថុកោ ច ហោតុ អនារម្មោ ច
សមវត្តមនោ ចាតិ ។ នស្ស វិហារំ គារោជ្ជំ អនេសិ-
វត្ថុកា សារម្មំ អមវត្តមនំ អាមត្តំ មិទ្ធិ ទុក្ខដាទំ ។ មេ ។

ឆោសកក្កា សង្ខាទំសេសទំ បរោកដិយេ គំតិវិហារសង្ខមមនោសំវិទងទំឡដាទំ

(ប្រកបដោយសេចក្តីរឿន តែមានឧបទា ត្រូវកាបក្តីទុក្ខ ។ មេ ។
មិនមានសេចក្តីរឿន តែមិនមានឧបទា ត្រូវកាបក្តីទុក្ខ ។ មេ ។
មិនមានសេចក្តីរឿន មានឧបទា មិនត្រូវកាបក្តីទុក្ខ ។

(២៣២) ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ចី
ហើយចៀសចេញទៅ តែមិនបានពន្យល់ថា វិហារនោះគួរជាវិហារដែល
សង្ខសំដែងទិវិទ្យផង មិនមានសេចក្តីរឿនផង មានឧបទាផង ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ដែលសង្ខមិនបានសំដែងទិវិទ្យ (ប្រកប
ដោយសេចក្តីរឿន មិនមានឧបទា ត្រូវកាបក្តីទុក្ខពីរទិសិវិទ្យទិសេស
។ មេ ។ (ប្រកបដោយសេចក្តីរឿន តែមានឧបទា ត្រូវកាបក្តីទុក្ខ
ពីរទិសិវិទ្យទិសេស ។ មេ ។ មិនមានសេចក្តីរឿន តែមិនមានឧបទា ត្រូវ
កាបក្តីទុក្ខពីរទិសិវិទ្យទិសេស ។ មេ ។ មិនមានសេចក្តីរឿន មានឧបទា
ត្រូវកាបក្តីទុក្ខពីរទិសេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើ
វិហារឲ្យខ្ចី ហើយចៀសចេញទៅ តែមិនបានពន្យល់ថា វិហារនោះគួរជា
វិហារដែលសង្ខសំដែងទិវិទ្យផង មិនមានសេចក្តីរឿនផង មានឧបទា
ផង ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ដែលសង្ខមិនបានសំដែងទិវិទ្យ
(ប្រកបដោយសេចក្តីរឿន មិនមានឧបទា ត្រូវកាបក្តីទុក្ខពីរ ។ មេ ។

វិធីបិណ្ឌ បហវិហារ

សារម្តី សហវិញ្ញាណំ អាមត្តំ ទុក្ខជស្ស ។ មេ ។
 អនារម្តី អហវិញ្ញាណំ អាមត្តំ ទុក្ខជស្ស ។ មេ ។
 អនារម្តី សហវិញ្ញាណំ អនាមត្តំ ។

[២៣៣] ភិក្ខុ សមាជិសិទ្ធា បក្កអតិ វិហារំ មេ
 ករោជាតិ សមាជិសាតិ ច ទេសិវត្តុកោ ច ហោតុ
 អនារម្តោ ក សហវិញ្ញាណោ ចាតិ ។ ឧស្ស វិហារំ
 ករោត្តិ អទេសិវត្តុកំ សារម្តី អហវិញ្ញាណំ ។ សោ
 សុណាតិ វិហារោ តិវ មេ កយាវតិ អទេសិវត្តុកោ
 សារម្តោ អហវិញ្ញាណោភិ ។ តេន ភិក្ខុនា សាមំ ក
 កត្តត្ថំ ទូតោ វា ចាហោកត្តោ ទេសិវត្តុកោ ច ហោតុ
 អនារម្តោ ច សហវិញ្ញាណោ ចាតិ ។ មេ ច
 សាមំ ក កធម្មេយ្យ ទូតំ វា បហិណោយ្យ អាមត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ មេ ។ ទេសិវត្តុកោ ច ហោតុ អនារម្តោ
 ចាតិ ។ មេ ។ ទេសិវត្តុកោ ច ហោតុ សហវិញ្ញា-
 ណោ ចាតិ ។ មេ ។ ទេសិវត្តុកោ ហោតុតិ ។

វិធីបិណ្ឌ បហវិហារ

ប្រកបដោយសេចក្តីរន្ទិស តែមានឧបទាវ ត្រូវអាបក្តីក្នុង ។ មេ ។
 មិនមានសេចក្តីរន្ទិស តែមិនមានឧបទាវ ត្រូវអាបក្តីក្នុង ។ មេ ។
 មិនមានសេចក្តីរន្ទិស មានឧបទាវ មិនត្រូវអាបក្តីឡើយ ។

[២៣៣] ភិក្ខុបក្កិបំភិក្ខុផលិត្តោ អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ
 ហើយចៀសចេញទៅ តែបានតាមលំដាប់វិហារនោះ គួរជាវិហារមានសង្ឃ
 សំដែងទិវ្យផល មិនមានសេចក្តីរន្ទិសផង មានឧបទាវផង ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ដែលសង្ឃមិនទាន់សំដែងទិវ្យ ប្រកបដោយ
 សេចក្តីរន្ទិស មិនមានឧបទាវ ។ ភិក្ខុនោះពូជលីងថា បានពូជាវិហារ
 នៅធ្វើឲ្យអាត្មាអញ សង្ឃមិនទាន់សំដែងទិវ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរន្ទិស
 មិនមានឧបទាវ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវទៅដោយខ្លួនឯងក្តី បញ្ជូនបម្រើច្បាប់ក្តី
 ដោយពាក្យថា វិហារនោះគួរជាវិហារ ដែលមានសង្ឃសំដែងទិវ្យផល មិន
 មានសេចក្តីរន្ទិសផង មានឧបទាវផង ។ បើភិក្ខុមិនទៅដោយខ្លួនឯងក្តី
 មិនបញ្ជូនបម្រើច្បាប់ក្តី ត្រូវអាបក្តីក្នុង ។ មេ ។ វិហារនោះគួរជាវិហារ
 ដែលសង្ឃសំដែងទិវ្យផល មិនមានសេចក្តីរន្ទិសផង ។ មេ ។
 វិហារនោះគួរជាវិហារដែលសង្ឃទាន់សំដែងទិវ្យផល មិនមានឧបទាវ
 ផង ។ មេ ។ វិហារនោះគួរជាវិហារដែលសង្ឃសំដែងទិវ្យផល ។

នោ ចេ សាមំ វា កច្ចេយ្យ ទ្ធានំ វា បហំលោយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ
 វិហារំ មេ កកោជាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិវត-
 វត្តកោ ច ហោតុ អនារម្ភា ច សបរិក្កមនោ
 បាតិ ។ ភស្ស វិហារំ កកោន្តិ ទេសិវតវត្តកំ សារម្ភំ
 អបរិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ វិហារោ កំ មេ
 កយិវតិ ទេសិវតវត្តកោ សារម្ភា អបរិក្កមនោ-
 តិ ។ ភេទ ភិក្ខុនា សាមំ វា កទ្ធានំ ទ្ធានា វា
 ពាលោតញោ អនារម្ភា ច ហោតុ សបរិក្កមនោ
 បាតិ ។ មេ ។ អនារម្ភា ហោតុតិ ។ មេ ។
 សបរិក្កមនោ ហោតុតិ ។ មេ ។ អនាបតិ ។

[២៣២] ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ វិហារំ
 មេ កកោជាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិវតវត្តកោ ច
 ហោតុ អនារម្ភា ច សបរិក្កមនោ បាតិ ។ ភស្ស
 វិហារំ កកោន្តិ ទេសិវតវត្តកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ កាកុកាណំ តំណំ ទុក្ខដាណំ ។ មេ ។ សារម្ភំ

បើភិក្ខុមិនទៅដោយខ្លួនឯងក្តី មិនបញ្ជូនប្រើឱ្យទៅក្តី (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 ភិក្ខុបង្គំបំភិតភ័យដាច់ អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឱ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញ
 ទៅ តែភិក្ខុនោះបានឆ្ងល់ថា វិហារនោះគួរជាវិហារដែលសង្ឃបាន
 សំដែងទីឱ្យផង មិនមានសេចក្តីរន្សៀសផង មានទីបញ្ចាផង ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយក៏ធ្វើវិហារឱ្យភិក្ខុនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឱ្យ តែប្រកប
 ដោយសេចក្តីរន្សៀស មិនមានទីបញ្ចា ។ ភិក្ខុនោះឆ្ងល់ណាស់ថាបានពូថា
 គេធ្វើវិហារឱ្យអាត្មាអញ ជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឱ្យតែប្រកប
 ដោយសេចក្តីរន្សៀស មិនមានទីបញ្ចា ។ ភិក្ខុនោះគប្បីទៅដោយខ្លួនឯង
 ប្រើប្រាស់ប្រើឱ្យទៅដោយពាក្យថា វិហារនោះគួរជាវិហារមិនមានសេចក្តី
 រន្សៀសផង មានទីបញ្ចាផង ។ មេ ។ គួរជាវិហារមិនមានសេចក្តីរន្សៀស
 ។ មេ ។ គួរជាវិហារមានទីបញ្ចា ។ មេ ។ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២៣២] ភិក្ខុបង្គំបំភិតភ័យដាច់ អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារ
 ឱ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ តែបានឆ្ងល់ថា វិហារនោះគួរជាវិហារ
 ដែលសង្ឃសំដែងទីឱ្យផង មិនប្រកបដោយសេចក្តីរន្សៀសផង មានទី
 បញ្ចាផង ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើវិហារឱ្យភិក្ខុនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃមិន
 បានសំដែងទីឱ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរន្សៀស មិនមានទីបញ្ចា (ភិក្ខុទាំង
 ឡាយអ្នកធ្វើ) (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរន្សៀស

សមវត្តមនំ អាចត្តិ កាវុកានំ ទិដ្ឋំ ទុក្ខដានំ |
 ។ បេ ។ អនាមុំ អមវត្តមនំ អាចត្តិ កាវុកានំ ទិដ្ឋំ |
 ទុក្ខដានំ ។ បេ ។ អនាមុំ សមវត្តមនំ អាចត្តិ
 កាវុកានំ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្ក-
 មតិ វិហារំ មេ ករោជាតិ សមាទិសតិ ៥ ទេសិ-
 កវត្តកោ ៥ ហោតុ អនាមុំ ៥ សមវត្តមនោ
 ចាតិ ។ គស្ស វិហារំ ករោទ្តិ ទេសិកវត្តកំ សារម្មំ
 អមវត្តមនំ អាចត្តិ កាវុកានំ ទិដ្ឋំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។
 សារម្មំ សមវត្តមនំ អាចត្តិ កាវុកានំ ទុក្ខដស្ស
 ។ បេ ។ អនាមុំ អមវត្តមនំ អាចត្តិ កាវុកានំ ទុក្ខ-
 ដស្ស ។ បេ ។ អនាមុំ សមវត្តមនំ អនាមុំ ។

[២៣៨] ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ វិហារំ មេ
 ករោជាតិ ។ គស្ស វិហារំ ករោទ្តិ អទេសិកវត្តកំ
 សារម្មំ អមវត្តមនំ សោ ទេ វិច្ឆកតេ អាគទ្គតិ ។
 កេន ភិក្ខុនា សោ វិហារោ អញ្ញស្ស វា ធាតព្វោ
 ភិដ្ឋិត្វា វា ចុន កាតព្វោ ។ ទោ ទេ អញ្ញស្ស វា

តែមានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអករេធ្វើ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដនី ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តី
 រឿន តែមិនមានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអករេធ្វើ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដនី ។ បេ ។
 មិនមានសេចក្តីរឿន មានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអករេធ្វើ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ ។
 ភិក្ខុបន្តបំភិក្ខុផងភ្នាក់ អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញ
 ទៅ តែទុកឲ្យដល់ វិហារនោះគួរជាវិហារមានសង្ឃសំដែងទីឲ្យផង
 មិនមានសេចក្តីរឿនផង មានទីបញ្ចប់ផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើវិហារ
 ឲ្យកុំនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តី
 រឿន មិនមានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអករេធ្វើ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដនី ។ បេ ។
 ប្រកបដោយសេចក្តីរឿន តែមានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអករេធ្វើ ត្រូវអាចត្តិ
 ទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តីរឿន មិនមានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុ
 អករេធ្វើ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តីរឿន មានទីបញ្ចប់
 មិនត្រូវអាចត្តិឡើយ ។

[២៣៩] ភិក្ខុបន្តបំភិក្ខុផងភ្នាក់ អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ
 ហើយចៀសចេញទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យកុំនោះ ជាវិហារ
 ដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរឿន មិនមានទី
 បញ្ចប់ ធ្វើវិហារនោះមិនទាន់ហើយ ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះ
 ឈប់ឲ្យវិហារនោះភិក្ខុដទៃចូរធ្វើវិហារនោះធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះ

ធនធាន កិច្ចការ វា មុន ការយុទ្ធ អាមត្តិ
 សង្គមសេសសល់ ទ្វង្គ ធុត្តដាច់ ។ មេ ។ សារម្តង
 សមរម្យមធំ... អាមត្តិ សង្គមសេសសល់ ធុត្តដស្ស
 ។ មេ ។ អនាម្តង អមរម្យមធំ... អាមត្តិ សង្គមសេសសល់
 ធុត្តដស្ស ។ មេ ។ អនាម្តង សមរម្យមធំ... អាមត្តិ
 សង្គមសេសសល់ ។ កិច្ច សមាជិកសិទ្ធិ បញ្ឈប់ភិ
 វិហារ មេ ករណីជាតិ ។ តស្ស វិហារ ករណី
 ទេសវត្តភ័ក្ត្រ សារម្តង អមរម្យមធំ ។ សោ មេ
 វិប្បករណ៍ អាមត្តិ ។ តេជ កិច្ចការ សោ វិហារ
 អញ្ញាស្ស វា ធានាព្រោះ កិច្ចការ វា មុន ការយុទ្ធ ។
 យោ មេ អញ្ញាស្ស វា ធនធាន កិច្ចការ វា មុន
 ការយុទ្ធ អាមត្តិ ទ្វង្គ ធុត្តដាច់ ។ មេ ។ សារម្តង
 សមរម្យមធំ... អាមត្តិ ធុត្តដស្ស ។ មេ ។ អនាម្តង
 អមរម្យមធំ... អាមត្តិ ធុត្តដស្ស ។ មេ ។ អនាម្តង
 សមរម្យមធំ អនាមត្តិ ។

មិនទ្រវិហារនោះដល់កិច្ចការ ឬមិនទ្រវិហារនោះដល់កិច្ចការ (ត្រូវលេបក្តី
 ទុក្ខដល់នឹងសង្គមសេសសល់ ។ មេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរៀន តែ
 មានទីបង្ហាញ ត្រូវលេបក្តីទុក្ខដល់នឹងសង្គមសេសសល់ ។ មេ ។ មិនប្រកបដោយ
 សេចក្តីរៀន តែមិនមានទីបង្ហាញ ត្រូវលេបក្តីទុក្ខដល់នឹងសង្គមសេសសល់
 ។ មេ ។ មិនមានសេចក្តីរៀន មានទីបង្ហាញ ត្រូវលេបក្តីសង្គមសេសសល់ ។
 កិច្ចបង្កប់នឹងកិច្ចការ អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ពង់ ហើយចៀសចេញ
 ទៅ ។ កិច្ចទាំងឡាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យកិច្ចនោះ ជាវិហារដែលសង្គម
 សេសសល់ដល់ទី តែប្រកបដោយសេចក្តីរៀន មិនមានទីបង្ហាញ ។ បើកិច្ច
 នោះមកដល់កិច្ចការដែលវិហារមិនទាន់ហើយ ។ កិច្ចការធម្មតាវិហារ
 នោះទៅកិច្ចការ ឬរុករើធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើកិច្ចការមិនទ្រវិហារនោះទៅ
 កិច្ចការទេ មិនទ្រវិហារនោះដល់កិច្ចការ (ត្រូវលេបក្តីទុក្ខដល់ ។ មេ ។ ប្រកប
 ដោយសេចក្តីរៀន តែមានទីបង្ហាញ ត្រូវលេបក្តីទុក្ខ ។ មេ ។ មិនមាន
 សេចក្តីរៀន តែមិនមានទីបង្ហាញ ត្រូវលេបក្តីទុក្ខ ។ មេ ។ មិនមាន
 សេចក្តីរៀន មានទីបង្ហាញ មិនត្រូវលេបក្តីទុក្ខ ។

វិធីបំណែក បរាហិត្ត

វិធីបំណែក បរាហិត្ត

[២៣៦] អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសារេតិ
 អាបត្តិ សង្កតិសេសស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហិ
 បរិយោសារេតិ អាបត្តិ សង្កតិសេសស្ស ។ បរេហិ
 វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសារេតិ អាបត្តិ សង្កតិសេ-
 សស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតិ បរេហិ បរិយោសារេតិ
 អាបត្តិ សង្កតិសេសស្ស ។

[២៣៧] អនាបត្តិ លេណោ គុហាយំ តិណាគុដិ-
 កាយ អញ្ញាស្សត្តាយ វសានាវំ វេបេត្វា សាទ្ធត្ត
 អនាបត្តិ ឧត្តត្តកស្ស អាធិកត្តិកស្សតិ ។

សន្តមសង្កតិសេសំ ទំដិពំ ។

[២៣៦] ភិក្ខុធ្វើ (វិហារ) ដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ (ត្រាត្រាយ)
 កិច្ចប្រាជ្ញិយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្កតិសេស ។ ភិក្ខុធ្វើ (វិហារ)
 ដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើប្រាជ្ញិយ ត្រូវអាបត្តិសង្កតិ-
 ទិសេស ។ អ្នកដទៃធ្វើ (វិហារ) មិនទាន់ហើយ ភិក្ខុ (ម្ចាស់វិហារ)
 ធ្វើប្រាជ្ញិយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្កតិសេស ។ អ្នកដទៃធ្វើ (វិហារ)
 មិនទាន់ហើយ ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃធ្វើប្រាជ្ញិយ ត្រូវអាបត្តិសង្កតិសេស ។

[២៣៧] ដំណើរដែលមិនត្រូវអាបត្តិទោះ គឺភិក្ខុធ្វើលេណោ^(១)
 (ទិសប្រាប់ផ្នែកល្អនៅពាន) គុហា^(២) (ទីបំផុតល្អនៅពាន) កុដិស្រ
 ទំនកុដិស (ទាប់ភិក្ខុដទៃមាន បជ្ជាយដំដើម ម្យ៉ាងទៀត ដំណើរដែល
 មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុអ្នកធ្វើសេនាសទទានកេង ទោសដំដើម ទំនភិក្ខុ
 ត្រូវ ទំនភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ រៀនលើវត្តធ្វើទិសប្រាប់ទៅរបស់ខ្លួនចេញ ។

សង្កតិសេស ទី ៧ ចប់ ។

១. ២ ពាក្យថា លេណោ ទំនកុហានេះ ពាជវិទេ គឺជាពាក្យនិយាយផ្ទាល់មាត់ ជាទំនួលត្រា
 ពាន (អន្តរា) ។

អង្គមសង្ឃាទិសេសំ

[២៣៨] តេន សមយេន តុត្រោ ភគវា
រាជកហោ វិហាតិ វេយ្យាវេន កាលន្ទកតិវិវេយ ។
តេន ទោ មន សមយេន អាយស្មតា ធាត្វេន
មល្លុរុត្តេន ជាតិយា សត្តវស្សេន អរហន្តំ សច្ចិកតំ
ហោតិ យំគិញ្ចំ សាវកេន បត្តតំ សតំ តេន
អនុប្បត្តំ ហោតិ ធម្មំ ចស្ស តំញ្ចំ ធម្មំ ករណីយំ
កតស្ស វា បតិចយោ ។

[២៣៩] អថទោ អាយស្មតោ ធម្មស្ស មល្លុ
បុត្តស្ស រហោតតស្ស បដិសល្លិទស្ស វិវេ ចេកសោ
បរិវិតត្តោ ឧទទាទិ មយា ទោ ជាតិយា សត្ត
វស្សេន អរហន្តំ សច្ចិកតំ យំគិញ្ចំ សាវកេន បត្តតំ
សតំ មយា អនុប្បត្តំ ធម្មំ ច មេ តំញ្ចំ ធម្មំ
ករណីយំ កតស្ស វា បតិចយោ តិច្ឆ ទោ
អហំ សឡស្ស វេយ្យាវត្ថំ កវេយ្យត្ថំ ។ អថទោ

សង្ឃាទិសេស ទី ៨

[២៣៨] សម័យនោ ព្រះសព្វញ្ញកុដ្ឋជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់នាំទៅក្នុងវេយ្យាវេន ជាគលន្ទកតិវិវេយស្ថាន ទៀបត្រង់រាជគ្រឹះ ។
សម័យនោឯង ព្រះទព្វមល្លបុត្ត^(១)ដ៏មានអាយុ មានអាយុវេជ្ជាអំពី
កំណើត បានសម្រេចព្រះអរហត្តផល គុណជាគង់ណាទីមួយដែលសាវក
ត្រូវដល់ គុណជាគង់អស់ (នោះ) គឺព្រះទព្វមល្លបុត្តនោះបានដល់
ដោយលំដាប់ហើយ កិច្ចអ្វីបន្តិចបន្តួច(សោទ្យសកិច្ច)ដែលព្រះទព្វមល្លបុត្ត
នោះគប្បីធ្វើទៅទៀត ឬកិច្ចដែលព្រះទព្វមល្លបុត្តបានធ្វើរួចហើយ ទិវ
ធ្វើកិច្ចនោះទៀតរំលឹកទៀតក៏មិនមានឡើយ ។

[២៣៩] លំដាប់នោះ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុវេជ្ជាទីស្ងាត់
សម្បទៅក្នុងកម្មដ្ឋាន មានចិត្តត្រិះរិះតើអ្វីទៀតយ៉ាងនេះថា អញតើអ្វីទៀត
បានវេជ្ជា បានសម្រេចអរហត្តផល គុណជាគង់ណាទីមួយដែលសាវក
ត្រូវដល់ គុណជាគង់អស់ (នោះ) គឺអញបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ
ហ្នឹងទៀត កិច្ចអ្វីទីមួយ ដែលអញត្រូវធ្វើទៅទៀត ឬកិច្ចដែលអញ
បានធ្វើរួចហើយ ទិវធ្វើកិច្ចនោះទៀតរំលឹកទៀតក៏មិនមានឡើយ
(បើដូច្នោះ) អញគប្បីធ្វើការទៀតវាយបម្រើដល់សង្ឃប្បវិហ្ម ។ កាលនោះ

* ព្រះទព្វនោះ ជាពុទ្ធស្តេចមល្ល ហៅជាឈ្មោះរូបដា ទព្វមល្លបុត្ត ។

អាយស្សតា ធាតុស្ស មល្យបុត្តស្ស វិគទយោសិ យទ្ធុ-
 នាហំ សង្ឃស្ស សេនាសទត្ថ បញ្ញាបយ្យំ កត្តានិ ច
 ទុដ្ឋិសយ្យន្តិ ។ អដិទោ អាយស្សា ធាតុ មល្យបុត្តា
 សាយទ្ធិសមយំ បដិសល្លាតា វុដ្ឋិតោ យេន កកវា
 ភទ្ធបសដ្ឋមិ ឧបសដ្ឋមិត្តា កកវន្តំ អភិវាទេន្ទា វិគមន្តិ
 ជិសីធំ វិកមន្តំ ជិសីធ្លោ ទោ អាយស្សា ធាតុ
 មល្យបុត្តា កកវន្តំ វិគទយោ ឥន មយ្ហំ កន្ត
 រហោកត្តស្ស បដិសល្លិទស្ស វិវំ ចេតសោ បរិវិគត្តោ
 ឧទតាទិ បយា ទោ ជាតិយា សន្តាស្សន អរហន្តំ
 សច្ចិតតំ យំតិក្ខំ សារាភទ បន្តតំ សត្វំ មយា
 អនុប្បន្តំ ធាតុ ច មេ តិក្ខំ ឧត្តរំ កាណិយំ កកតស្ស
 វា បតិចយោ តំន្តំ ទោ អហំ សង្ឃស្ស វេយ្យាវុដ្ឋំ
 តោយ្យន្តិ តស្ស មយ្ហំ កន្ត វិគទយោសិ យទ្ធុនាហំ
 សង្ឃស្ស សេនាសទត្ថ បញ្ញាបយ្យំ កត្តានិ ច
 ទុដ្ឋិសយ្យន្តិ ឥត្តាមហំ កន្ត សង្ឃស្ស សេនាសទត្ថ

ព្រះទេពមល្យបុត្តដ៏មានអាយុចុះគ្រិះវិវាដ្ឋចុះថា បើដូច្នោះមានវិញ្ញាណ
 រៀបចំសេនាសទផង ត្រូវចាត់ចែងចង្ហាន់ចាំឲ្យយផង ដល់ព្រះសង្ឃ ។
 ព្រះទេពមល្យបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ចេញវាចាទិសម្តុំក្នុងកម្មវង្ស នៅពេល
 សាយទ្ធិសម័យ ហើយចូលទៅដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងពេលនោះ
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ត្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ
 អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះព្រះទេពមល្យបុត្តដ៏មានអាយុក្នុងទីដ៏សមគួរ
 បូមហើយ ក៏ត្រាបចូលពាក្យនេះទៀតព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះ
 អង្គម៉ែ ខ្ញុំព្រះអង្គទៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្បុរនៅក្នុងកម្មវង្សនក្នុងវិញ្ញាណ
 មានចិត្តគ្រិះវិវាដ្ឋទៀតយ៉ាងនេះថា ពាក្យនេះក៏បានឮឆ្លាចានសម្រេច
 អរហន្តផល គុណជាតិឯណាមិប្បយ វិចលសាវកត្រូវដល់ គុណជាតិ
 ចាំឲ្យដល់ (នោះ) ក៏អាត្មាបានដល់ជាយល់ដឹងហើយ ម្យ៉ាងទៀត
 កិច្ចអំពីមួយវិចលអាត្មាប្បិវត្តិទៅទៀត ប្រតិច្ចវិចលអាត្មាបានធ្វើប
 ហើយ ចំរើធ្វើកិច្ចនានាទៀតវិវាដ្ឋទៅទៀតក៏បិទបិទទៀត (បើដូច្នោះ)
 អាត្មាប្បិវត្តិការទូលំទូលាយសម្រេចលំសង្ឃ ប្បវិហា បពិត្រព្រះអង្គ
 ម៉ែ វិច រសេចក្តីគ្រិះវិវាដ្ឋពិតមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះថា បើដូច្នោះអាច
 តែអាត្មាត្រូវរៀបចំសេនាសទផង ត្រូវចាត់ចែងចង្ហាន់ចាំឲ្យយផងដល់
 ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះអង្គម៉ែ ខ្ញុំព្រះអង្គចំរើរៀបចំសេនាសទផង

ចញ្ញាមេតំ កត្តានិ ធម៌ ឧទ្ទិសំគុដ្ឋំ ។ សាទុ សាទុ
ធម្ម គេធម៌ ភ្នំ សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ញោ ចញ្ញាមេតំ
កត្តានិ ធម៌ ឧទ្ទិសាហិទិ ។ វេរំ កន្តេតំ ទោ អាយស្មា
នញ្ញោ មល្លបុត្តោ កកវតោ បព្វស្សសំ ។

[២២០] អថទោ កកវំ វេស្មំ និទានេ វេស្មំ
វគរណេ ធម្មំ កថំ កត្តា កំត្តុ អាយស្មេសំ គេធម៌
កំត្តុវេ សង្ឃោ ធម្មំ មល្លបុត្តំ សេនាសនញ្ញោម-
កញ្ញោ កត្តុទ្ទេសកញ្ញោ សង្កត្តុ ។ វេរំញ ថេ កំត្តុវេ
សង្កត្តុតញ្ញោ បវេមំ នញ្ញោ យាចិត្តញ្ញោ យាចិត្តា ឡត្តេន
កំត្តុតា ថដំនាលេន សង្ឃោ ញ្ញាមេតញ្ញោ សុណាតុ យេ
កន្តេ សង្ឃោ យេនិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃោ
អាយស្មេនំ ធម្មំ មល្លបុត្តំ សេនាសនញ្ញោមកញ្ញោ
កត្តុទ្ទេសកញ្ញោ សង្កត្តុយ្យ ។ វេសា ញត្តិ ។ សុណាតុ
ថេ កន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ អាយស្មេនំ ធម្មំ មល្លបុត្តំ
សេនាសនញ្ញោមកញ្ញោ កត្តុទ្ទេសកញ្ញោ សង្កត្តុនិ ។
យស្សាយស្មតោ មហំ អាយស្មតោ ធម្មស្ស មល្លបុត្តស្ស

ចាតំចនិច្ចាតំចនិច្ចាយផន ផលំព្រះសង្ឃ ។ ព្រះបរមគ្រូទ្រង់ត្រាស់
ថា ម្ចាស់ទព្វ ប្រវែកណាស់ហើយ។ បើដូច្នោះអ្នកច្បាប់ចំសេនាសនៈផន
ច្បាប់ចនិច្ចាតំចនិច្ចាយផន ផលំព្រះសង្ឃចុះ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្ត
ដំហែនអាយុ កំទទួលព្រះពុទ្ធដីតាព្រះដំហែនព្រះភាគ ដោយពាក្យថា
កុរណាព្រះអង្គ ។

[២២០] ព្រោះធិតានេះ ដំណើរនេះ ព្រះដំហែនព្រះភាគ ទ្រង់
សំដែងច្បឹកថាហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុចាំឯទ្បាយមកក្នុងពលៈនោះថា
ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឯទ្បាយ បើដូច្នោះសង្ឃចូរសម្មតិទព្វមល្លបុត្ត ឲ្យជាអ្នករៀប
ចំសេនាសនៈផន ជាអ្នកចាតំចនិច្ចាតំផនចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឯទ្បាយ
ទព្វភិក្ខុត្រូវសង្ឃសម្មតិយ៉ាងនេះ មុនដំបូងត្រូវសង្ឃអធ្វើទព្វភិក្ខុ លុះគង្វរ
ច្បាប់ហើយ ត្រូវភិក្ខុមួយរូបដែលគ្រាន់កំណើតសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏
ចំអិន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ បើការសម្មតិ មានកាលដ៏គួរដល់សង្ឃ
ហើយ សូមព្រះសង្ឃសម្មតិទព្វមល្លបុត្តដំហែនអាយុ ឲ្យជាអ្នករៀបចំសេនា-
សនៈផន ជាអ្នកចាតំចនិច្ចាតំផន ។ ពាក្យនេះជាពាក្យសម្រាប់ញ៉ាំង
សង្ឃឲ្យផន ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំអិន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ
ព្រះសង្ឃសម្មតិទព្វមល្លបុត្តដំហែនអាយុ ឲ្យជាអ្នករៀបចំសេនាសន-
ផន ជាអ្នកចាតំចនិច្ចាតំផន ។ ការសម្មតិទព្វមល្លបុត្តដំហែនអាយុ

សេនាសន្ថយញ្ញាបកស្ស ៨ កត្តុទ្ទេសកស្ស ៨ សម្មតំ
 សោ កុណ្ឌស្ស យស្ស ធកុមារិ សោ កាលេយ្យ ។
 សម្មតោ សង្ឃន កាយស្នា ធាត្វា មល្យបុត្តោ សេនា-
 សន្ថយញ្ញាបកោ ៨ កត្តុទ្ទេសកោ ៨ ។ ទមនំ សង្ឃស្ស
 កស្នា កុណ្ឌំ ។ ឯវមេតំ ធារណមតំ ។

(២៤១) សម្មតោ ៨ បទាយស្នា ធាត្វា មល្យ-
 បុត្តោ សភាគានំ សភាគានំ^(១) កំក្ការំ ឯកជ្ឈំ
 សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ យេ តេ ភិក្ខុ សុត្តន្តិកា
 តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ តេ អនាមត្តា
 សុត្តន្តំ សង្ឃាយិស្សន្តិកំ យេ តេ ភិក្ខុ វិធីយនក
 តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ តេ អនាមត្តា
 វិធីយំ វិធីច្នៃនិស្សន្តិកំ^(២) យេ តេ ភិក្ខុ អភិធម្មិ-
 កា^(៣) តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ តេ
 អនាមត្តា អភិធម្មិ^(៤) សាគត្តិស្សន្តិកំ យេ តេ ភិក្ខុ

១ សព្ទន្ត រាមណ្ឌិត អភិបោកិ ។ ២ ក្នុងវិច្ឆិស្សន្តិកំ ទិស្សនិ ។ ៣ ខ ប.
 ៤ ឧ.ម. ផ្សំ ។

ស្យង្គម្ពរៀបចំសេនាសន្តមិ ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផង ក្នុងសេនាសន្ត
 ត្រូវអង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្រៀម (ថ្ងៃ) មិនគួរដល់លោកម្ចាស់
 អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវទិយាយទៀង ។ ទព្វមល្យបុត្តន៍មានកាយ
 ជាអ្នករៀបចំសេនាសន្តមិ ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផង សន្សំបានសន្តក្នុង
 ហើយ ។ កាលេយ្យនេះ គួរដល់សន្សំ ព្រោះហេតុនោះ ព្រះសង្ឃចៀប
 ស្រៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណាចាំទុកឲ្យសេនាសន្តស្រៀមរបស់សន្សំនេះយ៉ាងនេះ ។

(២៤១) ទព្វមល្យបុត្តន៍មានកាយដែលសន្សំបានសន្តក្នុងហើយ គឺ
 រៀបចំសេនាសន្តក្នុងទីជាមួយគ្នា ដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានគុណធម៌
 ស្មើគ្នា ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ជាអ្នករៀនព្រះសូត្រ ទព្វមល្យបុត្តន៍មាន
 កាយគឺរៀបចំសេនាសន្តក្នុងទីជាមួយគ្នា ដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយ
 គិតថា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះនឹងប្រមូលគ្នាឲ្យឡាយចូរព្រះសូត្រ ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយឯណា ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ព្រះទព្វមល្យបុត្តន៍រៀបចំសេនាសន្តក្នុង
 ទីជាមួយគ្នា សម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់
 វិន័យទាំងឡាយនោះ នឹងវិនិច្ឆ័យវិន័យជាមួយគ្នាទៅវិញទៅមក ភិក្ខុទាំង
 ឡាយឯណា ជាអ្នករៀនព្រះអភិធម្ម ព្រះទព្វមល្យបុត្តន៍រៀបចំសេនាសន្ត
 ក្នុងទីជាមួយគ្នា សម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នករៀនព្រះ
 អភិធម្ម នឹងសាកសួរព្រះអភិធម្មទៅវិញទៅមក ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា

ពោលសព្ទ អង្គមសង្ខតនិស្សន្ទ វរុណបុត្រ

លកយំថោ តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសងំ បញ្ញាបេតិ តេ
 អញ្ញមញ្ញំ ឧ ព្យាណជិស្សន្តិ យេ តេ ភិក្ខុ វិគាសេ
 កដិកា តាយនន្ទ្រិមហាលា វិហារន្តិ តេសំបិ ឯកជ្ឈំ
 សេនាសងំ បញ្ញាបេតិ ឥហាយបិមេ អាយស្មន្តា^(១)
 វតិយា អង្គិស្សន្តិ យេ តេ^(២) ភិក្ខុ វិគាលេ
 អាតច្ឆន្តិ តេសំបិ តេតោតានុំ សហបដ្ឋិតា តេនេវ អា-
 លោកេន សេនាសងំ បញ្ញាបេតិ ។ វេយ្យាស្ស ភិក្ខុ
 សត្វុច្ច វិគាលេ អាតច្ឆន្តិ មយំ អាយស្មតោ ធាន្យ
 មល្លបុត្តស្ស ឥន្ទិម្ពាដំហារិយំ បស្សិស្សាអាតិ ។ តេ
 អាយស្មន្តិ ធានុំ មល្លបុត្តំ ឧបសន្តិមិត្តា ឯវំវនេន្តិ អញ្ញាតំ
 តាវុសោ ធានុំ សេនាសងំ បញ្ញាបេតិ ។ តេ អាយស្ម
 ធានុំ មល្លបុត្តោ ឯវំវនេតិ កត្តាយស្មន្តា^(៣) ឥន្ទនិ
 កត្ត បញ្ញាបេតិ ។ តេ សត្វុច្ច ធានុំ អយនិស្សន្តិ

ពោលសព្ទ សង្ខតនិស្សន្ទ ៧ និទានព្រះព្យាណ

ជាអ្នកចំរើនណាម ព្រះព្យាណបុត្តក៏រៀបចំសេនាសង្កតនិស្សន្ទជាមួយគ្នា
 សម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកចំរើនណាមទាំងឡាយ
 នោះ មិនប្រៀសប្រៀបគ្នាទៅវិញទៅមក ភិក្ខុទាំងឡាយឯណាជាអ្នកពោល
 ភិក្ខុនកថា^(១) ច្រើនដោយការថ្លមថ្លូន ព្រះព្យាណបុត្ត ក៏រៀបចំសេនា-
 សង្កតនិស្សន្ទ ដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយគិតថា លោកដ៏មាន
 អាយុទាំងឡាយនេះ នឹងនៅទាល់ត្រូវដោយពេលនូវភិក្ខុនកថានេះ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយឯណាមកដល់កន្លែងពេលដែលនឹង ព្រះព្យាណបុត្តក៏ចូលកាន់
 គោដំរាត^(២) ហើយរៀបចំសេនាសង្កតនិស្សន្ទដោយព្រះព្យាណបុត្ត ដើម្បី
 ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ។ ដូចកាលមានភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងក្រុម ហើយមក
 កន្លែងពេលនឹង ដោយគិតថាយើងទាំងឡាយ នឹងឃើញឥន្ទិម្ពាដំហារិយំ
 របស់ព្យាណបុត្តដ៏មានអាយុ ។ ភិក្ខុទាំងនោះចូលទៅក្រៅព្រះព្យាណបុត្ត
 ដ៏មានអាយុ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ហួសពេលវេលាព្យាណបុត្តរៀបចំ
 សេនាសង្កតនិស្សន្ទ ។ ព្រះព្យាណបុត្តដ៏មានអាយុ គឺពោល
 នូវពាក្យយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា លោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ
 ចង់បានកងទ័ពណា ខ្ញុំត្រូវរៀបចំកងទ័ពដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ

១ ពាក្យពោលដូចជាពាក្យនិព្វាន គឺចំណេះពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ច្រើននេះ និទានព្រះព្យាណបុត្ត
 ២ ព្រះព្យាណបុត្តចូលសហការក្នុងពេលនោះយល់ក្នុងនាមជាអ្នកចំរើន ឬជាសំណា ។

១ ធានុំ អាយស្មន្តិ វិស្សន្តិ ។ ២ ឧ. យេបិ ៧ ។ ៣. យេបិ ។ ៤ ឧ. វ. កត្តាយស្មន្តា ។

អម្ពាតំ អារុសា ទត្ថ ធិជ្ឈត្តុដេ បត្តាត សេនាសនំ
 បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អារុសា ទត្ថ^(៤) ថោវប្បធានេ សេនា-
 សនំ បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អារុសា ទត្ថ វសិកេនិបស្សេ
 កាឡិសិណយំ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អា-
 រុសា ទត្ថ វេការបស្សេ សត្តបណ្ណតុហយំ សេនាសនំ
 បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អារុសា ទត្ថ សិទិទេ សប្បសោ-
 ណ្ឌិកបញ្ញាវ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អារុសា
 ទត្ថ កោមជេកទ្ធកាយំ^(៥) សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ
 អារុសា ទត្ថ ធិទ្គុកកទ្ធកាយំ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ
 អម្ពាតំ អារុសា ទត្ថ កោតតតទ្ធកាយំ^(៦) សេនាសនំ
 បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អារុសា ទត្ថ ធិតោតាវមេ សេនា-
 សនំ បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អារុសា ទត្ថ ធិវិកម្ពវេ សេ-
 នាសនំ បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អារុសា ទត្ថ មម្ព-
 ក្សុក្ខិស្មំ មិត្តាយេ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ ធិ ។ វេសិ
 វាយស្មា ទត្ថោ បល្លបុត្តោ កោណិយានិ សេនាបដិទ្ធា

៤ និទា បិ ទត្ថក្សលបដេ សព្វត ៥ ទំស្សនិ ។ ៦ កោវិទ្យាភ្នករេន្តិ ភក្ខិ ធានេន ទិស្សនិ ។
 ៧ ក្រាមកទ្ធកាយំ ។ ៨ នាយទត្ថកាយំ ។

(ខ្លះ) ក៏ត្រូវបង្កើនទៅទៀតដោយពាក្យថា ម្ចាស់អារុសាទត្ថ លោក
 ចូររៀបចំសេនាសនលើក្នុងជួរក្នុង ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អារុ-
 សាទត្ថ លោកចូររៀបចំសេនាសនជិតជ្រែរសម្រាប់ម្នាក់ឯង ដើម្បី
 យើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អារុសាទត្ថ លោកចូររៀបចំសេនាសនលើ
 កាឡិសិណទាតក្នុងសិកេនិ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អារុសាទត្ថ
 លោកចូររៀបចំសេនាសនក្នុងសត្តបណ្ណតុហយាតក្នុងវេការ ដើម្បីយើង
 ទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អារុសាទត្ថ លោកចូររៀបចំសេនាសនទៀបញ្ញក្នុង
 ធានសប្បសោណ្ឌិកក្នុងវិច្រិតិយាត (វិច្រិតិ) ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ
 ម្ចាស់អារុសាទត្ថ លោកចូររៀបចំសេនាសនទៀបច្រកក្នុងធានកោមជេ
 ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អារុសាទត្ថ លោកចូររៀបចំសេនាសន
 ទៀបច្រកក្នុងធានកិទ្គុក ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អារុសាទត្ថ
 លោកចូររៀបចំសេនាសនទៀបច្រកក្នុងធានកោតត ដើម្បីយើងទាំង
 ឡាយចុះ ម្ចាស់អារុសាទត្ថ លោកចូររៀបចំសេនាសនក្នុងកោតាវមេ
 ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អារុសាទត្ថ លោកចូររៀបចំសេនាសន
 ក្នុងវិកម្ពវេ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អារុសាទត្ថ លោក
 ចូររៀបចំសេនាសនក្នុងវិច្រិតិយាតដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ដើម្បី
 យើងទាំងឡាយចុះ ៧ ព្រះចក្ខុបល្លបុត្ត វិចារោយុ កិច្ចសកាន់កេសិណតុ

អង្គការសង្គម ជលមាយាយ មុនគា មុនគា កង្កែប ។ គេបិ
 គេលេវ អាណាគេន អាយស្មាត ឧត្តស្ម មល្លបុត្តស្ម
 ចំដួតោ ចំដួតោ កង្កែប ។ គេសំ អាយស្មា ឧត្តោ
 មល្លបុត្តោ ឃី សេនាសាចំ បញ្ញាបេនិ អយំ អតោ
 ឥនំ ចំបំ អយំ ភិសិ ឥនំ ចំដួតោ ឥនំ វិទូឆ្មានំ ឥនំ
 បស្សាវដ្ឋានំ ឥនំ ចានិយំ ឥនំ បរិភោជនិយំ អយំ
 តត្តរណ្ណោ ឥនំ សង្ឃស្ម កតិកាសណ្ឋានំ ឥនំ
 កាលំ ឃីសិកត្តំ ឥនំ កាលំ ឯក្ខនិកត្តនិ ។ គេសំ
 អាយស្មា ឧត្តោ មល្លបុត្តោ ឃី សេនាសាចំ បញ្ញាបេនា
 ធុរលេវ វឌ្ឍនំ បន្ទាភក្កនិ ។

(២២២) គេន ទោ បទ សមយេន មេត្តិយកុប្បជីកា
 ភិក្ខុ ទវកា លេវ ហោត្តិ អប្បបុត្តា ច យោនិ សង្ឃស្ម
 លាវកានិ សេនាសាចានិ កានិ គេសំ ចាបុណ្ណនិ
 ស្វាមកានិ ច កត្តានិ ។ គេន ទោ បទ សមយេន

(ចំរើនការងារសំណ) ហើយមានម្រាមដៃដំក្តុនិរៀន ដើរទៅក្នុង
 ទីភាគមុខ ។ ភិក្ខុចាំនិទ្ធករយោធាគឺដើរទៅដំក្តុនិក្រាយ ។ ខែ
 គ្រះទទួលបុត្តដោយពង្វិរនាឯង ។ ព្រះទទួលបុត្តដំណាចាយ រៀប
 ចំគ្រាលសេនាសាចដល់ភិក្ខុចាំនិទ្ធករយោធាដោយរៀបយ៉ាងនេះគឺ នេះ
 គ្រិ ទេភានិ បេន្ទូក ទេរឡិយ ទេរទិសម្រាប់ដោះទុក្ខសក្កនំ នេះ
 ទិសម្រាប់ដោះទុក្ខសក្កកូច នេះទិសម្រាប់ផឹក នេះទិសម្រាប់ប្រើ
 ប្រាសំ នេះឈឺចិត្ត នេះទិសកសត្តារបស់សង្ឃ ពេលទេស្រែអ្នក
 ចាំនិទ្ធករយោធា ពេលទេស្រែអ្នកចាំនិទ្ធករយោធា ។ ព្រះទទួលបុត្ត
 ដំណាចាយ រៀបចំសេនាសាចយ៉ាងនេះដល់ភិក្ខុចាំនិទ្ធករយោធា ហើយ
 កំរើនន្តត្រូវបំបែកត្រូវទៀតវិញ ។

២២២ សម័យនោះឯង មេត្តិយភិក្ខុម្នីនិក្ខមដក^(១)ភិក្ខុចាំនិទ្ធករ
 ជាអ្នកប្តូសថ្មដង មានបុណ្យតិចដង សេនាសាចចាំនិទ្ធករយោធាណាដែល
 ចោកទាប ជាសេនាសាចរបស់សង្ឃ សេនាសាចចាំនិទ្ធករយោធាក៏
 បានមកមេត្តិយភិក្ខុម្នីនិក្ខមដកភិក្ខុ ចាំនិក្ខណាដែលយោកទាប ក៏វែក
 បានមកភិក្ខុចាំនិទ្ធករយោធា ។ សម័យនោះឯង មនុស្សចាំនិទ្ធករ

១ មេត្តិយភិក្ខុម្នីនិក្ខមដកភិក្ខុចាំនិទ្ធករយោធា ជាទេពមួយៗ ក៏បញ្ចេញភ្លើងភ្លើង ឬខ្លះ
 ភិក្ខុចាំនិទ្ធករយោធាមនុស្សខ្លះក៏បញ្ចេញភ្លើងផង ។

ពន្លឺតមា មនុស្ស ឥន្ទ្រវង្ស មេតងំ កំភ្លុំ អកំសំចារិកំ ។
 ចាតុំ សប្បិមំ ខេលំបំ ឧត្តរំភង្គិមំ មេត្តិយក្កម្មជ-
 កាណំ មង កំភ្លុំ ហាកតិកំ ទេត្តិ យថារត្តិ
 កាលាជកំ ពិលម្ពធានិយំ ។ នេ បញ្ញាកត្តំ មិណ្ឌោចាត-
 ប្បជំក្កាត្តា ដេវ កិក្ខុ បុណ្ណិ ឧត្តាតំ អាភុសោ កត្តត្ថ
 កំ អាយាសំ ឧត្តាតំ អាភុសោ កត្តត្ថ កំ អាយាសំ ។
 វិភេទ្ធ មេត ឯវំ វង្សំ អប្បតំ អាភុសោ សប្ប
 អយោសំ ខេលំ អាយាសំ ឧត្តរំភង្គិ អាយាសំ ។
 យត្តិយក្កម្មជកា មង កិក្ខុ វិវំ វង្សំ អប្បតំ
 អាភុសោ ឯ កំភ្លុំ អាយាសំ ចាកតិកំ យថារត្តិ
 កាលាជកំ ពិលម្ពធានិយំ ។

[៤៤៧] នេត ទោ មង សយាយេន តេស្សាលកត្តិ-

សោ ភហមតិ សធម្មស្ស មត្តក្កកត្តំ ទេតិ ចំច្នកត្តំ ។

១. ឧ. បញ្ញាកត្ត មេត វិ មិណ្ឌោចាត្រីម ទិស្សតិ ។

ក្នុងគ្រិកដង្ហែ ចង់ឲ្យសប្បិជន មេតងំ សម្មុទ្ធកំភង្គិ^(១)ជន ដែល
 គេកាត់តែងដើម្បីកំភ្លុំចំណុះយថារេ កែមនុស្សចំណុះយថារេ ឲ្យបាយ
 ចុលិវង្សៈ មានទឹកជ្រកដាំគំរបំពីរ ដែលខ្លួនប្រាណេហ៊ីយេយ៉ាសិណាដា
 ប្រិកតិ ផលមេត្តិយកិក្ខុមិទិក្កម្មជកិក្ខុ ។ មេត្តិយកិក្ខុមិទិក្កម្មជកិក្ខុ ទាម្ង
 ឯត្រាវំបេហ៊ីយេយ៉ាសិកិក្ខុចំណុះយថារេថា ម្នាលពុទ្ធសាចំណុះយ
 ក្នុងពេលកត្តាដេសំត្ថកាលោក មានអ្វីខ្លះ ម្នាលពុទ្ធសាចំណុះយ កែអ្វីខ្លះ
 មានក្នុងពេលកត្តារបស់លោកចំណុះយ ។ ប្រែថាចំណុះយ ក្នុរុះ
 ប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្នាលពុទ្ធសា ក្នុងពេលយើងមានសប្បិ ក្នុងពេលយើង
 មានប្រិក ក្នុងពេលយើងមានសម្មុទ្ធកំភង្គិ ។ ឯមេត្តិយកិក្ខុមិទិក្កម្មជកិក្ខុ
 ទិយាយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្នាលពុទ្ធសា យើងព្រាតក្នុងបុណ្ណិបុណ្ណិ
 មានកែបាយចុលិវង្សៈទើបទឹកជ្រកដាំគំរបំពីរ តាមដំណើរដែលគេប្រាណេដា
 ប្រិកតិប៉ុណ្ណោះ ។

[៤៤៨] សប្បិយេនោះឯង មានកម្រិត (ម្នាក់) ប្រែនកល្យាណ-
 កត្តិ^(២)វង្សប្រិកនិងច្នកត្ត (ក្នុងមួយវង្ស) ៤ សម្រាប់ផលព្រះសិវ្វ ។

១ ប្រិកមានន័យ សម្មុទ្ធកំភង្គិសម្រាប់ដំណែងបំណែង ។ ជាឈ្មោះសម្មុទ្ធកំ
 ដែលអ្នកផ្សំមនុស្សប្រែក្នុងនាមនោះ ។ ២ គេចង់បាន មានចង្កាចំណុះប្រិក គ្នា
 កំណែវាយ ។

សោ កត្តកេ សប្បត្តនា ឧបតិដ្ឋិតា បរិសតិ ។ អញ្ញោ
 ធិនេន បុច្ឆន្តិ អញ្ញោ សុបេន បុច្ឆន្តិ អញ្ញោ តេលេន
 បុច្ឆន្តិ អញ្ញោ ឧត្តរិកង្កេន បុច្ឆន្តិ ។ តេន ទោ បទ
 សមាយេន កល្យាណភត្តិកាស្ស តហបតិ តោ កត្ត
 ស្វាតាយ មេត្តិយកុម្មជកានំ កិក្ខុនំ ឧត្តិដ្ឋិ ហោតិ ។
 អថទា កល្យាណភត្តិកោ តហបតិ អាវមំ អតមាសិ
 កេនចិ ទេវី កេណិយេន ។ សោ យេនាយស្មា ឧញ្ញោ
 មល្លបុត្តោ កេនុបស្កត្តមំ ឧបស្កត្តិត្វា អាយស្មន្តំ ធន្នំ
 បល្លបុត្តំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ ទិសិទំ ។ ឯតមន្តំ
 ទិសិទ្ធិំ ទោ កល្យាណភត្តិកំ តហបតិ អាយស្មា
 ឧញ្ញោ មល្លបុត្តោ ធម្មិយា កតាយ សទ្ធស្សិកា សមាទ
 មេសិ សមុត្តេដេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថទោ កល្យា
 ណភត្តិកោ តហបតិ អាយស្មតា យេន បល្លបុត្តេន
 ធម្មិយា កតាយ សទ្ធស្សិកា សមាទមំ ទោ សមុត្តេន
 រោ សម្បហំសិកោ អាយស្មន្តំ ធន្នំ បល្លបុត្តំ ឯតទោច
 កាស្ស កង្កេ អត្តាតំ យេវ ស្វាតាយ កត្តំ ឧត្តិដ្ឋិ ។
 មេត្តិយកុម្មជកានំ ទោ តហបតិ កិក្ខុនំ ឧត្តាតំ យេវ

តហបតិ តោ ព្រហ្មវាង្ខនប្រិកត្ត ចូលទៅបម្រើអង្គាស (ព្រះសន្ស) ក្នុង
 រោងកត្ត ។ កិច្ចវាង្ខនយេវ ខ្លះស្សរកតាយ ខ្លះស្សរកសម្ម ខ្លះស្សរក
 ប្រិស ខ្លះស្សរកសប្បុត្តិវិក្ខិ ។ សម័យនោះទេ មេត្តិយនិកុម្មជកកិក្ខុត្រូវ
 វេទទូលចង្ហាន់ក្នុងវិថីវិស្សកយសំភារេនិវេណ្ណេកល្យាណភត្តិក ជាចង្ហាន់
 ដែលកត្តខ្មុសក៏តិក្ខុសំវេសិឲ្យ ។ ព្រោះនោះតហបតិ ឈ្មោះកល្យាណភត្តិក
 បានទៅកាន់អាណាបាយមានកិច្ចការរម្មមួយដែលខ្លួនត្រូវធ្វើ ។ តហបតិ
 នោះចូលទៅក្រែងទូបល្លបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏
 ច្បាយចង្ហាន់ព្រះទូមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយអន្តិយាទៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។
 ព្រះទូមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ បាននិយាយព្យល់តហបតិ ឈ្មោះកល្យាណ
 ភត្តិកឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យដឿនកំ ឲ្យខ្ចីឃ្នក ឲ្យរីករាយព្រម ដោយពាក្យ
 ដ៏ប្រកបដោយធម៌ ។ លំដាប់នោះ តហបតិ ឈ្មោះកល្យាណភត្តិក កាល
 ដែលព្រះទូមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ និយាយព្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យដឿ
 នកំ ឲ្យខ្ចីឃ្នក ឲ្យរីករាយព្រម ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ (ដូច្នោះ)
 ពោលខ្លួនពាក្យមេម៉ែនព្រះទូមល្លបុត្តដ៏មានអាយុថា បតិក្រិលាភម្ចាស់
 បិច្ចំវិទំ កត្តកនិម្មរេមសំយេនិក្ខុនិវេស្តិក រោកម្ចាស់បានចាត់ឲ្យរលាក
 អង្គិលា ។ ព្រះទូមល្លបុត្តនិយាយថា ម្ចាស់តហបតិ កត្តកនិម្មរេមសំអ្នក

* កិច្ចដែលសង្ខារស្មន្តឲ្យដ៏អាក្រក់ដែលកត្តនិម្មរេមសំអ្នក ។

ស្វាគណយ ភត្តំ ឧត្តិដ្ឋង្គំ ។ អថោ តេស្សណភត្តិកោ
 ភហធម៌ អនុត្តមនោ អហាសំ ភតិ ហិ លាម លាម-
 ភិក្ខុ អន្តរា យេ កុញ្ញិស្សង្គិតំ យវំ ភត្តា នាសំ
 ពណ្ណេសិ យេ វេ េស្វ ភត្តិកា អនុត្តិ តេ
 កោដ្ឋុតេ អសនំ បញ្ញាបេតុ កាណាជតេ ធា តិល្ល-
 ធុនិយេ ធា បរិសាតិ ។ វិវំ អយ្យតិ ទោ សា នាសំ
 ក ប្បណភត្តិកស្ស ភហធម៌នោ បច្ចុស្សាសិ ។
 អថោ យេត្តិយ កុម្មុជកា ភិក្ខុ ហិយ្យេ ទោ អវុសា
 អន្តរា តេស្សណភត្តិកស្ស ភហធម៌នោ យេវ
 ភត្តំ ឧត្តិដ្ឋំ េស្វ អម្ព តេស្សណភត្តិកោ ភហធម៌
 សបុត្តនា ឧបតិដ្ឋិកា បរិសិស្សតិ អញ្ញោ ឧដនេ ធា
 បុតិស្សង្គំ អញ្ញោ ស្វបេ ធា បុតិស្សង្គំ អញ្ញោ នេសេ ធា
 បុតិស្សង្គំ អញ្ញោ ឧត្តិកេស្តេ ធា បុតិស្សង្គិតំ ។ តេ តេ វេ
 សោមនស្សេ ធា ចិត្តង្គំ ភតិយា សុម័សុ ។ អថោ
 យេត្តិយ កុម្មុជកា ភិក្ខុ បុក្ខត្តាស មយំ ធាសេត្តា
 បត្តិចិវេនាយ យេ ធា តេស្សណភត្តិកស្ស ភហធម៌នោ

១ ៥ ប. គោត្តនសុ ៥ វិស្សិ ។

ភតិវិស្សត ភត្តាបានចាត់ចែងលំអង្គុយនឹងកុម្មុជកភិក្ខុជាងច្បាយ ។
 គ្រោះពានភហធម៌ ឈ្នះកល្យាណភត្តិកភិក្ខុមានសេចក្តីអាក់អន់ចិត្ត ដោយគិត
 ថា ចុះហេតុអ្វីបានជាភិក្ខុព្រឹក្សាជាងច្បាយ នឹងត្រូវបានបង្ហាញក្នុងផ្ទះយើង
 ដែរ (លុះតែដូច្នោះហើយ) កំទេវចូរម្តងវិវាទ មហាវិវាទ វិស្សតគ្រូ
 ពួកលោកណាមកទទួលចម្លង ហង់ងង់ព្រាយមុសឧក្ខតិដ្ឋិត ហើយ
 អង្គុសលោកទាំងឡាយនាយបានចុះអង្គុរោទិកព្រឹក្សាគំរប់ពីរចុះ ។ ធុ
 គ្រោះពាន ទទួលស្តាប់គោត្រូវហេតិឈ្នះកល្យាណភត្តិកដោយពាក្យថា
 ថៃរ បុក្ខត្តាសំ ។ តាមរយៈការមកយកក្នុងកុម្មុជកភិក្ខុជាងច្បាយគិត
 គ្នាថា គ្នាមហាសា បង្ហាញក្នុងផ្ទះហេតិឈ្នះកល្យាណភត្តិក សង្ឃ
 បានសំរែងរឿងដាច់យើងទាំងច្បាយ អំពីវិវាទម្តងហើយ អលោ
 ត្រឹកវិស្សតហេតិឈ្នះកល្យាណភត្តិកព្រឹក្សាគំរប់ក្នុងប្រធាន នឹងចូលមក
 ដឹកប្រើប្រាស់អង្គុសយើង ភិក្ខុជាងច្បាយដទៃខ្លះនឹងស្ទុកបាយ
 ខ្លះនឹងស្ទុកសម្ល ខ្លះនឹងស្ទុកប្រើ ខ្លះនឹងស្ទុកសម្ល ក្នុងភិក្ខុ ។ ដោយ
 សេចក្តីសាមនស្សបោះចង មេត្តិយភិក្ខុនឹងកុម្មុជកភិក្ខុនោះ ទុកជាប់ដំរីក
 យ៉ាងណាគិតកម្រិតពាក់សំបុណយ ។ គ្រោះពាន មេត្តិយភិក្ខុនឹងកុម្មុជក
 ភិក្ខុ ត្រឹមហ្វូងស្លឹកដេញហើយទ្រង់ទ្រាយគ្រឿងចិត្តចូលទៅកាន់ទិល្វេ

កេសតណ្ហ សង្ឃទំលេសទី ៨ ទិពានមេត្តិយក្សនិកភ័ក្ត

ខំស្រែនោះបានឃើញមេត្តិយភិក្ខុនឹង
 ក្នុងភិក្ខុនាំនឹងមិត្តមកពីចម្ងាយ សុរាមិញហើយក៏ត្រាលរោសឧក្រុដ
 ជ្រឹក ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងបង្គំយក្សនិកភ័ក្ត (ចាំដំរីរួម) ថា
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកចាំនិទ្ទាយភ័ក្ត (ភ័ក្តចំនេះ) ចុះ ។ កាល
 នោះ មេត្តិយភិក្ខុនឹងក្នុងភិក្ខុ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ប្រហែលជាចង្កាន
 មិនទាន់ដ្ឋានទេដឹង បានជាគេនាំយើងមន្តិយក្នុងជ្រឹក(នេះ)។ ខ្ញុំស្រែនោះ
 ក៏លើកបាយចុងអង្ករដាំតំរប់ពីរមុខនឹងទឹកជ្រឹក ហើយនិយាយនឹងមេត្តិយ-
 ភិក្ខុនឹងក្នុងភិក្ខុក្នុងកេសតណ្ហនោះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកចាំនិ
 ទ្ទាយនាមចុះ។ មេត្តិយភិក្ខុនឹងក្នុងភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី យើងចាំនិ
 ទ្ទាយសុទ្ធតែជាអ្នកត្រូវបាននិទ្ទាក្ត ។ ខ្ញុំស្រែនោះឆ្លើយថា ខ្ញុំព្រះករុណា
 ដឹងថា លោកម្ចាស់ចាំនិទ្ទាយជាអ្នកត្រូវបាននិទ្ទាក្តហើយ តែជាម្សិល
 មិញ គេហឋិតបង្គាប់ខ្ញុំព្រះករុណាថា នៃហង់ លោកចាំនិទ្ទាយឯណាត្រូវ
 ការជាយន្ត្រនឹងមិនបកក្នុងវិញស្តុក ហង់និទ្ទាត្រាលរោសឧក្រុដជ្រឹក
 ចុះ ហើយអង្ករសរលោកចាំនិទ្ទា ដោយបាយចុងអង្ករដាំតំរប់ពីរមុខនឹងទឹក
 ជ្រឹក (ហេតុនោះ) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនចាំនិទ្ទាយ សូមលោកនាមចុះ ។
 លំដាប់នោះមេត្តិយភិក្ខុនឹងក្នុងភិក្ខុភិក្ខុនោះ ម្ចាស់អារុសោកាលពីថ្ងៃ
 ម្សិល គេហឋិត ឈ្មោះកេសតណ្ហភិក្ខុ បានទៅកាន់សំណាក់ព្រះទុព្វមនុស្សក្ត

១ សព្វនៃសីលយុទ្ធភាគី ទិស្សតិ ។

កេសតណ្ហ សង្ឃទំលេសទី ៨ ទិពានមេត្តិយក្សនិកភ័ក្ត

ខំស្រែនោះ តេជុបសង្ក័មីសុ ។ អនុសា ទោ សា
 នាសី មេត្តិយក្សនិកភ័ក្ត ភិក្ខុ ទូរតោ ។ អាតច្ឆន្ទ ធិស្វាន
 កោដ្ឋតេ អាសនំ បញ្ញាមេត្តា មេត្តិយក្សនិកភ័ក្ត ភិក្ខុ
 វេទនាភិក្ខុ ធិសីនថ កន្តេតិ ។ អថទោ មេត្តិយក្សនិកភ័ក្ត ធិ
 ភិក្ខុនំ វេទនាមោសី ធិស្សីសយំ ទោ ខ នាវ កត្តំ សិដ្ឋ
 ភវិស្សតិ យថា មយំ កោដ្ឋតេ ធិសីនាមិយាមាតិ^(១) ។
 អថទោ សា នាសី កាលាណាជេតេ ធិសង្ក័នុតិយេន ទុម-
 តញ្ចំ កុញ្ញនំ កន្តេតិ ។ មយំ ទោ ភតិធិ ធិចូកត្តិកាតិ ។
 ជាតាមិ អយ្យា ធិចូកត្តិកាតិ អបិចាហំ ហិយ្យោ ។
 តហមតិជា អាណាត្តា យេ ជេ ស្វេ ភត្តិកា អាតច្ឆន្ទ តេ
 កោដ្ឋតេ អាសនំ បញ្ញាមេត្តា កាលាណាជេតេ ធិសង្ក័-
 នុតិយេន បរិសាតិ កុញ្ញនំ កន្តេតិ ។ អថទោ មេត្តិយក្សនិ-
 កភ័ក្ត ហិយ្យោ ទោ អារុសោ កេសតណ្ហភិក្ខុតោ
 តហឋិត អាភមំ អតមាសី ធិតុស្ស មល្លបុត្តស្ស សង្កតោ

និស្ស័យសំយោ មយំ ឧត្ថេន មនុស្សត្ថេន ឥហមតំនោ
 សន្តិកេន បរិភិញ្ញាតិ ។ តេ តេនេវ នោមថេស្សន ធន
 ចំន្រ្តបំ កុញ្ញិសុ ។ អថទោ មេត្តិយកុម្មជតោ ភិក្ខុ
 បក្ខតតំ មិណ្ឌុទាតប្បដិក្ខត្តា អារមិ កុញ្ញា បត្តិចិវិ
 បដិសាមេត្វា តហារាមកោដ្ឋិកេន សម្មាដិបល្លត្តិកាយ
 ចិសីនីសុ កុញ្ញិកុតា មត្តិកុតា បត្តិកុតា អនោមុទា
 បដ្ឋាយត្តា អប្បដិកាលា ។

[២២២] អថទោ មេត្តិយា ភិក្ខុនិ យេន មេត្តិយកុម្ម-
 ជតោ ភិក្ខុ តនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិត្វា មេត្តិយកុម្មជកេ
 ភិក្ខុ ឯតនកោច វដ្ឋាមិ អយ្យាតិ ។ ឯវំ វុត្ត មេត្តិយ-
 កុម្មជតោ ភិក្ខុ ជាលបីសុ ។ មុតិយម្បិ ទោ ។ មេ ។
 តតិយម្បិ ទោ មេត្តិយា ភិក្ខុនិ មេត្តិយកុម្មជកេ ភិក្ខុ
 ឯតនកោច វដ្ឋាមិ អយ្យាតិ ។ តតិយម្បិ ទោ មេត្តិយកុ-
 ម្មជតោ ភិក្ខុ ជាលបីសុ ។ ក្សាហំ អយ្យានំ អបរដ្ឋាមិ
 តេស្ស មំ អយ្យា ជាលបដិក្ខតិ ។ តតា ហិ ថេន ភិក្ខុ ភិក្ខុ
 អម្ប ឧត្ថេន មនុស្សត្ថេន វិហាវិយមាទេ អដ្ឋិបេត្តសិទិ ។

ឯអារមយេនី ព្រាហ្មណ៍វិញ្ញាណបុគ្គលោវិញ្ញាណសំយោ កវិទេហាបតិទារ
 ហើយ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិកុម្មជកតុតាំងនោះគឺជាចំន្រ្តបដិសបក្ខុវេសន៍
 មិនបាន ព្រោះវិទេសបុគ្គលោបស្សនោឯង ។ មេត្តិយភិក្ខុនិកុម្មជកតុ
 បានចំន្រ្តបដិសបក្ខុវេសន៍ហើយ ព្រោះវិទេសបុគ្គលោបស្សនោឯង ។ ក៏ប្រែបទដាក់បញ្ចូល
 ចំន្រ្តបដិសបក្ខុវេសន៍ ទានព្រាហ្មណ៍វិញ្ញាណបុគ្គលោវិញ្ញាណសំយោ មេត្តិយស្រ្យម
 ទានសេចក្តីអៀនអនំ ទេកសំយុទ្ធមុខចុះជ្រប់សំភាសនិយាយភិក្ខុសោះ ។

(២២២) ព្រោះ មេត្តិយភិក្ខុនិកុម្មជកតុតាំងនោះមេត្តិយកុម្មជកតុ

ភិក្ខុ សុខចូល ទៅដល់ហើយក៏និយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយកុម្មជកតុ
 បពិត្រលោកម្ចាស់ព័ន្ធខ្យាយ ខ្ញុំម្ចាស់សូមថ្វាយបង្គំ ។ កាលបើមេត្តិយ-
 ភិក្ខុនិ មិយាយយ៉ាងនេះហើយ មេត្តិយភិក្ខុនិកុម្មជកតុមិននិយាយគប
 សោះឡើយ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយកុម្មជកតុ
 ជាគំរូបដិសេធ ។ រវ ។ ជាគំរូបដិសេធ បពិត្រលោកម្ចាស់ព័ន្ធខ្យាយ ខ្ញុំ
 ម្ចាស់សូមថ្វាយបង្គំ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិកុម្មជកតុមិននិយាយគជាគំរូបដិសេធ
 ដែរ ។ ទើបមេត្តិយភិក្ខុនិសួរថា ខ្ញុំម្ចាស់បានប្រទូស្តដល់លោកម្ចាស់រាល់
 អត្ថប្បប្បចុះបានជាលោកម្ចាស់រាល់អត្ថប្បប្បចុះនឹងខ្ញុំម្ចាស់ ។ មេត្តិយ-
 ភិក្ខុនិកុម្មជកតុឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្រសើរ បានជាយើងមិននិយាយនឹងនាង
 ព្រោះយើងទទួលបានបុគ្គលោវិញ្ញាណ ហើយនាងឯងធ្វើព្រះវិញ្ញាណឡើយ ។

ក្បាល អយ្យា កកើតិ ។ សេច ទោ ត្វំ ភតិធិ
 សិទ្ធិយ្យាសិ អន្តរ ភកវា ធានំ មល្លបុត្តំ ធាសា-
 ចេយ្យាតិ ។ ក្បាល អយ្យា កកើតិ កំ មយោ
 សញ្ញា កាតុន្តំ ។ ឯហិ ត្វំ ភតិធិ យេន ភកវា
 គេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ ឯវិ វាធាហិ ឥធិ
 ភន្តំ ធម្មន្តំ ធម្មន្តំ យាយ កន្តំ ធិសា អកយា
 អន្តិកា អនុបទ្ធា យាយ ធិសា សកយា សង្ឃិកា
 សទ្ធា យោ ធិវតំ គតោ បវតំ ឧធាតំ មន្តោ
 អាទិត្តំ អាយ្យនម្ពិ ធានុន មល្លបុត្តន ធូសិតាតិ ។ ឯវិ
 អយ្យាតិ ទោ មេត្តិយា កំភ្នំ មេត្តិយកុម្មុធានំ
 កំភ្នំ បដិស្សត្វា យេន ភកវា គេនុបសង្កមិ ឧប-
 សង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាធាត្វា ឯវិ មន្តំ អដ្ឋាសិ

មេត្តិយាកុំភ្លឺស្រេច (បើដូច្នោះ) លោកម្ចាស់ទ្រង់ប្តីដូចម្តេច ។
 មេត្តិយាកុំភ្លឺស្រេចក្នុងកំភ្នំភ្នំភ្នំ មេត្តិយាកុំភ្លឺស្រេច មេត្តិយាកុំភ្លឺស្រេច
 ព្រះភាគទ្រង់ទ្រង់ទ្រង់ទ្រង់ (ទោះ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទ្រង់
 ទ្រង់ទ្រង់ទ្រង់ទ្រង់ទ្រង់ ។ មេត្តិយាកុំភ្លឺស្រេច ចុះលោក
 ម្ចាស់កំភ្នំភ្នំភ្នំភ្នំ មេត្តិយាកុំភ្លឺស្រេច មេត្តិយាកុំភ្លឺស្រេច ។ មេត្តិយាកុំភ្លឺស្រេច
 កំភ្នំភ្នំភ្នំភ្នំ មេត្តិយាកុំភ្លឺស្រេច មេត្តិយាកុំភ្លឺស្រេច មេត្តិយាកុំភ្លឺស្រេច
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ចូលទៅប្រកបប្រកបប្រកបប្រកប
 ដ៏មានព្រះភាគ បពិត្រព្រះភ្នំភ្នំភ្នំ ការពារមិនមែនជាការបិទបាំង
 មិនមែនជាការសម្របសម្រួល បពិត្រព្រះភ្នំភ្នំភ្នំ ចំណែកដែល
 បិទបាំង មិនមែនទេ មិនមែនទេ ចំណែកដែលប្រកប
 ដោយភ័យ ប្រកបដោយទ័ព្រិ ប្រកបដោយទ័ព្រិ ចិត្តស្និទ្ធិ
 ដែលមិនប្រកប ចិត្តស្និទ្ធិចេះត្រឡប់ជាមានប្រកប ដូចជា
 វិញ្ញាណប្រកប ឥឡូវព្រះទ្រង់ទ្រង់ទ្រង់ មេត្តិយាកុំភ្លឺស្រេច
 នឹងម្ចាស់ហើយ ។ មេត្តិយាកុំភ្លឺស្រេច មេត្តិយាកុំភ្លឺស្រេច
 កំភ្នំ ដោយភាគ យ៉ាងហ្នឹងហើយ លោកម្ចាស់ ចុះហើយចូលទៅដល់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយទ្រង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ

។ ជាពាក្យច្បាស់ លើសេចក្តីលោកលោក ។

ឯកមន្តំ បិសា ទោ មេត្តិយា ភិក្ខុនិ កករន្តំ ឯធមរោច
 វនំ កន្ត ធម្មន្តំ ធម្មដិវ្យប់ យាយំ កន្ត ធិសា អកយា
 អនិគិកា អនុបទ្ធា សាយំ ធិសា សកយា សន្និកិកា
 សធមទ្ធា យោតា ធិវតំ គោតា បវតំ ទុទតំ មញ្ញ
 អាធិត្តំ អាយ្យធម្មំ ធាត្យោ មល្លបុត្តោ ធូសិតាតិ ។

[២៤៨] អដថោ កករា ឯកស្មំ ធិនារេ ឯកស្មំ
 មករោលោ ភិក្ខុសស្សំ សន្និសាតាមេត្តា អាយស្មន្តំ ធាត្យ
 មល្លបុត្តំ បដិប្បន្តំ សាសិ ត្វំ ធាត្យ ឯកស្មំ កករា
 យថាយំ ភិក្ខុនិ អាហាតិ ។ យថា មំ កន្ត កករា
 ជាតាតិ ។ ទុតិយម្បិ ទោ កករា ។ មេ ។ តតិយម្បិ
 ទោ កករា អាយស្មន្តំ ធាត្យ មល្លបុត្តំ ឯកស្មំ
 សាសិ ត្វំ ធាត្យ ឯកស្មំ យថាយំ ភិក្ខុនិ
 អាហាតិ ។ យថា មំ កន្ត កករា ជាតាតិ ។

ហើយស្មិតាដៅក្នុងវិធីសមគួរ ។ មេត្តិយាភិក្ខុនិលុះស្មិតាដៅក្នុងវិធីសមគួរ
 ហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចំរើន ការនេះមិនមែនជាការបិទបាំង មិនមែនជាការសមគួរសោះ
 ឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចំសណាដែលមិនគ្រប់ដានក៏យ មិន
 មានចម្រើន មិនមានឧបទ្រព ចំសនោះត្រឡប់ជាប្រកបដោយភ័យ ប្រកប
 ដោយចម្រើន ប្រកបដោយឧបទ្រពវិញ ទឹកឆ្នាំងណាដែលមិនគ្រប់ដាន
 រៀល ទឹកឆ្នាំងនោះត្រឡប់ជាមានរៀលវិញ ដូចជាទឹកគ្រប់គ្រងក៏ប្រ
 ជាត្រូវ ឥឡូវព្រះទេពមល្លបុត្តជាម្ចាស់លោកប្រែស្តង់នឹងប្រែអង្គហើយ ។

[២៤៩] ព្រះខេតាមនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់
 ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរបញ្ជាក់ព្រះទេពមល្លបុត្តដ៏មានអាយុក្នុង
 ពេលនោះថា ម្ចាស់ទេព្វៈ អ្នករលឹកឃើញឬទេ ខាងភិក្ខុនិនេះថាយ៉ាងណា
 អ្នកឯងបានធ្វើយ៉ាងនោះមែនឬទេ ។ ព្រះទេពមល្លបុត្តក្រាបទូលថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ក្រាបទូលព្រះអង្គដោយពិក
 ហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានបន្ទូលសួរព្រះទេពមល្លបុត្តដ៏មាន
 អាយុជាតំបំរើពេទី ។ មេ ។ ជាតំបំរើពេទីថា ម្ចាស់ទេព្វៈ អ្នករលឹក
 ឃើញឬទេ ខាងភិក្ខុនិនេះថាយ៉ាងណា អ្នកឯងបានធ្វើយ៉ាងនោះ
 មែនឬទេ ។ ព្រះទេពមល្លបុត្តក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះបញ្ជាប្រាស

លោកលោក ឆន្ទៈសង្ឃវិសេសស្ស មេត្តិយាភិក្ខុវិញ្ញាណ

ន ទោ ឧត្ត ឧត្តា ឯវំ ចិត្តមេត្តិ សុខេ ភយា កាតំ
 ភតត្ថំ វិនេហំ សុខេ ភយា អកាតំ អភតត្ថំ វិនេ-
 ហិតំ ។ យតោហំ ភត្ត ជាតោ ជាភិជាតាមិ សុច្ច-
 ទន្តេនចិ មេត្តិ ឧត្តំ មនិសេវិតា មកេវ ជាតភេតិ ។
 អដទោ ភកក ភិក្ខុ អាយស្កន្តិ តេនហិ ភិក្ខុវេ មេត្តិយំ
 ភិក្ខុនិ ទាសេដ ឥមេ ច ភិក្ខុ អនុយុញ្ញជាតិ ។ ឥដ្ឋំ
 វត្តា ភកក ឧត្តាយាសនា វិហារំ ទាវសិ ។ អដទោ តេ
 ភិក្ខុ មេត្តិយំ ភិក្ខុនិ ទាសេសុំ ។ អដទោ មេត្តិយកុម្ម-
 ជតា ភិក្ខុ តេ ភិក្ខុ ឯតទភេតិ ទា អាវុសា មេត្តិយំ
 ភិក្ខុនិ ទាសេដ ឧ សា កិញ្ចំ អថាជ្ឈតិ អម្ពេហិ សា
 ឧប្បាហិតា កុមិវតហិ អនត្តមទេហិ ទាវទាតិប្បាយេ-
 ហិតិ ។ តី មន ត្តាត្ថ អាវុសា អាយស្កន្តិ ឧត្តំ មន្តប្បត្តំ

លោកលោក សង្ឃវិសេសវិ ២ និទានមេត្តិយាភិក្ខុ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រាប់នូវព្រះអង្គដោយពិតហើយ ។ ព្រះបរមេន្ទ្រ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ទទួល អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ដ៏និពោលបណ្តោះបរិព្រាណយានិ
 នេះ បើអំពើដែលអ្នកបានធ្វើហើយ អ្នកចូរត្រាយថា ខ្ញុំធ្វើហើយ បើ
 អំពើដែលអ្នកមិនបានធ្វើទេ អ្នកចូរត្រាយថា ខ្ញុំមិនបានធ្វើទេ ។ ព្រះទទួល
 បណ្តបុគ្គលត្រាបបូលថា បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គគាំភ័យដ៏ដូចគ្នាភិក្ខុ
 សូម្បីតែយល់ស្តីសេពមេបុគ្គលក៏មិនដែលស្តាប់សោះឡើយ នឹងបាច់
 គោលទៅប្តីដល់ការលើក (នោះ) ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់
 ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើ
 ដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរឱ្យមេត្តិយាភិក្ខុនិសីតក្នុងចេញ ហ្នឹងទៀត អ្នកទាំង
 ឡាយចូរសាកសួរភិក្ខុទាំងឡាយនេះមើល ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាស់ដូច្នោះហើយ ក៏ត្រាកាតាកអាសនៈចូលទៅកាន់វិហារវិញ ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយនោះក៏ឱ្យមេត្តិយាភិក្ខុនិសីតក្នុងវិហារនោះ ។ ទើបមេត្តិយាភិក្ខុនិសីតក្នុ-
 ជតភិក្ខុនិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា ម្ចាស់អាវុសា ចូរលោក
 កុំអ្វីកមេត្តិយាភិក្ខុនិ ។ នោះ ភិក្ខុមានកំហុសលោះទេ (ហេតុដ៏មមកពី)
 យើងទាំងមិនសប្បាយចិត្ត (យើង) ចង់ឱ្យទទួលមូលបុគ្គលាកាតាកសមណៈតទ
 ទើបឱ្យមេត្តិយាភិក្ខុនិនោះប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា ម្ចាស់
 អាវុសា អ្នកហិនទោទ ព្រះទទួលមូលបុគ្គលដ៏មានអាយុ ដោយតាមភិក្ខុពាក្យ

អម្បាលកោន ទារាជីកោន ធម្មេន អនុត្តរសេដាតិ ។
 ឯវិហារសាតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។
 តេ ឧត្តរាយន្តំ ជិយន្តំ វិទាចេន្តំ កតំ ហិ ធាម
 មេត្តិយកុម្មុជតា ភិក្ខុ អាយស្មន្តំ ទតំ មន្តបុត្តំ
 អម្បាលកោន ទារាជីកោន ធម្មេន អនុត្តរសេស្សន្តិកំ ។
 អដថោ តេ ភិក្ខុ កតរតោ ឯតមត្តំ អាណេចស្មំ ។
 អដថោ កតវា ឯតស្មិ ទិដានេ ឯតស្មិ បករណេ
 ភិក្ខុសង្ឃំ សង្ឃទាតាមកា មេត្តិយកុម្មុជតេ ភិក្ខុ
 បដិម្ពត្តិ សត្តំ កិវ ឥន្ទ្រ ភិក្ខុវ ទតំ មន្តបុត្តំ
 អម្បាលកោន ទារាជីកោន ធម្មេន អនុត្តរសេដាតិ ។
 សត្តំ កតវាតិ ។ វិទាហិ ឥន្ទ្រ កតវា កតំ ហិ
 ធាម ឥន្ទ្រ មោឃបុរិសា ទតំ មន្តបុត្តំ អម្បាលកោន
 ទារាជីកោន ធម្មេន អនុត្តរសេស្សេន ទេតំ មោឃបុរិសា
 អប្បសន្តានំ វា ចសា ឆាយ ។ បេ ។ ឯវិញ្ញា មធម ភិក្ខុវេ ឥម
 សំត្តាបដំ ឧត្តរសេយ្យាច យោ បទ ភិក្ខុ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រ

មិនបានមូល(១)។ មេត្តិយភិក្ខុនឹងកុម្មុជតកុម្មុជយថា ម្ចាស់អាវុសា យ៉ាង
 ព្រឹទ្ធិវិទេហិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីត្រាច្បាច់ ។ បេ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពោលនោស ទិដ្ឋា តិរវិលថា ចុះហេតុអ្វីបានជា
 មេត្តិយភិក្ខុនឹងកុម្មុជតកុម្មុជ ទោទព្រះទ្រព្យមន្តបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយភាពក្តី
 បានដឹកមិនបានមូល(ដូច្នោះ) ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូល
 សេចក្តីនេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិពានេវ ដំណើរនេះ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ឲ្យបដិភិក្ខុសង្ឃ ហើយសូចំពោះមត្តិយភិក្ខុ
 នឹងកុម្មុជតកុម្មុជតកុម្មុជនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំង
 ឡាយទោទទ្រព្យមន្តបុត្តដោយភាពក្តីបានដឹកមិនបានមូល ក៏វិវិទេ ។
 មេត្តិយភិក្ខុនឹងកុម្មុជតកុម្មុជក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដំណើរ
 នោះក៏វិវិទេ ។ ព្រះសព្វញ្ញត្តដ៏មានដោតទ្រង់តិរវិលថា ម្ចាស់មោឃ-
 បុរិសទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វីបានជា អ្នកទាំងឡាយ ទោទទ្រព្យមន្តបុត្តដោយ
 ភាពក្តីបានដឹកមិនបានមូល (ដូច្នោះ) ម្ចាស់មោឃបុរិសទាំងឡាយ ហេតុ
 នេះមិនមែនទាំងឡាយព្រះបាទដល់អ្នកដទៃដល់មិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឲ្យនិទ្ទេសសិទ្ធិចុះនេះ
 យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីក្រាបទូល មានចិត្តភាគមិន

១ មិនបានឃើញ ឬមិនបានឮ ឬក៏និពានេវន្តិលឡើយ ។

នោសោ អប្បតិកោ អម្ពលកោ ចារាជិកោ ច ធម្មោ អ-
នុន្ត្រិយោ អប្បេនាម ឯ ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យន្តិ
កតោ អបរេន សមយេន សមនុត្តាហិយមាថា វា អស-
មនុត្តាហិយមាថា វា អម្ពលកតោ តិ អធិការណ៍
ហោតិ ភិក្ខុ ច នោសំ បតិដ្ឋាតិ សង្ករាជិសេសោតិ ។

(២២៦) យោ បចាតិ យោ យាជិសោ ។ យេ ។
ភិក្ខុតិ ។ យេ ។ អយំ ឥមស្មំ អត្ថុ អធិច្យតោ ពិក្ខុតិ ។
ភិក្ខុន្តិ អញ្ញំ ភិក្ខុ ។ ធុដ្ឋោ នោសោតិ កុមិកោ
អនត្តមោ អនកិរាជ្ជា កហតចិត្តោ ចិលជាតោ ។
អប្បតិកោតិ តេច ច កោមេច តេន ច នោសេន តាយ
ច អនត្តមេនតាយ តាយ ច អនកិរាជ្ជិយា អប្បតិកោ
ហោតិ ។ អម្ពលកំ ធាម អធិន្តំ អសុតំ អថវិសង្កតំ ។
ចារាជិកោ ធម្មោតិ ចនុន្តំ អញ្ញាមេន ។ អនុន្ត្រិយ-
យោតិ ចោទេតិ វា ចោតាមេតិ វា ។ អប្បេនាម ឯ
ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យន្តិ ភិក្ខុកាវា ចាវេយ្យ សម-
ណទម្ហា ចាវេយ្យ សីលត្តន្តា ចាវេយ្យ ករោតុណា
ចាវេយ្យ ។

ចោទភិក្ខុផនិកាវាយកាបក្តិបាណិកមិនមានមូលដោយបំណងថា អញ
ត្រូវធ្វើដូចម្តេចឱ្យភិក្ខុនោះយូរចាកព្រហ្មចរិយមិ^(១) នេះបាន លុះសម័យ
នាវិក្រាយគកិរនាមក ។ ពោះគោកស្អក្តី ដើមសាតស្អក្តី អធិការណ៍
នោះប្រាកដជាគ្មានមូល ភិក្ខុអកចោទនោះក៏ប្តេជ្ញាវោស (ដោយខ្លួនឯង)
ត្រូវកាបក្តិសង្ខារិយស ។

(២២៦) ត្រីវិភាគ្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយកុសិលក្តាបទនាវិ
ដើម្បីចេញពីយ ។ ត្រីវិភាគ្យថា មានសេចក្តីក្រោមប្រទុស្ត អធិប្បាយថា ទិវ
អន់ចិត្ត មិនត្រឹមត្រូវ មានចិត្តនិរោសខ្លាំងខ្លប់ មានចិត្តចង្រ្កឹតចង្រ្កល់ ។
ត្រីវិភាគ្យថា មានចិត្តរោតអន់ គឺមានចិត្តមិនរីករាយ ព្រោះសេចក្តីរិវ
នោះផង ព្រោះទោសនោះផង ព្រោះសេចក្តីអន់ចិត្តនោះផង ព្រោះសេចក្តី
មិនត្រឹមត្រូវនោះផង ។ ដែលហៅថាមិនមានមូល គឺមិនយឺតៗ មិនព្យ
មិនចង្រ្កឹត ។ ត្រីវិភាគ្យថា ដោយកាបក្តិបាណិក ភិក្ខុណា កាបក្តិបាណិក
ទាំង២ កាបក្តិបាណិកណាមួយ ។ ត្រីវិភាគ្យថា ចោទ គឺចោទខ្លួនឯងក្តី
ឱ្យអកថាចោទក្តី ។ ពាក្យថា អញត្រូវធ្វើដូចម្តេច ឱ្យភិក្ខុនោះយូរចាក
ព្រហ្មចរិយមិនបាន អធិប្បាយថា អញគប្បីឱ្យភិក្ខុនោះយូរចាកភិក្ខុ
កាណ យូរចាកសមណមិ យូរចាកភនិសីល យូរចាកតាវាគុណ^(២) ។

១ សាសន៍ព្រហ្មចរិយ ។ ២ ក្នុងអំឡុងព្រះវិញ្ញាណស្តី មានវិញ្ញាណថា «តុណាមិធិ
ត្រៀងដុតចំលែកឱ្យរិទ្ធិស្លុតទៅ» ។

(២២៧) តតោ អបរេន សមយេនាតិ យស្មី ទណោ
 អនុជ្ឈិសីតោ ហោតិ តំ ទណំ តំ លយំ តំ មុហុតំ វិគីរត្ត ។
 សមទុក្ខាហិយមាថោ វាតិ យេន វុច្ចនា អនុជ្ឈិសីតោ
 ហោតិ តស្មី វុច្ចស្មី សមទុក្ខាហិយមាថោ វា ។
 អសមទុក្ខាហិយមាថោ វាតិ ន កេនចិ វុច្ចនាថោ ។

(២២៨) អធិករណំ នាម ចត្តារិ អធិករណានិ
 វិភជានិករណំ អនុវិភជានិករណំ អាបត្តានិករណំ
 តំព្វានិករណំ ។

(២២៩) កិក្ខុ ច នោសំ បតិដ្ឋានីតិ តុច្ឆកំ មយា
 កណំតំ មុសា មយា កណំតំ អក្ខតំ មយា កណំតំ
 អជាធិន្តេន មយា កណំតំ ។ សង្ឃានិសេសោតិ ។ មេ ។
 តេនមិ វុច្ចតិ សង្ឃានិសេសោតិ ។

(២៣០) អធិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋ្ហ-
 បដ្ឋេត្តោ តតោ ចោទេតិ ជិដ្ឋា មយា ចារាជីកំ ធម្មំ
 អដ្ឋ្ហបញ្ចាសិ អស្សនេណាសិ អសក្សបុត្តិយោសិ នត្ថិ
 តយា សទ្ធិំ ឧចោសថោ វា បវារណា វា សង្ឃកម្មំ
 វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃានិសេសស្ស ។

(២២៧) ត្រីនីតាក្យថា ពុរសម័យពាទិក្រាមតតិរោនមក សេចក្តី
 ថា (ប្រតិកុរោនា) ចោទគេក្នុងទណៈណា ក្នុងទណៈនោះ (ស្រចករោនា
 ពេលនោះក្នុងទេវ ។ ត្រីនីតាក្យថា ចោទគេសាកសួរក្តី សេចក្តីថា
 (ប្រតិកុរោនា) គេចោទដោយត្រណា គេសាកសួរក្នុងវិគីរោនា ។ ត្រីនី
 តាក្យថា គេមិនសាកសួរក្តី សេចក្តីថា គេមានអ្នកណាមួយសាកសួរ ។

(២២៨) ដែលហៅថា កមិករណៈ ។ នោះមាន ៤ យ៉ាងគឺ វិភ-
 ជានណ ១ អនុវិភជានណៈ ១ អាបត្តាជិករណៈ ១ វិភជានណៈ ១ ។

(២២៩) ត្រីនីតាក្យថា កិក្ខុអក្ខរចោទនាវត្ថុច្បូរចាស (ដោយ
 ខ្លួនឯង) សេចក្តីថា អញពោលពាក្យទៅ អញពោលពាក្យត្រង់ អញ
 ពោលពាក្យមិនត្រង់ អញមិនដឹងហើយពោល ។ ត្រីនីតាក្យថា អាបត្តិ
 សន្និទ្ធិសេស មានអធិប្បយក្នុងសន្និទ្ធិសេសសិក្ខាបទទ័ទ្ធចូចហើយ ។

(២៣០) កិក្ខុកាលត្រីអាបត្តិប្រាជ្ញិក វែកកិក្ខុអក្ខរចោទនាមិន
 ឃើញទេ បើកិក្ខុអក្ខរចោទនោះ ចោទកិក្ខុនោះជា ខ្ញុំបាទឃើញអ្នក
 ឯងត្រីអាបត្តិប្រាជ្ញិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូន
 ចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ ។ ទោសថកម្មក្តី បរិលោកម្មក្តី សន្និទ្ធកម្មក្តី
 ជាមួយនឹងអ្នកឯងនោះទេ (កិក្ខុចោទជូនចុះ) ត្រីអាបត្តិសន្និទ្ធិសេស

លោកស្រី អង្គុមសង្ឃាទិសេសស្ស បទអាជីវិយេ អង្គុម

អសុតស្ស ហោតិ ចារាជិតំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោតិ តត្បោ
ចោទេតិ សុតោ មយា ចារាជិតំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោ-
សិ អស្សមណោសិ អសត្យបុត្តិយោសិ ធម្មំ តយា
សន្តិំ ឧចោសាថា វា បវរណា វា សង្ឃកម្មំ វាតិ
អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អបរិ-
សន្តិកស្ស ហោតិ ចារាជិតំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោតិ តត្បោ
ចោទេតិ ចរិសន្តិកោ មយា ចារាជិតំ ធម្មំ អដ្ឋា-
បដ្ឋោសិ អស្សមណោសិ អសត្យបុត្តិយោសិ ធម្មំ
តយា សន្តិំ ឧចោសាថា វា បវរណា វា សង្ឃកម្មំ
វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(២៨១) អង្គុមសង្ឃាទិសេសស្ស ហោតិ ចារាជិតំ ធម្មំ អដ្ឋា-
បដ្ឋោតិ តត្បោ ចោទេតិ ធម្មំ មយា សុតោ ច
ចារាជិតំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោសិ ។ មេ ។ អាបត្តិ វាចាយ
វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អង្គុមសង្ឃាទិសេសស្ស ហោតិ ចារា-
ជិតំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោតិ តត្បោ ចោទេតិ ធម្មំ មយា

លោកស្រី សង្ឃាទិសេសស្ស បទអាជីវិយេ អង្គុមសង្ឃាទិសេសស្ស

(គប់ ១ ហត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាណិកហើយ តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិន
បានឮ បើភិក្ខុអ្នកចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំបានឮថាអ្នកឯងត្រូវអាបត្តិ
បាណិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធចា
សក្យបុត្រទេ ។ បុរសបឋមភ្នំ បរណាកម្មភ្នំ សន្យាកម្មភ្នំ ជាមួយ
ធម៌អ្នកឯងគ្នាទេ (ភិក្ខុចោទដូច្នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស(គប់ ១
ហត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាណិកហើយ តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនមាន
សេចក្តីជឿស បើភិក្ខុអ្នកចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំមានសេចក្តីជឿសថា
អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាណិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជា
ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រទេ ។ បុរសបឋមភ្នំ បរណាកម្មភ្នំ សន្យា-
កម្មភ្នំ ជាមួយធម៌អ្នកឯងគ្នាទេ (ភិក្ខុចោទដូច្នោះ) ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស(គប់ ១ ហត់ ។

(២៨១) ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបាណិក តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិន
ឃើញ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិ
បាណិកហើយ ខ្ញុំបានឃើញហើយផង បានឮផង ។ មេ ។ (ភិក្ខុ
ចោទដូច្នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស(គប់ ១ ហត់ ។ ភិក្ខុកាលត្រូវ
អាបត្តិបាណិក តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនឃើញ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ)
ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាណិកហើយ ខ្ញុំបានឃើញហើយផង

បរិសុទ្ធិតោ ច ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបម្ពោសិ អស្សម-
 ណោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ខារិ-
 សេសស្ស ។ អធិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ
 វេជ្ជាបដ្ឋោ ឧត្ថេ ចោទេតិ ធិដ្ឋោ មយា សុតោ
 ច បរិសុទ្ធិតោ ច ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបម្ពោសិ
 ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ខារិសេ-
 សស្ស ។ អសុគស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បម្ពោសិ ឧត្ថេ ចោទេតិ សុតោ មយា បរិសុទ្ធិតោ
 ច ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបម្ពោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ
 វាចាយ វាចាយ សង្ខារិសេសស្ស ។ អសុគស្ស ហោតិ
 ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបម្ពោសិ ឧត្ថេ ចោទេតិ សុតោ
 មយា ធិដ្ឋោ ច ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបម្ពោសិ ។ បេ ។
 អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ខារិសេសស្ស ។ អសុគស្ស
 ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបម្ពោសិ ឧត្ថេ ចោទេតិ
 សុតោ មយា បរិសុទ្ធិតោ ច ធិដ្ឋោ ច ចារាជីកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបម្ពោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ខារិសេសស្ស ។ អបរិសុទ្ធិស្ស ហោតិ ចារាជីកំ

វេជ្ជិសាហើយផនិ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ។ បេ ។ (ភិក្ខុ
 ចោទដូច្នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេសត្រប់ៗ ហាត់ ។ ភិក្ខុកាលត្រូវ
 អាបត្តិបាណនិក តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនឃើញ ឃើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ)
 ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាណនិកហើយ ខ្ញុំឃើញហើយផនិ
 ព្រះហើយផនិ វេជ្ជិសាហើយផនិ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទដូច្នោះ) ត្រូវ
 អាបត្តិសង្ខារិសេសត្រប់ៗ ហាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាណនិកហើយ តែ
 ភិក្ខុអ្នកចោទមិនបានឮ ព្រោះហេតុនោះ ជាបើភិក្ខុអ្នកចោទ ចោទភិក្ខុ
 នោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាណនិកហើយ យើងបានឮផនិ វេជ្ជិសាផនិ
 ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេសត្រប់ៗ ហាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាណនិក
 ហើយ តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនបានឮ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទ
 ភិក្ខុនោះថា យើងបានឮផនិ បានឃើញផនិថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិ
 បាណនិកហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស
 ត្រប់ៗ ហាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាណនិកហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនបាន
 ឮ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំឃើញហើយផនិ វេជ្ជិស
 ហើយផនិ ឃើញហើយផនិថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាណនិកហើយ
 ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេសត្រប់ៗ ហាត់ ។
 ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាណនិកហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ មិនបានវេជ្ជិស

ធម្មំ អដ្ឋបទដ្ឋោតិ តត្ថេ ចោទេតិ បរិសុទ្ធិតោ មយា
 និដ្ឋោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋបទដ្ឋោសិ ។ មេ ។ ភាមត្តិ
 វាចាយ វាចាយ សដ្ឋានិសេសស្ស ។ អបរិសុទ្ធិតស្ស
 ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋបទដ្ឋោតិ តត្ថេ ចោទេតិ
 បរិសុទ្ធិតោ មយា សុតោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋបទ-
 ដ្ឋោសិ ។ មេ ។ ភាមត្តិ វាចាយ វាចាយ សដ្ឋានិសេ-
 សស្ស ។ អបរិសុទ្ធិតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋបទដ្ឋោតិ តត្ថេ ចោទេតិ បរិសុទ្ធិតោ មយា និដ្ឋោ
 ច សុតោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋបទដ្ឋោសិ ។ មេ ។
 ភាមត្តិ វាចាយ វាចាយ សដ្ឋានិសេសស្ស ។

(២៧២) និដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋបទដ្ឋោ
 តត្ថេ ចោទេតិ សុតោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋបទ-
 ដ្ឋោសិ ។ មេ ។ ភាមត្តិ វាចាយ វាចាយ សដ្ឋានិសេ-
 សស្ស ។ និដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋបទដ្ឋោ
 តត្ថេ ចោទេតិ បរិសុទ្ធិតោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋបទដ្ឋោសិ ។ មេ ។ តត្ថេ ចោទេតិ សុតោ មយា
 បរិសុទ្ធិតោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋបទដ្ឋោសិ ។ មេ ។

បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាមត្តិបាណិកហើយ ខ្ញុំ
 រឿនសហើយផង ខ្ញុំឃើញហើយផង ។ មេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នោះ)
 ត្រូវអាមត្តិសន្យាទិសេសគ្រប់ៗទាក់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិបាណិកហើយ ភិក្ខុ
 អ្នកចោទនោះ មិនបាទរឿន បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា
 អ្នកឯងត្រូវអាមត្តិបាណិកហើយ ខ្ញុំរឿនសហើយផង ខ្ញុំឃើញហើយផង
 ។ មេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នោះ) ត្រូវអាមត្តិសន្យាទិសេសគ្រប់ៗទាក់ ។
 ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិបាណិកហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនបាទរឿន បើភិក្ខុ
 អ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាមត្តិបាណិកហើយ ខ្ញុំ
 រឿនសហើយផង ខ្ញុំឃើញហើយផង ខ្ញុំឃើញហើយផង ។ មេ ។
 (ភិក្ខុចោទគេដូច្នោះ) ត្រូវអាមត្តិសន្យាទិសេសគ្រប់ៗទាក់ ។

(២៧២) ភិក្ខុកាលត្រូវអាមត្តិបាណិក ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ បាទ
 ឃើញមែន បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវ
 អាមត្តិបាណិកហើយ ខ្ញុំបាទឃើញហើយ ។ មេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នោះ)
 ត្រូវអាមត្តិសន្យាទិសេសគ្រប់ៗទាក់ ។ ភិក្ខុកាលត្រូវអាមត្តិបាណិក
 ភិក្ខុអ្នកចោទបានឃើញមែន បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះ
 ថា អ្នកឯងត្រូវអាមត្តិបាណិកហើយ ខ្ញុំរឿនសហើយ ។ មេ ។ បើ
 (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាមត្តិបាណិកហើយ

អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្កាទិសេសស្ស ។ សុត្តន្ត
 ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្ទាតិ តត្ថោ ចោទេតិ
 បរិសន្តិកោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្ទាសិ ។ បេ ។
 តត្ថោ ចោទេតិ ធិដ្ឋោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បន្ទាសិ ។ បេ ។ តត្ថោ ចោទេតិ បរិសន្តិកោ មយា
 ធិដ្ឋោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្ទាសិ ។ បេ ។
 អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្កាទិសេសស្ស ។ បរិសន្តិ-
 កស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្ទាតិ តត្ថោ
 ចោទេតិ ធិដ្ឋោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្ទាសិ
 ។ បេ ។ តត្ថោ ចោទេតិ សុតោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាបន្ទាសិ ។ បេ ។ តត្ថោ ចោទេតិ ធិដ្ឋោ
 មយា សុតោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្ទាសិ អស្សវ-
 ណោសិ អសក្សវុត្តិយោសិ ធីត្តិ តបរា សន្តិ ឧកា-
 សោតោ វា បរាណា វា សង្ក្រង្គំ វាតិ អាមត្តិ
 វាចាយ វាចាយ សង្កាទិសេសស្ស ។

ខ្ញុំព្រហ្មហើយផង រឿសហើយផង ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទេត
 ដូច្នោះ) ត្រូវអាមត្តិសន្យាទិសេសគ្រប់ៗ មាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិបាណជិក
 ហើយ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) បាទព្រ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទ
 ភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាមត្តិបាណជិកហើយ ខ្ញុំរឿសហើយ ។ បេ ។
 បើ(ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាមត្តិបាណជិកហើយ
 ខ្ញុំឃើញហើយ ។ បេ ។ បើ(ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះ
 ថា អ្នកឯងត្រូវអាមត្តិបាណជិកហើយ ខ្ញុំរឿសហើយផង ឃើញ
 ហើយផង ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទេតដូច្នោះ) ត្រូវអាមត្តិសន្យាទិ-
 សេសគ្រប់ៗ មាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិបាណជិកហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ
 បាទរឿស បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវ
 អាមត្តិបាណជិកហើយ ខ្ញុំឃើញហើយ ។ បេ ។ បើ(ភិក្ខុអ្នកចោទ
 នោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាមត្តិបាណជិកហើយ ខ្ញុំព្រហ្មហើយ
 ។ បេ ។ បើ(ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវ
 អាមត្តិបាណជិកហើយ ខ្ញុំឃើញហើយផង ខ្ញុំព្រហ្មហើយផង អ្នកឯងមិន
 មែនជាសមណៈ មិនមែនជាគូនាទៅត្រូវទទួលជាសក្សីអ្នកទេ ទេចោសចកម្មត្តិ
 បរាណេកម្មត្តិ សន្យាម្មត្តិ ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្នាទេ (ភិក្ខុចោទេត
 ដូច្នោះ) ត្រូវអាមត្តិសន្យាទិសេសគ្រប់ៗ មាត់ ។

(២៧៣) ធិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋប-
 ដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋេ វេមតិកោ ធិដ្ឋំ ឆោគាប្បតិ ធិដ្ឋំ
 ន សវតិ ធិដ្ឋំ បមុដ្ឋោ(*) ហោតិ តញ្ចេ ចោទេតិ
 ធិដ្ឋោ មយា សុតោ ច ។ មេ ។ ធិដ្ឋោ មយា
 បរិសុទ្ធិតោ ច ។ មេ ។ ធិដ្ឋោ មយា សុតោ ច
 បរិសុទ្ធិតោ ច ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋបបន្ទោសំ ។ មេ ។
 សុតស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋបបន្ទោតិ សុតេ
 វេមតិកោ សុតំ ឆោគាប្បតិ សុតំ ន សវតិ សុតំ
 បមុដ្ឋោ ហោតិ តញ្ចេ ចោទេតិ សុតោ មយា
 បរិសុទ្ធិតោ ច ។ មេ ។ សុតោ មយា ធិដ្ឋោ ច
 ។ មេ ។ សុតោ មយា បរិសុទ្ធិតោ ច ធិដ្ឋោ ច
 ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋបបន្ទោសំ ។ មេ ។ បរិសុទ្ធិតស្ស
 ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋបបន្ទោតិ បរិសុទ្ធិតោ
 វេមតិកោ បរិសុទ្ធិតំ ឆោគាប្បតិ បរិសុទ្ធិតំ ន សវតិ
 បរិសុទ្ធិតំ បមុដ្ឋោ ហោតិ តញ្ចេ ចោទេតិ បរិសុទ្ធិតោ

។ ន. ប. បមុដ្ឋោ ។

(២៧៣) ភិក្ខុភាសត្រៃវិភាបក្កិបារាជីកំ ភិក្ខុអក្កោចាទោនោបុនោឃើញ
 វែម តែមានសេចក្តីសន្សំនឹងភិក្ខុដែលខ្លួនបានឃើញហើយ (និ) កំណត់
 មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ លើកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញ
 ហើយ ភេទនូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ លើភិក្ខុអក្កោចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា
 អ្នកឯងត្រូវវិភាបក្កិបារាជីកំហើយ ខ្ញុំបានឃើញផង ខ្ញុំបានឮផង ។ មេ ។ ខ្ញុំ
 បានឃើញផង ខ្ញុំមានសេចក្តីរន្សំសផង ។ មេ ។ ខ្ញុំបានឃើញផង ខ្ញុំបាន
 ឮផង ខ្ញុំមានសេចក្តីរន្សំសផង ។ មេ ។ ភិក្ខុត្រៃវិភាបក្កិបារាជីកំហើយ ភិក្ខុ
 អក្កោចោទោនោបុនោ តែមានសេចក្តីសន្សំនឹងភិក្ខុដែលខ្លួនបានឮហើយ
 (ភី) កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនបានឮហើយ លើកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួន
 បានឮហើយ ភេទនូវភិក្ខុដែលខ្លួនបានឮហើយ លើភិក្ខុអក្កោចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា
 អ្នកឯងត្រូវវិភាបក្កិបារាជីកំហើយ ខ្ញុំបានឮផង ខ្ញុំមានសេចក្តីរន្សំសផង
 ។ មេ ។ ខ្ញុំបានឮផង ខ្ញុំបានឃើញផង ។ មេ ។ ខ្ញុំបានឮផង ខ្ញុំមានសេចក្តី
 រន្សំសផង ខ្ញុំបានឃើញផង ។ មេ ។ ភិក្ខុត្រៃវិភាបក្កិបារាជីកំហើយ ភិក្ខុ
 អក្កោចោទោនោបុនោសេចក្តីរន្សំស កំណត់សេចក្តីសន្សំនឹងភិក្ខុដែលខ្លួន
 មានសេចក្តីរន្សំសហើយ កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនរន្សំសហើយ
 លើកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនរន្សំសហើយ ភេទនូវភិក្ខុដែលខ្លួនរន្សំស
 ហើយ លើភិក្ខុអក្កោចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវវិភាបក្កិបារាជីកំហើយ

មយោ ទិដ្ឋោ ច ។ មេ ។ បរិសុទ្ធិតោ មយោ សុតោ ច
 ។ មេ ។ បរិសុទ្ធិតោ មយោ ទិដ្ឋោ ច សុតោ ច ចារាជិកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ អស្សមណោសិ អសក្សបុត្តិយោសិ
 ធន្តិ តយា សន្តិ ឧបាសោ វា បវារណា វា សង្ឃកម្មំ
 វតិ អាចត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃទិសេសស្ស ។

[២៤២] អនិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បន្នោ តញ្ច ចោតាមេតិ ទិដ្ឋោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាបន្នោសិ អស្សមណោសិ អសក្សបុត្តិយោសិ ធន្តិ
 តយា សន្តិ ឧបាសោ វា បវារណា វា សង្ឃកម្មំ
 វតិ អាចត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃទិសេសស្ស ។
 អសុតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តញ្ច
 ចោតាមេតិ សុតោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ
 ។ មេ ។ អាចត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃទិសេសស្ស ។
 អបរិសុទ្ធិតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ
 តញ្ច ចោតាមេតិ បរិសុទ្ធិតោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាបន្នោសិ ។ មេ ។ អាចត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃទិសេសស្ស ។

ខ្ញុំមានសេចក្តីស្រឡាត់ ខ្ញុំបានឃើញផង ។ មេ ។ ខ្ញុំមានសេចក្តីស្រឡាត់
 ផង ខ្ញុំបានឮផង ។ មេ ។ ខ្ញុំមានសេចក្តីស្រឡាត់ ខ្ញុំបានឃើញផង
 ខ្ញុំបានឮផង អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ
 ជាសក្សបុត្ត ឧបាសថកម្មិ បវារណាកម្មិ សង្ឃកម្មិ ជាមួយនឹងអ្នក
 ឯងគ្នាទេ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នោះ) ត្រូវតាមក្តីសន្យាទិសេសត្រង់ៗ មាត់ ។

[២៤២] ភិក្ខុកាលត្រូវតាមក្តីបារាជិក តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនឃើញ
 ហើ (ភិក្ខុអ្នកចោទ) ប្រើបុគ្គលដទៃទៀតចោទភិក្ខុដែលត្រូវតាមក្តីបារាជិកនោះ
 ថា អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ អ្នកឯងត្រូវតាមក្តីបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែន
 ជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្សបុត្ត ឧបាសថកម្មិ
 បវារណាកម្មិ សង្ឃកម្មិ ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្នាទេ (ភិក្ខុអ្នកចោទគេ
 ដូច្នោះ) ត្រូវតាមក្តីសន្យាទិសេសត្រង់ៗ មាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវតាមក្តីបារាជិកហើយ
 ភិក្ខុអ្នកចោទមិនបានឮ បើភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតចោទភិក្ខុនោះថា
 អ្នកឯងខ្ញុំបានឮថា អ្នកឯងត្រូវតាមក្តីបារាជិកហើយ ។ មេ ។ (ភិក្ខុចោទ
 គេដូច្នោះ) ត្រូវតាមក្តីសន្យាទិសេសត្រង់ៗ មាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវតាមក្តីបារាជិក
 ហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទមិនបានឮស្រឡាត់ បើភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតចោទ
 ភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំបានឮសេចក្តីស្រឡាត់ថា អ្នកឯងត្រូវតាមក្តីបារាជិកហើយ
 ។ មេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នោះ) ត្រូវតាមក្តីសន្យាទិសេសត្រង់ៗ មាត់ ។

(២៧៧) អនិច្ចស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាបដ្ឋាន្តា តញ្ច ចោទាបេតិ ធិដ្ឋាសិ សុតោសិ
 ។ បេ ។ ធិដ្ឋាសិ បរិសន្តិកោសិ ។ បេ ។ ធិដ្ឋាសិ
 សុតោសិ បរិសន្តិកោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋាសិ
 ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃានិសេសស្ស ។
 អសុតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋានិ តញ្ច
 ចោទាបេតិ សុតោសិ បរិសន្តិកោសិ ។ បេ ។ សុតោសិ
 ធិដ្ឋាសិ ។ បេ ។ សុតោសិ បរិសន្តិកោសិ ធិដ្ឋាសិ
 ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋាសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ
 វាចាយ សង្ឃានិសេសស្ស ។ អបរិសន្តិកស្ស ហោតិ
 ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋានិ តញ្ច ចោទាបេតិ បរិស-
 ន្តិកោសិ ធិដ្ឋាសិ ។ បេ ។ បរិសន្តិកោសិ សុតោសិ
 ។ បេ ។ បរិសន្តិកោសិ ធិដ្ឋាសិ សុតោសិ ចារាជិកំ

(២៧៨) ភិក្ខុភាវត្រៃវាបត្តិបាណិក ភិក្ខុអ្នកចោទមិឃេយ្យោ បេ
 (ភិក្ខុអ្នកចោទ) ប្រើភិក្ខុវិទ្យោចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំបាទឃើញហើយ
 អ្នកឯងខ្ញុំបាទព្រហ័យ ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំបាទឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំមាន
 សេចក្តីរឿនហើយ ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំបាទឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបាទ
 ព្រហ័យ អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរឿនហើយ អ្នកឯងត្រូវវាបត្តិបាណិក
 ហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទនេដ្ឋច្ឆះ) ត្រៃវាបត្តិសង្ឃទិសេសត្រប់ៗ មាត់ ។
 ភិក្ខុត្រៃវាបត្តិបាណិកហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទនោះបើមិនបាទព្រហ័យ បើភិក្ខុអ្នកចោទ
 ប្រើភិក្ខុវិទ្យោចោទថា អ្នកឯងខ្ញុំបាទព្រហ័យ អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរឿន
 ហើយ ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំបាទព្រហ័យ អ្នកឯងខ្ញុំបាទឃើញហើយ
 ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំបាទព្រហ័យ អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរឿនហើយ អ្នកឯង
 ខ្ញុំបាទឃើញហើយ អ្នកឯងត្រូវវាបត្តិបាណិកហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទ
 នេដ្ឋច្ឆះ) ត្រៃវាបត្តិសង្ឃទិសេសត្រប់ៗ មាត់ ។ ភិក្ខុត្រៃវាបត្តិបាណិក
 ហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទមិនបាទរឿន បើភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រើភិក្ខុវិទ្យោចោទ
 ភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរឿនហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបាទឃើញ
 ហើយ ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរឿនហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបាទព្រហ័យ
 ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរឿនហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបាទឃើញហើយ

ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោសិ ។ មេ ។ អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ
សង្កាធិសេសស្ស ។

[២៥៦] ធិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាប-
ដ្ឋោ តញ្ច ចោទាមេតិ សុតោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ
អដ្ឋាបដ្ឋោសិ ។ មេ ។ បរិសង្កិតោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ
អដ្ឋាបដ្ឋោសិ ។ មេ ។ សុតោសិ បរិសង្កិតោសិ ចារាជិកំ
ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោសិ ។ មេ ។ អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ
សង្កាធិសេសស្ស ។ សុតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ
អដ្ឋាបដ្ឋោតិ តញ្ច ចោទាមេតិ បរិសង្កិតោសិ ។ មេ ។
តញ្ច ចោទាមេតិ ធិដ្ឋោសិ ។ មេ ។ តញ្ច ចោទាមេតិ
បរិសង្កិតោសិ ធិដ្ឋោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោសិ
។ មេ ។ អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្កាធិសេសស្ស ។
បរិសង្កិតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោតិ តញ្ច
ចោទាមេតិ ធិដ្ឋោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោសិ ។ មេ ។

អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងត្រូវអាមត្តិបាណិកហើយ ។ មេ ។ (ភិក្ខុចោទ
គេដូច្នោះ) ត្រូវអាមត្តិសង្ករិទ្ធិសេសត្រប់ៗមាត់ ។

[២៥៦] ភិក្ខុភាលត្រូវអាមត្តិបាណិក ភិក្ខុអ្នកចោទនោះបានឃើញ
ហើយ ម៉េ (ភិក្ខុអ្នកចោទ) ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតចោទភិក្ខុដែលត្រូវអាមត្តិបាណិក
នោះថា អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងត្រូវអាមត្តិបាណិកហើយ ។ មេ ។
អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីអន្លឺសហើយ អ្នកឯងត្រូវអាមត្តិបាណិកហើយ ។ មេ ។
អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីអន្លឺសហើយ អ្នកឯងត្រូវ
អាមត្តិបាណិកហើយ ។ មេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នោះ) ត្រូវអាមត្តិសង្ករិទ្ធិសេស
ត្រប់ៗមាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិបាណិកហើយ (ភិក្ខុអ្នកចោទ) បានឮហើយ
ម៉េភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តី
អន្លឺសហើយ ។ មេ ។ ម៉េ (ភិក្ខុអ្នកចោទ) ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតចោទភិក្ខុនោះថា
អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយ ។ មេ ។ ម៉េ (ភិក្ខុអ្នកចោទ) ប្រើភិក្ខុដទៃទៀត
ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីអន្លឺសហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញ
ហើយ អ្នកឯងត្រូវអាមត្តិបាណិកហើយ ។ មេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នោះ) ត្រូវ
អាមត្តិសង្ករិទ្ធិសេសត្រប់ៗមាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិបាណិកហើយ ភិក្ខុអ្នក
ចោទមានសេចក្តីអន្លឺស ម៉េភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតចោទភិក្ខុនោះថា
អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយថា អ្នកឯងត្រូវអាមត្តិបាណិកហើយ ។ មេ ។

ឆតោ ចោតាមេតិ ធិដ្ឋាសិ សុតោសិ ។ បេ ។
 ឆតោ ចោតាមេតិ ធិដ្ឋាសិ សុតោសិ ចារាជីកំ ធម្មំ
 អដ្ឋបទដ្ឋាសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ វចាយ វចាយ
 សង្ខារទិសេសស្ស ។

[២៧៧] ធិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋបទដ្ឋា
 ធិដ្ឋេ វេមតិកោ ធិដ្ឋំ ចោតាមេតិ ធិដ្ឋំ ឧ សាតិ ធិដ្ឋំ
 បមុដ្ឋា ហោតិ ។ បេ ។ សុតេ វេមតិកោ សុតំ
 ចោតាមេតិ សុតំ ឧ សាតិ សុតំ បមុដ្ឋា ហោតិ
 ។ បេ ។ បរិសង្ក្រេតេ វេមតិកោ បរិសង្ក្រិតំ ចោតាមេតិ
 បរិសង្ក្រិតំ ឧ សាតិ បរិសង្ក្រិតំ បមុដ្ឋា ហោតិ ឆតោ
 ចោតាមេតិ បរិសង្ក្រិតោសិ ធិដ្ឋាសិ ។ បេ ។ បរិ-
 សង្ក្រិតោសិ សុតោសិ ។ បេ ។ បរិសង្ក្រិតោសិ ធិដ្ឋាសិ
 សុតោសិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋបទដ្ឋាសិ អស្សមណោសិ

បើភិក្ខុអករចាទ ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ
 អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ ។ បេ ។ បើភិក្ខុអករចាទ ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតចោទភិក្ខុនោះថា
 អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ ។ អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ ថាអ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាណនិក
 ហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគង្វរច្នះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ខារទិសេស(គប់ៗមាត់ ។
 [២៧៧] ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបាណនិក ភិក្ខុអករចាទនោះគឺឃើញ
 វិមន (តែភិក្ខុអករចាទ) បានសេចក្តីសង្ស័យនឹងភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញ
 ហើយ កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ រលឹកមិនបាននូវ
 ភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ ភ្លេចនូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ ។ បេ ។
 បានសេចក្តីសង្ស័យនឹងភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែល
 ខ្លួនឃើញហើយ រលឹកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ ភ្លេចនូវភិក្ខុដែល
 ខ្លួនឃើញហើយ ។ បេ ។ បានសេចក្តីសង្ស័យនឹងភិក្ខុដែលខ្លួនអង្វៀស
 កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនអង្វៀសហើយ រលឹកមិនបាននូវភិក្ខុដែល
 ខ្លួនអង្វៀសហើយ ភ្លេចនូវភិក្ខុដែលខ្លួនអង្វៀសហើយ បើភិក្ខុអករចាទ
 ប្រើបុគ្គលដទៃទៀតចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំអង្វៀសហើយ អ្នកឯងខ្ញុំ
 ឃើញហើយ ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំអង្វៀសហើយ អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំ
 ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំអង្វៀសហើយ អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំ
 ហើយ ថាអ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាណនិកហើយ អ្នកឯងមិនវិមនជាសមណ

អសក្សបុត្តិយោសិ ធម្មិ តយា សន្និ ឧបោសថោ
វា ចវារណា វា សង្ឃតម្មំ វាតិ អាមត្តិ វាចាយ
វាចាយ សង្ឃទិសេសស្ស ។

(២៧៨) អសុទ្ធ សុទ្ធជិដ្ឋិ សុទ្ធ អសុទ្ធជិដ្ឋិ

អសុទ្ធ អសុទ្ធជិដ្ឋិ សុទ្ធ សុទ្ធជិដ្ឋិ ។

(២៧៩) អសុទ្ធោ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតំ ចារាជិកំ

ធម្មំ អជ្ឈាបន្តោ តេត្ថ សុទ្ធជិដ្ឋិ សមាធនោ អាលាតាសំ

កាកមេត្តា ចាវនាជិប្បាយោ វនេតិ អាមត្តិ សង្ឃា-

ទិសេសេន ធុត្តាស្ស ។ អសុទ្ធោ ហោតិ បុគ្គលោ

អញ្ញតំ ចារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្តោ តេត្ថ សុទ្ធជិដ្ឋិ

សមាធនោ ធុតាសំ កាកមេត្តា ចាវនាជិប្បាយោ

អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្សបុត្តិឡើយ ។ បោសថកម្មក្តី
បរិយោកកម្មក្តី សន្សំកម្មក្តីជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្នាទៅ ភិក្ខុចោទគម្ពីរនេះ
ត្រូវតាមភ្នំសិវ្យាទិសេសគ្រប់ ៗ ហាក់ ។

(មតិកាទុក្រម គឺបញ្ជីរឿងដែលនឹងត្រូវសំដែងតាមលំដាប់ហូរវេហ
ដូចមានខាងក្រោមនេះគឺ)

- (២៧៨) ភិក្ខុយលំឃើញថាបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គលដែល
មិនបរិសុទ្ធ ១ យល់ឃើញថាមិនបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គលដែល
បរិសុទ្ធ ១ យល់ឃើញថាមិនបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គលដែលមិន
បរិសុទ្ធ ១ យល់ឃើញថាបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គលដែលបរិសុទ្ធ ១។

(២៧៩) បុគ្គល ភិក្ខុដែលត្រូវតាមភ្នំបារាជិកឯណាមួយ ជាអ្នក
មិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ថាភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយមិន
ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើធុតាសាដោយសមគួរជាមុន ហើយមានសេចក្តីប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុ
នោះឃ្នាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ចៀមពាលរោទភិក្ខុនោះ (ដោយអាមត្តិ
បារាជិក ភិក្ខុអ្នកចោទ) ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ៏នឹងសិវ្យាទិសេស ។ បុគ្គល
ភិក្ខុដែលត្រូវតាមភ្នំបារាជិកឯណាមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុ
អ្នកចោទយល់ថាភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើធុតាសាដោយ
សមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នានឹងឲ្យភិក្ខុនោះឃ្នាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌

ឃោសនា សុទ្ធិសង្ឃវិសេសស្ស បរោកនិយម អសុទ្ធិផ្ទៃ

ឃោសនា សុទ្ធិសង្ឃវិសេសវិ បរោកនិយម ចំណាយអំពីកំណើតនៃចរិយាសុទ្ធិនាដើម

វិនេតិ អាចត្តិ សុទ្ធិសង្ឃវិសេសស្ស ។ អសុទ្ធិ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតវំ ចារាជិកំ ធម្មំ អន្លាបន្តោ តញ្ចេ សុទ្ធិផ្ទៃ សមាទោ អនោកាសំ កាវាបេត្វា អក្កោសាធិប្បាយោ វិនេតិ អាចត្តិ ឱមសវាទេន ទុក្ខដស្ស ។ អសុទ្ធិ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតវំ ចារាជិកំ ធម្មំ អន្លាបន្តោ តញ្ចេ សុទ្ធិផ្ទៃ សមាទោ ឱកាសំ កាវាបេត្វា អក្កោសាធិប្បាយោ វិនេតិ អាចត្តិ ឱមសវាទស្ស ។

ទើបពោលពោទកិក្កានោះ (ដោយអាចត្តិប្រាកដិត ភិក្ខុអ្នកពោទ) ត្រូវអាចត្តិសុទ្ធិសង្ឃវិសេស ។ បុគ្គល ឆឹកក្នុងវេលាត្រូវអាចត្តិប្រាកដិត ណាខ្លះមួយ ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកពោទយល់ថាភិក្ខុនោះ បរិសុទ្ធឈ្នោះ ហើយមិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើធុកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយ មានប្រាថ្នាខ្ពស់ដល់ភិក្ខុនោះ ទើបដេរ (ភិក្ខុអ្នកដេរ) ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដន្តិច បាចិត្តិយៈ ។ បុគ្គល ឆឹកក្នុងវេលាត្រូវអាចត្តិប្រាកដិតណាខ្លះមួយ ជាអ្នក មិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកពោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធឈ្នោះ ហើយឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើធុកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាខ្ពស់ដល់ ភិក្ខុនោះ ទើបដេរ ភិក្ខុអ្នកដេរ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៦០] សុទ្ធិ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតវំ ចារាជិកំ ធម្មំ អន្លាបន្តោ តញ្ចេ អសុទ្ធិផ្ទៃ សមាទោ អនោកាសំ កាវាបេត្វា ចាវចាធិប្បាយោ វិនេតិ អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ សុទ្ធិ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតវំ ចារាជិកំ ធម្មំ អន្លាបន្តោ តញ្ចេ អសុទ្ធិផ្ទៃ សមាទោ ឱកាសំ កាវាបេត្វា ចាវចាធិប្បាយោ វិនេតិ អាចត្តិ ។

[២៦០] បុគ្គល ឆឹកក្នុងវេលាមិនត្រូវអាចត្តិប្រាកដិតណាខ្លះមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកពោទយល់ថាភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធហ្នោះ ហើយ មិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើធុកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាខ្ពស់ឲ្យភិក្ខុ នោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបពោលពោទ ភិក្ខុអ្នកពោទ ត្រូវ អាចត្តិទុក្ខដ ។ បុគ្គល ឆឹកក្នុងវេលាមិនត្រូវអាចត្តិប្រាកដិតណាខ្លះមួយ ជា អ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកពោទយល់ឃើញថាភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធឈ្នោះ ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើធុកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាខ្ពស់ឲ្យភិក្ខុនោះ ឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបពោលពោទ ភិក្ខុអ្នកពោទ មិនត្រូវអាចត្តិ ។

សុត្តោ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតំ ចារាជិកំ ធម្មំ
 អនុជ្ឈាបន្តោ តញ្ចេ អសុទ្ធិនិដ្ឋិ សមាធា អនោកាសំ
 កាកាមេត្វា អន្តោសាទិច្ឆាយោ វិនេតិ អាចត្តិ ឱម-
 សវាទេន ទុក្កជស្ស ។ សុត្តោ ហោតិ បុគ្គលោ
 អញ្ញាតំ ចារាជិកំ ធម្មំ អនុជ្ឈាបន្តោ តញ្ចេ អសុទ្ធិនិដ្ឋិ
 សមាធា ឱកាសំ កាកាមេត្វា អន្តោសាទិច្ឆាយោ
 វិនេតិ អាចត្តិ ឱមសវាទស្ស ។

(២៦៦) អសុត្តោ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតំ ចារាជិកំ
 ធម្មំ អនុជ្ឈាបន្តោ តញ្ចេ អសុទ្ធិនិដ្ឋិ សមាធា អនោកាសំ
 កាកាមេត្វា ចារាជិកំ ធម្មាយោ វិនេតិ អាចត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 អសុត្តោ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតំ ចារាជិកំ ធម្មំ អនុជ្ឈា-
 បន្តោ តញ្ចេ អសុទ្ធិនិដ្ឋិ សមាធា ឱកាសំ កាកាមេត្វា
 ចារាជិកំ ធម្មាយោ វិនេតិ អាចត្តិ ។ អសុត្តោ ហោតិ

បុគ្គល ធិតិកុវ័លមិទ្ធិត្រៃវាបត្តិបាណនិម្មយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ
 បើកិក្ខុអាការៈចាយលំយើញថា កិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធលើ មិនឱ្យកិក្ខុនោះធ្វើ
 ឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយបានប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដេរកិក្ខុនោះ ទើប
 ដេរ កិក្ខុអាការៈ ត្រៃវាបត្តិបាណនិម្មយ ។ បុគ្គល ធិតិកុវ័លមិទ្ធិ
 ត្រៃវាបត្តិបាណនិម្មយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើកិក្ខុអាការៈ
 ចាយលំយើញថា កិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធ ឱ្យកិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរ
 ជាមុន ហើយបានប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដេរកិក្ខុនោះ ទើបដេរ កិក្ខុអាការៈ
 ត្រៃវាបត្តិបាណនិម្មយ ។

(២៦៦) បុគ្គល ធិតិកុវ័លត្រៃវាបត្តិបាណនិម្មយ ជាអ្នក
 មិនបរិសុទ្ធហើយ កិក្ខុអាការៈចាយលំយើញថា កិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធលើ
 ហើយមិនឱ្យកិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយបានប្រាថ្នា
 ដើម្បីឱ្យកិក្ខុនោះបោកប្រាថ្នាចាយធម៌ ទើបពាលពោទ កិក្ខុអាការៈ
 ត្រៃវាបត្តិបាណនិម្មយ ។ បុគ្គល ធិតិកុវ័លត្រៃវាបត្តិបាណនិម្មយ ជាអ្នក
 មិនបរិសុទ្ធហើយ បើកិក្ខុអាការៈចាយលំយើញថា កិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធលើ
 ហើយឱ្យកិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយប្រាថ្នាដើម្បីឱ្យ
 កិក្ខុនោះបោកប្រាថ្នាចាយធម៌ ទើបពាលពោទ កិក្ខុអាការៈ មិន
 ត្រៃវាបត្តិបាណនិម្មយ ។ បុគ្គល ធិតិកុវ័លត្រៃវាបត្តិបាណនិម្មយ

បុគ្គលោ អញ្ញាតំ ចារាជីកំ ទង្គំ អនុជ្ឈាបន្នោ តញ្ច
 អសុទ្ធានិដ្ឋំ សមាទោ អនោកាសំ កាណបេត្វា អក្កោ-
 សាទិច្ឆាយោ វនេតិ អាមត្តំ ធិមសវាទេន ទុក្កដស្ស ។
 អសុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតំ ចារាជីកំ ទង្គំ អនុជ្ឈា-
 បន្នោ តញ្ច អសុទ្ធានិដ្ឋំ សមាទោ ធិកាសំ កាណបេត្វា
 អក្កោសាទិច្ឆាយោ វនេតិ អាមត្តំ ធិមសវាទេស្ស ។

[២៦៦] សុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតំ ចារាជីកំ
 ទង្គំ អនុជ្ឈាបន្នោ តញ្ច សុទ្ធានិដ្ឋំ សមាទោ អនោកាសំ
 កាណបេត្វា ចារាជិច្ឆាយោ វនេតិ អាមត្តំ សន្យានិសេ-
 សេន ទុក្កដស្ស ។ សុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតំ
 ចារាជីកំ ទង្គំ អនុជ្ឈាបន្នោ តញ្ច សុទ្ធានិដ្ឋំ សមាទោ
 ធិកាសំ កាណបេត្វា ចារាជិច្ឆាយោ វនេតិ អាមត្តំ
 សន្យានិសេសស្ស ។ សុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញា-
 តំ ចារាជីកំ ទង្គំ អនុជ្ឈាបន្នោ តញ្ច សុទ្ធានិដ្ឋំ

ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកទោទយសំឃើញថា ភិក្ខុនោះមិន
 បរិសុទ្ធឈ្នោះ មិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើទុក្ខកាលដោយសមគួរជាមុន ហើយមាន
 ប្រាថ្នាដើម្បីជីវិតភិក្ខុនោះ ទើបទោ ភិក្ខុអ្នកទោ ត្រូវរកបត្តិទុក្ខដ៏ធំ
 បាចិត្តិយ ។ បុគ្គល ភិក្ខុដែលត្រូវរកបត្តិបាណដ៏កណាទីមួយ ជាអ្នកមិន
 បរិសុទ្ធហើយភិក្ខុអ្នកទោទយសំឃើញថា ភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធឈ្នោះ ហើយ
 ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើទុក្ខកាលដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីជីវិតភិក្ខុ
 នោះ ទើបទោ ភិក្ខុអ្នកទោ ត្រូវរកបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៦៦] បុគ្គល ភិក្ខុដែលមិនត្រូវរកបត្តិបាណដ៏កណាទីមួយ ជាអ្នក
 បរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកទោទយសំឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធឈ្នោះ
 មិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើទុក្ខកាលដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីឲ្យ
 ភិក្ខុនោះហួតភាគព្រហ្មចរិយេធម៌ ទើបទោ ភិក្ខុអ្នកទោ ត្រូវរកបត្តិទុក្ខដ៏
 ធំសន្យានិសេស ។ បុគ្គល ភិក្ខុដែលមិនត្រូវរកបត្តិបាណដ៏កណាទីមួយ
 ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកទោទយសំឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធឈ្នោះ
 ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើទុក្ខកាលដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីឲ្យភិក្ខុ
 នោះហួតភាគព្រហ្មចរិយេធម៌ ទើបទោ ភិក្ខុអ្នកទោ ត្រូវរកបត្តិ
 សន្យានិសេស ។ បុគ្គល ភិក្ខុដែលមិនត្រូវរកបត្តិបាណដ៏កណាទីមួយ
 ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកទោទយសំឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធឈ្នោះ

សមាធា អនាគាសំ កាវចេត្តា អន្តោសាទិច្ឆាយោ
 វនេតិ អាបត្តិ ធិមសវនេន នុត្តរស្ស ។ សុទ្ធោ ហោតិ
 បុគ្គលោ អញ្ញាតវំ ចារាជិកំ ធម្មំ អនុជ្ឈាបន្នោ តេត្ថ
 សុទ្ធជិដ្ឋិ សមាធា ធិកាសំ កាវចេត្តា អន្តោសា-
 ទិច្ឆាយោ វនេតិ អាបត្តិ ធិមសវនេនស្ស ។

(២៦៧) អនាបត្តិ សុទ្ធោ អសុទ្ធជិដ្ឋិស្ស មសុទ្ធោ
 អសុទ្ធជិដ្ឋិស្ស ឧម្មត្តកាស្ស អាទិកកម្មិតស្សាតិ ។

អន្តិមសង្ខារសេសំ ធិដ្ឋិ ។

បិទឲ្យភិក្ខុនារេត្វិកោសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីដេរ
 ភិក្ខុនារ ទើបដេរ ភិក្ខុអករេរ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខវេទនាចិត្តិយ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុ
 ដែលមិនត្រូវអាបត្តិព្រាហ្មណ៍និមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអក-
 រោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនារបរិសុទ្ធល្អទេ ឲ្យភិក្ខុនារធ្វើឧកាសដោយ
 សមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីដេរភិក្ខុនារ ទើបដេរ ភិក្ខុអករេរ
 (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខិយ ។

(២៦៧) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលយល់ឃើញថា មិនបរិសុទ្ធ
 ក្នុងបុគ្គលដែលបរិសុទ្ធ ដល់ភិក្ខុដែលយល់ឃើញថា មិនបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គល
 ដែលមិនបរិសុទ្ធ ដល់ភិក្ខុគុត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សង្ខារសេស ទី ៧ ចប់ ។

សិវមលដ្ឋ្យទិសេសំ

(២៦២) តេន សមយេន ឡាត្តា ភគវា វជិកមោ

វិហារតិ វេជ្ជវេន កលលុកតិវិប ។ តេន ទោ បន

សមយេន មេត្តិយកុប្បជគា ភិក្ខុ ភិក្ខុត្តរា បព្វតា

និកេហត្តា អន្ធសំសុ ធកលតំ វេជិកាយ វិអ្សដិបដ្ឋន្តំ

និស្វាន វិវហហំសុ ហន្ត មយំ អាវុសោ វិមំ ធកលតំ

នត្ថំ បល្លបុត្តំ ធាម កកោម វិមំ អជិតំ បេត្តិយំ ធាម

ភិក្ខុនំ កកោម វិវិ មយំ វេហវិស្សាម បុត្តេ មយំ អាវុសោ

នត្ថំ បល្លបុត្តំ សុតេន អវេច្ឆតា វិទានំ បន អម្ពហំ

សាមំ ធិដ្ឋា មេត្តិយោយ ភិក្ខុនិយា វិអ្សដិបដ្ឋតោតិ ។

សដ្ឋ្យទិសេសទី៧

(២៦២) សម័យនោ ព្រះកុដ្ឋដំហោដោតជាម្ចាស់ ទ្រង់សំទៅក្នុង

ពាក្យវេជ្ជវេន^(១) ជាពលលុកតិវិបល្លានក្សែក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោឯង

មេត្តិយភិក្ខុនិយកុប្បជគា ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនាំគ្នាចុះអំពីភិក្ខុដ្ឋក្នុងបុរោយើញ

ព្រះពុទ្ធសាសនាភិក្ខុសម្មាសម្ពុទ្ធវិនិច្ឆ័យ លុះឃើញរោយិយវិបសិយាយគ្នា

យ៉ាងនេះថា អំពាវសា ពួកយើងនឹងសន្មតតែវេណ្ណលនេទ្យជាវេណ្ណ

ទត្ថមល្លបុត្ត (បុត្តមល្លក្សត្រ) សន្មតព្រះពុទ្ធជាវេណ្ណនាសម្រាប់

ភិក្ខុ យើងនឹងនាំគ្នាហៅយ៉ាងនេះ ហួសព្រះសា កាលនាំគ្នាមើលយើងបុរោ

លេខទត្ថមល្លបុត្តដោយពាក្យថា យើងបុរោ ប៉ុន្តែឲ្យនេះទត្ថមល្លបុត្ត

សេតមេត្តិមេត្តិវិទានិបេត្តិយភិក្ខុនំ យើងបុរោឃើញដោយខ្លួនឯង ។

១ អារម្ភវេជ្ជវេន ប្រែតាមសព្វព្រះពុទ្ធស្រ្គប្រាស្រ្គនៃនិងនេះគឺដើមនាទ្យោទព្រះកងទ្រព្យព្រះបាទ
ពិម្ពិសារ ។ ទ្រង់ជាយាយដំបូងនៃពុទ្ធជាម្ចាស់កាលយាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះជាដំបូង គឺក្នុង
ទ្រង់សំទៅនៃព្រះបរមិសេនា ព្រះបាទពិម្ពិសារបានដល់សោតាបត្តិដ៏ល្អ ហេតុព្រះហឫទ័យដៀក
ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ដេរទទួលឈ្មោះវេជ្ជវេននោះដោយព្រះអរាមសម្រាប់សង្ឃ មាន
ព្រះពុទ្ធជាប្រធាននាវាមជ្ឈិមបុរោវិបសិយា ។ ដែលហៅថាពលលុកតិវិបល្លាន គឺព្រះ
កងនោះនិងនុស្សទាំងឡាយគ្រប់ឲ្យអារាមរាប់នឹងដល់ពួកសត្វកង្កែប មានភ្លើងដំណាសក្ក
អង្គការវិជ័យជា គឺដើមកាលនៃពុទ្ធជាព្រះអង្គចេញទៅព្រះពុទ្ធជាទ្រង់ ទ្រង់សោយស្រា
ស្រវឹងដុលកំពៅ ។ ឯកាលវិហារតំតាំងទៅបេះម្ល៉ៃឈើ ដ្ឋាឈើ វិសេនកោមអគ្សាប្រិយ ។ មាន
ភស្តុតាងក្នុងសុតនៃពុទ្ធជាព្រះអង្គមកពីវិសេន ហើយបរទុះទៅបោះស្តេច ។ មានព្រះវេរិក

ទេ តំ ធនលក្ខណំ ទត្ថំ មល្លបុត្តំ ជាម អកំសុ
 តំ អដកំ មេត្តិយំ ជាម ភិក្ខុនំ អកំសុ ។ ទេ
 ភិក្ខុនំ អាណេសុំ កុញ្ច បយំ អាវុសោ ទត្ថំ មល្លបុត្តំ
 សុភេទ អកេតុត្តា កំណាចំ មធ អម្ពេហិ សាមំ ជំដ្ឋោ មេ-
 ត្តិយាយ ភិក្ខុនិយា វិប្បដិច្ឆាតិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ
 មា អាវុសោ ឯវំ អវតុត្ត ជាយស្មា ធាញោ មល្លបុត្តា ឯវំ
 កវិស្សតិ ។ អថទោ ទេ ភិក្ខុ ភក្កវតោ ឯវតបត្តិ
 អាណេសុំ ។ អថទោ ភក្កវ ឯវតស្មី ជំណាទ ឯវតស្មី
 មគរណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សង្ឃិទាតាបត្តា អាយស្មន្តំ ទត្ថំ
 មល្លបុត្តំ មជិច្ឆន្តិ សរសំ ភំ ទត្ថ ឯវរូបំ កត្តា យជា កំម
 ភិក្ខុ អាហំសុតិ ។ យជា មំ កត្ត ភក្កវ ជាតាតិ ។

ភិក្ខុទាំងពីររូបនោះគឺបានកំណត់សន្មតព្រះឈ្មោះនោះជាឈ្មោះទទួលមល្លបុត្ត
 សន្មតព្រះនាមនោះជាឈ្មោះនាមមក្ខិយាភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងនោះទៅ
 មិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អាវុសោ កាលតាំងមិយាយ
 បានរបារទទួលមល្លបុត្តនោះយបានឮ ប៉ុន្តែកុំឱ្យនេះ ទទួលមល្លបុត្តសព
 បេថមធម្មទ័ន្ធនាមមក្ខិយាភិក្ខុនី យើងបានឃើញជាយូរខ្លះឯង ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយបានឆ្លើយយ៉ាងនេះថា វៃអាវុសោ សោកកុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង
 ឯទទួលមល្លបុត្តនឹងមានកាយមុខជាទ័ន្ធបិទធ្វើដូចលោកថាទេ ។ គ្រានោះ
 ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏គ្រាបទូលសេចក្តីនឹងដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាពជាម្ចាស់ ។
 ព្រោះដំណើរនេះ រឿងនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាពជាម្ចាស់ទ្រង់ឱ្យ
 ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរពាក្យទទួលមល្លបុត្តនឹងមានកាយថា វៃទទួរ
 អ្នកលើកឃើញឬទេ ពួកភិក្ខុទាំងនោះពោលយ៉ាងណា អ្នកបាន
 ឆ្លើយនិទានឬទេ ។ ទទួលមល្លបុត្តទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 (រឿងអ្វីៗ) ព្រះដ៏មានព្រះភាពទ្រង់ត្រាបខ្ញុំព្រះអង្គដោយពិតហើយ ។

ទោ ។ ទីដឹងនោះ ឃើញហេតុដូច្នោះ ចង់ដឹងឱ្យស្រួលដូចអំពីមរណ ទើបនិរមិត្តជាសត្វកង្កែបទៅ
 ស្រែកទាមព្រះកាយស្នេហ ។ តើទេរឿងទ្រង់ឃើញសត្វទាំងពីរ ទ្រង់ត្រិះរិះថា សត្វកង្កែបទៅ
 ព្រះអង្គ តាំងពីនោះមកបានទ្រង់ប្រទានអភ័យ ប្រទានអាហារចំណីដល់សត្វកង្កែបទៅ ទើប
 បុគ្គលទាំងឡាយហៅកង្កែបនោះថា កល្យាណនិកបស្ថាន រឿងមក ។

ពោសារស្តោ វេទសង្ខារទិសេសស្ស បុរិយកម្មនិក្ខេបន្ត

ធុតិយេច្ឆិ ចោ ភក្កា ។ យេ ។ ធុតិយេច្ឆិ ចោ
 ភក្កា អាយស្មន្តំ ធាតុំ មល្លបុត្តំ ឯតទារាច សរសិ
 ត្វំ ធាតុ ឯវុរុបំ ធុត្តា យថា ឥយេ ភិក្ខុ អាហិ-
 ស្វតិ ។ យថា មំ កន្តេ ភក្កា យោធាតិ ។ ធា
 ចោ មត្ត ធាតុ ឯវុ ធាតុមេត្តិ សេច ធាយា ភាតំ ភាតន្តិ
 វិទេហំ សេច ធាយា មគ្គនំ មគ្គន្តិ វិទេហិតិ ។
 យោភាហំ កន្តេ ជាតោ យាតិវាចាភិ សុបិណ្ឌូបមិ
 មេត្តិ ធាតុ មជ្ឈិមេវិសា បតេវ ជាតារាតិ ។ មថោ
 ភក្កា ភិក្ខុ អាយស្មន្តំ ធាតុហិ ភិក្ខុវេ ឥយេ
 ភិក្ខុ អនុយុត្តិយាតិ ។ ឥយំ វិសា ភក្កា ធាតុ-
 យោបនា វិហារំ ចាវិសិ ។ ឥយោ តេ ភិក្ខុ
 មេត្តិ យេ ធាតុ ភិក្ខុ អនុយុត្តិយសុ ។ តេ តេហិ
 ភិក្ខុហិ អនុយុត្តិយមាថា ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ កេ-
 រោចេសុ ។ តិ មន ធាតុ អារុសោ អាយស្មន្តំ

ពោសារស្តោ សង្ខារទិសេសា វេទិយេច្ឆិយនិក្ខេបន្ត

ព្រះដំរីពានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់សួរភាគៗនេះ ទំនងទុក្ខមល្លបុត្តនិទាន
 អាយុជាតិរបស់វិជ្ជាជនី ។ យេ ។ ជាតិរបស់វិជ្ជាជនីថា នៃទុក្ខៈ អ្នកលើកទុក្ខ
 ឬទេ ពួកគិតទាំងនៃមហាលយានិណា អ្នកទានធ្វើយ៉ាងនោះឬ ។
 ទុក្ខមល្លបុត្តត្រាបទូលថា បត់ត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះដំរីពានព្រះភាគទ្រង់
 ប្រាប់ទ្រង់ព្រះអង្គដោយពិតហើយ ។ ព្រះដំរីពានព្រះភាគជាម្ចាស់ត្រាស់ថា នៃ
 ទុក្ខៈអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយមិនទាន់បានបញ្ចុះបញ្ចាយយ៉ាងនេះទេ បើ(អំពើអ្វី)
 ដែលអ្នកទានធ្វើហើយ អ្នកចូរធ្វើយថាខ្ញុំទានធ្វើហើយ បើអ្នកមិនទាន់ធ្វើទេ
 អ្នកចូរធ្វើយថាខ្ញុំមិនទាន់ធ្វើទេ ។ ទុក្ខមល្លបុត្តទូលថា បត់ត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ទ្រង់ព្រះអង្គភាន់ព័ន្ធដូចកើតមកវេលា ណាមិនដែលសេពមេដុំធម្មទេ សូម្បីតែ
 យល់ស្រាប់ក៏មិនដែលឃើញទេ ច្បាប់និយាយថ្មីដែលការត្រូវករលើក ។
 ត្រាោះ ព្រះដំរីពានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើផ្សំចោះ អ្នកទាំងឡាយចូរជិះសួរភិក្ខុពួកនេះមើល ។
 លុះព្រះដំរីពានព្រះភាគត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ទ្រង់ក៏ត្រាតចាកភាសា
 ចូលទៅកាន់ព្រះវិហារ ។ ត្រាោះ ភិក្ខុទាំងឡាយទាន់ជិះសួរមកមួយភិក្ខុ
 ទំនងក្នុងភិក្ខុ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយជិះសួរ ទើបប្រាប់
 សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ភាមភិក្ខុត្រង់) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា

ធាតុ មល្លបុត្តំ អញ្ញកាភិយស្ស អធិការណស្ស កតំ
 ទេសំ លេសមត្តំ ឧទាទាយ ចារាដិកេន ធម្មេន អនុត្តំ-
 សេដាតិ ។ វិវាទុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិដ្ឋា
 ។ មេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិទាចេន្តិ កដំ ហំ នាម
 មេត្តិយកុដ្ឋជីកា ភិក្ខុ អាយស្សន្តំ ធាតុ មល្លបុត្តំ
 អញ្ញកាភិយស្ស អធិការណស្ស កតំ ទេសំ លេស-
 មត្តំ ឧទាទាយ ចារាដិកេន ធម្មេន អនុត្តំសេស្សន្តិ ។
 អជទោ តេ ភិក្ខុ កតវិតោ វិវាទុសោ ។ មេ ។
 សច្ចំ កំ តុម្ភេ ភិក្ខុវេ ធាតុ មល្លបុត្តំ អញ្ញកាភិយស្ស
 អធិការណស្ស កតំ ទេសំ លេសមត្តំ ឧទាទាយ
 ចារាដិកេន ធម្មេន អនុត្តំសេដាតិ ។ សច្ចំ កតវិតិ ។
 វិវាហំ តុន្តោ កតវា កដំ ហំ នាម តុម្ភេ មោយបុរិសា
 ធាតុ មល្លបុត្តំ អញ្ញកាភិយស្ស អធិការណស្ស កតំ
 ទេសំ លេសមត្តំ ឧទាទាយ ចារាដិកេន ធម្មេន
 អនុត្តំសេស្សន្តិ ទេតិ មោយបុរិសា អប្បសច្ឆានំ វា
 មសាទាយ ។ មេ ។ វិវាហំ មន ភិក្ខុវេ វិវា វិវាហំ

នៃអារុសោ អ្នកទាំងពីរកាន់យកវេទកុបុត្តិចបន្តិចរបស់អធិការណ៍
 ដឹងចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាណិត ហើយចោទទទួលមល្លបុត្តនិមាមាយុ
 ដោយអាបត្តិបាណនិកម្ម ។ ភិក្ខុទាំងពីររូបឆ្លើយថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ
 អារុសោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកប្រាថ្នាភិក្ខុ ។ មេ ។ ភិក្ខុទាំង
 បោះពោលទោស គំរង្សិល ទំនាថា មេត្តិយភិក្ខុទាំងឡាយដកភិក្ខុមិនសម្បី
 បើទំនិតនយកវេទកុបុត្តិចបន្តិចរបស់អធិការណ៍ដឹងចំណែកខាងក្រៅមក
 ជាគ្រឿងអាណិត ហើយចោទទទួលមល្លបុត្តនិមាមាយុដោយអាបត្តិបាណនិកម្ម ។
 ចើបភិក្ខុទាំងបោះ ក្រាបទូលរសចក្កិទោះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជា
 ម្ចាស់ ។ មេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា វិនិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នក
 រាល់គ្នា កាន់យកវេទកុបុត្តិចបន្តិចរបស់អធិការណ៍ដឹងចំណែកខាងក្រៅ
 មកជាគ្រឿងអាណិត ហើយចោទទទួលមល្លបុត្ត ដោយអាបត្តិបាណនិកម្ម ពិត
 មែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងពីររូបប្រាថ្នាទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។
 ព្រះគុដ្ឋនិមាមព្រះភាគទ្រង់បញ្ជូនថា វិនិមាយបុរស អ្នករាល់គ្នា
 មិនសម្បីបើទំនិតនយកវេទកុបុត្តិចបន្តិចរបស់អធិការណ៍ដឹងចំណែកខាង
 ក្រៅមកជាគ្រឿងអាណិត ហើយចោទទទួលមល្លបុត្តដោយអាបត្តិបាណនិកម្ម
 នៃមោយបុរស អំពើដែលអ្នកបានធ្វើបុគ្គល មិននាំឱ្យរក្សាជ្រះថ្លាដល់
 ដទៃទាំងឡាយដែលមិនកាន់ព្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

ទុដ្ឋិសេយ្យា យោ ថេន វិគុំ ទុដ្ឋា នោសោ អប្បន័តា
 អប្បនាតិយស្ស អនិគរណស្ស កេត្តិ ទេសំ លេសមន្ត
 ទតាហយ ចារាជិកេន ទេម្មន អទុដ្ឋិសេយ្យ អប្បវាយ
 ធំ ឥមត្តា ព្រិយ្ហចរិយា តាវយ្យន្តិ កតោ អបរេន
 សមយេន សមទុត្តាហិយនោ វា អសមបុត្តាហិ-
 យនោ វា អញ្ញកាតិយេត្តវ វិ អនិគរណំ ហោតិ
 កោតិ ធរណី លេសមន្តា ទុដ្ឋាទុដ្ឋា វិគុំ ច ទេសំ
 បតិដ្ឋាតិ សន្និដ្ឋានំសោតិ ។

(២៦៩) យោ ថោតិ យោ យោទិសោ ។ ថេ ។
 វិគុំតិ ។ ថេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អនិម្មេតោ
 វិគុំតិ ។ វិគុំនិ អញ្ញំ វិគុំ ។ ទុដ្ឋា នោសោតិ
 កោតិ អនុត្តមនោ អនិកេម្មោ វេហតិកេត្តោ ទិល-
 ដាតោ ។ អប្បន័តាតិ ទេន ច កោរមេន ទេន ច
 ទោសេន តាយ ច អនុត្តមនាយ តាយ ច
 អនិកេម្មយា^(១) អប្បន័តា ហោតិ ។

១ កន្លង ១២៣៤ អនិកេម្មយាតិ ចាហិ ទំល្យា ។

អ្នកទាំងឡាយឃើញសំដែងឡើងទូរស័ក្តាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
 មានទោសទ្រុស្តហើយ មានសេចក្តីក្រោមមានចិត្តមិនរីករាយបានកាន់យក
 ហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិការណ៍ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាង ហើយ
 ចោទភិក្ខុវាយសាបក្តីបារមីក ដោយចំណងថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ អញ្ញតប្ប
 ញ្ញន៍ភិក្ខុនោះឱ្យឃ្នកចាកព្រហ្មចរិយធម៌(សាសនា)នេះទាន លុះសម័យ
 ទានក្រោយគឺនោះមក ភិក្ខុអ្នកចោទនោះមានសោកស្តក្តីមិនមានគ
 សោកស្តក្តី តែអធិការណ៍នោះជាចំណែកដទៃ ភិក្ខុកាន់យកហេតុបន្តិច
 បន្តួចមកជាគ្រឿងអាង ហើយភិក្ខុប្តូរទោស ភិក្ខុនោះក្រៃហេតុ
 សន្និដ្ឋានសេស ។

(២៦៩) គ្រឿងពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បយក្នុងស័ក្តាបទ
 ទី១ នៃបារមីកកណ្តាលហើយ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុ ភិក្ខុដទៃ ។ ពាក្យថា មាន
 ទោសទ្រុស្តហើយ មានសេចក្តីក្រោម គឺមានចិត្តក្រោមទាំង មានចិត្តមិន
 របស់ខ្លួនមិនត្រឹមត្រូវ មានចិត្តមុត្ត ចង្រ្រឹតចង្រ្រិល ។ ពាក្យថា មានចិត្ត
 មិនរីករាយ គឺមានចិត្តកាន់អង្គ ព្រោះក្រោមទាំងនោះផង ព្រោះទោសនោះ
 ផង ព្រោះសេចក្តីរមែងចិត្តនោះផង ព្រោះសេចក្តីមិនត្រឹមត្រូវនោះផង ។

វិធីបដិសេធ មហានិក្ខេ

វិធីបដិសេធ មហានិក្ខេ

[២៦៦] អញ្ញកាតិយស្ស អធិការណស្សន្តិ អា-
បត្តកាតិយំ វា ហោតិ អធិការណញ្ញកាតិយំ វា ។

[២៦៧] កថំ អធិការណំ អធិការណស្ស អញ្ញកា-
តិយំ ។ វិវាទាធិការណំ អនុវាទាធិការណស្ស អាបត្តា-
ធិការណស្ស កិញ្ញាធិការណស្ស អញ្ញកាតិយំ អនុ-
វាទាធិការណំ អាបត្តាធិការណស្ស កិញ្ញាធិការណស្ស
វិវាទាធិការណស្ស អញ្ញកាតិយំ អាបត្តាធិការណំ កិញ្ញា-
ធិការណស្ស វិវាទាធិការណស្ស អនុវាទាធិការណស្ស
អញ្ញកាតិយំ កិញ្ញាធិការណំ វិវាទាធិការណស្ស អនុ-
វាទាធិការណស្ស អាបត្តាធិការណស្ស អញ្ញកាតិយំ ។
ឃិ អធិការណំ អធិការណស្ស អញ្ញកាតិយំ ។

[២៦៨] កថំ អធិការណំ អធិការណស្ស ឥញ្ញាតិយំ ។
វិវាទាធិការណំ វិវាទាធិការណស្ស ឥញ្ញាតិយំ អនុវាទាធិ-
ការណំ អនុវាទាធិការណស្ស ឥញ្ញាតិយំ អាបត្តាធិការណំ

[២៦៦] ពាក្យថា របស់អធិការណ៍ជាប់វាលកដិទេ ភិច្ចិវាលកដិទេ
វិទេសបត្តិ ឬច្ចិវាលកដិទេនៃអធិការណ៍ ។

[២៦៧] (សូត្រ) អធិការណ៍^(១)ដែលមានចំណែកផ្សេងពីអធិការណ៍
នោះដូចម្តេច ។ (ប្រាប់ថា) វិវាទាធិការណ៍^(២) មានចំណែកផ្សេងពីអនុវា-
ទាធិការណ៍^(៣) អាបត្តាធិការណ៍^(៤) នីតិញ្ញាធិការណ៍^(៥) អនុវាទាធិការណ៍
ចាត់ដោយវិទ្យុកផ្សេងពីអាបត្តាធិការណ៍ កិញ្ញាធិការណ៍ នីតិវិវាទាធិការណ៍
អាបត្តាធិការណ៍ចាត់ដោយវិទ្យុកផ្សេងពីកិញ្ញាធិការណ៍ វិវាទាធិការណ៍
នីតិអនុវាទាធិការណ៍ កិញ្ញាធិការណ៍ចាត់ដោយវិទ្យុកផ្សេងពីវិវាទាធិការណ៍
អនុវាទាធិការណ៍ នីតិអាបត្តាធិការណ៍ ។ អធិការណ៍យ៉ាងនេះ ហៅថា
មានចំណែកផ្សេងពីអធិការណ៍ ។

[២៦៨] (សូត្រ) អធិការណ៍ដែលមានចំណែកដូចគ្នានឹងអធិការណ៍
នោះដូចម្តេច។ (ប្រាប់ថា) វិវាទាធិការណ៍មានចំណែកដូចគ្នានឹងវិវាទាធិការណ៍
អនុវាទាធិការណ៍មានចំណែកដូចគ្នានឹងអនុវាទាធិការណ៍ អាបត្តាធិការណ៍

១ រឿងដែលពើឡើងហើយ ត្រូវតែចាត់ ត្រូវតែធ្វើឲ្យស្រួលទៅ ហៅថា អធិការណ៍ ។
២ ពាក្យវិវាទាធិការណ៍នេះ មានន័យវិវាទាធិការណ៍ ។ ៣ ការបោកបញ្ឆោតដោយរឿងអាថ៌កំបាំង ឬ
វិបត្តិចាត់ដា អនុវាទាធិការណ៍ ។ ៤ គឺវិធីដែលត្រូវអាបត្តិ ចាត់ដាអាបត្តាធិការណ៍ ។ ៥ កិច្ចការ
របស់វិញ្ញា មានចំណុះបណ្តាជាដើម ចាត់ដាវិញ្ញាធិការណ៍ ។

អាចត្រូវបានគេស្គាលាស្ប អញ្ញាភាគិយំ សំយោ អញ្ញា-
 ភាគិយំ ។ ក្នុង អាចត្រូវបានគេស្គាលា អាចត្រូវបាន-
 គេស្គាលាស្ប អញ្ញាភាគិយំ ។ មេដុនធម្មចារាជីកាមគ្គិ-
 អនិច្ចាណាណាជីកាមគ្គិយោ បទុស្សវិន្តហោចារាជីកា-
 មគ្គិយោ ឧត្តរមនុស្សធម្មចារាជីកាមគ្គិយោ អញ្ញាភាគិយោ
 អនិច្ចាណាណាជីកាមគ្គិ មនុស្សវិន្តហោចារាជីកាមគ្គិ-
 យោ ឧត្តរមនុស្សធម្មចារាជីកាមគ្គិយោ មេដុនធម្មចារាជី-
 កាមគ្គិយោ អញ្ញាភាគិយោ បទុស្សវិន្តហោចារាជីកាមគ្គិ
 ឧត្តរមនុស្សធម្មចារាជីកាមគ្គិយោ មេដុនធម្មចារាជីកា-
 មគ្គិយោ អនិច្ចាណាណាជីកាមគ្គិយោ អញ្ញាភាគិយោ ឧត្ត-
 រមនុស្សធម្មចារាជីកាមគ្គិ មេដុនធម្មចារាជីកាមគ្គិយោ
 អនិច្ចាណាណាជីកាមគ្គិយោ បទុស្សវិន្តហោចារាជីកា-
 មគ្គិយោ អញ្ញាភាគិយោ ។ ឯវំ អាចត្រូវបានគេស្គាលា
 អាចត្រូវបានគេស្គាលាស្ប អញ្ញាភាគិយំ ។ ក្នុង អា-
 ចត្រូវបានគេស្គាលា អាចត្រូវបានគេស្គាលាស្ប អញ្ញាភាគិយំ ។

មានចំណែកដូចគ្នាទាំងពីរភាគិយោ មានចំណែកផ្សេងពីគ្នា
 ក៏មាន ។ (សូច) អាចត្រូវបានគេស្គាលាមានចំណែកផ្សេងពីគ្នា
 មានដូចម្តេច ។ (ប្រាប់ថា) មេដុនធម្ម^(១) បាតដីកាមគ្គិមានចំណែកផ្សេង
 គ្នាពីគ្នាទាំងពីរ^(២) បាតដីកាមគ្គិ មនុស្សវិន្តហោ^(៣) បាតដីកាមគ្គិទាំងពីរ
 មនុស្សធម្ម^(៤) បាតដីកាមគ្គិ អនិច្ចាណាបាតដីកាមគ្គិមានចំណែកផ្សេងគ្នា
 ពីមនុស្សវិន្តហោបាតដីកាមគ្គិ ឧត្តរមនុស្សធម្មបាតដីកាមគ្គិទាំងពីរមេដុនធម្ម
 បាតដីកាមគ្គិ មនុស្សវិន្តហោបាតដីកាមគ្គិមានចំណែកផ្សេងគ្នាពីគ្នា
 មនុស្សធម្មបាតដីកាមគ្គិ មេដុនធម្មបាតដីកាមគ្គិទាំងពីរអនិច្ចាណាបាតដីកាមគ្គិ
 ឧត្តរមនុស្សធម្មបាតដីកាមគ្គិមានចំណែកផ្សេងគ្នាពីមេដុនធម្មបាតដីកាមគ្គិ
 អនិច្ចាណាបាតដីកាមគ្គិទាំងពីរមនុស្សវិន្តហោបាតដីកាមគ្គិ ។ អាចត្រូវបានគេស្គាលា
 យំនេះ (ហៅថា) មានចំណែកផ្សេងពីគ្នាពីភាគិយោ ។ (សូច)
 អាចត្រូវបានគេស្គាលាមានចំណែកដូចគ្នាទាំងពីរភាគិយោ មានដូចម្តេច ។

១ ត្រូវអាចត្រូវបានដឹង ព្រោះលេខមេដុនធម្ម ។ ២ ត្រូវអាចត្រូវបានដឹង ព្រោះលេខប្រាជ្ញាមាន
 ធម្មតាំងពី ៥ មានលេខទៀងទៅ ។ ៣ ត្រូវអាចត្រូវបានដឹង ព្រោះសម្លាប់មនុស្ស ។ ៤ ត្រូវអាចត្រូវ
 បានដឹង ព្រោះគ្រូគុណសិល្ប៍សិល្ប៍សិក្សាវិទ្យា ។

មេដុនធម្មចារាជីកាមត្តិ មេដុនធម្មចារាជីកាមត្តិយា
 តត្តាភិយា អនិច្ចាតាធម្មចារាជីកាមត្តិ អនិច្ចាតាធម្មចារា-
 ជីកាមត្តិយា តត្តាភិយា មនុស្សវិភូហាចារាជីកាមត្តិ
 មនុស្សវិភូហាចារាជីកាមត្តិយា តត្តាភិយា ឧត្តរមនុស្ស-
 ធម្មចារាជីកាមត្តិ ឧត្តរមនុស្សធម្មចារាជីកាមត្តិយា
 តត្តាភិយា ។ ឃី អាមត្តាជីកាណា អាមត្តាជីកាណាស្ស
 តត្តាភិយំ ។ តិច្ឆាជីកាណា តិច្ឆាជីកាណាស្ស តត្តា-
 ភិយំ ។ ឃី អធិកាណា អធិកាណាស្ស តត្តាភិយំ ។

[២៦៧] តត្ថំ ទេសំ លេសបត្តំ ឧបាសាយតិ
 លេសា នាម ទេស លេសា ជាតិលេសោ នាមលេសោ
 តោត្តលេសោ លិង្គលេសោ រាមត្តិលេសោ បត្តលេសោ
 ចីវរលេសោ ឧបជ្ឈាយលេសោ អាចរិយលេសោ
 សេនាសធនលេសោ ។

[២៧០] ជាតិលេសោ នាម ទត្តិយោ ធិដ្ឋោ ហោតិ
 ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោ អត្តំ ទត្តិយំ បស្ស្តោ
 ចោទេតិ ទត្តិយោ មយា ធិដ្ឋោ ចារាជីកំ ធម្មំ

(ប្រាប់ថា) មេដុនធម្មចារាជីកាមត្តិមានចំណែកជាមួយគ្នានឹងមេដុន-
 ធម្មចារាជីកាមត្តិ អនិច្ចាតាធម្មចារាជីកាមត្តិមានចំណែកជាមួយគ្នានឹង
 អនិច្ចាតាធម្មចារាជីកាមត្តិ មនុស្សវិភូហាចារាជីកាមត្តិមានចំណែកជាមួយគ្នា
 នឹងមនុស្សវិភូហាចារាជីកាមត្តិ ឧត្តរមនុស្សធម្មចារាជីកាមត្តិមានចំណែកជា
 មួយគ្នានឹងឧត្តរមនុស្សធម្មចារាជីកាមត្តិ ។ រាមត្តាជីកាណា យ៉ាងនេះ
 (ហៅថា)មានចំណែកជាមួយគ្នានឹងរាមត្តាជីកាណា ។ តិច្ឆាជីកាណា មាន
 ចំណែកជាមួយគ្នានឹងតិច្ឆាជីកាណាដែរ ។ អធិកាណា យ៉ាងនេះ (ហៅថា)
 មានចំណែកជាមួយគ្នានឹងអធិកាណា ។

[២៦៧] ត្រីវិភាគយោ កាសយករាគុបត្តិបបត្តបកជាត្រីវិភាគ
 វេលហៅថាត្រីវិភាគនោះមានដល់ត្រីវិភាគ ១០ យ៉ាង គឺត្រីវិភាគ
 ជាតិ ១ នាម ១ កោត្រិ ១ កេវ ១ រាមត្តិ ១ ចាត្រិ ១ ចិវរ ១ ឧបជ្ឈាយំ ១
 កាចារ្យ ១ សេនាសនៈ ១ ។

[២៧០] វេលហៅថា ត្រីវិភាគគឺជាតិនោះ មានដល់ភិក្ខុអក
 ចោទឃើញភិក្ខុជាត្រីវិភាគត្រីវិភាគចារាជីកា (តែមិនបានចោទភិក្ខុជាត្រីវិ
 ភាគក្នុងទណៈនោះ) លុះបានឃើញភិក្ខុដទៃជាតិក្រីវិភាគ ហើយ
 (ត្រីវិ) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញលោកជាត្រីវិភាគត្រីវិភាគចារាជីកាហើយ

អដ្ឋាបច្ឆោសិ អស្សមណោសិ អសក្សបុត្តិយោសិ ធម្មត្ថយោ សុត្តំ ឧបោសថោ វា បរិវារណា វា សុត្តិកម្មំ វាតិ អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ សុត្តិធិសេសស្ស ។
 ព្រាហ្មណោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ វេស្សា ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ សុត្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបច្ឆោ អញ្ញំ សុត្តំ បស្សិត្វា ចោទេតិ សុត្តោ មយោ ធិដ្ឋោ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបច្ឆោសិ វេស្ស មណោសិ អសក្សបុត្តិយោសិ ។ បេ ។ សុត្តិកម្មំ វាតិ អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ សុត្តិធិសេសស្ស ។

[២៧៨] ធាមលេសោ ចាម ពុទ្ធកុត្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ ធម្មត្ថុតោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ សុត្តុត្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបច្ឆោ អញ្ញំ សុត្តុត្តំ បស្សិត្វា ចោទេតិ សុត្តុត្តោ មយោ ធិដ្ឋោ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបច្ឆោសិ អស្សមណោសិ អសក្សបុត្តិយោសិ ។ បេ ។ សុត្តិកម្មំ វាតិ អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ សុត្តិធិសេសស្ស ។

លោកមិនមែនជាសមណៈ លោកមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធបុគ្គសក្សរាជ ។ បេ ។ ធម្មត្ថកម្មំ បរិវារណកម្មំ សន្សិកម្មំ មិនមានជាមួយនឹងអ្នកទេ ដូច្នោះ ភិក្ខុអ្នកចោទត្រូវរាប់ក្តីសន្សិកម្មំសេសស្រប ។ វាចា ។ ភិក្ខុអ្នកចោទ ឃើញភិក្ខុជាតិដ៏ត្រាហ្មណ៍ ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុជាវេស្ស (អ្នកជំនួញ) ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុជាសុត្ត (អ្នកធ្វើការកុស្ត) ត្រូវរាប់ក្តីបារាជិក (តែអ្នកចោទមិនបានចោទ) លុះបានឃើញភិក្ខុដទៃជាភិក្ខុដទៃ ទើប (ភ្លែត) ចោទជា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកយ៉ាងភិក្ខុសុត្ត ត្រូវរាប់ក្តីបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធបុគ្គសក្សរាជ ទេ ។ បេ ។ ដូច្នោះ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវរាប់ក្តីសន្សិកម្មំសេសស្រប ។ វាចា ។

[២៧៩] វេស្សហោតិ ត្រូវរាប់ក្តីចាមនោះ ភិក្ខុអ្នកចោទឃើញ ភិក្ខុឈ្មោះពុទ្ធកុត្ត ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុឈ្មោះធម្មត្ថុត ។ បេ ។ ឃើញ ភិក្ខុឈ្មោះសន្សិកត្រូវរាប់ក្តីបារាជិក (តែភិក្ខុអ្នកចោទមិនបានចោទ) លុះបានឃើញភិក្ខុដទៃឈ្មោះសន្សិកត្រូវរាប់ក្តី ហើយ (ភ្លែត) ចោទជា ខ្ញុំឃើញអ្នកឈ្មោះសន្សិកត្រូវរាប់ក្តីបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជា សមណៈទេ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធបុគ្គសក្សរាជ ។ បេ ។ ដូច្នោះ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវរាប់ក្តីសន្សិកម្មំសេសស្រប ។ វាចា ។

[២៧២] តោត្តលេសោ នាម តោតហោ ធិដ្ឋោ
 ហោតិ ។ មេ ។ តោត្តល្លាហោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ មេ ។
 កត្តាយហោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ មេ ។ វាសិដ្ឋោ ធិដ្ឋោ
 ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ អញ្ញំ វាសិដ្ឋំ
 បស្សិត្វា ចោរេនិ វាសិដ្ឋោ មយា ធិដ្ឋោ ចារាជិកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោសិ អស្សមណាសិ អសក្សបុត្តិយោសិ
 ។ មេ ។ សធម្មកម្មំ វាតិ អាមត្តំ វាចាយ វាចាយ
 សធម្មានិសេសស្ស ។

[២៧៣] លិដ្ឋលេសោ នាម ធិយោ ធិដ្ឋោ ហោតិ
 ។ មេ ។ អស្សា ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ មេ ។ កណ្តោ ធិដ្ឋោ
 ហោតិ ។ មេ ។ ឱនាតោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជិកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ អញ្ញំ ឱនាតំ បស្សិត្វា ចោរេនិ
 ឱនាតោ មយា ធិដ្ឋោ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោសិ
 អស្សមណាសិ អសក្សបុត្តិយោសិ ។ មេ ។ សធម្មកម្មំ
 វាតិ អាមត្តំ វាចាយ វាចាយ សធម្មានិសេសស្ស ។

[២៧៤] វិសេហោថ ត្រៀវិកាធិតិគោត្រោនា ធិតិកុម្មុ
 ចោទ ឃើញភិក្ខុវេសមានគោត្រដាវនរកម ។ មេ ។ ឃើញភិក្ខុមាន
 គោត្រដាវមាត្តល្លាម ។ មេ ។ ឃើញភិក្ខុមានគោត្រដាវកញ្ចយម ។ មេ ។
 ឃើញភិក្ខុមានគោត្រដាវសិដ្ឋ ត្រូវអាបត្តិបាណនិក (តែមិនបានចោទ)
 លុះបានឃើញភិក្ខុវេសមានគោត្រដាវសិដ្ឋវេស ហើយ (ត្រង់) ចោទថា
 ខ្ញុំបានឃើញភិក្ខុមានគោត្រដាវសិដ្ឋ ត្រូវអាបត្តិបាណនិកហើយ អ្នកឯង
 មិនមែនជាសមណៈទេ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនទេព្រះគ្រូទេជាសក្សបុត្ត
 ។ មេ ។ ដូច្នោះ ភិក្ខុម្នាចោទ ត្រូវអាបត្តិសន្ធិទ័សេសគ្រប់ៗកថា ។

[២៧៥] វិសេហោថ ត្រៀវិកាធិតិគោត្រោនា ធិតិកុម្មុចោទឃើញ
 ភិក្ខុមានកន្ទុសំ ។ មេ ។ ឃើញភិក្ខុមានកន្ទិលាម ។ មេ ។ ឃើញ
 ភិក្ខុមានសម្បុររាវ ។ មេ ។ ឃើញភិក្ខុមានសម្បុរសេ ត្រូវអាបត្តិបាណនិក
 (តែមិនបានចោទ) លុះឃើញភិក្ខុវេសមានសម្បុរសេវេស ហើយ (ត្រង់)
 ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញភិក្ខុមានសម្បុរសេ ត្រូវអាបត្តិបាណនិកហើយ អ្នក
 ឯងមិនមែនជាសមណៈទេ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនទេព្រះគ្រូទេជាសក្សបុត្ត
 ។ មេ ។ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសន្ធិទ័សេសគ្រប់ៗកថា ។

[២៧៦] បិវលេសោ នាម បំសុក្កលំភោ ធិដ្ឋា
 ហោតិ ។ បេ ។ ភហបតិបិវលេ ធិដ្ឋា ហោតិ ចារាជីកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋា អញ្ញំ ភហបតិបិវលេ បស្សត្វា ចោទេតិ
 ភហបតិបិវលេ មយា ធិដ្ឋា ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋា-
 សិ អស្សមណោសិ អសក្សបុត្តិយោសិ ។ បេ ។ សដ្ឋ-
 កង្កំ វតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សដ្ឋាធិសេសស្ស ។

[២៧៧] ធិដ្ឋាយលេសោ នាម ឥន្ទន្ទាមស្ស សន្និវិ-
 ហារិភោ ធិដ្ឋា ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋា
 អញ្ញំ ឥន្ទន្ទាមស្ស សន្និវិហារិកំ បស្សត្វា ចោទេតិ
 ឥន្ទន្ទាមស្ស សន្និវិហារិភោ មយា ធិដ្ឋា ចារាជីកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋាសិ អស្សមណោសិ អសក្សបុត្តិ-
 យោសិ ។ បេ ។ សដ្ឋកង្កំ វតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សដ្ឋាធិសេសស្ស ។

[២៧៨] កាចារិយលេសោ នាម ឥន្ទន្ទាមស្ស អន្តេ-
 វសិភោ ធិដ្ឋា ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋា
 អញ្ញំ ឥន្ទន្ទាមស្ស អន្តេវសិកំ បស្សត្វា ចោទេតិ
 ឥន្ទន្ទាមស្ស អន្តេវសិភោ មយា ធិដ្ឋា ចារាជីកំ

[២៧៦] វិសេសហោតិ ត្រៀងភាវីតិបិវលេនា ធិកិក្កុអ្កកោចាមេញ
 កិក្កុប្រិចិវលេស្សស្ស ។ បេ ។ ឃើញកិក្កុប្រិចិវលេស្សស្ស ត្រូវតាមភ្នំ
 បារាជីក (តែមិនបាទ) លុះបាទឃើញកិក្កុដទៃប្រិចិវលេស្សស្ស
 ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបាទឃើញអ្នកឯងប្រិចិវលេស្សស្ស ត្រូវ
 តាមភ្នំបារាជីក អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជា
 កូនចៅព្រះ
 កូនជាសក្សបុត្ត ។ បេ ។ ដូច្នោះ ត្រូវតាមភ្នំសន្និវិហារិកោសេស
 ត្រឹមវាវា ។

[២៧៧] វិសេសហោតិ ត្រៀងភាវីតិព្រះបដ្ឋយនាម ធិកិក្កុអ្ក
 ចោទ បាទឃើញសន្និវិហារិកោសេសព្រះបដ្ឋយនាម ឈ្មោះហ៊ុនវិវេន ត្រូវ
 តាមភ្នំបារាជីក (តែមិនបាទ) លុះបាទឃើញកិក្កុដទៃជាសន្និវិហារិក
 េសព្រះបដ្ឋយនាម ឈ្មោះហ៊ុនវិវេន ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំ
 បាទឃើញអ្នកឯងជាសន្និវិហារិកោសេសបដ្ឋយនាម ឈ្មោះ
 ត្រូវតាមភ្នំ
 បារាជីកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជា
 កូនចៅព្រះ
 កូនជាសក្សបុត្ត ។ បេ ។ ដូច្នោះ ត្រូវតាមភ្នំសន្និវិហារិកោសេស
 ត្រឹមវាវា ។

[២៧៨] វិសេសហោតិ ត្រៀងភាវីតិកាចារិយនាម ធិកិក្កុអ្ក
 បាទឃើញអន្តេវសិកោសេសកាចារិយនាម ត្រូវតាមភ្នំបារាជីក (តែមិន
 បាទ) លុះបាទឃើញកិក្កុដទៃជាអន្តេវសិកោសេសកាចារិយ
 នាម ឈ្មោះហ៊ុនវិវេន
 ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបាទឃើញអ្នកឯងជាអន្តេវសិកោសេស
 កាចារិយ

ឃោសនាណុ ឧបសម្ព័ន្ធនិសេសស្ស សំព្វាចារិកន្ត ឃោសនាណុលោកំ

ធម្មំ អដ្ឋាបច្ឆោសិ អស្សមលោសិ អសក្សបុត្តិយោសិ
។ យេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតំ អាបត្តំ វាតាយ វាតាយ
សង្ឃនិសេសស្ស ។

[២៧៧] សេតាសនលោកោ តាម ឥន្ទន្ទាមស្ស
សេតាសនវាសិកោ ធិដ្ឋោ យោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
បច្ឆោ អញ្ចំ ឥន្ទន្ទាមស្ស សេតាសនវាសិកំ មស្សត្វា
ចោធចតិ ឥន្ទន្ទាមស្ស សេតាសនវាសិកោ មយោ ធិដ្ឋោ
ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបច្ឆោសិ អស្សមលោសិ អសក្ស-
បុត្តិយោសិ ឧត្តំ ឧយោ សទ្ធិំ ឧចោសថោ វា ចារាណា វា
សង្ឃកម្មំ វាតំ អាបត្តំ វាតាយ វាតាយ សង្ឃនិសេ-
សស្ស ។

[២៧៦] ចារាជិកេន ធម្មចាតិ ចត្តង្គំ អញ្ញតថេ ។
អនុន្តំសេយ្យានិ ចោធចតំ វា ចោតាយតិ វា ។ អម្បេ-
តាម ធិ ឥមញ្ញា ព្រហ្មចរិយា ចារេយ្យន្តិ ភិក្ខុកាវ
ចារេយ្យំ សមណាមញ្ញា ចារេយ្យំ សីលត្តន្តា ចារេយ្យំ
ឧចោតុណា ចារេយ្យំ ។

ឃោសនាណុ សង្ឃនិសេសនី ។ សំព្វាចារិកន្ត ធិតំលេសនិសេសាសនោដេវ

រណ្ណាននៈ ត្រូវអាបត្តិបាណិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯង
មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។ យេ ។ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃ-
និសេសគ្រប់ ១០៣ ។

[២៧៧] ដែលហៅថា គ្រឿងអាណិកំសេនាសនៈនោះ គឺភិក្ខុ
អ្នកចាទ ឃើញភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈរបស់ភិក្ខុរណ្ណាននៈ ត្រូវអាបត្តិ
បាណិក (តែប៉ុន្មាន) លុះឃើញភិក្ខុដទៃជាអ្នកនៅក្នុងសេនាសនៈរបស់
ភិក្ខុរណ្ណាននៈហើយ ហើយ (ភិក្ខុ) ចាទថា ខ្ញុំបាទឃើញអ្នកឯងនៅក្នុង
សេនាសន របស់ភិក្ខុរណ្ណាននៈ ត្រូវអាបត្តិបាណិកហើយ អ្នកឯងមិន
មែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។ បុរស
កម្មក្តិ បរិណាកម្មក្តិ សង្ឃកម្មក្តិ មិនមានជាមួយនឹងអ្នកឯងទេ ដូច្នោះ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃនិសេសគ្រប់ ១០៣ ។

[២៧៦] ពាក្យថា ដោយអាបត្តិបាណិក គឺបាទដល់អាបត្តិ
បាណិកខំន ៤ អាបត្តិបាណិកណាមួយ ។ ពាក្យថា ចាទ គឺចាទឯងក្តី
ប្បព្វតថាចាទក្តី ។ ពាក្យថា ធ្វើដូចអ្នកចាទ អញ្ញតប្បញ្ញាតិភិក្ខុនោះ
ឲ្យប្រាកដត្រឡប់វាយធម៌នេះ គឺថាអញ្ញតប្បញ្ញាតិភិក្ខុនោះឲ្យប្រាកដ
ភាវៈជាភិក្ខុ ឲ្យប្រាកដសមណធម៌ ឲ្យប្រាកដសីលកម្ម ឲ្យប្រាក
ដកម្មណគឺធម៌ជា គ្រឿងដុតកំលោស ។

[២៧០] តតេ អបបេន សមយេនាតំ យស្មី ខណោ
 អនុទ្ធីសិគោ ហោតិ តំ ខណំ តំ លយំ តំ ឌុហ្គត្តំ
 វិគិរត្តេ ។ សមឌុត្តាហិយមាណោនិ យេន វត្តុចា អនុទ្ធី-
 សិគោ ហោតិ តស្មី វត្តុស្មី សមឌុត្តាហិយមាណោ ។
 អសមឌុត្តាហិយមាណោនិ ន តេនចិ វុទ្ធមាណោ ។

[២៧២] អធិការណំ ធាន ចត្តាវិ អធិការណាធិ
 វិវាទាធិការណំ អនុកថាធិការណំ(១) អាមត្តាធិការណំ
 តិក្ខាធិការណំ ។

[២៧៣] ភោចិ ធខេសោ លេសមត្តោ ឧទានិច្ឆាតំ
 តេសំ នសច្ចំ លេសាចំ អញ្ញតរោ លេសោ ឧទានិច្ឆោ
 ហោតិ ។

[២៧៤] កិក្កុ ច ធាសំ បតិដ្ឋាតិ តុច្ឆកំ
 មយា កណិកំ បុសា មយា កណិកំ អក្ខតំ មយា
 កណិកំ អជាធន្តេន មយា កណិកំ ។ សឡ្យាទិសេសោតិ
 ។ មេ ។ តេនចិ វុទ្ធតិ សឡ្យាទិសេសោតិ ។

១ អយំ បាវោ សព្វេ ម វិស្សតិ ។

[២៧១] ពាក្យថា លុះសម័យពាណិក្រាយកអំពីនោះមក គឺភិក្ខុ
 យោគក្នុងខណៈណា ខណៈនោះ គេលេងោះ ស្របនោះកម្មនិទៅ
 ហើយ ។ ពាក្យថា មានគេសាកសួរ គឺថាភិក្ខុយោគគេយកក្នុងណា
 អសាកសួរចំពោះវត្ថុនោះ ។ ពាក្យថា មិនមានគេសាកសួរ គឺមិនមាន
 ប្លុកណាមួយនិយាយឡើយ ។

[២៧២] ដែលហៅថា អធិការណ បានដល់អធិការណៈ៤ គឺ
 វិវាទាធិការណៈ ១ អនុកថាធិការណៈ ១ អាមត្តាធិការណៈ ១ កិច្ចាធិការណៈ ១ ។

[២៧៣] ពាក្យថា កាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចមកជាគ្រឿងអាណិ គឺ
 បណ្តាគ្រឿងអាណិទាំង ១០ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុកាន់យកគ្រឿងអាណិណាមួយ ។

[២៧៤] ពាក្យថា ភិក្ខុប្តេជ្ញាពោស គឺ(ភិក្ខុប្តេជ្ញាថា) ខ្ញុំនិយាយ
 ពាក្យទោសោរ ខ្ញុំនិយាយពាក្យកុហក ខ្ញុំនិយាយពាក្យបិទភិក ខ្ញុំនិយាយ
 ដោយបំណង ។ ពាក្យថា សន្ធិក្ខន្ធិសេស មានអធិប្បាយកិស្តាក្នុង
 សន្ធិក្ខន្ធិសេសសិក្ខាបទទី ១ រួចហើយ ។

[២៨៨] ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋា
 ហោតិ សង្ឃាធិសេសេ សង្ឃាធិសេសេនិដ្ឋិ ហោតិ ធម្ម
 ទានដិគេទ ទោទេតិ អស្សមណោសិ អស្សមណោសិ
 យោសំ ទត្ថិ តយេ សង្ឃិ ទុច្ចាស្យថា វា បវរណា
 វា សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិចិ អាមត្តញ្ញកាតិយំ ហោតិ
 លេសោ ច ទុច្ចាធិដ្ឋោ អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាធិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសំ អដ្ឋាប-
 ដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋា ហោតិ សង្ឃាធិសេសេ ឥល្យច្ចយនិដ្ឋិ
 ហោតិ ធម្ម ទានដិគេទ ទោទេតិ អស្សមណោសិ
 ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិចិ អាមត្តញ្ញកាតិយំ
 ហោតិ លេសោ ច ទុច្ចាធិដ្ឋោ អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាធិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសំ អដ្ឋាប-
 ដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋា ហោតិ សង្ឃាធិសេសេ ទាចត្ថិយនិដ្ឋិ
 ហោតិ ធម្ម ទានដិគេទ ទោទេតិ អស្សមណោសិ
 ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិចិ អាមត្តញ្ញកាតិយំ ហោតិ

[២៨៨] ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេសេ ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញ
 ថា វាមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិសង្ឃាធិសេសេថាជាអាមត្តិសង្ឃាធិសេសេ
 មែន តែបើក្នុងចោទក៏បានដោយអាមត្តិទុកជិតវិញថា អ្នកឯងមិនមែន
 ជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យចក្ខុ ។ ទោសបកម្មក្នុង
 បរិវេណកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ ឯអធិការណៈ
 យ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាមត្តិកិរណៈ ព័រិសេសេ^(១)
 សោតភិក្ខុចោទក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេសេស្រប ។
 វាចា ។ ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេសេ ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញថា វាមាន
 សេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិសង្ឃាធិសេសេថាជាអាមត្តិសង្ឃាធិសេសេ តែបើក្នុង
 ចោទក៏បានដោយអាមត្តិទុកជិតវិញ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ។ បេ ។
 ឯអធិការណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាមត្តិកិរណៈ
 ព័រិសេសេសោតភិក្ខុចោទក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេសេ
 ស្រប ។ វាចា ។ ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេសេ ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បាន
 ឃើញថា វាមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិសង្ឃាធិសេសេថាជាអាមត្តិទុកជិតវិញ
 តែបើក្នុងចោទក៏បានដោយអាមត្តិទុកជិតវិញ អ្នកឯងមិនមែន
 ជាសមណៈ ។ បេ ។ ឯអធិការណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃ

១ ព័រិសេសេ ព្រះអង្គ ពិចិត្ត ពិការជាច្រើនបំផុត ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិញ្ញា

លេសោ ច ឧបាទិដ្ឋោ អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ខារិសេសសស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ខារិសេសំ អដ្ឋាប-
 ដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ សង្ខារិសេស ចាដិទេសនីយនិដ្ឋិ
 ហោតិ ។ បេ ។ សង្ខារិសេសេ ទុក្ខាសិទនិដ្ឋិ ហោតិ
 ។ បេ ។ សង្ខារិសេសេ ទុក្ខាសិទនិដ្ឋិ ហោតិ តព្វ
 ចារាជិកេន ចោទេតិ អស្សមណោសិ ។ បេ ។
 សង្ខារិកម្មំ វាតិ ឯវិបិ អាមត្តញ្ញាភាសិយំ ហោតិ
 លេសោ ច ឧបាទិដ្ឋោ អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ខារិសេសសស្ស ។

(២៨៦) ភិក្ខុ ឥល្លច្ចយំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ
 ឥល្លច្ចយេ ឥល្លច្ចយនិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ ឥល្លច្ចយេ
 ចាទិក្ខយនិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ ឥល្លច្ចយេ ចាដិទេសនីយ-
 និដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ ឥល្លច្ចយេ ទុក្ខាសិទនិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។
 ឥល្លច្ចយេ ទុក្ខាសិទនិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ ឥល្លច្ច-
 យេ សង្ខារិសេសនិដ្ឋិ តព្វ ចារាជិកេន ចោទេតិ
 អស្សមណោសិ ។ បេ ។ សង្ខារិកម្មំ វាតិ ឯវិបិ

វិធីបិណ្ឌ មហាវិញ្ញា

វិទាមត្តាទិករណៈ ពំនីលេសាសាភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នោះ
 ត្រូវសង្ខារិសេសគ្រប់ៗវាចា ។ ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិសង្ខារិសេស ភិក្ខុអត
 ចោទកំបុនឃើញនឹងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិសង្ខារិសេសថាជាអាមត្តិ
 បាដិទេសនីយវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិសង្ខារិសេស
 ថាជាអាមត្តិទុក្ខវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិសង្ខារិសេស
 ថាជាអាមត្តិទុក្ខាសិទវិញ តែបើក្នុងចោទភិក្ខុនោះដោយអាមត្តិបារាជិកថា
 អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ។ បេ ។ ឯអធិការណៈយ៉ាងនេះ ក៏រល្មោះថា
 បីវិណាសទាំង១២នៃវិទាមត្តាទិករណៈ ពំនីលេសាសាភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់
 ដូច្នោះ ត្រូវអាមត្តិសង្ខារិសេសគ្រប់ៗវាចា ។

(២៨៦) ភិក្ខុត្រូវអាមត្តិសង្ខារិសេស ភិក្ខុអតចោទកំបុនឃើញនឹងមាន
 សេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិសង្ខារិសេសថាជាអាមត្តិសង្ខារិសេស ។ បេ ។ មានសេចក្តី
 យល់ក្នុងអាមត្តិសង្ខារិសេសថាជាអាមត្តិបាដិទេសនីយវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តី
 យល់ក្នុងអាមត្តិសង្ខារិសេសថាជាអាមត្តិបាដិទេសនីយវិញ ។ បេ ។ មាន
 សេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិសង្ខារិសេសថាជាអាមត្តិទុក្ខវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តី
 យល់ក្នុងអាមត្តិសង្ខារិសេសថាជាអាមត្តិទុក្ខាសិទវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តី
 យល់ក្នុងអាមត្តិសង្ខារិសេសវិញ បើក្នុងចោទភិក្ខុ
 នោះដោយអាមត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈទេ ។ បេ ។ សូម្បី

លោកលោក វិសេសវិសេសស្ស ចកោជិយេ ឯកាមុលំ

អាមត្តញ្ញភាគិយំ ហោតិ លេសោ ច ឧចាធិន្ទោ
អាមត្តំ វាចាយ វាចាយ សង្ឃានិសេសស្ស ។ កិក្កុ
ចាចំត្តិយំ អជ្ឈាមជ្ឈន្ទោ ធិន្ទោ ហោតិ ។ មេ ។ កិក្កុ
ចាជិទេសនិយំ អជ្ឈាមជ្ឈន្ទោ ធិន្ទោ ហោតិ ។ មេ ។
កិក្កុ ធុត្តដំ អជ្ឈាមជ្ឈន្ទោ ធិន្ទោ ហោតិ ។ មេ ។
កិក្កុ ធុត្តាសំតំ អជ្ឈាមជ្ឈន្ទោ ធិន្ទោ ហោតិ ធុត្តា-
សំតេ ធុត្តាសំតិធិន្ទំ ហោតិ ។ មេ ។ ធុត្តាសំតេ
សង្ឃានិសេសនិធិន្ទំ ហោតិ ។ មេ ។ ធុត្តាសំតេ ធុល្លច្ចយ-
និធិន្ទំ ហោតិ ។ មេ ។ ធុត្តាសំតេ ចាចំត្តិយនិធិន្ទំ ហោតិ
។ មេ ។ ធុត្តាសំតេ ចាជិទេសនិយនិធិន្ទំ ហោតិ ។ មេ ។
ធុត្តាសំតេ ធុត្តដំនិធិន្ទំ ហោតិ តព្វេ ចាកជិកេន
លោកេតិ អស្សមណោសំ ។ មេ ។ សង្ឃកម្មំ វាគិ
ឯវិចិ អាមត្តញ្ញភាគិយំ ហោតិ លេសោ ច ឧចាធិន្ទោ
អាមត្តំ វាចាយ វាចាយ សង្ឃានិសេសស្ស ។

ឯកេតិ^(១) មូលំ កាត្វេ ចក្កំ តន្តិភត្ថំ ។

១ តន្តិ ពោធិក ពោធិមយ្យលំ តិដ្ឋិតតិ ពារោ ។

លោកលោក សង្ឃានិសេស ១ ចកោជិយេ វិវិធិកិកេណៈមាមុលមួយ ។

អតំករណៈយោជិនៈ កិរឃ្មារោចំវិណកដិទៃនៃអាមត្តាតិកេណៈ ចំនី
លេសលោកកិក្កុតោទេតិទៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃានិសេស
គ្រប់ ១ វាចា ។ កិក្កុត្រូវអាមត្តិទុក្ខិយ ។ មេ ។ កិក្កុត្រូវអាមត្តិទុក្ខ-
ទេសនិយ ។ មេ ។ កិក្កុត្រូវអាមត្តិទុក្ខ ។ មេ ។ កិក្កុត្រូវអាមត្តិទុក្ខាសិក
កិក្កុតោ ។ កិក្កុតោ វិបាកយិញ្ញនិធិ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិទុក្ខាសិកថាជា
អាមត្តិទុក្ខាសិក ។ មេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិទុក្ខាសិកថាជាអាមត្តិ
សង្ឃានិសេស ។ មេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិទុក្ខាសិកថាជា
អាមត្តិធុល្លច្ចិយ ។ មេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិទុក្ខាសិកថាជាអាមត្តិ
ចាចំត្តិយ ។ មេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិទុក្ខាសិកថាជាអាមត្តិទុក្ខ-
ទេសនិយ ។ មេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិទុក្ខាសិកថាជាអាមត្តិទុក្ខ
ទៅវិញ បើក្នុងទោទកិកុនោះដោយអាមត្តិទុក្ខាសិកថា អ្នកឯឯមិនមែនជា
សមណៈទេ ។ មេ ។ សូម្បីអចិកេណៈយោជិនៈ កិរឃ្មារោចំវិណក
ដិទៃនៃអាមត្តាតិកេណៈ ចំនីលេសលោកកិក្កុតោទេតិទៅប្រកាន់ ដូច្នេះ
ត្រូវអាមត្តិសង្ឃានិសេសគ្រប់ ១ វាចា ។

បណ្ឌិតប្បវ្រឹអតិករណៈនោះ ឱ្យមានមូលមួយ ។ ហើយចង

ជាត្ត (ដូចគ្នា) ។

[២៨៧] ភិក្ខុ សង្ឃានិសេសំ អដ្ឋាបដ្ឋោ ធិដ្ឋោ
 ហោតិ សង្ឃានិសេសេ សង្ឃានិសេសនិដ្ឋិ ហោតិ តព្វ
 ចារាជិកេន ចោទាបេតិ អស្សមណោសិ ។ បេ ។
 សង្ឃកម្មំ វាតិ វិវិចិ អាបត្តញ្ញាភាតិយំ ហោតិ លេសោ
 ច ឧទានិដ្ឋោ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃានិសេ-
 សស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ឃានិសេសំ អដ្ឋាបដ្ឋោ ធិដ្ឋោ
 ហោតិ សង្ឃានិសេសេ ដុល្លច្ចយនិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។
 សង្ឃានិសេសេ ចាជិត្តយនិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ សង្ឃានិ-
 សេសេ ចាជិត្តយនិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ សង្ឃានិសេសេ
 ធុត្តនិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ សង្ឃានិសេសេ ធុត្តាសិ-
 តនិដ្ឋិ ហោតិ តព្វ ចារាជិកេន ចោទាបេតិ អស្សម-
 ណោសិ ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ វិវិចិ អាបត្តញ្ញាភាតិយំ
 ហោតិ លេសោ ច ឧទានិដ្ឋោ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃានិសេសស្ស ។

[២៨៧] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃានិសេស ភិក្ខុអស្សមណោសិយំ
 នឹងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃានិសេសថា ជា អាបត្តិសង្ឃានិសេស
 ដែរ បើឲ្យអ្នកដទៃចោទភិក្ខុនោះដោយ អាបត្តិបាតដឹកថា អ្នកដទៃមិនមែនជា
 សមណៈទេ ។ បេ ។ សូម្បីអធិការណៈយ៉ាងនេះ ក៏រឿងដោះដីវិណ្ឌនវិទ្យា
 អាបត្តិការណៈ ពុំនឹងលេសលោកភិក្ខុនោះក៏នៅច្រកាន់ ដូច្នោះ ត្រូវ
 អាបត្តិសង្ឃានិសេស គ្រប់ ៗ វាចា ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃានិសេស ភិក្ខុអស្ស-
 មណោសិយំ យើង មានសេចក្តីយល់ក្នុង អាបត្តិសង្ឃានិសេស ថា ជា
 អាបត្តិសុល្លយោទីវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុង អាបត្តិសង្ឃានិសេស
 ថា ជា អាបត្តិបាតដឹកវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុង អាបត្តិសង្ឃានិ-
 សេស ថា ជា អាបត្តិបាតដឹកសុទ្ធិយោទីវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុង
 អាបត្តិសង្ឃានិសេស ថា ជា អាបត្តិទុក្ខនាទីវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់
 ក្នុង អាបត្តិសង្ឃានិសេស ថា ជា អាបត្តិទុក្ខនាទីវិញ បើឲ្យអ្នកដទៃចោទ
 ភិក្ខុនោះដោយ អាបត្តិបាតដឹកថា អ្នកដទៃមិនមែនជា សមណៈទេ ។ បេ ។
 សូម្បីអធិការណៈយ៉ាងនេះ ក៏រឿងដោះដីវិណ្ឌនវិទ្យា អាបត្តិការណៈ
 ពុំនឹងលេសលោកភិក្ខុនោះក៏នៅច្រកាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃានិសេស
 គ្រប់ ៗ វាចា ។

[២៨៨] ភិក្ខុ ធុល្លច្ចយេ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ
 ហោតិ ធុល្លច្ចយេ ធុល្លច្ចយេធិដ្ឋំ ហោតិ ។ បេ ។
 ធុល្លច្ចយេ ចាចិត្តិយធិដ្ឋំ ហោតិ ។ បេ ។ ធុល្លច្ចយេ
 ចាដិទេសច័យធិដ្ឋំ ហោតិ ។ បេ ។ ធុល្លច្ចយេ ទុក្ខាសីតធិដ្ឋំ
 ហោតិ ។ បេ ។ ធុល្លច្ចយេ ទុក្ខាសីតធិដ្ឋំ ហោតិ ។ បេ ។
 ធុល្លច្ចយេ សធុទិសេសធិដ្ឋំ ហោតិ តព្វេ ចារាជិកា ធន
 ចោនាបេតិ អស្សមលោកសំ ។ បេ ។ សធុត្តត្តំ វាតិ
 ឃិវិធី អាមត្តញ្ញកាតិយំ ហោតិ លេសោ ធន ឧចាធិដ្ឋោ
 អាមត្តំ វាចាយ វាចាយ សធុទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ
 ចាចិត្តិយេ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ ភិក្ខុ
 ចាដិទេសច័យេ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ ភិក្ខុ
 ទុក្ខាសីត អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ ទុក្ខាសីត
 អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ទុក្ខាសីត ទុក្ខាសីតធិដ្ឋំ
 ហោតិ ។ បេ ។ ទុក្ខាសីត សធុទិសេសធិដ្ឋំ ហោតិ
 ។ បេ ។ ទុក្ខាសីត ធុល្លច្ចយេធិដ្ឋំ ហោតិ ។ បេ ។
 ទុក្ខាសីត ចាចិត្តិយេធិដ្ឋំ ហោតិ ។ បេ ។ ទុក្ខាសីត

[២៨៨] ភិក្ខុត្រិវាមត្តិវល្លច័យ ភិក្ខុអកាចាទកំបាធមេញ្ញនិទំមាន
 សេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិវល្លច័យថាជាអាមត្តិវល្លច័យ ។ បេ ។ មានសេចក្តី
 យល់ក្នុងអាមត្តិវល្លច័យថាជាអាមត្តិវល្លច័យទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តី
 យល់ក្នុងអាមត្តិវល្លច័យថាជាអាមត្តិវល្លច័យទៅវិញ ។ បេ ។ មាន
 សេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិវល្លច័យថាជាអាមត្តិវល្លច័យទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេច-
 ក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិវល្លច័យថាជាអាមត្តិវល្លច័យទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេច-
 ក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិវល្លច័យថាជាអាមត្តិវល្លច័យទៅវិញ បើឲ្យអ្នកដទៃ
 ចោទភិក្ខុនោះដោយអាមត្តិវល្លច័យថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ។ បេ ។
 សូម្បីអំពីពេលយ៉ាងនេះ ក៏ព្រោះថាចំណែកដទៃនៃអាមត្តិវល្លច័យ ទាំង
 លេសលោកភិក្ខុនោះក៏នៅប្រគាន់ ដូច្នោះ ត្រិវាមត្តិវល្លច័យសេសត្រង់
 វាចា ។ ភិក្ខុត្រិវាមត្តិវល្លច័យ អកាចាទកំបាធមេញ្ញ ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រិវាមត្តិ
 វល្លច័យទៅវិញ ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រិវាមត្តិវល្លច័យ ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រិវាមត្តិ
 វល្លច័យទៅវិញ ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រិវាមត្តិវល្លច័យ ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រិវាមត្តិ
 វល្លច័យទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិវល្លច័យថាជា
 អាមត្តិវល្លច័យ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិវល្លច័យថាជាអា-
 មត្តិវល្លច័យទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិវល្លច័យថា
 ជាអាមត្តិវល្លច័យទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិវល្លច័យ
 ថាជាអាមត្តិវល្លច័យទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាមត្តិវល្លច័យ

ចាដិទេសដ៏យដ៏ដ្ឋិ ហោតិ ។ មេ ។ ទុក្ខាសំរេ ទុក្ខ-
 ដដ៏ដ្ឋិ ហោតិ វត្សោ ចារាដិកេន ចោនាមេតិ អស្ស-
 មណេសិ អសក្សបុត្តិយោសិ ធនុតិ តយា សទ្ធិ
 ឧតោសាដា វា ចកិរណា វា សឡ្ហកម្មំ វាតិ ឃិវិម
 អាចត្តញ្ញាភាគិយំ ហោតិ លេសោ ធម ឧចាទិញ្ញា អាចត្តិ
 វាចាយ វាចាយ សឡ្ហទិសសស្ស្រ(១) ។

[២៧៧] អនាមត្តិ វតាសញ្ញិ ចោទេតិ វា ចោនាមេតិ

វា ឧត្តត្តាស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ឧបសម្ពាទិសសំ ធីត្តិកំ ។

១ វិកេ បរិ ភក្ខិ វោត្តោ យថា ចោទេមយ្យលំ ធី ចោទាមតំ កាតត្តិ ធារោ ។

ថាជាអាមត្តិបុរិសេសយោពិញ ។ មេ ។ ចានាសចក្កិយលក្កិអាមត្តិ
 ទុក្ខាសំរេថាជាអាមត្តិទុក្ខពិញ បើឲ្យអ្នកដទៃចោទកិក្កោនោដោយអាមត្តិ
 បុរាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាត្រៃលោក
 ជាសក្សបុត្ត ទេបុសធីកម្មតិ បរិវណាតម្មតិ សឡ្ហកម្មតិ ជាមួយនឹងអ្នក
 ឯងគ្នាទេ សូម្បីអធិការណៈយ៉ាងនេះ ក៏រល្មោះថាចំណែកដទៃ
 អាមត្តិទិសសៈ ចាំនិលេសសោតកិក្កោនោកិវោប្រែកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាមត្តិ
 សឡ្ហទិសសៈគ្រប់ៗវា ។

[២៧៧] អាមត្តិមិនមានដល់កិក្កោនោចោទសាសចក្កិសំគាល់ពិត

ហើយចោទឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃចោទ ដល់កិក្កោនោ ហោតិ ដល់កិក្កោទិកម្មិក ។

សឡ្ហទិសសទី៧ ចប់ ។

វិទយាមុស្ស វណ្ណាវាជី ឥមាជំ កន្លៃ មញ្ជ វត្ថុជំ អនេនេ.
 មរិយាយេន អប្បច្ចតាយ សន្តច្ចតាយ^(១) សលេខាយ
 ទុតាយ^(២) ខាសានិកាយ^(៣) អប្បច្ចយាយ វិទយាមុស្ស
 សំវត្តន្ត សាទុ កន្លៃ កិក្ខុ យាវជីវំ អាត្មកា អស្ស យោ
 កមន្តំ ឧសយេយ្យ វត្ថុជំ ធុសេយ្យ យាវជីវំ បិណ្ឌទានិកា
 អស្ស យោ និមន្តជំ សាដិយេយ្យ វត្ថុជំ ធុសេយ្យ
 យាវជីវំ មិសុត្តលំកា អស្ស យោ កហមនិជីវំ សាដិ-
 យេយ្យ វត្ថុជំ ធុសេយ្យ យាវជីវំ វុត្តម្បលំកា អស្ស យោ
 ធន្តំ ឧបមន្តយ្យ វត្ថុជំ ធុសេយ្យ យាវជីវំ មច្ចមំសំ
 ន ទាមេយ្យ យោ មច្ចមំសំ ទាមេយ្យ វត្ថុជំ ធុសេយ្យនិ
 ឥមាជំ សមណោ តោតមោ ធានុជាជិស្សនិ នេ មយំ
 នមេហំ មត្តហំ វត្ថុហំ ជំ ឥត្តាបេស្សាមាតិ ។
 សត្តា ទោ អាវុសោ នមេហំ មត្តហំ វត្ថុហំ សមណ-
 ស្ស តោតមស្ស សត្ស្រេនំ^(៤) កាតុំ ធន្តេនំ^(៥)
 ល្អទឲ្យសត្ត ហិ អាវុសោ មនុស្សានិ ។

១ ១. ម. សន្តច្ចិយា ។ ២ ១. ម. មុត្តតាយ ។ ៣ ១. ប. យលោវិរាយ ។ ៤ ១. ម.
 សត្ស្រេនា ។ ៥ ១. ម. ធន្តេនោ ។

ប្រាប្បសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បត់ត្រច្រះសម្បូរជាម្ចាស់
 ក្នុងប្រការនេះប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ដើម្បីសរស្តាស ដើម្បី
 ដុសខាត់ចិត្ត ដើម្បីត្រួតត្រា ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិនចំរើនកិលេសវដ្ត
 ដើម្បីប្រាប្បសេចក្តីព្យាយាមដោយបរិយាយជាច្រើន បត់ត្រច្រះសម្បូរជា
 ម្ចាស់ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាករុណា ចុះ សូមឲ្យកិច្ចព្រមព្រៀងទ្រព្យ យោវាណា
 ក្នុងអស់មួយជីវិត កិច្ចការទៅក្នុងស្រុកក្នុងនោះត្រូវទោស សូមឲ្យកិច្ចព្រម
 ព្រៀងទ្រព្យ យោវាណា ក្នុងអស់មួយជីវិត កិច្ចការត្រេកអរដោយការចិបច្ចុ
 កិច្ចនោះត្រូវទោស សូមឲ្យកិច្ចព្រមព្រៀងទ្រព្យ យោវាណា សម្រាប់បង្កើត
 អស់មួយជីវិត កិច្ចការត្រេកអរដោយគហបតិចិវ កិច្ចនោះត្រូវទោស សូម
 ឲ្យកិច្ចព្រមព្រៀងទ្រព្យ យោវាណា ក្នុងអស់មួយជីវិត កិច្ចការទៅនៅក្នុង
 ទីប្រក់ទីប៉ោង កិច្ចនោះត្រូវទោស សូមឲ្យកិច្ចព្រមព្រៀងទ្រព្យ យោវាណា
 អស់មួយជីវិត កិច្ចការទាន់ត្រឹមនឹងសាច់ កិច្ចនោះត្រូវទោស បើយើងសូម
 យ៉ាងនេះ ព្រះសមណោ ភាគមុខជាទីនឹងមិនអនុញ្ញាតឲ្យទេ ហើយពួកយើង
 ឯងនឹងឲ្យលំដឹង (ឲ្យត្រេកអរនឹងយើង) ដោយក្នុងប្រការទាំងនេះ ។
 ទើបគោតមកិក្ខុពោលថា ខ្ញុំលាអាវុសោ ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែក
 សត្វនឹងទំលាយចេញពីព្រះសមណោ ភាគមេដោយក្នុងប្រការនេះបាទ
 ព្រោះមនុស្សទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាក្នុងវត្តសាវ្យាសិ(មានច្រើន)អាវុសោ ។

[២៧៧] អង្គទោ ទេវទ្រព្យក្ខន្ធ សមសោ យេន ភគវា
 ទេពុបសន្តមំ ឧបសន្តមំត្វា កក្កន្តំ អគិវាធម្មា ឯកមន្តំ
 ចំសិនិ ។ ឯកមន្តំ ចំសិនិ ទោ ទេវទ្រព្យក្ខន្ធ
 ឯកទរោច ភគវា កន្ត អនេកមរិយាយេន អប្បច្ចស្ស
 សន្តច្ចស្ស សល្យទស្ស ទ្ធកស្ស ចាសាទិកស្ស អប្បច្ច-
 យស្ស អិយាវម្ពស្ស រណ្តាវទិ ឥនាទិ កន្ត មត្ត
 រក្ខន្តិ អនេកមរិយាយេន អប្បច្ចតាយ សន្តច្ចតាយ
 សល្យទាយ ទ្ធកាយ ចាសាទិកាយ អប្បច្ចយាយ
 អិយាវម្ពាយ សំរក្ខន្តិ សាទុ កន្ត កិក្ខ យាវដិវ អាវត្តកា
 អស្ស យោ កាមន្តំ ឧសវយ្យ វជ្ជិ ចំ ធុសេយ្យ
 យាវដិវ ចំណ្ឌាទិកា អស្ស យោ ចំមន្តំ សាទិយេយ្យ
 វជ្ជិ ចំ ធុសេយ្យ យាវដិវ ចំសុត្តលីកា អស្ស យោ
 កមាមន្តិកំ សាទិយេយ្យ វជ្ជិ ចំ ធុសេយ្យ យាវដិវ រុក្ខ-
 ម្មលីកា អស្ស យោ ឆន្តំ ឧបតេយ្យ វជ្ជិ ចំ ធុសេយ្យ
 យាវដិវ មន្តមំសំ ច ទាទេយ្យ យោ មន្តមំសំ ទាទេយ្យ

[២៧៨] គ្រានោះ ទេវទ្រព្យក្ខន្ធត្រឺមទាំងបរិសទ្យចូលទៅគាល់
 ព្រះជំទាវព្រះភាគម្ចាស់ ហើយត្រាបថ្វាយបង្គំរួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមនោះ ។
 លុះទេវទ្រព្យក្ខន្ធហ្នងស្រួលបូលហើយ ក៏ត្រាបចូលទៅក្បែរនឹងព្រះជំ
 ទាវព្រះភាគម្ចាស់ថា បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះអង្គដ៏ទ្រង់ជាត
 ទ្រង់សរសើរគុណរបស់បុគ្គលប្រាថ្នាភិច ជាគុកសន្តានស ដុសខាត់ចិត្ត
 ទ្រទ្រង់ធុកន្តិ មានសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនចំរើនតិលសវដ្ត ប្រាព្ធសេចក្តីព្យា-
 យាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ក្នុងប្រការទាំង
 នេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាភិច សន្តានស ដុសខាត់ចិត្ត កំចាត់ធម៌
 គ្រឿងសៅហ្មង ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនចំរើនតិលសវដ្ត ប្រាព្ធសេចក្តី
 ព្យាយាម បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ សូមទានទ្រង់ព្រះមត្តាកុណា
 ចុះ សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទៅក្នុងព្រះវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូល
 មកកាន់ស្រុក ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់បំណុលជា
 ជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាគ្រិតអរដោយការចំបង្ក ភិក្ខុនោះត្រូវទោស
 សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រើប្រាស់សម្បត្តិបំណុលជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុ
 ណាគ្រិតអរដោយគហបតិបិវ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទៅទៀបសល់ឈើអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលជ្រកទីប្រក់ទីបាំង ភិក្ខុ
 នោះត្រូវទោស សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់ត្រីនិងសាច់អស់មួយជីវិត

វត្ត ធំ ធុរស្យោត ។ អស់ ទេវទត្ត យោ ឥន្ទតិ
 ហោត្តកោ ហោតុ យោ ឥន្ទតិ កាមាត្ត វិហារតុ យោ
 ឥន្ទតិ បណ្ឌិតិកោ ហោតុ យោ ឥន្ទតិ ធិមន្តធំ
 សាធិយតុ យោ ឥន្ទតិ បណ្ឌិតិកោ ហោតុ យោ
 ឥន្ទតិ កហាបតិវិវិ សាធិយតុ អន្តរាស ។១ បយោ
 ទេវទត្ត រុក្ខមូលសេនាសធំ អនុញ្ញាតំ តិកោធិបរិសុទ្ធិ
 បច្ចម័សំ អនិច្ចំ អស្សុតំ អបរិសុទ្ធិត្តំ ។

[២៧៤] អដថោ ទេវទត្តោ ឧ កតវំ ឥហាធំ បញ្ច

វត្តធំ អនុដាធាតិ ហោត្តោ ទេវទត្តោ សបរិសោ
 ទត្តាយាសនា កតវត្តំ អនិកទេត្តា បទត្តិណំ កត្តា
 បញ្ញាមិ ។ អដថោ ទេវទត្តោ សបរិសោ(១) កតវត្តំ
 បរិសុត្តា បញ្ចហំ វត្តហំ ផងំ សត្តាបេសិ មយំ
 អនុសោ សមណំ កោតមំ ទេសត្តិមិត្តា បញ្ច
 វត្តធំ យាចិត្តា កតវំ កត្តោ អនេកបរិយាយេ ឧ

១ ឧ. ប. ឆោត្តរោ ទយំ ធារា ១ ធារា ។

ភិក្ខុណាធានំ ត្រីធិនិសាមំ ភិក្ខុនោត្រិវេចាស ។ ព្រះសម្មាសម្ពុច្ឆ័ន្ត
 ត្រាស់ថា កុំទេវទត្ត ភិក្ខុណា ចង់ទៅព្រៃ ភិក្ខុនោះចូរទៅចុះ ភិក្ខុណា ចង់
 នៅស្រែក ភិក្ខុនោះចូរទៅចុះ ភិក្ខុណា ចង់ប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតជាវត្ត ភិក្ខុនោះ
 ចូរប្រព្រឹត្តចុះ ភិក្ខុណា ត្រូវការដោយតិច្ចធិមន្ត ភិក្ខុនោះចូរព្រែកអរចុះ
 ភិក្ខុណា ចង់ច្រើប្រាស់សម្ពត្តបច្ចុក្ខុលភិក្ខុនោះចូរច្រើប្រាស់ចុះ ភិក្ខុណា
 ចង់បាតបាតបិចិវិ ភិក្ខុនោះចូរព្រែកអរទៅចិវិវិទោះចុះ ខែទេវទត្ត អថគង
 អនុញ្ញាតសេនាសធំ ទៀបកលំរាជ្យអស់កាល ៨ ខែ អនុញ្ញាតត្រីសាមំ
 ដែលបរិសុទ្ធជាដោយច័ប័ដុន ព្រហ្ម ធិមិធានយើញ មិនបានព្វ មិន
 បានអង្គិស (ឱ្យភិក្ខុបាំងឡាយបានបាន) ។

[២៧៥] លំដាច់នោះ ទេវទត្តភិក្ខុព្រមចាំបរិសុទ្ធព្រែកអរកាយ

ថា ព្រះដំរោងព្រះភាគមិនព្រមអនុញ្ញាតវត្ត ៥ ប្រការនេះទេ ហើយគឺ
 ព្រែកចាកពេសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដំរោងព្រះភាគ ធ្វើបទក្សិណាចៀស
 ចេញទៅ ។ ទើបទេវទត្តភិក្ខុព្រមចាំបរិសុទ្ធចូលទៅក្រុងក្រុងត្រិះ
 ញ៉ាំងជនឱ្យយល់ដោយវត្ត ៥ ប្រការហើយពោលថា ហុកសាចាំវិ-
 ទ្យាយ ពួកយើងបានចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតមហើយចូលសូមវត្ត
 ៥ ប្រការថា បត់ត្រព្រះសម្ពុច្ឆ័ន្តជាម្ចាស់ ព្រះដំរោងព្រះភាគបានប្រក្រតិ

អប្បច្ចុស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ទូតស្ស ចាសាទិ-
 កស្ស អប្បច្ចុយស្ស ភិយាវម្ពស្ស វណ្ណភិទ្ធិ ឥសានិ
 កន្តេ បព្វ វត្ថុនិ អនេកបរិយាយេន អប្បច្ចុនាយ
 សន្តុដ្ឋនាយ សល្លេខនាយ ទូតនាយ ចាសាទិកាយ
 អប្បច្ចុយាយ ភិយាវម្ពនាយ សំវត្ថុន្តំ សាទុ កន្តេ ភិក្ខុ
 យាវជីវំ អារាញ្ញកា អស្សុ យោ តាមន្តំ ទិសេយ្យ វត្ថុនិ ទំ
 ទុសេយ្យ យាវជីវំ ចំណូចាតិកា អស្សុ យោ ចំមន្តចំ
 សាទិយេយ្យ វត្ថុនិ ទំ ទុសេយ្យ យាវជីវំ បំសុគ្វលំកា
 អស្សុ យោ កហមតិចិវំ សាទិយេយ្យ វត្ថុនិ ទំ ទុសេយ្យ
 យាវជីវំ វុត្តម្ភលំកា អស្សុ យោ ចន្តំ ទុមតទ្ធស្ស
 វត្ថុនិ ទំ ទុសេយ្យ យាវជីវំ មច្ចមំសំ ន ទានេយ្យំ យោ
 មច្ចមំសំ ទានេយ្យ វត្ថុនិ ទំ ទុសេយ្យតិ ឥសានិ សមណោ
 តោតមោ ចានុជាតាតិ តេ មយំ ឥមេហំ បព្វហិ វត្ថុហិ
 សហនាយ វត្តាមាតិ ។

សរសើរគុណរបស់បុគ្គលអ្នកប្រាជ្ញាភិបាល សម្តោស អុសខាតចិត្ត កំចាត់
 គម្រិត្យនិសេស្តាភិ ពានសេចក្តីជ្រះថ្លា ចំណង់រើចំណងសវដ្ត ប្រាជ្ញ
 សេចក្តីព្យាយាមដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ វត្ថុ
 ៥ ប្រការនេះប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាជ្ញាភិបាល ដើម្បីសេចក្តីសម្តោស
 ដើម្បីសេចក្តីប្រតិបត្តិជំនួសផង ដើម្បីកំចាត់កិលេសធម៌ ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា
 ដើម្បីចំណង់រើចំណងសវដ្ត ដើម្បីប្រាជ្ញាសេចក្តីព្យាយាម បពិត្រព្រះសម្មា
 សម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ សូមទ្រង់ព្រះមគ្គា សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែកុសិល្យជាវត្ត
 អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលមកកាន់ស្រុក ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យ
 ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាច់បំណុលទុកជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយ
 ការទំនង ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រើប្រាស់សម្ភារៈ
 បន្សុក្ខលជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរចំពោះភាពបតីយិវិ ភិក្ខុនោះ
 ត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែរករលំរយំជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុ
 ណាចូលជ្រកចំប្រក់ចំបាំង ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកុំដាច់
 គ្រឿងស្រាចំអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាដាច់គ្រឿងស្រាចំ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស
 ព្រះសមណោតាមមន្តទ្រង់អនុញ្ញាតវត្ថុ ៥ ប្រការនេះទេ តែពួកយើងទាំង
 អោយខ្លាចសមាទានវត្ថុ ៥ ទេវវិញ ។

(២៧៧) គន្ថ យេ តេ បទុស្សា អស្សន្តា អធិស្ឋាន្ត
 ធុត្តុន្តិយោ តេ ឯវាហំសុ វេម ទោ សមណោ សក្ស-
 បុត្តិយោ ធុតា សាល្ហុទុត្តិយោ សមណោ បទ តោតមោ
 តាហុល្លិកោ តាហុល្លាយ ពេតេតិ ។ យេ បទ តេ
 បទុស្សា សង្ខា បសន្តា បណ្ឌិតា ធុត្តិមន្តោ តេ
 ធុត្តិយន្តិ ធុយន្តិ វិចារេន្តិ កេវំ ហំ ធាម ទេវទត្តា
 កករោ សង្ឃកេនាយ បក្កមិស្សតិ ចក្កកេ-
 ណាយាតិ ។ អថទោ តេ ភិក្ខុ តេសំ បទុស្សានំ ធុត្តិយន្តានំ
 ធុយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អធិវ្រា
 ។ យេ ។ តេ ធុត្តិយន្តិ ធុយន្តិ វិចារេន្តិ កេវំ ហំ
 ធាម ទេវទត្តា សង្ឃកេនាយ បក្កមិស្សតិ ចក្កកេ-
 ណាយាតិ ។ អថទោ តេ ភិក្ខុ កករិតា ឯតមន្តុ
 អាហេចេសុំ ។ អថទោ កករំ ឯតស្មំ ធិតាទេ ឯតស្មំ
 បក្ករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្តិចារិតាចត្វា ទេវទត្តំ បដិវុត្តិ
 ។ យេ ។ សច្ចំ តេវ ភំ ទេវទត្តំ សង្ឃកេនាយ
 បក្កមសិ ចក្កកេនាយាតិ ។ សច្ចំ កករំតិ ។

(២៧៨) បណ្ណាមនុស្សចាំនិទោ មនុស្សចាំនិទ្យាយណាជាអ្នក
 ភកសត្វ ចំនុច្រែង មានប្រាជ្ញាជាគុណ ទើបមនុស្សចាំនិទោរោល
 យ៉ាងនេះ ពួកសមណៈចាំនិទោឯងជាអ្នកចាំប្រែក្នុងសក្យបុគ្គ ជាអ្នក
 កំចាត់កិលេសអចិ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តក្នុងធម៌ដ៏ល្អដ៏ល្អ ចំណែកព្រះសមណ-
 តោតមជាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អតាមយោបច្ច័យមានចំរើបច្ច័យជាដើម តែធីត្រិះរិះ
 ដោយបច្ច័យមានចំរើបច្ច័យជាដើមដ៏ប្រើ ។ ពួកមនុស្សណា ជាអ្នកមាន
 សត្វជ្រៃថ្លា ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ពួកមនុស្សចាំនិទោ ពោលទោស
 ភិវេជ្ជិយ បន្តបន្តិបំ ទេវទត្តភិក្ខុមនុស្សសាវន្តិទំ ប្រដិទំ លាយសន្ធិ
 ទំ លាយចក្របសំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ ។ ពួកភិក្ខុមានពួកមនុស្ស
 ចាំនិទោ ពោលទោស ភិវេជ្ជិយ បន្តបន្តិបំ (ដូច្នោះ) ។ ភិក្ខុចាំនិ-
 ទ្យាយណាជាអ្នកប្រាជ្ញាគឺ ។ យេ ។ ភិក្ខុចាំនិទ្យាយនោះ ពោលទោស
 ភិវេជ្ជិយ បន្តបន្តិបំ ទេវទត្តភិក្ខុមនុស្សសាវន្តិទំ ប្រដិទំ លាយ
 សន្ធិ ដើម្បីទំ លាយចក្រសាវន្តិ ។ ទើបភិក្ខុចាំនិទោគ្រាបទូលរៀនខ្ពង់ខ្ពស់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ ។ ព្រះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏ទ្រង់
 ដោត្រូវប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយព្រាស់ស្នូបញ្ជាក់ទេវទត្តក្នុងពលនោះ ។ យេ ។
 ទេវទត្ត តេជាអ្នកឯងព្យាយាមទំ លាយសន្ធិ ទំ លាយចក្រ ភិក្ខុមនុ ។
 ទេវទត្តត្រាបទូលថា ហេតុព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះចំរើប ។

វិទេហំ តុនោ ភកតំ អនុទុច្ឆរិកំ មោឃបុរិស ។ មេ ។
 កតំ ហិ ធាម ត្វំ មោឃបុរិស សង្ខារេនាយ
 បរក្កមិស្សសំ ចក្កកេនាយ ទេតំ មោឃបុរិស អប្ប-
 សន្នាធំ វំ បសាធាយ ។ មេ ។ ឯវត្ថុ បទ
 ភិក្ខុវ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ បទ
 ភិក្ខុ សទក្កស្ស សង្ខស្ស កេនាយ បរក្កមេយ្យ
 កេនទសំវត្ថុធំកំ វំ អនិក្ការណំ សមាធាយ បក្កយ្ហ
 តំម្ពេយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហំ ឯវត្ថុស្ស រទទិយោ
 មា អាយស្មា សទក្កស្ស សង្ខស្ស កេនាយ បរក្កមិ
 កេនទសំវត្ថុធំកំ វំ អនិក្ការណំ សមាធាយ បក្កយ្ហ
 អដ្ឋាសំ សាមតាយស្មា សង្ខេទ សមត្តោ ហិ សង្ខេ
 សង្ខេទមាទោ អវិទមាទោ ឯវត្ថុស្សោ ជាសុ វិចា-
 រតីតិ ។ ឯវត្ថុ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហំ វុច្ឆមាទោ ទទេវ
 បក្កស្តោយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហំ យាវតតំយំ សម-
 ទុកាសំតត្វោ តស្ស បដំលំស្សក្កាយ ។ យាវតតំយត្វោ

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជំមានព្រះភាគតំដៀលថា ខែមោឃបុរិស មិទសមគ្គ
 សោរ ។ មេ ។ មោឃបុរិស ហេតុម្ហូបម្ហូបជាអ្នកឯងទំព្យយាម
 ទំលាយសង្ខទំលាយព្រៃ ខែមោឃបុរិស អំពីដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ
 មិនទាន់ជ្រេវដល់ដទៃទំលាយដែលមិនទាន់ជ្រេវថា ។ មេ ។ មាល
 ភិក្ខុទំលាយ អ្នកទំលាយសម្បីសំដែងឡើងក្នុងសិក្ខាបទរយ៉ាងនេះ
 ថា ភិក្ខុណាមួយព្យាយាមដើម្បីទំលាយសង្ខដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់
 ផ្តល់ឡើងទូរអធិការណៈដែលដឹកនាំទូរសង្ខវិបក្កាហើយតំរិះទៅ ភិក្ខុ
 ទំលាយត្រូវពាល (ហាម) ភិក្ខុនោះដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា លោក
 ម្ចាស់កុំព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ខដែលព្រមព្រៀងគ្នាឡើយ ឬប្រកាន់
 ផ្តល់ឡើងទូរអធិការណៈដែលដឹកនាំទូរសង្ខវិបក្កាហើយតំរិះទៅ សូម
 លោកម្ចាស់ព្រមព្រៀងជាមួយមិត្តសង្ខទៅ ព្រោះថា ព្រះសង្ខព្រម
 ព្រៀងគ្នា កែឈរក្នុង មិនវែងឆ្ងា មានទេសជាមួយគ្នា តែងទៅដំ
 សុវសហ្សយ ។ ភិក្ខុនោះកាលភិក្ខុទំលាយពាល (ហាម) យ៉ាង
 នេះហើយ ទៅប្រកាន់លទ្ធិយ៉ាងនោះដែល ភិក្ខុនោះត្រូវភិក្ខុទំលាយ
 ទូរស្សត្រឹមសមុទុកាសទកម្ម (កាលប្រដៅហាមប្រាម) ថាភិក្ខុ
 បីដង ដើម្បីទូរលះបង់សង្ខតេតម្មនោះ ។ កាលបើភិក្ខុទំលាយ

សមុទ្រកាសិយនាគោ តិ បដិទិស្សាដ្ឋេយ្យ វង្វេតំ
កុសលំ ឆោ ចេ បដិទិស្សាដ្ឋេយ្យ សង្កាទិសសោតំ ។

[២៧៤] យោ ចនាតិ យោ យានិសោ ។ ចេ ។

កិក្ខុតិ ។ ចេ ។ អយំ វមស្មិ អនុ អនិច្ចេតោ

កិក្ខុតិ ។ សមត្តោ ឆាម សង្កោ សនាទសំវាសតោ

សនាទសំហាយ បំតោ ។ កេនាយ បាត្តមេយ្យាតំ

កតំ វមេ ឆាឆា អស្សុ វិចា អស្សុ វត្តា អស្សុតំ

បត្តំ បរិយេសតំ គណំ ពុទ្ធាតិ ។ កេនាទសំវត្តចិតំ

វា អនិករណន្តិ អដ្ឋារសកេនករវត្តនិ ។ សមាធា-

យានិ អាឆាយ ។ បត្តវត្តនំ ធិដេយ្យ ។ តំដ្ឋេយ្យាតំ

ឧ បដិទិស្សាដ្ឋេយ្យ ។

ស្មិត្រសមុទ្រកាសិយនាគោ (ហាមព្រាម) ជាគំរូបដិទិស្សាដ្ឋេយ្យ កិក្ខុនាគោនាគោ
បដិទិស្សាដ្ឋេយ្យនាគោ កេនាយបដិទិស្សាដ្ឋេយ្យ ជាគំរូបដិទិស្សាដ្ឋេយ្យ បើកិក្ខុនាគោ
មិនលះបង់ទេ ត្រូវតាមកិក្ខុនាគោនាគោ ។

[២៧៤] ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុនាគោ មានអនិច្ចេតោ កិក្ខុនាគោ
ពាក្យនីករណ៍សិក្ខាបទ ១ រួចហើយ ។ សង្ការដែលមានសំវាសតោ កិក្ខុនាគោ
សិក្ខាដ្ឋេយ្យសិក្ខា ហៅថា ព្រាមព្រាម ។ ពាក្យថា ព្រាម ព្រាម
ដើម្បីបំបែក គឺកិក្ខុនាគោ កិក្ខុនាគោ កិក្ខុនាគោ ជាអនិច្ចេតោ ដោយចិត្តបំណងថា អ្វី
ម្តងកិក្ខុនាគោនេះនៅផ្សេង ។ ពាក្យថា ព្រាម ព្រាម ពាក្យថា
អនិករណ៍ ដែលដឹកនាំឱ្យសង្ការបក្ស គឺមានអស់រឿងដែលជា ហេតុធ្វើ
ឱ្យបក្សមាន ១៨ (១) ប្រការ ។ ពាក្យថា ប្រការ គឺពាក្យ ។
ពាក្យថា ផ្តល់ឱ្យ គឺសំវាស ។ ពាក្យថា គំរូនាគោ គឺមិនលះបង់ ។

១ សំវាស គឺជាគំរូ ។ ២ សំវាស គឺជាគំរូ ។ ៣ សំវាស គឺជាគំរូ ។
៤ សំវាស គឺជាគំរូ ។ ៥ ពាក្យដែលព្រះភាគច្រើនបានសំវាស គឺជាព្រះភាគច្រើនបានសំ-
វាស ។ ៦ ពាក្យដែលព្រះភាគច្រើនបានសំវាស គឺជាព្រះភាគច្រើនបានសំវាស ។ ៧ អំពើដែលព្រះ
ភាគច្រើនបានសំវាស គឺជាព្រះភាគច្រើនបានសំវាស ។ ៨ ដែលព្រះភាគច្រើនបានសំវាស
គឺជាព្រះភាគច្រើនបានសំវាស ។ ៩ សេចក្តីដែលព្រះភាគច្រើនបានសំវាស គឺជាព្រះ
ភាគច្រើនបានសំវាស ។ ១០ ដែលព្រះភាគច្រើនបានសំវាស គឺជាព្រះភាគច្រើនបានសំវាស ។ ១១ សំវាស គឺជា
គំរូនាគោ ។ ១២ សំវាស គឺជាគំរូនាគោ ។ ១៣ សំវាស គឺជាគំរូនាគោ ។

(២៧៥) សោ ភិក្ខុភិ យោ សោ សង្ឃកេនតោ

ភិក្ខុ ។ ភិក្ខុមាតិ អន្តោហិ ភិក្ខុ ហិ ។ យេ ប ស្សន្តិ យេ
សុណន្តិ ភេហិ វត្តញោ នា អាយស្មា សមត្តស្ស សង្ឃស្ស
កេនាយ បរក្កមេ កេននសំវត្តនិកំ វា អនិករណំ
សទានាយ បក្កយ្ហ អដ្ឋាសិ សមេតាយស្មា សង្ឃន
សមត្តោ ហិ សង្ឃោ សង្ឃានមាតោ អវិទមាតោ
ឯកុទ្ធនោសា ជាសុ វិហារីតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តញោ
តតិយម្បិ វត្តញោ ។ សរេថ ចនិទិស្សន្តិកំ វេទ្កតំ
កុសលំ តោ ថេ ចនិទិស្សន្តិកំ វាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
សុត្វា ន វន្តិ ភាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សោ ភិក្ខុ

(២៧៥) ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនោះឯង ។
ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយឯទៀត (ក្រៅពីភិក្ខុដែល
បំបែកសង្ឃនោះ), ។ ភិក្ខុណាបានឃើញ ឬបានឮ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ
ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃនោះថា លោកម្ចាស់ កុំព្យាយាម
ដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់ផ្គង់ឡើងវិញវិធីករណៈ
ដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នា សូមឲ្យលោកម្ចាស់ព្រមព្រៀងជាមួយនឹង
សង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា កែកយកគ្នា បិទវិវាទគ្នា មាន
ទទួលជាមួយគ្នា កែងនៅជាសុខសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវ
គោល (ហាម) ជាន់របំពាក់ផងផង ត្រូវគោល (ហាម) ជាន់របំ
បិទផងផង ។ បើភិក្ខុនោះលេបដីបាន ការលេបដីបាននេះ ជាការល្អ
ណាស់ បើមិនលេបដីទេ ត្រូវកែបក្កិទុកដ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានគ្នាហើយ
បិទគោល (ហាម) ត្រូវកែបក្កិទុកដ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុ
កុរាបត្តិ ។ ១៤ សំដែងអនុករាបត្តិជាជាយុក្កបត្តិ ។ ១៥ សំដែងសេសេនាបត្តិ (អាយត្តិ
៥ កង សីលាបត្តិធារិកនិងសង្ឃទំសេសេនា) ជាជាតិសេសេនាបត្តិ (គឺធារិកនិង
លង្កាទំសេស) ។ ១៦ សំដែងអនុសេសេនាបត្តិជាជាសាវសេសេនាបត្តិ ។ ១៧ សំដែងទុដ្ឋុល្លាបត្តិ
ជាជាតិទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ។ ១៨ សំដែងអនុដ្ឋុល្លាបត្តិជាជាតិទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ។
(មានក្នុងកម្មវិធីបុណ្យ ព្រង់សង្ឃ ២១១១)

សង្ឃមជ្ឈិមំ អាគម្ពិញ្ញា វត្តត្នោ ហ ភាយស្នា សមគុស្ស
 សង្ឃស្ស ភេតាយ បាត្តមិ ភេតទសំវត្តនំ ក
 អនិករណំ សមាទាយ ចត្តយ្ហ អដ្ឋាសំ សមេតាយស្នា
 សង្ឃន សមត្តោ ហិ សង្ឃា សម្មោទមាទា អវិទមាទា
 ឯកុទ្ធសោ ជាសុ វិហារីតំ ។ ទុតិយម្យ វត្តត្នោ
 តតិយម្យ វត្តត្នោ ។ សទេ បដិច្ចិស្សដ្ឋតិ ឥទ្ធកំ
 កុសលំ ទោ ទេ បដិច្ចិស្សដ្ឋតិ អាមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។

(២៧៦) សោ ភិក្ខុ សមទុកាសិតត្នោ ។ ឯវត្ត
 បទ ភិក្ខុវេ សមទុកាសិតត្នោ ។ ព្យត្តេន កំត្តនា
 បដិគលេន សង្ឃោ ញាមេតត្នោ សុណាតុ មេ កន្ត
 សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ ភិក្ខុ សមគុស្ស សង្ឃស្ស
 ភេតាយ បាត្តមតិ ។ សោ ភំ វត្តំ ឧប្បដិច្ចិស្សដ្ឋតិ ។
 យនិ សង្ឃស្ស បត្តកល្យំ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាបំ ភិក្ខុំ

តំនិទ្ធកយ ពាបំពាញមកកាន់កណ្តាលដំនុំសង្ឃ ហើយរោល (ហាម) ថា
 រោកម្ហូ សំកុំព្យាយាម ដើម្បីបំបែកសង្ឃជំព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់
 ផ្គុំសង្ឃជំនុំអធិការោះដែលអីតតាមសង្ឃបែកគ្នាឡើយ សូមឲ្យរោក
 ម្ហូសំព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីក
 កយាក្នុង មិនវិវាទ មានទុក្ខជាមួយគ្នា តែនៅជាសុខសប្បាយ ។
 ភិក្ខុតំនិទ្ធកយត្រូវពោល (ហាម) ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃនោះ ជាគំរប់
 ពីដំនឹង (ត្រូវពោល (ហាម) ជាគំរប់បីដំនឹង ។ បើភិក្ខុនោះ
 លបេន៍ទាន ការលបេន៍ទាននេះ ជាការប្រពៃ បើមិនលបេន៍ទេ ភិក្ខុ
 នោះ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ ។

(២៧៦) ភិក្ខុតំនិទ្ធកយធម្មវិស្វក្រសមទុកាសនកម្មដល់ភិក្ខុនោះ
 ទ្វាលភិក្ខុតំនិទ្ធកយ អ្នកតំនិទ្ធកយធម្មវិស្វក្រសមទុកាសនកម្មយ៉ាងនេះ
 គឺភិក្ខុដែលធ្វើឆ្កោសអង់អាចធម្មវិបាកសុទ្ធសង្ឃដឹងថា ចតិព្រះសង្ឃ
 ដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ ព្យាយាម
 ដើម្បីបំបែកសង្ឃជំព្រមព្រៀងគ្នា ។ ភិក្ខុនោះមិនលបេន៍ឡើយនោះទេ ។
 បើលបេន៍មានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃធម្មវិស្វក្រសមទុកាសនកម្ម

សមទុក្ខាសេយ្យ វុត្តស្ស វុត្តស្ស ចដំនិស្សត្តាយ ។
 ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ អយំ
 ឥត្តន្ទាមោ ភិក្ខុ សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស ភេទាយ បរក្កម-
 មតិ ។ សោ តំ វត្ថុំ ធម្មដំនិស្សត្តនិ ។ សង្ឃោ
 ឥត្តន្ទាមំ ភិក្ខុំ សមទុក្ខាសតិ វុត្តស្ស វុត្តស្ស ចដំនិស្ស-
 ត្តាយ ។ យស្សាយស្មតោ មមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ
 សមទុក្ខាសតា វុត្តស្ស វុត្តស្ស ចដំនិស្សត្តាយ សោ
 វុត្តស្ស យស្ស ធម្មមតិ សោ កាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ
 ឯតេ វត្ថុំ វេទមំ ។ មេ ។ ទុតិយម្បិ ឯតេ វត្ថុំ វេទមំ ។
 សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ
 ភិក្ខុ សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស ភេទាយ បរក្កមមតិ ។
 សោ តំ វត្ថុំ ធម្មដំនិស្សត្តនិ ។ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ភិក្ខុំ
 សមទុក្ខាសតិ វុត្តស្ស វុត្តស្ស ចដំនិស្សត្តាយ ។ យស្សា-
 យស្មតោ មមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ សមទុក្ខាសតា
 វុត្តស្ស វុត្តស្ស ចដំនិស្សត្តាយ សោ វុត្តស្ស យស្ស

(ហោម) ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ ខេរោញភ្នំ
 (ព្រះសង្ឃដំបូង) ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដំបូង សូមព្រះសង្ឃ
 ស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ត្រម
 ព្រៀងគ្នា ។ ភិក្ខុនោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ ។ ព្រះសង្ឃស្រី
 សមទុក្ខាសតម្ម (ហោម) ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។
 ការស្ម័គ្រសមទុក្ខាសតម្មដល់ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ
 សមគ្គដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្រៀម មិន
 សមគ្គដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមឲ្យលោកម្ចាស់អង្គនោះពាលឡើង
 ខ្ញុំពាលសេចក្តីនេះជាគំរប់គំរងផង ។ មេ ។ ខ្ញុំពាលសេចក្តីនេះជា
 គំរប់គំរងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដំបូង ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុ
 នេះ មានឈ្មោះនេះ ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ត្រមព្រៀងគ្នា ។ ភិក្ខុ
 នោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ ។ ព្រះសង្ឃស្រីសមទុក្ខាសតម្ម (ហោម)
 ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះចេញ ។ ការស្ម័គ្រច្រាប់
 ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ សមគ្គដល់លោកម្ចាស់អង្គ
 ណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្រៀម មិនសមគ្គដល់លោកម្ចាស់អង្គណា

វិធីបដិសេធ មហាវិក្កេ

ឧត្តមនំ សោ កាសយ្យ ។ សមុទុក្ខោ សង្ខារោ
នត្តោហោ ភិក្ខុ វស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សត្តាយ ។ ទបតិ
សង្ខស្ស វស្ស វត្ថុស្ស ។ វិវាសនំ ចារយាមិតំ ។

(២៧៧) ញត្តិយា ទុក្ខដំ ទ្ធិហំ កម្មកំចាហំ ឥស្សច្ចុ-
យា កម្មកំចាហំយោសារោ អាមត្តំ សង្ខារិសេសស្ស ។
សង្ខារិសេសំ វជ្ជាបដិទ្ធស្ស ញត្តិយា ទុក្ខដំ ទ្ធិហំ
កម្មកំចាហំ ឥស្សច្ចុយា បដិឃ្យស្សម្ពត្តំ ។ សង្ខារិសេ-
សោតិ ។ មេ ។ គេនចិ វុច្ឆតិ សង្ខារិសេសោតិ ។

(២៧៨) ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញំ ឈ្សដិជិស្សត្តំ
អាមត្តំ សង្ខារិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមនំកោ

វិធីបដិសេធ មហាវិក្កេ

លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវពាលឡើង ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ព្រះសង្ឃបាន
ស្ម័គ្រសមទុក្ខាសនកម្មហើយ ដើម្បីឱ្យលះបង់រឿងនោះ ។ សមុទុក្ខាសន-
កម្មនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះព្រះសង្ឃស្រ្តីម្នាក់ ។ ខ្ញុំសូម
ចាំទុកខ្លួនតាមនេះដោយតិរិយាស្រ្តីម្នាក់យ៉ាងនេះ ។

(២៧៩) (កាលសង្ឃ)ស្ម័គ្រញត្តិចប់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដំ
(កាលសង្ឃ) ស្ម័គ្រកម្មកំចាហំដេង (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាមត្តិថ្កល់ច្រើន
(កាលសង្ឃ) ស្ម័គ្រកម្មកំចាហំ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាមត្តិសង្ឃទិ-
សេស ។ កាលបើភិក្ខុត្រូវអាមត្តិសង្ឃទិសេសហើយ ឯអាមត្តិទុក្ខដំ
ដែលភិក្ខុនោះត្រូវកងទណៈចប់ញត្តិក្តី នឹងអាមត្តិថ្កល់ច្រើនទាំងឡាយដែល
ភិក្ខុនោះត្រូវកងទណៈចប់កម្មកំចាហំចំពោះដឹង ក៏កែវិវាហំទៅឯង ។
ពាក្យថា អាមត្តិសង្ឃទិសេស មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទចិ ១
សង្ឃទិសេសទាំងដើមបកហើយ ។

(២៨០) ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលសង្ឃធ្វើត្រូវតាមធម៌
ជាមួយធ្វើត្រូវតាមធម៌ ដែលនលះបង់ (សង្ឃនៃឧត្តមនោះ) ភិក្ខុ
នោះ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹយក្នុងកម្ម

គោលការណ៍ ទស្សនវិស័យសម្បទាន

ច្បាប់ដំណើរការ អាចត្តិ សង្ខេបសេសស្ស ។ ធម្ម-
កម្ម អធម្មកម្មសញ្ញា ច្បាប់ដំណើរការ អាចត្តិ
សង្ខេបសេសស្ស ។ អធម្មកម្ម ធម្មកម្មសញ្ញា អាចត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មកម្ម វេទនិកោ អាចត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
អធម្មកម្ម អធម្មកម្មសញ្ញា អាចត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[២៧៧] អធម្មកម្ម អសមុត្តកសង្ខេប ច្បាប់ដំណើរ-
ការ ធម្មកម្មសញ្ញា^(១) អាណិកម្មសង្ខេប ។

ទស្សនវិស័យសម្បទាន ចំនួន ១

១ គោល បរិ គោលវិស័យសម្បទាន ទិក្ខុវិស័យ ទេវតាសង្ខេប ទិស្សតិ ។

គោលការណ៍ សង្ខេបសេសទី ១១ វិញ្ញាណវិញ្ញាណ

ដែលសង្ខេបធ្វើត្រូវតាមធម៌ តែមិនលះបង់ (គោលវិញ្ញាណ) ភិក្ខុនោះ ត្រូវ
អាចត្តិសង្ខេបសេសវិញ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលសង្ខេប
ធ្វើត្រូវតាមធម៌កម្មមិនត្រូវតាមធម៌ មិនលះបង់ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចត្តិ
សង្ខេបសេស ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលសង្ខេបធ្វើមិនត្រូវ
តាមធម៌កម្មធ្វើត្រូវតាមធម៌ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខជ ។ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីសង្ឃឹយក្នុងកម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខជវិញ ។
ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មមិនមែនជាធម៌ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុ
នោះ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខជ ។

[២៧៧] អាចត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសង្ខេបមិនបានស្មើគ្រឹះក្រិក្រាល
ហាម ដល់ភិក្ខុដែលលះបង់ (សង្ខេបសេស) ដល់ភិក្ខុទុក្ខ ដល់
ភិក្ខុជាអាទិកម្ម ។

សង្ខេបសេសទី ១១ ចប់ ។

ឯកាទសមសង្ឃទិសេសំ

[៣០០] តេជ សមយេន ទុន្ទោ ភគវំ វាជតហោ
វិហារេតិ វេទ្យុវេន កាលទុក្ខានិវាថេ ។ តេជ មោ បទ សម-
យេន ទេវទន្ទោ សង្ឃភោនាយ បរក្កមតិ ចក្កភោនាយ ។
ភិក្ខុ វិវាហាសុ អចម្មវាទី ទេវទន្ទោ អវិទយេវាទី
ទេវទន្ទោ កថំ ហិ ទាម ទេវទន្ទោ សង្ឃភោនាយ
បរក្កមិស្សតិ ចក្កភោនាយាតិ ។ វិវ វុត្ត កោកាលិ-
កោ កដិមោវកតិស្សកោ ទណ្ឌទេវិយោ ទុត្តោ សម្ម-
ទុន្ទោ តេ ភិក្ខុ វិវាហេតុំ មា អាយស្សន្តោ វិវ
អវទុត្ត ចម្មវាទី ទេវទន្ទោ វិទយេវាទី ទេវទន្ទោ វេស្តា-
នក្ខ ទេវទន្ទោ ចទុត្ត វុចិក្ខ អនាយ វាហារតិ
ជាយាតិ ទោ ភាសតិ អម្ពាតម្យេតំ ទមតិ ។ យេ តេ
ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ទុដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តំ វិទាដេន្តំ
កថំ ហិ ទាម ភិក្ខុ ទេវទន្ទស្ស សង្ឃភោនាយ
បរក្កមន្តស្ស អវុត្តកា កវិស្សន្តំ វុត្តវាទនាតិ ។

សង្ឃទិសេសទី ១១

(៣០១) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានអស្សវិយាយស្រឡាចប្រថាប់ក្នុង
ក្រុងវិទ្យុវេន ដូចដែលស្តេចប្រទានចំណីដល់សត្វកាក្ក្រែក្រែក្រពេជ្រគ្រឹះ ។
សម័យនោះឯង ទៅទក្កកិក្ខុព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ដើម្បីបំបែកព្រិ ។
កិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះថា ទៅទក្កជាអ្នកពោលទុសធម៌ ទៅទក្កជា
អ្នកពោលទុសវិន័យ ទៅទក្កមិនអ្នកបើទីនិព្វាយមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ដើម្បី
បំបែកព្រិ ។ កាលកិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះហើយ ទើបគោតាលិក-
ភិក្ខុ កដិមោវកភិក្ខុភិក្ខុ ទណ្ឌទេវិយកិក្ខុភិក្ខុភិក្ខុភិក្ខុ ភិពោលពាក្យ
នេះទីនិព្វកិក្ខុទាំងនោះថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង
ទៅទក្កពោលត្រូវតាមធម៌ ទៅទក្កពោលត្រូវតាមវិន័យ ម្យ៉ាងទៀត ទៅទក្ក
កាន់យកសេចក្តីពេញចិត្តនឹងសេចក្តីតាមចិត្តរបស់ពួកយើង ហើយទើប
ពោល លោកដឹង (សេចក្តីពេញចិត្តជាដើមរបស់ពួកយើង) ទើបពោល
អំពើដែលលោកបានធ្វើមកនេះក៏សមគួរដល់យើងទាំងឡាយ ។ កិក្ខុទាំង
ឡាយពោលជាអ្នកប្រាថ្នាថា បេ ។ កិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលពោល
គំរង្សិល បទុបស្ត្រាបដំ ហេតុម្តេចហ្ន៎ បានជាកិក្ខុទាំងឡាយប្រព្រឹត្ត
តាមទៅទក្ក ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ។

អថេតា តេ កិច្ចា ភគវតា ឯតមត្តំ អាភោទេសុំ ។
 អថេតា ភគវ ឯតស្មំ ចិយានេ ឯតស្មំ បតាមណ
 កិច្ចសម្មំ សន្តិទាតាបេតា កិច្ច បដិបុត្តិ សច្ចំ កិវ
 កិច្ចវេ កិច្ច ទេវទត្តស្ស សម្មុកេនាយ បាត្តមន្តស្ស
 អនុវត្តតា វត្តវាទតាតិ ។ សច្ចំ ភគវតិ ។ វិកេហិ
 ពុន្ទោ ភគវ អនុប្បវកំ កិច្ចវេ តេសំ មោយ បុរសានំ
 ។ បេ ។ តាដំ ហិ ធាម តេ កិច្ចវេ មោយ បុរសានំ
 ទេវទត្តស្ស សម្មុកេនាយ បាត្តមន្តស្ស អនុវត្តតា
 កវិស្សន្តិ វត្តវាទតា ទេតំ កិច្ចវេ អប្បសន្ទានំ វ
 បសាធាយ ។ បេ ។ ឯវត្ត បន កិច្ចវេ ឥដំ សិក្ខា-
 បដំ ឧត្តិសេយ្យាថ តស្សេវ ទោ បន កិច្ចស្ស
 កិច្ច ហោត្តិ អនុវត្តតា វត្តវាទតា ឯកោ វា ទ្វ
 វា តាយោ វា តេ ឯវំ វទេយ្យំ មា មាយ ស្មុន្តា
 ឯតំ កិច្ចំ កិច្ចំ អនុត្ត ទម្មវាដិ ទេសោ កិច្ច

វលោភោ ភ្នកក្តុចំនិទោនៃក្រាបទូលសេចក្តីនៃ ចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគម្ចាស់ ។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់
 ទ្រង់ទ្រង់ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរចម្លាក់ភិក្ខុចំនិទ្យាយភ្នកវលោ-
 ភោនោះថា ខែភិក្ខុចំនិទ្យាយ ពួកវា មានភ្នកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមទេវទត្តភិក្ខុ
 ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពាលប្រកាន់ពួក ចំនែកមួយ ។
 ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បដិស្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះ ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់មានវស្សាយសទ្រង់កិច្ចដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុចំនិទ្យាយ
 អំពើវេទនាមោយបុរសចំនិទោនោះបានធ្វើ មិនសមគួរទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុចំនិទ្យាយ ហេតុម្តេច ក៏ពួកវាមោយបុរសចំនិទោនោះ ប្រព្រឹត្តតាម
 ទេវទត្ត ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពាលប្រកាន់ពួក ខែ
 ភិក្ខុចំនិទ្យាយ អំពើនេះមិនដាច់ទ្រង់ដៀលដល់ដំនុំចំនិទ្យាយដែលមិនចាន់
 ជ្រោះទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចំនិទ្យាយ អ្នកចំនិទ្យាយធម្មវិស័យដ៏ទ្រង់
 ទ្រង់សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុចំនិទ្យាយមួយបេក្តី ភិក្ខុបេក្តី បិបេក្តី ជាអ្នក
 ប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃនោះឯង ទ្រង់ជាអ្នកពាលប្រកាន់ពួក
 ហើយពួកភិក្ខុចំនិទោនោះពាលហាម ភិក្ខុចំនិទ្យាយ (ដែលជាភិក្ខុបរិសុទ្ធ)
 យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកម្ចាស់ចំនិទ្យាយ លោកចំនិទ្យាយកុំពាល
 ពាក្យបន្តិចបន្តួចទ្រង់ភិក្ខុនោះ ព្រោះភិក្ខុនោះជាអ្នកពាលត្រូវតាមធម៌ដ៏

វិធមបិណ្ឌ បហវិក្ខេ

វិធមវាទី ទេសោ ភិក្ខុ អម្ពាតោសោ ភិក្ខុ ធម្មញ្ញ
 វុច្ចិត្តា អាតាយ វោហាភិ ជាហាភិ ហោ កាសាភិ អម្ពាតោ
 ម្យេតំ ឧមតិភិ ។ តេ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ វិវេស្សុ វុច្ចិយោ
 ហា អាយស្មញ្ញា វិវេ អវុច្ចុ ទ ទេសោ ភិក្ខុ
 ធម្មវាទី ទ ទេសោ ភិក្ខុ វិធមវាទី មា អាយស្មញ្ញា ធម្ម
 សង្ឃកេនោ វុច្ចិត្តុ សមេតាយស្មញ្ញា ទំ សាដ្ឋេន សមេតោ
 ហិ សាដ្ឋេ សម្មោទមាទោ អវិវេសាទោ វិសុទ្ធនោ
 ជាសុ វិហាភិភិ ។ វិវេត្ត តេ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ វុច្ចិត្តា
 តាថវ បត្តស្មោយ្យំ តេ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ យាវតតិយំ សម
 ទុកាសំតញ្ច តស្ស បដិច្ចិស្សកាយ ។ យាវតតិយញ្ច
 សមទុកាសំយហាតា តំ បដិច្ចិស្សឆ្មេយ្យំ វុច្ចេតំ គុសលំ
 ទោ ទេ បដិច្ចិស្សឆ្មេយ្យំ សដ្ឋេនិសេសោភិ ។

វិធមបិណ្ឌ បហវិក្ខេ

ភិក្ខុនោ ជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិធមផន ម្យុនិទ្យេត ភិក្ខុនោកាន់យក
 សេចក្តីពញាចក្តីនឹងសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ពួកយើង ទើបពោល លោកដឹង
 សេចក្តីពញាចក្តីជាដើមរបស់ពួកយើង ទើបពោល អំពើនេះគឺគាប់ចិត្ត
 ដល់យើងទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតែកុំទាំងឡាយ (ដែល
 បរិសុទ្ធ) ពោលយោងនេះថា ម្នាលលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោល
 យោងហ្នឹង ព្រោះភិក្ខុនោះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិធមផន ភិក្ខុនោះ
 មិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិធមផន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំគាប់
 ចិត្តនឹងសង្ឃកេនោឡើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយព្រមព្រៀងជាមួយ
 នឹងសង្ឃកេនោ ព្រោះព្រះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រកពយកេត្តា មិនវែកខ្ចាតា
 មានទុក្ខសង្គមមួយគ្នា តែនិរោធសប្បាយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ កាលដែល
 ភិក្ខុទាំងឡាយពោលហាមយោងនេះ ក៏នៅប្រកាន់លទ្ធិយោងនោះដែល
 ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយស្ម័គ្រសមទុកាសនកម្មអស់វារៈគប់
 បំផុស របើម្យុនិទ្យេនបដិច្ចិស្សនោះ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ម័គ្រ
 សមទុកាសនកម្មដល់គប់ចំផងហើយ ពួកភិក្ខុទាំងនោះលះបង់ខ្លួន
 ក្រើននោះចេញ កាលនេះបដិច្ចេយោងនេះជាការល្អណាស់ បើមិនលះ
 បង់ទេ ត្រូវតាមភ្នំសិរិទ្ធិទំសេស ។

[៣០៤] តេស្ត្រ ទេ បនាតិ តស្ស សាដ្ឋកេ-
 ទតស្ស កិក្ខុនោ ។ កិក្ខុ ហោន្តិកិ អញ្ញោ កិក្ខុ
 ហោន្តិ ។ អនុវត្តកាតិ យំទិដ្ឋិកោ ហោតិ យំទិដ្ឋិកោ
 យំវុចិកោ តេមិ កំទិដ្ឋិកា ហោន្តិ កំទិដ្ឋិកា កំវុចិកា ។
 វត្តវាទកាតិ តស្ស វណ្ណាយ បត្តាយ បំតា ហោន្តិ ។
 ឯកោ វា ទ្វេ វា តយោ វាតិ ឯកោ វា ហោតិ
 ទ្វេ វា តយោ វា តេ ឯវំ វទេយ្យំ មា អាយស្មន្តោ
 ឯតំ កិក្ខុំ តិក្ខុំ អវុត្តុ ទត្តវាទំ ទេសោ កិក្ខុ វិទយ វាទិ
 ទេសោ កិក្ខុ អត្តាកតោសោ កិក្ខុ ទត្តវា វុចិត្តា
 អាធាយ វេហាវតិ ជាតាតិ យោ ភាសតិ អត្តា-
 កម្មេតិ ទត្តតិ ។

[៣០៥] តេ កិក្ខុតិ យេ តេ អនុវត្តកា កិក្ខុ ។
 កិក្ខុហតិ អញ្ញោហិ កិក្ខុហិ ។ យេ បស្សន្តិ យេ
 សុណាន្តិ តេហិ វត្តវា មា អាយស្មន្តោ ឯវំ អវុត្តុ

[៣០៦] ត្រីពាក្យថា ភិក្ខុនោឯង គិត្តិកាអ្នកបំបែកសិល្បៈនោះ ។
 ពាក្យថា ភិក្ខុតាំងឡាយ បានដល់ភិក្ខុតាំង ។ ពាក្យថា ជាអ្នកប្រើត្រីក្ខុ
 ភាម គិត្តិកាអ្នកបំបែកសិល្បៈយល់ឃើញ ត្រីចិត្ត ជាប់ចិត្តកម្មណា ភិក្ខុ
 តាំងនោះក៏យល់ភាម ត្រីចិត្តភាម ជាប់ចិត្តភាមឡូកម្មនោះវែង ។ ពាក្យថា
 ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក គិត្តិកាអ្នកបំបែកសិល្បៈសេចក្តីសរសើរឲ្យភិក្ខុជាអ្នកបំបែក
 សិល្បៈនោះផង ក្នុងក្នុងភិក្ខុនោះផង ។ ពាក្យថា មួយប្រក្ខី ពីរប្រក្ខី បីប្រក្ខី
 គិត្តិកមួយប្រក្ខី ពីរប្រក្ខី បីប្រក្ខី ភិក្ខុតាំងនោះពោលនឹងភិក្ខុតាំងឡាយ
 យ៉ាងនេះថា ខែលោកម្ចាស់តាំងឡាយ លោកកុំពោលពាក្យបន្តិច
 បន្តួចនឹងភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះជាអ្នកពោលត្រីភាមធម៌ផង ភិក្ខុនោះជាអ្នក
 ពោលត្រីភាមវិធីផង ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនោះកាន់យកសេចក្តីពេញចិត្ត
 នឹងសេចក្តីជាប់ចិត្តរបស់ពួកយើងហើយ ទើបពោល លោកដឹង (សេចក្តី
 ពេញចិត្តជាវិធី) របស់ពួកយើងហើយ ទើបពោល អំពីវិធីលោកធ្វើ
 នេះក៏សមគួរដល់ពួកយើង ។

[៣០៧] ពាក្យថា ភិក្ខុតាំងនោះ គិត្តិកាអ្នកប្រើត្រីក្ខុភាម
 អម្បាលនោះឯង ។ ពាក្យថា ភិក្ខុតាំងឡាយ បានដល់ភិក្ខុចៀក
 (ត្រីចិត្តសិល្បៈភេទភិក្ខុនោះ) ។ ពួកភិក្ខុដែលបានឃើញបានពួកប្តី
 ពោលថា ខែលោកម្ចាស់តាំងឡាយ លោកកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង

១ ចេសោ ភិក្ខុ ធម្មវាទី ១ ចេសោ ភិក្ខុ វិទយវាទី មា
 ភាយស្មញ្ញាធម្មិ សង្ឃកេនោ វុច្ចន្តុ សមេតាយស្មញ្ញាធំ
 សធម្មន សមត្តោ ហិ សធម្មោ សធម្មានុមោទោ អវិទមាទោ
 ឯកុទ្ទេសោ ជាសុ វិហារតីតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តត្វា តតិយម្បិ
 វត្តត្វា ។ សចេ បដិច្ចិស្សដ្ឋង្គិ ឥច្ឆេតំ កុសលំ លោ
 ចេ បដិច្ចិស្សដ្ឋង្គិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ សុត្វា ១
 វទង្គិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ តេ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈិបិ
 អាគន្ធិត្វា វត្តត្វា មា ភាយស្មញ្ញោ ឯវ អវុត្ត ១
 ចេសោ ភិក្ខុ ធម្មវាទី ១ ចេសោ ភិក្ខុ វិទយវាទី
 មា ភាយស្មញ្ញាធម្មិ សង្ឃកេនោ វុច្ចន្តុ សមេតាយ-
 ស្មញ្ញាធំ សធម្មន សមត្តោ ហិ សធម្មោ សធម្មានុមោទោ
 អវិទមាទោ ឯកុទ្ទេសោ ជាសុ វិហារតីតិ ។ ទុតិយម្បិ
 វត្តត្វា តតិយម្បិ វត្តត្វា ។ សចេ បដិច្ចិស្សដ្ឋង្គិ ឥច្ឆេតំ
 កុសលំ លោ ចេ បដិច្ចិស្សដ្ឋង្គិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

ភិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង ភិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោល
 ត្រូវតាមវិន័យផង សូមរលាកម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំភ្ជាប់ចិត្តនឹងសង្ឃកេនោ
 ទៀយ សូមរលាកម្ចាស់ទាំងឡាយព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះ
 សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនរែកខ្លា មានទោសជាមួយគ្នា រីក
 នៅជាសុខសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោលជាគំរប់ពីរផងផង ត្រូវ
 ពោលជាគំរប់បីផងផង ។ បើពួកភិក្ខុទាំងនោះលះបង់រឿងនោះបាន ការ
 លះបង់បានយ៉ាងនេះ ជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ពួក
 ភិក្ខុទាំងទៀតហើយមិនពោលហាមប្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដដែរ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយត្រូវតែចាប់ទាញភិក្ខុទាំងនោះមកកាន់កណ្តាលផ្ទះសង្ឃ
 ហើយពោលហាមថា ខែរលាកម្ចាស់ទាំងឡាយ រលាកកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង
 ភិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ទេ ភិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោល
 ត្រូវតាមវិន័យទេ សូមរលាកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំភ្ជាប់ចិត្តនឹងសង្ឃកេនោទៀយ
 សូមរលាកម្ចាស់ទាំងឡាយព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃ
 ព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា មានទោសជាមួយគ្នា រីក
 នៅជាសុខសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោលហាមជាគំរប់ពីរផងផង
 ជាគំរប់បីផងផង ។ បើរលាកទាំងនោះលះបង់រឿងនោះបាន ការលះបង់
 បាននេះ ជាការត្រូវទោស បើលះបង់មិនបានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៣០៣] តេ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ សមទុកាសិតញ ។
 ឯវេញ បទ ភិក្ខុវេ សមទុកាសិតញ ។ ឲ្យត្រូវ ភិក្ខុតា
 បដិគោលន សង្ឃោ ញាបេតញា សុណាតុ មេ កន្ត
 សង្ឃោ ឥត្តញាមោ ច ឥត្តញាមោ ច ភិក្ខុ ឥត្តញាមស្ស
 ភិក្ខុតោ សង្ឃកេនាយ បាត្តមន្តស្ស អនុវត្តកា វត្តកិ-
 ទកា ។ តេ តំ វត្តំ ធម្មដិទិស្សន្តន្តិ ។ យទិ សង្ឃស្ស
 មត្តកល្បំ សង្ឃោ ឥត្តញាមញ ឥត្តញាមញ ភិក្ខុ សម-
 ទុកាសេយ្យ តស្ស វត្តស្ស បដិទិស្សក្តាយ ។ ឯសា
 ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្ត សង្ឃោ ឥត្តញាមោ ច
 ឥត្តញាមោ ច ភិក្ខុ ឥត្តញាមស្ស ភិក្ខុតោ សង្ឃកេនាយ
 បាត្តមន្តស្ស អនុវត្តកា វត្តកិទកា ។ តេ តំ វត្តំ
 ធម្មដិទិស្សន្តន្តិ ។ សង្ឃោ ឥត្តញាមញ ឥត្តញាមញ
 ភិក្ខុ សមទុកាសតិ តស្ស វត្តស្ស បដិទិស្សក្តាយ ។
 យស្សាយស្មតោ ឧមតំ ឥត្តញាមស្ស ច ឥត្តញាមស្ស ច
 ភិក្ខុនំ សមទុកាសតា តស្ស វត្តស្ស បដិទិស្សក្តាយ

[៣០៣] ភិក្ខុទាំងឡាយធម្មស្ម័គ្រសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយហោមពួកភិក្ខុ
 ទាំងនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯភិក្ខុទាំងនោះ គឺភិក្ខុសង្ឃធម្ម
 ស្ម័គ្រសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយនោះ គឺភិក្ខុដែលស្ម័គ្រសមុទ្ទាយស្ម័គ្រ
 សង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏បរិវេណ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យ
 របស់ខ្ញុំ ភិក្ខុទាំងឡាយមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្ត
 ភាមភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ហើយជា
 អ្នកពោលប្រកាន់ពួក ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះមិនលះបង់គ្រោះទេ ។ បើ
 សមុទ្ទាយសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយ
 មុខសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយ
 លះលែងឲ្យរឿងនោះចេញ ។ កថានេះសម្រាប់ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង ។
 បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏បរិវេណ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តភាមភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ
 ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ។ ពួកភិក្ខុ
 ទាំងនោះមិនលះបង់ឲ្យរឿងនោះទេ ។ សង្ឃស្ម័គ្រសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយ
 ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង មានឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់ឲ្យរឿង
 នោះ ។ ការស្ម័គ្រសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយសមុទ្ទាយ
 នេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់ឲ្យរឿងនោះ សមគ្រដល់លោកម្ចាស់អង្គណា

សោ តុណ្ណាស្ស យស្ស ធកុម្មតិ សោ កាសេយ្យ ។
 ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វណិមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ
 វណិមិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្កេ សត្តន្តាមោ ធម
 តត្តន្តាមោ ធម កិក្ខុ តត្តន្តាមស្ស កិក្ខុវេនា សង្កេវេនាយ
 បាត្តមន្តស្ស អនុវត្តនា វត្តវេនា ។ តេ តំ វត្ថុ
 ធម្មជិចិស្សត្តន្តិ ។ សង្កេ តត្តន្តាមក្ខ តត្តន្តាមក្ខ
 កិក្ខុ សមទុកាសតិ តស្ស វត្ថុស្ស បជិចិស្សត្តាយ ។
 យស្សយស្សតោ ទមតិ តត្តន្តាមស្ស ធម តត្តន្តាមស្ស ធម
 កិក្ខុតំ សមទុកាសតា តស្ស វត្ថុស្ស បជិចិស្សត្តាយ
 សោ តុណ្ណាស្ស យស្ស ធកុម្មតិ សោ កាសេយ្យ ។
 សមទុកដ្ឋា សង្កេធម តត្តន្តាមោ ធម តត្តន្តាមោ ធម កិក្ខុ
 តស្ស វត្ថុស្ស បជិចិស្សត្តាយ ។ ទមតិ សង្កេស្ស តស្ស
 តុណ្ណំ ។ ឯវមតិ ធាយាមិតិ ។

សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្រៀមទៅ មិនសមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា
 សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពាលទ្រើង ។ ខ្ញុំពាលសេចក្តីនេះជាតំប៉ប័ជិផង
 ផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពាលសេចក្តីនេះជាតំប៉ប័ជិផងផង ។ ចត្តិត្រៃសង្ឃ
 ជំពំរឹម សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យចេស្ត់ខ្ញុំ កិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះ
 នេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមកិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែក
 សង្ឃ ជាអ្នកពាលប្រកាន់ពួក ។ ពួកកិក្ខុចាំវិន័យនោះមិនលះបង់រឿងនោះ
 ទេ ។ ព្រះសង្ឃស្រិតសមុទុកាសនកម្មហាមកិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះ
 នេះផង ដើម្បីឱ្យលះបង់ខ្ញុំរឿងនោះ ។ ការស្រិតសមុទុកាសនកម្មហាម
 កិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឱ្យលះបង់ខ្ញុំរឿងនោះ សម
 គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្រៀមទៅ មិន
 សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពាលទ្រើង ។
 កិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង គឺព្រះសង្ឃបាទស្រិតសមុទុកា
 សនកម្មចេហើយ ដើម្បីឱ្យលះបង់ខ្ញុំរឿងនោះ ។ (សមុទុកាសនកម្មនោះ)
 សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ព្រះសង្ឃស្រៀមទៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុក
 ខ្ញុំរឿងនេះ ដោយកិរិយាស្រៀមទៅយ៉ាងនេះ ។

[៣០៤] ញត្តិយា ធុត្តង្គំ ទ្ធិហិ កក្ករាចារិយិ ធុល្លច្ចុយា កក្ករាចារិយោសារោ អាចត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

សង្ខារិសេសំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តានំ ញត្តិយា ធុត្តង្គំ ទ្ធិហិ កក្ករាចារិយិ ធុល្លច្ចុយា ចដិច្ចស្សធុត្តិ ។ ទ្ធិនយោ ឯកតោ សមទុកាសិកញា កក្ករា ឯ សមទុកាសិកញា ។ សង្ខារិសេសោតិ ។ ថេ ។ កេចមិ រុទ្ធិសង្ខារិសេសោតិ ។

[៣០៥] ធម្មកក្កេ ធម្មកក្កេសញ្ញិ ធម្មជិដិស្សធុត្តិ អាចត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ ធម្មកក្កេ វេមតិកា ធម្មជិដិស្សធុត្តិ អាចត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ ធម្មកក្កេ

[៣០៤] (កាលសង្ស)សូត្រញត្តិចប់ (កិក្កុតាំងនោះ) ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដ (កាលសង្ស) សូត្រកម្មវេទនាចង កិក្កុតាំងនោះ ត្រូវអាចត្តិដុល្លច្ចុយ (កាលសង្ស)សូត្រកម្មវេទនាចប់ (កិក្កុតាំងនោះ) ត្រូវអាចត្តិសង្ខារិសេស ។ កាលចិត្តកិក្កុតាំងនោះត្រូវអាចត្តិសង្ខារិសេសហើយ ឯអាចត្តិទុក្ខដដែល កិក្កុតាំងនោះត្រូវក្នុងខណៈចប់ញត្តិក្តី ឯអាចត្តិដុល្លច្ចុយទាំងឡាយដែល កិក្កុតាំងនោះត្រូវក្នុងខណៈចប់កម្មវេទនាចងក្តី ក៏ត្រូវតែដាច់ទៅឯង ។ សង្សធម្មស្សត្រសមទុកាសិកម្មហោម (ប្រាមកិក្ការ) (ឬ) ចិត្តក្នុងចំពោះ មួយគ្នាបាន បើកិក្កុត្រឹមជាងចំនួននោះទៀតទៅ សង្សធម្មធម្មស្សត្រទេ ។ ពាក្យថា សង្ខារិសេស មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុងសិក្ខាចទ្ធិ ១ខាងដើម រួចហើយ ។

[៣០៥] កិក្កុតាំងឡាយ (ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមកិក្កុតាំងចេកសង្ស) មាន សេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មវេទនាសង្សធ្វើត្រូវតាមចម្រើន កម្មធ្វើត្រូវតាមចម្រើន តែមិនលះបង់ចោល (គឺនៅប្រព្រឹត្តដដែល) ត្រូវអាចត្តិសង្ខារិសេស ។ កិក្កុតាំងនោះមានសេចក្តីសង្សយក្នុងកម្មវេទនាត្រូវតាមចម្រើន តែមិនលះបង់ ចោល ត្រូវអាចត្តិសង្ខារិសេសដែរ ។ កិក្កុតាំងនោះមានសេចក្តីសំគាល់

អង្គការស្នាក់នៅ ឧប្បត្តិស្ថាន អាចត្តិ សង្គ្រាមសេសស្ប ។ អង្គការធម្ម អង្គការស្នាក់នៅ អាចត្តិ ធុញ្ញវស្ស ។ អង្គការធម្ម វេយ្យាករណ៍ អាចត្តិ ធុញ្ញវស្ស ។ អង្គការធម្ម អង្គការស្នាក់នៅ អាចត្តិ ធុញ្ញវស្ស ។

[៣០៦] អង្គការស្នាក់នៅ អសមត្ថភាពស្នាក់នៅ បដិសេធន៍ ឧប្បត្តិកាត់ ទំនួលខុសត្រូវ វេទនាដ្ឋាន អាណិតភាព កាត់ ។

ឧប្បត្តិស្ថានស្នាក់នៅ ទំនួល ។

ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវ ធម្មវិធីស្រាវជ្រាវ ក្រៅប្រទេស ក្រៅ អាចត្តិសង្គ្រាមសេសស្ប ។ ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវ ធម្មវិធីស្រាវជ្រាវ ក្រៅប្រទេស ក្រៅអាចត្តិសង្គ្រាមសេសស្ប ។ ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវ ក្រៅប្រទេស ក្រៅអាចត្តិសង្គ្រាមសេសស្ប ។ ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវ ធម្មវិធីស្រាវជ្រាវ ក្រៅប្រទេស ក្រៅអាចត្តិសង្គ្រាមសេសស្ប ។

[៣០៦] អាចត្តិមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវ ក្រៅប្រទេស ក្រៅអាចត្តិសង្គ្រាមសេសស្ប ។ ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវ ក្រៅប្រទេស ក្រៅអាចត្តិសង្គ្រាមសេសស្ប ។ ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវ ក្រៅប្រទេស ក្រៅអាចត្តិសង្គ្រាមសេសស្ប ។ ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវ ក្រៅប្រទេស ក្រៅអាចត្តិសង្គ្រាមសេសស្ប ។

សង្គ្រាមសេសស្ប ទំនួល ។

ទ្វាទសមស្សន្តទិសេសំ

[៣១៧] ភេទ សមយេន ទុដ្ឋោ ភកវំ កោសម្ព័យំ
វិហារំ យោសំតារាមេ ។ ភេទ ទោ បទ សមយេន
អាយស្សា ធម្មោ អនាចារំ អាចារិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ មា
អារុសោ ធម្ម ឯវរូបំ អកាសំ ចេតំ កក្កប្បតិកំ ។ សោ ឯវ
វេទតំ កី ទុ ទោ ធាម គុម្ពេ អារុសោ មំ វត្តតំ មញ្ញដ
អហំ ទោ ធាម គុម្ពេ វេយ្យំ អន្តកំ ទុដ្ឋោ អន្តកំ
ធម្មោ អន្តកំ អយ្យបុត្តន ធម្មោ អភិសមំតោ សេយ្យុ
ជាមិ ធាម មហាវិគោ វាយេន្ណោ តំណាកដ្ឋបណ្ណាសដំ^(១)
ឯកតោ ទុស្សនេយ្យ^(២) សេយ្យជាមិ វ បទ ធម៌
បព្វតេយ្យា សន្តុសេវាលមណកំ ឯកតោ ទុស្សនេយ្យ
ឯវមេវ គុម្ពេ ធានាធាមា ធានាតោត្តា ធានាធម្មា ធានា
កុលា បព្វជិតា ឯកតោ ទុស្សនិកា^(៣) កី ទុ ទោ
ធាម គុម្ពេ អារុសោ មំ វត្តតំ មញ្ញដ អហំ ទោ ធាម

សង្ខទិសេសទី ១២

[៣១៧] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធក្នុងពេលនោះស្រាយស ច្រើនប្រ
ហែងនៅយោសំតារាមេ ក្បែរក្រុងកោសម្ព័យ ។ សម័យនោះឯង ខ្លួនភិក្ខុ
ដំបាងតាមប្រព្រឹត្តិវិធាន (មានយោមិមសមត្ថរវ័នៗ) ។ ភិក្ខុទាំង
ខ្យាយពាលប្រដៅយំវិនិច្ឆ័យ ខ្លាចអារុសោខ្លួន លោកកុំធ្វើអំពើមាន
សភាពយំវិនិច្ឆ័យ អំពើខេមិមសមត្ថរវ័ន ។ ខ្លួនភិក្ខុនោះធ្វើយាតវិញជា
អារុសោ លោកទាំងខ្យាយសំគាល់ថាលោកត្រូវពាលប្រដៅខ្ញុំឬ ខ្ញុំឯងទេ
កើ ទើបត្រូវប្រដៅលោកទាំងខ្យាយ (ព្រោះថា) ព្រះពុទ្ធរបស់យើង
ព្រះធម៌របស់យើង ព្រះអយ្យបុត្តរបស់យើង បានត្រាស់ដឹងខ្លះព្រធមិ
ដូចខ្យល់ព្យុះដំបក់បោកប្រមូលយកស្មៅ កំណាត់ឈើ ស្លឹកឈើខឹង
សំណាត់មកមូលជាមួយគ្នា ដូចដូចជា ទឹកស្ទឹងដែលហូរចុះចាកក្នុងតែង
ប្រមូលក្នុងយកទូចែកដំណាយខឹងចាកបាយទាមកមូលជាមួយគ្នាបាន មាន
ទុបមាយាំងណាមិញ លោកទាំងខ្យាយមានឈ្មោះរវ័នៗ មានគោត្រ
រវ័នៗ មានវាតិរវ័នៗ ចេញចាកត្រកូលរវ័នៗហើយបួស គឺគេប្រមូល
បកទ្រមូលត្រកូលគ្នា ដំបាងទេវមេយ្យដូច្នោះឯង វែងអារុសោទាំងខ្យាយ
លោកទាំងខ្យាយនៅសំគាល់ថាលោកត្រូវពាលប្រដៅខ្ញុំឬ ខ្ញុំឯងទេកើ

១ ទ. ម. ជំណកដ្ឋបណ្ណសដំ ។ ២ ទុស្សនេយ្យ ។ ៣ ទ. វ. ទុស្សនិកា ។

ធុត្តេ វិទ្យោ មហ្មតំ តុដ្ឋោ មហ្មតំ ធុត្តោ មហ្មតំ
 អយ្យបុត្តោ ធុត្តោ អភិសម្មិកោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
 អប្បិច្ឆា សន្តត្តា សង្ខារោ កុត្តទុក្ខា សិក្ខាការមា
 តេ ឧដ្ឋាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារន្តំ កតំ ហិ នាម
 អាយស្មា ធុត្តោ ភិក្ខុហិ សហជម្ពីកំ វុទ្ធមារោ
 អត្តានំ អវចន័យំ កកិស្សតិ ។ អថោ តេ ភិក្ខុ
 កករោ ឯតមន្តំ អាណេចស្មំ ។ អថោ កករំ
 ឯតស្មំ ឯតានេ ឯតស្មំ មករណោ ភិក្ខុសង្ឃី សង្ខិលា-
 មត្តា អាយស្មន្តំ ធុត្តំ ចជិប្បន្តំ សច្ចំ កកិ ភ្នំ
 ធុត្តំ ភិក្ខុហិ សហជម្ពីកំ វុទ្ធមារោ អត្តានំ អវចន័យំ
 កករោសីតិ ។ សច្ចំ កករំតិ ។ វិចារហិ តុដ្ឋោ
 កករំ អចទុច្ចរិកំ មោឃបុរិស ។ មេ ។ អករណ័យំ កតំ
 ហិ នាម ភ្នំ មោឃបុរិស ភិក្ខុហិ សហជម្ពីកំ
 វុទ្ធមារោ អត្តានំ អវចន័យំ កកិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស
 អប្បសន្តានំ វិ មសានាយ ។ មេ ។ ឯវត្ត ចន ភិក្ខុវេ

ទើបត្រូវប្រើដោយសេចក្តីនៃឡាយ (ព្រោះថា) ព្រះពុទ្ធរបស់យើង ព្រះ
 ធម៌របស់យើង ព្រះអយ្យបុត្តរបស់យើងបានត្រាស់ដឹងឲ្យព្រះធម៌ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយណាដែលអង្គប្រាថ្នា មានសេចក្តីសន្តោស មានសេចក្តីអធិ
 ទ្ធាស មានសេចក្តីវិភោគ ប្រាថ្នាការសិក្សា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោល
 ទោស ក៏បង្វិល បន្តបង្ហាត់ថា ធុត្តភិក្ខុដ៏មានអាយុ កាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពោលប្រដៅដោយធម៌ ប្រដោយសិក្សាដែលព្រះពុទ្ធត្រង់បញ្ញត្តទុក មិន
 សម្បូរមិនទាន់ធ្វើខ្លួនឲ្យគោរពពោលប្រដៅមិនបាន ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយត្រាប
 ចូលសេចក្តីចុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ខាស់ ។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរ
 នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ខាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយទ្រង់សួរពាក្យក្នុង
 ភិក្ខុដ៏មានអាយុក្នុងពេលនោះថា ធុត្ត ឬថា អ្នកឯង កាលពួកភិក្ខុពោល
 ប្រដៅដោយធម៌ ត្រឡប់ធ្វើខ្លួនឲ្យគោរពប្រដៅមិនបានវិញ មែនឬ ។ ធុត្ត-
 ភិក្ខុត្រាបចូលថា បត់ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពោលនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ
 អ្នកមានឥស្សរិយយសទ្រង់ក៏បង្វិលថា ខែមោឃបុរស មិនទំនងសោះ
 ។ មេ ។ ប៉ុន្តែធុត្តសោះ ខែមោឃបុរស ហេតុម្តេចបានជាអ្នកឯង
 កាលពួកភិក្ខុពោលប្រដៅដោយធម៌ (ត្រឡប់) ជាធ្វើខ្លួនឲ្យគោរព
 ប្រដៅមិនបានទៅវិញ ខែមោឃបុរស អំពីពេលនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាផល
 ដទៃទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លារេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

សមុទ្រកាសិយមាណ តំ ចង់និស្សន្ទយ្យ វាទ្ធាតំ
តុសលំ ។ ឆោ ឆោ ចង់និស្សន្ទយ្យ សង្ខារនិសេសោតំ ។

[៣០៨] ភិក្ខុ បទេវ ទុក្ខទូចាតិកោ ហោតិ តំ
ទុក្ខទ្វារ ហោតិ ទោវចស្សនករណាហិ ធម្មេហិ សមញ្ញា-
នតា អត្តមោ អប្បនក្កំណត្តាហិ អនុសាសនំ ។
ទុទ្ទេសបរិយាបទ្ទេសុ សិក្ខាបទេសុតំ ចាតិទោត្តបរិ-
យាបទ្ទេសុ សិក្ខាបទេសុ ។ ភិក្ខុហិតំ អញ្ញាហិ
ភិក្ខុហិ ។ សហធម្មិកំ ចាម យំ ពតវតា បញ្ញត្តំ
សិក្ខាបទំ វតំ សហធម្មិកំ ចាម ។ នេទ វុទ្ធហាយោ
អត្តាធំ អវចនិយំ តកោតិ ហ ចំ វាយស្មន្តោ តិក្ខុ
អវចន្ត កល្យាណំ វា ចាមតំ វា អហម្បាយស្មន្ត ធុ
តិក្ខុ វត្តាវំ កល្យាណំ វា ចាមតំ វា វិមជាយស្មន្តោ
ចម វចនាយោតិ ។

បើភិក្ខុនោះ កាលពួកភិក្ខុស្រ្តសមុទ្រកាសនកម្មដាំចំបើដឹង ហើយលទ្ធបដិ
រឿននោះបាន កាលលទ្ធបដិបានយ៉ាងនេះ ដាំការប្តេជ្ញាស បើមិនលទ្ធបដិទេ
ត្រូវពេញភិក្ខុសង្ខារនិសេស ។

[៣០៩] ត្រីភិក្ខុវា ភិក្ខុមានជាតិដែលគេប្រើដើម្បី ភិក្ខុក
ដែលគេស្តីប្រើដើម្បីបានដោយគ្រប់ ច្រកបដោយធម៌ជាហេតុធ្វើឱ្យ
ប្រើដើម្បី មិនអត់ធ្ងន់ មិនកាន់យកពាក្យប្រៀនប្រដៅដោយទានស្តី
(មិនកាន់យកពាក្យប្រៀនប្រដៅដោយគោត) ។ ពាក្យថា កុសិក្ខុបទ
ចាំឱ្យយល់ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងទុទ្ទេស ភិក្ខុសិក្ខុបទចាំឱ្យយល់ ដែល
រាប់បញ្ចូលក្នុងព្រះទានិមោក្ខ ។ ពាក្យថា ពួកភិក្ខុ ភិក្ខុចាំឱ្យយល់ ។
បទដែលឈ្មោះថា សហធម៌ ភិក្ខុបទណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
បញ្ចក្កុស សិក្ខាបទនៃឈ្មោះថា សហធម៌ ។ ភិក្ខុនោះគេស្តីប្រើដើម្បី
ដោយសហធម៌នោះ ត្រូវរាប់ជាធ្វើទុំមិនឱ្យគេស្តីប្រើដើម្បីបាន ដោយ
ពាក្យថា បតិវ្រណោកម្ចាស់ចាំឱ្យយល់ លោកចាំឱ្យយល់កុំនិយាយពាក្យ
បន្តិចបន្តួច ទោះបីក្តី ពាក្យកុំនិយាយ ចំណែកខ្ញុំមិននិយាយពាក្យ
បន្តិចបន្តួច ទោះបីក្តី ពាក្យកុំនិយាយលោកម្ចាស់ សូមពួកលោកម្ចាស់
រឿននោះការពារប្រើដើម្បី ។

[៣០៧] សោ កិក្ខុតិ យោ សោ ទុក្ខទ្ធជាតិកោ
 កិក្ខុ ។ កិក្ខុហ័តិ អញ្ញោហិ កិក្ខុហិ ។ យេ ច ស្សន្តិ
 យេ សុណន្តិ ខេហិ វត្តក្ខោ មា អាយស្មា អត្តានំ
 អវចនិយំ អកាសំ វចនិយមេវ អាយស្មា អត្តានំ
 ករោតុ អាយស្មាមិ កិក្ខុ វិទេតុ សហទម្មេន កិក្ខុមិ
 អាយស្មន្តំ វត្តន្តំ សហទម្មេន ឯវំ សំវឌ្ឍោ ហិ ចស្ស
 ភតវេតា ចរិសា យនិទំ អញ្ញមញ្ញាវចានេន អញ្ញមញ្ញាវដ្ឋាប-
 រេនាតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តក្ខោ តតិយម្បិ វត្តក្ខោ ។
 សចេ ចដិទិស្សន្តិ ឥច្ឆេតំ កុសលំ ទោ ចេ ចដិទិ-
 ស្សន្តិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ សុត្វា ន វិនិច្ឆិ អាមត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។ សោ កិក្ខុ សម្បមជ្ឈិមំ អាត្មន្យត្វា
 វត្តក្ខោ មា អាយស្មា អត្តានំ អវចនិយំ អកាសិ

[៣០៧] ពាក្យថា កិក្ខុនោះ គឺកិក្ខុមានជាតិវិសេសគ្រប់ដេញបាន
 ដោយគ្រោះធន ។ ពាក្យថា កិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ពួកកិក្ខុដទៃ ។
 មានអធិប្បាយថា ពួកកិក្ខុណាមួយ ពួកកិក្ខុណាបានស្តាប់ (ដំណឹង)
 ពួកកិក្ខុទាំងនោះត្រូវពោលថា លោកម្ចាស់កុំធ្វើខ្លួនឱ្យគេស្តីប្រដៅមិនបាន
 លោកម្ចាស់ត្រូវគេធ្វើខ្លួនឱ្យគេស្តីប្រដៅបាន សូម្បីលោកម្ចាស់សាតកំចៅ
 ពោលប្រដៅកិក្ខុទាំងឡាយដោយសហធម៌ សូម្បីកិក្ខុទាំងឡាយក៏នឹង
 ពោលប្រដៅលោកម្ចាស់ដោយសហធម៌ដែរ ព្រោះបរិសុទ្ធរចស់ត្រង់
 មានព្រះភាគម្ចាស់នោះវិសេសទៀងដោយពោលយ៉ាងនេះ គឺដោយ
 សីលាពោលជាប្រយោជន៍ដល់គ្នានឹងគ្នា ដោយញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នាឱ្យចេញ
 ចាកអាបក្ខំ ។ កិក្ខុនោះ ត្រូវកិក្ខុទាំងឡាយពោល(ហាម) ថាគំរប់
 ឯវេនធន ត្រូវពោល (ហាម) ថាគំរប់បីវេនធន ។ បើកិក្ខុនោះលះលង់
 បាន កាលលះលង់បានយ៉ាងនេះ ជាការល្អ បើមិនលះលង់ទេ ត្រូវអាបក្ខំ
 ទុក្ខដ ។ កិក្ខុទាំងឡាយបានឮហើយមិនពោល (ហាម) ត្រូវអាបក្ខំ
 ទុក្ខដដែរ ។ កិក្ខុទាំងឡាយតប្បិច្ចាសកិក្ខុនោះមកកាន់កណ្តាលប្រជុំសង្ឃ
 ហើយពោល (ហាម) ថា លោកម្ចាស់កុំធ្វើខ្លួនឱ្យគេស្តីប្រដៅមិនបាន

វិនិយមេវ អាយស្មា អត្តានំ ករោតុ អាយស្មាបិ
 ភិក្ខុ វិនេតុ សហជញ្ញេន ភិក្ខុបិ អាយស្មន្តំ វត្តន្តិ
 សហជញ្ញេន វិវំ សំវណ្ណា ហិ តស្ស កតវតោ បរិសា
 យនិទំ អញ្ញមញ្ញវចនេន អញ្ញមញ្ញវដ្ឋាមនេនាតិ ។
 មុតិយម្បំ វត្តតោ តតិយេម្បំ វត្តតោ ។ សចេ បដិទំ
 ស្សដ្ឋតិ ឥន្ទេនំ វត្តសលំ តោ ចេ បដិទំស្សដ្ឋតិ
 វាបត្តិ ទុក្ខេស្ស ។

[៣១១] សោ ភិក្ខុ សមទុកាសិនតោ ។ វិវត្តា
 បទ ភិក្ខុវេ សមទុកាសិនតោ ។ ត្បវត្តនេ ភិក្ខុថា
 បដិពាលេន សរដ្ឋោ ញាមេតតោ សុណាតុ មេ
 កន្ថេ បរដ្ឋោ អយំ វត្តញាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ សហ-
 នម្មតំ វត្តមាតោ អត្តានំ អវចនិយំ ករោតិ ។
 សោ តំ វត្តំ នម្បដិទំស្សដ្ឋតិ ។ យនិ សន្និស្ស
 បត្តកលំ សរដ្ឋោ ឥន្ទញាតំ ភិក្ខុំ សមទុកាសេយ្យ

លោកម្ចាស់បូរេន្ទ្រខុទ្ទកេស្តិប្រដៅបុរេនិវេសន៍ សូម្បីលោកម្ចាស់សាភក្តិ
 បូរេនិវេសន៍ប្រដៅត្រូវក៏ដូចជាយសហធម៌ ចំណែកត្រូវក៏ដូចជាព្រះនិវេសន៍
 ប្រដៅលោកម្ចាស់វាយសហធម៌ដែរ ព្រោះបើសព្វលេសព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគហ្មស់នោះ តែងចំរើនដោយភាគាយោងនេះ គឺដោយកិរិយាវោល
 ភាគ ជាប្រយោជន៍ដល់គ្នាទាំងគ្នា ដោយកិរិយាញ៉ាំងគ្នាឱ្យរួចញាត
 រោមក្តិ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយពាល ហាមដាច់បំបែកដង្ហើម
 ត្រូវពាលហាមដាច់បំបែកដង្ហើម ។ បើភិក្ខុលះបង់បុរេ ការលះបង់យ៉ាងនេះ
 ជាការក្តី បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាមត្តិខ្ពស់ ។

[៣១០] ភិក្ខុនារត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយស្ម័គ្រសមទុកាសទកម្ម ។
 បាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងភិក្ខុត្រូវស្ម័គ្រសមទុកាសទកម្មយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុ
 ដែលគ្មានអង្វែរពេច ធម្មប្រកាសឱ្យសន្សំដោយភាគចាំ បដិគ្រិព្រះ
 សន្សំចំរើន ព្រះសន្សំបូរស្តាប់ភាគលេសខ្ញុំ ភិក្ខុនេះមានលក្ខណៈ កាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាលភាគប្រកបដោយធម៌ ត្រូវបំបែកជាធ្វើខុទ្ទកេស្តិ
 ប្រដៅមុនពេលវិញ ។ ភិក្ខុនោះបើលះបង់រឿងនោះទេ ។ ចាំបើកម្មពេទ
 កាលសមគួរលេសសន្សំហើយ ព្រះសន្សំប្រស្ម័គ្រសមទុកាសទកម្ម(ហាម)

ធរណីយ៍ ព្រះសមសង្ឃវិសេសស្ស សមទុក្ខាសនាវិដិ

តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សត្តាយ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុ-
 ណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្តាមោ កិក្ខុ កិក្ខុហិ
 សហជម្មតំ វុច្ចនាថោ អត្តាជំ អវចនិយំ កកោតិ ។
 សោ តំ វត្ថុំ ធម្មជិជិស្សត្តិ ។ សង្ឃោ ឥត្តន្តាមំ
 កិក្ខុំ សមទុក្ខាសនិ តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សត្តាយ ។
 យស្សាយស្មតោ ទមតិ ឥត្តន្តាមស្ស កិក្ខុនោ សមទុ-
 ក្ខាសនា តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សត្តាយ សោ វុណ្ណស្ស
 យស្ស ធម្មមតំ សោ កាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ
 វនាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វនាមិ ។ សុណាតុ
 មេ កន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្តាមោ កិក្ខុ កិក្ខុហិ
 សហជម្មតំ វុច្ចនាថោ អត្តាជំ អវចនិយំ កកោតិ ។
 សោ តំ វត្ថុំ ធម្មជិជិស្សត្តិ ។ សង្ឃោ ឥត្តន្តាមំ កិក្ខុំ
 សមទុក្ខាសនិ តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សត្តាយ ។ យស្ស-
 យស្មតោ ទមតិ ឥត្តន្តាមស្ស កិក្ខុនោ សមទុក្ខាសនា

ធរណីយ៍ សង្ឃវិសេសវិ ១២ វិស្សត្រិសមទុក្ខាសនេម្ម

កិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ នេះជាញត្តិ (គិតថា
 ប្រកាសឲ្យសង្ឃជំនុំ) ។ បតិក្រិត្រសេដ្ឋីដំបើង ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់
 ពាក្យរបស់ខ្ញុំ កិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ កាលកិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យ
 ប្រកបដោយធម៌ ត្រឡប់ជាធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅមិនបាន ។ កិក្ខុនោះមិន
 លះបង់រឿងនោះទេ ។ ព្រះសង្ឃស្មិត្រសមទុក្ខាសនេម្ម (ហោម) កិក្ខុមាន
 ឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ កាស្មិត្រសមទុក្ខាសនេម្ម (ហោម)
 កិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គ
 លា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្រៀមទៅ មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គ
 លា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះដាក់ប៉េ
 តិវង្សផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះដាក់ប៉េវង្សផង ។ បតិក្រិត្រសេដ្ឋី
 ដំបើង ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ កិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ កាលកិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ នៅធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅមិន
 បាន ។ កិក្ខុនោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ ។ ព្រះសង្ឃស្មិត្រសមទុក្ខាសនេ
 ម្ម (ហោម) កិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ កាស្មិត្រ
 សមទុក្ខាសនេម្ម (ហោម) កិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ

តស្ស វុត្តស្ស វេទិនិស្សត្តាយ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស
 ឧត្តមតិ សោ កាសោយ្យ ។ សមនុកម្មោ សង្ខារ
 ឥត្តន្តារោ ភិក្ខុ តស្ស វុត្តស្ស វេទិនិស្សត្តាយ ។
 មមតិ សង្ខស្ស តស្ស តុណ្ហ ។ វិវេមតំ ជារាយមីតំ ។

[៣១១] ញត្តិយា ធុត្តាដំ ភ្នំហំ កម្មកំចាហំ
 ធុល្លច្ចយា កម្មកំចាហំវិយោសារោ វាយត្តិ សង្ខារិស-
 សស្ស ។ សង្ខារិសោសំ អដ្ឋាវដ្ឋមស្ស ញត្តិយា
 ធុត្តាដំ ភ្នំហំ កម្មកំចាហំ ធុល្លច្ចយោ វេទិនិស្សត្តិ ។
 សង្ខារិសោសាតិ ។ យេ ។ គេនមំ វុត្តតិ សង្ខារិសោ-
 សោតិ ។

[៣១២] ធម្មតរម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញិ ឈ្មនិស្សដ្ឋ-
 តិ អាបត្តិ សង្ខារិសោសស្ស ។ ធម្មតរម្មេ វេមតំកោ

តាប់ចិត្តផលំលោកម្ចាស់អន្តិណា សូមលោកម្ចាស់អន្តិនោះស្រៀមទៅ មិន
 តាប់ចិត្តផលំលោកម្ចាស់អន្តិណា សូមលោកម្ចាស់អន្តិនោះពោលឡើង ។
 ភិក្ខុមានឈ្មោះថា៖ ឆិព្រៃសង្ឃបុរាណស្រ្តីសមនុកម្មសមគម្មហើយ ដើម្បី
 ឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ សមនុកម្មសមគម្មនោះ តាប់ចិត្តផលំព្រៃសង្ឃ
 ហេតុនោះ ព្រៃសង្ឃស្រៀមទៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកឲ្យរឿងនេះ ដោយកិរិយា
 ស្រៀមទៅយ៉ាងនេះ ។

[៣១១] (កាលសង្ឃ) ស្រ្តីតញ្ជត្តិចប់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខម
 (កាលសង្ឃ) ស្រ្តីតម្កកំចាហំវេទិនិ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិថ្កល្លច្ច័យ (កាល
 សង្ឃ) ស្រ្តីតម្កកំចាហំ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។
 កាលបើភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្ខមដែលភិក្ខុ
 នោះត្រូវក្នុងខណៈចប់ញត្តិក្តី មិនអាបត្តិថ្កល្លច្ច័យពុំទ្បាយដែលភិក្ខុនោះ
 ត្រូវក្នុងខណៈចប់កម្មកំចាហំវេទិនិ ក៏វែងវែងទៅឯង ។ ពាក្យថា អាបត្តិ
 សង្ឃទិសេស មានអធិប្បាយពុំស្មារតីសិក្ខាបទពន្លឺដើម្បីចេះហើយ ។

[៣១២] ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មវិធីលម្អិតដោយ
 លឺថា កម្មប្រកបដោយធម៌ តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ
 បង្កិញទិសេស ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹយក្នុងកម្មវិធីលម្អិតដោយធម៌

ឧប្បដិច្ចស្សដ្ឋិតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ធម្មកាម្ម
អធម្មកម្មសញ្ញិ ឧប្បដិច្ចស្សដ្ឋិតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិស-
សស្ស ។ អធម្មកាម្ម ធម្មកម្មសញ្ញិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
អធម្មកាម្ម វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អធម្មកាម្ម
អធម្មកម្មសញ្ញិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

[៣១៣] អនាបត្តិ អសមទុក្ខាសង្ខស្ស បដិច្ចស្ស-
ដ្ឋិទ្ធស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិតស្សាទិ ។

ទ្រង់សមសង្ឃទំលេស សីដ្ឋិក ។

មិទលរបេជ្ជំ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទំលេសវេរ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់
ក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ មិទលរបេជ្ជំ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃទំលេសវេរ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌
ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុង
កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុង
កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដវេរ ។

[៣១៣] អាបត្តិមិទលរបេជ្ជំ ដល់ភិក្ខុដែលសង្ស័យមិទលរបេជ្ជំ ត្រូវសមមនុស្ស
សមកម្ម ដល់ភិក្ខុលរបេជ្ជំ ស្រឡះ ដល់ភិក្ខុធម៌ ដល់ភិក្ខុជាអាទិកម្មិត ។

សង្ឃទំលេសទី ១២ ថេរី ។

ឆោសមសង្ឃាទិសេសំ

[៣១៤] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកា សាវត្ថិយំ
វិហាតិ ជេកវេន អនាថបិណ្ឌិតាស្ស អាហម ។ តេន
ទោ មន សមយេន អស្សជិបុទព្វសុតា បាម គិដា-
តិវស្មំ អាវាសិកា ហោន្តិ អលន្តិបោ បាមកិក្ខុ ។ តេ
ឯវរូបំ អនាថាវំ អាចារ្និ មាលាវច្ឆំ កេចេន្តិមិ កេចារេ-
ន្តិមិ សិក្ខាន្តិមិ សិក្ខាមេន្តិមិ ឱចិទន្តិមិ ឱចិចារេន្តិមិ
កន្តេន្តិមិ កន្តាមេន្តិមិ ឯកោតោវណ្ណិកមាលំ កកេន្តិមិ
កាកាមេន្តិមិ ឱកោតោវណ្ណិកមាលំ កកេន្តិមិ កាកាមេន្តិមិ
មន្ទាវិកំ កកេន្តិមិ កាកាមេន្តិមិ វិបុតិកំ កកេន្តិមិ
កាកាមេន្តិមិ វជិសកំ កកេន្តិមិ កាកាមេន្តិមិ អាវេជ្ឈិ
កកេន្តិមិ កាកាមេន្តិមិ ឧវប្បនំ កកេន្តិមិ កាកាមេន្តិមិ ។

សង្ឃាទិសេសទី ១៣

[៣១៥] សមីយានោ ព្រះកុទ្ធជាម្ចាស់ដំបៅបុញ្ញាសិ គន់នៅក្នុង
វត្តាជនាន ជាយេសំអនាថបិណ្ឌិតសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថិ ។ សមីយ
នោឯន ភិក្ខុតិរុបាណ្ណោអស្សជិបុទព្វសុតាពាក្យកោតស្រឡាប
កិដាអិដនបេ ជាកិក្ខុលាមកវកខ្មាស ។ អស្សជិបុទព្វសុតាភិក្ខុនា
ប្រព្រឹត្តអនាថា មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ អ្នកខ្លះឈឺផ្តាវយេន្តិមិ
ប្រិកេឡាវាខ្លះ ប្រិសាទខ្លួនឯងខ្លះ ប្រិកេឡាប្រិសាទខ្លះ បេន្តិ
ឯងខ្លះ ប្រិកេឡាបេន្តិខ្លះ ក្រិទ្ធខ្លួនឯងខ្លះ ប្រិកេឡាក្រិទ្ធខ្លួន ធ្វើផ្តា
កម្រិសិបាទទិវិកម្មាឯងខ្លះ ប្រិកេឡាធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្តាកម្រិសិបាទទិ
តាំងពីវាទិខ្លួនឯងខ្លះ ប្រិកេឡាធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្តាឈឺចាតិវិលចេន្តិ^(១)ខ្លួន
ឯងខ្លះ ប្រិកេឡាធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្តាឈឺវិលដោតជាចក្កិវា^(២)ខ្លួនឯងខ្លះ
ប្រិកេឡាធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្តាកម្រិសិបាទប្រិដាប័ក្សាលខ្លួនឯងខ្លះ ប្រិកេ
ឡាធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្តាកម្រិសិបាទប្រិដាប័ត្រាចៀកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រិកេឡា
ធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្តាកម្រិសិបាទប្រិដាប័ទ្រិទ្ធខ្លួនឯងខ្លះ ប្រិកេឡាធ្វើខ្លះ ។

១ ពាមក្តាអន្តរា ឆ្លុះច្រិចា ក្សាប្បាផ្តាវិលកេធ្វើឡាចាតិវិលដោតិ ។ ២ ក្នុង
អន្តរា ជាផ្តាកម្រិសិវិលដោតិ ដោយម្តង ឬត្រូវ ។

តេ កុលិភ្នំធំ កុលដីភាធំ កុលកុមារីធំ កុលសុ-
 ល្ហាធំ កុលនាសីធំ ឯកតោវណ្ណិកមាលី ហរន្ទិមិ
 ហរាបេន្ទិមិ ឧតតោវណ្ណិកមាលី ហរន្ទិមិ ហរាបេន្ទិមិ ម-
 ញ្ញវិកំ ហរន្ទិមិ ហរាបេន្ទិមិ វិទុកិកំ ហរន្ទិមិ ហរាបេន្ទិមិ
 វិដិសកំ ហរន្ទិមិ ហរាបេន្ទិមិ អាវេស្យំ ហរន្ទិមិ ហរាបេន្ទិ-
 មិ ឧវច្ឆំ ហរន្ទិមិ ហរាបេន្ទិមិ ។ តេ កុលិភ្នំមា
 កុលដីភាមិ កុលកុមារីមិ កុលសុល្ហាមិ កុលនា-
 សីមិ សន្ទំ ឯកតោវណ្ណិកមាលី កុញ្ញំ ឯកតោវណ្ណិកមាលី មិវន្ទំ
 ឯកតោវណ្ណិកមាលី មិសិទ្ធិ ឯកតោវណ្ណិកមាលី កុញ្ញំ ឯកតោវ-
 ណ្ណិកមាលី កុញ្ញំ ឯកតោវណ្ណិកមាលី^(១) កុញ្ញំ ឯកតោវ-
 ណ្ណិកមាលី កុញ្ញំ វិកាលេមិ កុញ្ញំ មជ្ឈិមិ
 មិវន្ទំ មាលាភទ្ធិវិលេមមិ ជាបន្តិ ឧត្តន្ទិមិ កាយន្ទិមិ

១ ភគុយំ បោន្តិព បោន្តិព បោន្តិព បោន្តិ វិស្សិ ។

អស្សជំនំភ្នំធំបុរេសុភក្កកុមារីនោះ ទាំងកម្រិតមានទង់វិញ្ញាណទៅខ្លួនឯងខ្លះ
 ប្រើគ្រូនាំទៅខ្លះ ដើម្បីស្រែនៃត្រកូល ជីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល
 ស្រីជាកូនប្រសាវនៃត្រកូល ទាសីនៃត្រកូលទាំងឡាយ ទាំងកម្រិតមាន
 ទង់ទាំងទាំងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគ្រូនាំទៅខ្លះ ទាំងឈើចារិយា
 ទង់ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគ្រូនាំទៅខ្លះ ទាំងឈើវេលាវេលាចារិយា
 ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគ្រូនាំទៅខ្លះ ទាំងកម្រិតសម្រាប់ប្រគល់ក្បាល
 ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគ្រូនាំទៅខ្លះ ទាំងកម្រិតសម្រាប់ប្រគល់គ្រូ
 ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគ្រូនាំទៅខ្លះ ទាំងកម្រិតសម្រាប់ប្រគល់ទៅខ្លួនឯងខ្លះ
 ប្រើគ្រូនាំទៅខ្លះ ។ អស្សជំនំភ្នំធំបុរេសុភក្កកុមារីនោះទាំង (កោជន)
 ក្នុងភាគមួយ ជាមួយនឹងស្រែនៃត្រកូល ជីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល
 ស្រីជាកូនប្រសាវនៃត្រកូល ទាសីនៃត្រកូលទាំងឡាយខ្លះ ជីត (ជីត)
 ក្នុងផ្តល់ជាមួយគ្នាខ្លះ អន្តិយាលីអាសនៈជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើគ្រូ
 ជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកដល់រូបជាមួយគ្នាខ្លះ
 ដេកលើកម្រាលនឹងដល់រូបជាមួយគ្នាខ្លះ សិរុសីសាលខ្លះ ជីតទាំងស្រុងខ្លះ
 ទ្រទ្រង់កម្រិតគ្រូនៃត្រកូលនឹងគ្រូនៃលាបខ្លះ កុំខ្លះ ច្រៀងខ្លះ

វាទេន្តិមិ លាសេន្តិមិ ទទ្ធន្តិយាមិ ទទ្ធន្តិ ទទ្ធន្តិយាមិ កា-
 យន្តិ ទទ្ធន្តិយាមិ វាទេន្តិ ទទ្ធន្តិយាមិ លាសេន្តិ កាយន្តិ-
 យាមិ ទទ្ធន្តិ កាយន្តិយាមិ កាយន្តិ កាយន្តិយាមិ វាទេន្តិ
 កាយន្តិយាមិ លាសេន្តិ វាទេន្តិយាមិ ទទ្ធន្តិ វាទេន្តិយាមិ
 កាយន្តិ វាទេន្តិយាមិ វាទេន្តិ វាទេន្តិយាមិ លាសេន្តិ
 លាសេន្តិយាមិ ទទ្ធន្តិ លាសេន្តិយាមិ កាយន្តិ លា-
 សេន្តិយាមិ វាទេន្តិ លាសេន្តិយាមិ លាសេន្តិ អដ្ឋមទេមិ
 កិឡាន្តិ អសមទេមិ កិឡាន្តិ អាកាសេមិ កិឡាន្តិ
 បរិហារមទេមិ កិឡាន្តិ សន្តិកាយមិ កិឡាន្តិ ទលិ-
 កាយមិ កិឡាន្តិ យដិកាយមិ កិឡាន្តិ សលាភ-
 ហត្ថេមិ កិឡាន្តិ អត្ថេមិ កិឡាន្តិ បង្កើតិ(១)
 កិឡាន្តិ វង្កិកេមិ កិឡាន្តិ មោក្ខមិកាយមិ កិ-
 ឡាន្តិ ចិត្តលកេមិ កិឡាន្តិ បត្តាន្តិកេមិ កិឡាន្តិ

១ ម. បន្តិមសម ។

ប្រគំខ្លះ កែក្រាយខ្លះ កំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រី
 កំពុងកំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងកំ
 ខ្លះ កំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ
 ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀង
 ខ្លះ កំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ
 ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ
 កំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយ
 ខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុង
 កែក្រាយខ្លះ លេងបាស្តាមានក្រឡាប្រាំបី(១)ខ្លះ លេងបាស្តាមានក្រ-
 ឡាដប់(២)ខ្លះ លេងបាស្តាក្នុងរោកាស(៣)ខ្លះ លេងផ្លូវក្នុងវេលាខ្លះ
 ក្នុង(៤)ខ្លះ លេងផ្កាត្រាប់មានក្រិសជាដើមខ្លះ លេងបាស្តាក្នុងលាម
 សម្រាប់លេងខ្លះ លេងហ្វីលីខ្លះ លេងដោយលាស៍ទំកលាកំព្យតាយរូប
 ខ្លះ លេងអង្កត្យខ្លះ លេងម៉ូប៊ីស្កិកខ្លះ លេងទន្លឹលក្ខខ្លះ លេងដាំ
 ផ្លុកខ្លះ លេងកង្ការខ្លះ លេងវាលដីខ្លះ (បាយខ្យកបាយខ្យ) ខ្លះ

១ ច្រៀងមានក្រឡា ៨ ។ ២ ច្រៀងមានក្រឡា ១០ ដើម្បីប្រើជាយាម ។ ៣ ច្រៀងមាន
 ក្រឡា លេងជាលេងដើម ។ ៤ ច្រៀងលេងជាលេងដើមខ្យ-បំពេញ ។

រដកេនបិ កំឡង្គិ ធនុកេនបិ កំឡង្គិ អក្ខរិកាយបិ
 កំឡង្គិ មនេសិកាយបិ កំឡង្គិ យចារវដ្តេនបិ
 កំឡង្គិ ហត្ថិស្ម័ម្យំ សិក្ខង្គិ អស្សស្ម័ម្យំ សិក្ខង្គិ
 រដស្ម័ម្យំ សិក្ខង្គិ ធនុស្ម័ម្យំ សិក្ខង្គិ ធាស្ម័ម្យំ
 សិក្ខង្គិ ហត្ថិស្ម័ម្យំ បុរោ ធាវង្គិ អស្សស្ម័ម្យំ
 បុរោ ធាវង្គិ រដស្ម័ម្យំ បុរោ ធាវង្គិ ធាវង្គិបិ
 អាធាវង្គិបិ ឧស្មេន្ន័បិ អន្នេន្និបិ ធាវង្គិបិ
 មុដ្ឋិហិបិ យុដ្ឋង្គិ រដ្ឋមន្និបិ សង្ករដ្ឋិ បត្តិក្ខា
 នត្ថង្គិ^(១) ឯវំ វិទង្គិ^(២) វិទ ភវិទិ នទ្ធស្សតិ ធនាដិកំបិ
 ទេន្និ វិទម្យំ អនាចារំ អាធាវង្គិ ។

[៣០៨] គេន ទោ បន សមយេន អញ្ញតរោ កិក្ខ
 កាសិសុ វស្សំ វុត្តា សាវត្ថិ កត្តនោ ភកវង្គំ នស្សនាយ
 យេន កិដាភិ គនវសិ ។ អថទោ សោ កិក្ខ
 បុព្វណ្ណសមយំ ចិវសេនា បត្តិវិវាទាយ កិដាភិ
 បិណ្ណាយ ចាវសិ ធាសាដិគេន អកិក្ខន្តេន បដិក្ខ
 ន្តេន អាណាភិគេន វិណាភិគេន សម្មិត្តិគេន មសា
 វិគេន ឱក្ខិក្ខន្តេន វិយាបថសម្មន្តោ ។ មនុស្ស

លេនិវេក្ខន្ធានុ លេនិវេក្ខន្ធានុ លេនិវេក្ខន្ធានុ លេនិវេក្ខន្ធានុ
 តាយចិត្ត (ស្តេចចង) ខ្លះ លេនិវេក្ខន្ធានុ ហាត់ដីខ្លះ ហាត់
 សេន្ទ ហាត់ថ្មខ្លះ ហាត់ធុខ្លះ ហាត់ដងមានជងដាវជាដើមខ្លះ
 ស្រក់ពីមុខដីខ្លះ ស្រក់ពីមុខសេន្ទខ្លះ ស្រក់ពីមុខថ្មខ្លះ ស្រក់ទៅ
 ខ្លះ ស្រក់មកខ្លះ ស្រែកហើខ្លះ ទេវថ្មខ្លះ ចំបាប់គ្នាខ្លះ ជាល
 ត្នាខ្លះ ក្រាលសង្ឃនិក្ខន្ធកណ្ណកាលភេនិកំ ហើយនិយាយនឹងស្រីវេល
 កំ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ម្ចាស់ស្រី មានច្បាប់ក្នុងទីនេះខ្លះ ដាក់ម្រាមវៃ
 លើឮស្រូងនឹងលើឮស្រីស្រាវាខ្លះ ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេង ៗ ខ្លះ ។

[៣០៨] សម័យនោះនឹង ភិក្ខុមួយរូបចាំស្រូបក្នុងវិជនាឈ្មោះកាសិ
 ច្រូហើយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថិ ដើម្បីគាល់ព្រះបិតាព្រះភាព កំដើរទៅគ្រង
 កំដាភិវិទេបទ ។ ភិក្ខុនោះនឹង កំស្រៀតស្រង្គីប្រដាប់បាត្រនិងបិវ
 ក្នុងកេលព្រឹត្រិហាម មានដំណើរឈានទៅទីមុខ ឈានថយក្រោយ
 ក្រឡេកមើលទៅមុខ ក្រឡេកមើលចំចៅរីង បក់ចូលនឹងសាចេញ
 គួរជាទីជ្រេថ្លា ព្រោះភិក្ខុអង្គុះនោះមានវត្តកសិស្រីមុខនឹងមានវិយាបថវិ
 ចូលទៅកាន់កំដាភិវិទេបទ ដើម្បីបិណ្ណបាត ។ មនុស្សចាំនិទ្ធាយ

តំ កិក្ខុំ បស្សត្ថា វិវាហាបំសុ ក្លាយំ អគាលតាលេ^(១) វិយ
 មទ្ធមទ្ធា វិយ កាតុដិកកាតុដិកោ វិយ កោ ឥមស្ស
 ឧបតតស្ស បិណ្ឌាភំបិ ធន្សតិ អត្តាភំ បទ អយ្យ
 អស្សជិបុទត្ថសុតា សណ្ណា សទិណា សុទសន្តាសា
 មិហិកតុត្ថមា ឯហិស្វាភតវទិណា អត្តាភំដិកោ ឧត្តា-
 ធម្មទា ចុត្តកាសិណោ ភេសំ ទោ ធាម បិណ្ឌោ ធាតក្កោ-
 តំ ។ អទ្ធសា ទោ អត្តាភោ ឧតសកោ តំ កិក្ខុំ
 តំដាតិវិស្សំ បិណ្ឌាយ ចរត្ថំ ធិស្វាធិ យេន សោ កិក្ខុំ
 ភេទុបស្តមិ ឧបស្តមិត្ថា តំ កិក្ខុំ អភិវទេត្ថា ឯតទរោ
 ច អរិ កន្តេ បិណ្ឌោ លត្តតិ ។ ធិ ទោ អាវុសា បិណ្ឌោ
 លត្តតិ ។ ឯហិ កន្តេ យវំ ភមិស្សាមាតិ ។ អថទោ សោ
 ឧតសកោ តំ កិក្ខុំ យវំ ទេត្ថា កោដេត្ថា ឯតទរោច កា-
 ហិ កន្តេ អយ្យោ ភមិស្សតិ ។ សាវត្ថំ ទោ អហិ អាវុ-
 សោ ភមិស្សមិ កតវត្ថំ ធន្សនាយាតិ ។ ភេទរោ កន្តេ
 បម វចទេន ភតវតោ ទាទេ សិវសា វត្ថុ ឯវត្តា វទេហិ

១ កន្តេ យេន ភព្យុអរ្យោតិ យោ វិស្សតិ ។

ឃើញកិក្ខុំនោះហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកអ្វីនេះ ដូចជាសង្ឃឹម
 ហួស ដូចជាទង់ល្អនៃលោក ដូចជាមុខស្រពោនលោក អ្នកលោកគេនឹងឲ្យ
 ដុំបាយដល់លោកនៅដែលចូលទៅរក (គេនោះ) ចំណែកអស្សជិក្ខុំ
 នឹងបុទត្ថសុតកិក្ខុំជាមួយយើងពាលពាក្យវិជ្ជម ពាលពាក្យពិរោ ពាល
 ពាក្យធាសុ មានញញឹមញញែមជាមុន តែនិយាយថា អ្នកចូលមក អ្នក
 មកល្អហើយ មានមុខមិនស្រពោន មានមុខងើប តែនិយាយមុន យើងគួរ
 ប្រគេនដុំបាយដល់លោកម្ចាស់អស់នោះ ។ ឧបាសកមួយនាក់បានឃើញ
 កិក្ខុំនោះគ្រាប់ទៅក្នុងកំដៅដៃមេ ដើម្បីបិណ្ឌបាត សុះឃើញហើយ
 ក៏ចូលទៅរកកិក្ខុំនោះ ថ្វាយបង្គំហើយនិយាយពាក្យនេះថា មេត្តាប្រោស
 លោកម្ចាស់ទេអញសិល្បបាតខ្ញុំវែងៗ ។ កិក្ខុំនោះគ្រាប់ថា ម្ចាស់
 អាវុសា ពេញវិល្លាបាតមិនទាន់បានទេ ។ ឧបាសកនោះនិយាយថា
 លោកម្ចាស់សូមនិមន្តមក យើងនឹងទៅផ្ទះ ។ ទើបឧបាសកនោះ នាំ
 កិក្ខុំនោះទៅផ្ទះ ឲ្យទាន់ហើយនិយាយពាក្យនេះថា លោកម្ចាស់នឹងនិមន្ត
 ទៅក្នុងទីណា ។ កិក្ខុំនោះគ្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសា អាត្មានឹងទៅកាន់ក្រុង
 សាវត្ថំ ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ឧបាសកនោះពាលថា
 បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ថ្វាយបង្គំព្រះបាទវៃព្រះដ៏មានព្រះភាគអោយ
 ក្បួនតាមពាក្យនៃ ម្យ៉ាងទៀត សូមលោកម្ចាស់ក្រាបចូលយ៉ាងនេះថា

ទុដ្ឋា កន្ត កំដានិស្សំ អាវាសោ អស្សជំបុ-
 ទទ្ធសុភា ចាម កំដានិស្សំ អាវាសិកា អលដ្ឋិដោ
 ចាមកិក្ខុ ភេ ឯវ្យុំ អនាចារំ អាចារ្យំ មាលាវដ្ឋិ
 រោមេដ្ឋិមិ រោចាមេដ្ឋិមិ សិញ្ញាដ្ឋិមិ សិញ្ញាមេដ្ឋិមិ ធិតិដ្ឋិមិ
 ធិតិចាមេដ្ឋិមិ កន្តដ្ឋិមិ កន្តាមេដ្ឋិមិ ឯកោភណ្ឌិកា^(១)មា-
 លំ កោភណ្ឌិមិ កោភមេដ្ឋិមិ ឧកោភណ្ឌិកាមាលំ កោភណ្ឌិមិ
 កោភមេដ្ឋិមិ ។ ចេ ។ អិចឡិ អនាចារំ អាចារ្យំ យេមិ
 ភេ កន្ត ចទ្ធស្សា ធុត្វ សទ្ធា អហោសុំ បសទ្ធា ភេមិ
 ឯកាមំ អស្សត្វា អប្បសទ្ធា យានិមិ កាចិ សន្និស្ស
 ធុត្វ ធានបថាចិ កាចិមិ ឯកាមំ ឧបដ្ឋិឆ្នាចិ វិញ្ញាដ្ឋិ
 មេសលា ភិក្ខុ ធិវសន្តិ ចាមកិក្ខុ សាធុ កន្ត កត្តា
 កំដានិ ភិក្ខុ បហិណាយ្យ យថាយំ កំដានិស្សំ
 អាវាសោ សណ្ឋាហយ្យាភិ ។ ឯវ្យាវសាភិ ទោ សោ
 ភិក្ខុ កស្ស ឧចាសកាស្ស បដិស្សត្វា^(២) យេន សាវត្ថិ
 ភេន បក្កាមិ អប្បធុត្វេន យេន សាវត្ថិ ដេកវំ

១ កន្តិ ធម្មតេ វិញ្ញាដ្ឋិ បាណិ ទិស្សតិ ។ ២ វិញ្ញា ចរំ ទោមិយោក្ខតេ
 ធុត្វោលសាភិ ទិស្សតិ ។

សូមទ្រង់មកក្រាបសួរ អាវាសក្នុងកំដានិដ្ឋបទទូចាហើយ ព្រោះភិក្ខុ
 ឈ្មោះអស្សជំបុរសុភវិទូឈ្មោះបុទទ្ធសុភា ជាទេវរោគស ក្នុងកំដានិដ្ឋបទជា
 ភិក្ខុលាមកវត្តខ្មាស ភិក្ខុវរបូរោចប្រព្រឹត្តអនាថាមោទសភាពយ៉ាងនេះគឺ
 ជាគូរឈឺថ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យរាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យ
 ស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យបេះខ្លះ ក្រងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យក្រងខ្លះ
 ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងវិក្រម្បាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទង
 បាំងពីរខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យធ្វើខ្លះ របេវ ប្រព្រឹត្តអនាថាមោទប្រការ
 ផ្សេងៗ ទៀត សូមទ្រង់ព្រមមកក្រាបសួរ ក្នុងមនុស្សណាមានសទ្ធា
 ព្រះវិញ្ញាណមុន ឥឡូវនេះមនុស្សអស់នោះគ្មានសទ្ធាមិនព្រះថ្កាហើយ
 បានបាំងខ្លួនឯង (ដែលគេថាបំប្លែង) ដល់សន្និស្សក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះ
 ខានបាំងនោះ គេឈប់ឱ្យហើយ ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ក៏រក
 ខ្ពស់ខ្ពាយ នៅតែឮភិក្ខុលាមក សូមទ្រង់ព្រមមកក្រាបសួរ សូមព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ បញ្ជូនភិក្ខុទៅកំដានិដ្ឋបទ ប្រយោជន៍ឱ្យភាវសក្កន៍
 កំដានិដ្ឋបទនេះរៀបរយល្អឡើងវិញ ។ ភិក្ខុនោះទទួលស្តាប់ពាក្យ
 ព្រាសកនោះហើយថា អើអាវាសា រួចចៀសចេញទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថិ

អនាថបិណ្ឌិតាស្ស អាណមោ យេន ភក្កវា ខេត្តបស្កន្តិមិ
ឧបស្កន្តិមិត្វា ភក្កវន្តំ អភំវាទេត្វា ឯតមន្តំ ឯសិទិ ។

[៣៣០] អាចិណ្ឌំ ទោ បនេតំ តុត្តានំ ភក្កវន្តានំ
អាតត្តតេហំ ភិក្កុហំ សន្និ បដិសន្នោធិតុំ ។ អថទោ
ភក្កវា តំ ភិក្កុំ ឯតេវេច កត្តិ ភិក្កុ ទមនិយំ កត្តិ
យេននិយំ កត្តិ អប្បកិលមមេន អន្ធានំ អាតតោ
កុតោ ច ត្វំ ភិក្កុ អាតត្តសិទិ ។ ទមនិយំ ភក្កវា
យេននិយំ ភក្កវា អប្បកិលមមេន ធាហំ កន្តេ អន្ធានំ
អាតតោ ឥណហំ កន្តេ កាសិសុ វស្សំ វុត្តោ សារត្តិ
អាតត្តត្តោ ភក្កវន្តំ ធិស្សនាយ យេន តិដាតិវិ ភក្កវសិ
អថទ្វាហំ កន្តេ វុត្តត្តាសមយំ ធិវាសេត្វា បន្តចិវិហា-
នាយ តិដាតិវិ បិណ្ឌាយ ចាវិសិ អន្តសា ទោ មំ

អោយលំដាប់ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងវត្តព្រះជីវិតពនជាបេសំ
អនាថបិណ្ឌិតសាបតិ ទៀបក្រុងសាវត្ថិ លុះចូលទៅហើយក៏ថ្វាយបង្គំ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

[៣១៦] ព្រះពុទ្ធចាតិវិទ្យាយដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គតែងធ្វើ
សេចក្តីរកយោងមួយទំនឹកក្នុងអាត្មាកថាវិទ្យាយយ៉ាងនេះ ។ ហេតុ
ដូច្នោះបានជាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះទំនឹកកុំនោះថា ហួស
ភិក្កុ សរិយេន្តអ្នកល្មមអត់ចង់បានឬទេ អ្នកល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួល
ទេ ^(២) អ្នកមកកាន់ផ្លូវត្វាយដោយមិនសូវនឿយហត់ទេឬ ម្យ៉ាងទៀត អ្នក
ទើបនឹងមកដល់សា ។ ភិក្កុនោះឆ្លើយថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
សរិយេន្តខ្ញុំព្រះអង្គល្មមអត់ចង់បាន ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួល
ទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ម្យ៉ាងទៀតខ្ញុំព្រះអង្គមកកាន់ផ្លូវត្វាយដោយ
មិនសូវនឿយហត់ទេ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាត្រៀម ខ្ញុំព្រះអង្គនៅចាំវស្សា
ក្នុងវ័ជ្ជកាលនេះ ហើយមកកាន់ក្រុងសាវត្ថិដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
បានដើរទៅត្រង់កំដៅដៃបទ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ក្នុងត្រាពោះ ខ្ញុំព្រះ
អង្គ រស្មីកស្សន៍ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចិវិចូលទៅកាន់កំដៅដៃប-
ទ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងពេលព្រឹកព្រហម សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាត្រៀម

១ ស្លាបល្អិតស្លាប ។

ពេសកណ្ត ពេសមស្សាទិសេសស្ស អស្សជិបុនព្វសុភេត្ត

កន្ត អញ្ញិករោ ឧទាសកោ កំជាតិវិស្មី ចំណ្ហាយ
 ចរុំ ធិស្វាន យេនាហំ តេនុបសន្តិមំ ឧបសន្តិមិត្តា មំ
 អភិវទេត្តា ឯតនរោច អបិ កន្ត ចំណ្ហាយ លត្តតិភំ ទ ទោ
 អាវុសោ ចំណ្ហាយ លត្តតិភំ ឯហំ កន្ត យវំ កមិស្សាហតិ
 អថទោ កន្ត សោ ឧទាសកោ មំ យវំ ទេត្តា កោដេត្តា
 ឯតនរោច កហំ កន្ត អយ្យា កមិស្សតិភំ សាវត្តិ
 ទោ អហំ អាវុសោ កមិស្សាមិ កករុំ ធិស្សនា-
 យាតិ តេនហំ កន្ត មម វទេនេ កករុតោ ចានេ
 សិវសា វន្ត ឯវត្ត វទេហំ ទុដ្ឋោ កន្ត កំជា-
 តិវិស្មី អាវុសោ អស្សជិបុនព្វសុភេត្តា ឆាប កំជាតិវិស្មី
 អាវុសីកា អលដ្ឋិទោ ពាបកិក្ខុ តេ ឯវត្តបំ អនាចារំ
 អាចរុំ មាលាវុំ រោមេដ្ឋិបិ រោមាមេដ្ឋិបិ សិក្ខុដ្ឋិបិ
 សិក្ខាមេដ្ឋិបិ ។ មេ ។ វិចម្បិ អនាចារំ អាចរុំ

ពេសកណ្ត សង្ករទិសេសទំ ១៣ ឯកានស្សជិកត្តនិធិបុនព្វសុភេត្ត

* បុសកម្មយនាតំ បានឃើញខ្ញុំព្រះអង្គកំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងកំពា-
 តិវជនបទ សូមឃើញហើយក៏ចូលមករកខ្ញុំព្រះអង្គ សុខចូលមកហើយ
 ថ្វាយបង្គំខ្ញុំព្រះអង្គ រួចនិយាយពាក្យនេះថា បតិក្រលោកដ៏ចំរើន
 លោកម្ចាស់បានរាហារបិណ្ឌបាតខ្លះវែងៗ ខ្ញុំព្រះអង្គនិយាយថា ម្ចាស់
 អាវុសោ កត្តាមិនទាន់បានរាហារបិណ្ឌបាតទេ * បុសកនោះនិយាយ
 ថា បតិក្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ចូរមិនមក យើងនឹងទៅផ្ទះ
 សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាស ទើប* បុសកនោះ ធំខ្ញុំព្រះអង្គទៅផ្ទះ ហើយ
 ឱ្យទាន់ រួចហើយប្រាប់ពាក្យនេះថា បតិក្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់
 នឹងទៅក្នុងទីណា ខ្ញុំព្រះអង្គប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោ កត្តានឹងទៅក្រុង
 សាវត្តិដើម្បីកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ * បុសកនោះពាលថា បតិក្រ
 លោកដ៏ចំរើន បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ថ្វាយបង្គំព្រះបាទវៃព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគដោយស្រួលតាមពាក្យវៃខ្ញុំ ម្យ៉ាងទៀត សូមលោកម្ចាស់ចូលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាស ភាវសក្កន៍កំជាតិវជនបទ
 វិទានទូចអស់ហើយ ព្រោះកំពុងយ៉ាងអស្សជិកត្តនិធិបុនព្វសុភេត្តជាពេល
 ក្នុងកំជាតិវជនបទជាតិកុលាមកឥតគ្មាន កិក្ខុវិប្បនោះប្រព្រឹត្តអនាថា
 មានសភាពយ៉ាងនេះ ក៏ក្នុងរយៈកាលដ៏ខ្លីនេះ ប្រើគេវារៈ ប្រើស្រាច្នុង
 ឯងខ្លះ ប្រើគេស្រាច្នុង ។ មេ ។ ប្រព្រឹត្តអនាថាមានប្រការផ្សេងទៀត

វិទយចំណីក មហាវិទ្យា

យេថ ភេ កន្តេ មនុស្សា ធុរ្យ សន្នា អាហស្ម៍
 បសន្នា ភេមិ ឯតាហិ អស្សន្នា អច្យសន្នា យាចិមិ
 តាចំ សម្មស្ស ធុរ្យ ឆានថថាចំ តាចិមិ ឯតាហិ
 ឧបច្ច្នាចំ វិញ្ញច្ចំ មេសលា កិក្ខុ ជិវសន្តំ ចាបកិក្ខុ
 សាទុ កន្តេ កកវំ តិដាតិវំ កិក្ខុ មហិណោយ្យ
 យេយំ តិដាតិវិស្មំ អាវិសោ សណ្ណោយេយ្យតិ តតោ
 អហំ កកវំ អាត្មាមីតិ ។

[៣០៧] អថទោ កកវំ ឯតាស្ម៍ ចិដាលេ ឯតាស្ម៍
 បករណេ កិក្ខុសម្ម័ សន្និទាតាមេត្វា កិក្ខុ បដិប្បច្ចំ
 សច្ចំ តាវ កិក្ខុវេ អស្សជិបុនេត្វសុកា ឆាថ តិដាតិវិស្មំ
 អាវិសិតា អលដ្ឋិដោ ចាបកិក្ខុ ភេ ឯវរូបំ អនាចារំ
 អាចរន្តិ មាលាវច្ចំ រោមេន្តិមិ រោចាមេន្តិមិ សិញ្ញាច្ចិមិ
 សិញ្ញាមេន្តិមិ ឌុចិណ្ណច្ចិមិ ឌុចិណ្ណាមេន្តិមិ កន្តេន្តិមិ
 កន្តាមេន្តិមិ ឯតតោវណិកមាលំ តារាច្ចិមិ តារា.
 មេន្តិមិ ឧតតោវណិកមាលំ តារាច្ចិមិ តារាមេន្តិមិ

វិទយចំណីក មហាវិទ្យា

សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាទ្រាស កាលមុន មនុស្សទាំងឡាយណា ធ្លាប់
 មានសត្វជ្រៃថ្លាហើយ ឥឡូវនេះមនុស្សអម្បាលនោះ មិនមានសត្វ
 ម៉ែជ្រៃថ្លាទេ តាមទាំងឡាយណា ដែលតាយកធ្លាប់ឲ្យ ផល់សន្សំ
 ក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះទាន់ទាំងនោះ គេឈប់ឲ្យហើយ កិត្តុកាំងឡាយ
 មានសីលបរិសុទ្ធស្អាតច្រៀសចេញទៅ ចំណែកក្នុងកិត្តុលាមកកិះទៅ (ក្នុង
 ទីនោះ) សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាទ្រាស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគចាត់ក្នុងកិត្តុ
 (ពីសំណាក់ព្រះអង្គ) ទៅកំដៅដៃបទ ប្រយោជន៍ឲ្យរាវសក្តុក
 កំដៅដៃបទបានរៀបរយល្អ បព៌ត្រិព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គិទើប
 នឹងមកពីកំដៅដៃបទនោះ ។

[៣០៧] ព្រះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រដុ
 កិត្តុសន្សំ ហើយត្រាស់សួរមគ្គាទ្រាសកិត្តុទាំងឡាយថា ខ្ញាលកិត្តុទាំងឡាយ
 ឮថាកិត្តុកំដៅដៃបទនោះអស្សជិបុនេត្វសុកាទៅរាវសក្តុកកំដៅដៃបទ
 ថាកិត្តុលាមកកងខ្នុស កិត្តុកំដៅដៃបទនោះប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាពយ៉ាង
 នេះគឺ ថាកូនរាវក្នុងខ្នងនេះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្នុះ ប្រើសាចខ្នងនេះ
 ប្រើគេឲ្យស្រាចខ្នុះ បេះខ្នងនេះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្នុះ ក្រងខ្នងនេះ
 ប្រើគេឲ្យក្រងខ្នុះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងកែប្រែខ្នងនេះ ប្រើគេ
 ឲ្យរុញខ្នុះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងទាំងពីរខ្នងនេះ ប្រើគេឲ្យរុញខ្នុះ

ធម្មសមុទ្ទ ធម្មសមុទ្ទទិសេសស្ស បញ្ញត្តិភាគ

មញ្ញវិគំ កកោត្តិយំ កាកោត្តិយំ វិទុតិកំ កកោត្តិយំ
 កាកោត្តិយំ វិទុស្កំ កកោត្តិយំ កាកោត្តិយំ អាថេជ្ឈិ
 កកោត្តិយំ កាកោត្តិយំ ឡុន្តំ កកោត្តិយំ កាកោត្តិយំ
 ។ មេ ។ វិទុម្បិ អនាថាវំ អាថេជ្ឈិ យេថំ តេ^(១) មនុស្សា
 បុទ្ធ សុន្នា អហោសុំ មសុន្នា តេថំ ឯកាហិ
 អស្សន្នា អប្បសុន្នា យាធំមំ តាធំ សជ្ឈស្ស បុទ្ធ
 តាធំមំ តាធំមិ ឯកាហិ ឧបច្ឆិដ្ឋានិ វិញ្ញត្តិ មេ-
 សលា កិក្ក ធំវសុត្តំ ចាមកិក្កតិ ។ សុត្តំ កក-
 តិកំ ។ វិកាហិ តុន្នា កកតំ អនុទុច្ឆរិកំ កិក្កវេ
 តេសំ មោយបុរិសានំ ។ មេ ។ កកតំ ហិ ធាម តេ
 កិក្កវេ មោយបុរិសា ឯវរុបំ អនាថាវំ អាថេវិស្សន្តិ
 មាលាវត្ថុំ កោថេស្សន្តិយំ កោថាថេស្សន្តិយំ សិញ្ញិស្សន្តិយំ
 សិញ្ញាថេស្សន្តិយំ ឱចិទិស្សន្តិយំ ឱចិធាថេស្សន្តិយំ

១ តេ ថំ ។ ម. ក. តេតុកេសុ វិញ្ញតិ ធាហិ មញ្ញាយិ ។

ធម្មសមុទ្ទ សង្ខាទិសេសទី១៣ បញ្ញត្តិភាគ

ធ្វើផ្កាឈើចាក់រលេចនៃ^(១) ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើសម្រាប់
 សិកកុណ្ណិកនៃ^(២) ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់
 ក្បាលខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួន
 ឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងប្រដាប់ទ្រូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ
 របេរ ប្រើត្រក្កតាចារយ្យនៃចៀក មនុស្សចាំទិស្សយណា ភ្ជាប់មានសព្វ
 ជ្រះថ្លាហើយក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះមនុស្សចាំទិស្សយណា មិនមានសព្វ
 មិនជ្រះថ្លាទេ ទានចាំទិស្សយណា ដែលវាយកេត្តាចម្រើនដល់សិស្ស
 ក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះទានចាំទិស្សនោះ តែឈប់ឲ្យកសិហើយ តែកុ
 ចាំទិស្សមានសីលស្អាតថៃស្ត្រចៀសចេញទៅ ចំណែកទានិកក្នុងកុ
 លាមកកំរិតចំនោះ ពិតមែនឬ ។ កុចាំទិស្សយក្របខ្លួនថា បពិត្រ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អ្វីនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់កិរ
 អធិស្ឋានថា ម្ចាស់កុចាំទិស្សយ អំពើរបស់មោឃបុរសចាំទិស្សនោះមិនសមគួរ
 ទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់កុចាំទិស្សយ ម្តេចរឿយ ក្នុងមោឃបុរសនោះប្រើត្រក្ក
 អនាថាមោសភាពយ៉ាងនេះគឺ ផ្កាឈើផ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យផ្កាខ្លះ
 ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ

១ ធានុត្តិកអង្គកថាច្បាប់ច្បាប់ ក្បាច់ក្បាច់គ្រោះនៃគោរម្យដូចជាសិស្សដែលមានផ្កា ។ ២ កុ
 អង្គកថា ជាផ្កាកម្រងដែលគេដាក់ដោយប្តូរ ឬក្នុង ។

អក្កោនមិ កំឡិស្សន្តិ បង្កំចំរេនមិ កំឡិស្សន្តិ វង្កិកេ-
 នមិ កំឡិស្សន្តិ មោក្ខចំនាយមិ កំឡិស្សន្តិ ចំនុ-
 លកេនមិ កំឡិស្សន្តិ បន្តាឡិកេនមិ កំឡិស្សន្តិ
 រេនកេនមិ កំឡិស្សន្តិ ធនុកេនមិ កំឡិស្សន្តិ អក្ក-
 វិកាយមិ កំឡិស្សន្តិ មនេសំនាយមិ កំឡិស្សន្តិ
 យថាវេនមិ កំឡិស្សន្តិ ហត្ថិស្មិម្យំ សិក្ខុស្សន្តិ អស្ស-
 ស្មិម្យំ សិក្ខុស្សន្តិ រថស្មិម្យំ សិក្ខុស្សន្តិ ធនុស្មិម្យំ សិក្ខុ-
 ស្សន្តិ វេស្មិម្យំ សិក្ខុស្សន្តិ ហត្ថិស្សមិ បុរោ ធាវិស្សន្តិ
 អស្សស្សមិ បុរោ ធាវិស្សន្តិ រថស្សមិ បុរោ ធាវិស្សន្តិ
 ធាវិស្សន្តិមិ អាធាវិស្សន្តិមិ ធិស្សេន្ត្រ្យស្សន្តិមិ អច្ឆោដ-
 ស្សន្តិមិ^(១) ធិត្ថុឡិស្សន្តិមិ ធិដ្ឋិហិមិ យុឡិស្សន្តិ វង្កិមជ្ឈមិ
 សឡិដំ បត្តិវិកា ធនុន្តិ ឃិវិក្កុន្តិ ឥធន កកំ ធនុស្សតិ ធន-
 លាដំកំ ធនុស្សន្តិ វិធម្យំ អធាធាវិ អាធាវិស្សន្តិ ធនំ កិក្កុ-
 វេ អប្បសន្ធានំ វ បសាធាយ ។ បេ ។ អញ្ញាធន្តាយាតិ ។

[៣១៥] អថោ កកវា អស្សនិបុនទ្ធសុកោ កិក្កុ
 អនេតបរិយាយេន វិកាវិកា ធន្មី កាដំ កក្កា

១ ឧ អប្បេវិស្សន្តិ ។

លេនអន្តិញ្ញុះ លេនិម្ពិស្សិកុះ លេនិកូនន្តិលុះ លេនិម្ពិស្សិកុះ
 លេនិកត្តិរុះ លេនិកសំដីរុបំ (បាយច្បកបាយច្ប) រុះ លេនិម្ពិស្សិកុះ
 រេកុចុះ លេនិម្ពិស្សិកុចុះ លេនិសរសេអេក្សរុវលំឡិចាយរុះ
 លេនិចាយចិក្កុ (ស្តេចចន្ត) រុះ លេនិកំប្រិសិក្រាបំភុះ ហាតិ
 វិដ្ឋាដំវិះ ហាតិវិដ្ឋាសេរុះ ហាតិវិដ្ឋាវេរុះ ហាតិវិដ្ឋាច្ឆុះ ហាតិវិដ្ឋ
 មានវេនិវាវេនិមុះ កេតិមុវេវិះ កេតិវេតិមុវេនុះ កេតិវេតិមុ
 វេរុះ កេតិវេរុះ កេតិវេរុបំមកុះ វិស្រកេហិកុះ ទេវេវុះ ចំបារុបំរុះ
 ដាលំភារុះ ក្រាលសន្តិវង្កិកត្តិកុលាលេនិកំហិយនិយាយនិសិស្រវេល
 កំយាតិទេវេ វៃប្បុនិស ធានិច្ចកំភុនិវិទេចុះ ដាតិវិមាមវេលីថាស
 (ខ្លួននំវិស្រិស្រា) រុះ ប្រិក្កិអនាចារវេន្តិវិក ម្នាលកិកុតំវិស្រិយ
 អំភើនេមិចំវិស្រិវិដ្ឋាវេលំមុនុស្សវេលំមិចំវិស្រិវិដ្ឋាវេលំមិ ។ បេ ។

(៣១៥) លំដាប់នោះ ព្រះបំហានព្រះភាគទ្រង់និរទៀលកិកុល្លោះ
 អស្សនិម្ពិស្សិកុសុក ដោយបរិយាយាច្រិន ហើយព្រះអង្គសំរេងនម្ពិកថា

សាវ័បុត្តោមាតុល្លាទេ អាមាទ្តសំ កង្កេ គុម្ភេ សាវ័បុត្តា
 កំដាតិវំ កត្វា អស្សជិបុទទ្ធសុកាចំ កំក្កុចំ កំដា-
 តិវំស្នា បព្វាជនីយកម្មំ ករោថ តុម្ភា កំ ឯតេ
 សង្ខិវហារិកាតំ ។ កង្កេ មយំ កង្កេ អស្សជិបុទទ្ធសុ-
 កាចំ កំក្កុចំ កំដាតិវំស្នា បព្វាជនីយកម្មំ ករោថ
 ចល្លា តេ កំក្កុ ដុសាតិ ។ តេចហំ គុម្ភេ សាវ័បុត្តា
 តហុកេហំ កំក្កុហំ សង្ខិ កត្តាតិ ។ ឯវំ កង្កេតិ
 ទោ សាវ័បុត្តោមាតុល្លាទោ កតវតោ បទ្ធស្សោសុំ ។

[៣៣៩] ឯវំ បទ កំក្កុវេ កាតតំ ។ បឋមំ
 អស្សជិបុទទ្ធសុកា កំក្កុ ទោទេតតា ទោទេតា សារ-
 តតា សារតា អាមត្តំ កេមេតតា អាមត្តំ កេមេតា
 ក្សត្តេ កំក្កុទា បដិពលេន សង្ខេ ញាបេតតោ
 សុណាតុ មេ កង្កេ សង្ខេ មេ អស្សជិបុទទ្ធសុកា

ព្រះទ្រង់ហៅព្រះសាវ័បុត្តោនឹងព្រះមាតុល្លានក្នុងមក ហើយត្រាស់ថា
 ប្អូនសាវ័បុត្តនឹងមាតុល្លាន អ្នកទាំងឡាយចូរទៅកាន់កំដាតិវំនៃបទ លុះ
 ទៅហើយចូរធ្វើបព្វាជនីយកម្ម៍ កំក្កុ ក្នុងអស្សជិបុទទ្ធសុកាចេញពីកំ-
 ដាតិវំនៃបទ (ព្រោះ) កំក្កុអម្បាលនោះជាសង្ខិវហារិករបស់អ្នកទាំងឡាយ
 ព្រះសាវ័បុត្តោនឹងព្រះមាតុល្លានក្នុងក្រាបទូលស្រាប់ សូមទ្រង់ព្រះ
 មេត្តាប្រោស ឱ្យព្រះអង្គទាំងឡាយនឹងធ្វើបព្វាជនីយកម្ម៍កំក្កុ ក្នុងអស្ស-
 ជិបុទទ្ធសុកាចេញពីកំដាតិវំនៃបទដូចម្តេចបាន (ព្រោះ) កំក្កុទាំងនោះ
 ជាមនុស្សកាចក្រក់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ប្អូនសាវ័បុត្តនឹង
 មាតុល្លាន បើដូច្នោះអ្នកទាំងឡាយ ចូរទៅជាមួយនឹងកំក្កុជាច្រើនរូប ។
 ព្រះសាវ័បុត្តោនឹងព្រះមាតុល្លានក្នុង ទទួលស្តាប់ព្រះក្នុងដីកាព្រះដំបាន
 ព្រះភាគហើយឆ្លើយថា យ៉ាងហ្នឹងហើយព្រះអង្គ ។

[៣៤០] ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ប្អូនកំក្កុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 ត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះដ៏ ដើម្បីក្នុងអ្នកត្រូវដាស់តឿនកំក្កុ ក្នុងអស្សជិបុទទ្ធសុ-
 កាសំនៃ លុះដាស់តឿនហើយ ក្នុងរូបលើក លុះចូរលើកហើយ ក្នុងលើក
 កាបក្តីទៀត លុះលើកក្នុងរូបទៀតហើយ កំក្កុដែលគ្រាន់តែអ្នកចូរ
 សង្ឃឹមដឹងដោយតាក្យថា បតិក្រិត្រិសង្ឃដំបើង សង្ឃចូរស្តាប់តាក្យឱ្យ

• ករណីព្រះអង្គចូលរដ្ឋ មិនប្រើប្រាស់ព្រះវិស្សយោជន៍ទេ ។

កិច្ច កុលទ្ធសកា ចាមសមាចារ ។ ឥមេសំ
 ចាមកា សមាចារ ធិស្សន្តំ ថេវ សុយ្យន្តំ ច កុលាធិ
 ច ឥមេហំ ធុដ្ឋានំ ធិស្សន្តំ ថេវ សុយ្យន្តំ ច ។
 យនិ សង្ឃស្ស ចក្កកលំ សង្ឃា អស្សជំបុទទ្ធសុ-
 កានំ កិច្ចំ កំដាតិវិស្សា បព្វាជនីយកម្មំ ករេយ្យ
 វាស្សជំបុទទ្ធសុកេហំ^(១) កិច្ចំ កំដាតិវិស្សំ វត្តទ្ធិ ។
 ឯសា ឡត្តិ ។ សុណាតុ មេ គន្ថ សង្ឃា ឥមេ
 អស្សជំបុទទ្ធសុកា កិច្ច កុលទ្ធសកា ចាមសមា-
 ចារ ។ ឥមេសំ ចាមកា សមាចារ ធិស្សន្តំ ថេវ
 សុយ្យន្តំ ច កុលាធិ ច ឥមេហំ ធុដ្ឋានំ ធិស្សន្តំ
 ថេវ សុយ្យន្តំ ច ។ សង្ឃា អស្សជំបុទទ្ធសុកានំ
 កិច្ចំ កំដាតិវិស្សា បព្វាជនីយកម្មំ ករេហិ វា-
 ស្សជំបុទទ្ធសុកេហំ កិច្ចំ កំដាតិវិស្សំ វត្តទ្ធិ ។
 យស្សយស្សតោ មមតិ អស្សជំបុទទ្ធសុកានំ កិច្ចំ
 កំដាតិវិស្សា បព្វាជនីយកម្មស្ស ករណំ វាស្ស-
 ជំបុទទ្ធសុកេហំ កិច្ចំ កំដាតិវិស្សំ វត្តទ្ធិ

១ យេនុយ្យេ បរេនុតោ ពតោ ។

ពួកកិច្ចុណ្ណោអស្សជំនំបុទទ្ធសុកានេ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល គឺញ៉ាំងសេចក្តី
 ជ្រះថ្លាបេសំត្រកូលទ្រុវាសាត្រោសេចក្តីប្រព្រឹត្តិភក្រីក្រវាសេចក្តីប្រព្រឹត្តិ
 ភក្រីក្រវាសេសំពួកកិច្ចុណ្ណោអស្សជំនំបុទទ្ធសុកានេ ប្រាកដជាគោរម្យ
 ផង គេពូផង ម្យ៉ាងទៀត ត្រកូលទាំងឡាយដែលពួកកិច្ចុណ្ណោទ្រុស្តហើយ
 ប្រាកដជាគោរម្យផង គេពូផង ។ ចើបព្វាជនីយកម្មមានកាលក្នុងដែល
 សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវធ្វើបព្វាជនីយកម្មពួកកិច្ចុណ្ណោអស្សជំនំបុទទ្ធសុក
 ទ្រុចេញពីកំដាតិវិទមបទថា ពួកកិច្ចុណ្ណោអស្សជំនំបុទទ្ធសុកមិនត្រូវនៅ
 ក្នុងកំដាតិវិទមបទទេ ។ នេះជាញត្តិ ។ បព្រឹត្រព្រះសង្ឃជំទាំវេទ សង្ឃចូរ
 ស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ពួកកិច្ចុណ្ណោអស្សជំនំបុទទ្ធសុកជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូលមាន
 សេចក្តីប្រព្រឹត្តិភក្រីក្រ ។ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិភក្រីក្រវាសេសំលោកអម្បល
 នេះប្រាកដជាគោរម្យផង គេពូផង ត្រកូលទាំងឡាយដែលភិក្ខុអម្បល
 នេះទ្រុស្តហើយសោត ប្រាកដជាគោរម្យផង គេពូផង ។ សង្ឃធ្វើ
 បព្វាជនីយកម្មពួកកិច្ចុណ្ណោអស្សជំនំបុទទ្ធសុក ទ្រុចេញពីកំដាតិវិទមបទ
 ថា ពួកកិច្ចុណ្ណោអស្សជំនំបុទទ្ធសុកមិនត្រូវនៅក្នុងកំដាតិវិទមបទទេ ។
 ការធ្វើបព្វាជនីយកម្មពួកកិច្ចុណ្ណោអស្សជំនំបុទទ្ធសុក ទ្រុចេញពីកំដា-
 តិវិទមបទថា កិច្ចទាំងឡាយ ជាពួកកិច្ចុណ្ណោអស្សជំនំបុទទ្ធសុក
 មិនត្រូវនៅក្នុងកំដាតិវិទមបទទេ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា

សោ កុណ្ណស្ស យស្ស ធន្តមតំ សោ កាសេយ្យ ។
 មុតិយេច្ឆិ វតមត្តំ វនាមិ ។ មេ ។ វតិយេច្ឆិ វតមត្តំ
 វនាមិ ។ សុណាតតុ មេ ករុណ សង្កេ ។ មេ ។ សោ
 កាសេយ្យ ។ កតំ សង្កេន អប្បដិប្បនត្ថសុតានំ
 កិក្ខុនំ កំដានិស្សា មព្វាជនិយកម្មំ ជាស្សដិប្បនត្ថ-
 សុតេហំ កិក្ខុហំ កំដានិស្សិ វត្តត្ថន្តំ ។ មេតំ
 សង្កស្ស តស្ស តុណ្ណិ ។ វិវាមតំ ពារយាមិតំ ។

[៣២៦] អថទោ សារីបុត្តមោត្តល្លាធម្មមុខោ កិក្ខុ-
 សង្កេ កំដានិ កត្តា អប្បដិប្បនត្ថសុតានំ កិក្ខុនំ
 កំដានិស្សា មព្វាជនិយកម្មំ អតាសិ ជាស្សដិប្បនត្ថសុ-
 តេហំ កិក្ខុហំ កំដានិស្សិ វត្តត្ថន្តំ ។ មេ សង្កេន
 មព្វាជនិយកម្មតតា ន សង្កេ វត្តន្តំ ន លោម៍-ចានេត្តិ
 ន ទេត្តារំ វត្តន្តំ ន កិក្ខុ មហាវេត្តិ អត្តោសន្តិ
 មហិកាសន្តិ ចន្ទកាមិកា វោសកាមិកា វោហកា-
 មិកា អយកាមិកា ចារេត្តិ មត្តមត្តិមិ វត្តមត្តិមិ ។

លោកអង្គនោះត្រូវស្រ្តីម មិនសមគួរដល់លោកអង្គលោ លោកអង្គនោះ
 ត្រូវពោលទៀង ។ ខ្ញុំស្រ្តីសេចក្តីនេះអស់ព្រះពិជេនិជេនិ ។ មេ ។ ខ្ញុំស្រ្តី
 សេចក្តីនេះអស់ព្រះបិជេនិជេនិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃធំចំរើន សន្សំស្នប់
 ពាក្យខ្ញុំ ។ មេ ។ លោកអង្គនោះត្រូវពោលទៀង ។ សន្សំបុណ្យ
 មព្វាជនិយកម្ម ដល់ពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិបុនត្ថសុត ឲ្យចេញពីកំដានិ-
 ជនបទថា ពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិបុនត្ថសុតមិនត្រូវនៅក្នុងកំដានិជនបទ
 ទេ ។ ការធ្វើបញ្ជាជនិយកម្មនោះសមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃស្រ្តីម
 ទេ ។ ខ្ញុំចាំទុកឲ្យដំណើរនេះ ដោយអាគារស្រ្តីមទៅយ៉ាងនេះ ។

[៣២៧] សំដាប់នោះ កិក្ខុសង្ឃមានព្រះសារីបុត្តត្រូវនឹងព្រះ
 មោក្ខល្លានគ្រប់ប្រភេទ ទៅកាន់កំដានិជនបទ ហើយបុណ្យធ្វើបញ្ជាជ-
 និយកម្ម ដល់ពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិបុនត្ថសុតចេញពីកំដានិជនបទថា
 ពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិបុនត្ថសុតមិនត្រូវនៅក្នុងកំដានិជនបទទេ ។ កិក្ខុ
 អម្បាលនោះដល់សង្ឃធ្វើបញ្ជាជនិយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយ
 ស្រួល មិនសម្របតាមមិនត្រឹមតាម មិនព្រមប្រកបតាមទំនងជាទីរើ
 ខ្លួនចេញ មិនសន្សំកិក្ខុទាំងឡាយឲ្យកត់ចោល ត្រឡប់ជាដេប្រាទប
 ចោលសភាវកសង្ឃថា សង្ឃលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្តាប់ សេចក្តី
 ល្ងង់ សេចក្តីភ្លេច ហើយកិក្ខុទាំងនោះចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកទៅខ្លះ ។

យេ ភេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ ភេ ឧដ្ឋាយន្តិ ទ័យន្តិ
 វិចារេន្តិ កតំ ហិ ឆាម អស្សជិបុទទ្ធសុកា ភិក្ខុ
 សង្ឃេន ចព្វាជនីយកម្មកតា ន សម្មា វត្តិស្សន្តិ
 ន លោមំ ចានេស្សន្តិ ន ទេព្វារំ វត្តិស្សន្តិ ន ភិក្ខុ
 ទមាមេស្សន្តិ អត្តោសិស្សន្តិ បរិកាសិស្សន្តិ ធនុតាមិកា
 ឆោសកាមិកា មោហកាមិកា ភយកាមិកា ចារេស្សន្តិ
 ចត្តមិស្សន្តិបិ វិត្តមិស្សន្តិបិទិ ។

[៣២០] រថវា ភេ ភិក្ខុ ភគវតា ឯតមន្តំ អា-
 រោទេសុំ ។ អថវា ភគវា ឯតស្មី ឯនានេ ឯតស្មី
 បតារណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និចារាមេត្វា ភិក្ខុ ចជិបុច្ឆិ
 សច្ចំ ភិក្ខុវេ អស្សជិបុទទ្ធសុកា ភិក្ខុ សង្ឃេន
 ចព្វាជនីយកម្មកតា ន សម្មា វត្តន្តិ ។ បេ ។ វិត្តមន្តិបិ-
 ទិ ។ សច្ចំ ភគវតិ ។ វិករហិ ពុដ្ឋោ ភគវា អនុច្ឆរិកំ
 ភិក្ខុវេ ភេសំ មោយបុរិសានំ ។ បេ ។ កតំ ហិ ឆាម
 ភេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា សង្ឃេន ចព្វាជនីយកម្មកតា

ពួកភិក្ខុណា ប្រាថ្នាភិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ គោរពទោស
 គំរង្រៀល បន្តបន្តបំបា ហេតុដូចម្តេច ក៏ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិបុទទ្ធសុក
 បុទទ្ធសុក ដែលសង្ឃធ្វើបញ្ចវេទនាមួយហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយ
 ស្រួល មិនសម្របកេម មិនព្រមប្រតិបត្តិតាមទំនងជាទីរលាស់ខ្លួនពេញ
 មិនអន្ទ្រកិច្ចទាំងឡាយអស់ទោស គ្រឿងជាដេច្រេច ហេតុស
 កាកសង្ឃជា សង្ឃលុកុដិសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្អប់ សេចក្តីល្ងង់
 សេចក្តីខ្លាច ហើយភិក្ខុទាំងនោះរៀនចេញវេទ្ទៈ សីកាវេទ្ទៈ ។

[៣២១] លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរឡើ ចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងឡាយកុដិសេចនោះថា
 ហ្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិបុទទ្ធសុក ដែលសង្ឃ
 ធ្វើបញ្ចវេទនាមួយហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយស្រួល ។ បេ ។
 ហើយភិក្ខុទាំងនោះសីកាវេទ្ទៈ ពិភិមេមុ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា
 បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនាពិភិមេម ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុព្វាសី
 គំរង្រៀលថា ហ្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពីរបស់មោឃបុសេទាំងនោះមិន
 សមគួរ ។ បេ ។ ហ្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូចម្តេច ក៏មោឃបុសេទាំង
 នោះ ដែលសង្ឃធ្វើបញ្ចវេទនាមួយហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយស្រួល

វិធីបដិសេធ បញ្ចកោដ្ឋ

តាងសិកាយ អាមត្តិយោ ឯកត្ថំ បញ្ចាដេត្តិ ឯកត្ថំ ឧ
 បញ្ចាដេត្តិ ។ សោ កិក្ខុ កិក្ខុហិ ឯវមស្ស វេទិយោ
 មា អាយស្មា ឯវំ អវច ឧ ឧ កិក្ខុ ឧទ្ធកាមិទោ ឧ
 ឧ កិក្ខុ ទោសកាមិទោ ឧ ឧ កិក្ខុ មោហកាមិទោ
 ឧ ឧ កិក្ខុ ភយកាមិទោ អាយស្មា ទោ កុលទ្ធសកោ
 ចាបសមាចារោ អាយស្មកោ ទោ ចាបកា សមាចារ
 ទិស្សត្ថំ ទេវ សុយ្យត្ថំ ឧ កុលាទិ ចាយស្មតា ទុដ្ឋាទិ
 ទិស្សត្ថំ ទេវ សុយ្យត្ថំ ឧ បញ្ញមតាយស្មា ឥបញ្ញា អភិសា
 អលទ្កេ ឥធិ វិសេនាទិ ។ ឯវត្ថុ សោ កិក្ខុ កិក្ខុហិ
 វុទ្ធហាទោ តថេវ បញ្ញឆោយ្យ សោ កិក្ខុ កិក្ខុហិ
 យាវតតិយំ សមទុកាសិកថោ តស្ស បដិទិស្សត្តាយ ។
 យាវតតិយេត្ថ សមទុកាសិយមាទោ តំ បដិទិស្ស
 ឆ្នេយ្យ ឥទ្ធនំ កុសលំ ។ ទេ បដិទិស្សឆ្នេប្យ
 សទ្ធាទិសេសោទិ ។

វិធីបដិសេធ បញ្ចកោដ្ឋ

(ត្រាវ) ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បរល្ហញ្ញភិក្ខុភ្នំនូវ មិនបរល្ហញ្ញភិក្ខុភ្នំនូវ
 ដោយតាមភ្នំដូចគ្នាទេ ។ ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅយ៉ាង
 នេះថា លោកដ៏មានអាយុចូរកុំនិយាយយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះ
 គង់សេចក្តីស្រឡាញ់ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះគង់សេចក្តីស្អប់ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយមិនលុះគង់សេចក្តីល្ងង់ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះគង់សេចក្តីខ្លាច
 លោកដ៏មានអាយុឯង ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តពាក្រ
 សេចក្តីប្រព្រឹត្តពាក្រកំបែបលោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគោរម្យញ្ជន់
 គេញ្ជន់ ត្រកូលទាំងឡាយសាភ ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយ
 ប្រាកដជាគោរម្យញ្ជន់ គេញ្ជន់ លោកដ៏មានអាយុចូរឱ្យសេចក្តីចាក
 អាពាហ៍នេះទៅ លោកកុំទៅក្នុងអាពាហ៍នេះ ។ ភិក្ខុនោះ ដែលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះ នៅកែប្រែកាន់លទ្ធិយ៉ាងនោះដដែល
 ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយស្ម័គ្រសមុគ្គាសនកម្មប្រកាសហាម ឆើម្បី
 ឱ្យលះបង់អំពើគាត្រកំនោះកំណត់បីផង ។ ភិក្ខុនោះបើភិក្ខុទាំងឡាយ
 ស្ម័គ្រសមុគ្គាសនកម្មកំណត់បីផង លះអំពើគាត្រកំនោះចោល សេចក្តី
 លះបង់បាននេះគេការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវតាមភ្នំសន្ធិវិទ្ធិសេស ។

(៣២២) កិក្ខុ បរេវ អញ្ញាតវ ធាមំ វា និគមំ វាតិ
 តាមោមិ និគមោមិ ទកវបិ តាមោ រេវ និគមោ ច ។
 ឧបនិស្សាយ វិហារតិទិ តត្ថ បដិទត្តា ហោន្តិ ចិវ-
 មំណ្ហាតសេសាសនកិលាទច្បទ្ធាយ ភេសដ្ឋបរិក្ខាណ ។
 កុលំ ធាម ទត្តាវិ កុលាចិ ទត្តិយកុលំ ព្រាហ្មណ-
 កុលំ វេស្សកុលំ សុទ្ធកុលំ ។ កុលទ្ធសកោតិ
 កុលាចិ ទ្ធសេតិ បុប្ផេ វា ដលេន វា ទុណ្ណេន
 វា មត្តិកាយ វា នន្តកដ្ឋេន វា វេជ្ជោ^(១) វា
 វេជ្ជិកាយ វា វេជ្ជបេសចិកេន វា ។ ចាបសមាទារេតិ
 មាលាវដ្ឋំ រោមេតិមិ រោមាមេតិមិ សិញ្ចតិមិ សិញ្ចា-
 មេតិមិ ទិចិទាតិមិ ទិចិទាមេតិមិ កន្តតិមិ តត្តាមេតិមិ ។

(៣២៣) និស្សន្តិ រេវ សុយ្យន្តិ ធាតិ យេ សម្មុទា
 តេ មស្សន្តិ យេ តិរោត្តា តេ សុណន្តិ ។ កុលាចិ ច
 តេន ទុដ្ឋាចិកិ បុព្វេ សត្វា ហុត្តា តំ អាតម្ម អស្សត្វា

១. វ. ម. វេជ្ជោ ។

(៣២២) គ្រងំពាក្យថា កិក្ខុ(ចូលទៅជិតកាស្រីយរេវ) ស្រែក្ស
 និគមំ វាវុទ្ធនិណមួយ សេចក្តីថា ស្រែក្តី និគមក្តី ទត្តក្តី កិក្ខុស្រែក
 កិចិគមហ្មំនិឯន ។ ពាក្យថា ចូលទៅជិតកាស្រីយរេវ (កិក្ខុចូល
 ទៅជិតកាស្រីយរេវក្នុងស្រែកនិគមណា) ចិវ ចំណុចាត សេនាសនៈ
 និគិលានបច្ចុយភេសដ្ឋបរិក្ខាជាប់ចំពោះមាទរេវហើយ ក្នុងស្រែក និគ
 និគមរោះ ។ ត្រកូល ៤ ពួកគឺ ត្រកូលក្សត្រ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ត្រកូល
 អ្នកឈ្នួញ (ត្រកូលអ្នកកេស៊ីធម្មតា) ត្រកូលអ្នកគ្រី (អ្នកសុំឈ្នួល) ហៅថា
 ត្រកូល ។ ពាក្យថា ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល គឺកិក្ខុទ្រុស្តត្រកូលទាំងឡាយ
 ដោយ(ឱ)អ្នកខ្លះ (ឱ)វេជ្ជខ្លះ (ឱ)គ្រឿងលំអិតសម្រាប់និក្ខុខ្លះ (ឱ)ជិស្តិក
 ខ្លះ (ឱ)ឈើស្តង់ខ្លះ (ឱ)វេស្សខ្លះ ដោយកិរិយាធ្វើពេទ្យខ្លះ ដោយការ
 បម្រើដោយស្មន់ខ្លះ ។ ពាក្យថា មាទរេសចក្តីប្រព្រឹត្តិអាត្រកំ គឺកិក្ខុក្នុង
 ឈើអ្នកខ្លះឯងខ្លះ ប្រែភេទអ្នកខ្លះ ប្រែភេទស្រាចខ្លះ ប្រែភេទស្រាចខ្លះ
 បេរខ្លះឯងខ្លះ ប្រែភេទបេរខ្លះ ក្រងខ្លះឯងខ្លះ ប្រែភេទក្រងខ្លះ ។

(៣២៣) ពាក្យថា ប្រាក់ដំបៅយើញផង គេពូផង គឺអ្នក
 ណាទៅក្នុងទីចំពោះមុខ អ្នកនោះយើញ អ្នកណាទៅក្នុងទីកំបាំងមុខ
 អ្នកនោះពូ ។ ពាក្យថា ត្រកូលទាំងឡាយសោតដែលកិក្ខុនោះទ្រុស្តហើយ
 គឺកិក្ខុមនុស្សទាំងឡាយមានសត្វ វេទ្យវេនដោយមនុស្សមិនមានសត្វវិញ

ហោង្គំ ចសន្ទា ហ្មត្វា អប្បសន្ទា ហោង្គំ ។ ទិស្សន្តិ
ចៅ សុយ្យន្តិ ចាតិ យេ សន្តុទា តេ ចស្សន្តិ យេ
តិរោក្កា តេ សុណន្តិ ។

(៣៤៦) សោ ភិក្ខុតិ យោ សោ កុលទ្ធសកោ
ភិក្ខុ ។ ភិក្ខុហិទិ អញ្ញាហិ ភិក្ខុហិ ។ យេ ចស្សន្តិ យេ
សុណន្តិ តេហិ វត្តញោ អាយស្មា ទោ កុលទ្ធសកោ
ចាបសមាចារោ អាយស្មតោ ទោ ចាបកា សមាចារ
ទិស្សន្តិ ចៅ សុយ្យន្តិ ច កុលានិ ចាយស្មតា ទុដ្ឋានិ
ទិស្សន្តិ ចៅ សុយ្យន្តិ ច ចក្កមនាយស្មា ឥមដ្ឋា អា-
វសា អលន្តេ ឥទ វិសេនាតិ ។ វិវត្តា សោ ភិក្ខុ
ភិក្ខុហិ វុទ្ធិមាចោ តេ ភិក្ខុ វិវ វិទយ្យ ធម្មតាមិចោ
ច ភិក្ខុ ឆោសតាមិចោ ច ភិក្ខុ មោហតាមិចោ
ច ភិក្ខុ ភយតាមិចោ ច ភិក្ខុ តានិសិកាយ អាមន្តិយា
វិកាត្ថំ ចញ្ញាដេន្តិ វិកាត្ថំ ឧ ចញ្ញាដេន្តិតិ ។

គ្រប់ដៃថ្ម លើដៃថ្មទៅវិញ ព្រោះតម្រូវនឹងភិក្ខុនោះ ។ ពាក្យថា
ប្រាជដាគោយ័ញ្ញផង គេឮផង គឺអ្នករករកនៅក្នុងទីចំពោះមុខ អ្នកនោះ
យើង អ្នករករកនៅក្នុងទីកំពុងមុខ អ្នកនោះឮ ។

(៣៤៦) ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុណាមួយ ជាអ្នកច្រុសច្រកូល ។
ពាក្យថា គឺភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយណាមួយ ណាឮ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះត្រូវនិយាយប្រាប់ថា
លោកដ៏មានអាយុ ជាអ្នកច្រុសច្រកូល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តអាក្រក់ សេចក្តី
ប្រព្រឹត្តអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាជដាគោយ័ញ្ញផង គេឮផង
ត្រកូលទាំងឡាយសោតដែលលោកដ៏មានអាយុច្រុសច្រកូលនោះ ប្រាជ
ដាគោយ័ញ្ញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុច្រុសច្រកូលនោះ
លោកដ៏មានអាយុនៅក្នុងភាវសនេះ ។ ម្យ៉ាងទៀតភិក្ខុនោះដែលភិក្ខុទាំង
ឡាយនិយាយប្រាប់យ៉ាងនេះហើយ ត្រូវចាប់ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
យ៉ាងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយ
លុះក្នុងសេចក្តីស្អប់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ផង ភិក្ខុទាំង
ឡាយលុះក្នុងសេចក្តីខ្លាចផង ទើបបរលោញភិក្ខុពួកនោះ មិនបរលោញភិក្ខុ
ពួកនោះ ព្រោះអាមត្តិដូចគ្នា ។

[៣២៥] សោ ភិក្ខុនិ យោ សោ កម្មតតោ
 ភិក្ខុ ។ ភិក្ខុយោនិ អន្តោហិ ភិក្ខុហិ ។ យេ ច ស្សន្តិ យេ
 សុណន្តិ តេហិ វត្តពោ មា អាយស្មា វិវា អវច ខ ច
 ភិក្ខុ ចទ្ធកាមិទោ ខ ខ ភិក្ខុ ឆោសកាមិទោ ខ ច ភិក្ខុ
 មោហកាមិទោ ខ ច ភិក្ខុ កយកាមិទោ អាយស្មា
 ទោ កុលទ្ធសកោ ចាចសមាចារោ អាយស្មុភោ
 ទោ ចាមកា សមាចារា ជិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ
 ច កុលាទិ ចាយស្មុភោ ទុដ្ឋានិ ជិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ
 ច បក្កមតាយស្មា ឥមម្ហា អាវាសា អលាទ្ធិ ឥច
 វាសចានិ ។ ទុតិយម្បំ វត្តពោ តតិយម្បំ វត្តពោ ។
 សចេ ចដិជិស្សន្តនិ ឥច្ឆេតំ កុសលំ ទោ ចេ ចដិជិស្សន្ត-
 និ អាចន្តំ ទុក្កជស្ស ។ សុត្វា ខ វេទន្តិ អាចន្តិ
 ទុក្កជស្ស ។ សោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈិមិ អាត្មន្ទិទ្វា វត្តពោ
 មា អាយស្មា វិវា អវច ខ ច ភិក្ខុ ចទ្ធកាមិទោ

[៣២៥] ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុដែលបានធ្វើកម្មនោះ ។ ពាក្យ
 ថា គឺភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ភិក្ខុទាំងឡាយទៀត ។ ភិក្ខុណាឃើញ
 ភិក្ខុណា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះត្រូវនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ
 ច្រើននិយាយយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងឆ្នាំនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មិនលុះក្នុងទោសាគតិ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងទោសាគតិ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយមិនលុះក្នុងយានគតិ លោកដ៏មានអាយុ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នក
 ប្រព្រឹត្តតាមគតិ សេចក្តីប្រព្រឹត្តតាមគតិរបស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដ
 ជានិយាយផង គេពូជផង ត្រកូលទាំងឡាយសោត ដែលលោកដ៏មាន
 អាយុទ្រុស្តហើយ ប្រាកដជានិយាយផង គេពូជផង លោកដ៏មានអាយុ
 ច្រើនសាចញាតិភាវសាខាទៅ លោកមិនគួរទៅក្នុងភាវសាខាទេ ។
 ភិក្ខុទ្រុស្តត្រកូលនោះ គឺភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយប្រដៅអស់វារៈជា
 តំបន់ផងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅ អស់វារៈជាតំបន់ផងផង ។ ចើភិក្ខុ
 នោះលយេន៍ (កម្មនោះ) បាន កាលលុះនោះ ជាពាល្ល បើភិក្ខុនោះមិន
 លយេន៍ទេ ភិក្ខុនោះត្រូវតាមភិក្ខុក្នុង ។ ពួកភិក្ខុហើយមិននិយាយប្រដៅ
 ត្រូវតាមភិក្ខុក្នុង ។ ភិក្ខុទ្រុស្តត្រកូលនោះ គឺភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវចាញ់
 មកកាន់ទឹកល្អាបសង្ស័យ ហើយនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ
 កុំពាលពាក្យយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះក្នុងឆ្នាំនោះទេ

១ ៦ កិក្ខុ គោសតាមិចោ ១ ៦ កិក្ខុ មោហតាមិចោ
 ១ ៦ កិក្ខុ កយតាមិចោ អាយស្មា ទោ កុលទ្ធសតោ
 ចាបសមាចារោ អាយស្មតោ ទោ ចាបកា សមាចារ
 ធិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ៦ កុលាធិ ចាយស្មតា ទុដ្ឋាធិ
 ធិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ៦ បញ្ញមតាយស្មា ឥមម្ហា អាវសា
 អលន្តេ ឥច វាសេនាតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តត្វោ
 គតិយម្បិ វត្តត្វោ ។ សចេ បដិធិស្សន្តិ ឥច្ឆតំ
 កុសលំ ចោ ចេ បដិធិស្សន្តិ កមត្តំ ទុក្ខដស្ស ។

(៣៤៦) សោ កិក្ខុ សមទុកាសិកត្វោ ។ ឃីត្វ
 បទ កិក្ខុវេ សមទុកាសិកត្វោ ។ ឡត្តេ ១ កិក្ខុចា
 បដំតលេ ១ សង្ឃោ ញាបេតត្វោ សុណាតុ មេ កន្ត
 សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ កិក្ខុ សង្ឃេ បត្វាដ
 ធិយកម្មកតោ កិក្ខុ ទន្ធតាមិចា គោសតាមិចា
 មោហតាមិចា កយតាមិចា ចាបេតិ ។ សោ

កិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះត្រឹមតែសាសន៍ទេ កិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះ
 ត្រឹមតែមហាសតិទេ កិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះត្រឹមតែកយាសតិទេ លោក
 ដ៏មានអាយុ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តការិត្ត សេចក្តីប្រព្រឹត្ត
 ការិត្តរបស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគោរម្យបង្គំ គេឮផង ត្រកូល
 ទាំងឡាយសោក ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយនោះ ប្រាកដ
 ជាគោរម្យបង្គំ គេឮផង លោកដ៏មានអាយុច្រើនសេចក្តីពិតសោះ
 ទៅ លោកមិនគួរនៅក្នុងការសោះទេ ។ កិក្ខុនោះ គឺកិក្ខុទាំងឡាយ
 ត្រូវខំយាយប្រដៅ អស់វារៈជាតំបើផងផង ត្រូវខំយាយប្រដៅ
 អស់វារៈជាតំបើផងផង ។ បើកិក្ខុនោះលេបដំបូង ការលេបដំបូងនេះ
 ជាការល្អ បើកិក្ខុនោះលេបដំបូងទានទេ ត្រូវអបក្ខិទុក្ខផង ។

(៣៤៦) កិក្ខុនោះ សង្ឃត្រូវស្រ្តីប្រកាសហាម ។ ខ្លាលកិក្ខុ
 ទាំងឡាយ កិក្ខុនោះ សង្ឃត្រូវស្រ្តីប្រកាសហាមយ៉ាងនេះ ។ កិក្ខុដ៏
 ឆ្ងាសអត់អាចត្រូវប្រកាសសង្ឃថា បំពិតព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃសូម
 ស្តាប់ភាគរួម កិក្ខុនេះហេតុណ្ណាទេ សង្ឃចាន់ធ្វើបញ្ចវគ្គនិយមហើយ
 ត្រឡប់ជាចានស្តុកិក្ខុសង្ឃថា កិក្ខុសង្ឃលុះក្នុងឆ្នាំឆ្នាំ លុះក្នុងតោសាសតិ
 លុះក្នុងមោហាសតិ លុះក្នុងកយាសតិ ។ កិក្ខុ (អ្នកទ្រុស្តត្រកូល)នោះ

កំ វត្តំ ឧប្បជិដិស្សន្តិកំ ។ យទំ សង្ឃស្ស បក្កុកាល្នំ
 សង្ឃេ ឥន្ទន្ទាមំ កិក្កំ សមនុកាសេយ្យ ឥស្ស វត្តស្ស បដិ-
 ដិស្សត្តាយ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃេ
 អយំ ឥន្ទន្ទាមោ កិក្កុ សង្ឃេ បព្វាជិយកត្តកតោ
 កិក្កុ ឧទ្ធកាមិតា លោសកាមិតា មោហកាមិតា ភយកា-
 មិតា ចារបតិ ។ សោ តំ វត្តំ ឧប្បជិដិស្សន្តិកំ ។
 សង្ឃេ ឥន្ទន្ទាមំ កិក្កំ សមនុកាសា ឥស្ស វត្តស្ស
 បដិដិស្សត្តាយ ។ យស្សយស្សតោ មុតិ ឥន្ទន្ទាមស្ស
 កិក្កុចោ សមនុកាសា ឥស្ស វត្តស្ស បដិដិស្សត្តាយ
 សោ តុណ្ណាស្ស យស្ស ឧក្កុមតិ សោ កាសេយ្យ ។
 ទុតិយម្យ ឯកមត្តំ វនាមិ ។ បេ ។ តតិយម្យ ឯកមត្តំ
 វនាមិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃេ ។ បេ ។ សោ
 កាសេយ្យ ។ សមនុកេដ្ឋា សង្ឃេ ឥន្ទន្ទាមោ កិក្កុ

មិនលះបង់វត្តនោះ ។ បើកម្មរបស់សង្ឃមានកាលដិត្យផលរំហើយ សង្ឃ
 កម្មស្រិតប្រកាសហាមកិក្កុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្តនោះ ។
 នេះញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សង្ឃសូមស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ
 កិក្កុនេះមានឈ្មោះនេះ សង្ឃចុះទៅធ្វើបញ្ចវេទនាហើយ គ្រឿងជា
 ចាត្រាសកិក្កុសង្ឃថា កិក្កុសង្ឃលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ លុះក្នុងសេចក្តី
 ស្អប់ លុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ លុះក្នុងសេចក្តីខ្លាច ។ កិក្កុ (អ្នកទ្រង់ត្រឡប់)
 ទោះមិនលះបង់វត្តនោះ ។ សង្ឃស្រិតសមនុកាសនកម្ម (ប្រកាសហាម)
 កិក្កុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្តនោះ ។ ការស្រិតសមនុកាសនកម្ម
 (ប្រកាសហាម) កិក្កុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្តនោះ សមគួរដល់
 លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្រ្តីម មិន
 សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវ
 ឱយាយទៀង ។ ខ្ញុំពាលសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពាល
 សេចក្តីនេះអស់វារៈចំផងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សង្ឃសូម
 ស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ។ បេ ។ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវឱយាយ
 ទៀង ។ កិក្កុឈ្មោះនេះ សង្ឃស្រិតសមនុកាសនកម្ម (ប្រកាសហាម)

ពេលសន្យា ពេលសន្យាទំលេងស្ប ឧបាសន្តិកា

ពេលសន្យា សន្យាទំលេងទំ ១៣ ឱបាយអំពីវារៈម៉ែន្ត្រីអាចន្តិ

[៣២៨] ឧប្បកម្ម ឧប្បកម្មសញ្ញា ឧប្បដិដិស្សន្តិកា
អាចត្តិសង្ខារិកសសស្ស ។ ឧប្បកម្ម វេទនិកោ ឧប្ប-
ដិដិស្សន្តិកា អាចត្តិ សង្ខារិកសសស្ស ។ ឧប្បកម្ម
អធិប្បកម្មសញ្ញា ឧប្បដិដិស្សន្តិកា អាចត្តិ សង្ខារិកស-
សស្ស ។ អធិប្បកម្ម ឧប្បកម្មសញ្ញា អាចត្តិ ទុក្ខនិរុត្តិយស្ស ។
អធិប្បកម្ម វេទនិកោ អាចត្តិ ទុក្ខនិរុត្តិយស្ស ។ អធិប្បកម្ម
អធិប្បកម្មសញ្ញា អាចត្តិ ទុក្ខនិរុត្តិយស្ស ។

[៣២៩] អធិប្បកម្ម អសមុប្បកម្មសញ្ញា ឧប្បដិដិស្ស-
និរុត្តិយស្ស ឧប្បកម្មសញ្ញា ទិក្ខុនិរុត្តិយស្ស^១ វេទនិរុត្តិយស្ស^២
អាទិកម្មកម្មសញ្ញា ។

ពេលសន្យាទំលេង ឧប្បដិដិ ។

[៣៣០] ទុក្ខនិរុត្តិយ ។ អាទិកម្មសញ្ញា ពេលសសង្ខារិក-
សសសា ឧប្ប ៧ បឋមាប្បកម្មកា ឧត្តារោ យោគនិយកា

[៣២៨] ភិក្ខុសំគាលក្កនិកម្មប្រកបដោយធម៌ ថា កម្មប្រកបដោយ
ធម៌ តែមិនលបេជ៍ (សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាត្រកំនោះ) ត្រូវអាចត្តិសង្ខារ-
ទំលេង ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ មិនលបេជ៍
ត្រូវអាចត្តិសង្ខារទំលេង ។ ភិក្ខុសំគាលក្កនិកម្មប្រកបដោយធម៌ ថា កម្ម
មិនប្រកបដោយធម៌ មិនលបេជ៍ ត្រូវអាចត្តិសង្ខារទំលេង ។ ភិក្ខុសំគាល់
ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខនិរុត្តិយ ។
ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខនិរុត្តិយ ។ ភិក្ខុសំគាល់
ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខនិរុត្តិយ ។

[៣២៩] អាចត្តិមិនខាន ដល់ភិក្ខុវេទនាសង្ស័យនៃទំលេងស្ប-
មនុស្សសកម្ម ដល់ភិក្ខុវេទនាទំលេងបេជ៍ ដល់ភិក្ខុវេទនា ដល់ភិក្ខុមានចិត្ត
រើកាយ ដល់ភិក្ខុមានទុក្ខរោគាត្របសន្តិកំ ដល់ភិក្ខុជាវាងដើមចញ្ញាតិ ។
សន្យាទំលេងទំ ១៣ ចប់ ។

[៣៣០] ចក្ខុត្រូវលោកដំខានពាយុទាំងឡាយ អាចត្តិទាំងឡាយ
ពេញសង្ខារទំលេងទាំង ១៣ ខ្ញុំស៊ីដើរឡើងហើយ អាចត្តិទាំងឡាយ
៧ ហៅថាបឋមាប្បកម្មកា គឺត្រូវអាចត្តិក្នុងវេលាធ្វើឱ្យកម្មនិងចញ្ញាតិជាដើម
អាចត្តិទាំងឡាយ ៤ ហៅថាហោតនិយកា គឺត្រូវអាចត្តិក្នុងវេលាវេទនា
សង្ស័យត្រូវប្រកាសហោតនិយកាដល់បេជ៍ ហើយមិនលបេជ៍ការអាត្រកំនោះ

១-២ គឺ ចារឹកយំ ១, ២, ពេទ្យពេល ១ ទំស្សនិ ។

យេសំ កិក្ខុ អញ្ញាវា វា អញ្ញាវា វា អាមជ្ជិត្វា យាវតិហំ
 ជាធំ បដិច្ឆានេតិ ភាវតិហំ តេជ កិក្ខុតា អតាមា
 បរិវត្តន្ធំ ។ បរិវត្តបរិវាសេន កិក្ខុតា ធុត្វិ ធាវត្តំ
 កិក្ខុតាទន្តាយ បដិវត្តិត្វំ ។ ចិណ្ឌាមាទត្តោ កិក្ខុ
 យត្ត សំយា វិសតិគលោ កិក្ខុសង្កេ តត្ត សោ កិក្ខុ
 អត្តតត្វោ ។ ឯកោបិ ទេ ធុតោ វិសតិគលោ
 កិក្ខុសង្កេ តិ កិក្ខុ អត្តយ្យ ។ សោ ច កិក្ខុ
 អទត្តតោ តេ ជ កិក្ខុ តាវយ្យ ។ អយំ តត្ត សាមិចិ ។
 តត្តាយស្មន្ត បុត្តាមិ តត្តិត្វ បរិសុត្វា ទុតិយម្យិ បុត្តាមិ
 តត្តិត្វ បរិសុត្វា តតិយម្យិ បុត្តាមិ តត្តិត្វ បរិសុត្វា
 បរិសុត្វេត្តាយស្មន្តោ តស្មា តុណ្ណិ ។ ឯវមេតំ ធារយាមិតិ ។

នេសកំ ខ្ញុំតិ ។

បណ្ណាពាបត្តិវាទិ ទព បើកិក្ខុណា ត្រូវអាបត្តិណាទីមួយ ហើយដឹងច្បាស់
 បំផុតជាងទុកសំបុត្រទៅថ្ងៃ កិក្ខុនោះត្រូវនៅបរិវាសអស់បុណ្ណារថ្ងៃ ព្រោះ
 ខ្លួនមិនមានសេចក្តីប្រុងប្រយ័ត្ននៅបរិវាស ។ កិក្ខុដែលនៅបរិវាសហើយ
 ត្រូវប្រព្រឹត្តកិក្ខុមានក្តី^(១)អស់ ៦ ពត្រិកៅទៀត ។ កិក្ខុប្រព្រឹត្តមានក្តី
 ហើយ កិក្ខុសង្ឃត្តក២០ រូបមានក្នុងចំណា កិក្ខុនោះ គឺកិក្ខុសង្ឃត្តក២០ រូប
 គប្បីឲ្យអត្តាទី^(២)កម្មក្នុងទីនោះ ។ បើកិក្ខុសង្ឃមិនស្រប ២០ រូបទេ
 សូម្បីខ្លះតែមួយរូបហើយ ខំឲ្យអត្តាទីកម្មក្នុងទីនោះ ។ ឯកិក្ខុនោះមិន
 បានឈ្នះថាសង្ឃឲ្យអត្តាទីកម្មផង ព្រោះកិក្ខុ (ជាសាសនាសង្ឃ) នោះ
 ឈ្នះថាត្រូវព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់គិះដៀលបានផង ។ សេចក្តីប្រតិបត្តិទេះ
 ជាភារជ័សម្បក្នុងកម្មនោះ ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកដ៏មានអាយុព្រំទ្វាយក្នុង
 រឿងនោះ លោកព្រំទ្វាយ ជាកិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរអស់ពីរព្រំផង
 ផង លោកព្រំទ្វាយ ជាកិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរអស់ពីរព្រំផង
 លោកព្រំទ្វាយ ជាកិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុព្រំទ្វាយ
 ជាកិក្ខុបរិសុទ្ធក្នុងរឿងនេះហើយ ហេតុនោះ បានជាស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូម
 ចាំទុកខ្លះដែលនេះដោយអាភារស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

សង្ឃទិសេសទាំង ១៣ ចប់ ។

១ កត្តាគ្រឹះគ្រឹះគ្រឹះ ដើម្បីឲ្យទាក់ទងអានរបស់កិក្ខុ ។ ២ កត្តាដែលសង្ឃ សុច្រ្តិប្រិកាល
 យោកិក្ខុដែលបានបរិវាសហើយនោះមកបញ្ចូលនាព្រាវិញ ។

តស៊ូនាង

វិសដ្ឋិ កាយសំសត្តា^(១) ទុដ្ឋល្លិ^(២) អត្តតាមនា

សត្វវិក័ត្តំ កុដិ ទេវ វិហារោ ៧ អម្បលតំ

តតញ្ចិ លេសត្តា^(៣) ភោជានិ តស្សវ អនុវត្តតា

ទុទ្ធានំ កុលទ្ធសត្វ សម្បដ្ឋិសេសា តេសាធិ^(៤) ។

១ ១ កាយសំសត្តា ។ ២ ២. ទុដ្ឋល្លិ ។ ៣ ៣. ទេសត្តា ។ ៤ មន្ត្រិយញ្ញាណញ្ញាណស្ស ឥស្សរាមំ ៥ ហោតំ ។

ចក្ខុវិទ្យានៃសិក្សាទិសសាខា

សិក្សាទិសស ពំនី ១៣ គី

វិសដ្ឋិ	ការចេញញឹកស្មក ១
កាយសំសត្តា	ស្តាប់អង្គិលកាយស្រី ១
ទុដ្ឋល្លិ	ពោលពាក្យពាក្រកំ ១
អត្តតាម	ឱវស្សបម្រើខ្លួនដោយតាម ១
សត្វវិក័ត្តំ	ដឹកនាំចុះសេស្រីឱ្យបានគ្នាជាច្រើនប្រភេទ ១
កុដិ	ធ្វើកុដិ ១
វិហារោ	ធ្វើទីលំនៅ ០
អម្បលតំ	ចោទអាចគ្រូករដ៏មហេតុគ្នា ១
តតញ្ចិលេសំ	ចោទតាងលេសនីមួយ ១
ភោជានិ	បំបែកសត្វ ១
តស្សវអនុវត្តតា	ពួកកុម្មុយ្រិក្តិក្តាមតិកុម្មុយ្រិក្តិកុម្មុយ្រិក្តិ ៣៦៦១
ទុទ្ធានំ	ច្រដៅគ្រ ១
កុលទ្ធសំ	ទ្រុស្ត្រកុល ១

អធិយតកណ្ណំ

ឥមេ ទោ បទាយស្មន្តោ ទេ អធិយតា
ធម្មា ទុទ្ទេសំ អាកច្ឆន្តិ ។

បរិមាណិយតោ

[៣៣១] គេន សមយេន ពុទ្ធា ភកកំ សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេនវិន អបាថបិស្និកស្ស អារមេ ។ គេន
ទោ បទ សមយេន អាយស្មា ទុទាយំ សាវត្ថិយំ
កុល្យបកោ ហោតិ ពហុកាណិ កុលាណិ ទុបសន្តមនិ ។
គេន ទោ បទ សមយេន អាយស្មតោ ទុទាយំស្ស
ទុបដ្ឋកកុលស្ស កុមារិកា អន្ធានស្ស កុលស្ស
កុមារកស្ស ទិដ្ឋា ហោតិ ។ អថទោ អាយស្មា
ទុទាយំ បុព្វត្ថាសមយំ ទិវិសេត្វា បត្តិវិវាទាយ
យេន តំ កុលំ តេនុបសន្តមិ ទុបសន្តមិត្វា មនុស្ស
មុច្ឆិ កមហំ ឥត្តន្ទាហាតិ ។ តេ វិវាហាសុ ទិដ្ឋា កន្ត
អមុកស្ស កុលស្ស កុមារកស្សានិ ។ តញ្ញំ ទោ កុលំ
អាយស្មតោ ទុទាយំស្ស ទុបដ្ឋកំ ហោតិ ។ អថទោ

អធិយតកណ្ណំ

បចិត្រលោកដ៏មានអាយុចាំឡាយ អាបត្តិចាំឡាយគឺ ឈ្មោះ
អធិយនោះ មកកាន់ទ្រុស ។

អធិយតទី ១

[៣៣១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុត្រាសិរី គង់នៅក្នុងរជ្ជ-
ពន ជាមេសំអាតថបិស្និកសេដ្ឋី ទៀបត្រីសាវត្ថិ ។ ពុលរណារ ។ ទាយ
ដ៏មានអាយុ ជាភិក្ខុចូលទៅក្រែកូល តែឯចូលទៅក្រែកូលចាំឡាយ
ជាប្រិចក្រីត្រីសាវត្ថិ ។ សម័យនោះ កុមារិកាទ្រែកូលជាបញ្ចក
លោក ។ ទាយដ៏មានអាយុ មាភាបិកាបានផ្សំផ្សំរស់កុមារម្នាក់ទៀតកូល ។
ត្រាត្រាយ ។ ទាយដ៏មានអាយុ ស្ងៀមស្ងៀមប្រកប់ដោយបាត្រិវិវ
ក្នុងពេលព្រឹកត្រហម ហើយចូលទៅក្រែកូលនោះ លុះចូលទៅហើយ
ក៏ស្ងួតទុស្សចាំឡាយថា កុមារិកាឈ្មោះនេះទៅណាហើយ ។ មនុស្ស
អម្បាលនោះ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា បចិត្រលោកដ៏ចម្រើន កុមារិកា
នោះ យើងខ្ញុំផ្សំទៅកុមារិកាទ្រែកូលនោះហើយ ។ ឯក្រែកូលនោះឯង
ក៏ជាបញ្ចក ។ ទាយដ៏មានអាយុវែរ ។ ត្រានោះឯង ។ ទាយដ៏មានអាយុ

អាយស្មា ឧទាយិ យេន ចំ តុលំ តេទុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិទ្ធា មទុស្ស បុទ្ធិ កហំ ឥត្តន្ទាមាតិ ។
 ឯសយ្យ ឱវកោ ចំសិទ្ធាតិ ។ អថទោ អាយស្មា ឧទាយិ
 យេន សា តុហារិកា តេទុបសង្កមិ ឧបសង្កមិទ្ធា កស្សា
 តុហារិកាយ សទ្ធិ ឯតោ ឯតាយ រហោ បដិច្ចន្ត
 អាសនេ អលំកម្មនិយេ ចំសង្កំ តាម្យសិ កាលយុត្តំ
 សមុល្លបត្តោ កាលយុត្តំ ធម្មំ កណាត្តោ ។

[៣៧៦] តេន ទោ បទ សមយេន វិសាទា

មិការមាតា តហុបុត្តា ហោតិ តហុទត្តា អរោគបុត្តា
 អរោគទត្តា រកិមផ្តលសម្មតា ។ មទុស្សា យញ្ញោសុ
 ធលោសុ ឧស្សវេសុ វិសាទំ មិការមាតរិ បរិវចំ

ចូលទៅក្រិក្ខុលនោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏សួរមនុស្សទាំងឡាយថា
 កុមារិការក្សមនេ នៅឯណា ។ មនុស្សទាំងឡាយឆ្លើយថា រលាក
 ម្ចាស់ចូរការមីលចុះ កុមារិការនោះ នៅក្នុងបន្ទប់ក្នុង ។ ទើបទាយិ
 ដ៏មានអាយុ តែម្នាក់ឯង ចូលទៅកុមារិការនោះ លុះចូលទៅហើយ
 ក៏អង្គុយលើតាសនៈដ៏ស្ងួតកំបាំង ល្មមធ្វើ(សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹង
 កុមារិការតែម្នាក់ឯងនោះ ហើយនិយាយគ្នាអស់កាលដ៏វែង(១) នឹងនិយាយ
 ធម៌អស់កាលដ៏វែង(២) ។

[៣៧៦] លម័យនោះឯង ទានិវិសាទា ជាមួយនៃមិការសង្កំ ទាន
 មានកូនច្រើនទានទៅច្រើន ទាំងកូនក៏មិនសូវមានរាង ទៅក៏មិនសូវមាន
 រោម ជាស្រីមានមន្តិលដ៏ច្រើនសោះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ កាលរមីមានភ្ញី
 ទានចំ កាលរមីមានការហោះនឹងវិហារមន្តិលជាដើម កាលរមីមានទោហោរ-
 ស្រព មានវត្តចូលវិស្សាននឹងចេញវិស្សាជាដើម តែធម្មទានិវិសាទា

១ កិច្ចអង្គុយជាមួយនឹងស្រីអស់កាលដែលគ្មានអ្នកណាទៅមក ហើយនិយាយបាត្យស្មិទ្ធក
 ល្គាលនឹងគ្នាថា សព្វថ្ងៃទានឯងមិនអន្ស្រទេ ទានឯងមិនលំបាកពិបាកទេ ទានឯងមិនស្រែក
 ឃ្លានទេ ខ្ញុំច្រោះជាដើម ។ ២ កិច្ចអង្គុយជាមួយនឹងស្រីអស់កាលដែលគ្មានអ្នកណាទៅមក
 ហើយនិយាយនិព្រាមស្រីនោះថា ទានឯងត្រូវក្សរោចោសធនិល ទានឯងត្រូវឱ្យសលាកក្នុ
 ខ្ញុំច្រោះជាដើម ។

កោដេត្តិ ។ អដថា វិសាទា មិការាមាតា វិមជ្ជិនា តំ
 តុលំ អគមាសិ ។ អន្តសា ទោ វិសាទា មិការាមាតា
 អាយស្មន្តំ ឧទាយំ វស្សា តុមារិកាយ សន្តិ ឯកំ
 ឯកាយ រហា បដិច្ចន្ទ អាសនេ អលំតម្មនិយេ
 ឯសន្តំ ឯស្យា អាយស្មន្តំ ឧទាយំ ឯកនិកេត ឥនិ
 កន្ត ឧច្ចន្តំ ឧច្ចន្តិយំ យំ អយ្យោ មាតុត្តាមេត សន្តិ
 ឯកោ ឯកាយ រហា បដិច្ចន្ទ អាសនេ អលំតម្មនិយេ
 ឯសន្តំ តាយ្យតិ តំក្សិមិ កន្ត អយ្យោ អនត្តិកោ
 កេត ឧម្មេត អបិច ឧស្សន្តាមយា អប្បសន្តា មឧស្សា-
 តិ ។ ឯវិមិ ទោ អាយស្មា ឧទាយំ វិសាទាយ
 មិការាមាតុយា វុទ្ធានោ បាទិយំ ។ អដថា វិសាទា
 មិការាមាតា វិគ្គមិត្តា វិគ្គនំ ឯកមត្តំ អាភេទេសំ ។
 យេ កេ ភិក្ខុ អប្បិញ្ញា សន្តិ ។ យេ ។ កេ ឧជ្ឈយន្តិ
 ទិយន្តិ វិទាចេត្តិ តេ បំ បាម អាយស្មា ឧទាយំ
 មាតុត្តាមេត សន្តិ ឯកោ ឯកាយ រហា បដិច្ចន្ទ
 អាសនេ អលំតម្មនិយេ ឯសន្តំ តាយ្យស្សតិ ។
 អដថា កេ ភិក្ខុ កតវតោ ឯកមត្តំ អាភេទេសំ

ជាមួយវិទ្យាបិដក មហានិកាយ ។ ត្រាវនោះឯង បានវិសាទា
 ជាមិការាមាតា គេបានអារិយ្យញ្ញ្យទៅកាន់ត្រកូល ជា ១០០ ឆ្នាំ ។ តាយ
 នោះ ។ ឯនាវិសាទា ជាមិការាមាតាបានឃើញ ។ តាយដ៏មានអាយុក្រមាត់
 ឯង អង្គុយលើកាសនៈដ៏ស្ងួតកំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹង
 កុមារិកាតែម្នាក់ឯងនោះ ល្មមឃើញហើយបាននិយាយពាក្យនេះ នឹង
 ។ តាយដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ការនេះ មិនមែនជាការស្ងួត
 កំបាំងទេ មិនសមគួរទេ លោកម្ចាស់តែមួយអង្គ មកអង្គុយលើកាសនៈ
 ដ៏ស្ងួតកំបាំងល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុត្រាមកម្នាក់ឯង
 បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់មិនត្រូវការដោយធម៌នោះក៏ពិត
 វែមហើយ វែកថា មនុស្សទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹងឱ្យដ្បីបាន
 ដោយក្រ ។ ចំណែក ។ តាយដ៏មានអាយុ ទុកជាមិការាមាតាជាមិការាមាតា
 ជាមួយនឹងនេះ គឺនាមិនអើពើសោះ ។ រឿងនាវិសាទាជាមិការា-
 មាតាចេញទៅ ហើយពិការ្យនោះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ណា ជាអ្នកប្រាថ្នាតែ បានសេចក្តីសន្តោស ។ យេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ពោលពោស គំរេប្រិល ចម្រុះបង្កាច់ថា ហេតុដូចម្តេចក៏ តាយដ៏មានអាយុ
 ម្នាក់ឯងអង្គុយលើកាសនៈដ៏ស្ងួតកំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយ
 នឹងមាតុត្រាមកម្នាក់ឯង ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូល

អំណាចស្តេច បរមរាជវាំង បញ្ញត្តិ

។ បេ ។ សង្ខំ កក ភ្នំ ឧទាយ ហត្ថុត្តារមន សង្ខំ
 ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ចទ្រ អាសនេ អលំកម្មនិយ
 ចំសង្ខំ កាឡេស្សិតិ ។ សង្ខំ កកភតិ ។ វិការហិ
 ទុត្តោ កកភ អនុច្ឆតិកំ មោយបុរិស អនុលាមិកំ
 ។ បេ ។ កង ហិ ជាម ភ្នំ មោយបុរិស ហត្ថុត្តារមន
 សង្ខំ ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ចទ្រ អាសនេ
 អលំកម្មនិយ ចំសង្ខំ កាឡេស្សិតិ នេតំ មោយបុរិស
 អប្បសង្ខំ ក បសាទាយ ។ បេ ។ វេត្ត បន
 កំត្តាវ កមំ សិក្ខាបនំ ឧត្តិសយ្យាដ យោ បន
 កំត្ត ហត្ថុត្តារមន សង្ខំ ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ចទ្រ
 អាសនេ អលំកម្មនិយ ចំសង្ខំ កាឡេស្សិតិ កមេចំ
 សន្នេយ្យវេសា ឧបាសិកា ទិស្វា ភិណ្ណំ ធម្មានំ
 អញ្ញាភវន វនេយ្យ ទារាជិកេន ក សង្ខំនិសេសន
 ក ពាចិត្តិយេន ក ចំសង្ខំ កំត្ត បដិជាទហោ
 ភិណ្ណំ ធម្មានំ អញ្ញាភវន កាវេកញោ ទារាជិកេន ក

អំណាចស្តេច អំណាច ។ សេចក្តីបញ្ជូន

រឿងនេះព្រះបិតាព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ ទាយ
 ភ្នំ ហត្ថុត្តារមន វេត្ត មេត្តិយ លើកាសនៈ ដ៏ស្ងួតកំបាំង ល្អមធ្វើ (សេវ
 នកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងហត្ថុត្រាមវេត្ត ពិតមែនឬ ។ ទាយត្រាប
 ទូលថា បដិគ្រព្រះបិតាព្រះភាគ កាវេកញោវេត្ត ។ ព្រះក្នុងប្តីមាន
 បុត្រាសិរីទ្រង់និយៀលថា ម្ចាស់មោយបុរស កាវេកញោវេត្ត មិន
 ស្រួល មិនទំនង ។ បេ ។ ម្ចាស់មោយបុរស ហត្ថុត្តារមន កំត្ត
 វេត្ត វេត្ត មេត្តិយ លើកាសនៈ ដ៏ស្ងួតកំបាំង ល្អមធ្វើ (សេវ
 នកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងហត្ថុត្រាមវេត្ត ម្ចាស់មោយបុរស កាវេកញោវេត្ត
 មិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនដែលមិនចាត់ជ្រះថ្លាហើយធន ។ បេ ។ ម្ចាស់
 កំត្ត ទាយ ម្ចាស់ ទាយ អប្បសិរីទ្រង់ល្អមធ្វើសិក្ខាបនេយ្យនិ
 នេថា កំត្ត មេត្តិយ វេត្ត មេត្តិយ អង្គិយ លើកាសនៈ ដ៏ស្ងួតកំបាំង
 ល្អមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងហត្ថុត្រាម មាន ទាយ កាវេកញោ
 មាន ពាក្យ រឿយ យើញ កំត្ត មោយ មេត្តិយ មោយ មេត្តិ
 ប័យនិ ចំពោះអបក្តិលកម្ម គឺអបក្តិលកម្ម គឺអបក្តិលកម្ម សន្យាទិសេសក្តិ
 បដិកម្ម គឺអបក្តិលកម្ម គឺអបក្តិលកម្ម (នាវាវេត្ត) វិមេចាត្រិវិទិ
 ប្តីយ មោយ មេត្តិយ ចំពោះអបក្តិលកម្ម គឺអបក្តិលកម្ម

សង្ខារនិរោធនៃសេនា កំ ចាចិត្តិយេន កំ យេន កំ សា
សន្ធិយុវ្រាសា ឧបាសិកា វិធីយុ ទេន សោ កិក្ខុ
កាវេតោ ។ អយំ ធម្មោ អនិយោគតិ ។

[៣៣៣] យោ បទាតិ យោ ហោតិសោ ។ បេ ។
កំក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្សិ អន្តរ អនិច្ចេតោ កំក្ខុតិ ។
មាតុក្កាមោ ឆាម មនុស្សិន្ទំ ន យេតិ ន បេតិ ន
និព្វានតតា អន្តរសោ ឧបាសិកាចំ បាវកា បរេវ
មហាន្តរា^១ ។ សន្តិដ្ឋំ ឯកតោ ។ ឯកោ ឯកាយាតិ
កំក្ខុ ទេវ ហោតិ មាតុក្កាមោ ច ។ រយោ ឆាម
ចក្កុស្ស រយោ សោតស្ស រយោ ។ ចក្កុស្ស រយោ
ឆាម ន សក្កា ហោតិ អន្តំ កំ ចិទនិយមនៃ
កម្មកំ កំ ឧត្តបិយមនៃ សិសំ កំ ឧត្តបិយមនៃ
ចស្សន្ទំ ។ សោតស្ស រយោ ឆាម ន សក្កា ហោតិ
ចក្កតិកថា សោតុំ ។ បដិច្ចដ្ឋំ ឆាម អាសនំ កុរុន្តេន កំ
កំវិជេន កំ កិលេញេន កំ សាណិចាតារេន កំ វុក្កេន កំ

១ ឧ. ឧ. វ. មហាន្តរំ ។

សន្ធិចរិសសក្កិ បាចិត្តិយក្កិ ច្បវិទ្យោត ។ បាសិកាវោរោមាភតាតុ
ជឿបាម រោមដោយកាបក្កិណា វិធីយេត្រវិទិច្ចយដោយកាបក្កិនា
ចំពោះកិក្ខុនោះ ។ កាបក្កិនា ឈ្មោះថាគន្លឹយក (ម៉ែនទៀន) ។

[៣៣៣] ត្រីវិភាគ្យថា កំក្ខុណាមួយ មានអនិច្ចេតយក្កិ
បាណិកកណ្តសិក្ខាបទទី ១ ប្រេហ័យ ។ មនុស្សស្រី ហៅថា
មាតុត្រាម យក្សស្រី ប្រេតស្រី កំបាមញ្ញិ មិនឈ្មោះថាមាតុត្រាមទេ
ដោយហេតុទេ សូម្បីថាវិការកិក្ខុនិវាសនា កំហៅថាមាតុត្រាមដែរ
មិនបាច់ពាលដល់ស្រីចំទេ ។ ពាក្យថា ជាមួយ និក្ខន្ធិ
ជាមួយគ្នា ។ ពាក្យថា កែប្រែកំនិម្មកំ និក្ខត្តម្មកំ មាតុត្រាមម្នាក់ ។
កំប៉ាន់ភ្នែក ស្លាប់ត្រចៀក ហៅថាស្លាប់ ។ ដែលហៅថា ចិក្ខុប៉ាន់
ភ្នែក នីតាលវេទិកុម្មវិភាគក្កិ ញាតិចិក្ខុមក្កិ និកំក្ខុលក្កិ
ចុក្កុលមិនអាចនឹងឃើញបាន ។ ដែលហៅថា ចិស្លាប់ត្រចៀក
នីចុក្កុលមិនអាចស្តាប់ពាក្យជាប្រតិធិបាន ។ ដែលហៅថា ពាសនៈ
កំប៉ាន់ នីពាសនៈដែលចំប៉ាន់ ដោយដញ្ចាញក្កិ ដោយសន្ទុះទ្វារក្កិ
ដោយកន្ទុលក្កិ ដោយការពន្ធព័ទ្ធដោយវ៉ាន់នក្កិ ដោយឈើក្កិ

ដើម្បី ក៏ កោដ្ឋឡាយ ក៏ យេន កោដ្ឋចិ បដិច្ចដ្ឋ
 ហោតិ ។ អស់កថាខ្មែរយេន សក្កា ហោតិ មេដ្ឋ
 ធម្មំ បដិសេវិកុំ ។ ជិសដ្ឋ កាប្បយ្យតំ មាតុក្ការេ
 ជិសិដ្ឋ កិក្ខុ ឧបជិសិដ្ឋា កំ ហោតិ ឧបជិដ្ឋ
 កំ កិក្ខុ ជិសិដ្ឋ មាតុក្ការោ ឧបជិសិដ្ឋា កំ ហោតិ
 ឧបជិដ្ឋ កំ ឧកោ កំ ជិសិដ្ឋា ហោតិ ឧកោ កំ ជិដ្ឋ ។

[៣៣២] សន្តោយ្យចសា ឆាម អាគតដលា
 អភិសមេនាវិទំ វិញ្ញាតសាសនា ។ ឧទាសិកា ឆាម
 តុដ្ឋំ សាលំ កតា ធម្មំ សាលំ កតា សង្ឃំ សាលំ
 កតា ។ ជិស្វាតិ បស្សិតា ។

[៣៣៥] តិណ្ណំ ធម្មាណំ អញ្ញាតារេ វិទេយ្យ ចារាជិ-
 កេន កំ សឡាទិសេសេន កំ មាតិក្កុយេន កំ ជិសដ្ឋ
 កិក្ខុ បដិដានមាថោ តិណ្ណំ ធម្មាណំ អញ្ញាតារេ កាមត-
 ព្វោ ចារាជិកេន កំ សឡាទិសេសេន កំ មាតិក្កុយេន
 កំ យេន កំ សា សន្តោយ្យចសា ឧទាសិកា វិទេយ្យ
 កេន សោ កិក្ខុ កាមតព្វោ ។

ដោយស សក្កិ ដោយសិមក្កិ ដោយក្កុណាធិម្មយក្កិ ។ ពាក្យថា
 ល្អចេត្តិ (សេវិកុំច្ន) បាន គិតក្នុងសេវាមេដ្ឋធម្មបាន ។ ពាក្យថា
 អន្តិយ គឺការបដិមាតុត្រាមន្តិយហើយ កិក្ខុទៅអន្តិយជិតក្កិ ដេក
 ជិតក្កិ កាលបើកិក្ខុអន្តិយហើយ មាតុត្រាមទៅអន្តិយជិតក្កិ ដេកជិតក្កិ
 អ្នកទាំងពីរអន្តិយក្កិ អ្នកទាំងពីរដេកក្កិ ។

[៣៣៦] ស្រីដែលមានផលមកហើយ (សម្រេចសោភ័ណភូមិ)
 ត្រាស់ដឹងសច្ចៈច្ន ក្នុងសាលាសាលា ហៅថា មានវត្តអង្គឡើយ ។
 ស្រីដែលផលព្រះពុទ្ធជាទីលើក ផលព្រះធម៌ជាទីលើក ផលព្រះសង្ឃជា
 ទីលើក ហៅថា ឧទាសិកា ។ ពាក្យថា ឃើញ គឺ មើលឃើញ ។

[៣៣៧] ឧទាសិកានោះ ចោទដោយអាចក្កិប័យ៉ាង ចំពោះ
 អាបត្តិណាមួយ គឺ អាចក្កិប្រាកដក្កិ សន្យាទិសសក្កិ បាចិក្កិយក្កិ កាល
 ភិក្ខុទទួលប្រដៅការអន្តិយ (នោះមែន) វិន័យព្រះវិទ្ធិច្នដោយអាចក្កិ
 ប័យ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺ អាចក្កិប្រាកដក្កិ សន្យាទិសសក្កិ
 បាចិក្កិយក្កិ ម្យ៉ាងទៀតឧទាសិកាមានវត្តអង្គឡើយនោះ គម្បីរចាទ
 ដោយអាចក្កិណា កិក្ខុនោះ វិន័យព្រះវិទ្ធិច្នដោយអាចក្កិនោះ ។

[៣៣៦] សា ទេ ឃី វុទ្ធយ្យ អយ្យោ មយា
 ធិដ្ឋោ ធិសិដ្ឋោ មាតុត្តាមស្ស មេដុំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ
 សោ ទេ^(១) តំ បដិជាតាតិ អាមត្តិយា ការាតតោ ។
 សា ទេ ឃី វុទ្ធយ្យ អយ្យោ មយា ធិដ្ឋោ ធិសិដ្ឋោ
 មាតុត្តាមស្ស មេដុំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ សោ ទេ
 ឃី វុទ្ធយ្យ សប្បាហំ ធិសិដ្ឋោ យោ ទ ទោ មេដុំ
 ធម្មំ បដិសេវន្តិ ធិសដ្ឋាយ ការាតតោ ។ សា ទេ ឃី
 វុទ្ធយ្យ អយ្យោ មយា ធិដ្ឋោ ធិសិដ្ឋោ មាតុត្តាមស្ស
 មេដុំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ សោ ទេ ឃី វុទ្ធយ្យ
 ធាហំ ធិសិដ្ឋោ អបិច ទោ ធិបន្តោតិ ធិបដ្ឋាយ ការា-
 តតោ ។ សា ទេ ឃី វុទ្ធយ្យ អយ្យោ មយា ធិដ្ឋោ
 ធិសិដ្ឋោ មាតុត្តាមស្ស មេដុំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ
 សោ ទេ ឃី វុទ្ធយ្យ ចាហំ ធិសិដ្ឋោ អបិច ទោ
 បិដោតិ ទ ការាតតោ ។

[៣៣៧] សា ទេ ឃី វុទ្ធយ្យ អយ្យោ មយា
 ធិដ្ឋោ ធិបន្តោ មាតុត្តាមស្ស មេដុំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ
 សោ ទេ តំ បដិជាតាតិ អាមត្តិយា ការាតតោ ។

[៣៣៦] បើបុរសិការានៈ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់ហើយ លោកម្ចាស់អង្គុយសេវាមេដុំធម្មនឹងមាតុត្រាម ។ ឯភិក្ខុ
 ទោទទួលប្តូរការអង្គុយនោះ វិទ្យាបិដកវិទ្ធិច្នៃតាមតាមភិក្ខុ (ដល់
 ភិក្ខុនោះ) ។ បើបុរសិការានៈ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់
 អង្គុយសេវាមេដុំធម្មនឹងមាតុត្រាមហើយ ឯភិក្ខុនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា
 អាត្មាអង្គុយមែន តែមិនសេវាមេដុំធម្មទេ វិទ្យាបិដកវិទ្ធិច្នៃតាមភិក្ខុ
 ដោយការអង្គុយ ។ បើបុរសិការានៈ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់អង្គុយសេវាមេដុំធម្មនឹងមាតុត្រាម ឯភិក្ខុនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា
 អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ តែវាអាត្មាជេក វិទ្យាបិដកវិទ្ធិច្នៃតាមភិក្ខុ
 ដោយការជេក ។ បើបុរសិការានៈ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់អង្គុយសេវាមេដុំធម្មនឹងមាតុត្រាម ឯភិក្ខុនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា
 អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ អាត្មាត្រាន់តែឈរ វិទ្យាបិដកវិទ្ធិច្នៃតាមភិក្ខុ ។

[៣៣៧] បើបុរសិការានៈ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់
 ដេកសេវាមេដុំធម្មនឹងមាតុត្រាម ឯភិក្ខុនោះទទួលប្តូរការអង្គុយនោះ
 វិទ្យាបិដកវិទ្ធិច្នៃតាមភិក្ខុ ។ បើបុរសិការានៈ ចោទយ៉ាងនេះថា

សា ចេ ឯវំ វនេយ្យ អយ្យោ មយា ធិដ្ឋោ និបន្នោ
 មាតុត្តាមស្ស មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ សោ ចេ
 ឯវំ វនេយ្យ សទ្ធាហំ និបន្នោ ចោ ច ចោ មេដុនំ
 ធម្មំ បដិសេវន្តំ និបន្នោយ កាវេតោ ។ សា ចេ ឯវំ
 វនេយ្យ អយ្យោ មយា ធិដ្ឋោ និបន្នោ មាតុត្តាមស្ស
 មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ សោ ចេ ឯវំ វនេយ្យ
 ចាហំ និបន្នោ អមិច ចោ និសិន្នោតិ និសន្នាយ
 កាវេតោ ។ សា ចេ ឯវំ វនេយ្យ អយ្យោ មយា
 ធិដ្ឋោ និបន្នោ មាតុត្តាមស្ស មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវ
 ន្តោតិ សោ ចេ ឯវំ វនេយ្យ ចាហំ និបន្នោ អមិច
 ចោ បិគោតិ ន កាវេតោ ។

[៣៧៧] សា ចេ ឯវំ វនេយ្យ អយ្យោ មយា
 ធិដ្ឋោ និសិន្នោ មាតុត្តាមេន សន្និ កាយសំសត្តំ
 សមាបន្តន្តោតិ សោ ចេ តំ បដិសេវន្តំ អាមត្តិយា
 កាវេតោ ។ សា ចេ ឯវំ វនេយ្យ អយ្យោ មយា
 ធិដ្ឋោ និសិន្នោ មាតុត្តាមេន សន្និ កាយសំសត្តំ

ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ជេតវន្តបទដ្ឋកថាមាតុត្តាម ឯភិក្ខុនារោគាល
 យ៉ាងនេះថា អាក្ខមិចវេនេ នៃអាក្ខមិចវេនេនេយ្យេ នៃយេនេ
 ត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការជេត ។ បើបុណ្យសិក្ខានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា
 ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ជេតវន្តបទដ្ឋកថាមាតុត្តាម ឯភិក្ខុនារោគាល
 យ៉ាងនេះថា អាក្ខមិចវេនេនេ អាក្ខត្រានៃអន្តិយ នៃយេនេត្រូវវិនិច្ឆ័យ
 ទោសដោយការអន្តិយ ។ បើបុណ្យសិក្ខានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញ
 លោកម្ចាស់ជេតវន្តបទដ្ឋកថាមាតុត្តាម ឯភិក្ខុនារោគាលយ៉ាងនេះ
 ថា អាក្ខមិចវេនេនេ អាក្ខត្រានៃអន្តិយ នៃយេនេមិចត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

[៣៧៧] បើបុណ្យសិក្ខានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់អន្តិយចាប់ពាលវណិកាយមាតុត្តាម ឯភិក្ខុនារោគាលចាប់ពាលវណិកាយ
 ចាប់នោះ នៃយេនេត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសតាមអាមត្តិ ។ បើបុណ្យសិក្ខានោះ
 ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អន្តិយចាប់ពាលវណិកាយមាតុត្តាម

សមាបដ្ឋាន្តានិ សោ ចេ ឯវំ វិទេយ្យ សទ្ធាហំ
 ធិសិទ្ធា លោ ច ទោ កាយសំសត្តំ សមាបដ្ឋាន្តានិ
 ធិសម្ពាយ កាវេតតោ ។ បេ ។ ឆាហំ ធិសិទ្ធា អបិច
 ទោ ធិបដ្ឋានិ ធិបដ្ឋាយ កាវេតតោ ។ បេ ។ ឆាហំ
 ធិសិទ្ធា អបិច ទោ បិទោតិ ន កាវេតតោ ។

[៣៣៧] សា ចេ ឯវំ វិទេយ្យ អយ្យោ មយោ ធិដ្ឋោ
 ធិបដ្ឋាន មាតុត្តាមេន សទ្ធិ កាយសំសត្តំ សមាបដ្ឋាន្តានិ
 សោ ចេ តំ បដិជាបាតិ អាយត្តិយា កាវេតតោ ។
 សា ចេ ឯវំ វិទេយ្យ អយ្យោ មយោ ធិដ្ឋោ ធិបដ្ឋាន
 មាតុត្តាមេន សទ្ធិ កាយសំសត្តំ សមាបដ្ឋាន្តានិ សោ
 ចេ ឯវំ វិទេយ្យ សទ្ធាហំ ធិបដ្ឋាន លោ ច ទោ កាយសំ-
 សត្តំ សមាបដ្ឋាន្តានិ ធិបដ្ឋាយ កាវេតតោ ។ បេ ។ ឆាហំ
 ធិបដ្ឋាន អបិច ទោ ធិសិទ្ធានិ ធិសម្ពាយ កាវេតតោ
 ។ បេ ។ ឆាហំ ធិបដ្ឋាន អបិច ទោ បិទោតិ ន កាវេតតោ ។

[៣៤០] សា ចេ ឯវំ វិទេយ្យ អយ្យោ មយោ ធិដ្ឋោ
 មាតុត្តាមេន សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ វេហា ចដិដ្ឋន្តេ អស-
 ទេ អសំកម្មនិយេ ធិសិទ្ធានិ សោ ចេ តំ បដិជាបាតិ

ឯតិកុនោបពាលយោនិទេថា កាតុអន្តិយមេន តៃកាតុមិនបាបំពាលំ
 កនិកាយមាតុត្រាមទេ វិទេយេត្រៃវិនិច្ឆ័យទោសដោយការអន្តិយ ។ បេ ។
 កាតុមិនមេនអន្តិយទេ តៃថាភាតុដេក វិទេយេត្រៃវិនិច្ឆ័យទោសដោយ
 ការដេក ។ បេ ។ កាតុមិនមេនអន្តិយទេ តៃថាភាតុឈរ វិទេយេ
 មិនត្រៃវិនិច្ឆ័យទេ ។

[៣៣៨] មីទុសិកានោ ចោទយោនិទេថា ទ្រុឃិញ
 លោកម្ចាស់ដេកចាប់ពាលំកនិកាយមាតុត្រាម ឯតិកុនោទទុលប្តេជ្ញាភាម
 ភាគ្យចោទនោ វិទេយេត្រៃវិនិច្ឆ័យទោសភាមមាតុត្រៃ ។ មីទុសិក
 ចោទយោនិទេថា ទ្រុឃិញលោកម្ចាស់ដេកចាប់ពាលំកនិកាយមាតុត្រាម
 ឯតិកុនោបពាលយោនិទេថា កាតុដេកមេន តៃកាតុមិនបាបំពាលំ
 កនិកាយមាតុត្រាមទេ វិទេយេត្រៃវិនិច្ឆ័យទោសដោយការដេក ។ បេ ។
 តិកុនោបថា កាតុមិនមេនដេកទេ តៃថាភាតុអន្តិយ វិទេយេត្រៃ
 វិនិច្ឆ័យទោសដោយការអន្តិយ ។ បេ ។ កាតុមិនមេនដេកទេ តៃថា
 ភាតុឈរ វិទេយេមិនត្រៃវិនិច្ឆ័យទេ ។

[៣៤០] មីទុសិកានោ ចោទយោនិទេថា ទ្រុឃិញលោក
 ម្ចាស់ម្នាក់ឯង អន្តិយរលិកសនៈដ៏ស្ងួតកំបាំង ល្មមធ្វើ(សេវនិច្ឆ) បាន
 ជាមួយនឹងមាតុត្រាមតែម្នាក់ឯង ឯតិកុនោទទុលប្តេជ្ញាភាមអន្តិយចោ

និសង្ខាយ កាមតត្ថោ ។ មេ ។ ឆាហំ និសង្ខោ អចិច
ទោ និសង្ខាតិ និសង្ខាយ កាមតត្ថោ ។ មេ ។ ឆាហំ
និសង្ខោ អចិច ទោ បិកោតិ ន កាមតត្ថោ ។

[៣២០] សា ទេ វិវ វេយ្យ អយ្យោ មយា
និដ្ឋា មាតុត្តាមេន សន្និ វិកោ វិកាយ វហោ មដិច្ចន្ត
អាសនេ អលំកម្មនិយេ និសង្ខាតិ សោ ទេ តំ បដិដា-
នាតិ និសង្ខាយ កាមតត្ថោ ។ មេ ។ ឆាហំ និសង្ខោ
អចិច ទោ និសង្ខាតិ និសង្ខាយ កាមតត្ថោ ។ មេ ។
ឆាហំ និសង្ខោ អចិច ទោ បិកោតិ ន កាមតត្ថោ ។

[៣២២] អនិយតោតិ ន និយតោ ចារាជិកំ វា
សន្និវាសេសោ វា ចាចិត្តិយំ វា ។

[៣២៣] កមនំ បដិដានាតិ និសង្ខំ បដិដានាតិ
អាមត្តំ បដិដានាតិ អាមត្តំយា កាមតត្ថោ ។ កមនំ
បដិដានាតិ និសង្ខំ នប្បដិដានាតិ អាមត្តំ បដិដានាតិ
អាមត្តិយា កាមតត្ថោ ។ កមនំ បដិដានាតិ និសង្ខំ
បដិដានាតិ អាមត្តំ នប្បដិដានាតិ និសង្ខាយ កាម-
តត្ថោ ។ កមនំ បដិដានាតិ និសង្ខំ នប្បដិដានាតិ អាមត្តំ

និយតោត្រិវិនិច្ឆ័យោសោដោយការអន្តិយ ។ មេ ។ អាត្មមិនមែនអន្តិយទេ
តែថាអាត្មាដេត និយតោត្រិវិនិច្ឆ័យោសោដោយការដេត ។ មេ ។ ថា
អាត្មមិនមែនអន្តិយទេ តែថាអាត្មាយ និយតោមិនត្រិវិនិច្ឆ័យទៀត ។

[៣២៤] បើបុរសិការោ ចោទយំនិទេថា ទិវិញ្ញាលោក
ម្ចាស់ម្នាក់ឯង ថេកលីអាសនៈជីស្វតំកំប៉ាតិ លុទាត្ថិ(សេនៃតិច្ច)បុរស ជា
មួយនឹងមាតុត្រាម តែម្នាក់ឯង ឯកិកុរោទទ្ធក្រិយាដេតោ និយតោ
ត្រិវិនិច្ឆ័យោសោដោយការដេត ។ មេ ។ អាត្មមិនមែនដេតទេ តែថា
អាត្មាអន្តិយ និយតោត្រិវិនិច្ឆ័យោសោដោយការអន្តិយ ។ មេ ។ អាត្ម
មិនមែនដេតទេ តែថាអាត្មាយ និយតោមិនត្រិវិនិច្ឆ័យទៀត ។

[៣២៦] ភាគ្យថា អនិយត តិមិនប្រាកដជាអាមត្តិប្រាកដ ឬ
សន្និវាសេស ឬបុច្ចុគ្គិយ ។

[៣២៧] ភិក្ខុទទ្ធក្រិយាដេតោ បុរសិការោ បុរសិការោ
បុរសិការោ បុរសិការោ និយតោត្រិវិនិច្ឆ័យោសោដោយការដេត ។ ភិក្ខុទទ្ធក្រិយាដេតោ
បុរសិការោ មិនបុរសិការោ បុរសិការោ បុរសិការោ និយតោត្រិវិនិ-
ច្ឆ័យោសោដោយការដេត ។ ភិក្ខុទទ្ធក្រិយាដេតោ បុរសិការោ មិនបុរសិការោ
បុរសិការោ និយតោត្រិវិនិច្ឆ័យោសោដោយការដេត ។ ភិក្ខុ
ទទ្ធក្រិយាដេតោ មិនបុរសិការោ មិនបុរសិការោ មិនបុរសិការោ

វិទ្យាបិដក បណ្ឌិត

ឧប្បដិដាណាតិ ឧ កាវេតតោ ។ កម្មំ ឧប្បដិដាណាតិ
 ធិសង្កំ បដិដាណាតិ អាមត្តិ បដិដាណាតិ អាមត្តិយា
 កាវេតតោ ។ កម្មំ ឧប្បដិដាណាតិ ធិសង្កំ ឧប្បដិដា-
 ណាតិ អាមត្តិ បដិដាណាតិ អាមត្តិយា កាវេតតោ ។ កម្មំ
 ឧប្បដិដាណាតិ ធិសង្កំ បដិដាណាតិ អាមត្តិ ឧប្បដិដាណាតិ
 ធិសង្កាយ កាវេតតោ ។ កម្មំ ឧប្បដិដាណាតិ ធិសង្កំ
 ឧប្បដិដាណាតិ អាមត្តិ ឧប្បដិដាណាតិ ឧ កាវេតតោ ។

ឃវមេ ឧតិយតោ និដ្ឋិតោ ។

វិទ្យាបិដក បណ្ឌិត

វិទ្យាធម៌ត្រៃវិទ្ធិច្ច័យឡើយ ។ ភិក្ខុមិនទទួលប្តេជ្ញាភិក្ខុយាដើរ តែប្តេជ្ញា
 ភិក្ខុយាអន្តិយ ប្តេជ្ញាភិក្ខុ វិទ្យាធម៌ត្រៃវិទ្ធិច្ច័យាទាសភាមភាចក្កិ ។
 ភិក្ខុមិនទទួលប្តេជ្ញាភិក្ខុយាដើរ មិនប្តេជ្ញាភិក្ខុយាអន្តិយ តែប្តេជ្ញាភិក្ខុ
 ភាមភិក្ខុ វិទ្យាធម៌ត្រៃវិទ្ធិច្ច័យាទាសភាមភាចក្កិ ។ ភិក្ខុមិនទទួលប្តេជ្ញាភិក្ខុយា
 ដើរ តែប្តេជ្ញាភិក្ខុយាអន្តិយ មិនប្តេជ្ញាភិក្ខុ វិទ្យាធម៌ត្រៃវិទ្ធិច្ច័យាទាស
 ភាមភាមភិក្ខុ ។ ភិក្ខុមិនទទួលប្តេជ្ញាភិក្ខុយាដើរ មិនប្តេជ្ញាភិក្ខុយា
 អន្តិយ មិនប្តេជ្ញាភិក្ខុ វិទ្យាធម៌ត្រៃវិទ្ធិច្ច័យឡើយ ។

ឧតិយតោ ១ ៣៦ ។

ទុតិយាទិយតោ

[២២២] តេន សមយេន តុប្បា ភក្កា សាវត្ថិយំ
វិហារំ ជេតវេន អនាថមិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ទោ បន សមយេន អាយស្ម្ហំ ឧទាយិ ភក្កតា ថដិក្កុត្តំ
នាគុត្តាមេន សន្និ ឯតោ ឯកាយ រហោ បដិច្ចន្ត
អាសាន អសំកម្មចិយេ ចិសន្និ កាឃ្យុត្តិ ឧស្សាយេវ
កុមារិកាយ សន្និ ឯតោ ឯកាយ រហោ ចិសន្និ
កាឃ្យសិ កាលយុត្តំ សមុល្លមន្តោ កាលយុត្តំ ធម្មំ
កណន្តោ ។ ទុតិយម្បិ ទោ វិសាទា មិការមាតា
ចិមន្តិតា តំ កុលំ អគមាសិ ។ អន្តសា ទោ
វិសាទា មិការមាតា អាយស្ម្ហំ ឧទាយិ ឧស្សាយេវ
កុមារិកាយ សន្និ ឯតំ ឯកាយ រហោ
ចិសន្និ ចិស្វាន អាយស្ម្ហំ ឧទាយិ ឯតេនេន
សនំ កន្តេ ឧច្ឆន្នំ ឧប្បជ្ឈិចំ យំ អយ្យោ
នាគុត្តាមេន សន្និ ឯតោ ឯកាយ រហោ ចិសន្និ

អតិយតទី ២

[២២២] សម័យនោ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុត្តាសិរី គង់នៅវត្តជេត-
ពន របស់អនាថមិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតគ្រែសាវត្ថិ ។ សម័យនោះឯង
ទាយដ៏មានអាយុគឺថា ការដែលភិក្ខុម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយរើអាសន
ដ៏ស្ងួតកំបាំង ល្មមធ្វើ(សេវនកិច្ច)បាន ជាមួយមិនមានគ្រាម តែម្នាក់ឯង
ព្រងើមានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ (ក៏ខ្លួនទាយនោះ) តែម្នាក់ឯង
ទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងួត ជាមួយមិនកុមារិកាតែម្នាក់ឯងដែលនោះ និយាយ
សមគួរតាមកាល និយាយដើមសមគួរតាមកាល ។ នាងវិសាទាជាមិការ-
មាតានេបានអញ្ជើញទៅកាន់គ្រកូលនោះ អស់ពីរដំបូរិយាផងទៀត ។
នាងវិសាទាជាមិការមាតា បានឃើញទាយដ៏មានអាយុម្នាក់ឯង អង្គុយ
ក្នុងទីស្ងួត ជាមួយមិនកុមារិកាម្នាក់ឯងដែលនោះ លុះឃើញទាយ
ដ៏មានអាយុហើយបានពោលពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន កម្ម
ដែលលោកធ្វើនេះ មិនមែនជាកម្មស្ងួតកំបាំងទេ មិនសមគួរទេ លោក
ម្ចាស់ម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងួត ជាមួយមិនមានគ្រាម តែម្នាក់ឯង

កម្មស្មារតី កំណាច កន្លែង អយ្យោ អនុញ្ញាត កេត ធាតុ
 អប្បិទ ឧស្សាហូបយា អប្បសន្តា មនុស្សភិ ។ ឃ្រំចំ ទោ
 អាយស្សា ឧទាយិ វិសាទាយ មិការមាតុយា វុទ្ធមាតោ
 ធានិយំ ។ អចទោ វិសាទា មិការមាតា ចំក្នុងមិត្ត កំក្នុង
 ឯកមត្តំ អាណេចសំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិទ្ធា ។ មេ ។
 តេ ឧទ្ធកាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តំ កេចំ ហិ ធាម អាយស្សា
 ឧទាយិ ហត្ថក្កមេន សន្តិ ឯកោ ឯកាយ រហោ ធិសន្តិ
 កម្មស្មារតី ។ អចទោ តេ ភិក្ខុ ភតវតោ ឯកមត្តំ
 អាណេចសុំ ។ មេ ។ សន្តិ កំ កំ ឧទាយិ ហត្ថក្កមេន
 សន្តិ ឯកោ ឯកាយ រហោ ធិសន្តិ កម្មស្មារតី ។
 សន្តិ ភតវតី ។ វិចារេន តុន្តោ ភតវ ។ មេ ។ កេចំ
 ហិ ធាម កំ មោយបុរិស មាត្រក្កមេន សន្តិ ឯកោ
 ឯកាយ រហោ ធិសន្តិ កម្មស្មារតិ នេតំ មោយបុរិស
 អប្បសន្តានំ វា បសាធាយ ។ មេ ។ ឃ្រំត្វា បន ភិក្ខុវេ
 វមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ធិសេយ្យេថ ន ហោ ទោ បន បដិច្ចន្តំ
 អាសនំ ហោតិ ធាលំកម្មនិយំ អលត្វា ទោ ហោតិ

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់មិនត្រូវការដោយ(មេបុន)ដទៃនោះក៏
 ពិតមែន តែថាមនុស្សទាំងឡាយដែលមិនចាន់ជ្រះថ្លា ទំនងឱ្យជឿបានដោយ
 ក្រ ។ ។ ទាយិដំមានអយ្យោក្នុងនាមវិសាទាជាមិការមាតាស្តីឱ្យយ៉ាងរនក៏
 ដោយក៏នៅតែមិនកើតឡើយ ។ ក្រានោះឯង នាមវិសាទាជាមិការមាតា
 ចេញទៅហើយ ពិតដំណើរនេះផលវិបាកទាំងឡាយ ។ កំក្នុងទាំងឡាយណា
 ត្រូវថ្នាក់ច ។ មេ ។ កំក្នុងទាំងឡាយនោះ រោលរោស កិរេដ្ឋិល ចន្ទ
 បង្កប់ថា មិនក្នុងសោះ ។ ទាយិដំមានអយ្យោក្នុងនាមវិសាទាជាមិការមាតា
 ជាមួយនឹងមាតុត្រាមត្រាមក្នុងនាម ។ មេ ។ កំក្នុងទាំងឡាយនោះក្រាបចូលដំ
 ណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ មេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 ។ ទាយិ ពួកអ្នកឯងវិសាទា ទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម
 ត្រាមក្នុងនាម ពិតមែនឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដំណើរនោះពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុត្តាសិរី ទ្រង់កិរេដ្ឋិលថា ។ មេ ។ នៃមោយបុរិស
 អ្នកត្រាមក្នុងនាមមិនលម្អើនទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម
 ត្រាមក្នុងនាម នៃមោយបុរិស ក្នុងផលអ្នកធ្វើនេះមិនចាន់ឱ្យជ្រះថ្លា
 ផលផែនដែលមិនចាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់កំក្នុងទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 ត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងរនក៏ អាសនៈដែលគេមិនបាច
 បិទបាំងមែន ទំនងឱ្យជឿ(សេវនកិច្ច)បានមែន តែថាក្នុងអំឡុងនិយាយ

វិទេយចំណេ ចហវិកាត្ថ

(៣៦៦) យោ មហាតិ យោ យោជិសា ។ មេ ។
 កិក្ខុតិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មំ អត្ថ អជំប្បតោ
 កិក្ខុតិ ។ តថាប្បេ អាសនេតិ ឯវាប្បេ អាសនេ ។
 មាតុត្តាមោ ចាម មនុស្សត្ថំ ន យត្ថំ ន មេតិ
 ន តិវច្ឆានភតា វិញ្ញ បដិពលា សុភាសំតទុត្តាសំគំ
 ទុដ្ឋលាទុដ្ឋលំ អាជាជិកុំ ។ សទ្ធិន្តំ ឯកតោ ។ ឯកោ
 ឯកាយាតិ កិក្ខុ មេ យោតិ មាតុត្តាមោ ច ។
 រហោ ចាម ចត្តុស្ស រហោ សោតស្ស រហោ ។
 ចត្តុស្ស រហោ ចាម ន សត្តា យោតិ អត្ថំ វា
 ជិទនិយមាទេ កម្មតំ វា ទុត្ថិបិយមាទេ សីសំ វា
 ទុត្ថិបិយមាទេ មស្សត្ថំ ។ សោតស្ស រហោ ចាម
 ន សត្តា យោតិ មតាតិកថា សោតុំ ។ ជិសដ្ឋិ
 កម្មេយ្យាតិ មាតុត្តាមេ ជិសិទ្ធេ កិក្ខុ ទមជិសិទ្ធោ
 វា យោតំ ទមជិសិទ្ធោ វា កិក្ខុ ជិសិទ្ធេ មាតុត្តាមោ
 ទមជិសិទ្ធោ វា យោតិ ទមជិសិទ្ធោ វា ទុកោ វា
 ជិសិទ្ធោ យោត្ថំ ទុកោ វា ជិសិទ្ធោ ។

វិទេយចំណេ ចហវិកាត្ថ

[៣៦៦] ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ មានអជំប្បតោហើយក្នុងបុរាណ-
 ជីវិតកាលសិក្ខុបទទី១ ។ ពាក្យថា លើសនៈនោះសព្វយ៉ាងនោះ គឺលើ
 ភាសនៈវិបយ៉ាងនោះ ។ មនុស្សស្រី ហៅថា មាតុត្រាម ឯយក្សស្រី
 ប្រេតស្រី សត្វតិប្បាទញី មិនហៅថា មាតុត្រាមទេ គឺស្រីដែលជំនក្តី
 អង្គរាចយល់ពាក្យថា សុភាសំតទិទុត្តាសិត ពាក្យពេទ្រកំនឹងពាក្យល្អ
 បាន ហៅថា មាតុត្រាម ក្នុងទីនេះ ។ ពាក្យថា ជាមួយគ្នា កិក្ខុ
 ទីជាមួយ ។ ពាក្យថា វិញ្ញកំនឹងញាតិ គឺមានវិញ្ញកំនឹងមាតុត្រាម
 ប៉ុណ្ណោះ ។ ទីកំពុងវិញ្ញ ទីស្ងាត់ត្រចៀក ឈ្មោះថា ទីកំពុង ។
 បុគ្គលមិនអាចនឹងឃើញជនទាំងឡាយ កាលមិនចិត្តក្តី ញាតិបិក្ខុមក្តី
 នក់ក្បាលក្តី ក្នុងទីណា ទីនោះហៅថា កំពុងវិញ្ញ ។ ទីដែលបុគ្គល
 មិនអាចគូសដឹងប្រក្រតីបាន ហៅថា ទីស្ងាត់ត្រចៀក ។ ពាក្យថា
 ទៅអង្គុយ គឺកាលបើមាតុត្រាមអង្គុយ កិក្ខុអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី
 ឬថា កាលបើកិក្ខុអង្គុយ មាតុត្រាមអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី ឬថា អង្គុយ
 ទាំងពីរទាក់ក្តី ដេកទាំងពីរទាក់ក្តី ។

សោ ទេ ឯវំ វេទយ្យ អយ្យស្ស មយា សុតំ
 ធិសិទ្ធស្ស មាតុក្កាមំ ធុដ្ឋល្លាហំ វាចាហំ ឱកាសទ្ធស្សា-
 តិ សោ ទេ ឯវំ វេទយ្យ សទ្ធាហំ ធិសិទ្ធា
 នោ ច ទោ មាតុក្កាមំ ធុដ្ឋល្លាហំ វាចាហំ ឱកាសិទ្ធិ
 ធិសង្ហាយ កាវេតព្វោ ។ បេ ។ ចាហំ ធិសិទ្ធា
 អថិច ទោ ធិសង្ហាតិ ធិសង្ហាយ កាវេតព្វោ ។ បេ ។
 ចាហំ ធិសិទ្ធា អថិច ទោ មិគោតិ ន កាវេតព្វោ ។

[៣៧៦] សោ ទេ ឯវំ វេទយ្យ អយ្យស្ស មយា
 សុតំ ធិសិទ្ធស្ស មាតុក្កាមំ ធុដ្ឋល្លាហំ វាចាហំ ឱកា-
 សទ្ធស្សាតិ សោ ទេ តំ បដិជាតាតិ អាបត្តិយា
 កាវេតព្វោ ។ បេ ។ សទ្ធាហំ ធិសិទ្ធា នោ ច ទោ
 ធុដ្ឋល្លាហំ វាចាហំ ឱកាសិទ្ធិ ធិសង្ហាយ កាវេតព្វោ
 ។ បេ ។ ចាហំ ធិសិទ្ធា អថិច ទោ ធិសិទ្ធាតិ
 ធិសង្ហាយ កាវេតព្វោ ។ បេ ។ ចាហំ ធិសិទ្ធា អថិច
 ទោ មិគោតិ ន កាវេតព្វោ ។

បើទុកសិកាខាង ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបាទពូកែ លោកម្ចាស់អង្គុយ
 ឆ្ងាយវែងមិនមកត្រាមដោយវាចាក្រែក បើកិក្ខុខាងឆ្វើយយ៉ាងនេះថា
 ខ្ញុំអង្គុយមែន តែថាខ្ញុំមិនបាទឆ្ងាយវែងមិនមកត្រាមដោយវាចាក្រែកទេ
 នោះវិទយធរិត្រវិនិច្ឆ័យដោយការអង្គុយ ។ បេ ។ បើកិក្ខុឆ្វើយថាខ្ញុំមិន
 អង្គុយទេ តែថាខ្ញុំជេក វិទយធរិត្រវិនិច្ឆ័យតាមការជេក ។ បេ ។
 បើកិក្ខុឆ្វើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិទយធរមិនគួរវិនិច្ឆ័យ (ឲ្យត្រូវ
 អាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

[៣៧៦] បើទុកសិកាខាង ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបាទពូកែ លោក
 ម្ចាស់ជេកឆ្ងាយវែងមិនមកត្រាមដោយវាចាក្រែក បើកិក្ខុខាងបញ្ច
 តាមពាក្យចោទនោះ វិទយធរិត្រវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិ ។ បេ ។
 បើកិក្ខុឆ្វើយថា ខ្ញុំជេកមែន តែថាខ្ញុំមិនបាទឆ្ងាយវែងមិនមក (មាតុក្កាម)
 ដោយវាចាក្រែកទេ វិទយធរិត្រវិនិច្ឆ័យតាមការជេក ។ បេ ។ បើកិក្ខុ
 ឆ្វើយថា ខ្ញុំមិនជេកទេ តែថាខ្ញុំអង្គុយ វិទយធរិត្រវិនិច្ឆ័យតាមការ
 អង្គុយ ។ បេ ។ បើកិក្ខុឆ្វើយថា ខ្ញុំមិនជេកទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិទយធរ
 មិនគួរវិនិច្ឆ័យ (ឲ្យត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

[៣៥៣] សា ទេ វិវំ វនេយ្យ អយ្យោ មយា
 ធិដ្ឋោ មាតុក្កាមេន សន្តិំ ឯកោ ឯកាយ រហោ
 ធិសំន្នោតិ សោ ទេ តំ ចធិជាតាតិ ធិសដ្ឋាយ កា-
 រេតតោ ។ មេ ។ ទាហំ ធិសំន្នោ អបិច ទោ ធិចន្នោតិ
 ធិចដ្ឋាយ កាវេតតោ ។ មេ ។ ទាហំ ធិសំន្នោ អបិច
 ទោ បិគោតិ ន កាវេតតោ ។

[៣៥៤] សា ទេ វិវំ វនេយ្យ អយ្យោ មយា
 ធិដ្ឋោ មាតុក្កាមេន សន្តិំ ឯកោ ឯកាយ រហោ
 ធិចន្នោតិ សោ ទេ តំ ចធិជាតាតិ ធិចដ្ឋាយ កា-
 រេតតោ ។ មេ ។ ទាហំ ធិចន្នោ អបិច ទោ ធិសំន្នោតិ
 ធិសដ្ឋាយ កាវេតតោ ។ មេ ។ ទាហំ ធិចន្នោ អបិច
 ទោ បិគោតិ ន កាវេតតោ ។

[៣៥៥] អយ ម្បិទិ បុរិមំ ឧបាទាយ វុត្តតិ ។ អនិយ-
 កោតិ ន និយកោ សឡាធិសេសោ វិ ទាចិក្ខុយំ វិ ។

[៣៥៣] បើទុសិការនារធូយយ៉ាវិននេថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់ម្នាក់ឯង អង្គុយក្នុងស្នាក់ជាមួយនឹងមាតុក្រាម គឺស្រីតែម្នាក់
 បើកិក្ខុប្តេជ្ញាតាមពាក្យចោទនោះ វិទ្យាធិត្រូវកាត់កាបក្ខិ ចំពោះការ
 អង្គុយ ។ មេ ។ បើកិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថា ខ្ញុំដក
 វិទ្យាធិត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការដក ។ មេ ។ បើកិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ
 តែថាខ្ញុំល្ងា វិទ្យាធិមិនគួរកាត់ (ឲ្យត្រូវកាបក្ខិអ្វីឡើយ) ។

[៣៥៤] បើទុសិការនារធូយយ៉ាវិននេថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់ម្នាក់ឯង ដេកក្នុងស្នាក់ ជាមួយនឹងមាតុក្រាម គឺស្រីតែម្នាក់
 បើកិក្ខុនោះ ប្តេជ្ញាការដេកនោះ វិទ្យាធិត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយការដក
 ។ មេ ។ បើកិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំអង្គុយ វិទ្យាធិត្រូវ
 កាត់កាបក្ខិតាមអង្គុយ ។ មេ ។ បើកិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំល្ងា
 វិទ្យាធិមិនគួរកាត់ (ឲ្យត្រូវកាបក្ខិអ្វីឡើយ) ។

[៣៥៥] ត្រង់ពាក្យថា សូម្បីធម៌ គិតថាឥតពាលប្រៀបចៀបនឹង
 សិក្ខាបទមុន ។ ត្រង់ពាក្យថា អនិយក គឺមិនប្រាកដជាអាបក្ខិសឡា-
 ទិសេស ឬបាចិក្ខុយ ។

[៣៧៦] កម្មនំ បដិជាតាតិ ធិសដ្ឋំ បដិជាតាតិ
 អាមត្តំ បដិជាតាតិ អាមត្តិយា កាវេតតោ ។ កម្មនំ
 បដិជាតាតិ ធិសដ្ឋំ ឧប្បដិជាតាតិ អាមត្តំ បដិជាតាតិ
 អាមត្តិយា កាវេតតោ ។ កម្មនំ បដិជាតាតិ ធិសដ្ឋំ បដិ-
 ជាតាតិ អាមត្តំ ឧប្បដិជាតាតិ ធិសដ្ឋាយ កាវេតតោ ។
 កម្មនំ បដិជាតាតិ ធិសដ្ឋំ ឧប្បដិជាតាតិ អាមត្តំ
 ឧប្បដិជាតាតិ ន កាវេតតោ ។ កម្មនំ ឧប្បដិជាតាតិ
 ធិសដ្ឋំ បដិជាតាតិ អាមត្តំ បដិជាតាតិ អាមត្តិយា
 កាវេតតោ ។ កម្មនំ ឧប្បដិជាតាតិ ធិសដ្ឋំ ឧប្ប-
 ដិជាតាតិ អាមត្តំ បដិជាតាតិ អាមត្តិយា កាវេតតោ ។
 កម្មនំ ឧប្បដិជាតាតិ ធិសដ្ឋំ បដិជាតាតិ អាមត្តំ ឧប្ប-
 ដិជាតាតិ ធិសដ្ឋាយ កាវេតតោ ។ កម្មនំ ឧប្បដិជា-
 តាតិ ធិសដ្ឋំ ឧប្បដិជាតាតិ អាមត្តំ ឧប្បដិជាតាតិ
 ន កាវេតតោតិ ។

[៣៧៦] ភិក្ខុប្បដ្ឋាការេវ ប្បដ្ឋាការេវ ប្បដ្ឋាការេវ វិទេ-
 តត្រៃវិនិច្ឆ័យដោយអាមត្តិ ។ ភិក្ខុប្បដ្ឋាការេវ មិនប្បដ្ឋាការេវ
 ប្បដ្ឋាការេវ វិទេតត្រៃវិនិច្ឆ័យដោយអាមត្តិ ។ ភិក្ខុប្បដ្ឋាការេវ
 ប្បដ្ឋាការេវ មិនប្បដ្ឋាការេវ វិទេតត្រៃវិនិច្ឆ័យដោយការេវ ។
 ភិក្ខុប្បដ្ឋាការេវ មិនប្បដ្ឋាការេវ មិនប្បដ្ឋាការេវ វិទេតត្រៃវិនិច្ឆ័យ
 វិនិច្ឆ័យអ្វីឡើយ ។ ភិក្ខុមិនប្បដ្ឋាការេវ ប្បដ្ឋាការេវ ប្បដ្ឋាការេវ
 វិទេតត្រៃវិនិច្ឆ័យដោយអាមត្តិ ។ ភិក្ខុមិនប្បដ្ឋាការេវ មិនប្បដ្ឋាការេវ
 ភិក្ខុមិនប្បដ្ឋាការេវ វិទេតត្រៃវិនិច្ឆ័យដោយអាមត្តិ ។ ភិក្ខុមិនប្បដ្ឋាការេវ
 ប្បដ្ឋាការេវ មិនប្បដ្ឋាការេវ វិទេតត្រៃវិនិច្ឆ័យដោយការេវ
 ភិក្ខុមិនប្បដ្ឋាការេវ មិនប្បដ្ឋាការេវ មិនប្បដ្ឋាការេវ
 វិទេតត្រៃវិនិច្ឆ័យ (អ្វីឡើយ) ។

វិធម៌វិធាន បរាណិក្ខ

(៣៧៧) ខ្ញុំផ្ដា ទោ អាយស្មន្តោ ទ្វេ អនិ-
យតា ចម្មា ។ កត្តាយស្មន្តោ បុត្តាមិ កក្កិទ្ធិ បរិសុត្តា
ទុតិយម្យំ បុត្តាមិ កក្កិទ្ធិ បរិសុត្តា តតិយម្យំ បុត្តាមិ
កក្កិទ្ធិ បរិសុត្តា បរិសុត្តោ ឧស្មា តុត្តា ។
ឯវមេតំ បារយាមីតំ ។

អនិយមកល្យំ ឧដ្ឋិកំ ។

ឧស្មន្តោ

អសំកម្មនិយមោ តថេវ ច ច ហោវ ទោ
អនិយតា សុបញ្ញត្តា ពុទ្ធសោដ្ឋន តានិបាតិ ។

វិធម៌វិធាន បរាណិក្ខ

(៣៧៧) លោកដ៏មានអាយុពុទ្ធជា អាចក្ដី ឈ្មោះអនិយមកត្តា
ខ្ញុំសំវែងរឿងហើយ ។ ខ្ញុំសូមសូមលោកម្ចាស់ពុទ្ធជា អាចក្ដីពុទ្ធជា
នោះ លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសូមសំរាប់ព័រផងផង
លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសូមលោកម្ចាស់សំរាប់ប័រផងផង
លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោកម្ចាស់បរិសុទ្ធក្នុងអាចក្ដីពុទ្ធជា
ហើយ ហេតុនោះ បុគ្គលលោកម្ចាស់ស្រៀមទៅ ខ្ញុំសូមបំរុងកម្មវារ្យនេះ
ដោយកិរិយាស្រៀមទៅយ៉ាងនេះ ។

អនិយមកល្យំ ចប់ ។

ពុទ្ធនៃអនិយមកល្យានោះ

អនិយមកត្តា(ព័រ)គឺ អសំកម្មនិយម ។ អសំកម្មនិយម ។ វែលព្រះ
ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏ប្រសើរ មានព្រះគុណធម៌បំរុងម្ដងទ្រង់បញ្ញត្តក
ស្ដីហើយ ។

សន្ធិសញ្ញាស្របច្របំមាត់តារ

លេខសកល . . . . . លេខទំព័រ

សន្ធិសញ្ញាសេសទី ១ . . . . . ១

រឿងសេចក្តីស្របច្របំ	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាធម្មតា	២
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	៣
បទភាវនីយ សុទ្ធត	៤
បទភាវនីយ និយាយអំពី ១ ល្អាចត្ត	១០
បទភាវនីយ និយាយអំពី ២ ខ្ពស់	១២
បទភាវនីយ និយាយអំពី ៣ ម្នាក់ទៀត	១៤
លំដាប់នៃសំណើសុំ	១៥
វិធីស្រុតជាថា (មាតិកាទី១២ គឺបញ្ជីរឿងពេញលេញ)	៣៤
វិធីស្រុត សំណើអំពី ១ រូបភាពនៃសំណើសុំ	៣៥

សន្ធិសញ្ញាសេសទី ២ . . . . . ៥៧

រឿងទាយកំពូ	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៥៧
ចំណែកសិក្ខាបទ	១
បទភាវនីយ និយាយអំពីកិច្ចយេឃូល	៥៧
បទភាវនីយ និយាយអំពីស្រីកំរិតជាដើម	៦៣
លំដាប់នៃសំណើសុំ	៧០
វិធីស្រុតជាថា (មាតិកាទី១២ គឺបញ្ជីរឿងពេញលេញ)	១
វិធីស្រុត រឿងកំពូចាប់ផ្តើមដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ជាដើម	៧១

ព្រះរាជក្រឹត្យ សង្ខេបច្បាប់ប្រាក់ប្រាក់

សិទ្ធិបញ្ជូនទុន និងយោងកំណត់ការសុំប្តូរ ឲ្យមើលទំនើបវិហារ	២២៥
សិទ្ធិបញ្ជូនទុន និងយោងកំណត់វិធីលក់	២២៧
បទភាគទុន និងយោងកំណត់វិហារសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	២៣៣
សំដែងកំណត់វិហារដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	២៣៧

សន្ធិសញ្ញាសេសទី ៨ ២៣៧

ទីតាំងព្រះទ្រព្យ	២៣៧
និយោងកំណត់ការសុំប្តូរទ្រព្យព្រះទ្រព្យសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	២៤១
និយោងកំណត់ការសុំប្តូរទ្រព្យព្រះទ្រព្យសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	២៤៥
និយោងកំណត់ការសុំប្តូរទ្រព្យព្រះទ្រព្យសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	២៥០
សេចក្តីចេញក្រឹត្យ	២៥៥
ចំណែកសិទ្ធិបញ្ជូន	"
និយោងកំណត់ការសុំប្តូរទ្រព្យព្រះទ្រព្យសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	២៥៦
បទភាគទុន និងយោងកំណត់ការសុំប្តូរទ្រព្យព្រះទ្រព្យសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	២៥៧
និយោងកំណត់វិហារដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	២៧០

សន្ធិសញ្ញាសេសទី ៩ ២៧១

និយោងកំណត់ការសុំប្តូរទ្រព្យព្រះទ្រព្យសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	"
សេចក្តីចេញក្រឹត្យ	២៧៥
សិទ្ធិបញ្ជូនទុន អំពីការសុំប្តូរទ្រព្យព្រះទ្រព្យសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	"
សិទ្ធិបញ្ជូនទុន និងយោងកំណត់លេខ ១០ យ៉ាង	២៧៥
បទភាគទុន និងយោងកំណត់ការសុំប្តូរទ្រព្យព្រះទ្រព្យសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	២៧៦
បទភាគទុន និងយោងកំណត់ការសុំប្តូរទ្រព្យព្រះទ្រព្យសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	២៧៧
សំដែងកំណត់វិហារដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	២៧៨

សង្ខេបច្បាប់ប្រាក់ប្រាក់

	លេខទំព័រ
សន្ធិសញ្ញាសេសទី ១០	១៧១

ទីតាំងព្រះទ្រព្យ	"
និយោងកំណត់ការសុំប្តូរទ្រព្យព្រះទ្រព្យសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	២៧២
សេចក្តីចេញក្រឹត្យ	២៧៧
ចំណែកសិទ្ធិបញ្ជូន	"
ការសុំប្តូរទ្រព្យព្រះទ្រព្យសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	៣១១
បទភាគទុន	៣១២
និយោងកំណត់វិហារដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣១៣

សន្ធិសញ្ញាសេសទី ១១ ៣១៤

ទីតាំងព្រះទ្រព្យ	"
សេចក្តីចេញក្រឹត្យ	៣១៦
សិទ្ធិបញ្ជូនទុន	៣១៧
ការសុំប្តូរទ្រព្យព្រះទ្រព្យសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	៣១៧
បទភាគទុន និងយោងកំណត់វិហារដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣១១
សំដែងកំណត់វិហារដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣១២

សន្ធិសញ្ញាសេសទី ១២ ៣១៧

ទីតាំងព្រះទ្រព្យ	"
សេចក្តីចេញក្រឹត្យ	៣១៦
ការសុំប្តូរទ្រព្យព្រះទ្រព្យសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	៣១៧
និយោងកំណត់ការសុំប្តូរទ្រព្យព្រះទ្រព្យសង្ឃមិនបានសំដែងទំនុកជាដើម	៣១៧
បទភាគទុន	៣២០
វិហារដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៣២១